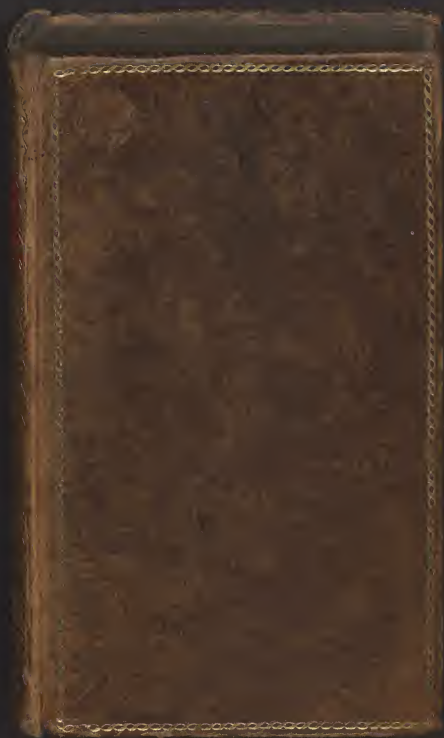

44
Sorterup.
1832.

Pat

220.57

Bib

Nt

Nya Testamente

Borð

Drottins og Endurlausnara

Jesu Christi

efter þeirri annari útgáfu þess á Íslandsku

Lod. Lohmeyer

Þótt þessi á þeim fátaka gefens at meðdeilast og
má allsengu verði seliast.

Prentat í þeim Kónunglega Háskóla
Kaupmannahafni af Sebastian Popp
árum eftir Guds Búd 1807.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
TEL: 773-936-5000
FAX: 773-936-5000
WWW.CHICAGO.EDU

Allum Íslands Inbyggurum Guds náð,
fríð, og faugnúð í sannre vídurkenningu
vörs lausnara Jesu Chrísti.

Her hafað þer það nýa Testament vörs Herra Jesu
Chrísti, þá bóð, sem er hin dyrblegasta allra rita.
Í þessare Bók eru innefalen, (sem þer vited) fræðen
um Guds Öpenberan í mannlegu holde; Guds sonar
líffesaga og frásögn um Gudspláßana útbreidslu
medal Gyðinga og heidínga þessi dyrdmæta bóð kenne
oss at þeckia Gud: hvern at þeckia, er þat eyllísa
líff: hún syner oss syndarennar nátturu ásamt vörr
eymb

eynd og veseld, syndarennar vissu laumun. Safnframt þessu leiðer þat nýa Testamente oss á sálubíálþennar rétta veg, fyrer Jesu þínu og dauda, og trú á hann: Því þat er sannleikur, at hver og einn, sem trúer á hann, skal verda frelsadur. Enn frammar vísar þessi guddómslega bók oss þá Guds dyrkun, hvera hann Alfaderenn krefur af oss, og í hverre hann hefur alleina þócknan. Í einu orði: Þessi úmetanlega Bók inne heldur það ser hvert, sem er nauðsynlegt til vorrar sálubíálþar; til vidurkennslu og uppfyllingar vorrar Skyldu við Gud, vort yfervald, vort náunga og oss sjálfa, svoel sem til audlunar þess tímanlega og eylísa góða. At vita þat, og trú á því, hvad þessi bók inne heldur, útrekar eylísa sálubíálþ. An þessarar vísku og þessarar trúar kann engenn at verda frelsadur. Þar fyrer er engitt blessun stærre enn sú, at eitt fólk kunne at ega þessa bók í sínu egnu móðurmáli; kunne at hafa fríann adgáng til hennar innihalds; kunne at lesa hana, hvenær hvern lystir. Þessi blessan hefur mlog at þrotum komen vered á Íslandi um nockor framlidin ár. Þer góðer brædur! hásed þennann breft því midur kunnat lengi at þola, sem þer

þer, frá alda andli meir þyrsted efter gagnlegre uppræð-
 ingu og gudlegre vitsku. Þyrer þessa útgáfu hins
 nya testamentis verður nú yðar þarf at nokkoro leita
 afbólsþen. Sú annur útgáfa Bókarennar í yðru
 túngumáli er þessarar útgáfu grundvaullur; þó er
 Diettskrifpingen her langud med kostgæfne og athyggle
 efter nátturu yðrar túngu: samuleides eru þeir
 siálshliðbande stafir á, í, ó, ú, med yfersettu
 stríke útmerktir frá a, i, o, u, í tilliti til hliðs-
 fins: og svo eru framandi ord breitt efter edle
 hreimntar Ísleudsku. Hvers vegna ætti þessi út-
 gáfa at haldast hinum fyrrum ædri. Þess gerist
 einge þarf at áminna yður lærer brædur, (yður,
 sem altid ástundadud bókalestur), um íduga og
 athugasama lesningu heilagra ritninga. Þer vited,
 at innprenta í yðar hugskot gudlegann lærðóm, og at
 trúa, at hvad sa lærðómur greiner, se guddomleg
 openberan og sannleikur. Sannlega bæði testamenten, þat
 gamla sem hit nya eru ritud efter þess Heilaga anda
 fyrerskrift. Þau eru eigi dauðlegra manna ord; þau
 eru ord hins lifande Guds: Gud er hann, sem þannig
 talar til yðar. Já alleina völduge Gud, hann

sá eylífi, alleina vísse og gode, vor allra fader upplýse
yðran flíðning, og láte yður þrenga inni ritninganna
hellganndóm. Hans dýrmæta ord fremi víðuglega yðra
tímanlega Velferd og eylífa sáluhjálp.

Fridur og blessan Guds og Drottinnns vors Jesu
Christi se með yður allum nú og til eylíðdar. Amen.

S. Matthei Evangelium.

I. Capitule.

Desse er sú bólf um fæding Jesu Christi, sonar Davids, sonar Abrahams.

2. Abraham gat Isaac. Isaac gat Jacob. Jacob gat Juda og brædur hans.

3. Juda gat Pharez og Saram af Thamar. Pharez gat Hezron. Hezron gat Ram.

4. Ram gat Aminadab, Aminadab gat Rahasson, Rahasson gat Salma.

5. Salma gat Boas, af Rahab, Boas gat Obed af Ruth, Obed gat Jesse.

6. Jesse gat konung David, David konungur gat Salomon, af þeirre sem var hústrú Urie.

7. Salomon gat Roboam, Roboam gat Abia, Abia gat Assa.

8. Assa gat Josaphat, Josaphat gat Joram, Joram gat Osia.

9. Osia gat Jotham, Jotham gat Ahas, Ahas gat Ezechia.

10. Ezechia gat Manasse, Manasse gat Amnon, Amnon gat Josia.

11. Josia gat Jeichonia og brædur hans, um Babiloneffann herleidingar tíma.

12. Og efter Babiloneska herleiding, gat Jechonia Sealthiel, Sealthiel gat Zorobabel.

13. Zorobabel gat Abiud, Abiud gat Eliachim, Eliachim gat Asor.

14. Asor gat Zadoch, Zadoch gat Acheim, Acheim gat Eliud.

15. Eliud gat Eleasar, Eleasar gat Mathan, Mathan gat Jacob.

16. Jacob gat Joseph, mann Mariu, af hverre fæddur er Jesus, så er kallast Christur.

17. Allir ættliden frá Abrahām allt at David, eru fjórtan liden. Og frá David allt til Babiloneskrar herleidingar eru fjórtan liden. Og frá Babiloneskre Herleidingu allt til Christum eru fjórtan liden.

18. Enn Jesu Christi fæding geef til á þennann hátt. Þá Maria hans móder var trúlofud Joseph, ádur enn þang komu saman, fannst hún ólett af Heilögum Anda.

19. Enn Joseph madur hennar var rettróis, og vilde því egi ófrægja hana, enn þeinkte sér þó líknelega að skiliast við hana.

20. Enn sem hún hugsade þetta, síá! þá vi-tradest hönunum Engil Drottens í draume, og sagde, Joseph sonur Davids, þú skalt egi óitast at taka Mariam þína konu til þín, þvíad hvað með henne fædt er, það er af Heilögum Anda.

21. Og hún mun son fæda, og hans nafn skal þu Jesus kalla, þvíad hann mun frelsa sitt fólk af þeirra syndum.

22. Enn

22. Enn allt þetta skede, svo at upfyllist hvad sagt er af Drottne, fyrer spámannen, er seiger.

23. Síðed ein men mun þángud verda og son fæda, og hans nafn skal kallast Emanuel, hvad ed þydest, Gúð med oss.

24. Enn þá Jóseph valnade af svefne, gerde hann svo sem Eingell Drottens hafde honum boðid, og tók sína eektakonu til sín og kende hennar egi þar til hún fædde son sinn frumgetinn, og kallade hans nafn Jesús.

II. Capitulo.

Þegar Jesús var fæddur í Bethlehem á Gydingalande, í tíð Herodis konungs, sá! þá komu vitringar af Austurlande til Jerusalems, og sögdu.

2. Hvar er sá nýfædde konungur Gydinga? Þer höfum sed hans stögnu í Austurlande, og erum komner at tilbidia hann.

3. Enn er Herodes konungur heyrde það, skelfdest hann, og öll Jerusalems með honum.

4. Og lét samansafna öllum kennemanna höfðingium og skriftlærdum lídsins, og spurdest fyrer af þeim, hvar Christus skyldi fæðast?

5. Enn þeir sögdu honum, til Bethlehem í Judea. Þvíad svo er skrifad fyrer spámannenn.

6. Og þú Bethlehem á Júdalande, ert enganveigenn þin minsta á meðal höfðingia Júda, þvíad af þer mun koma hertoge, sá er þerra skal vera yfer mitt fólk Ísrael.

7. Þá kallade Herodes vitringana til sín heimuglega, og innelega adspurde þá, á hverum tíma at stiarnan hefde láted síá sig?

8. Og vífade þeim til Bethlehem, og sagde, fared þer og spyred inneliga at barnenu, og nær þer sinnid það, þá kunngerid mer það astur, svo eg kome einneun at tilbidia það.

9. Sem þeir höfdu nú konungen heyrt, fóru þeir af stad, og síá, at stiarnan sem þeir höfdu sed í Musturlande, geck framme fyrir þeim, allt þar til þín kom, og stóð þar uppyfer, hvar barnid var.

10. Enn er þeir sáu stjórnuna, glöddust þeir harla mæg.

11. Og geingu í húsið inn, og fundu þar barnid með Mariu móður sinne, fellsu fram, og tilbádu það, og at opnudum sínum síarsjóðum, gáfu þeir þvi, gull, reyfelfi, og mirru.

12. Og Gud skipade þeim í draumi, at þeir fære egi astur til Herodem, og fóru svo annann veg astur í sitt land.

13. Enn þá þeir voru í burt farner, síá, Eingell Drottens vitradest Joseph í draume og sagde, statt upp og tak barnid og móður þess til þín, og fly til Egyptalands, og ver þar allt þángad til eg seige þer, þviad það er efterkomande, at Herodes mun leita barnsins at fyrersfara þvi.

14. Og þan stóð upp, tók barnid og móður þess til sín um nótt, og fór í Egyptaland.

15. Og var þar allt til dauda Herodis, svo það uppfylltest, hvað sagt er af Drottne fyrir spámannenn,

mannenn, er seiger, af Egyptalande kallade eg son minn.

16. Þá Herodes sá nú, at hann var gabbadur af vitringunum, vardi hann æfa reidur, og sende út, og let drepa öll börn til bethlehem, og í öllum hennar endemörkum, tvövetur og þadan af hngre, eptir þeim tíma sem hann hafde útspurt af vitringunum.

17. Þá uppfylltist hvad sagt er fyrir Jerentiam spámann, sem seiger.

18. Í Rama hefur heyrst kall mikellar Rveinunar, Dps, og Ufranar, Rachel æpte börn sín, og villde egi huggast láta, þvíad það var útgjört um þaug.

19. Enn þá Herodes var dandur, sá, at eingell Drottins byrtist Joseph í Draumi, á Egyptalande, og sagde.

20. Statþú upp og tak barnid og móder þess til þín, og far til Israels iardar, þvíad þeir eru dauder, sem leitudu efter lífe barnsins.

21. Hann stóð upp, tók barnid og móder þess til sín, og kom í Israels land.

22. Enn þá hann heyrde, það Archelaus ríkte í Judea, í stad fædur síns Herodis, óttadest hann þángad at fara, og í draume fædd hann bifalning af Gude, og fór í Alfur Galilea lands.

23. Og kom og bygde í þeirre borg, sem het Nazareth, svo það uppfylltest, hvad sagt er fyrir spámennena, at hann skulde Nazareus kallast.

III. Capitule.

Þeim tíma kom Jóhannes skrifare, og predikaði í endemörku gyðingalands og sagði.

2. Gered idran, hinnaríke er nálægt.

3. Þú þan er sá, af þeim at sagt er fyrir Esaiam spámann, sem seiger, þar er ein predikara rödd í endemörku, reidd til veg Drottens, og gered hans stígu retta.

4. En Jóhannes hafði flæðnað af Ulfbalds hárum, og ólarbellti um sínar lendar, hans matur voru eingesprenntur, og skógarhunang.

5. Þá gekk og út til hans stadurenn Jerusalems, og allt Gyðingaland, og öll lönd hjá Jorðan.

6. Og letu sig skrífa af honum í Jorðan, iátande sínar synðir.

7. Enn þá hann sá nú marga phariseos og saduceos koma til sinnar skrifnar, sagði hann til þeirra, þer neðrukin, huer kende yður at flýa fyrir tilkomande reide?

8. Af því gered verðugann ávört idranar.

9. Og þeinked ecke, at þer villdud seigia með siálfum yður, Abraham höfum ver fyrir Föður: eg seige yður, megtugur er Gud upp at vekia Abraham börn af steinum þessum.

10. Af því nú er ören allareidu sett til rótar trianna, þú mun huert það tre sem ecke gerer góðan ávört, upphöggvast, og í elld-lastast.

11. Eg skrífe yður í vatne til idranar, enn sá efter mig kemur, er mer sterkare, hvers skó

eg em egi 'verdugur at bera, hann mun skera yður með heilögum Anda og elldi.

12. Hvers varpsfupla er í hans hende, og hann mun breinsa sinn lasa, og hveitenu safna í sína kornblöðu, enn agnurnar brenna í óslækvanlegum elldi.

13. Í þann tíma kom Jesus af Galilea at Jordan til Jóhannemi, at hann skirdist af honum.

14. Enn Jóhannes varnade honum þess og sagde, mer er þörf, ad eg skirefi af þer, og þú kemur til mín?

15. Jesus sagde til hans, lát nú svo vera, þviad svo hefer of allt rettlæte upp at fylla, og þú let hann það efter honum.

16. Enn er Jesus var skirdur, ste hann jafnskiött upp úr vatnenu. Og síá, at himnarner lufust upp yfer honum, og Jóhannes sá Guds Anda ófannstíga sem dúfu, og yfer hann koma.

17. Og síá, at rödden nidur af himne sagde, Þesse er sonur minn. elskulegur, at hverium mer vel þecknast.

IV. Capítule.

Pá varð Jesus leiddur af Anda á eydemörku, uppá það hann freystadur yrde af Díeslenum.

2. Og þá hann hafde fastad síðratíge daga og síðratíge náttu, húngtrade hann um síder.

3. Og freistaren gekk til hans og sagde, ef þú ert sonur Guds, seig, að steinar þessir verða at braudum.

4. Enn hann svarade og sagde, skrifad stendur, madurenn lifer egi af einusaman braudi, helldur af sérhveru orði sem framm geingur af Guds munne.

5. Þá tók Döfullen hann með sér í borgena Helgu, og sette hann uppá bust mustersins.

6. Og sagde til hans: ef þú ert Guds sonur fleng þer hér ofan, þviad skrifad er, hann mun biðda sinum Einglum um þig, at á höndum bera þeir þig, svo at þú steytir egi fót þinn við nokkrum steine.

7. Þá sagde Jesus til hans, enn astur stendur skrifad, egi skal þu freista Drottens Guds þíns.

8. Og enn astur slutte Döfullen hann með sér uppá ofurhátt fiáll, og synde honum öll rífe veraldar, og þeirra dyrd.

9. Og sagde til hans, allt þetta vil eg gefa þer, ef þú fellur framm og tilbidur mig.

10. Þá sagde Jesus til hans, far-frá mér þú Satan, þviad skrifad er, Drottinn Gud þinn skal þu tilbidia og honum einum þíóna.

11. Þá forlet Döfullenn hann, og síð, at Einglar komu til hans og þíónudu honum.

12. Enn er Jesus heyrde, það Jóhannes var gripinn, fót hann til Galilea lands.

13. Og

13. Og forlet borgena Nazareth, kom og bið i Capernaum, hver at liggur við stáfar síðu í Endamerkum Zabulon og Nephthalim.

14. Svo at það uppfylltest, hvað sagt er fyrir Esaiam spámann, sem seiger.

15. Landid Zabulon, og landid Nephthalim við Stásfargotu hinumeigenn Jordanar, og Galilea hin heidna.

16. Þúdur sá er sat í myrkrum, hann sá liós miðid, og þeir sem sátu í Daudans stad og flugga, þeim er eit liós upprunnid.

17. Þaðann í frá tól Jesus at predika og feigia, gerid idran, þvíad himnaríke er nálægt.

18. Enn er Jesus gefð med Síðnum í Galilea, leit hann tvo bræður, Simon, sá er kallast Petrus, og Andrean bróður hans, hverer at voru at varpa nete í síðenn, þvíad þeir voru fiskemenn.

19. Og hann sagde til þeirra, fylgid með ester, og eg vil gera þúdur at fíffurum manna.

20. Þeir forletu íafnsnart sín net og fylgdu honum ester.

21. Og er hann gefð fram leingra burt þaðann, sá hann adra tvo bræður, Jacob son Zebedei og Jóhannem bróður hans, vera í skipi med fædur sínum Zebedeo, net sín at bæta, og hann kallade þá.

22. Og þeir forletu strax skipid og fædur sinn, og fylgdu honum ester.

23. Og Jesus fór fring um allt Galilealand, kennande í þeirra samfunduhúsum, og
pre

predikade evangelium ríkisins, og læfnade öll sóttarferle, og öll krankdæmie með fólkenu.

24. Og hans rykte barst út um allt Syrland, og þeir færdu honum alla þá, sem kránker voru af margvíslegum sóttarferlum og píslum, og þá sem Döful höfdu, tunglamein, eða ictisúker voru, og hann læfnade þá alla.

25. Og margt fólk fylgde honum eftir úr Galilea, úr þeim tíu borgum, frá Jerusalemi úr Judea, og úr þeim heröðum, sem voru hinumegen Jordanar.

V. Capítule.

Þá er hann sá fólkið, gekk hann uppá eitt stífl, og sette sig niður, og hans læresveinar gengu til hans.

2. Og hann lauk sinn munn upp, kende þeim og sagde.

3. Sæli eru þeir, sem andlega eru volader, þvíad þeirra er himnaríke.

4. Sæli eru þeir sem harna, þvíad þeir munu huggader verda.

5. Sæli eru hogværer, þvíad þeir munu jarðríke erfa.

6. Sæli eru þeir sem húngra og þyrsta eftir rettlætenu, þvíad þeir skulu saddir verda.

7. Sæli eru misfunsamir, þvíad þeir munu misfun hlióta.

8. Sæli eru hreinhiartadir, þvíad þeir munu Guð sjá.

9. Sæli

9. Sæli eru þeir sem fríðenn gera, þviad þeir munu Gúds börn kalladir verda.

10. Sæli eru þeir sem fyrir rettlatifins saker offótker verda, þviad þeirra er himnaríke.

11. Sæli erud þer, nær mennerner forsmá yður, og offótk veita fyrir mínar saker, og tala gegn yður alla vondsku, ef þeir það líuga.

12. Fagned þer og verid gladir; það skal vel betalaft yður á himnum, þviad svo þafa þeir offótk spámennena, þá sem fyrir yður voru.

13. Þer erud sallt jardar, nú ef salltid deifist, í hveru verdur þá salltad? Þá dugar það til einssis meir, nema at það verdur útsnarad, og verdur fortroded af mönnum.

14. Þer erud líós veralldar, sú borg sem á fiallenu liggur, fær ei fölgist.

15. Og egi tendra menn líósid og setia það under mæleaff, heilidur yfer líósfahalldeni, svo at það lyfi ellum þeim, sem í húsinu eru.

16. Þátid svo ydart líós lyfa fyrir mönnum, svo at þeir síæ yðar gödverk, og dyrke födur yðar á himnum.

17. Þer skalud egi meina, at eg se kómen lögmálid edur spámennena upp at leysa, eg em egi kómen at leisa, heilidur upp at fylla.

18. Þviad eg seige yður fyrir satt, þángad til himin og jerd forgeingur, mun egi hinn minste bófstafur edur titill af lögmálenu forgánga, þar til allt það skedur.

19. Hver sem nú upplensir eitt af þessum minstu bodordum, og kenneir það lyðnum svo, sá mun

mun kallast minstur í himnaríke, enn hver þad gerer og kenne, hann mun mikell kallast í himnaríke.

20. Þviad eg seige ydur, nema svo se, at ydart rettlæte se betra enn hinna skriftlærdu, og þhariseara, þa munud þer egi koma i himnaríke.

21. Þer hafid heyr, at sagt er til þeirra gömlu, þú skalt egi mann vega, enn hver sem mann vegur, hann verður dóms sekur.

22. Enn eg seige ydur, hver hann er reidur bróður sínum, hann verður dóms sekur. Enn hver sem til bróður síns seiger, Racha, hann verður ráds sekur, enn hver sem seiger, þú Alsgläpe, hann verður sekur helvítis ellds.

23. Þyrer þvi, nær þú offrarþína gáfu á altared, og þer kemur þar til hugar, at broder þinn hafe nokud á móte þer.

24. Þá lát þú þar þína gáfu þyrer altarenu, og gack ádur ad setta þig vid bróður þinn, og kom þá at offra þína gáfu.

25. Verðu snarlega samþykur þínum mótstöðumanne, á medayn þú ert enn á veige med honum, svo at egi sele þig þinn mótstöðumadur dómaramum, og dómarenn sele þig þenaranum, og verður þú í dnyblissu fastadur.

26. Alt sennu seige eg þer, at þú munt egi þadann útfara, þar til þú borgar þinn síðasta pening.

27. Þer hafed heyr, at sagt er til hinna gömlu, þú skalt egi hórddm drygia.

28. Enn

28. Enn eg seige yður, at hver hann lítur konu til at grynast hennar, sá hefur þegar drygt hör med henne i sinu hiarta.

29. Enn ef þitt hæggra auga hneyrlar þig, þá kipp því út og kasta því frá þer, þvíad betra er þer, at einn þinna lima farist, og egi kastist allur þinn líkame i helvíte.

30. Og ef þín hæggre hönd hneyrlar þig, þá smid hana af og kasta frá þer, þvíad betra er þer, ad einn þinna lima farest, enn at allur líkame þinn kastest i helvíte.

31. Svo er og sagt, at hver sem skilur sig vid sína eigenkonu, sá skule gefa henne skilnadar-ská.

32. Enn eg seige yður, hver hann skilur sig vid sína eigenkonu (at undantekenne hörunarsök) sá gerer það, at hún verður hördóms kona, og hver sem fastnar þá, sem frá manne er skilenn, sá dryger hör.

33. Þer hásed enn framar þeyrt, at það er sagt til þinna gomlu, at egi skuler þú rángt sveria, og þú skalt Gude þit sære láka.

34. Enn eg seige yður, at þer skulud öll-dungis ecke sveria, hverke vid himenenn, þvíad hann er Guds sæte.

35. Egi helldur vid Jordena, þvíad hún er þær hans fótá, egi vid Jerusalem, þvíad hún er borg hins mikla konungs.

36. Þú skalt og egi sveria vid höfud þitt, þvíat þú kant egi ad gera eitt háv hvítt adur svart.

37. Enn

37. Einn yðar ræða se já, já, nei, nei, enn
hvad fram yfer það er, það er af hinu vonda.

38. Þer hásed heyrt, at þat er sagt, auga
fyrir auga, tónn fyrir tónn.

39. Einn eg seige yðin, at þer skulud egi brío-
tast í gegn illu, heldur ef nokkur slær þig á
hina hægri kinnu, þá bið þónum hina adra.

40. Og vili nokkur vid þig lög þrenta, og
þinn fyrstel af þer hafa, þá lát þónum og þinn
möttul lausann.

41. Og ef nokkur neider þig um mílu eina,
þa gaf med þónum tvær.

42. Gef þeim er þig biður, og verþú ei afun-
denn þeim, er af þer vill lán taka.

43. Þer hásed heyrt, at sagt er: elska skal þú
náunga þinn, og óvin þinn at hatre hafa.

44. Einn eg seige yður, elsked þer óvine yðra,
blessed þá er yður bálva, gerid þeim gott er yður
hata, og bided fyrir þeim, er yður gera skada,
og óssöfn veita.

45. Syo at þer send börn fœðurs yðars, þess á
þínum er, því hann lætur sína sól uppganga
yfer vonda og yfer góða, og lætur rigna yfer
rettláta og ránglata.

46. Því ef þer elsked þá er yður elska, hvert
verðkaup hásed þer fyrir. það? Gera egi það
sama tollheimtumenn?

47. Og þó þer láted fært at eins vid brædur
yðra, hvad gered þer at serlegra? Gera og
egi tollheimtumenn þid sama?

48. Fyrir því verid algerðer, svo sem yðar Fader á himnum er algerður.

VI. Capitule.

Þatid að yðar elmsum, að egi gefed þer þær fyrir monnum, svo at þer síæst af þeim, annars hafed þer ecke verðkaup þjá yðrum fœdur, sem á himnum er.

2. Nær þú gefur elmsu, þá skal þú egi lúdur þenta láta fyrir þer, svo sem hræsnarar gera í samfunduhúsum og á strætum, svo at þeir heidrest af mönnum. Samulega seige eg yður, at þeir hafa sín laun úttelid.

3. Enn nær þú gefur elmsu, þá lát þína vinstre hönd egi vita, hvað hin hægri gerer.

4. Svo at þín elmsa se í leyne, og fader þinn, sá í leynum ser, mun gjalda þer opinberlega aftur.

5. Og nær þú bidur, skal þú egi vera svo sem hræsnarar, hverum gjarnt er at standa og biddast fyrir í samfunduhúsum, og á gatnamótum, svo að þeir síæst af mönnum, samulega seige eg yður, at þeir hafa sín laun úttelid.

6. Enn nær þú biddst fyrir, þá gack túm í þitt svefn húð, og lyf dyrumum aftur, og bid þú fœdur þinn í leynum, og fader þinn sá í leynum ser, mun þer það opinberlega afturgjalda.

7. Og nær þer bided, skulud þer egi margmálger vera, svo sem heidingjar gera, þvíad þeir

þeir meina, at af sinne margmælgje munu þeir þenrdir verða.

8. Fyrer því skulud þer egi þeim lífiast, þvíat fader yðar veit, hvers þer hásed þers, áður enn þer beided hann.

9. Af því skulud þer svo bidia. Fader vor þú sem ert á himnum. Helgest þitt nafn.

10. Tillkome þitt ríke. Verde þinn vili, svo á jordu, sem á himne.

11. Gef þú oss í dag vort daglegt braud.

12. Og fyrergef oss vorar skulder, svo sem ver fyrregesum vorum skuldanautum.

13. Og innleid oss egi í freistne. Helldur frelsa þú oss fra illu. Þvíat þitt er ríked, og máttur og dyrd um allder allða amen.

14. Þvíat ef þer fyrerlátet monnum sinn brest, þá mun yðar himnesskur Fader og svo fyrergefa yður.

15. Enn ef þer fyrerlátet egi monnum sinn brest, þá mun yðar Fader og egi fyrergefa yður yðar brot.

16. Nær þer fastid, þá skulud þer egi vera kámlleiter svo sem hræsuarar, þvíat þeir asminda sína áfönu, svo at þeir synest fyrer monnum at þeir faste. Sannlega seigi eg yður, at þeir hafa úttekid sín laun.

17. Enn nær þú fastar, þá sínir þú höfund þitt, og þvo þitt andlit.

18. Svo at egi skine fyrer monnum það þú fastar, helldur fyrer födur þínum, sem er í leyne,

leyne, og fader þinn sá er í leyne ser, þan mun þer það opinnberlega asturgiallda.

19. Egi skulud þer yður stárstóðum safna á jörðu, hvar mólur og rid etur þá, og hvar þiófar meige ester grafa og stela.

20. Hellsdur safnid yður festóðum á himne, hvar hverfe má mólur ne rid granda, og hvar þiófar fá ei stoled ne epter grased.

21. Þvíad hvar yðar stóður er, þar er ydart hiarta.

22. Augad er líós líkamans, ef auga þitt er einfalt, þá er allur líkame þinn skær.

23. Enn ef auga þitt er skálfur, þá er allur líkame þinn myrkur, því ef það líós sem er í þer, er myrkur, hve mikel munu þá myrkrenn stálf?

24. Engunn kann tveimur herrum at þíona, annad hvert þá afræfkr hann þann eina, og elskar hinn annann, ellegar hann þydest þann eina, og sýrersttur hinn annann, þer geted egi Gudi þíonad og mannon.

25. Sýrer því seige ég yður, vered egi hugsiúfer sýrer yðru lífe, hvad þer skulud eta og drecka, og egi sýrer yðrum líkama, hveru þer skulud klædast. Er egi lífed meir enn fæðann? og líkamenn meir enn klæðenn?

26. Síadad fuglana under himnennum, þeir sem hverfe sá ne uppskera, og egi safna þeir í kornhlödur, og yðar himneskur fader þan fæðer þá þó, erud þer egi miklu framar enn þeir?

27. Eða hver yðar getur auked med sinne áhyggju alen eina at leingd sinne?

28. Og hvar fyrer erud þer hugstúker fyrer klædnadenum? bygged at akursins lílingrosum, hvernenn þau vara, þau vinna huerke ne spinna.

29. Eg seige yður, þad Salomon í allre sinne dyrd var egi svo skryddur sem eitt af þeim.

30. Nú ef Gud skryder svo grased á akre, þad í dag stendur, og á morgun verður í esni kastad, skyllde hann egi miklu framar þad við yður gera? O þer liteltrúader.

31. Fyrer því skulud þer ecke hugstúker vera og seigia. Hvad munum ver eta, eda hvad munum ver drecka, eda hveru munu ver klædast?

32. (Efter þessu öllu sækir heiden þíð) Þvíad yðar himnesskur fader veit, þer þurfed alls þessa við.

33. Leited fyrst Guds ríkes, og hans rettlatís, og mun yður allt þetta tilleggíast.

34. Og fyrer því skulud þer egi sun ala annars morguns, af því at morgundagur mun kvíða fyrer sjálfum ser bera, hverum deige nærer sin þjáning.

VII. Capitule.

Ege skulud þer dæma, svo at þer verded egi dæmder.

2. Þvíad med hverum dôme þer dæmed, munud þer dæmder verda, og med hverre mælingu þer mæled, mun yður endurmællt verda.

3. Enn hvad ser þú ogn í auga bróður þíns, og at þeim biálka, sem er í sjálfs þíns auga, gæer þú ecke.

4. Eða

4. Eða hvernenn dýrfezt þú at seigia bróður þínum? Bróðer, leyf at eg drage út egnena af auga þínu, og sjá, at biálke er í sjálfs þíns auga.

5. Þú Hræsnare, drag fyrst út biálkann af þínu auga, og gef þá giörtur at, at þú fær útdreiged egnena af þíns bróðurs auga.

6. Egi þulud þer gefa hundum helgedómenz og varped egi þelldur þerlum ydrum fyrer svín, svo at egi trode þau þer med fótum þer, og at sítkeft þau, og ydur suundur slíte.

7. Bided, og mun ydur gefast, leited og munnd þer sinna, lnyed á, og mun fyrer ydur uppfoked verda.

8. Þviad hver sem bidur, hann edlast, hver sem leitar, hann finnur, og fyrer þeim sem áknyr mun uppfoked.

9. Hver er sá maður á medal ydar, ef Sonur hans bidur hann um brand, at hann bióde þeim stein?

10. Ellegar ef hann bidur um fíff, at hann bióde þeim þá hoggorm?

11. Nú ef þer, sem þó erud vonder, funned at gefa góðar giáfer börnum ydar, hvað miklu meir mun ydar fader, sá á himnum er, gefa þeim gott er hann bidia?

12. Allt hvað þer viled menn gere ydur, þad þulud þer og þeim gera, þad er logmáled og spámenner.

13. Gáged inn um þid þraungva port, þviad þad port er vídt, og sá vegur er breidur sem lei-

der nidur til fortöpunar, og þeir eru marger sem á honum reifa.

14. Og það port er þraungt, og sá vegur er miðr, sem til líffins leider, og þeir eru fáer sem hann rata.

15. Bakted yður fyrir falsspámönnum, sem til yðar koma í klæðum sandá, enn innan til eru þeir glepsande úlfar.

16. Af áværtum þeirra meiged þer þá kenna. Verda uoðud vínber samann lesen af þyrum? Ellegar fíkiur af þýslum?

17. Eðo mun hvert gott tre gera góðann ávært, enn hvert vondt tre vondann ávært.

18. Gott tre getur egi fært vondann ávært, og egi heilidur getur vondt tre fært góðann ávært.

19. Hvert það tre sem egi færir góðann ávært, mun afhoggved verda og í elld fastast.

20. Fyrir því meiged þer af þeirra áværtum þeckia þá.

21. Þeir munu egi aller sem til mín seigia. Herra, Herra, inn gánga í Guds ríke, heilidur þeir sem gera vilja míns fæðurs í himnenum.

22. Marger munu til mín seigia á þeim deige. Herra, Herra, þesum ver egi spád í þínu nafne, þesum ver egi í þínu nafne diöfla útreked' þesum ver egi í þínu nafne mörg krafastaverk gert?

23. Og eg mun þá játa fyrir þeim, at alldrei þeckta eg yður, færed frá mer aller illgerðamenn.

24. Fyrir því, hver hann þenrer þesse mín orð og gerer þáu, þeim líke eg við einn vitraun mann, sem bygde upp sitt hús yfir hellusteini.

25. Og

25. Og er steypedegg gerde, og vatnsflóded kom, og vindar blesu, og dundu á húsenu, þá fell húsed-egi at helldur, þvíáð það var grundoallad á hellu.

26. Og hver hann heyrer þesse mín ord, og gerer þau egi, hann er líkur þeim fávísun manne, sem upphygde sitt hús á sande.

27. Þá nú steypedegg gerde, og vatnsflóded kom, og vindar blesu, og dundu á því húse, þá fell það, og þess fall varð miked.

28. Og það skede, þá Jesus hafde lýktad þessa sína rædu, at fólked furdade hans kenuing.

29. Þvíáð hann predikade völduglega, og egi líka sem hiner skriptlærdu.

VIII. Capítule.

Enn er hann geck ofan af siallenu, fylgde þenum margt fólk efter.

2. Og síá, at lílþrár madur kom, tilbáð hann og sagde, Herra, ef þú villt, þá kannþu vel at hreinsa mig.

3. Og Jesus útrette sína hönd, snart hann, og sagde, eg vil, vert þú hreinn, og jafnsnart varð hann af sinne lílþrá hreinn.

4. Og Jesus sagde til hans, síá til, seig það egi neinum, helldur far þú, og syn þig kenne-mönnum, og offra þá gáfu, er Moses baud, til vitnisburðar yfer þeim.

5. Enn þá Jesus geck in í Capernaum, kom til hans einn þefudsmáður, bidiande hann.

6. Og

6. Og sagde, Herra, þið minn liggur heima og er iktisúkur, og kvelst þungliga.

7. Jesus sagde til hans, eg vil koma og læfna hann.

8. Hofudsmadurenn svarade og sagde, Herra, eg em egi verðngur at þú gánger under mitt þak, heilður seig þú eitt ord, og mun minn þiðr heilbrigður verða.

9. Því eg em og madur, yfervallðenu undergefenn, hafande under mer stríðsmeun, og nær eg seige þessum, far, þá fer hann, og øðrum, kom þú, þá kemur hann, og þræle mínum, ger þetta, og hann gerer það.

10. Þá Jesus heyrde það, undradest hann, og sagde til þeirra, er þónum efter fylgdu, sannlega seige eg yður, slíka trú þese eg egi funded í Ísrael.

11. Enn eg seige yður, það marger munni koma af austre og vestre, og sitia til bords med Abraham, Isaac og Jacob í himnaríke.

12. Enn ríkesins börn munu verða útrekenn þin ytre myrkur, þar vera mun óþ og tannagni-stran.

13. Og Jesus sagde til hofudsmannsins, gættu þedann, verða þer efter þvít sem þú trúer. Og hans þiðr varð heill á þeirre sonnu stund.

14. Og Jesus kom í hús Peturs, og leit, at móðer konu hans lá, og hafde keldu.

15. Þá tók hann um hönd hennar, og kaldann forlet hana. Og hún stóð upp og þiðnade þeim.

16. Enn

16. Enn um kvælded, færdu þeir margra daga
fulóða til hans, og hann rak andana út með
ordenu, og læknade þá alla sem kránker voru.

17. Svo at uppfylltest hvað sagt er fyrir Esaiasi
spámann, sem seiger, hann tók vora veikseika
uppá sig, og vora síúkdóma bar hann.

18. Og er Jesus leit margt fólk kringum sig,
baud hann þeim, at þeir fære yfir um, þínu mei-
gen síðarins.

19. Og einn skriptlærdur gekk at, og sagde til
hans, meistare, eg vil fylgia þér hvert þú fer.

20. Jesus sagde til hans, refar þafa holur,
og fuglar loftsins breidur, enn mannsins sonur
þesur ecke, hvar hann sitt þesud at þneige.

21. Og einn annar af hans læresveinum sagde
til hans, lavardur, losa mér fyrst at fara og
grefstra fœdur minn.

22. Jesus sagde til hans, fylg þú mér efter,
og lát þá dandú grefstra sína dandú.

23. Og hann ste á skíp, og hans læresveinar
fylgdu þönum.

24. Og síá, at mikell stormur gerdest á síönun,
svo at skíped huldest einnen bylgjum, enn hann
svaf.

25. Og læresveinarner geingu at þönum, og
vœktu hann upp, og sögdu, Herra, hialpa þú oss,
ver förgengum.

26. Þá sagde hann til þeirra, hvað þrædest
þér svo, þér liteltrúader? Hann reis þá upp, og
hastade á vindenn og síöenn, þá varð logn miked.

27. Enn menn undrudust, og sögdu, hví-
líkur maður er þessi, at vindur og sjór eru þennum
hlýdug.

28. Og hann kom yfir um síðan, í bygðir
Gergeseners manna, þar hlupu tveir díöfulóðer í
móte þennum, komande úr gröfum frammiðennu,
þeir senu miög voru ólmer, svo at eingenn mátte
þann veg fara.

29. Og síá, at þeir lólludu og sögdu, hvað
þesum Ver með þig, ó Jesu Guds sonur? Komst þú
híngad at kvelia oss áður en tíme er til?

30. En þar var langt í burt frá þeim, mikel
hiörd svína í haganum.

31. Þá báðu díöflarnir hann og sögdu, ef þú
refur oss út, þá leyf oss at fara í svínahiördena.

32. Og hann sagde, fared burt. En þeir
föru út, og hlupu í svínahiördena. Og síá, at
öll svínahiördenn flengde sér með þs mikelle í
síðenn, og þau drectuð í vatnenu.

33. Enn hyrdernir flýdu, og komu í bor-
gena, kunngerdu allt þetta, og hvernenn til
þesde geinged með þeim díöfulóðu.

34. Og síá, þá geck öll borgin út í móte Jesu.
Og er þeir sáu hann, báðu þeir hann burt fara
af þeirra landamerkium.

IX. Capitule.

Þá ste hann á skíp, og fór yfir um ástur, og
kom í sína borg.

2. Og síá, þá færdu þeir til hans einn ictsiú-
kann, sá er í sang lá. Enn sem Jesus sá þeirra
trú, sagde hann til hins ictsiúka, ver þu hugbrau-
stur sonur, þínar syndir eru þer fyrregesnar.

3. Og síá, at nockorer af skriptlærdum sögdu
med siálfum sér, þesse gudlastar.

4. Og sem Jesus sá þeirra hvarner, sagde
hann, hvar fyrer hured þer svo vondt i ydrum
hiortum?

5. Hvert er audvelldara at seigia? Þer eru
þínar syndir fyrregesnar, eda at seigia, statt upp
og gack?

6. Enn svo at þer vited, þad mannsins sonur
þesur magt á jorðu syndir ad fyrregesa, þá sagde
hann til hins ictsiúka, statt upp, tak sang þína,
og gack heim.

7. Og hann stóð upp, og geck heim.

8. Þá fólked sá þetta, undradest þad, og pr-
sade Gud, sá er þvilika magt hafde mönnum
gesed.

9. Og er Jesus geck þadann, sá hann einn
mann sitia i tollbúdenne, Mattheum at nafne,
og sagde til hans, fylg þú mer, og hann stóð upp,
og fylgde honum.

10. Og þad skede þa hann sat til bords i háse-
uu, síá, þá komu marger tollheimtumeun, og
bersyndnger, og sátu til bords med Jesu og
hans læresveinum.

11. Þá pharisei sán þad, sögdu þeir til hans
læresveinga, þvi etur yðar meistare med tollheimtu-
rum, og syndurum?

12. Þá

12. Þá Jesús heyrde það, sagde hann til þeirra, heilbrigðir hafa egi læknaans þarf, heldur þeir sem kráuker eru.

13. Enn fared þer burt, og nemed, hvað það er, á miskun þese eg þócknan og egi á offre: eg em kommenn til at kalla synduga til idranar, og egi þá rettlátu.

14. Þá komu Jóhannis læresveinar til hans, og sögdu, hvar fyrer þestum ver, og þharisei svo miög, enn þiner læresveinar fasta egi?

15. Jesús sagde til þeirra, hvernem má brúða kaupis fólked syrgia, svo leinge sem brúðgumenn em med þeim? Enn så tíme mun koma, at brúðgumenn mun frá þeim takast, þá munu þeir fasta.

16. Eingenn setur bót af nyu klæde á gamallt fat, þvíad bótenn glidnar frá fatenu astur, og verda svo slitenn verre.

17. Og egi láta menn nytt vín í fornar flöskur, annars spreingiaft flöskurnar, og vined spilast, og flöskurnar fordiarfast. Heldur láta menn nytt vín í nyjar flöskur, og verdur svo hvortveggia forvarad.

18. Sem hann var þetta ad tala við þá, siá, þá kom einn af þesdingium, og fell fyrer þonum nidur, og sagde, Herra, dóttir mín er ny sálud, enn kom og legg þína hönd yfer hana, svo verdur hún lifande.

19. Jesús stóð upp, og folgde þonum efter, og hans læresveinar.

20. Og síá, ein kvinna, sú er blóðfall hafde þaft í tólf ár, geck á bak til við hann, og snerte falld hans klæda.

21. Þvílad hún sagde með siálfre ser, ef eg mætte at eins suerta hans klædnad, munda eg heilbrigd verda.

22. Þá snereft Jesus við, leit á hana, og sagde. Ver þu hugþraust mín dóttir, þín trú þesur þíalpad þer. Og konann varð heil á þeirre sömu stundu.

23. Og er Jesus kom i foringians hús, og sá pípubláfara, og þs fólksins.

24. Sagde hann til þeirra, fared frá, þvíad stúlkann er egi daud; þelldur sesur hún. Og þeir dárudu hann.

25. Enn er fólked var út drifed, geck hann inn, og tólf um hönd hennar. Þá stóð stúlkann upp.

26. Og þetta rækte barst út um allt það land.

27. Og er Jesus geck burt þaðan frammeleingra, fylgdu þonum efter tveir meun blinder, þeir sem kólludu og sögdu, þú sonur Davids, mißkuna okkur.

28. Og er hann kom inn i húsed, geingu þiner blindu til hans. Og Jesus sagde til þeirra, trúed þer at eg kunne at gera nekur þetta? Þá sögdu þeir til hans, já Herra.

29. Þá snart hann þeirra augu, og sagde, verde nekur efter trú nekar.

30. Og þeirra augu lukust upp. Og Jesus hótade þeim og sagde, síæd til, at það sáe egi nekur ad vita.

31. Enn

31. Enn þeir geingu út, og útdreifdu hans ryðfte um allt það land.

32. Þá þessir voru nú útgeingner, síá, þá þesdu þeir til hans þann mann, sem dumbe var og Diefulóður.

33. Og at útreknum Diefslenum, talade hinn mállause, og fólked undradest það, og sagde, alldrei þesur slíkt sed vered í Ísrael.

34. Enn Þharisei sögdu, hann refur Diefsla út fyrir Diefslahöfðingiann.

35. Og Jesús gekk umkring í öllum borgum og kaupúnum, lennde í þeirra samfundu húsum, og predikade evangelium ríkisins, og læfnade allsháttar söttir, og allskins fránkdame hjá fólkenu.

36. Og er hann leit fólke, sá hann aumur á því, þvíad þeir voru vanmegna ordner, og tvístrader, sem þeir sauder sem engann hirder hafa.

37. Þá sagde hann til sína læresveina, kornskeran er mikel, enn verkmenn fáer, fyrir því bided Herrann kornskerunnar, ad hann sende verkmenn í sína kornskeru.

X. Capitule.

I. Og hann kallade tólf sína læresveina til sín, og gaf þeim magt yfir öbreina anda, at þeir ræle þá út, og at læfna allskins söttir og allra handa meinlate.

2. Enn þeirra tólf postula nafn eru þesse, sá fyrste Simon, sá er kallast Petur, og Andreas bró-

bróðer hans, Jacob sonur Zebedei, og Jóhannes bróðer hans.

3. Philippus, og Bartholomeus, Thomas, og Mattheus Tollheimtare, Jacob Alphei sonur, Lebbæus, at vidurnefne Thaddæus.

4. Simon af Cana, og Judas Ischarioth, sá sem forred hann.

5. Þessa tólf útsende Jesús, biðdande þeim, og sagde, farid egi á gøtu heidennar þjóðar, og gáged egi inn í borger Samverskra manna.

6. Helldur gángid til þeirra fortapadra sanda af húsí Ísraels.

7. Farid út, predikid, og seigid, þad himnaríke se nálægt.

8. Lælned síúla, hreinsed líkþráa, uppvæfed dauda, útreked diösla. Fyrer ecke hased þer þad seingid, gefid þad og út fyrer ecke.

9. Þer skulud egi hafa gull, egi silfur, ne kopar í kindum yðar.

10. Og egi helldur tösku til vegferdar, egi tvo kyrtla, egi stó, engann staf, þvíad verður er verkmadurinn sinnar fædu.

11. Þá þer iungángid í nockora borg, edur kaupún, þá spyred at, hvert þar se nockur í henne, sem þess se verður, og þar hía þeim sama blísid, þar til þer farid burt þadann.

12. Nær þer iungáged í nockurt hús, þá heilsid þí.

13. Da of þad sama hús er þess verdugt, mun yðar fridur komu yfer þad, enn ef þad er egi verdugt, þá mun yðar fridur til yðar astur hverfa.

14. Og

14. Og hver hann medtefur yður egi, og egi hlyðer yðvarre ræðu, gángid átaf því húsi eða borg, og hristid duftid af yðrum fótum.

15. Sannlega seige eg yður, at bærelegra mun verða landinu Sódome og Gomorre á dóms deige, heldur enn þeirre sömu borg.

16. Síæd. Eg sende yður svo sem saude á millum varga, fyrer því verid forsiáler svo sem höggormar, og einfallder sem dúfur.

17. Enn vaktid yður fyrer monnum, þvíad þeir munu ofurselia yður fyrer sin ráðhús, og í sínum samfunduhúsi munu þeir yður strykia.

18. Og þer munud leiddur verða fyrer lands höfðingia og konunga, minna vegna, til vitnisburðar yfer þá og yfer heidennu lnd.

19. Enn nær þeir framselia yður nú, þá verid egi hugsiúker, hverninn eða hvað þer skulud tala, þvíad það mun yður á þeirre stundu gefid vera, hvað þer eigned ad tala.

20. Þviad þer erud egi þeir sem tala, heldur er það ande yðvars fæðurs, sá sem talar fyrer yður.

21. Sá einu bróðer mun selia þann annann í dauda, og fader son sinn, og nidiarner munu upp-riisa á móte foreldrunum, og þeim fiöræde veita.

22. Og þer verdid at þatré hafder af øllum monnum fyrer míns nafns saker. Enn hver hann er stadfastur allt til enda, sá mun hólpenn verða.

23. Enn nær þeir offækia yður í einne borg, þá skied í adra, sannlega seige eg yður, at þer munud egi fullkomnad geta borgernar í Ísrael, þar til mannsins sonur kemur.

24. Egi

24. Egi er læresveinnenn yfer sínum meistara, og egi þiónenn yfer herranum.

25. Nægest læresveinenum at hann se svo sem hans meistare, og þiónenn sem hans herra. Ef þeir hafa húsföðureinn Beelzebub kallad, hvað miklu meir munu þeir þá hans heimamenn svo kalla?

26. Af því óttist þá ecke, því ecke er svo hulid, at egi verðe auglýöst, og ecke er svo lennt, at ecke fáest að víta.

27. Hvað eg seige yður í myrkre, það talid í ljóse, og hvað þer þenred í enra, það predíked á ræfrum.

28. Og hrædest egi þá sem líkamann aflísa, og sálana geta egi líflátid, heldur hrædist þann frammar, sem sálu og lífe getur tortínt í helvíti.

29. Kaupast egi tveir titlingar fyrir einn þening? Þó fellur egi einn af þeim á jerd, án yðars föðurs vilja.

30. Svo eru og einnenn öll yðar þesudhár talenn.

31. Fyrir því óttest egi, þer erud mörgum titlingum betre.

IV. 32. Fyrir því, hvor hann meðkennar mig fyrir mönnum, hann vil eg meðkenna fyrir mínum himneska födur.

33. En hver hann afneitar mer fyrir mönnum, þeim vil eg afneita fyrir mínum himneska födur.

34. Þer

34. Þer skulud egi þeinfia, at eg se komenn frid at senda á Jerd, egi kom eg frid at senda, heilidur sverð.

35. Þviad eg em kommenn til at ysa soninn á móte fædur sínum, og dótturena í gegn móður sinne, og sonarkonuna í gegn móður manns síns.

36. Og mannsins hiú munu vera hans óviner.

37. Hver hann elskar fædur og móður meir eun mig, sá er mín egi verdugur. Og hver hann elskar son edur dóttur yfer mig, sá er mín egi verdugur.

38. Og hver hann tekur egi sinn kross á sig og fylger mer efter, sá er mín egi verdugur.

39. Hver sem finnur sitt líf, sá mun tína þvi, og hver sínu lífe tínter minna vegna, hann mun það finna.

40. Hver hann medtekur yður, sá medtekur mig, og hver mig medtekur, hann medtekur þann, sem mig sende.

41. Hver hann medtekur spámann í spámanns nafne, sá fær spámanns laun, hver hann medtekur rettlátan í rettláts nafne, sá fær rettláts laun.

42. Og hver hann gefur einum af þessum vesælingum einn bikar af koldu vatne at drecka í laresveins nafni, sannlega seige eg yður, at það mun egi þonum ólaunad verða.

XI. Capitulæ.

Dg þad sſede þá Jēsus hafde lſktad þessar bō-
daner, til sinna tōlf lærēsveina; geck hann leingra
fram at kenna og predika i þeirra borgum.

2. Enn þá Jóhannes hehrde i bōndunum ver-
kenn Christi, sende hann tvo af sinum lærēsvei-
num og let seigia honum.

3. Erþu sá sem koma sſal, eda eigum ver at
vanta nokurs annars?

4. Jēsus svarade og sagde til þeirra, fared þer
og kunngerid Jóhanni aftur, hvað þer siæd og
heyrð.

5. Blinder sá syn, hallter gānga, lífþráer
hreinsast, og daufer þeyra, dauder upprisa, og
sátækum verður evangelium bōdad.

6. Dg sœll er sá, sem egi hneifslar sig á mer.

7. Enn at þeim burt geingnum, þōf Jēsus at
seigia til fōlksins af Jóhanne, hvað förud þer á
endamerku at siá? Villdud þer siá reyr, sem vin-
durenn blæs til og frá?

8. Eda hvað förud þer út at siá? Villdud þer
siá mann miúl-klæddann? Siæd, þeir, sem miúl-
kann klædnad hafa, eru i konunganna húsun.

9. Eda hvað förud þer út at siá, villdud þer
siá spámann? Eg seige yður, hann er meire enn
einn spámadur.

10. Þviad hann er sá, af hverum sſrifad er,
siá, eg sende minn eingel fyrer þer, sá er þinn
veg sſal tilreida fyrer þer.

11. Sannlega seige eg yður, á meðal allra þeirra sem, af konu eru fædder, er engi annar upkomen, sá meire se enn Jóhannes skírare, enu hann sem minne er í himnaríke, er honum meire.

12. Enn frá dögum Jóhannis skírara og allt til þess, nú er komid, þoler himnaríke ofurefse, og þeir, sem ofurefseð gera, þremma það til sín.

13. Þvíat aller spámenn og lögmálid spáðu til Jóhannem.

14. Og ef þer viled það meðtala, þá er hann Elías, sá er koma skal.

15. Hver enru þesur at þenra, hann þenre.

16. Enn vid hvað skal eg þessare línslöd jafna? Eft er hún þeim börnum, sem sátu á torge, hver ed kolludu til sinna stallbrædra.

17. Og segdu, ver þofum fyrer yður í pípur blásid, og þer villdud egi dansa, ver þuldum yður vorar rauner, og þer villdud egi gráta.

18. Jóhannes er komenn, han át ecki og drack ecki, og þeir seigia, hann hase díoful.

19. Mannsins sonur er komenn, ctur og dreckur, og þeir seigia, síá, hvíllkur ofátsmadur, og vínsvelgiare, vinur tollþeintumanna og synþugra, og spekenn þlytur at rettlætast láta af sínum börnum.

20. Þá tók hann at hvíta þær borger í hnerum gerd voru flest hans kraftaverk, það þær þofdu egi betrad sig.

21. Þe þer Chorazin, ve þer Bethsaida, þvíat ef í Tyro og Sidon þesdu gerst soddan kraftaverk, sem

sem hía yður hafa gerst, þesdu þeir fyrir laungu í seck og öflu íðran gert.

22. Enn þó seige eg yður, at Tyro og Sidon mun bærelegra verða á deige dómans, þesdu enn yður.

23. Og þú Capernaum! sem allt til himens ert uphafinn, munt niður þrækjast allt til helvitis. Þvíat ef í Sodoma þesdu þan krasiaverf gerst, sem hía þer hafa gerd verid, þá stæde hún enn í dag.

24. Enn þó seige eg yður það, at bærelegra mun verða lande Sodoma á dómadeige, enu þer.

25. Á þeim sama tíma andsvarade Jesus og sagde, eg prisa þig fader og Herra himens og jarðar, at þú dulder þetta fyrir spekingum og forvitringum, og opinnberader það ungbernum.

26. Ad sönnu fader, þvíat svo var það þeckit fyrir þer.

27. Allir hluter eru mér í valld gefnir, af minum föður, og engenn kenuer sonenn nema faderrenn, og engenn kenuer föðurenn nema sonurenn, og hverum at sonurenn vill það openbera.

28. Komed til mín aller þer sem ervidid, og þunga erud hláðner, eg vil endurnæra yður.

29. Taked á yður mitt of, og læred af mér, því eg em högvær og af hiarta lítelátur, og munud þer hvíld finna sálum yðrum.

30. Þvíat mitt of er sett, og mín byrde er lett.

XII. Capítule.

A þeim tíma gekk Jesús um kornfæde á sabbaths-
deige, og hans læresveinar voru húngrader, og
tóku at tína arenn af, og at eta.

2. Enn er Þharisei sáu það, sögdu þeir til hans,
síá, þíner læresveinar gera hvað egi sömer, á
sabbathsdögum at gera.

3. Enn hann sagde til þeirra, hafed þer egi lesid
hvað David gerdi, nær hann, og þá, sem med
honum voru, húngrade?

4. Hvernenn at hann gekk inn í Guds hús, og
át þar skodunarbrandenn, hver honum leyfdest egi
at eta, ne heildur þeim sem med honum voru,
nema einum saman prestunum.

5. Eða hafed þer egi lesid í lög máleni, hverfu
at prestarner á sabbathsdögum í mustereni brióta
sabbathsdagenn, og eru þó án sakar?

6. Enn eg seige yður, at sá er þer, sem muste-
renu er meire.

7. Enn ef þer vissud hvað það være, á misfunt
hefe eg þoknan og egi á vffre, hefdu þer ecke
saklausá fordæmt.

8. Því mannsins sonur er Herra, einnenn sab-
bathsdagsins.

9. Og hann gekk burt þaðann leingra framm,
og kom í þeirra samfunduhús.

10. Og síá, at einn madur var þar, sá hafde
visnada hönd. Og þeir spurdu hann at og sögdu,
er það nokkud rett at lækna á sabbathsdögum?
Svo at þeir gæte áklagad hann.

11. Enn

11. Enn hann sagde til þeirra, hver er sá af yður sem, hefur einn sand, og ef hann fellur á sabbathsdögum í gryfju, sem egi grípe hann og upprage?

12. Hvað miklu er madurenni sandnum betre? Sýrer því leyfist á sabbathsdögum godt at gera.

13. Þá sagde hann til mannsins, ret þu út hönd þína, og hann rette hana út, og hún varð heil, sem hin önnur.

14. Þá geingu Pharisei út, og helldu ráð yfer honum, hvernenn þeir mættu honum sýrersfara.

15. Enn er Jesus fornam það, veif hann þaðann, honum fylgde og margt fólk ester, og þá alla læknade hann.

16. Og bannade þeim, at þeir gerdu hann opensfáran.

17. Svo það uppfylltest, hvað sagt er sýrer Esaiam spámann, er svo seiger.

18. Stæd, það er minn þíón, hvern eg útvalde, og minn elffulegur, á hverum sála míu hefur þócknan, yfer hann mun eg anda minn leggia, og sá þfal heidnum dómenn kunngera.

19. Egi mun hann kísa ne kalla, og egi mun nokkur heyra hans kall á strætum.

20. Marenni reyrt mun hann egi sundurmylia, og riúfanda her egi útsloekva, þar til hann útsærer dómenn til sigurs.

21. Og heidner munu á hans nafu vona.

22. Þá var til hans hafdur diefulódur madur, sá er blindur var og mállaus, og hann læknade hann, svo at hinn blinde og dumbe talade, og sá.

23. Og

23. Og allt fólkid óttadest og sagde, er þesse egi sonur Davids?

24. Enn er Pharisei heyrdu það, sögdu þeir. Egi rekur þesse diösla ødruvís út, nema fyrer Beelzebub diöslahesdingia.

25. Enn Jesus fornam þeirra hugsaner, og sagde til þeirra, hvert ríke í stálfsu ser sundurþyct, mun eidast, og hver sú borg eda hús, sem í stálfsu ser er sundurþyct, fær egi staded.

26. Og ef einn sathan rekur annann út, þá er hann sundurþyctur á móte stálfsun ser, hvernenn fær hans ríke þá stadid?

27. Og ef eg útrek diösla fyrer Beelzebub, fyrer hvern verda þeir þá af ydrum börnum útrekner? Af því verda þeir og ydrer dö.nendur.

28. Enn ef eg útrek diösla med Guds anda, þá er Guds ríke til ydar komid.

29. Eda hvernenn fær nockur lungeingid í hins øfluga hús, og hans búshlutum í burt rænt, utan svo se, hann binde ádur hinn øfluga, og ræne sídann hans hús?

30. Hver hann er egi med mer, så er á mote mer, og hver egi med mer safnar, så sundurdreifer.

31. Fyrer því seige eg ydur, allar synder og lastaner verda fyrergefnar mönnum, enn löstun móte andanum mun egi fyrergefast.

32. Og hver hann talar nockud móte manns þins syne, þonum mun fyrergefast, enn hver sem talar nockud á móte heilögum anda, þonum mun hverke fyrergefast í þessum þeine ne ødrum.

33. Annaðhvort seted gott tre, og mun ávæ-
turenn góður, ellegar seted vount tre og mun ávæ-
turin vondur, þvíat af áværtenum þeckest tred.

34. Þer nœdrúkin, hvernenn meiged þer godt
mæla, á meðan þer erud vonder? Það sem hiart-
ad er fullt af, það slytur út af munnenum.

35. Góður maður frammslytur godt af góðum
siðd síns hiarta, end vondur maður af vondum
siðd síns hiarta frammslytur vondt.

36. Enn eg seige yður, af hveru þvi fáseingu
orde, sem menn tala, munu þeir reikningskap
gera á nsta dóme.

37. Af þínum ordum munþú rettlatast, og
af þínum ordum munþú fordæmast.

38. Þá sverudu nokkorer út af sfristlærdum og
Þhariseis og sögdu, meistare! ver villdum teikn af
þer síá.

39. Hann svarade og sagde til þeirra, þetta
vonda og þórunarsama slekt leitar teikns, og þvi
mun ecki teikn gefast, nema teikn Jonæ spámans.

40. Þviat svo sem Jonas var í kvide hvalsins
þriá daga og þriár nætur, svo mun mannsins so-
nur vera midt í jördu, þriá daga og þriár nætur.

41. Meyn Minive borgar munu uppreisa á efsta
dóme með þessare kinslöd, og munu hana fordæma,
þviad þeir gerdu idran efter prædikun Jonæ, og
síá, þer er meire enn Jonas.

42. Drottningeun af Sudre mun uppreisa á
efsta dóme með þessare kinslöd, og mun hana for-
dæma, þvíad hún kom af endemerkum jardar at
þeyra

heyra speke Salomonis, og síá, her er meire enn Salomon.

43. Nær óhreinn ande er farenn út af manne, reifar hann um þurra stæde leitande hvíldar og finnur egi.

44. Þá seiger hann, astur vil eg snúa í mitt hús, þaðann eg útför, og nær hann kemur, finnur þan það tómt, söpad og fágad.

45. Þá fer hann burt, og tekur síð adra anda með sér, þeir sem verre eru enn síðfur hann, og nær þeir eru innkommer, byggja þeir þar, og verður þá þess manns síðara verru því hinu fyrra, svo mun og sê þessa vonda kinsód.

46. Sem hann var enn þetta at tala til fólksins, síá, þá stóð móðer hans og brædur þar syrer utan, og villdu tala við hann.

47. Þá sagde einn til hans, síá, at móðer þín og brædur þínir standa úte, og vilia tala við þig.

48. Hann svarade og sagde, til þess sem honum þetta kunngerde, hver er mín móðer, og hverer eru mínir brædur?

49. Og hann rette út sína hend yfer sína læresveina, og sagde, síæd! Þar er mín móðer og mínir brædur.

50. Þvíad hver hann gerer vilia míns fæðurs þess sem á himnum er, sá er minn broder, systir og móðer.

XIII. Capítule.

¶ Þeim sama deige gekk Jesús útaf húsinu, og sette sig nidur við sjóenn.

2. Og margt fólk safnadesi at honum, svo hann steig á skip, og sat, og allt fólkid stóð í fírunne.

3. Og hann talade margt til þeirra í efterlíkingum og sagde: Síð, sá er sáde, gekk út at sá.

4. Ðá þá hann sáde, fell sumt við veigenn, og fuglar fóru og áttu það.

5. Enn sumt fell í grýtta jörð, hvar það hafði egi mikla jörð, og rann fljótleiga upp, þvíad það hafði egi jarðar dýpt.

6. Enn sem sólenn rann upp, stræðest það, og af því at það hafði ekki rót, þá vísnaði það.

7. Enn sumt fell á millum þyrna, og þyrnarner spruttu upp og læfðu það.

8. Enn sumt fell í góða jörð, og færði ávæxt, sumt hundradfalldenn, sumt sextugfalldenn, sumt þrítugfalldenn.

9. Hver ennu þesur at þeyra, sá þeyre.

10. Og læresveinarner geingu til hans og sögðu: Þú talar þú til þeirra í efterlíkingum?

11. Hann svarade og sagde, yður er gefið at understanda leynda dóma himnaríkis, enn þeim er það ekki gefið.

12. Þú hver hann þesur, þennum mun gefast svo hann gnóg hafi, enn sá sem ekki þesur, af þennum mun og takast, það hann þesur.

13. Þyrer því, þá tala eg til þeirra í efterlíkingum, þvíad með síðande augum síð þeir ekki, og með

med heyrande eyrum þá heyrta þeir ekki, þólad þeir skilia það egi.

14. Og á þeim mun uppfyllast spádóminur Esaia, er seiger: Med eyrum munud þer heyrta, og munud þer það egi skilia, og med síðande augum munud þer sjá, og ekki skinia.

15. Þólad þessa fólks hiarta er forharduad, og þeirra eyru eru þungheyrð, og þeirra augu samant lykiast svo at þeir ekki einu sinni med augum sjá, og med eyrum heyrta, ne med hiarta skilia, til at leidretta sig, svo at eg hjálpe þeim.

16. Enn sál eru ndar augu, at þaug sjá, og ndar eyru, at þau heyrta.

17. Samulega seige eg ndur, at marger spáment og rettláter fyllust at sjá hvað þer sjá, og hafa þat egi séð, og at heyrta hvað þer heyrð, og hafa það egi heyrt.

18. Af því heyrð eftirlifingu um sáðmannen.

19. Þá er nokkur heyrer orðed ríkesins, og understendur það egi, kemur hinn vonde, og hrifsar burt hvað sáð er í hans hiarta, það er sá við veigenn er sáður.

20. Enn það sem í geytta jörð fell, er sá, þegar nokkur heyrer orðed, og flíðlega med fagnade medtekur það.

21. Enn med því hann hafði ekki rót í sér, heldur hann við um stundarsaker, og nær brellingar og offóluer beinast fyrir orðsinsaker, þá hneirlast hann jafnstítt.

22. Enn það sem á millum þyrna er sáð, er sá, þegar nokkur heyrer orðid, og áhyggia þessa
rar,

rar verallðar og svilfseme ríledamesins kæfir orðid, og færir ecki ávært.

23. Enn það sem í góða jerd er sáð, er sá, nær nokkur heyrir orðid og understendur það, og færir ávært, og sumt ber hundradfallðan, sumt fertugfallðann, sumt þriátugfallðann.

24. Aldra efterlíking lagde hann þeim fyrir og sagde: Himnaríke er líft þeim manne, sá er sáde góðu sæde i afur sinn.

25. Enn þá menn svafu, kom hans óvinur og sáde illgresi bland hveitesins, og fór burt.

26. Enn er sæded spratt upp og bar ávært, þá auglýstest og illgresið.

27. Þá geingu þenararner til húsfodursins og sögðu: Herra, sáðer þú egi góðu sæde i afur þinn, hvaðann kemur þónum þá illgresið?

28. Hann sagde til þeirra, það hefur fiandmaðurenn gert. Þá sögðu þenararner: Viltþu at ver ferum og útlesum það?

29. Hann sagde, nei, svo at þer upprætid egi hveitid undereins, nær þer útlefið illgresið.

30. Þátid hveritveggja vara ásamt allt til kornstúrdar, og á kornstúru tíma, skal eg seigia til kornstúrdarmannanna: Lesið fyrst illgresið saman, og bindið það i bindini til brennslu, enn hveiteinu samannsafnið i mína kornhlöðu.

31. Aldra efterlíking lagde hann framm fyrir þá og sagde: Himnaríke er líft einu mustárds korne, hvað einn maður tól og sáde i afur sinn.

32. Hvað at minnst er allra sáða, enn nær það spreittur upp, er það stærst allra fálgrasa, og verður

dur eitt tre, svo at fuglar himens koma og bygja under þess kvistum.

33. Eina adra efterlíking talade hann til þeirra: Líkt er himnaríke súrdeige, það ein kona tól og blandade við þrjá mælera miels, þar til það fyrðest allt í gegnum.

34. Þetta allt talade Jesús í efterlíkingum til fólksins, og fyrer utan efterlíkingar talade hann eðfi til þeirra.

35. Svo at uppfylltest það sagt er fyrer spámannenn, hann sem seiger, minn mun vil eg upplúka í efterlíkingum, og heimuglega hlute mun eg útmæla frá upphafi veraldar.

36. Þá let Jesús fólkið frá sér fara, og kom heim; og hans læresveinar geingu til hans, og sögdu, úthýð þú oss þá efterlíking um illgresið á akrenum.

37. Hann svarade og sagde til þeirra: Hann sem sáer góðu sáde er mannsins sonur.

38. Enn akurinn er heimurenn; góða sádid eru ríkisins börn, enn illgresið eru börn þess vonda.

39. Dvinur sá, þeim sáde, er dýffullenn, enn kornskerutímenn er endir veraldar, kornskurdarmenn eru einglar.

40. Því líka sem nú verður illgresið útleifið, og í elde brent, svo mun og þíe í enda þessarar veraldar.

41. Mannsins sonur mun útsenda sína eingla, og þeir munu samann safna úr hans ríke öllum þveirlurum, og þeim er ránginde gera.

42. Og þeir munu fasta þeim í elldfins ofu, þar mun vera grátur og tannagnístran.

43. Enn þá munu rettláter líoma sem sól í efke fœdurs þeirra. Hver enru þefur at þenra, þá þenre.

44. Enn astur þá er himnaríke líft einum sólgnum fesið á afre, hvern ed maður fann og falde hann, og af þeim fagnade sem hann hafde yfer þenun, gef þann burt, og sellde allt hvað hann hafde, og kœpte þann sama afur.

45. Og enn astur er himnaríke líft þeim kaupmanne, sem at góðum perlum leitade.

46. Og þá hann faun eina forkostulega perlu, fór hann og sellde allt hvað hann hafde, og kœpte þá semu.

47. Og enn astur er himnaríke líft nete því sem í síð var fastad, með hverin af øllu fískakini dreigid verður.

48. Enn nær það er fullt, draga þeir það í fíruna, sitia síðann og samannlesu þina góðu í kœræld, enn vondum fasta þeir út.

49. Svo mun og ske í enda veralldar, at einglar munu útfara, og þina vondu frá rettláttum skíla.

50. Og þeim munu þeir fasta í elldfins ofu, hvar vera mun óp og tannagnístran.

51. Og Jæsus sagde til þeirra: Hafid þer allt þetta understaðid? Þeir sögðu, já Herra. Þá sagde hann.

52. Fyrer því, hver sá skrístlærdur sem til himnaríkis mentaður er, hann líkist þeim hásfœdur

födur sem framm bar af sínum fjárstöð nýtt og gamallt.

53. Og það skede, þá Jesús hafði endað þessar eftirlíkingar, at hann gekk þadan.

54. Og kom til sinnar fösturjardar, og kenneði þeim í þeirra samfunduhúsum, svo at þeim hnykta við, og sögdu: Svadan kemur þessum slík speki og kraftar?

55. Er þesse egi timbursmidsins sonur? Hei-ter hans móðir egi Maria? og brædur hans Jacob og Joses, Simon og Judas.

56. Og hans systur, eru þær egi allar hér hjá oss? Svadan kemur þessum þá allt þetta?

57. Og þeir hneixludust á honum. Enn Jesús sagði til þeirra: einn spámadur er hverge í minne virðingu enn í sínu födur lande, og í sínu eigen húsi.

58. Og egi gerði hann þar mörg teikn fyrir sakir vantrúar þeirra.

XIV. Capítule.

A þeim tíma heyrði Herodes fjórdungs höfðinge rýkted af Jesu.

2. Og hann sagði til sinna þenara: Þesse er Jóhannes skírare, hann er frá dauðum upprifinn, og því geraft þesse kraftaverk af honum.

3. Þvíad Herodes hafði fangad Jóhannem, bundið hann og í fangelsi sett, fyrir sakir Hero-dias húsfreu Philippi bróður hans.

4. Þvíad

4. Þvíad Jóhannes hafde til hans sagt: Það er eðle rett, at þú hafer hana.

5. Og hann hefde giarnann aflísfad hann, enn hann óttadest fólked, þvíad það hellt hann fyrir einn spámann.

6. Enn er Herodes hellt sinn fædingar dag, dansade dóttir Herodias midt frammi fyrir þeim, og það lílade Herodes vel.

7. Af því lofade hann henni með eyde, at gefa henni, hvers hún æfste.

8. Og efter því hún var ádur tilleggiud af móður sinni, sagde hún: Gef mer á disse höfud Jóhannis Skrára.

9. Og kóngurinn varð þriggur, enn þó fyrir eidsins saker og þeirra sem með honum til bords sátu.

10. Vaud hann, at það gæfist henni, og hann sendi út og afhéfdadi Jóhannem í myrkva:stofu.

11. Og var höfud hans borid á disse og gefid stúlkunni, og hún færði móður sinne.

12. Þá komu lærisveinar hans og tóku hans líkama og grófu, komu og funderdu það Jesu.

13. Þegar Jesus heyrde það, fór hann þaðann á einu skipi alleina til endemerkur, og þá fólkid heyrde það, fylgde það honum á fæti úr stöðunum.

14. Og Jesus gekk fram og leit þann mikla mág, og sá aumur á þeim, og læknade þá af þeim, sem kránker voru.

15. At kvæðde gengu hans læresveinar til hans og sögðu; þetta er ein eydemörk, og nótt-
enn fellur á, lát fólkið frá þér; at það gänge í
kaupstún, og kaupir sér fæðu.

16. Enn Jesús sagde til þeirra: Þeir hafa
þess ecki þerf, at þeir gänge burt, gefið þér þeim
at eta.

17. Þeir sögðu: Ver höfum ecki þer nema
fimm braud, og tvo fiska.

18. Hann sagde: Færið mer þang hínag.

19. Og hann baud fólkinu at setiast niðr á
grasíð, og tók þang fimm braud og tvo fiska, leit
til himens, þakkaði, og braut þang, og sefð sínum
læresveinum braudenn, enn læresveinarner gáfu
þang fólkenu.

20. Og þeir snæddu allar og urðu sadðer, og
þeir tóku upp þær leifar sem afgeingu, tólf karfer
fullar.

21. Enn þeir, sem etid höfðu, voru nær fimur
þúsundirmanna, undann tekiðum konum og börnum.

22. Og jafnsnart neyddi Jesús sína læresveina
til, at þeir geuge á skip, og færi fyrir þönum yfer-
um, þar til hann lete fólkið frá sér.

23. Og er hann hafði fólkið frá sér látið, gekk
hann einnsamall uppá stíallid at biddast fyrir. Og
um kvældid var hann einn þar.

24. Enn skipid var þá miðt á síðum, og hrakt-
est í vílgiunum, þvíad vindurenn var þvert í móte.

25. Enn um fiórðu vakt næturinnar, kom Je-
sus til þeirra gangandi á síðum.

26. Enn er læresveinarner sáu hann á síðnum ganga, hræddust þeir, og sögdu, það væri skrímsl, og fölluðu upp af hræðslu.

27. Enn Jesús talade strax til þeirra og sagde: Verið hugþraustir, eg emi hann, óttist ekki.

28. Enn Petur svarade honum og sagde: ef þú ert það, Herra! þá biðð mer at koma til þín á vatnenu.

29. Og hann sagde: Kom þínghad! og Petur steig af skipinu og gekk á vatninu, at hann kæme til Jesu.

30. Enn er hann leit megnann vind, og náðe honum og tók at fockva, kallade og sagde hann, Herra hialpa þú mer.

31. Enn Jesús rette jafnsnart hendina og greip hann, og sagde til hans: þú lítilltrúadur, því efadest þú?

32. Og þeir stigu inn í skipid, og vindinn stillte.

33. Enn þeir sem á skipinu voru, fómu og fellu frammi fyrir honum, og sögdu: sannlega ert þú Guds sonur.

34. Og þeir fóru yfer um, og fómu til landsins Genesareth.

35. Og er fólkid í þeim sama stad varð vart við hann, sendu þeir út um allt það land allt í kring, og færdu til hans alla vanfæra menn.

36. Og báðu hann, at þeir mættu at eins snerta fallid hans fata. Og aller sem hann snertu, urðu heilbrigðir.

XV. Capítule.

Dá komu til hans skrifstærðir og Pharisei af Jerusaleml, og segdu:

2. Því ofur = troða þínir læresveinar öldunganna uppsetningar, með því þeir þvo egi sínar hendur þá þeir braud eta?

3. Hann svarade og sagde til þeirra: fyrir því ofurtroded þer þá Guds bodord fyrir yðvara uppsetning?

4. Því Gud hefur skipað, heidra skal þu fœdur þinn og móður, og hver hann hefur fœdur eða móður, sk skal dauða deya.

5. Enn þer kennid, at hver hann seiger til fœdur eða móður, það er ein gáfa, hver, ef þú er af mér, þá kann þu hólpen verða.

6. Af því sker það, at enginn heidrar fœdur sinn ne móður framarmeir, og hafid þvo ónytt gert Guds bodord fyrir yðar uppsetnings sakir.

7. Þer hræsnarar, vel hefur Esaías spáð af yður, og sagt:

8. Þesse lyður nálægest mig með sínum munni, og heidrar mig með vörum sínum.

9. Enn þeirra hjörtu eru langt frá mér, at ónyttu þína þeir mér, á meðann þeir kenna þær kenningar, sem ecki eru annað enn bodord manna.

10. Og han kallade fólkid til sín, og sagde til þeirra: Heyred þer og understanded það.

11. Hvað sem inngingur í munnen, það saugar egi mannenn, heldur hvað sem fram af munnum geingur, það saugar mannen.

12. Þá.

12. Þá geingu hans læresveinar at þönum og sögdu: veist þu at þá þeir Þharisei þeyrdu það ord, hneirludust þeir?

13. Enn hann svarade og sagde: öll plantan, hveria minn himneskur fader plantar egi, mun upprætast.

14. Þátid þá fara, þeir eru blinder og blindra leidtogar, ef blindur leider annann blindann, þá falla þeir báðir í gröfena.

15. Þá svarade Petur og sagde til hans, þyð oss þessa efterlíking.

16. Jesus sagde til þeirra: Erud þer enn svo skilningslausar?

17. Skuluð þer ekki enn nú, at allt hvað munnenn lungeingur, það hverfur í magann, og verður fyrir edlelega rás útfærð.

18. Enn hvað af munnum framgeingur, það kemur af hiartanu, og það saugar mannenn.

19. Þvíð útas hiartanu koma vondar hugsan-
er, manndráp, hördómur, frillulífe, þjófnad-
ur, lífgvitnan, lastaner.

20. Þetta eru þeir hluter, sem mannenn saug-
ga, enn með óþvegunum höndum at eta, saugar
egi mannenn.

21. Enn Jesus gekk í burt þaðann, og fór í
landsálfur Tyri og Sidonis.

22. Og síð at Kanversk kona gekk útas þeim
somu takmörkum, kallade efter þönum og sagde:
O Herrea sonur Davids, miskuna þú mer, mín
dóttir kvæst illa af dæflinum!

23. Og hann svarade henne engu orde, hans læresveinar geingu til hans, báðu hann og segdu, ger henne úrlausn, af því hún kallar efter oss.

24. Enn hann svarade og sagde, egi em eg sendur, nema til fortapadra sanda af húsí Ísraels.

25. Enn hún kom og fell nidur fyrir honum og sagde: Hjálpá mer Herra.

26. Enn hann svarade og sagde: Það er efi terlegt, at taka braudid frá börnum, og fasta því fyrir hunda.

27. Enn hún sagde: Já Herra, enn þó eta hundar af molum þeim, sem detta af bordum drottna þeirra.

28. Þá svarade Jesus og sagde til hennar: Ó þú kona, mikil er þín trú, verð þer svo sem þú villst, og á þeirre sömu stundu varð hennar dóttir heilbrigð?

29. Og Jesus gekk þadann leingra áfram, og kom til síafarins í Galilea, og gekk uppá eitt fjall og sette sig þar.

30. Og margt fólk dreif til hans, hafande með sér hallta, blinda, mállausa, vanada, og marga adra, og suerudu þeim frammi fyrir fætur Jesu, og hann læfnade þá.

31. Svo at fólkid undradest, er það så mállausa mæla, og vanada heila, hallta gánga, blinda síáande, og þeir vegsömudu Gud Ísraels.

32. Og Jesus kallade sína læresveina til sín, og sagde: Mig aumkar yfer fólkid, þvíad þeir þafa nú þrjá daga hía mer verid og þafa ecki til matar, og fastande vil eg þá egi frá mer farg láta,

láta, svo at egi verðe þeir húngurmorda á veigenum.

33. Þá segdu læresveinarner til hans: Hvaðann tekum ver svo mærg braud í eyðenærku, at ver sedium með jafnmærgt fólk?

34. Jesús sagde til þeirra, hverfu mærg braud þafed þer? Þeir segdu, sís, og fá fíffakorn.

35. Og hann bað fólkenu, at það settest nidur á jerdena.

36. Og tók þau sís braud og fíffa, og er hann hafde þaðad, braut hann þaug, og gaf læresveinunum, og hans læresveinar gáfu þaug fólkenu.

37. Og þeir átu aller og urðu sadder, og tóku upp það sem yfer var af leyfum, sís karfer fullar.

38. Enn þeir sem etid hefdu, voru síðrar þúfunder manna, fyrer utan konur og börn.

39. Og er hann hafde fólkid frá sér látid, ste hann á eitt skíp, og kom í endemerkur magdala-lands.

XVI. Capítule.

Þá geingu Þharisei og Saducei til hans, freistandi hans, og báðu hann at syna sér teikn af himne.

2. Enn hann svarade þeim og sagde, á kvøll denn seiged þer, það verður góður dagur, þvíat himen-rode er.

3. Og á morgna seiged þer, í dag verður þreggvidre, þvíat himenenn er raudur og dimmur. Þer þræsnarar, himensins astánu kunned þer at dæmaz kunned þer þá egi og at dæma teikn þessara tíma?

4. Þesse

4. Þessi vonda og hörunarsama kinslód ætfer teifns, og þenne þal ekki teifn gefid verda, nema teifn Jónæ spámanns. Og hann forlet þá, og gekk í burt.

5. Og er hans læresveinar voru yfer um farner, höfdu þeir glemmt braud með sér at taka.

6. Enn Jesús sagde til þeirra: Síæd til, og vaktid yður fyrir sürdeige þeirra Þhariseara og Saduceara.

7. Þá þeinktu þeir með sér og sögdu: Það mun vera, at ver höfum ekki braud með oss teifid.

8. Enn er Jesús fornam það, sagde hann til þeirra: Þer litilríðader, hvar fyrir þúgsed þer um það. Þó at þer hafed ekki braud með yður haft?

9. Skiled þer enn ekki? Minnest þer egi á þau fimmm braud á medal fimmm þúsunda, eda hversu margar karfer, at þer tókud þá upp?

10. Og egi á þaug sís braud á medal síogra þúsunda, og hversu margar karfer at þer tókud þá upp?

11. Hvar fyrir skiled þer þá egi, at eg sagde yður ekki af braudenu, þó eg segde, vaktid yður fyrir sürdeigi þeirra Þhariseara og Saduceara.

12. Þá understódu þeir, at hann hafde egi sagt þeim, það þeir fylldu vara sig við sürdeige braudsins, heldur vid lærðome Þhariseara og Saduceara.

13. Þá kom Jesús í landsálfur borgareunnar Cesarea Philippi, og spurde sína læresveina at og sagde: Svad seigia meim til, hver mannsins þenur se?

14. Þeir

14. Þeir sögðu, sumer seigia þú ert Jóhannes þírare, enn aðrer, þú ert Elías, sumer at þú ert Jeremias, edur einn af spámönnonum.

15. Hann sagde til þeirra, hvern seiged þer mig þá at vera?

16. Þá svarade Simon Petrus, og sagde: Þú ert Christur, sonur Guds lifanda.

17. Enn Jesus svarade og sagde til hans: Sæll ert þu Simon Jonas sonur, þvíat hold og blód birte þer það egi, heldur minn himnestur fader.

18. Og eg seige þer, þú ert Petrus, og yfer þennann hellustein mun eg uppbyggja mína christne, og port helvítanna skulu ekki megn hafa í gegn henne.

19. Og þer mun eg gefa lyfla himnarríkis, og allt hvað þú bindur á jörðu, skal á himnum bundid vera, og allt hvað þú leysir á jörðu, skal á himnum leyst vera.

20. Þá fyrerbaud hann sínum læresveinum, at þeir segde það nokkrum, at hann være Jesus, sá Christus.

21. Þaðann í frá töl Jesus til at auglýsa fyrer sínum læresveinum, hvernenn þonum byriade at ganga til Jerusalem, og margt at lida af öldungum, þeim yppurstu prestum, skriflærdum og líflátum verda, og á þridia deige upp at rísa.

22. Enn Petur töl hann til sín, átalde hann og sagde: Herra! þínn siálsuni þer, það þenke þig ongvannueiginn,

23. Enn hann snereft við og sagde til Peturs: far frá mér satan, þú ert mér hneirlanlegur, þvíad þú skilur egi hvað Guds er, heldur hvað manna er.

24. Jesus sagði þá til sinna lærifvæina: Ef nokkur vill mér eftersyglia, þá afneite hann sjálfum sér, og taki sinn kross uppá sig og fylge mér eftir.

25. Þvíad hver hann vill sitt líf forvara, sá mun því tína, enn hver sánu lífe tíner fyrir mínar sakir, sá mun það sinna.

26. Því hvað stóðar það mannenn, þó hann vinne allann heimenn, enn feinge tíón á sinne sálu? Edur hvað mun maður sá gefed, þar hann sálu sína med endurleyse?

27. Þvíad það mun sse, at mannsins sonur mun koma í dyrd síns fedurs, med sínum einglum, og þá mun hann gjalda hverum sem einum, efter sínum verkum.

28. Gannlega seige eg yður, at nokforer standa þeir her, sem daudann munu egi smækka, þar til þeir sjá mannsins son komande í sínu ríke.

XVII. Capitule.

Dg sex dögum þar eftir, tók Jesus med sér Petrum og Jacobum, og Jóhannem bróður hans, og hafde þá affidis uppá eitt hátt fiáll.

2. Dg auglýstest fyrir þeim, og hans ástána sseín sem sól, enn hans klæde urdu svo biört, sem líós.

3. Dg

3. Og sjá! At honum birtust þeir Moyses og Elias, og teludu við hann.

4. Enn Petur ansaðe og sagde til Jesu: Herra, þér er godt at vera. Ef þú villt, þá viljum ver gera þrjár tialldbúder, þér eina, Moysé eina, og Elíe eina.

5. Og þá er hann var þetta at tala, sjá at biart stýr umstygde þá, og sjá, at ein rödd úr stýrenu sagde: Þessi er sonur minn elskulegur, at hverjum mer vel þökknað, honum skulud þér hlíða.

6. Og er læresveinarner þeyrdu það, fellu þeir fram á sínar ástáner, og urdu miög hrædder.

7. Enn Jesus gekk til þeirra, tók á þeim og sagde: Standed upp, og vered egi hrædder.

8. Enn er þeir litu upp sínum augum, sáu þeir engann, nema Jesum alleina.

9. Og er þeir geingu ofan af stíallenn, baud Jesus þeim og sagde: Þér skulud engum þessa skón seigia, þar til at mannsins sonur er upprísm af dauda.

10. Og hans læresveinar spurdu hann at og sögdu: Hvað seigia hiner skrifstærdu þá, það Elías hlíóti áður at koma?

11. Jesus svarade og sagde til þeirra: Elías á at sonnu áður at koma, og alla hlúte at lagfæra.

12. Enn eg seige yður það, Elías er alla reidu komenn, og þeir þecktu hann egi, þelldu gerdu þeir við hann, hvað þellst þeir villdu. Svo mun og mannsins sonur verda af þeim at líða.

13. Þá understódu læresveinarner, það hann hafde sagt af Jóhanne skírara.

14. Og

14. Og er þeir komu til fólksins, gefð einu madur til hans og fell til föta honum.

15. Og sagde: Herra! Miskuna þú syne mínum, þvíad hann er ránglsákur, og er herfelega þindur, oft fellur hann á elld og þrátt sinni í vatni.

16. Eg hafde hann og til þinna læresveina, og þeir gátu honum egi hiálpad.

17. Enn Jesus svarade og sagde: O þú vantráud og rángsúðinn kinslód, hversu leinge skal eg hiá yður vera? Hversu leinge á eg yður at líða? Hafid hann þingad til mín.

18. Og Jesus hastade á hann, og diosullinn fór útaf honum, og sveirnenn varð heilbrigdur á samre stundu.

19. Þá geingu læresveinarner heimuglega til Jesu, og sögdu: Þyrer því gátum ver egi rektid hann út?

20. Jesus svarade og sagde til þeirra: Þyrer yðar vantrúar sakar, því eg seige yður þyrer sann, ef þer hefdud trú svo sem mustards korn, mættud þer seigia stalle þessu: Far þú þedann og þángad, og munde það fara, og ecki munde yður þmögulegt vera.

21. Enn þetta kinn rektst egi út nema med bæn og festu.

22. Enn sem þeir sögdu um í Galilea, sagde Jesus til þeirra: Esterkómande er, það mannsins sonur mun ofursellður verda í manna hendur.

23. Og þeir munu lífláta hann, og á þridia deige mun hann upprísa, og þeir urdu næsta þriggver.

24. Og er þeir komu til Capernaum, geingu þeir at Petre, sem skatt-gjaldþing uppháru, og sögdu: Þú ert meistari, þá segir hann egi at gjalda skatt?

25. Hann sagde, já. Og er hann kom heim, kom Jesus fyrir at honum og sagde: Hvað lýst þer Simon, af hverjum taka jafnleger konungar toll edur skattþening? Af sinum börnum, edur af annarlegum?

26. Petur sagde til hans: Af annarlegum, Jesus sagde þá til hans: Þá eru börnenn frí.

27. Enn svo at ver seum þeim egi at hveirlan, þá far til síðar, og kast út augla, og þann síð sem fyrstur kemur upp, tak hann, og er þú opnar hans gin, munu finna stöð, þá sömu tak þá og gef þonum fyrir mig og þig.

XVIII. Capítule.

¶ Þeirre sömu stundu, geingu lærifólkarnir til Jesum, og sögdu: Hver er mestur í himnaríke?

2. Jesus kallaði eitt barn til sín og setti það miðt á milli þeirra.

3. Og sagde: Sannlega seige eg þú, nema þer snúest, og verðir svo sem smábörn munu þer egi koma í himnaríke.

4. Hver siálfur sig læskar, svo sem barn þetta, sá er mestur í himnaríke.

5. Og

5. Og hver sem medtekur eitt þvílíft barn í mínu nafni, fá medtekur mig.

6. Enn hver hann hneirlar eirn af þessum hinum smáu, sem á mig trúa, þarfara være honum, at mylnusteinn heingdest um háls honum, og være í síð sektur, þar hann er diápastur.

7. Þe se heimenum fyrer hneirlaner. Þar hlióta þó hneirlaner at Róma, enn þó se ve þeim manne, fyrer hoern hneirlanenu kemur.

8. Enn ef þín hönd eda þinn fótur hneirlar þig, þa sníð hann af og snára honum frá þer, betra er þer inn at ganga til líffins halltur og handarvane, en það þú hafer tvær hendur edur tvo fætnr, og verder í ehlífann elld fastadur.

9. Og ef auga þitt hneirlar þig, þa slít það út og snára þvi fra þer, betra er þer einengdum inn at ganga til líffins, enn það þú hafer tvö augu, og verder í helvítsfann elld fastadur.

10. Siáed til at þer forsmáed egi einn af þessum smælingum, þvíad eg seige yður, at þeirra einglar á himnum stá alltid míns fædurs anglit á himnum.

11. Þviad mannsins sonur er komenn, at gera hólsþid, hvað fortapad var.

12. Hvað virdest yður? Ef einhver madur þesur hundrad sauda, og villist einn af þeim? Skilst hann egi vid þá nú og niutuge á fiöllum uppe, og fer at leita at þeim sem villtist?

13. Og ef svo sker, at hann finnur hann, sannlega seige eg yður, at hann sagnar meir yfer honum, enn yfer hinum nú og niutigum sem egi villtust.

14. Evi

14. Svo er egi vili fœdur's yðar, sem á himnum er, at einn af þessum smáu tapest.

15. Enn ef bróðer þinn brytur við þig, far þú, og straffa hann á millum þín og hans eins samans; ef hann heyrer þig, þá hefur þú þinn bróðir unned.

16. Enn ef hann heyrer þig ekki, þá tak einn edur tvo til þín, svo at t munne tveggja edur þriggja votta, standa öll málefne.

17. Nú ef hann heyrer egi þeim, þá seig það samfundunne. Enn ef hann heyrer egi samfundunne, þá hallt þú hann, sem annann heidingia, og tollheimtumann.

18. Sannlega seige eg yður, hvað hellst þer binded á jörðu, skal og á himnum bündid vera, og hvað hellst þer lensed á jörðu, skal lenst vera á himne.

19. Frammveigis seige eg yður það, ef tveir af yður samtaka á jörðu um hvern hlut sem það er, at þeir vilja bidia, skal þeim veitt verða af mínum fœdur, sem á himnum er.

20. Þvíad hvar tveir eda þrír samansafnader eru í mínu nafne, þar em eg midt á millum þeirra.

21. Þá gekk Petur til hans og sagde: Herra, hversu oft skal eg mínum bróður, þeim sem við mig brytur, fyrergefa? Er það nóg siosínum?

22. Jæsus sagde til hans: Eg seige þer, egi siosínum, heldur sietigesínum siosínum.

23. Þyrer því er himnaríke líft þeim konnunge, sem reifna villde við þíona sína.

24. Og er hann tól til at reifna, kom einn fyrir hann, sá er honum var skýldugur um tíu þúsund punda.

25. Enn þá hann hafde ekki til hvað hann skyldi gjalda, bauð herrann at selja hann og hans húsfrel og hans börn, og allt hvað hann átte, og borga með.

26. Þá fell sá þjón framm, tilbad hann og sagde: Herra, haf þolinnaðe við mig, allt skal eg þér gjalda.

27. Þá sá herrann annur á þeim þjón, og let hann lausann, og gaf honum einnenn upp skulderna.

28. Þá geef sá same þjón út, og fann einn af sínum samlags-þjónum, sá var honum hundrad peninga skýldugur, og hann greip hann, og tól fyrir hverkar hans og sagde: Gjaltu mér hvað þú ert mér skýldugur.

29. Þá fell hans samlags þjón framm, bad hann og sagde: Haf þolinnaðe við mig, því allt skal eg þér gjalda.

30. Enn hann villde egi, heldur fór hann til og let hann í dyplitsu, þar til hann hafde borgað það hann var skýldugur.

31. Enn er hans samþjónar sáu hvað stefde, urðu þeir mig þriggver við, komu og undervísuðu sínum herra, allt hvað gerst hafde.

32. Þá kallade hans herra hann fyrir sig, og sagde til hans: Þú him vonde þjón, alla þessa skulld gaf eg þér til, með því þú badst mig.

33. Skýllder þú þá egi misskunsamur vera við þinn samlags þíon, líka sem eg var þer misskunsamur.

34. Og hans herra varð reidur, og ofursellde hann kvælerenum, þángað til hann borgade allt, hvað hann var skýldugur.

35. Svo mun og minn himneskur fader gera við yður, ef þer fyrregesid egi af yðrum þíortum hver einn sínum bróður hans misgerder.

XIX. Capítule.

Og það skede, sem Jesus hafde lýktad þessar rædur, at hann fór af Galilea og kom í endamerkur gýdinga-lands vðrumeiginn Jordanar.

2. Og margt fólk fylgde honum efter, og þar læknade hann þá.

3. Þá geingu Þharisæi til hans, freistudu hans og sögdu til hans: Er það nockud rett, at madurinn skili sig við sína eigen konu fyrer hvera sem eina sök?

4. Enn hann svarade og sagde til þeirra: Hafed þer egi lesid, at så er í upphæfe skapade mannenn, hann gerde það, at vera skýlde einn madur og kona.

5. Og sagde: Fyrer því mun madurenn forlata fedur og modur, og vera hía eigenkonu sine, og þaug tvö munu eitt hold vera.

6. Svo eru þaug nú egi tvö, heldur eitt hold, þar fyrer, hvað Gud hefur samanteingt, það skál madurinn egi í sundurskíla.

7. Þá

7. Þá' sögdu þeir: Hvi baud Moses þá, at gefast skyllde skilnadarfrá, og skilia sig við bana?

8. Hann sagde til þeirra: Moses hefur fyrir harddád ydars hiarta leyft yður at forlata húsfreyur ydar, enn af upphafi var það egi svo.

9. Enn eg seige yður það, hver sína eigenkonu forlatur, nema það se fyrir hörunar sök, og gíftest annare, sá dríger hör. Og hver fráskílinne gíftest, sá dríger og svo hör.

10. Þá sögdu læresveinarner til hans: Ef svo er háttad mannsins málefnum við eigenkonuna, þá er ecki godt at gíftast.

11. Enn hann sagde til þeirra: Þetta orð sá egi aller hendlad, heldur þeir, hverum það er gefid.

12. Þvílad þar eru nokkrer gellðingar, sem svo verda af modurkvide fædder, og þeir gellðingar eru nokkrer, hverer af mönnum eru gellðter, og þar eru og líka þeir gellðingar sem sig stálfa hafa gellðt fyrir himnaríkis saker. Sá grípid getur hann grípe það.

13. Þá voru smábörn til hans hefd, svo at hann legde hendur yfer þau, og bædest fyrir, enn læresveinarner avítudu þá.

14. Enn Jesus sagde til þeirra: Láted börnenn fyrir, og forbióðed þeim egi til mín at koma, þvílad mikra er himnaríke.

15. Og er hann hafdi hendur yfer þau lagt, gekk hann þadan.

16. Og sá, at einn geef at honum og sagde: Góðe meistare, hvað skal eg þess godt gera at eg eignest enlíft líf?

17. Enn hann sagde til hans: Hvað kallar þú mig góðann, eingenn er góður utan alleina Gud. Enn ef þú villst til líffins innganga, svo þallst þú þodordenn.

18. Hann sagde þá til hans: Hver þellst? Jesus sagde, egi skalþú mann vega, egi skalþú þórást, egi skalþú stela, egi skalþú líúgvitne mæla.

19. Heidra skalþu fedur þinn og móður, og elfa skalþu náunga þinn svo seín stalfann þig.

20. Þá sagde þinn únge madur til hans: Þetta allt þessi eg þallþið frá barnæsku minne, hvað þrestur mig þá?

21. Jesus sagde til hans: Ef þú villst algerður vera, far þú þurt og sel allt hvað þú þesur, og gef fátækum, og munþú þá sióð þafa á þinne, og kom og fylg mer efer.

22. Og er þinn únge madur þeyrde það ord, geef hann þriggur fra honum, þviáð hann þasði miklar eignir.

23. Enn Jesus sagde til sinna læresveina: Sannlega seige eg yður, at einn ríkur madur kemur torvellðlega í þinnaríke.

24. Og enn seige eg yður, það auðvellðara er ulþáúðanum at smíða gegnum nálar auga, enn ríkum manne, at koma í Guds ríke.

25. Og er hans læresveinar þeyrdu það, urðu þeir miög óttaslegner, og segdu: Hver far þá þiáspast?

26. Enn Jesús leit við þeim, og sagde til þeirra: Híá mönnum er það ómögulegt, eun hía gúde er allt mögulegt.

27. Þá svarade Petur og sagde til hans: Siáðu, ver forletum allt, og fylgdum þer efter, hvað skulum ver hafa í stadinn?

28. Enn Jesús sagde til þeirra: Sanulega feige eg yður, at þer, hverer mer hafid eftersfylgt, þer skulud í endursæðingunne, þá er mannsins sonur situr á stóle sinnar tignar, sitia einmenn á tólf stólum, dæmande tólf kinkvíslar Ísraels.

29. Og hver hann forlætur hús eda brædur, systur, födur eda móður, eda eiginnkonu eda börn, eda akra fyrir míns nafns sakar, sá mun hundradskuldt í stadinn taka, og erfa eyklíft líf.

30. Enn marger þeir sem eru fyrster, verda síðaster, og þeir sem síðaster eru verda hiner fyrstu.

XX. Capítule.

Hinnaríke er líft þeim húsfødur sem utgeck um morgunenn, verkmenn at leigia í vínard sinn.

2. Enn at gerdum samninge við verkmennena um einn pening til daglauna, sende hann þá í sinn vínard.

3. Og nær þridiu stund geck hann út, og leit adra idiulausa standa á torgenu.

4. Og sagde til þeirra: Færed þer og svo í vínardenn, og hvað rett er mun eg gefa yður.

5. Þeir geingu og þángað. Og enn geef hann út ástur, um siöttu og níundu stundu, og gerde svo líka.

6. Enn um elleftu stund geef hann út, og samr enn adra standa idiulansa, og sagde til þeirra: Hvar fyrir standed þer hér allan dag idiulanser?

7. Þeir sögdu til hans: Þviad eingenn hefur leigt oss. Hann sagde til þeirra: Færed þer og í vîngardenn, og hvað rett er skulud þer fá.

8. Enn þá kvæld var komid, sagde herrann vîngardsins til síns ráðsmanns, kallaðu verkmenneana og gíald þeim verðlaupid. Og tók til á þinum seinasta og allt til hins fyrsta.

9. Þá komu þeir sem um elleftu stund leigder voru, og hver feek sinn pening.

10. Enn er hiner fyrstu komu, meintu þeir það þeir mundu fá meira, og hver þeirra feek sinn pening.

11. Og þá er þeir höfdu hann meðtefid, mögdu þeir á móte húsföðurnum.

12. Og sögdu: Þesset seinustu hafa eina stund ervidad, og þú gerder þá oss jafna, ver sem borid höfum byrde og hita dagsins.

13. Enn hann svarade og sagde til eins þeirra, vinur, egi gere eg þer órett. Erstu egi áfáttur ordenn við mig um einn pening?

14. Tók hvað þitt er, og far burt. Enn þessum seinasta vil eg gefa svo sem þer.

15. Eða hefi eg ekki makt til at gera af mínu hvað eg vil? Erstu þar fyrir rángengdur, þó at eg se gödgiarn?

16. Eyo munu síðaster verða hiner fyrstu, og fyrster hiner síðustu. Þólad marger eru kallader, enn fáer útvalder.

17. Og hann ferðadist upp til Jerusalems, og tók þá tólf læresveina ferilaga til sín á veigenum, og sagde til þeirra.

18. Síðid, ver reisum nú upp til Jerusalems, og mannsins sonur mun ofurselíast prestahöfðingjum og skrifstjórnendum, og þeir munu hann forðama til dauda.

19. Og ofurselia hann heidingjum til at spottast og húðstykkiast, og krossfestast, og á þridia deige mun hann upp astur rísa.

20. Þá gekk moder Zebedei barna til hans, með sonu sína, fallande fyrir hann frammi, og bad nokkurs af honum.

21. Og hann sagde til heennar: Hvað vilt þú? Hún sagde til hans: Lát þessa mína tvo sonu sitia í rífe þínu, einn til þinnar hægri handar, og annann til þinnar vinstri handar.

22. Enn Jesús svarade og sagde: Þer vited ekki hvers þer bided, geted þer þann kálk drucked hvern eg mun dreka, og þeirre skín skíft, hvorre eg mun skíft? Þeir sögdu til hans: Já vel.

23. Og hann sagde til þeirra: minn kálk munu þer at sonnu dreka, og þeirre skín, hverre eg skíft, munud þer skíft. Enn það, at sitia til minnar hægri og vinstri handar, er egi mín yður at gefa, heldur, þeim, hverum, það er fyrirbúið, af mínum fedur.

24. Og er þeir tinn heyrdur það, þyktust þeir þeim tveimur bræðrum.

25. Enn Jesús kallade þá til sín og sagde: Þer vitid at verallðleger hefðingiar drottina, og þeir sem völdugir eru, hafa makt.

26. Svo skal egi vera yðar á mille, þelldur hver hann vill yðar á mille völdugur vera, se sá yðar þenare.

27. Og hver yðar sem fremstur vill vera, vere hann yðar þíðu.

28. Víska svo sem mannsins sonur kom egi, at hann lete sér þíðna, þelldur uppá það hann þíðnade, og gæfe sitt líf til endurlausnar fyrir marga.

29. Og þá er þeir geingu út af Jericho, fylgde þeim margt fólk eftir.

30. Og síð, tveir blindir sátu við vegginn, og þá þeir heyrdur það, at Jesús gekk þar frammi hía, kældu þeir og sögdu: ó Herra sonur Davids miskuna þú okkur!

31. Enn fólkid hastade á þá, at þeir fegdu, enn þeir kældu því meir, og sögdu: Ó Herra sonur Davids miskuna þú okkur!

32. Og Jesús stáðnæmdest, kallade á þá og sagde: Hvað viled þið, at eg skal gera yður?

33. Þeir sögdu til hans: Herra, það, at okkar augn upplúfest.

34. Enn Jesús sá þar annur á, snart augu, þeirra, og jafnskiótt urðu þeirra augu síðande aftur, og þeir fylgdu þeim eftir.

XXI. Capítule.

Dá er þeir nú komu nærre Jerusaleum, og voru komnar til Bethphage við stialled Oliveti, sende Jesús út tvo sína læresveina.

2. Og sagde til þeirra: Færed þid í það kaupstún sem fyrir nefur er, og strax munuð þid finna esnu bundna, og fola hía henne, leysid þaug og leidid til mín.

3. Og ef einhver seiger nokkud til nefar, þá seiged, at herrann hase þeirra hof, og jáfnstarkt mun hann láta þaug laus.

4. Enn allt þetta þæde svo at uppfylltest þvad sagt er fyrir spámánnenn, er seiger:

5. Seiged dotturinne zion: Síá, þinn konungur kemur til þín högvær, sitjande á esnu og á fola flisbærrar esnu.

6. Enn læresveinarner geingu burt og gerdu svo sem Jesús hafde bodid þeim.

7. Og sóktu esnuna og folann, og lögdu yfer þaug sín flæde, og settu hann þar uppá.

8. Enn margt af fólkenu breidde sín flæde á veigenn, og adrer hiuggu kvistu af triánum, og dreifdu þeim á veigenn.

9. Enn það fólk, sem fyrir geef og eftir fylgde, fallade og sagde: Hosianna syne Davids, lofadur se sá sem kemur í nafne drottins, hosianna í hæðstun hæðum.

10. Og er hann fór inn í Jerusaleum, var öll borgenn uppvægd, og sagde: Hver er þesse?

11. Enn fólkid sagde: Þetta er Jesús spámadur af Nazareth úr Galilea.

12. Og Jesús gekk inn í Gílds mustere, og rak út alla selcendur og kaupendur í musterenu, og bordum verðstunarmanna og stólum þeirra er dúfur selldu, hratt hann um.

13. Og sagde til þeirra: Skrifad er, mitt hús skal bænahús kallast, enn þer hafið gert það at spillvirkia bæle.

14. Og til hans geingu blinder og hallter í musterid, og hann lœknade þá.

15. Enn er kennemanna höfðingiar og skriftlærder sáu þá dásamlega gerunga sem hann gerde, og það börnenn kolludu í musturunu og sögdu: Hósianna þeim syne Davids! Reiddust þeir.

16. Og sögdu til hans: Hefrer þú nokkud hvað þesser seigia? Jesús sagde til þeirra: Hafed þer alldreí lesed það: Af munne ungbarna og brjóstmýlkinga hefur þú lofid tilreidt.

17. Og hann forlet þá og gekk útaf borgenne til Bethanien, og dvalde þar.

18. Enn at morgne, er hann gekk aftur til borgarennar, húngrade hann.

19. Og hann sá eitt fliuttre vid veiginn, og gekk þángad at, og fann ecki á því, nema einasta blöðenn, og sagde til þess: Hedan í frá vare alldreí nokkur ávörtur af þer, og það fliuttre visnade upp jafusnart.

20. Og er lærefveinarner sáu það, undrudust þeir og sögdu: Hvernenn er fliutred svo snart visnad?

21. Enn Jesús svarade og sagde til þeirra: Sannlega seige eg yður, ef þer hafið trúna og efid ecke, þá munud þer egi einasta gera slíkt við silu-tred, helldur, ef þer segdud þessu fialle, tak þig upp og sleing þer í síðenn, þá munde það ske.

22. Og allt hvað þer bided' í bænenn, ef þer trúed því, þá munud þer það eðlast.

23. Og sem hann kom í musterid, geingu til hans, sem hann var at kenna, prestahöfðingiar og öldungar lyðsins, og sögdu: út af hvada makt gerer þú þetta, og hver gaf þer þessa makt?

24. Enn Jesús svarade og sagde til þeirra: Eg vil og spyrja yður at einu orde, ef þer seiged mer það, vil eg seigia yður, út af hvada makt eg geri þetta.

25. Skiru Jóhannes, hvadan var hún, hvert af himne, edur af mönnum? Enn þeir hugsfudu með sér, og sögdu: Ef ver seigium, hún se af himne, þá seiger hann til vor, því trúdud þer honum þá egi?

26. Enn ef ver seigium, hún hafe verid af mönnum, þá meigum vær óttast fólkid, þvíad aller helldu Jóhannem fyrer spámann.

27. Og þeir svörudu Jesu og sögdu: Ver vitum ecki. Hann sagde þá til þeirra: Svo seige eg yður ecki helldur, af hverre makt eg geri þetta.

28. Enn hvað lítst yður? Maður nockur hafde tvo sonu, og geck til hins fyrsta og sagde: Sonur minn, far þú í dag at vinna í vingarde mínum.

29. Enn hann svarade og sagde: Egi vil eg það gera: Eftirá idrade hann þessa, og geck í burt.

30 Og

30. Og hann gekk til hins annars, og sagde slíkt hið sama, enn hann svarade og sagde: Já herra, og fór egi.

31. Hver af þeim tveimur gerde fódursins vísia? Þeir sögdu til hans: Hinn fyrste, Jesus sagde til þeirra: Sannlega seige eg yður, at tollheimantarar og þútur meiga fyrre komast í hinna ríke, enn þer.

32. Jóhannes kom til yðar og kende yður þann rétta veg, og egi trúnd þer hönum, enn tollheimtu-menn og þútur trúðu hönum. Og þó at þer sénd þetta vel, gerduð þer enga nferbót, svo at estirá hefnd þer hönum trúad.

33. Hénred enn adra esterlíking. Húsfader uoekur var þar, sá sem plantade víngard, og girdte í fríngum þann, og gróf í hönum vínpressu, og uppbygde turn, og leigde hann síðann víngards mönnum, og ferdadest utannlands.

34. Enn þegar avaktartímenu kom, sende hann sína þióna til víngards mannanna, at þeir medtækn hans ávörtu.

35. Þá tóku víngardsmennurner hans þióna; þann eina strýktu þeir, annann aflífudu þeir, hinn þridia geyttu þeir.

36. Í annad sinn sende hann adra þíóna út, sem flehre voru hinum fyrre, og þeim gerdu þeir slíkt hið sama.

37. Þar efter sende hann son sinn til þeirra og sagde: Þeir munu feila sér fyrer syne mínum.

38. Enn er víngardsmennurner sáu sonenn, sögdu þeir hver til annars: Þesse er erfingenn, komed

komied þer, og ástífun ver hann, og leggun ver under ofs hans arfleifd.

39. Og þeir gífu hann, og ráfu hann út af víngardenum, og ástífuðu hann.

40. Enn nær herrann víngardsins kemur, hvað mun hann gera við þessa víngardsmenn?

41. Þeir sögdu til hans: Þeim völdum mun hann vandlega fyrirfara, og sinn víngard byggja öðrum víngardsmönnum, þeir sem hönum ávört gjalda í rettann tíma.

42. Jesús sagde til þeirra: Hafed þer alldreif í ritningunne: þann stein sem byggendur höfdu útfastad, hann er ordenn at hyrningar steine. Af drottne er það gert, og er undarlegt fyrir vorum augum.

43. Fyrir því seige eg yður, at Guds ríke mun frá yður takast, og heidingium gefid verda, þeir sem þaraf ávört fara.

44. Enn hver yfer þennann stein fellur, hann mun sundur ríkhast, enn yfer hvern hann fellur, þann mun hann sundur meria.

45. Og þá þeir hypurstu prestar og Þharisei þeyrdu hans esterlíkingar, formerktu þeir, það hann talade um þá.

46. Og leitudu við at grípa hann, enn ottudust þó fólkid, þvíad það hefst hann fyrir spámann.

XXII. Capitule.

Og Jesús svarade og talade í annad sinn í esterlíkingum til þeirra, og sagde:

2. Hinn

2. Hinmaríke er líft þeim konunge, sem brúðkaup gerde syne sínum.

3. Og sende út sína þjóna at kalla bódsmenn ena til brúðkaupsins, og þeir villdu egi koma.

4. I annad sinn sende hann adra þjóna út, og sagde: Seiged bódsmönnum, síðad! Mína máltid þese ege tilbúid, míner urar og alid se eru slátrader, og allt er til reidubúid, komid til brúðkaupsins.

5. Enn þeir forsmádu það, og geingu í burt, einn á sinn afur, enn annar til sinnar sýslunar.

6. Enn nockrer gripu hans þjóna, dárdu þá og drápn.

7. Enn þá konungurenn heyrde það, 'vard hann reidur, og sende út sinn her, og fyrerför þessum utordingium, og brennde borg þeirra.

8. Þá sagde hann til sinna þjóna: Brúðkaupid er at sennu reidubúid, enn gesterner voru þess egi verduger.

9. Fyrer því fared út á strætinn, og biðded til brúðkaupsins hverum sem þer finned.

10. Og þjónarner geingu út á strætinn og samannsefnudu öllum þeim þeir fundu, vöndum og góðum, og bordeni urdu allsþipud.

11. Þá geck konungurinn inn at síá gestena, og hann sá þar mann, egi flæddann brúðkaups flæðum.

12. Og sagde til hans: Vinnur, hverneunn geckst þú inn þingad, hafande ecki brúðkaups flæde?

13. Enn hann sagde. Konungurinn sagde þá til sinna þenara: Bindid hans hendur og fatur,

fatur, og varpid þenum í rísta mirlur, þar mun vera óp og tannagnistran.

14. Þviad marger eru fallader, enn fáer utvaller.

15. Þá geingu Þharisei burt, og helldu ráð, þvernenn þeir sýsldu veida hann í vrdum.

16. Og sendu til hans sína læresevina með Herodis þenurum, og sögdu: Meistare, ver vitum, at þú ert sannsögull og kanner Guds veg rettelega, og sferter egi nokrum; þviad þú fer egi at mannvirdingum.

17. Þyrer þvi seig of, hvað þer lýst, er það rett at gefa keisaranum skatt, edur egi?

18. Enn þa Jesus formerkte þeirra skatt, sagde hann: Hvað freistad þer mín þrasnarar?

19. Sýned mer myntina skattsins, og þeir feingu þenum einn pening.

20. Og hann sagde til þeirra: Hvers er þesse mind og oferskrift?

21. Þeir sögdu þonum: Keisarans. Þá sagde hann til þeirra: Gefid þá keisaranum hvað keisarans er, og það Gudi sem Guds er.

22. Og er þeir heyrdu það, undrudust þeir, ferletu hann og geingu í burt.

23. Á þeim sama deige geingu Saducei til hans, þyrer hallda upprisuna egi vera, og spurdu hann at.

24. Og sögdu: Meistare, Monfes þefur sagt, þá nokur andaðest, og þefde ecki barn efter, þá sýsldu hans bróder eiga hans eigennfoun, og uppvefía sínum brodur sæde.

25. Enn

25. Enn hiá ofs voru sis bróður, hinn fyrste fastuade ser konu, og hann andadest, og af því hann hafde ecke sáð, let hann bróður sínum efter sína eigeinkonu.

26. Líka sá annar, og hinn þridi, allt til síeunda.

27. Enn síðast efter alla þa andadest og konan.

28. Hvers þeirra sis verður hún nú eignarkona í uppreisunne? Þviad aller þeir háfa þana haft.

29. Enn Jesus svarade og sagde til þeirra: þer villest, og vited ecke ritningarnar, ne heldur Guds kraft.

30. Þviad í uppreisunne munu þeir hverki kvongast ne sig kvonga láta, heldur eru þeir sem einglar Guds á himne.

31. Enn hafed þer ecki lesed af uppreisu framtidenna, hvad af Gude er yður sagt, er hann seiger:

32. Eg er Gud Abrahams, og Gud Isaacs, og Gud Jacobs, enn Gud er egi Gud daudra, heldur lifande manna.

33. Og er fólkid heyrde þetta, undradest það hans kenning.

34. Enn þegar Pharisei heyrdu, at hann hafde þaggad Saduceos, söfnudust þeir samann.

35. Og einn lögvitringur meðal þeirra; freistade hans og sagde.

36. Meistare, hvart er hid ædsta bódord í sögnalennu? En Jesus sagde til hans:

37. Elska þaltþú Drottenn Gud þinn, af öllu hiarta, af allre sálu, og af öllu hugsföte.

38. Þetta er þid þellsta og mesta bodord.

39. Enn annad er þessu líkt: Elska þaltþú náúnga þinn sem siálfann þig.

40. Í þessum tveimur bodordum þeinger allt lágmál og spámennerner.

41. Enn þegar Þharisei voru nú til samans, spurdi Jesus þá at.

42. Og sagde: Hwad virdest yður um Christum, hvers sonur hann se? Þeir sögdu Davids.

43. Hann sagde til þeirra: Hverninn kallar David hann þá í anda einn drottenn? Er hann seiger.

44. Drottenn sagde mínum drottne: Sit þú til minnar hægre handar, þar til eg legg ovine þína til þkarar þinna föta.

45. Nú ef David kallar hann drottenn, hvernenn er hann þá hans sonur?

46. Og eingenn gat þennum einu orde svarad, og egi dyrfdest nockur uppfrá þeim deige, hann frammar at spyrja.

XXIII. Capitule.

Þá talade Jesus til fólksins, og til sinna lærersveina.

2. Og sagde: A Mosis stóle sitja þkriftlærder og Þharisei.

3. Allt hvað þeir seigia yður, at þer skulud hallda, það halldið og gerið, en eftir þeirra verkum skulud þer egi gera. Þviad þeir seigia það, og gera ecki.

4. Þeir samannbinda þúngar byrder og obærelegar, og leggja þær mönnum á herdar, enn stálfer vilja þeir egi áhrara þær singre sínum.

5. Þviad öll sin verk gera þeir, at þeir siást af mönnum. Sú minningarblod breiðka þeir, og fald sinna klæða stækka þeir.

6. Þeir sitja giarnann efið til bords, og í samfunduhúsum.

7. Og vilja giarnann kveðiur á torgum, og af mönnum Rabbi kallader verða.

8. Enn þer skulud egi láta kalla yður Rabbi, þviad einn er yðar meistare Christur, enn þer aller erud brædur.

9. Og engann skulud þer fædur kalla á jörðu, Þviad einn er yðar fader sá sem á himnum er.

10. Og þer skulud egi láta yður meistara kalla, því einn er yðar meistare Christur.

11. Sá sem mestur er yðar, se hann yðar þenare.

12. Þvi hver stalfann sig upphesur, sá mun nidurlægast, og hver stalfann sig nidurlæger, þau mun upphafenn verða.

13. Þe yður sristlærdum og Þhariseis, þer Hæsuarar, hverer asturlofed himnærike fyrer mönnum, egi gáged þer, þar inn, og þeim er þar inn vilja gánga, þá lofed þer egi þar inn.

14. Þe yður skriflærdum og Þhariseis, þer hræsnarar, hverer eckna hús uppated med yferhýlmingu langra barna, fyrer það munud þer þess meire fordæming ødlast.

15. Þe yður skriflærdum og Þhariseis, þer hræsnarar, hverer umkring fared síð og lönd, svo at þer gered einn at gýðnuge, og nær hann er, það ordenn, gered þer hann at barnehelvitis, tæsfalldt meir enur þer erud.

16. Þe yður blindum leidtogurum, þer sem seiged, hver hann sver vid musterid, það er ecki, enn hver hann sver vid gull musteresins, så er sekur.

17. Þer heimsker og blinder, hvert er meira gullid eda musterid, hvert er helgar gullid?

18. Og hver sem sver vid alltarid, það er ecki, enn hver hann sver vid það offur sem á því er, så er sekur.

19. Þer heimsker og blinder, hvert er meira offrid edur al tarid, það sem offrid helgar?

20. Fyrer því, hver hann sver vid alltared, så sver vid það sama, og vid allt hvad þar er uppá.

21. Og hver hann sver vid mustered, så sver vid það og vid þann sem þar bygger inne.

22. Og hver hann sver vid himenenn, så sver vid Guds sæte, og vid þann sem þar uppá situr.

23. Þe yður skriflærdum og Þhariseis, þer hræsnarar, hverer flundid myntu, aneth og flumen, og yfergesid það, hvad þyngst er í lög-
máleni,

málenu, einkum dómenn, missunsemd, og trúna, þetta byriade at gera, og hitt ecki efter at skíla.

24. Þer blinder leidtogar, sem sneyd misfluguna, enn svelged úlfballdann.

25. Þe yður skriflærdum og Þhariseis, þer hræsnarar, sem hreinum hallded hid ytra bifurum og diskum, enn innann eru þeir fuller ráns og óþóssene.

26. Þú blindur Þhariseare, hreinsa fyrst hid innra á bifurum og diskum, svó at hid ytra verde og hreint.

27. Þe yður skriflærdum og Þhariseis, þer hræsnarar, hverer líker erud forfágudum leidum frammlidinna, hver utann synast fægur, enn innann eru þang full af daudra manna beinum, og allre óþeck.

28. Svo erud og þer, hid ytra sýnest þer at vera góðer fyrer mönnum, enn hid innra erud þer fuller hræsne og óðygda.

29. Þe yður skriflærdum og Þhariseis, þer hræsnarar, hverer uppbyggged spámanna leide, og þrygged grafer rettlátra manna.

30. Og seiged: Ef ver þesdum verid á degum fedra vorra, skýlðum ver ecki verid þafa blut-takande med þeim í blóde spámanna?

31. Svo bered þer stálfer yður vitne, at þer erud þeirra þörn, sem spámennena aflisfudu.

32. Nú vel! Uppfyller mæling fedra ydvarra.

33. Þer eituroormar, þer nödrufin, hvernenn vilid þer umflýa helvítska fyrerdæming?

34. Þyrer því síæð, eg sende til yðar spámennu, spekinga, og skriftlærda menn, og nokkora af þeim munud þer aflísa og krossfesta, og sumu munud þer húðstrykia í samfunduhásum yðrum, og af annare borg í adra munud þer þá offækia.

35. Svo at yfer yður kome allt rettlátt blóð, sem á jordu út er hellið, frá blóðe Abels rettláta, allt til blóðs Zachariæ sonar Barachia, hvern þer drápud mille mustervis og alltarisins.

36. Sannlega seige eg yður, at allt þetta mun koma yfer þessa kynslóð.

37. Jerusaleum, Jerusaleum, þú sem aflífar spámenntena, og grýtur þá sem til þín eru sender; hverfu oft þessi eg vilad samannsafna börnum þínum líka sem þanann safnar ungum sínum under vænge ser, og þer hafid ekki vilad?

38. Síæð, ydart þús skal yður í eyde látid verda.

39. Þvíat eg seige yður, þer munud ekki síá mig upp frá þessu, þar til þer seigid: Þofadur se sá, sem kemur í nafni drottins,

XXIV. Capítule.

Ög Jesus gekk út af musterinu, og hans læresveinar geingu til hans, at þeir synde þonum bygging mustervisins.

2. Enn Jesus sagde til þeirra: Síæð þer egi allt þetta? Sannlega seige eg yður, at þar mun ekkilvera steinn yfer steine, sá er ekki mun nidurbrotinn verda.

3. Enn

3. Enn sem hann sat á fiallenu Oliveti, geingu hans læresveinar til hans einslega, og sögdu: Seig off hvenær þetta munu ske, og hvert teikn er þinnar tilkomu, og veraldarennar enda?

4. Enn Jesus svaraði og sagði til þeirra: Síæd til, at enginn vill yður.

5. Þvíat marger munu koma under mínu nafni, og seigia: Eg em kristur, og þeir munu marga villa.

6. Þer munud þerra bardaga og bardaga-tíðende, síæd til, at þer skelfest egi, þvíad alle þetta hlýtur fyrst at ske, þó er þá egi ende komenn.

7. Þvíat þar mun ein þjóð þesja sig upp í móte annare, og eitt konungsríke í móte öðru, og þar munu vera drepsötter og dýrtíð, og jafstíalstar öllum eigenn.

8. Þá munu þið fyrsta harmkvælingarnar byriast.

9. Þá munu þeir ofurselia yður í hardkvæle, og yður munu þeir lífe firra, og þer verded hataðer af öllum þjóðum fyrir míns nafns saker.

10. Og þá munu marger hneirlast, og innbyrdis hver annann svífa, og hver annann innbyrdis hata.

11. Og marger fals-spámenn munu sig þá upphesja, og marga afvega leida.

12. Og af því at ránglæted mun nfergnæsa, mun kærleikur margra fólna.

13. Enn hver sem stadfastur blifur allt til enda, sá mun hóspenn verda.

14. Og evangelium ríkisins mun predikað verða um allann heim, til vitnisburðar yfer allar þjóðer, og þá mun erðin loma.

15. Nær þer stæð nú svírvirding endeleggingar-ennar, í af hverre sagt er fyrir spámannenn Daniel, at hún stendur í þeim heilaga stad, hver þad les hann hygge þar at.

16. Hver þá er á Gýðingalande, flye sá uppá fiell.

17. Og hver hann er á ræfre, fare sá egi ofann, nokkud at taka úr sínu húsi.

18. Og sá sem á akre er, snúe hann egi aftur at sækja klæde sín.

19. Þe þúngudum og þeim sem hafa börn a brjóste á þeim tíma.

20. Bided at yðar flótte ske egi á vetur, edur á sabbaths deige.

21. Þvíat þá mun verða svo stór hörmung, hvíllif at ecki var í frá upphafi veraldar, allt til þessa, og ecki heildur verða mun.

22. Og nema þad, at þesser dagar seu stytter, verður engenn maður hólpenn, en fyrir utvaldra sakar þá skulu þeir dagar styttaft.

23. Einn ef nokkur seiger þá til yðar, stæð, her er kristur, þar, edur þar, þá skulud þer egi því trúa.

24. Þvíat upp munu rísa falschristar, og fals-spámenn, og þeir munu gera stór tákni og undur, svo at í villu munu leidast, ef ske mætte, einnen útvalder.

25. Stæð, eg seige yður þad fyrir.

26. Þar

26. Þar fyrer, nær þeir seigia til yður: Síæd, hann er á endemörku, þá ganged egi út; síæd hann er í herberge, þá trúed ecki.

27. Þvíat svo sem ellding útgeingar af austre, og skín allt til vesturs, líka svo mun vera tilkoma mannsins sonar.

28. Þvíat hvar þellst at þræd er; þángat safnast ernerner.

29. Enn strax efter þormung þessara tíma, munu sól, sem tungl missa sitt skín, og stjörnur munu af hinnum þrapa, og kraftar himnanna munu þræra sig.

30. Og þá mun teikn mannsins sonar birtast á hinne. Og munu þá gráta allar kinkvissler jardar, og þeir munu síá mannsins son komande í skyum himens, með krafte miklum, og dyrd.

31. Og sína eingla mun hann útsenda, með basunn og stórre raust, og hans úrvelðum munu þeir saman safna af síðrum vindum, frá einne endingu himens til annarar.

32. Af síkiutrenu læred eina efterlíking. Nær þess kvister gerast fríðer, og laufenn át spretta, þá vited þer, at sumared er í nánd.

33. Líka svo, nær þer síæd allt þetta, þá vited, at það er nærre fyrer dyrum.

34. Sannlega seige eg yður, at þesse kinslód mun ecki forgánga, þar til allt þetta sker.

35. Himen og jörd munu forgánga, enn mín ord munu egi forgánga.

36. Einn af þeim deige og stundu veit engi, og egi einglar á himnum, nema minn fader einn saman.

37. Enn líka sem var um daga Noe, svo mun og verða tilkoma mannsins sonar.

38. Því svo sem þeir voru á þeim dögum fyrir flóðed, at þeir átu, þeir drucku, þeir giftust og letu gífta sig, allt til þess dags, á hverum Noe gekk í orfena.

39. Og þeir sátu því ekki, þar til flóðed kom og tók þá alla burt. Svo mun og vera í tilkomu mannsins sonar.

40. Þá munu tveir á akre vera, og mun einn upptekenn, enn annar forlátenn verða.

41. Tvær munu í einu kvernhúse malande vera, og mun ein upptekenn, og önnur forlátenn verða.

42. Fyrir því vafed, þvíat þer vited ekki, á hverre stundu yðar Herra mune koma.

43. Enn þad skulud þer vita, at ef húsfaderenn vísse á hverre stundu þiófurinn kæme, mundi hann vafa, og láta egi sitt hús í sundurgrafa.

44. Fyrir því vered þer og reidubúner, þvíat mannsins sonur mun koma, á þeirre stundu, þer meined ekki.

45. Einn hver hann er trúr þíon og forsiáll, sem herrann hefur sett yfer sín hiú, at hann gefe þeim fædu í rettann tíma.

46. Gæll er sá þíon, nær hans herra kemur, og sinnur hann svo geranda.

47. Sanulega seige eg yður, at hann mun setja hann yfer öll sín andæfe.

48. Einn ef einn af þeim vöndu þíónum seiger í sínu hiarta: Minn herra dvelur enn nú leinge at koma.

49. Og tekur at slá sína samlagsþíóna, etur og dreckur med dryckiurátum.

50. Þá kemur Herra þess þíóns, á þeim deige, sem hann vonar egi, og á þeirre stundu, er hann grunar ekki.

51. Og mun í sundurparta hann, og mun gefa honum laun med þræsnurum, þar mun vera öp og tanuagnistrau.

XXV. Capitulæ.

Dá mun himnarike líft vera tilu meyum, hverar tóku sína lampa, og geingu út móte brúðgumannum.

2. Einn fimmi af þeim voru fávísar, og fimmi forstálar.

3. Þær sem fávísar voru, tóku sína lampa, enn tóku þó ekki vidsmör med sér.

4. Einn hinar forstálu tóku í sínum kerum vidsmör, med lompunum.

5. Og er brúðgumenn gerde dvel á at koma, sifiade þær allar, og þær sofnudu.

6. Einn um midnætte kom kall, síæd, brúðgumenn kemur, gáged þær út í móte honum!

7. Þá stódu upp allar þessar meyar, og prýddu sína lampa.

8. Einn

8. Enn þær fávísu sögdu til hinna forsiálu: Gefid oss af vidsmøre ydru, þvíat vorer lampar slokna út.

9. Hinar forsiálu svörudu og sögdu: Egi svo, má vera at ekki se nóg fyrir oss eg svo ydru, fared þer heildur til selumanna og kaupad ydru siálfar.

10. Enn er þær geingu at kaupa, kom brúðgumienn, og þær sem reidubúnar voru, geingu með honum inn svo til brúðlaupsins, og hvarðenne var afturlófad.

11. At síðustu komu og hinar adrar menar, og sögdu: Herra, Herra, lúf þú upp fyrir oss.

12. Enn hann svarade og sagde: Sannlega seige eg ydru, at eg þeefe ydru ekki.

13. Fyrir því valid, þvíat þer vitid ekki þann dag ne stund, á hverre mannsins sonur mun koma.

14. Líka sem sá maður, er ferdadest utanlands, kallade sína þjóna, og feck þeim sitt góðs.

15. Og einum feck hann fimmm pund, enn öðrum tvö, hinum þridia eitt, hverum einum efter sínum mætte, og ferdadest strax af stad.

16. Þa gekk sá til, sem fimmm pund hafde meðtekid, og kaupslagade með þeim sömu, og vann þar með önnur fimmm pund.

17. Líka einnenn sá sem tvö pund hafde meðtekid, ávann og önnur tvö.

18. Enn sá eitt pund hafde meðtekid, fór burt, gróf í jördu, og falde þar síns herra se.

19. Enn

19. Enn eftir lágann tíma lídinn, kom herra-
ann þessara þjóna, og hellt reifningsfkap við þá.

20. Þá gekk sá til sem fimmi pund hafde með-
tefid, og lagde ennur fimmi pund þar til, og
sagde: Herra, fimmi pund seckstþu mer, síá, ennur
fimmi hese eg á-unned.

21. Hans herra sagde honum: Vel! Þú góde
og trúlynde þjón! Þú hefur verid trúr yfer litlu,
eg vil setia þig yfer mikid, gack inn í þins herra
fögnud.

22. Þá gekk og sá at, sem tvö pund hafde
medtefid, og sagde: Herra, tvö pund seckstþu mer,
síá ennur tvö pund hese eg með þeim á-unnid.

23. Hans herra sagde til hans: Vel! Þú þinn
góde þjón, og trúlynde! Þú varst trúr yfer litlu,
eg vil setia þig yfer mikid, gack inn í þins herra
fögnud.

24. Þá gekk sá at, sem eitt pund hafde með-
tefid, og sagde: Herra, eg veit at þú ert hard-
ur madur, þú uppstær, hvar þú sáder ecki, og
samansafnar, hvar þú dreifder ecki.

25. Og óttasleigenn fór eg burt og falde pund
pitt í jörðu. Síá! Þar hefur þú það, hvað
pitt er.

26. Enn hans herra svarade og sagde til hans:
Þú vondi þjón, og lati! Bissar þú at eg stær
upp, hvar eg sáde ecki, og samansafna, hvar
eg dreifde ecki?

27. Því þyrjade þer at fá minn pening vefslun-
armönnum, og nær eg kæme, hese eg hvað
mitt er, til mín teked með abata.

28. Þyrrer

28. Fyrer því taked af þönum það pund, og gefed þönum sem tíu pund þesur.

29. Þvíat hver hann þesur, þönum mun gefed verda, og mun hann nægd þafa, enn hver ecki þesur, frá þeim mun teked verda og það hann þesur.

30. Og þeim ónyta þíón fasted þer í hin nýstu myrkur, þar mun vera óp og tannagnistran.

31. Enn þá mannsins sonur mun koma í sinne dýrd, og aller heilager einglar med þönum. Hann mun þá sitia í sæte sinnar dýrdar.

32. Og allar þjóðer munu samansafnast fyrir þönum, og hann mun þá sundurskíla hveria frá öðrum, svo sem hyrder sundurgreiner saude frá fíðum.

33. Og saudunum mun hann sþipa til sinnar hægðe handar, enn fíðunum til vinstre.

34. Þá mun kónúngurinn seigia til þeirra sent á hægðe hend eru: Komed þer þer bleffader fedur míns, og eignist það ríke, sem yður var tilbíð frá upphafe veraldar.

35. Þvíad húngradur var eg, og þer gáfud mer at eta, þýrstur var eg, og þer gáfud mer at drecka. Gestur var eg, og þer hýstud mig.

36. Nakenn var eg, og þer flæddud mig. Síúfur var eg, og þer vítiudud mín. Í mirkra-stofu var eg, og þer komud til mín.

37. Þá munu þíner rettlátu svara og seigia: Herra, hvenær saum ver þig húngradann, og mettudum þig? Edur þýrstann og gáfum þer at drecka?

38. Eða hvenær sáum ver þig gestfómennt og hystum þig? Eða nafenn og flæddum þig?

39. Eða hvenær sáum ver þig síufann, eða í myrkraftofu, og komum til þín?

40. Og fönúngurenn mun svara og seigia til þeirra: Sannlega seige eg yður, hvað þer gerdud einum af þessum mínum minnstu bræðrum, það gerdud þer mer.

41. Þá mun hann og seigia til þeirra, sem til vinstre handar eru: Færed burt frá mer þer bolverader, í eyllifann elld, þann sem fyrerbúinn er fiandanum og hans árum.

42. Húngradur var eg, og þer gáfud mer ecki at eta, þyrstur var eg, og þer gáfud mer ecki at drecka.

43. Gestur var eg, og þer hystud mig ecki, nafenn var eg, og þer flæddud mig ecki. Síufur og í myrkraftofu var eg, og þer vitiudud mín ecki.

44. Þá munu þeir svara honum og seigia: Herra, hvenær sáum ver þig húngradann, þyrstann, eða gest, edur nafenn, síufann edur í myrkraftofu, og þesum þer egi þíonad?

45. Þá mun hann svara þeim og seigia: Sannlega seige eg yður, hvað þer gerdud ecki einum af þessum enum minnstu, það gerdud þer mer ecki. Og munu þeir gánga í eyllifar píslar, enn rettláter, í eyllift líf.

XXVI. Capítule.

Dg þad ffede, þá Jhesus hafde hñctad alla þessa ræðu, sagde hann til sinna læresveina.

2. Þer vitid, at efter tvo daga eru pásskar, og mannsins sonur mun ofurseliafst, at hann krossfestur verðe.

3. Þá söfnudust samann þeir ædstu prestar, og skriftlærðer, og öldungar indfins í þess kenne-mannahöfðingia, þess er Caiphas het.

4. Og hellsdu ráð hvernenn þeir gætu með slægd gripid Jhesum, og líflátid hann.

5. Enn þeir sögdu: Eski á hátíðardeige, svo at eski verðe uppblaup með fólkenu.

6. Enn þá Jhesus var nú í Bethania, í húsi Simonis hins spitelsska.

7. Geck ein kona at honum, hafande eitt glas dyrdligs smyrslavatns, og hún hellti því yfer höfund honum, þar hann sat við bordid.

8. Enn er þad sáu hans læresveinar, þñctust þeir við, og sögdu: Til hvers er þesse spilling?

9. Þetta vatni hefde mátt seliafst fyrir miked, og gefast fátækum.

10. Enn þá Jhesus fornam þad, sagde hann til þeirra: Hvað erud þer yfuer við þessa konu? Því godt verk gerde hún á mer.

11. Fátaka hafed þer jafnann hía yður, enn mig hafed þer egi alla tíma.

12. Þat hún hellte sínu smyrslavatne yfer minn líkama, þad gerde hún at eg yrðe greft-radur.

13. Samr

13. Sannlega seige eg yður, hvar þetta evangelium predikað verður í öllum heimie, mun sagt verða, í hennar minning, hvað hún hefur gert.

14. Þá gekk burt einn af þeim tölf, sá er Judas Iscarioth hét, til kennemannahöfðinganna.

15. Og sagde: Hvað viled þer gefa mér, eg vil selja yður hann? Enn þeir budu honum þriátíge silfurpeninga.

16. Þadann í frá leitade hann lags at svíkja hann.

17. Enn a fyrsta sætabrands deige geingu læresveinarner til Jesum, og sögdu til hans: Hvar villstu at ver tilreidum þer pásfalambid at eta?

18. Hann sagde: Fared þer í borgena til nokkurks, og seiged honum: Meistarenn lætur seigia þer: Minn tíme er í náund, hía þer vil eg pásfa hallda, med læresveinum mínum.

19. Og læresveinarner gerdu svo sem Jesus hafde þeim bodid, og reiddu til pásfalambid.

20. Enn at kvællde komnu sette hann sig til bords med þeim tölf.

21. Og er þeir áttu, sagde hann: Sannlega seige eg yður, at einn yðar mun svíkja mig.

22. Og þeir hryggdust miög við, og hver einn þeirra sagde til hans: Em eg það nokkud Herra?

23. Enn hann svarade og sagde: Sá sem hennue drepur í fatid med mér, sá mun mig forráða.

24. Mannsins sonur mun at sennu fara svo sem skrifad er af honum, enn þó ve þeim manne fyrer

styrer. Hvern manussins sonur verður svífinn, betra
være þeim sama manne, hann hefde allðrei fæd-
ur verid.

25. Þá svarade Judas, sá er forred hann og
sagde: Em eg það nokkud Rabbi? Hann sagde
til hans: Þú sagder það.

26. Og þá þeir nýttu, tók Jesús brauded,
gerde þacker og braut það, gaf það læresveinunum
og sagde: Taked og eted, það er minn líkame.

27. Og hann tók kaleikenn, gerde þacker, gaf
þeim hann og sagde: Drekked aller þar af.

28. Það er mitt blóð, þess nýa testamentis,
hvert sem úthellist styrer marga, til syndanna styr-
ergerfningar.

29. Enn eg seige yður, at eg mun ecki þedann
í frá drecka af þessum vínvidar ávexte, allt til
þess dags, sem eg mun drecka það nýtt með yður
í míns fæðurs ríke.

30. Og at lossaungnum sungnum, geingu þeir
til siallsins olivetí.

31. Þá sagde Jesús til þeirra: á þessare nóttu
munud þer aller hneixlast á mer, þvíat skrifad
er: Hirdirinn mun egi slá, og sauder hiardarennar
munu í sundurtvístrast.

32. Enn efter það, at eg em upprisenn, mun
eg ganga styrer yður í Galilea.

33. Petur svarade og sagde til hans: Og þó
aller hneixlest á þer, þá skal eg þó allðrei hneix-
last.

34. Jesús

34. Jesus sagde til hans: Samnlega seige eg þer, at á þessare nóttu, ádur enn þanenu galar, muntu afneita mer þrisvar.

35. Petur sagde til hans, einnenn þó mer, þyrriade med þer at dena, skýlde eg ekki neyta þer. Slíkt þid sama sögdu og aller læresveinarner.

36. Jesus kom þá med þeim, í það gerdistún, sem kalladest Gethsemane, og sagde til sinna læresveina: Sited her á, medann, eg fer þángad og bidst fyrir.

37. Og hann tók med sér Petrum og þá tvo sonu Zebedei, og tók þá til at hryggjast, og titra.

38. Jesus sagde til þeirra: Hrygg er fála mín allt til dauða, blífed her og valid med mer.

39. Og hann gekk litlu einu frammleingra, fell fram á sína áfíónu, biddande og sagde: Fader minn, ef mögulegt er, þá líde af mer káleikur þessi, þó ekki svo sem eg vil, heldur svo sem þú villst.

40. Og hann kom til sinna læresveina, og fann þá sofande, og sagde til Peturs: Hvert gátud þer egi eina stund vakad med mer?

41. Vakad þer og bided, svo at þer falled egi í freistne, andenn er slús, enn hollid er breiðst.

42. Í annad sinn gekk hann astur burt, bad og sagde: Fader minn, se það egi mögulegt at þesse káleikur líde fra mer, utann eg drecke hann, þá verde þinn vili!

43. Og hann kom og fann þá astur sofande, því þeirra augu voru full af svefne.

44. Og

44. Og hann let þá kyrra, og gekk í burt aftur, og bad í þridia sinn, og talade þau sömu ord.

45. Þá kom hann til sinna lærefveina, og sagde til þeirra. **VE!** Vilid þer nú sofa og hvílast, síðed, sú stund tekur at nálgast, at mannsins sonur mun ofurseliast í syndugra hendur.

46. Standed upp, og forum ver. Síðed, þar er sá, mig forrædur.

47. Og sem hann var nú enn at tala, sá, þá kom Judas, einn af þeim tólf, og með honum flokkur mikell með sverdum og stöngum, útsender af kennemanna höfðingium, og öldungum Jyd-sins.

48. Enn sá sem hann forred, gaf þeim teikn og sagde: Hveru hellst sem eg kysse, sá er það, gripid hann.

49. Og jafnsnart gekk hann at Jesu og sagde: Heill firtþu Rabbi! Og kysste hann.

50. Enn Jesus sagde til hans: Vinur! Hvar til komstþu hingat? Þá geingu þeir þangat, og legdu hendur á Jesum og gripu hann..

51. Og sá, at einn útaf þeim, sem með Jesu voru, rette út höndena, ríckte sínu sverde, sló þíón kennemanna höfðingians, og hóf af hans eyra.

52. Þá sagde Jesus til hans: Sticþu þínu sverde aftur í sinn stad. Þvíad hver sem sverded tekur, hann mun fyrer sverde farast.

53. Edur meinat þú, at eg kunne eeki at bidia minn fedur, at þann sticke mer meir enn tólf legioner eingla?

54. Eda

54. Eða hvernenn uppfyllast þá ritningarnar? Svo byriar at allt skule ske.

55. Á þeim tíma sagde Jesús til flokksins: Þer erud útgeingner, líka sem til annars rœningia, með sverdum og stengum at höndla mig. Daglega hese eg þó hía yður setid, og kendt í musterenu, og þer hafid mig ecki gripid.

56. Enn alt þetta er sked, svo at uppfyllduft ritningar spámannanna. Þá forletu hann allar læresveinarner og flydu:

57. Enn þeir sem Jesum hefdu gripid, leiddu hann til Caiphas þess npparsta prests, hvar skrifstlærder og öldungar voru samankomner.

58. Enn Petur fylgde þönum efter á-leingdar, allt í salenn kennemannahofdingians, og gekk inn, sette sig hía þenurnum, svo at hann sæe, hver ender þar á yrde.

59. Enn þeir ædstu prestar, og öldungar og allt ráded, leitndu língvitna gegn Jesu, svo at þeir gætu deydt hann.

60. Og fundu eingenn. Og þó at mörg falsvitne geinge frammi at, þá fundu þeir ecki. Enn at síðustu geingu tveir falsvottar frammi.

61. Og sögdu: Hann hefur sagt: Eg get nidurbrotid mustere Guds, og efter þria daga þad upp aftur byggt.

62. Sá ædste prestur stóð þá upp og sagde til hans: Svarar þú aungu til þessa, sem þesser vitna móte þer?

63. Enn Jesús þagde; sá ædste prestur ansade og sagde til hans: Eg sære þig fyrer lifande Gudi,

Gudi, at þú seiger off, ef þú ert Christur sonur Guds.

64. Jesus sagde: Þú seiger það, þó seige eg yður, þér eftir mun það ske, at þér munuð sjá mannsins son sitta til hægri handar krastarins, og komande í skynum himens.

65. Þá reis kennemannahöfðingenn sín flæde, og sagde: Hann gudlastar, hvað þursum ver vitnanna við? Sjá, þér heyrðud nú sjálfer hans gudlastan.

66. Hvað virdest yður? Þeir svöruðu og sögdu: Hann er dauðans sekur.

67. Þá spýttu þeir í hans ástíonu, og börðu hann með knesum, en adrer flóu hann í hans andlit.

68. Og sögdu: Spá þú oss Christe, hver er sá, sem þig sló?

69. Enn Petur sat þar utann fyrir í salnum, og ambát ein geck at honum og sagde, og þú varst með Jesu af Galilea.

70. Enn hann neytade fyrir öllum, og sagde: Eg veit ecki hvað þú seiger.

71. Enn sem hann geck út um dyrnar, leit hann ein önnur, og sagde til þeirra, sem þar voru: Þesse var og með Jesu af Nazareth.

72. Og í aunnad sinn neytade hann astur með ende, og sagde: Egi þecke eg þann mann.

73. Og innan skams geingu þeir at sem þar stóðu, og sögdu til Peturs: Alt sonnu ert þú einn af þeim, þviat þitt mál oþenderar þig.

74. Þá tók hann til at formæla fer og sveria: Eski þeðe eg þann mann. Og íafnsuart gól hanennu.

75. Þá minntist Petur orða Jesu, er hann sagði til hans, áður enn hanennu galar, muntu afneita mer þrisvar, og hann gekk út og gret beissflega.

XXVII. Capítule.

Enn at morgne heildu allar æðstu prestar og öldungar Iyðsins ráð móte Jesu, svo at þeir gætu hann líflátid.

2. Og þeir bundu hann og leiddu í burt, og afhendtu hann landsþesdingianum Pontio Pilato.

3. Þá er Judas, hver hann hafde forráðed, sá það, at hann var til danda dæmdur, idradest hann þess, og færde astur þeim æðstu prestum og öldungum þá þriátigu silfurpeninga.

4. Og sagde: Illa gerði eg, at eg forred sálauft blóð. Enn þeir sögdu: Hvað kemur það við oss? Síá þú þar fyrir.

5. Og hann snarade þeim silfurpeningum í musterid, skundade þaðann, gekk burt, og þeingde siálfann sig.

6. Enn þeir æðstu prestar tóku silfurpeningaana og sögdu: Eski þæfer at ver látum þá í Guds listuna, þvíat það er blóðs peningur.

7. Enn þeir heildu eitt ráð, og kenptu með þeim einum leirsmíðs afur, vegfarendum til grestrunar.

8. Fyrir það er sá afur kalladur blódsafur, allt til þessa dags.

9. Þá er uppfyllt hvað sagt er fyrir Jeremiam spámann, seigiande: Þeir tóku þá þriátígu silfurpeninga, er hinn sellde var með bitaður, hvern þeir leypu af Ísraels börnum.

10. Og hafa gefid þá fyrir leirkerasmidsafur, eftir því sem drotteinn hafde mer. boddid.

11. Enn Jesús stóð framme fyrir landsdómara-
num, og landsdómarenn spurde hann at, og sagde: Ert þú konungur gydinga? Enn Jesús sagde til hans: Þú seiger það.

12. Og sem hann áklagadest af þeim æðstu prestum og öldungum, svarade hann engu.

13. Þá sagde Pilatus til hans: Heyrer þú ekki, hversu hardlega þeir áfala þig?

14. Og ekki svarade hann heimum til nokkurs ords, svo at landsdómarenn undradest það nærsta.

15. Enn á hatíðardeigenum var landsdómarenn vanur, fólkeni lausann at láta einn bandinga, hvern hellst þeir villdu.

16. Enn þá hafde hann einn frábærann bandinga, framar öðrum, sá sem Barabas het.

17. Sem þeir voru til samans komner, sagde Pilatus til þeirra: Hvern viled þer at eg skuli gefa yður lausann, Barabam eda Jesum, um hvern þat sagt er, at hann se Christur?

18. Þvíat hann vissi vel, at þeir höfdu fyrir hatur sáker ofurselt hann.

19. Da sem hann sat á domstólnum, sende hans húsfreki til hans, og let seigia þenum: Haf þú

Þá eeki at gera með þennann rettláta, þólat margt þese eg lided í dag í draume fyrir hann.

20. Enn þeir æðstu prestar og öldungar redu fólkenu, at það skyldi bidda um Barrabam, enn Jesum skyldu þeir deyða.

21. Landsdómarenn svarade þá og sagde til þeirra: Hvern af þessum tveimur viled þer, at eg láte yður lausann? Þeir sögdu: Barrabam.

22. Pilatus sagde til þeirra: Hvað skal eg þá gera við Jesum, af hverum sagt er, at hann se Christur? Þeir sögdu honum aller, lát hann krossfestast.

23. Enn landsdómarenn sagde: Hvað hefur hann þá illt gert? Enn þeir kölludu því meir, seigiande: Lát krossfesta hann!

24. Þá er Pilatus sá at hann gat eeki at gert, þellur það, at þar yrde enn meira uppblaup af, tólf hann vatn, og þvode hendurnar fyrir fólkenu, og sagde: Saklaus em eg af blóde þess hins rettláta, síðed þer til.

25. Þá svarade allur lyður og sagde: Hans blóð kome yfer oss og yfer börn vor.

26. Þá gaf hann þeim Barrabam lausann, enn Jesum let hann húðstrykia og afhendte þeim hann, at hann krossfestest.

27. Þá tóku stríðsmenn landsdómarans Jesum með sér inn í þinghúsið, og þeir sefnudu saman at honum öllu lidenu.

28. Og afflæddu hann, og legdu yfer hann eina purpurakápu.

29. Og flettudu kórönu af þyrnum, og settu hana uppá hans höfud, og reyrt í hans hægri hend, og beiðdu kne fyrir honum, spíðdu hann og segdu: Heill serti þú konungur Gyðinga!

30. Og hræktu á hann, tóku reyrenn og berdu um höfud honum.

31. Og eftir það þeir höfdu spottad hann, færdu þeir hann úr kápunne, og færdu hann í sinn klædnad, og leiddu hann út, at krossfesta hann.

32. Enn í því þeir geingu út, fundu þeir mann af Cyrene, Simonem at nafne, honum þreingdu þeir til, at hann bæri hans kross.

33. Og er þeir komu í þann stað, sem kallast Golgatha, hvað er þýðest hausastelia staður.

34. Gafu þeir honum edil at drecka galle blandad, og er hann smakkaðe það, villde hann ekki drecka.

35. Enn sem þeir höfdu krossfest hann, skiftu þeir klæðum hans, lastande þar um blutkeste, svo at upphýsldest hvað sagt er fyrir spámannen? Þeir skiftu með sér klæðum mínum, og yfir mitt fat kostudu þeir blutkeste.

36. Og þar sátu þeir og vardoeyttu hann.

37. Og upphýfði hans höfði festu þeir hans dauðasöl skrifada á þennann hátt: Þessi er Jesus konungur Gyðinga.

38. Þar voru og krossfester með honum tveir ræningjar, einn til hægri handar og einn til hinar vinstre.

39. Enn þeir sem þar geingu hiá, höfdu hann skakande höfud sín.

40. Og

40. Og sögdu: Þú sem nidurbrentur Guds mustere; og uppbyggger það aftur á þremur dögum, hjálpa þú sjálfum þer, ef þú ert Guds sonur, þá stíg ofann hingat af krossenum.

41. Líka svo spottundu hann þeir ædstu prestar med skriflærdum og öldungum og sögdu:

42. Öðrum hefur hann hjálpad, ser sjálfum getur hann egi hjálpad, ef hann er konungur Ísraels, stíge hann nú ofann af krossenum, þá vilium ver trúa honum.

43. Hann trenste gude, hann frelse hann nú, ef hann hefur lust til hans, þvíat hann sagde: Eg em Guds sonur.

44. Líka einnenn bæddu hann ræningjar, þeir med honum voru krossfester.

45. Og í frá siöttu stund gerdist myrkur yfer allt landid til níundu stundar.

46. Og nærre níundu stundu kallade Jesus hárra röddu og sagdi: Eli, eli, lama sabachthani, það er; Gud minn, Gud minn, hvar fyrir forlest þú mig?

47. Enn nockorer af þeim, sem stódu þar, þá þeir heyrdu það, sögdu þeir: Hann kallar á Eliam.

48. Og jafnsuart hliöp einn af þeim til, og tók niardarvett og fyllti af ediki, og setti hann ofaná reyrlegg, og gaf honum at drecka.

49. Enn adrer sögdu; Bided, látid sjá til, hvert Elias kemur at hjálpa honum.

50. Jesus kalladi up hárt i annad sinn, og gaf up andann.

51. Og

51. Og síá, at tialldid musteresins sundurrísnade í tvo parta frá ofanverðu allt niður í gegnum, og jerdenn skíals, og biörgenn klofnudu.

52. Og grafernar lúkust upp, og marger lífamer heilagra rísnu upp, þeir sem sváfu.

53. Og geingu eftir hans upprísnu úr grefunum, og komu í hina heilögu borg, og auglýstust þar mörgum.

54. Enn höfudsmadurenn, og þeir sem með honum voru, at varduveita Jesum, þá þeir sáu jafðskíalfstann og það, hvað þar stóð, urðu þeir misg óttaslegner, og sögdu: Samulega var þessi Guds sonur.

55. Þar voru og margar konur, sem sáu þar uppá á-leingdar, hverar Jesu höfdu eftersygt af Galílea, og hönnu höfdu þjónað.

56. Meðal hverra var María Magdelena, og María móðir Jacobi og Joses, og móðir þeirra Zebedei-sona.

57. At kvællde kom nokkur madur ríkur af Arimathia, Josph at nafne, hver og svo var einn af lærefveinum Jesu.

58. Hann gekk til Pilatum, og bad hann um líkaman Jesu. Þá skipade Pilatus, at hönnu skjöldu fást hann.

59. Og Josph tók við líkamanum, sveipade hann í hreinu lerefte.

60. Og lagde í sína eigenn nýn gres, hvera hann hafde úthoggva látid í steine: og veltte at dýrum grafarennar, stórum steine, og gekk-burt.

61. Enn þar var Maria Magdalena og önnur Maria, sitjandi gegnt yfer frá grófene.

62. Og annan dag, þann sem eftir atfanga- dagenn er, söfnuðust samann þeir nýppurstu prestar, og Þharisei ásamt, til Pilatum.

63. Da sögdu: Herra, vær minnumst á það, at þesse svikare sagde, þá er hann lifde: Ester þriá daga mun eg upprisa.

64. Af því skipta þú, at forvara grófena allt til hins þridia dags, svo at ekki kome hans lære- sveinar á nóttu og stele honum burt, og seige fól- kenu, at hann se upprisinn frá dauða, og verde hin seinne svikenn argare þeim fyrr.

65. Pilatus sagði til þeirra: Þar hafed þer varduennheuna, fared og forværed sem þer kunned.

66. Enn þeir geingu burt og forværuðu gróf- ena med varduönnum, og innfigludu steinenn.

XXVIII. Capítule.

At kvædde sabbathsdagsins, sá er þessu hinn fyrste heilagur dagur í sabbathsdögum, at morgne, kom Maria Magdalena, og hin önnur Maria at síá grófena.

2. Og síá þar varð jafdsfiálste mikel. Þviát eingell drottins kom niður af himne, geck þar at, velle steinenum frá dyrunum, og sette sig þar uppá.

3. Og hans aflána var sem ellding, og hans flæde hvít sem sníðr.

4. Enn vardhalldsmennernir skelfust af ótta, og urðu lífa sem væro þeir dauder.

5. Enn eingell drottens svarade og sagde til þvennanna: Eski skulud þer óttast, þvíat eg veit, at þer leited at Jesu, sem krossfestur var.

6. Egi er hann her, því hann er upprisinn, svo sem hann sagde, komed þer, og síæd þann stad, þvar herran lá.

7. Gáged skyndilega og seiged það hans læresveinum, at hann se upprisinn af dauda, og síæd, at hann mun ganga fyrir yður í Galileam, þar munud þer síá hann, síæd, eg sagde yður það.

8. Og þær geingu skyndilega út af gresfinne, med ótta og fagnade miklum, og hlupu svo at þær undervísudu það hans læresveinum; og þá þær geingu at kunngera það hans læresveinum.

9. Síá þú, þá mætte þeim Jesus og sagde: Heilar seud þer! Og þær geingu til hans og helldu um hans fatur, og tilbádu hann.

10. Þá sagde Jesus til þeirra: Eski skulud þer óttast, farid og kunngerid mínum bræðrum, at þeir gangi í Galileam, og þar skulu þeir mig síá.

11. Enn medann þær geingu burt, síá, þá komu nokkorer af vardhalldsmönnum í borgena, og undervísudu þeim æðstu prestum allt þvad til hafde boreð.

12. Og þeir senuðust samann med öldungum um halldande ráðstefnu, og gáfu stríðsmönnum ærna peninga,

13. Og sögdu: Seiged, hans læresveinar komu um nótt og stálu þenim, á medann var soafum.

14. Og

14. Og ef þad kann at heyrast fyrer laúdsdóm-
aranum, skulum ver stilla hann, og gera, at
þer seud trauster.

15. Og þeir tóku peningana, og gerdu svo sem
þeim var kennt. Og þesse orðrómur er víðfrægur
ordeun medal Gyðinga allt til þessa dags.

16. Enn þeir ellesu lærefveinar geingu í Galí-
leam á eitt siall, þad er Jesus hafde þeim fyrer-
skipad.

17. Og er þeir sáu hann, tilbádu þeir hann,
enn nockoreð efudu þad.

18. Og Jesus gekk til þeirra, talade við þá
og sagde: Allt valld er mer gefid á himnum, og
á jerdun.

19. Fyrer því gáged þer út, og læred allar
þjóðer, og skrifad þær í nafne fæðurs sonar, og
heilags anda.

20. Og kened þeim at hallda allt, hvað eg
band yður. Og siæd, eg em með yður alla
daga, allt til enda veraldar!

Ender S. Matthei Gudspialla.

S. Marci Evangelium.

I. Capitule.

Þetta er upphaf evangelii um Jesum Christum
Guds son, svo sem skrifad er hiá spámennunum.

2. Siá!

2. Síá! Eg sende minn engel fyrir þér, sá sem tilreiðe þinn veg fyrir þér.

3. Þar er ein predikara rödd í endemörku, greiddur þér veg drottins, og gered hans stigu rétta.

4. Jóhannes var í endemörku, skírde og predikade um idranar skírni, til syndanna fyrergesningar.

5. Og þar gekk út til hans allt Juda land, og þeir af Jerusaleum, og þeir letu aller skíra sig af honum í Jordan, játande sínar synder.

6. Enn Jóhannes var flæddur með ulfsfalls hárum og eitt ólarbelte um hans lendar, og hann át eingesprenntur og skógarþunang,

7. Og predikade og sagde: Þar kemur einn efter mig, sem er sterklare enn eg, hvers eg em ecki verdugur frammsfallande upp at lensa þveinge hans þöfata.

8. Eg skíre yður með vatni, enn hann mun skíra yður með heilögum anda.

9. Og það skede á þeim dögum, at Jesús kom af Galilea frá Nazareth, og skírdist af Jóhanne í Jordan.

10. Og strax steig hann upp úr vatnenu, og sá himnenn opnast, og Andann í dofu líke ofann komande yfir hann.

11. Þá vard og rödd af himnum: Þú ert sonur minn elsskulegur, at hverum mer vel þokknaft!

12. Og þá strax dreif andenn hann á endemerk.

13. Þar

13. Þar var hann í fjórutígu daga í eyðimerkunni, og freistadest af Satan, og hann var þar með villudýrum, og englar þjónuðu honum.

14. Enn eftir það, er Jóhannes var gripenn, kom Jesús í Galíleam, og predikade evangelium af Guds Ríke.

15. Svo seigiandi: Sá tími er nú uppfyllstur, og Guds Ríke nálægst, idrest þer og trúed Evangelio!

16. Enn er hann gefr með Síónum í Galílea, sá hann Simonem, og Andream bróður hans, látande sín net í sjóenn, þviad þeir voru fiskarar.

17. Jesús sagde til þeirra: fylged mer eftir, og eg mun gera það, at þer verded fiskarar manna.

18. Strax forletu þeir sín net, og fylgdu honum eftir.

19. Og þá hann var skammt burt þaðann geingenn, sá hann Jacob son Zebedei og Jóhannem bróður hans, og þeir voru á skipi, at bota at neti.

20. Og strax þá kallade hann á þá. Og þeir forletu sínn fædur Zebedeum í skipinu hjá leigufidunum, og fylgdu honum eftir.

21. Þeir geingu í Capernaum; og strax um sabbatsdagenn, gefr hann inn í samfundu húsfæd, og kennde.

22. Og þeim ægde hans kenning, þviat hann kennde þeim sem af Ballde, enn egi sem þiner Kristlærdi.

23. Og einn Maður var þar í þeirra samfundu Húsi, halldenn af óhreinum Anda, sá fallade,

24. Og sagde: Hei! hvað hefum ver með þig að gera, Jesús af Nazareth? Komstu at glata oss? Eg veit hvor þú ert, hinn heilaga Guds.

25. Jesús straffade hann og sagde: Þeige þú og far út af honum.

26. Og sá óhreine Ande breif hann, og fallade upp hárra röddu og fór út frá honum.

27. Og þeir hræddust aller, svo at þeir spurdu at síu á millum, og sögdu: hvað er þetta? Eða hver er þesse hinn nýja kenning? Þvíat af Vallde skipar hann óhreinum öndum, og þeir hlíða honum.

28. Og hans ríkte geck strax út um Galílsa herod.

29. Þá geingu þeir strax út af samfunduhúsinu, og komu til húsa Simonar og Andree með Jacobo og Johanne.

30. Einn móðer húsfreiu Simonar lá þar krönk í Koldu, og strax þá sögdu þeir honum til hennar.

31. Hann geck þá til hennar, reiste hana upp og hellt í hönd hennar, og strax þá mistu hún keldunnar, og þiónade þeim.

32. Einn um kvölded, þá sólsett var, stuttu þeir alls-kins síuka menn og diofulóða til hans.

33. Og allur stadurenn safnadeð fyrer dyrunum.

34. Og hann hiáspade mörgum síúkum sem piáðer voru, af ínsfum sóttum, hann rak og út marga diöfla, og egi lenfde hann diöflunum at mæla, þvíat þeir þecktu hann.

35. Og at morgne fyrer degun, stóð hann up, gekk út, og fór burt í einn endestad, og badst þar fyrer.

36. Enn Simon, og þeir sem med honum voru, fundu eftir honum.

37. Og þá þeir fundu hann, sögdu þeir honum: hver maður leitast at þer.

38. Og hann sagde til þeirra: Öngum ver í þessar nærstu borger, svo at eg predike og þar, því til þess kom eg.

39. Han predikade og í þeirra samfunduhúsum, um alla Galileam, og rak út diöfla.

40. Og einn lílþrár maður kom til hans, biddande hann med hneigðum kniám, og sagde til hans: ef þú villst, þá fær þú mig vel hreinsad.

41. Enn Jesus sá aumur á honum, rette út sína hönd, á-brædde hann, og sagde til hans: eg vil, verstu hreinn.

42. Og þá hann sagde svo: hvarf strax lílþráenn af honum, og hann varð hreinn.

43. Jesus þástade á hann, og rak hann strax frá fer.

44. Og sagde honum: stia þú, at þú seiger það engum, hekkur far þú og syn þig prestunum, og fórna fyrer þína hreinsun, því sem Móyses bauð, til Witnisburðar yfer þá.

45. Enn þá hann kom út, hóf hann upp, og kuungerde margt þar útaf, og víðfrægde þennaun gerning, svo at hann mátti egi síðan openberlega inn ganga í borgena, heldur var hann þar fyrir utann í endestedum, og þeir komu til hans líe öllum endemörkum.

II. Capitule.

Dg nokkrum dögum þar efter, gekk hann aftur til Capernaum, og það varð auglýöst at hann var í háfinu.

2. Strax söfnudist marger samann, svo at þeir höfdu ecke rúm, og einnenn fyrir utann dýrnar, og hann talade Orðed fyrir þeim.

3. Dg þar komu nokkorer til hans, ferande einn Íktsíákann, hver borenu var af síðrum.

4. Dg þá er þeir gátu egi komest til hans, fyrir fólkenu, opnudu þeir þefiuna uppýfer þonum, og grófu þar gegnum og letu svo sængena nidur síga sem hinn Íktsíáke lá í.

5. Enn er Jesus sá þeirra trú, sagde hann til hins Íktsíáka: Sonur minn, þínar syndir eru þer fyrirgefðar.

6. Enn þar voru nokkorer skriftlærder, sátu þar, og hurudu í sínum þiörtum.

7. Því talar þesse slíka gudlastan? Hver má syndir fyrirgefna nema Gud einn?

8. Dg Jesus fann strax í sínum anda, at þeir þeinktu svo með sér, og sagde til þeirra: Því þeinked þer þetta í yðrum þiörtum?

9. Hvert er audvellðara at seigia til hins iktstúka, þer eru þínar syndir fyrrelátnar? Eða at seigia, statþú upp, og tak sæng þína, og gack þedann?

10. Enn at þer vitid, at manusins sonur þefur valld til á jerdú, at fyrergefa syndir, þá sagde hann til hins iktstúka.

11. Eg seige þer, statt upp, tak sæng þína, og gack heim.

12. Og strax þá stóð hann upp, tók sæng sína og geck út þadann í allra auglín, svo at aller óttudust, og þendrúdu Gud, seigiande: Aldrei þesum ver slíkt sed.

13. Og hann geck enn út astur at Síónum, og allt fólk kom til hans, og hann kende því.

14. Enn þá er Jesus geck framm hía, leit hann Levi son Alphei, sitíande hía tollbúdenne, og sagde til hans: Fylg þú mer efter, hann stóð upp og fylgde þonum efter.

15. Þad gerdest, þá hann sat til bords í hans húsi, at marger tollheimtumenn, og bersynduger, settu sig til bords med Jesú og hans lærefveinum, því þeir voru marger sem þonum fylgdu efter.

16. Og er hiner skriflærdu og Þharisei sáu þad, at hann át med tollurum og bersyndugum, sögdu þeir til hans lærefveina: Því etur og dreckur hann med tollheimtumönnum og syndugum?

17. Þá er Jesus þeyrde þad, sagde hann til þeirra: Þeir sem heilbrigðir eru, þurfa ekki læknaans, heilður þeir sem síúker eru. Eg em komenn at kalla synduga, enn egi rettláta til idranar.

18. Og Jóhannis og Þhariseanna læresveinar fästudu mig. Og þar komu nokkrorer og sögdu til hans. Því fasta Jóhannis og Þhariseanna læresveinar, enn þíner læresveinar fasta egi?

19. Jesús sagde til þeirra: Hvernenn kann brullaups sólfid at fasta, ámedann brúdgumienn er hía heim? Svo leinge meiga þeir egi fasta, sem þeir hafa brúdgummann hía ser.

20. Enn sá tíme mun koma, at brúdgumenn verður frá þeim tekenn, og þá munu þeir fasta.

21. Eingenn saumar nýja klæðisbót á gamallt fat, því hin nýja bótenn glidnar frá hinu forna, og verða slitinn þá verre.

22. Og eingenn lætur nýtt vín í forna ledur-belge, annars spreinger víned belgena, svo at víned spillæst, enn belgerner þemmast, heldur skal nýtt vín látaft í nýja belge.

23. Enn það skede, a Jesús géck um sabbaths dag yfer korn-áur, og hans læresveinar tóku til, í því þeir geingu, at tína axenn.

24. Og Þharisei sögdu til hans: Síá hvað þíner læresveinar gera á sabbathsdeige, það er ecki hæfer!

25. Hann sagde þá til þeirra: Hæfed þer ecki lesid, hvað David gerde, þá hann þurste vid, og hann húngrade og þá er með honum voru?

26. Hvernenn hann geck inn í Guds hús, í tíð Abiathars nýparsta prests, og át þaug skodunarbraud, sem engum leifdest at eta, nema prestunum, og hann gaf þau þeim, sem með honum voru.

27. Og

27. Og hann sagde til þeirra: Sabbathsdagurenn er fyrer mannsins saker gerdur, enn ecki madurenn fyrer sabbathsdagsins saker.

28. Svo er mannsins sonur einn Herra, og einnenn sabbathsdagsins.

III. Capitule.

Hann gekk og inn í samfundu-húsið astur. Og þar var einn sá madur, sem hafde visnada hönd.

2. Og þeir gáðu at, hvert hann læfnade hann á sabbathseidge, svo at þeir mættu áklaga hann.

3. Og hann sagde til mannsins, þess sem visna hafde höndena: Gack framm þingad.

4. Og hann sagde til þeirra. Hvert skulu menn á sabbathsdögum gera godt edur illt? Lifenu vid hallða, edur deyða? Enn þeir þogdu.

5. Hann leit þá til þeirra med reidesvip, og ángradest vid þeirra forherdtu þiortu, og sagde svo til mannsins: Rettu út þína hönd. Og hann rette hana út, og hans hönd vard heil, líka sem hin önnur.

6. Enn Pharisei geingu út, og helldu strax sín ráð med Herodis þenurum, í móte þenurum, hvernenn hellst at þeir feinge tortint þenurum.

7. Enn Jesus vekk þaðann til siásar, med sína læresveina. Og margt fólk af Galilea, og úr Judea, þá fylgde þenurum efter.

8. Og þeir sem voru af Jerusaleum, og Idumea, og þeir þinumeigenn Jórdanar, og þeir sem byggdu í fringum Tyrjum, og Sidenem,

mikell mannfíðle, sem heyrdu hvað hann gerde, og komu til hans.

9. Og hann sagde til sinna læresveina, at þeir skyldu láta honum skip til reidu, fyrir fólksins sakar, uppá það þeir þreyngde honum ekki.

10. Þvíat hann lærnade margann af þeim. Enn þeir trádust at honum aller, þeir er plágaðer voru, at þeir mættu fá at snerta hann.

11. Og nær þeir óhreiner andar sáu hann, fellu þeir uður fyrir honum, og kældu upp, og sögdu: Þú ert Guds sonur.

12. Enn hann straffaðe þá hardlega, at ekki openberudu þeir hann.

13. Og hann gekk uppá eitt fiáll, og kállade til sín þá hann villde, og þeir komu til hans.

14. Og hann skickade tólf, at þeir væro hiá honum, og at hann sende þá út at predika.

15. Og at þeir hefðu valld til sótter at lækna, og Döflla út at reka.

16. Og Simone gaf hann Peturs nafn.

17. Og Jacobo syne Zebedei og Johanni broður Jacobs, þeim gaf hann nafned Boanerges, hvað úthýndest, reidarþrumu börn.

18. Og Andrean, og Phillippum, og Bartholomeum, og Mattheum, og Thomam, og Jacobum son Alphei, og Thaddeum, og Simon af Cana.

19. Og Judas Iscariot, sá er sveik hann.

20. Og þá er þeir komu til herberges, kom fólkið enn samann ástur, svo at þeir gátu ekki matast fyrir því.

21. Og

21. Og þá er þeir heyrdu það, sem með honum voru, geingu þeir út og villdu hamla henum, þvíat þeir sögdu, at hann mundi ganga af vitenu.

22. Enn hiner skriflærdú sem ofan frá Jerusalemi voru farner, sögdu: Hann hefur Beelzebub, og fyrir Diöfla höfðingja þá rekur hann Diöfla út.

23. Og at þeim samantöllum, sagde hann í efterlíkingum til þeirra: Hvernenn fær einn Satan annann útrek?

24. Því ef eitt ríki tvístrast í siálfu sér, þá fær það egi stæð.

25. Og ef eit hús ósamþykkest í siálfu sér, þá fær það hús egi stæð.

26. Og ef Satan ris upp í móte siálfum sér og er við sig siálfann ósamþykur, fær hann egi stæð, heldur er þá út gert um hann.

27. Engenn fær og innbrotast í hús hins æfluga, og burt gripid hans húsbúnað, nema at hann binde áður hinn æfluga, og ræne síðann hans hús.

28. Samnlega seige eg yður, allar synder fyrergefast manna börnum, og einnenn gudlastaner, með hverum þeir lasta Gud.

29. Enn sá er lastar heilagann anda, hann hefur enga fyrergefning at eyðfu, heldur verður hann sekur eyðis dóms.

30. Þvíat þeir sögdu, hann hefur óhreinan anda.

31. Og þá kom móðir hans og brædur, og stóðu úti fyrir, sendu til hans kallandi á hann og fólkid sat fringum hann.

32. Og þeir sögdu til hans: Síá, móðir þín og brædur þíner þar úte spyrja at þer.

33. Hann svaraðe þeim og sagde: Hver er mín móðir og míner brædur?

34. Þá leit hann og um sig til lærosveinanna sem sátu í fringum hann,

35. Og sagde: Síáed, það er mín móðir, og míner brædur.

36. Þvíat hver sem gerer Guds vilja, sá er minn bróðer, mín systir og mín móðir.

IV. Capitule.

Og hann tók enn aftur at kenna þeim vid stöenn, þar safnaðest samann margt fólk til hans, svo at hann varð at stíga á skip, og sat á stönnun, og allt fólkid stóð þar á lande, vid stöenn.

2. Og hann predikade leinge fyrir þeim í eftirlíkingum. Og í sinne predíkan, þá sagde hann til þeirra:

3. Hefred til. Síá, einn sádmadur geef út at sá.

4. Og það varð í því hann sáde, at sumt fell utann hía veigenum, og þá komu fuglar under himnum, og átu það upp.

5. Enn sumt fell í grytt afurlende, þar það hafde egi mikla jörð, og rann slíótlega upp, þvíat það hafde enga jörðardrypt.

6. Og

6. Og þá er sólenn gefi upp, skældest þad, og af því þad hafde enga röt, þá þornade þad.

7. Og sumt fell í bland þyrna, og þyrnerner voru upp og kældu þad, og þad færde engann ávört.

8. Og sumt fell í góða jörð, og færde ávört, hvert ed upvör og friðsgæðst, og sumt færde þritugfallðann, og annad fertugfallðann, og sumt hundradfallðann ávört:

9. Og hann sagde til þeirra: Hver hann hefur eyru til at heyra, sá heyre!

10. Og þá hann var einnsamann, spurdu þeir sem hiá honum voru með þeim tölfi hann at þessare efterlíkingu.

11. Og hann sagde til þeirra: Yður er þad gefið at vita leyndardóma Guds ríkes, enn til þeirra sem þar eru fyrir utan, þá sker þad allt í efterlíkingum.

12. At þeir með stáðande augum stáe þad, og skine þó ecki, og með heyrande eyrum heyre og understande þó ecki, svo þeir snúest egi, þad þeirra syndir eitt sinn mættu fyrergefast.

13. Og hann sagde til þeirra: Kunneð þer egi at skilia þessa efterlíking? Hvernenn munuð þer þá kunna at skilia þinar allar?

14. Sádmadurenn sær ordenu.

15. Enn þessir eru þeir sem utann hiá vegennum eru, hvar orded verður sáð, og þá þeir hafa heyrð þad, kemur andskotenn skjótt, og nemur burt þad ord, sem sáð var í þeirra hjörtu.

16. Víska.

16. Lífa svo eru þeir einnenn sem sáduft í grýtta jörd, því nær þeir hafa heyrt orðid, þá medtaka þeir það strax með fagnade.

17. Og hafa enga rót í ser, heldur hallða þeir vld um nokkurn tíma, enn nær ser breifer mótgangur og offókn fyrir orðsins saler, þá hneirlast þeir strax.

18. Og þessir eru þeir sem í bland þyrna sáduft, þeir sem heyra orðed.

19. Og þá er þessarar verallðar áhnggia og svíksamlegur rífdómur, og adrar flehre ghrnder gánga inn og kesa orðid, svo blífur það án ávartar.

20. Og þessir eru þeir sem í góða jörd eru sáder, þeir heyra orðid og medtaka það, og færa ávört, sumer þritugfallðann, sumer sextugfallðann, og sumer hundradfallðann.

21. Og hann sagde til þeirra: Sveifest nokkud líðs til þess, at það setest under mæleast edur bord? Engan neigenn, heldur at það setest uppá einn fertahiálm.

22. Þvíat þar er ekki hulid, at það openberest egi, og þar er ekki leyndt, at það lunngerest ekki.

23. Hver hann hefur eyru at heyra, sá heyre!

24. Og hann sagde til þeirra: Gæted at, hvad þer heyred; með þeim mæler sem þer mæled út, þá mælest yður inn, og yður, sem þetta heyred, skal vidadkast.

25. Þvíat hver hann hefur, þeim skal gefast, og hver hann hefur ekki, frá þenun mun takast og einenn það hann hefur.

26. Og

26. Og hann sagde: Guds ríki er svo vared, sem þá madur kastar fræe í jordena.

27. Og sofnar, og hann stendur upp nótt og dag.

28. Enn fræed grær og ver upp, svo at hann veit ecki, þvíat jordenenn færer af ser síðsre, í fyrstu grased, þar næst ared, og svo þar næst fullt hveite í axinu.

29. Og er það hefur framuleidt áværtenn, þá sender hann strax kornsigdena, þvíat kornsfurdartímennt er þá.

30. Og hann sagde: Hveriu skalum ver jafna Guds ríki? Eða vid hverar efterlíkingar vilum ver því samantíka?

31. Svo sem vid eitt mustardskorn; þá því verdur í jerd sád, er það ellu sædi minna, á jördunne.

32. Og þá því er sád, ver það upp og verdur ellum kálgrösum meira, og fer mikla kvistu, svo at fuglar himens kunna at byggja under þess sfugga.

33. Og í slíkum mörgum efterlíkingum þá kende hann þeim, efter því sem þeir það heyrnt gátu.

34. Og án efterlíkinga þá talade hann ecki til þeirra. Enn serdeilis þá lagde hann það allt út fyrir sinum læresveinu.

35. Og sama dags at kvællde, þá sagde hann til þeirra: Þerum ver her yferum.

36. Og þeir forletu fólkid, enn tófu hann til sín. Sem hann var á skip komenn, voru þar og flehre skip hiá honum.

37. Og þar gerdest mikell hvírfilvindur, svo bylgjurnar fellsu yfir skipid, og það fylltist upp.

38. Enn hann sláfur var í skutnum og svaf á einum foddum; þeir vöktu hann þá upp og sögdu til hans: Meistare! Hyrder þú ekki um það, at ver tortínnust?

39. Og hann reis upp og hafstade á vindenn og sagde til sláfarens: Pagna þú, og vert hlíðdur. Og vindenn lagde, og þar varð logn mikid.

40. Og hann sagde til þeirra, því erud þer svo hrædder? Eða hveru gegner, það þer hafid enga tru?

41. Og þeir óttudust nærsta megi, og sögdu hver við annann, hver er þesse? Þvíat vindur og slór hlíða honum.

V. Capítule.

Og þeir komu hinumeigenn sláfarens, í bygder Gadarenorum.

2. Og er hann ste af skipenn, þá hlíð strax í móte honum, úr grösúm frammilidinna manna, einn besetinn madur af óþreinum anda.

3. Sá er hafde sitt hýbýle í grösúm daudra manna, og eugenn seck hann bunded, og egi med vidium.

4. Þvíat hann hafde oft bundenn vered med fístram og vidium, og hann hafde vidiurnar af
fer

ser slited, og siaturenn í sundur broted, og eng-
enn feck hann tamed.

5. Og alltjafnæt nætur og daga var hann á
fióllum, og í dandra manna grófum kallande og
lemiande sig með grióte.

6. Enn þá er hann sá langt til Jesum, hlióp
hann þángat, og fell framm fyrir honum.

7. Kallade hárre röddu og sagde: Hvað hefe
eg með þig at gera o Jesu sonur Guds hins
háðsta? Eg sære þig fyrir Gudi, at þú kvele
mig egi!

8. Enn hann sagde til hans: Far út þú
óhreinn ande af þessum manne.

9. Og hann spurde hann at, hvað er þitt
heite? Hann svarade og sagde: Regio er mitt
heite, þólat ver erum marger.

10. Og hann bad hann mifelega at hann væle
þá egi burt úr þeirri bygd.

11. Og þar var í þeim stad hía fióllumum
mikel svínahjörd á beit.

12. Og dióflarner báðu hann aller, og sögdu:
Tosa ofs það, at ver förum í svínenn.

13. Og Jesus leyfde þeim það strax. Þá
föru þeir óhreinn andar út, og hlupu í svínenn.
Og svínahjördenn sleigde ser með miklum þys í
sióenn, nær tveimur þúsundum, og drucknudir
þar í siónum.

14. Og svínahjörðerner flydu, og kunngerdu
það í stadnum og í landenn. Og þeir geingu út,
at síá, hvað þar hafde gerst.

15. Og komu til Jesu, og sáu þann sem af Diöslum hafde setenn vered, sitjande klæddann og heilvita, og þeir hræddust.

16. Einn þeir sem það hefdu sed, sögdu þeim, hvernenn gert hafde vered vid hann sem af Diöslunum hafde setenn vered, og svo frá svínunum.

17. Og þeir hófu upp at bidia hann, at hann føre í burt úr þeirra landsálfum.

18. Og er hann ste á skip, tól sá til at bidia, hann sem af Diöslunum hafde setenn vered, at hann mætte vera hiá honum.

19. Einn Jesus lofode honum það ekki, heldur sagde hann til hans: Far þú í þitt hús og til þinna, og kunninger þeim, hvað mikinn velgerning Drottenn hefur gert þer, og vered þer líksamur.

20. Hann fór þaðan og tól til út at hrópa um þær tíu börger, hvað mikinn velgerning Jesus hafde honum gert, og hver madur undradest það.

21. Og þá Jesus fór hingat yfer astur á sfivenu, kom samánn margt fólk til hans, og hann var vid síðenn.

22. Og síá: Þar kom og einn af foringium samfunduhúsins, Jairus at nafne, og þá er hann sá hann, fell hann nidur fyrir fætur hans.

23. Og bad hann mifelega og sagde: Min dóttir er komenn at framm, kom og legg þína hend yfer hana, svo hún verde heil, og life.

24. Og hann fór med honum. Margt fólk fylgde og honum efter, og það þreyngde at honum.

25. Og

25. Og þar var ein sú kona, er haft hafde blóðfall í tólf ár, hún hafde og miked þolad af mörgum læknum.

26. Og hún hafde og kostad þar til öllu sínu, og það stóðaðe henne þó ecke, heildur veðnade henne miklu meir.

27. Þá hún heyrde af Jesu, kom hún með fólkenu á bak til, og snart hans klæde, þvíat hún sagde: ef eg fæ at eins at snerta hans klæde, þá mun eg heilbrigð verda.

28. Og jafnsnart þá uppsprkðest hennar blóðbrunnur, og hún faun á sínum líkama, at hún var heil ordenn af sinne plágu.

29. Og Jesus faun strax á siálfum sér þann kraft, er útaf honum gekk, og snere sér við til fólksins og sagde: hver snart mín klæde?

30. Hans læresveinar sögdu til hans: þú ser at fólked þreynger at þer, þó seiger þú: hver snart mig?

31. Og hann flýgðest í kring efter þeune, sem það hafde gert.

32. Enn konann var hrædd og flálsaude (þvíat hún vísse hvað hana hafde fked) og kom og fell fyrir honum nidur, og sagde honum allann sannseil.

33. Enn hann sagde til hennar: mín dóttir, þín trú gerde þig heila, gæð í fríde og vert heil af þinne plágu.

34. Þá hann var enn þetta at tala, komu nokkrorer af Þenurum samfundufoingians og sögdu:

du: þín dotter er endud, því ómaðar þú meistar-
ann leingur?

35. Og Jesús heyrde strax hvað þar sagdest,
og hann sagde til samfunduðforingians: óttast þú
ecki, trú-þú at eins.

36. Og hann let engann fylgia sér, nema Pet-
rum og Jacobum; og Jóhannem bróður Jacobs.

37. Og hann kom í samfunduðesdingians hús,
og leit þar bullðran, og þá er þar gretu mieg
og æptu.

38. Og hann gekk þángat innar, og sagde
til þeirra: hvað bullðred þer og sýted? Barned
er egi dandt, heilður sefur það.

39. Og þeir dárudu hann, enn hann raf þá
alla út, og tók með sér fœdur og móður barnsins,
og þá sem með honum voru, og gekk þángat inn
sem barned lá.

40. Og hann tók í hönd barnsins, og sagde
til hennar: Talitha kumi, það utlegst: Stúlka!
eg seige þer, rís upp.

41. Og þá strax reis Stúlkann upp og gekk,
enn hún var tólf ára gomul. Og þeir urðu
ómátalega felmsfuller.

42. Og hann sýrerbauð þeim hardlega, at
það skýllde engenn vita, og sagde, at þeir skýlldu
gefa henne at eta.

VI. Capitule.

Og hann gekk þaðann, og kom í sitt fósturland,
og hans læresveinar fylgdu honum efter.

2. Og er sabbathsdagurinn kom, þá tók hann til at kenna í þeirra samfundu húse. Og marger af þeim, sem þad heyrdu, undrudust hans kenn-
ing, og sögdu: hvarðann kemur þonum slíkt? Eða hver er sú speke, sem þonum er gefenn? og slíkt kraftaverk sem gerast fyrir hans hendur.

3. Er þetta ecke einn tresmidur, sonur Ma-
rin, og bróðer Jacobs, Joses, Jude, og Si-
monar? Eru og hans systur egi þer med oss?
Og þeir hneirludust á þennum.

4. Enn Jesús sagde til þeirra: at spámadnr
være hvergi í minna gillde enn á sinn fósturlande,
og hía sinum attimönnum og þeim.

5. Hann seck þar og ecke neitt kraftaverk gert,
nema yfer fáeina síúka, þá lagde hann hendur,
og læknaðe þá.

6. Og hann undradest þeirra vantrú, hann
geck og allstadar í fring í kaupstunnum, sem þar
stöðu í þyrping og kende.

7. Og hann kallade á þá tólf, og tók at senda
þá tvo og tvo, gaf þeim og valld yfer óþreinum
öndum.

8. Og baud þeim, at herra ecke á veg med sér,
nema einn staf, ecki pung, ecki braud, ecki pening
í linda.

9. Hellsdur flædder skófetum, og þa þeir
flæddust egi tveimur lyrtlum.

10. Og sagde til þeirra: í hvert þad hús þer
gáged inn, þá vered þar inne, til þess at þer
fared þaðann.

11. Og hverer egi medtaka yður, eda heyrá yður egi, þá gáged út þaðann, og brísted dust af fótum yðar, til vitnisburðar yfer þá. Eg seige yður fyrir sann, at líðanlegra mun verða á effta dóme, Sodóma og Gomorra, enn þeim stad.

12. Og þeir geingu út og predifudu, at menn fylldu gera idran.

13. Og þeir ráku út marga diöfla, smurdu og marga síúla med viðsmiere, og læknudu þá.

14. Enn það kom fyrir konung Herodes, þvíat hans Nafn var nú kunnugt og hann sagde: Jóhannes skirare er upprisinn af dauda, og því geraft slík kraftaverk af þeim.

15. Enn nokforer sögdu, það hann være Elías: enn nokforer, at hann være spámadur, ellegar einn af þeim spámennum.

16. Og er Herodes heyrde þetta, sagde hann: Það er Jóhannes, sem eg hefse halshöggved, hann er nú uppríseun frá dauda.

17. Þvíat Herodes hafde sendt út at grípa Jóhannem, og lákt hann í myrkvastofu, fyrir sakar Herodias konu Philippi, bróðurs hans, þvíat hann hafde gíft henne.

18. Enn Jóhannes sagde til Herodem: ekki er það rett, at þú haser bróðurkonu þína.

19. Því veitte Herodias þonum umfát og villde láta aflísa hann, enn gat þó egi.

20. Því Herodes óttadest Jóhannem, því hann vísse hann vera góðann og heilagann mann, og vardveitte hann og hlýdde þonum í mörgun greinum, og heyrde hann giarnann.

21. Og þar kom einn hentugur dagur, at Herodes gerde á sinne ártíð eina kvældmáltíð hefðinum og hefudsmönnum, og þínum fremstu mönnum í Galílea.

22. Þá gekk dóttir Herodias þar inn, og dansaðe, og þad þócknadaest Heródi vel, og þeim sem sátu til bords. Þá sagde konungurenn til stúlkunnar: Vid af mer hvers þú villst, eg vil veita þer þad.

23. Og hann fór henne einn eid, at hvers þú beidest af mer, þá skal eg gefa þer, allt inntil helmingis af mínu kóngunsríke.

24. Hún gekk út og sagde til móður sinnar: Hvers skal eg bidia? Einn hún sagde: Um hefud Jóhannis skírara.

25. Hún gekk þá strax með skunda til konungsins, þad hann og sagde: Eg vil, at þú gefir mer nú strax hefud Jóhannis skírara á einum disse.

26. Konungurinn þriggdest næsta miðg vid, og þó fyrir eidsins saker, og þeirra sem til bords sátu, þá villde hann ekki sýnia henne þess.

27. Og strax sende konungurenn þöðulenn út, og bað at sækia hans hefud: Hann gekk af stad, og afhöfðade hann í fangelsinu.

28. Og þar hans hefud frammi á disse, og fekk þad stúlkunne, einn stúlkann fekk þad móður sinne.

29. Og þá þad þerrdu hans læresveinar, komu þeir, og tóku hans líkama, og legdu hann í eina gróf.

30. Og Postularner komu tilsamans aftur til Jesu, og kunnugerdu þeim allt þetta, og hvað þeir höfdu gert, og kennt.

31. Og hann sagde til þeirra: Láttum oss ganga affidís í eideimörku, og hvílast þar litla stund, þvíat marger voru þeir sem geingu frá og til, svo þeir höfdu ekki tórn til at eta.

32. Hann ste þar á skip og fór affídes í eydeimörk.

33. Og er sólfid sá þá í burt fara, þekktu hann marger, og hlupu þangat hver med öðrum á fæte úr öllum stöðum, og komu fyrir einn þeir, og komu til hans.

34. Enn Jesus gekk út, og sá það marga sólf, og hann aumklade sig yfir það, þvíat þeir voru sem adrer sauder, sem engann hirder hafa, og hann byriade eina lánga predikun.

35. Þá dagurenn var nú svo sem lidenn, gengu hans læresveinar til hans og sögdu: Her er óbygd, og dagurenn er umlidenn.

36. Lát þá frá þer, at þeir fare burt um fringum liggiande þorp, og kaupse þar brand, því þeir hafa ekki at eta.

37. Enn Jesus svarade og sagde til þeirra: Gefed þer þeim at eta. Og þeir sögdu til hans: Skulum ver þá fara út og kaupa fyrir tvö hundrud peninga brand, og gefa þeim at eta?

38. Enn hann sagde til þeirra: Hversu mörg brand hafed þer? Gáged til og skoded. Og þá þeir höfdu það rannsakad, sögdu þeir: Fimm, og tvo sífta.

39. Og

39. Og hann bauð þeim, at þeir settu sig aller nidur til at eta, í adgreindum hópum, á grænt gras.

40. Og þeir settust og skipudust nidur, hundrad og hundrad samann, fimmtíger og fimmtíger samann.

41. Og hann tók þau fim braud og tvo fiska, leit upp til himens, gerde þacker, og braut braudenn, feck sínum læresveinum þau, at þeir legdu fyrir þá, og þeim tveimur síðum skifte hann og svo med þeim ellum.

42. Og aller þeir átu og urdu sadder.

43. Og þeir tóku upp molana, tólf karfer fullar, og af sífunum.

44. Enn þeir voru sem etid höfdu fim þúsunder manna.

45. Og jafnsnart þá neyddu hann sína læresveina til, at þeir færu á skip, og færu fyrir þönum yfir um til Bethsaida, þar til hann skilde fólked vid sig.

46. Og þá hann hafde skilid það vid sig, fór hann uppá eitt stíall at biddast fyrir.

47. Og um kvælded, var skiped á midium síönum, enn hann einn á lande.

48. Og hann sá, at þeir voru naudstadder, í því þeir reru, þvíat vinndurenn var móte þeim, og nær um fjördu vakt næturinnar, þá kom hann til þeirra gáangande á síönum, og hann villde gánga frammi hiá þeim.

49. Og þá þeir sáu hann gáangande á síönum, ætludu þeir þar vera munde vofa, og kœlludu upp.

50. Þvíat þeir sáu hann aller, og urðu óttaslegner. Enn strax þá talade hann við þá, og sagde til þeirra: Verid óhrædder, eg em það, óttest ecki.

51. Og hann ste á skipid til þeirra, og vindenn lögnde. Og þeir óttudust, og forundrudust úr máta.

52. Þvíat þeim skilddest enn ecki af braudunum, og þeirra hjörtu voru forblindud.

53. Og er þeir voru yfer um farner, komu þeir í land Genesareth, og lendu þar.

54. Enn þá þeir stigu af skipinu, þecktu þeir hann strax.

55. Og hlupu út í öll umliggiande lönd, tóku til og sluttu saman þar um kring síúka menn á sængum, hvar þellst þeir heyrdu hann vera.

56. Og hvar sem hann gekk inn í kaupún, stade og þorp, þá lögdu þeir síúka menn á torgid, og báðu hann, at þeir mættu snerta at eins falld hans fata, og aller þeir sem hann snertu, þá urðu þeir heilbrigder.

VII. Capitule.

Þar komu og til hans Þharisei, og nockorér af hinum Kristlærdum, sem komner voru frá Jerusalem.

2. Og þá þeir sáu nockora af hans læresveinum, með almennilegum höndum, það er með óþvegnum höndum, eta braud, ávítudu þeir það.

3. Þvíad

3. Þvíat Þharisei og aller Gendingar eta egi nema þeir þvoe ofstjunnis sínar þendur, halldaude svo elldunganna setninga.

4. Og þá þeir koma af torgum, þá eta þeir egi nema þeir þvoe sig, og marger adrer hluter eru þeir, sem þeir þofdu undergengest at hallda, sem var þvoitur dryckiar-lera, krúsa, kopar-lera og borda.

5. Þá spurdu Þharisei og þiner skriftlærðu hann at: Því gánga þiner læresveinar egi efter setningum elldunganna, þelldur eta þeir braud með þþvegnum þöndum?

6. Hann svarade og sagde til þeirra: Rett vel þá spáde Esaías af yður þræsnurum, sem skrifad er: Fölk þetta þeiddrar mig með vörnum, enn þeirra þiarta er langt frá mer.

7. Enn til ónýtis þena þeir mer, með því þeir kenna foddann lærdom, sem ecki er utann manna þodord.

8. Þer yfergefed Guds þodord, og hallded manna uppsetninga, sem er, krúser og dryckar-ker at þvo, og margt foddann, þá gered þer.

9. Og hann sagde til þeirra: Þinlega þá þafed þer aflagt Guds þodord, at þer mættud svo geyma yðarn uppásetning.

10. Þvíat Moyses sagde: Þeiddra skaltþú fædur þinn og móður, enn hver hann þelvar fædur eða móður, sá skal dauda deya.

11. Enn þer kened, þegar nockur seiger fædur eða móður þad, þvar með eg af mínu þiálpa þer, er corban, eða gáfa.

12. Og

12. Þá láted þer hann, egi frammar nockud gera fœdur sinum ne móður sinne.

13. Dnyt gerande Guds ord fyrer yðar setninga, þá þer hafed siálfer uppásett, og margt annad þvilíft þá gered þer.

14. Og hann kallade allt fólked til sín og sagde til þeirra: Hæred mig aller og understanded.

15. Þar er ecki fyrer utann mannenn innfaraðe í hann, það hann fæe saurgad, þelldur það sem út af þennum geingur, það er það sem mannenn saurgar.

16. Hæfe nockur eyru at þeyra, sá þeyre!

17. Og þá hann geck inn í húsið burt frá fólkenu, spurdu hans læresveinar hann at þessare efterlíkingu.

18. Enn hann sagde til þeirra: Erud þer þá og svo þilningslaufer? Og stiled þer enn ecki, at allt það, sem fyrer utan er, og innfer í mannenn, það fær egi saurgad hann?

19. Þvíat það fer egi inn í hans hiarta, þelldur fer það í magann, og geingur svo út efter edlelegre rás, hver út þreinsar allann mat.

20. Og hann sagde, hvad sem útfer af manne-
num, það saurgar mannenn.

21. Þvíad innann frá, úr hiarta mannsins, þá framnganga vondar hugrenningar, hördómar, fríllulífe, manndráp.

22. Þíófnadur, ágyrne, þrecker, underþygga, otúft, illt tillit, gudlastaner, drambseme, þeimísa.

23. Allt þetta vondt, þá geingur það út innann frá, og saurgar manneun.

24. Hann síðd upp, og fór þaðann í lands-
álfur Tyri og Sidonis, og gekk inn í eitt hús,
og villde það engann vita láta, enn fekk þó egi
dulist.

25. Þvíat ein kona hafde heyrt af honum,
hverrar litel dóttir hafde óhreinnann anda, og
hún kom og fell nidur fyrir hans fótum.

26. Enn það var ein Grísk kona, af Syrophæ-
nice; og hún bad hann at reka út Dæfulenn frá
dóttur sinne.

27. Enn Jesus sagde til hennar: Því þú
at börnenn mettest áður, þvíat það er egi til
heyrelegt at taka brauded barnanna og lasta því
fyrir hundana.

28. Enn hún svarade og sagde til hans: Já
Herra, því smáhundarnir eta under bordenu, af
molum barnanna.

29. Og hann sagde til hennar: Fyrir sakir
þess orðs, þá far þedann, Dæfulleinn er útfarenn
frá þinne dóttur.

30. Og hún gekk þaðann í sitt hús, og fann
at Dæfulleinn var útfarenn, og dótturena á einne
sæng liggjande.

31. Og þá hann gekk burt aftur úr bygdarlage
Tyri og Sidonis, kom hann til síðfarins í Ga-
lilea, midt á meðal þeirra Tíu stada.

32. Og þeir leiddu til hans daufann mann,
þann sem var næsta stamur, og báðu hann, at hann
villde leggja hönd yfir hann.

33. Og

33. Og hann tók hann affíðis frá fólleau, og stak sínum fingrum í hans eyru, þrækte út og snart hans tungu.

34. Leit upp til himens, andvarpade og sagde til hans: Ephatha, það er, opna þig!

35. Og strax þá opnudust hans eyru, þá uppleystest og einnenn hans tungu hást, og hann talade rett.

36. Og hann fyrerbaud at seigia það nokkorum, enn því meir sem hann fyrerbaud það, þess meir þá víðfrægdu þeir það.

37. Og þeir undrudust það næsta mið og sögdu: Allt þefur hann vel gert, því dauða latur hann þeyra, og mállausa mæla.

VIII. Capítule.

A þeim tíma þá þar var margt fólk, og hafde ekki til matar, kallade Jesus sína læresveina til sín, og sagde til þeirra:

2. Mig aumkar yfer fólkið, því at þeir hafa nú þrjá daga hía mer dvaled, og hafa ekki til matar.

3. Og ef eg læt þá fastaude frá mer heim fara, verda þeir húngurmorda á leiddenne, þvíat sumer voru langt atkomner.

4. Hans læresveinar svörudu honum: Hvadan tökum ver braud her á ørfsum, at ver sedium þá með?

5. Og hann spurde þá at: Hversu mörg braud þá hafed þer? Þeir sögdu: Síð.

6. Og

6. Og þá band hann fólkenu at setja sig nidur á jerdena. Og hann tók þang síð brandenn, þackade, og braut þang, og feck þang sínum læresveinum at þeir legdu þang framm, og þeir legdu þang framm fyrir fólked.

7. Og þeir höfdu fá eina smáfiska, og hann gerde þacker og band þá framm at leggja.

8. Enn þeir neyttu og urdu metter. Þeir tóku og upp, það yfer var, síð karfer med afgangsleifar.

9. Og þeir sem etid höfdu voru nær síðrum þúsundum. Og hann let þá í burt fara frá fer.

10. Og strax þá ste hann á eitt skip med sínum læresveinum, og kom í þær landsálfur sem heita Dalmanutha.

11. Og Þharisei geingu út, og tóku at þafa spurningar vid hann, freistudu hans og ghyntust af honum eitt teikn af himne.

12. Enn hann var þrúgenn í sínum anda, og sagde: Til hvers sækir þesse kinslód efter teikne? Sannlega þá seige eg yður, at þessare kinslód gefst ekki teikn.

13. Og hann forlet þá og ste aftur á skip, og fór yferum.

14. Þeir höfdu og gleymt at tala brand med fer, og höfdu ekki nema eitt brand med fer í skipinu. Enn hann band þeim.

15. Og sagde: Stíæd til, og vared yður vid surdeige þeirra Þhariseorum, og vid surdeige Herodis.

16. Enn

16. Enn þeir hurudu allt annað, og sögdu hver við annann, það er það, at ver höfum enginn brand.

17. Og er Jesús fornam það, sagde hann til þeirra: Hvað hured þer um það, þó þer hásed ekki brandenn? Skinied þer enn nú ekki, ne understood? Hásed þer enn forherdt hjörtu í yður?

18. Hásed þer augn enn stáed ekki, og hásed eyru og þeyred ekki? Þer hured og ekki þar efter,

19. Alt eg braut fim braud millum fim þúsunda, hversu margar karfer fullar med afgánga leifar tókud þer þá upp? Þeir sögdu: Tólf.

20. Enn þá eg braut þaug síð á millum fíögna þúsunda, hversu margar karfer fullar med leifar tókud þer þá upp? Þeir sögdu: Síð.

21. Og hann sagde til þeirra: Hvernenn skil-
ed þer það þá ekki?

22. Hann kom til Bethsaida, og þeir leiddu þá einn blindann mann til hans, og bádu hann, at hann snerte hann.

23. Enn hann tók í hönd hins blinda og leidde hann útaf fyrir utann kaupstíu, spyttu í hans auga, og lagde sínar hendur yfer hann, og spurde hann at, hvert hann sæe nockut.

24. Enn hann leit upp og sagde: Eg se menn-
ena gánga líka sem eg sæe tre.

25. Þá lagde hann enn ástur hendur yfer hans auga, og baud honum enn upp at líta. Og honum batnade svo ástur, at hann sá allt flárlega.

26. Og

26. Og hann sende hann til síns heimilis og sagde: Gættu þú inn aftur í kaupstæð, seig þú og eigi neinum þar inne.

27. Jesús gekk út og hans læresveinar, til þeirra kaupstæða þá stadnum Cesarea Philippi, og á leiddinni þá spurde hann sína læresveina at og sagde til þeirra: Hvern seigia menn mig vera?

28. Þeir sýndu: Þeir seigia, þú serti Jóhannes Skrifari, enn aðrir seigia þú serti Elías, enn sumir at þú serti einn af spámönnum.

29. Þá sagde hann til þeirra: Enn þer, hvern seiged þer mig vera? Þá svarade Petur og sagde til hans: Þú ert Christur.

30. Og hann þaggade þá, at þeir segdu það eigi neinum um hann.

31. Og hann tók til at kenna þeim, at mannsins sonur skyldi margt þola, og þrálenn verda af öldungum, þofudprestum og skrifarlærdum, og líflátum verda, og á þinum þridia deige upprisa.

32. Hann talade og þetta orð berlega út, og Petur tók hann til sín og tók at átalia hann.

33. Enn hann snere sér við, og leit til sína læresveina, þá stöðaði á Petrum og sagde: Vilst þú frá mér Satan, þvíat þú skilur ekki þat gudlegt er, heldur þat sem mannlegt er.

34. Og at samankölludu fólkeni, ásamt hans læresveinum, sagde hann til þeirra: Hver hann vill fylgia mér eftir, afmíte hann sjálfum sér, og tæke sinn kross á sig, og fylge mér eftir.

35. Þvíat

35. Þvíat hver hann vilt behalda sínu Líf; sá mun því tortína, og hver hann lætur sitt Líf fyrir mínar sakir og evangeli, sá mun behalda því.

36. Hvað stóðar þat mannenn, þóat hann vinne allann heimenn, og líde skada á sinne sálu?

37. Éða hvað má miðurenn þat gefa, at hann leyse sína sál með.

38. Enn hver hann skammast mín edur minna orða, hía þessare hörnnar samre og syndugre kinslód, við þann mun mannsins sonur skammast, þá hann kemur með heilögum einglum, í dýrd síns fedurs.

39. Han sagde og til þeirra: Sannlega seige eg yður, at her standa nockrorer af þeim, hverer egi munu smækka daudann, þar til þeir sjá Guds ríke með krafte komande.

IX. Capitule.

Dg sex dögum þar efter, tók Jesus með sér Petrum, Jacobum og Johannem, og veif þeim einumsumum uppá eitt hátt siáll serdeilis, og forfláradest fyrir þeim.

2. Dg hans fláde urdu skínaude, og næsta hvít sem sníör, svo at engenn litunarmadur á jördu, kánn svo hvítt at gera.

3. Þeim birtest og Elias með Moyse, og helldu eitt samtal við Jesum.

4. Petur svarade og sagde til Jesu: Rabbi, gódt er þér at vera, og gerum þér þriár tialldúder,

báðer, þer eina, og Moysa eina, og Elia eina.

5. Enn hann vissi ekki hvað hann sagði: af því þeir voru óttaslegur.

6. Þá kom eitt skyn sem þá yferskygðe, og einn rödd kom úr skyinu, seigiandi: Þessi er minn elskulegur sonur, hlýðed þer honum.

7. Og strax þar eftir litu þeir í kringum sig, og sáu engann, nema alleina Jesum hiá sér.

8. Og er þeir gengu ofan af stíallinu, fyrirbaud Jesús þeim, at þeir segdu nokkorum, hvað þeir höfðu séð, þángat til Mannsins sonur væri upprísinn af dauða.

9. Þeir höfðu og því orði hiá sér, spyriandi sín á milli, hvað það væri at upprísa af dauða?

10. Og þeir spurdu hann at, og sögdu: hvað er þat þá hiner skrifstærðu seigia; at Elías skuli fyrri koma?

11. Enn hann svaraði og sagði til þeirra: Elías skal at vísu áður koma, og allt til laga færa, þar at auk mun Mannsins sonur margt líða og forsmáður verða, svo sem þar skrifad stendur.

12. Enn eg seige yður: at Elías er kominn, og þeir höfðu gert honum, hvað höfðu þeir villdu, svo sem skrifad er af honum.

13. Og hann kom til sinna læresveina, og sá þar margt fólk kringum þá, og hina skrifstærðu þeim spurdu á við þá.

14. Og strax sem allt fólkið leit hann, felmtu ráðe því, hlupu at og heilsuðu honum.

15. Og hann spurde þá hina skriftlærðu, at hveru spyrst þer um við þá?

16. Enn einn af fólkenu svarade og sagde: Meistare, eg slutte son minn hingat til þín, hann hefur mállaufann anda.

17. Og þegar hann nær honum, þá situr han hann, og han froðufeller, og gnyster tönnum, og þornar upp, og eg talade til þinna læresveina, at þeir ræke hann út, og þeir gátu það egi.

18. Enn hann svarade honum og sagde: Ó þú vantrúada kinslód, hversu leinge þá skal eg hía yður vera, eda hversu leinge á eg at umlíða yður? Færed hann hingat til mín.

19. Og þeir færdu hann þángad til hans. Og strax þá andenn leit hann, sleit han hann, og fell á jörd, og velltest um, og froðufellde.

20. Hann spurde og hans fœdur at: hversu lágur tíme er frá því hann hrepte þetta? Enn hanu sagde: frá barnæfku.

21. Og oftlega hefur hann fleygt honum í elld og vatn, at hann fyrerfære honum. Enn ef þú orklar nockru, þá síð aumur á okkur, og hialpa okkur.

22. Enn Jesús sagde til hans: Ef þú getur trúad; trúndum er allt mögulegt.

23. Og strax þá kallade fader barnsins upp med tárum, og sagde: eg trúe herra, hialpa þú minne vantrú.

24. Og þá Jesús sá, at fólkið blíöp at, hastade hann á hinn óhreina anda, og sagde til hans:
þá

þú mállause og dause ande, eg byð þer, at þú farer útaf þennum, og farer egi frammar í hann.

25. Þá kallade hann upp, og sleit hann miög, og fór útaf þennum. Og hann varð sem väre hann daudur, svo at marger, einnein sögdu: hann er daudur.

26. Enn Jesus tók í hans hönd, og reiste hann upp, hann reis þá upp.

27. Og þá hann kom heim, spurdu hans læresveinar hann ferdeilislega at: Því gátum ver egi drífed hann út?

28. Enn hann sagde: Þetta fin fæst med engu edru móte útreled, nema fyrer bæner og fæstú.

29. Og þeir gengu þadan, og ferdudust um Galileam, hann villde og egi, at þat skýllde nokkur vita.

30. Hann kende sínum læresveinum, og sagde þeim, at Mannsins sonur skýllde seliast í manna hendur, og þeir mundu aflisa hann, og þá hann väre aflisadur, munde hann á þridia deige upp astur rísa.

31. Enn þeir understódu egi þat ord, þorðu þó egi at spyria hann at.

32. Og hann kom til Capernaum, og sem hann var heima, spurde hann þá at, hvad handterudud þer ydar á mille á vegenum?

33. Enn þeir þögdu, þvíat þeir höfdu handterad um á veigenum, hver þeirra mestur väre.

34. Og hann sette sig, og kallade þá tólf og sagde til þeirra: Ef nokkur vill fyrstur vera, skal þal öllum síðastur vera og allra þíón.

35. Og hann tól eitt barnkorn, og sette þat midt á millum þeirra, og hann fadmade þat, og sagde til þeirra:

36. Hver sá sem medtekur eitt þvísíkt barnkorn í mínu nafne, hann medtekur mig, og hver þellst hann medtekur mig, sá medtekur ekki mig, þellður þann, sem mig sende.

37. Og Jóhannes svarade þönum og sagde: Meistare, ver sáum einn þann, sem rak út Dýfla í þínu nafne, hver egi fylger oss eftir, og ver fyrerbudum þönum þat, af því hann fylgde oss egi eftir.

38. Enn Jesús sagde: Egi skulud þer fyrerbíða þönum þat, þvíad eingenn er sá, ef hann gerer kraftaverk í mínu nafne, at hann kunne þá strax illa at tala um mig.

39. Hver hann er ekki á móte oss, hann er med oss.

40. Því hver sem yður gefur at drecka einn bíkar vatns í mínu nafne, af því þer erud Chrísti, sanulega þá seige eg yður: Ut þat skal þönum ekki óláunad verda.

41. Og hver hann hneirlar einn af þeim hinum litlu, sem á mig trúa, þönum være þetra at fvarnarsteinn bindest við hals þönum, og være svo í síð kastadur.

42. Og ef þín hönd hneirlar þig, þá þegg þana af: þetra er þer þandarvana inn at ganga
til

til líffins, enn hafande tvær hendur og fara til helvítis, í þann þyllsa elld.

43. Hvar þeirra madtur deyir egi, og hvar þeirra elldur sloeknar egi.

44. Og ef þig hveirslar fótur þinn, þá afhogg þú hann, betra er þér hölltum inn at ganga til líffins, enn at þú hafar tvo fætur og kastest í helvíte, í þann enlífa elld.

45. Hvar þeirra ormur deyir egi, og þeirra elldur sloeknar egi.

46. Hveirle þig þitt auga, þá kasta þú því frá þér, betra er þér einengdum inn at ganga í Guds ríke, enn at þú hafar tvö augu, og kastest í helvítis elld.

47. Hvar þeirra ormur deyir egi, og hvar þeirra elldur sloeknar egi.

48. Allt hlýtur með elldi at sallast, líka sem hvert offur skal með sallte sallast.

49. Sallted er godt, enn ef sallted dofna, með hveru skulud þér þá sallta þat? Hafid þér sallt með yður, og haldid frid hver vid annann.

X. Capítule.

Dg hann biósti burt, og kom þar frá til landamerkia. Judalands þinumeigenu Jordana, þar kom og enn astur flokum saman sóllid til hans, og sem hann plagade, þá tók hann enn astur at kenna þeim.

2. Pharisei geingu til hans, spurdu hann at: Ef manni leyfest at forlata sína húsféru? Freistande hans svo.

3. Enn hann svarade og sagde: Hvað hefur Moyses bodid yður?

4. Þeir sögdu: Moyses leifde skilnadarbref at skífa, og vid at skíla.

5. Jesús svarade og sagde til þeirra: Vegna harðúdar yðars hjarta, þá skrifade hann yður þetta bodord.

6. Enn af uppháse skiptunnar skapade Gud einn kallmann og eina konu.

7. Þar fyrir skal madurenn forlata föður sinn og móður, og skal vera samann vid sína konu.

8. Og þau tvö skulu vera eitt hold, af því eru þau nú egi tvö, heldur eitt hold.

9. Hvað Gud hefur svo samtengt, þat skal enginn madur sundurskíla.

10. Og heima spurdu hans læresveinar astur at um hið sama.

11. Og hann sagde þeim: Hver sem skíft vid sína egenkonu, og kvongast annare, sá drýger hör med henne.

12. Og ef konann forlatur sinn egen mann, og gíftest öðrum, hún hörast.

13. Og þeir færdu ungbörn til hans, at hann áhrædde þau. Enn læresveinarner átaldu þá, sem þau gá báru.

14. Og þá Jesús sá þat, reiddist hann, og sagde til þeirra: Leifed börnunum til mín at koma,

loma, og bannad þeim þat egi, þvíat þvílíkra er himnaríke.

15. Sannlega seige eg yður: Hver hann meðtekur egi Guds ríke sem annad úngbarn, sá mun egi inn ganga í þat.

16. Og hann tók þaug í fang og lagði hendur yfir þaug og blessaðe þaug.

17. Og þá hann var útgeingenn á vegen, blið þar einn framm, og fell á kne fyrir honum, og spurde hann at: Gode meistare, hvað skal eg gera, svo at eg erse eynlíst líf?

18. Enn Jesús sagde til hans: Því kallast þú mig góðann? Engenn er góður, nema Gud einn.

19. Væðordenn munstu kunna? Þú skalt egi hördóm dryga, egi mann vega, egi stela, egi skalt þú líúgtvitne mæla, þú skalt engann svífa, heidra þinn fædur og móður.

20. Enn hann svarade og sagde til hans: Meistare, allt þetta þese eg værdveitt frá barnæsku minne.

21. Enn Jesús hórfde á hann, og elskaðe hann og sagde til hans: Eitt þá brestur þig, far þú, sel allt hvað þú þesur, og gef þú það fátækum, og þá munstu hafa einn fesið á himnum, og kom, og fylg þá mer efter, og tak þrossinn uppá þig.

22. Enn hann varð þriggur vid þesse ord, og gekk þaðann syrgiande, þvíat hann hafde mikla eigner.

23. Jesús leit fringum sig, og sagde til sína læresveina: Hversu torvellst er þeim ríku inn at ganga í Guds ríke.

24. Enn læresveinarnar bræddust hans ord. Enn Jesus ansade enn astur og sagde til þeirra: Kæru börn! Hversu torvellst er þeim, sem trensta á ríkdómenn, inn at ganga í Guds rífe.

25. Mundvellðara er úlfballðanum at ganga gegnum nálar augad, enn rífum, inn at ganga í Guds rífe.

26. Þeir óttudust þá enn meir, og segdu sín á milli: Hver kann þá hólpenn at verða?

27. Enn Jesus leit til þeirra, og sagde: Híá mönnum er þat ómögulegt, enn egi híá gude, þvíat híá gude er allt mögulegt.

28. Þá sagde Petur til hans: Síá þú, ver forletum allt, og þesum þer eftersylgt.

29. Jesus svarade og sagde: Sannlega seige eg yður, at eugenn er sá, hver fyrerlái þús, eda brædur, eda systur, eda fædur, eda móðer, eda egenkonu, eda börn, eda akra, fyrer mínar sakar, og evangelii.

30. Sá sem egi fær hundradfallst astur nú á þessare tíð, þús, brædur, og systur, og móður, og börn, og akra, med öffólkunum, og á eftersómánde þeime enlíft líf, og marger munu verða seinaster sem eru fyrster.

31. Og þeir fyrster sem seinaster eru.

32. Enn þeir voru á vegenum og fóru upp til Jerusalems, og Jesus geff fyrer þeim, og þá sette þlióða við, fylgánde þennum þó eftir, og óttudust. Og Jesus tók þá tólf astur til sín, og sagde þeim, hvað yfer sig munde koma.

33. Síá,

33. Siá, ver forum nñ upp til Jerusalemi, og mannsins sonur mun seliast kennemannahöfðingum og skrifslærdum, og þeir munu fordæma hann til dauða, og selja heidingum.

34. Þeir munu og spotta hann, og fleinga, spyta á hann, og lífláta, og á þridia deige mun hann upp asturrísa.

35. Þá geingu þeir Jacobus og Jóhannes synier Zebedei til hans og sögdu: Meistare, við vilum, at þú gerir fyrir okkur, þat sem við bidum þig?

36. Hann sagde til þeirra: Hvað viled þer, at eg skule gera ykkur?

37. Þeir sögdu til hans: Gef okkur, at ver situm í þínne dyrd, einn til hægri hlíðar þer, og annar til hinnar vinstre.

38. Enn Jesús sagde til þeirra: Þer vited ekki hvers þið bided, kunned þer at drekka þann káleif, hvern eg mun drekka, og skírast þeirre skín, hverre eg mun skírast?

39. Þeir sögdu honum: Þat getum ver. Jesús sagde þá til þeirra: at sönnu munud þer drekka þann káleif, hvern eg dreck, og med þeirre skín skírdur verða, hverre eg mun skírast.

40. Enn at sitia til minnar hægri og vinstre hlíðar, er ekki mín at gefa ykkur, þessdur þeim, sem þat er fyrirbúið.

41. Og þá er þeir tui heyrdur þat, misþökkadust þeim við Jacobum og Jóhannem.

42. Þá kallade Jesus þá og sagde til þeirra: Þer vited þat, at veraldleger höfðingar stíórna, og völduger á medal þeirra hafa völd.

43. Enn þat skal egi svo vera ydar á mille, heilur hver hann vill vera mikell ydar á nulle, sá skal ydar þenare vera.

44. Og hver hann vill ydar á mille æðstur vera, sá skal allra ydar þíón vera.

45. Þvíat mannsins sonur er egi komenn til þess, at láta þíóna ser, heilur at hann þíónade, og gefe sitt líf út, til endurlausnar betalings fyrer marga.

46. Þeir komu og til Jericho, og at honum hurtfarande úr Jericho, og hans læresveinum, og miklum fólksfjelða, sat einn blindur, Bartimeus sonur Timei, vid vegginn, og þág slnusu.

47. Og sem hann heyrde, at þat var Jesus af Nazareth, tók hann til at kalla og seigia: Jesus sonur Davids, miskuna þú mer!

48. Og marger höstudu á hann, at hann skýlde þeiga. Enn hann kallade þess miklu meir: Sonur Davids miskuna þú mer!

49. Og Jesus stóð vid, og let kalla á hann. Og þeir hölludu á hinn blinda, seigande til hans: Berthu med góðu geðe, stætt þú upp, hann kallar á þig.

50. Og hann kastade sínum klæðum af ser, stóð upp og kom til Jesu.

51. Jesus svarade og sagde til hans: Hvað villstu, at eg skule gera þer? Enn hinn blinde sagde honum: Rabbóni, at eg verðe stáande.

52. Jesus

52. Jesus sagde til hans: Gæf þedann, þín trúa gerde þig hölpenn, og strax þá sá hann, og fylgde honum efter á vegenn.

XI. Capitule.

Dg þá þeir komu nær Jerusaleim til Bethphage og Bethania, vid fialled vidsmørsvidanna, út- sende hann tvo af sinum læresveinum.

2. Dg sagde til þeirra: gáged þer í þad kaupstún sem gegut yður er, og strax sem þer komed þarinn, munud þer finna fola bundinn, á hverum eingenn madur þefur enu setid, leysed hann, og leided hingat.

3. Dg ef nokkur seiger til yðar: því gered þer þad? þá seiged, at Herran hafí hans þers, og strax umm hann senda þann hingat.

4. Þeir gengu burt þadann, og fundu folann bundenn þíá dyrum úte á gatnamótenu, og leystu hann.

5. Dg nokforir af þeim, sem þar stódu, sögdu til þeirra: hvað gered þer, leysande folann?

6. Enn þeir sögdu til þeirra svo sem Jesus hafde þeim bodid, og þeir leysdu þeim þat.

7. Dg þeir færdi folann til Jesu, lögdu þar á sín klæde, og hann settest þar úppá.

8. Enn marger breiddi sín fot á vegenn, enu nokforer hinggu kvíslu af triánum, og dreifdu á vegenn, og þeir sem fyrrer gengu og hiner sem efterfylgdu kálludu og sögdu: Hosanna,

9. Þofadur se sá, sem kemur í nafne Dróttens.

10. Og lofad se Ríke fæðurs vors Davids, þat sem kemur í nafne Drottens, Hósanna í uppþæðum.

11. Og Jesús geck inn í Jerusaleum og inn í Mustered, og umfængde alla hlute, og þá kvæld var nú komed, geck hann út med þeim tólf til Bethania.

12. Og annars dags, þá hann geck út af Bethania, húngrade hann.

13. Og hann sá áleingdar eitt sífiuttre, þad sem lausblæd hafde, þá geck hann at vita, hvert hann fænde nockud á því. Og þá hann kom þángat, fann hann ecki nema lausblæðinn alleina, þvíat þá var egi sífnanna tíme komenn.

14. Jesús svarade og sagde til þess: her efter ete engenn af þer ávert at enlífu! og hans læresveinar þeyrdu á þat.

15. Þeir komu og til Jerusaleum, og Jesús geck inn í Mustered, tók til út at reka þá, sem selldu og keyptu í Musterenu, bordum þeirra, sem reideþeningum skiftu, og stólum þeirra, sem dúfur selldu, þratt hann um.

16. Og ecki losade hann, at nockur bære nockud ker um Mustered.

17. Og hann kende og sagde til þeirra: stendur þad ecki skrifad, at mitt hús skule kallast bænahús af öllum þjóðum, enn þer haved gert þat at spillvirkia bæle.

18. Og þetta kom fyrer þá skrifstærdu og kensnemannahesdingia, og þeir þeinktu um, hvernenn þeir mættu fyrerkoma honum, enn þeir
óttuðust

óttudust hann, af því, at allur lyður dádést at hans kenningu.

19. Og um kvöldid gekk hann út af borgenne.

20. Og at morgne þá gengu þeir þar frammi hía og sáu síkiutred þurt orded at rótum.

21. Og Petur minnst þar á, og sagde við hann: Rabbi, síá þú síkiutred, hveru þú for-
mállster, er uppvísnad.

22. Jesús svarade og sagde til þeirra: háféd trú til Guds!

23. Sannlegá seige eg yður: hver hellst hann segde til þessa fíalls, list þú þer upp, og fleng þer í síðenn, og efade ecki í sínu hiarta, hellsdur tryde at þat munde svo sse, hvað hann seiger: þá munde þat og sse hann, hvað hann seiger.

24. Fyrer því seige eg yður, allt hvað hellst þer bided í yðvare bæn, og trúed at þer munud ódlast þat, þá mun það henda yður.

25. Og nær þer standed og bided fyrer, þá fyrergefed, ef þer háféd nockurskonar ódrum í gegn, svo at yðar fader, sem er á himnum, fyrer-
gefe yður yðar brot.

26. Þvíat ef þer fyrergefed egi, þá mun og yðar fader, sem er á himnum, egi fyrergefa yður yðar brot.

27. Þeir komu og ástur til Jerusalemi, og þá hann gekk í musteren, komu til hans hófnd-
prestar, skrifslærder og öldyngar.

28. Og segdu til hans: út af hveru vallde gerer þú þetta? og hver þesur gefed þer, valld til, at þú gerder þetta?

29. Enn Jesus svarade og sagde til þeirra, eg vil spyrja yður at einu orde, svared mer, þá mun eg seiga yðar, af hveru valde eg gere þetta.

30. Skien Jóhannis, var þú af himnum, eða af mönnum? svared mer.

31. Þeir hugfudu með sér og sögdu: ef ver seigum, at þú være af himne, þá seiger hann: því trúðud þer þonum þá egi.

32. Enn ef ver seigum, at þú være af mönnum, hræðunsi ver fólkið, þvíat aller heildu, at Jóhannes være sannur spámaður.

33. Og þeir svörudu og sögdu til Jesu, ver vitum egi. Jesus svarade og sagde til þeirra: þá seige eg og yður egi, af hveru valde eg gere þetta.

XII. Capitule.

Hann tók og til at tala við þá í efterlíkingum. Maður plantade vínghard og gerde gard um, og gróf þar vínpressu, og bygde þar upp turn, og leigde hann vínghardsmönnum, og ferdadest langt burt.

2. Og sem tíme var komenn, sende hann þión sinn til vínghardsmanna, at hann tæle af vínghardsmönnum útaf vínghardsins áverte.

3. Enn þeir handtóku hann, og strýktu, og létu hann tömbendtaun burt fara.

4. Og enn aftur sende hann annann Þiðn til þeirra, og hann þöfudlestu þeir gríðo, og sleptu spottudum burt.

5. Og þá enn aftur sende hann annann, og þann aflsfudu þeir, og fleypre adra, sumu húdstryktu þeir, einn sumu drápu þeir.

6. Þá hafde hann enn eftir einn einka son, sem hann hafde lærann, og þann sende hann seinastann til þeirra, og sagde: þeir munu feila fer fyrir syne mínum.

7. Enn þeir þínir sömu vínardsmenn sögðu sín á milli: Þesse er erfingenn, komed þer, vegum ver hann, so verdur arfurinn vor.

8. Og þeir höndsludu hann og aflsfudu, og lestudu honum út fyrir vínardenn.

9. Hvað mun úr herrana vínardsins gera til? hann mun koma og tortúa vínardsmennunum, og gefa vínardiinn öðrum.

10. Hafed þer og ekki lesid þessa skrift: þann stein sem byggendur burtlestudu, hann er ordeni hyrningar steinn.

11. Af Drottne er þat gert, og er undarlegt fyrir vorum augum.

12. Og þeir leitudu vid at handtaka hann, enn þeir óttudust Indenn, þvíat þeir skildu vel at hann sagde þessa efterlíking uppá þá, og þeir forletu hann og gengu burt.

13. Og þeir sendu til hans nokkora af Pharisais, og Herodis þenurum, at þeir veiddu hann í ordum.

14. Og þeir komu og sögdu til hans: Meistar, ver vitum, at þú ert sannsegull og skenst egi neinum; þvíat þú ert ekki eftir mannvirðingu, heldur kenna þú Guds veg rettelega: er þat rétt at menn skulu gefa Keisaranum skatt edur egi? skulum ver hann gefa edur egi gefa?

15. Enn hann fornam þeirra underhyggju, og sagde til þeirra: Því freistest þer mín? Færed mer einn pening, at eg sjái hann.

16. Og þeir fardu honum hann, þá sagde hann: hvers er þesse mind og herskrift? þeir sögdu honum: Keisarans.

17. Þá svarade Jesus og sagde til þeirra: gefid þá Keisaranum, hvað Keisarans er, og þat Gude sem Guds er. Og þá furðade á honum.

18. Á geingu Saducei til hans, þeir sem hallda, at þar se eingenn upprisa, spurdu hann at, og sögdu:

19. Meistare, Moses skrifade of, at ef nokurs manns bróðir lefest, og hefde egenkonu eftir, og lete engen börn eftir sig, þá ætti bróðer hans at taka þá sömu hans egenkonu, og uppvefja sínum bróður sæde.

20. Nú voru þar sju bróður, og hinn fyrste tól ser egenkonu, hann andadest, látande ekki sæde eftir.

21. Og sá annar tól hana, og andadest, let og ekki sæde eftir.

22. Og lífa hinn þriddi, og einnenn þeir síð tóku hana aller, og letu ekki sæde efter: seinast efter þá alla, andadest og konann.

23. Enn í uppreisunne, þá er þeir rísa upp, hvers þeirra egenkona þá verður hún, þvíat þeir síð hefdu hana til egenkonu?

24. Þá svarade Jesus og sagde til þeirra: er ekki svo, at þer villest, þar fyrir, at þer vited egi ritningarnar, og egi heildur Guds kraft.

25. Þvíat þá þeir rísa upp af dauða, þvongast þeir egi, ne gífast, heildur eru þeir sem englar á himnum.

26. Enn um þá dandú, at þeir skulu upprísa, hafed þer ekki lesed í Mósis bók, hvernveg talade Gud til hans, þíá skógar-runnenum og sagde: eg em Gud Abrahams, Gud Isaacs, og Gud Jacobs?

27. Egi er hann Gud dandra, heildur Gud lifendra, af því villest þer mig.

28. Og einn af skrifslærdum geef til hans, sá sem heyrð hafde þá spyríast á, og sá þad, at hann hafde svarad þeim vel, og spurde hann at: hvert er þat ædsta bodord af öllum?

29. Enn Jesus svarade honum: þat er hit hædsta bodord af öllum: Heye þú Ísrael, drottinn Gud vor er einu Gud.

30. Og elska skalt þú drottinn Gud þinn af öllu hiarta þínu, og af allre sálu þínni, og af öllu þínu hugskote, og af öllum kreftum þínum. Þetta er þíð hædsta bodord.

31. Einn annar er og þessu líkt: Elfsa skalt þú nálinga þinn sem stálsmann þig: Egi eru þar enn-ur bodord þessum meire.

32. Og hinn skrifslærde sagde til hans: Meistare! í sannleika sagder þú vel, þólat einn er Gud, og eingenn er þar annar enn hann.

33. Og at elfsa hann af öllu hiarta, og af öllu hugskote, af allre sálu, og öllum kröftum, og at elfsa nálinga sinn sem stálsmann sig, þat er öllum bræðne-fernum meira, og öllu offre.

34. En er Jesus sá, at hann svarade visslega, sagde hann til hans: Egi ert þu langt frá Guds ríke. Og eingenn þörde þá at spyria hann fram-ar meir.

35. Jesus svarade og sagde, er hann kende í musteren: Hvernen seiga skrifslærder Christum vera Davids son?

36. Einn David seiger stálsmur fyrir heilagan Andan: Drottinn sagde mínum drottne: Sit þú til minnar hægri handar, þar til eg legg þína övne til skarar þinna fóta.

37. Þar nefner David hann sinn Drottin, hvernenn er hann þá sonur hans? Og margt fólk heyrde hann giarnann.

38. Og hann kende þeim og sagde til þeirra: Væred yður við skrifslærdum, þeim sem ganga í stidum klædum, og láta giarnann heilsa sér á torgum,

39. Og sitia giarnann effi í samfundu húsum og til hords í gestabodum.

40. Þeir uppeta eðna þús, under þylmingu lángrar bænar, þeir munu og sðlast þess stærre fordæmingu.

41. Og Jesús settest þvert yfer frá Guds kistunne, og frá hvernenn fólkið varpadi peningum í guds-kistuna, og marger ríker lagdu þar mikid í.

42. Enn þá kom ein eðia fátæk, let tvo skarfa iðn, þat er einn pening.

43. Hann kallade sína læresveina til sín og sagde þeim: Gannlega seige eg yður, at þesse fátæka eðia let meir í guds-kistuna, enn aller þeir sem letu þar í.

44: Þvíat aller letu af því sem þeim var afgangs; enn þesse let af volæde sínu, allt þvad þún hafde, sína biörg alla.

XIII. Capitule.

Og þá hann gekk út af musterenu, sagde einn af hans læresveinum vid hann? Meistare; sjá, hvílíker steinar, og hvílíki byggning þetta er!

2. Jesús svarade og sagde til hans: Ser þú allar þessar stóru byggningar; her mun egi efterlátast steinn yfer steine, sá er egi verðe sundurbrotenn.

3. Og þá hann sat á fiallenu oliveti gegut musterenu, spurdu hann at serilage, Petrus og Jacobus, og Jóhannes, og Andreas.

4. Seig þú oss nær allt þetta skal ske, og hvert teikn skal verða, þá þetta skal allt fullkomngst?

5. Jesús

5. Jesus svarade þeim og tól til at seiga: Síðed til at egi fáe nockur villt yður.

6. Þvíat marger munu koma í mínu nafne, og seiga: Eg em Christus, og minnu marga villa.

7. Enn þá þer heyrð af bardögum og hernaðar tíðendum, óttest ecki, þvíat þessu byriar at þfe, enn endenn er þá þó enn egi.

8. Ein þíð mun reisa sig upp í móte annare, og eitt konungsríke á móte ødru, og landskiálstar munu verða þer og þar, hángur og þrellingar munu og verða, þetta er upphaf eyndanna.

9. Enn síðed þer yður fyrer, þvíat þeir munu frammfelia yður í ráðstefnur og samfunduhús, og þer munud strýkter verða, og fyrer konunga og þefdinga munud þer leiddur verða, minna vegna, til vitnitsburðar yfer þá.

10. Og gudspíallum byriar áður at predikast á meðal allra þíðda.

11. Þá þeir nú leida yður og frammfelia, syrged egi fyrer, hvað þer skulud tala, vered ecki heilður þar um forþeinkter áður, heilður, hvað yður gefst á þeirre seimu stundu, þat taled. Þvíat egi erud þer þeir, sem tala, heilður heilagur ande.

12. Einn bróðer mun felia annann í dauðann, og fader sonenn; börnenn munu setia sig í móte foreldrumum, og styrkia til at deyða þá.

13. Og þer munud øllum verða at þatre fyrer míns nafns saker. Enn hver hann er stadfastur allt til enda, hann skal hólrenn verða.

14. Enn þá þer síðed svívirðing foreyðslunnar af hverre Daniel spámadur seiger, at hann stendur þvar

hvar ecki byriade, hver þat les, hann understande þat; hver þá er á Gydinga lande, flye hann á fiell.

15. Og hver hann er uppá vafrenu, hann fare egi niður í húsið, og kome ecki þar inn at sækja nokund í sitt háð.

16. Og sá sem er á afre, hann snúest egi á bak fer aftur, at sækja fót sín.

17. Enn ve þúngudum konum og brjóstmynslingum á þeim tínum!

18. Enn bided at flótte yðar verðe egi um vetur.

19. Þvíat á þessum dögum verða slíkar þermungar, sem egi hafa verið þer til frá upphafi þessunnar, þá sem Gud skapaði, og allt til þessa, og egi heilður mun verða.

20. Og ef Dróttinn stytte ecki þessa daga, yrðe eingenn maður hólpenn, enn fyrer útvaldra sakar, hvera hann útvalde, þesur hann stýtt þessa daga.

21. Og ef nokkur seger þá til yðar: Síá, þer er Christur, eða síá, þar er hann, þá trúed því egi.

22. Þvíat upp munu rísa marger falschristar, og falsker spámenn, og munu gera teikn og stórmerke, til at villa, ef verða mætte, einnenn útvalda.

23. Því síæd yður fyrer, síæd, eg sagde yður allt þetta fyrer.

24. Enn á þeim tíma efter þessa þermung, mun sólenn og tunglid missa sitt skín.

25. Og stíernur munu hræpa af himne, og kraftar himnanna munu hræra sig.

26. Og þá munu þeir sjá mannsins son komande í skýum með stórum krafte og dýrd.

27. Og þá mun hann útsenda sína engla at samansafna sínum útvöldum af stórum vindum, allt af enda jarðar, og til himens enda.

28. Af fíkiutrenu þá læred eina efterlíking: Því þá þess kvistur gerest friör, og fær lauf, þá vited þer, at sumared er í nánd. Svo og nær þer síæd þetta sê.

29. Vited at þat se þá nálægt fyrir dýrum.

30. Sannlega seige eg yður: Þesse kinslöd forgeingur egi, þar til allt þetta sêr.

31. Himen og jerd munu forgánga, enu mín ord munu egi forgánga.

32. Enn af þeim deige og stundu veit eingenn, egi englar á himnum, og egi sonurenn, þelldur fadereun einn.

33. Síæd til, valed og bided, þvlat þer vited egi, nær tíð er.

34. Svo sem sá madur sem ferdadest langt burt, forlet sitt hús, og gaf sínum þíðnum yfervallð, ser hverium sitt verk, og baud dýraverdenum at hann vekte.

35. Því valed nú, þvlat þer vited ecki nær herrann hússins kemur, hvert hann kemur at kvællde, eda um midnætte, edur þá hanennu gelur, ellegar at morgne.

36. Svo at egi kome hann sýndelega, og finne yður sofande.

37. Enn hvat eg sege yður, þat sege eg öllum: Valed þer!

XIV. Capítule.

Enn eftir tvo daga þá voru páskar, og sæta-
brandsdagar. Og hófudprestar og skrifstærder
leitudu eftir, hvernenn þeir gætu hendlad hann
med velum, og lífláted.

2. Enn þeir sögdu: Egi þó um hátíðena, svo
eckl upphlaup verði med fólkenum.

3. Enn þá hann var í Bethania í húsi Simo-
nar þess spítelska, og sat við bord, kom ein kona
hafande alabastrum, med ómeingad og kostulegt
nardus salvé. Hún braut gláfið, og hellte þv
öfver hófud honum.

4. Enn þar voru nokkorer, sem stuggudust við,
og sögdu: Til hvers skal þesse sönn?

5. Þvíat þetta salvé mætte seliast meir enn
fyrir þriðhundruð peninga, og gefast fátækum.
Og þeir deilldu á hana.

6. Enn Jesús sagde: Láted hana í friðe, til
hvers stiggæð þer hana? Godt verk gerde hún
við mig.

7. Fátæka hafæð þer jafnan hía yður, og nær
þer víled, meged þer gera þeim godt, enn mig,
þá hafæð þer egi jafnann.

8. Hún gerde þat hún kunne. Hún kom fyrir-
frámm at smyria minn líkama til minnar greft-
rinnar.

9. Sannlega seige eg yður, hvar hellst í heime
öllum, þetta gudspíall verður predilað, þá mun
seigast í hennar minning, hvað hún nú gerde.

10. Enn Judas Iscarioth, einn af þeim tólf, gekk burt til höfundprestanna, at hann forrede hann.

11. Og þá þeir heyrdur þat, glöddust þeir, og þeir lofudu at gefa honum peninga. Og hann leitadest við, hvernenn hann gæte forráðed hann sem hægast.

12. Og á hinum fyrsta sætabrandsdeige, þá páskalambed offradest, segdu hans læresveinar til hans: Hvert villstu ver forum og reidum til, at þú nepter páskalambsins?

13. Og hann sende tvo af sínum læresveinum og sagde til þeirra: Gangið inn í stadenn, og mádu mun mæta yður, berande vatnskrús, fylged honum efter.

14. Og hvar þellst hann gengur inn, þá seged húsherranum: Meistarenn lætur sega þér: Hvar er þat herberge, hver eg kunní, at nepta páskalambsins, með mínum læresveinum?

15. Og hann mun sýna yður einn stóran sal, steinlagðann, og tilbúenn, reided þér þar til fyrer of.

16. Og læresveinarner gengu út, og komu inn í stadenn, og fundu svo sem hann hafde sagt þeim, og biuggu til páskalambed.

17. Og um kvölded kom hann með þá tólf.

18. Og er þeir sátu til bords, og átu, sagde Jesus: Sannlega seige eg yður, at einn af yður, sá, sem etur með mér, mun forráða mig.

19. Enn þeir urdu hrigger við, og segdu hver efter annann til hans:

20. En

20. Em eg þat nokkud, og hinn annar, em eg þat nokkud? Enn hann svorade og sagde til þeirra: Einn af þeim tólf, sá er dísir í fatid með mér.

21. Alt sennu fer mannsins sonur hedann, svo sem skrifad er af honum, enn ve þeim manne, af hverum mannsins sonur verður forráðenn, betra vøre þeim manne, at alldrei þesde þann fæddur verid.

22. Og í því þeir neyttu, tólf Jhesus braudid, gerde þacker og braut þat, og gaf þeim þat og sagde: Taked þer, eted, þetta er mit hollid.

23. Og hann tók kaleikenn, og gerde þacker, og gaf þeim hann; og þeir drucku aller af honum.

24. Og hann sagde til þeirra: Þetta er mitt blóð, þess nýa testamentes, sem fyrir marga úthellest.

25. Sannlega seige eg yður, at eg mun ecki hedan í frá drecka af því sem ver á vintre, allt til þess dags, þá eg dreck þat nýtt í Guds ríke.

26. Og at sungnum lofsaungnum, gengu þeir út til fiallsins oliveti.

27. Jhesus sagde til þeirra: Aller munud þer hneirlast á mer á þessare nótt, þvíat skrifad stendur: Eg mun slá þirderenn, og sanderner skulu tvístrað.

28. Enn efter þat eg ris upp, vil eg ganga fyrir yður í Galilea.

29. Enn Petur sagde til hans: Og þó aller þer hneirlast, þá vil eg þó egi hneirlast.

30. Og Jesus sagde til hans: Sannlega seige eg þer, at í dag, á þessare nótt, ádur enn þanenn galar tvisvar, muntu afneita mer þrisvar.

31. Enn hann talade enn framar: Þó at mer byriade at deya með þer, skýlde eg þó egi neita þer. Og slíkt híd sama segdu þeir aller.

32. Og þeir fómu í þat gerdis-tún, sem het Gethsemane, og hann sagde til sinna læresveina: Setest þer þer, á meðan eg geng burt og bídsk fyrir.

33. Og hann tók með sér Petrum, Jacobum, og Jóhannem, og tók til at skíalsfa, og titra.

34. Og sagde til þeirra: Sála mín er næsta þrigg allt til dauða, blífed þer og vakad.

35. Og þá gekk hann lítit leingra framn, fell á jörd, og bad, ef þat være mögulegt, at stú stund lide hía.

36. Og sagde: Abba! Fæder minn, allt er þer mögulegt, tak burt þennann káleik frá mer, þó ecki sem eg vil, heldur sem þú vilt!

37. Og hann kom og fann þá sofande, og sagde til Petrum: Simon sefur þú? Kanner þú egi at vaka eina stund?

38. Vakad og bided, svo þer falled egi í freistne, andenn er reidubúenn, enn hölldid er veift.

39. Hann gekk og enn burt astur, og bad, og talade hin semu ord.

40. Hann kom astur og fann þá astur sofande, þvíat þeirra augu voru full af svefne, og ecki vissu þeir hveru þeir svörudu þennum.

41. Og hann kom í þridia sinn og sagde til þeirra: Æ, viled þer nú sofa og hvílast, þat er nóg, stundenn er komenn, síá, mannsins sonur mun seliast í syndugra hendur.

42. Standed upp, látum oss ganga, síæd, sá er mig forrødur, hann er í nánd.

43. Og strax sem hann var enn at tala, kom Judas, einn af þeim tólf, og með honum mikel sveit, með sverdum og staungum, frá hofudprestinum, skriflærdum, og öldungum.

44. Enn svikarenn hafde gefed þeim eitt teikn, og sagt: Hvern hellst eg kysse, sá er þat, griped hann og leided varengdarlega.

45. Og þá hann kom, gefð hann strax til hans og sagde til hans: Rabbi, Rabbi, og kyste hann.

46. Þá logdu þeir sínar hendur á hann, og gripu hann.

47. Enn einn af þeim, sem þar hiá stóð, dróg út sitt sverd, og sló hofudprestisins þión, og sneid af honum eitt eyra.

48. Jesus svarade og sagde til þeirra: Þer erud útgeingner, svo sem til annars ræninga, með sverdum og staungum, at gripa mig.

49. Hversdaglega var eg í musterenú hiá yður, og kende, og egi gripud þer mig, heldur þat ritningenn uppfyldest.

50. Og lærefveinarner forletu hann aller og flydu.

51. Og þar var einn ungur maður sem fylgde honum efter, hann var flæddur línflæde yfer bert þorund. Og hann gripu ennur ungmenne.

52. Enn

52. Enn hann slepte línklæðenn, og flýðe nafenn burt frá þeim.

53. Og þeir leitudu Jesum til hofudprestans, þar saman voru komnir allir þeir nypursiu prestar, öldungar og skriflarðer.

54. Enn Petur fylgde honum á lengdar eftir inn í hofudprestans sal, og hann var þar, og sat hía þenerum, og vermdé sig við elldinn.

55. Enn hofudprestarnir og allt ráðed leitudu vitna gegu Jesu, svo at þeir gátu seltt hann til dauða, og fundu engenn.

56. Marger báru fals vitne móte honum, enn þeirra vitnesburder voru egi samlátande.

57. Og þar stódu nokforer upp, og báru fals vitne móte honum, og sögdu:

58. Ver þesum heyrir hann seiga: Eg vil þetta mustere uidurbrióta, sem með höndum er gert, og innann þrigga daga uppbyggja eitt annad, þat egi er með höndum gert.

59. Enn þeirra vitnisburder komu enn þá egi saman.

60. Og hofudpresturen stóð upp meðal þeirra, spurde Jesum at, og sagde: Svarar þú engu til þess, sem þessir vitna móte þer?

61. Enn Jesus þagde og svarade engu. Því spurde hofudpresturen hann enn aftur, og sagde til hans: Erstu Christur sonur hins blessada?

62. Jesus sagde honum: Eg em, og þer munud síá mannsins son sitia á hægri hend kraftarins, og komande með skfum himens.

63. Enn hófudpresturenn reis þá sinn lyrtel, og sagde: Hváð þursum ver meir vitnisburda við?

64. Þer heyrduð gudlestunena, hváð synest yður? Enn þeir forðæmdu hann aller, at hann være dauða sefur.

65. Þá tófu nokkorer at spyta á hann, og byrga hans ástíðu, og at slá hann með knesum, og seigia til hans: Spá þú oss; og þíonarner slóu hann þvitra í andlitid.

66. Og Petur var þar nidur í salnum, þá kom ein af ambáttum hófudprestins.

67. Og þá hún leit Petrum verma sig, hófde hún á hann og sagde: Og þú varst og með Jesu af Nazareth.

68. Enn hann neitade og sagde: Eg þecke hann egi, og ecki veit eg hváð þú seiger. Og hann gekk út í forgarðenn, og hanenn gól.

69. Og ambáttenn sá hann, og tók astur at sega þeim, sem þar hiá stóðu: Þesse er einn af þeim.

70. Enn hann neitade enn astur. Og litlum tíma þar ester, segdu þeir astur, sem hiá stóðu, til Peturs: Samalega erstu einn af þeim, þvlat þú ert einn Galileare, og þitt mál hliðdar svo.

71. Enn hann tók at formæla ser, og sveria: Egi þecke eg þann mann, um hvern þer taled.

72. Og hanenn gól í annad sinn. Þá minnst Petur þess ords, sem Jesus hafde sagt til hans: áður enn hanenn galar tvísvær, muntu þú afssveria mig þrísvar, og hann tók at gráta.

XV. Capítule.

Dg strax um morgunenn helldu hofudprestarnir ráðstefnu með öldungunum, og skrifislærdum, og þar at auk öllu ráðinu, og bundu Jesum, leiddu hann burt og framseldu Pilato.

2. Dg Pilatus spurde hann at: ertú konungur Gyðinga? enn hann svarade og sagde til hans: þu seger þat.

3. Dg hofudprestarnir áklegudu hann hardlega.

4. Pilatus atspurde hann astur og sagde: svarar þú engu? sá hversu hardlega þeir áklegu þig.

5. Enn Jesus svarade engu framir. Evi at Pilatus undradeft.

6. Enn hann var vanur at gefa þeim lausann um páskaátíðina einn þandinga, eftir hverum hellst þeir beiddust.

7. Enn þar var einn sá, sem het Barrabas, með upphlaupsmennum bundenn, hver í upphlaupinu hafði víg unned.

8. Dg fólked gekk upp, og bad, at hann villde gera sem hann var vanur.

9. Enn Pilatus svarade þeim: viled þer, at eg gefe yður Gyðinga konungenn lausann?

10. Þviat hann vísse, at hofudprestarnir höfdu af efund afhendt hann.

11. Enn hofudprestarnir eggudu Indenn, at hann gefe þeim miklu helldur Barrabam lausann.

12. Þá svarade aftur Pilatus og sagde til þeirra: hvað viled þer þá, at eg skule gera honum, þvern þer áklaged, at hann se konungur Gydinga?

13. Enn þeir kœlludu þá aftur: krossfestu þú hann.

14. Pilatus sagde til þeirra: hvað illt hefur hann gert? enn þeir kœlludu því meir: krossfestu þú hann.

15. Enn Pilatus þeinkte fólkenu fullnægu at gera, gaf þeim lausann Barrabam, og frámsellde þeim Jesum, húdstryktann, at hann krossfestur yrde.

16. Enn stríðs-þenararner leiddu hann í þinghúsed, og kœlludu samann allann hópen.

17. Og færdu hann í purpuraklæde, og stettu eina þyrnekórönu, og settu á hann.

18. Og tóku at heilsa honum: heill ferkþá konungur Gydinga!

19. Og slóu hans þesud med reirnum, og hræktu á hann, sellu á kne og tilbádu hann.

20. Enn þá þeir höfdu spottad hann, færdu þeir hann úr purpuranum, og færdu hann í sín egenn klæde, og leiddu hann út, at þeir krossfestu hann.

21. Þeir þrenugdu og einum, sem frammbíð geck, Simone af Círene, sem komenn var af afur-lande (sýdur þeirra Alexandri og Rússi) at hann bære hans kross.

22. Og þeir leiddu hann í þann stad Golgatha, þat þydest hansaskeliastadur.

23. Og þeir gáfu honum í vîne myrrham at drekka, og hann tól þat egi til sín.

24. Og þá þeir höfdu krossfest hann, skiftu þeir klæðum hans, og köstudu hlutum, hvað hver skulde hafa.

25. Einn þat var nær um þridiu stund, at þeir krossfestu hann.

26. Og þar var upp yfer honum skrifad, hver söl honum var gefinn, sem var: Konungur Gyðinga.

27. Og með honum krossfestu þeir tvo reisara, einn til hægri handar, enn annann til vinstre.

28. Þá vart sú ritning upphollt sem seiger: með illvirkum er hann reiknadur.

29. Og þeir sem gengu þar framman hía, höddu hann, skólu höfud sín, og sögdu: Ívei, hvernenn nidurbrentur þú musterid, og bögger þat upp á þremur dögum?

30. Híalpa þú nú síðsum þer, og stig þer nidur af krossenum.

31. Lífa einuenn höddu hann höfuðprestarner, sín á medal, með skriflærdum, og segu: þóðrum híalpade hann, síðsum ser getur hann egi híalpad.

32. Se hann Christur og konungur Israels, þá stíge hann nidur af krossenum, at ver síðum, og meigum svo trúá. Og þeir sem með honum voru krossfester, forsmáðu hann etunenn.

33. Og at lidenne siöttu stundu, urðu mirkur um allt landid, allt nær til átundu stundar.

34. Og um níundu stundu kallade Jesus upp hátt, og sagde: Eli eli lama Absathani? hvað útleggst: Gud minn, Gud minn! því forleststu mig?

35. Og nockorer af þeim, sem þar stóðu þjá, þá þeir heyrdu þat, sögdu þeir: sjá, hann kallar á Elíam.

36. Enn einn þlíóp at, og uppfyllte niardarvott med edif, látande uppa einn reirlegg, gaf þennum at drecka, og sagde: lát vera, síðum hvert Elías kemur at taka hann ofann.

37. Enn Jesus kallade upp hárre röddu, og uppgaf sín anda.

38. Og tiallded musteresins rífnade sundur í tvennt, frá ofanverdu, allt niður í gegnum.

39. Enn þá þesudsmadurenn sá það, hver þar stóð gegnt, at hann kallade svo, þá hann letst, sagde hann: sannlega þesur þesse madur verid Guds sonur.

40. Og þar voru og svo kvinnur, sem langt frá höfðu á þat, á medal þvorra var Maria Magdalena, og Maria hins litla Jacobs, og Joses Moder, og Salome.

41. Þær þennum þesdu eftersýlgt, þá hann var í Galilea, og þíónat þennum, og margar adrar, hverar med þennum þesdu uppfared til Jerusalem.

42. Og þá kvellid var komed af því þat var aðfanga dagur, hver at er fyrer sabbatsdagenn.

43. Kom Joseph af Arimathia, einn ærlegur ráðsherra, sá og vonade efter Guds ríke, þenn
dyrðest

dirfdest at ganga inn til Pilatum, og bad um líkamann Jesu.

44. Enn Pilatus undradest, at hann være þegar látinn.

45. Og kallade þofudsmannenn, og spurde hann at, ef hann være fyrer laungu andadur? Og þá hann varð þess vis ordenn af þofudsmannenum, gaf hann Joseph líkamann.

46. Og hann kœpte einn lindul, tók hann ofann, og sveipade hann í lindúlnum, og lagde hann í eina grœf, hver fleppud var í einn stein, og vœlste steine at grafardyrnum.

47. Enn Maria Magdalena og Maria Joses sáu til, hvar hann var lagdur.

XVI. Capítule.

Og þegar sabbathsdagurenn var lídenn, kœptu þær Maria Magdalena og Maria Jacobi og Salome dyrdleg smyrsl, at þær kœmu og smyrdu hann.

2. Og mæg suemma á fyrsta degi vífunnar, komu þær til grafarennar, um sólar uppruna.

3. Og hver þeirra sagde til annarar: Hver mun vœlsta fyrer ofs steinenum af grafarmunnnum?

4. Og þær litu þángat, og urdu varar við, at steinnenn var afvœlltur, þóiat hann var næsta mífell.

5. Og þær fóru inn í grœfena, og sáu eitt língemenne sitia til hœgre handar, frýddann sídu flæde hvítu, og þær urdu hræddar.

6. Enn hann sagde til þeirra: Egi skulnd þer hræðast, þer leited at hinum krossfesta Jesu af Nazareth, hann er upprisen og er egi þer, síæd þann stad hvar þeir legdu hann.

7. Gáged helldur burt, og seged hans lærer sveinum og Petre, þat hann mun ganga fyrir yður í Galileam, þar munud þer síá hann, efter því sem hann sagde yður.

8. Enn þær geingu út skjótlega, og fndu frá grænne, þvíat komenn var yfer þær klálfte og hræðsla, og þær sögdu engum neitt, þvíat þær voru hræddar.

9. Enn er Jesus hafde suemma morguns upprisid á fyrsta deige vikunnar, þá byrte hann sig fyrst Mariu Magdalenu, frá hverre hann hafde útrekld síð Döfsla.

10. Hún fór og kunngerde þeim sem með honum höfdu verid, sem hörmudu og gretu.

11. Og þá þeir heyrdu, at hann lifde, og hann være openberadur fyrir henne, þá trúdu þeir egi.

12. Efter það þá tveir af þeim ferdudust, opinnberade hann sig þeim í annare líkingu, þá þeir geingu um þorpagrundernar.

13. Og þeir sömu gengu burt, og kunngerdu hinum öðrum, þeim trúdu þeir og egi.

14. Enn seinast, þá þeir ellefu sátu til bords, byrte hann sig, og avítade þeirra vantrú, og hiartans hardúd, at þeir höfdu egi trúad þeim, sem hann höfdu sed upprisen.

15. Og hann sagde til þeirra: Færed út um allann heiminn, og predikad evangelium allre sköpunu.

16. Hver hann trúer og verður skírður, — þá skal hölpenn verda, enn hver egi trúer, hann skal fordæmast.

17. Enn teiðnenn sem þeim munu fylgia, sem trúa, eru þesse: í mínu nafni munu þeir Döfla útreka, njar tungur tala.

18. Höggorma útreka, og ef þeir dregka nockud banvænlegt, skal þat þeim egi granda: yfer síða minnu þeir sínar hendur leggja, og þá mun þeim batna.

19. Og efter þat. Drottinn hafde þetta talad við þá, vart hann upptumenn til himens, og situr til Guds hægri handar.

20. Enn þeir geingu út og predikadu allstadar, og Drottinn var samverlande með þeim, og stadfeste orðed fyrir meðfylgande teikn.

Ender Gudsþialla þins heilaga Marci.

S. Lucæ Evangelium.

I. Capitule.

Uf því at marger hafa set fyrir hendur tekið, at frammsetja og frá at sega þeim hlutum, sem á medal vor hafa tilborid.

2. Svo sem þeir hafa öfs í hendur fengid, sem frá upphæse hafa þat siðsfer sed, og þenarar orðsins hafa verid.

3. Þá hefur mer syndst godt, efter því eg hefe uppspurt þat alltsamant frá upphæse, at skrifa þat allt skickannlega þer til, minn gode Theophile, med kostgæfne.

4. Svo at þú kunner at hafa vissara grundvöll á þeim lærdome, í hverum þú ert undervísadur.

5. Í tíð Herodis Juda konungs, var einn prestur sem Zacharias het, af skifte Abia, og hans húsfrau var af dætrum Arons, sú het Elisabeth.

6. Enn þang voru bæde rettlát fyrir gude, og gengu í öllum bodordum og setningum Drottins óstraffanlega.

7. Þang áttu ecki barn, þvíat Elisabeth var óbyria, og bæde þang voru vel öldrud.

8. Enn svo bar til, þá hann slutte prestlegt embætti fyrir gude, á tíma hans skiftes.

9. Efter síðveniu kennemannsskaparins. Og þá honum hlötnaðest, at hann skulde venfa renkelsinu, geck hann inn í mustere Drottins.

10. Og allur fólksfioldenn var fyrir utann, og badst fyrir, um renkelsis venfunartímann.

11. Enn honum byrtest engell Drottins, standande á hægri veg renkelsis alltarefsins.

12. Og Zacharias varð hræddur þá hann sá hann, og ótte kom yfer hann.

13. Enn engellen sagde til hans: Ottast þú ecki Zacharia, þvíat þin bæn er heyrð, og Elisa-

beth egenkona þín mun þer sou fæda, og hann þaktpu Jóhannes at nafne kalla.

14. Og þú munt af þónum sögnud og glede hafa, og marger munu fagna af hans fædingu.

15. Þvíat hann mun verda mikell fyrir Drottne. Vin og áfengann dryck mun hann egi drecka, og þegar í modur kvide mun hann upphylltur verda af heilögum anda.

16. Og mörgum Ísraels börnum mun hann súka til Guds Drottens þeirra.

17. Og hann mun fyrir þónum framnganga í anda og krafte Elíe, svo at hann suke hiertum fedranna til barnanna, og vantrúndum til kænsku rettlátra, at tilbúa svo Drottne reidubúið fólk.

18. Og Zacharias sagde til engelsins: Af hveru skal eg þat vita? Þvíat eg em gamall, og húsfri min er komenn til ára sinna.

19. Engellenn svarade og sagde til hans: Eg em Gabriel, sá sem framme fyrir gude stendur, og eg em sendur at tala við þig, at eg bode þer þetta.

20. Og síá, at þú munt mállaus verda, og egi talad geta, allt til þess dags, þá þetta mun frammloma, fyrir því at þú trúðer egi mínum ordum, þang sem upp skulu fyllast á sínum tíma.

21. Og fólkid beid efter Zacharia, og undradest, at hann dvalde svo lengi í musterenu.

22. Enn þá hann gekk út, gat hann egi talad við þá. Og þeir formerktu, at hann mundi syn sed hafa í musterenu. Og hann bendte þeim og var mállaus.

23. Þat skede og, þá lidner voru dagar hans embættis, at hann gekk heim í sitt hús.

24. Enn efter þá daga varð hans húsfrau Elisabeth þúngud, og leyndu sér sinum mánude, og sagde:

25. Þannenn gerde Drottenn við mig, á þeim dögum hann áleit mig, þá hann villde burt taka mitt hneirle, þat eg bar á millum manna.

26. Enn á hinum setta mánude var Gabriel engell sendur af Gude, í eina borg í Galilea, sem heiter Nazareth.

27. Til einnar mehar, sem trúlosud var einum manne sem Joseph het, af húsi Davíds; og heite meharennar var María.

28. Og engellenn kom inn til hennar og sagde: Heil fært þú náðarfulla, Drottenn er með þér, blessud ert þú á meðal kvenna!

29. Enn þá hún sá hann, varð hún hrædd af hans orðum, og þeinkte, hvílik kvedia er þetta?

30. Og engellenn sagde til hennar: Óttast þú egi María, þvíat þú fannst náð hjá Gude.

31. Síá, þú munt getnað fá í kvíde þínum, og munt son fæða, og hans nafn skalt þú Jesús kalla.

32. Hann mun mikell verða, og kallast sonur hins hæðsta. Og Gud Drottenn mun gefa honum stól síns fæðurs Davíds.

33. Og hann mun verða konungur yfir húsi Jakobs at ehlífu, hans konungs ríkis mun og engenn ender verða.

34. Þá sagde María til engelsins: Hvernunn skal þat gánga til, með því eg veit af engum manne?

35. Engellenn svarade og sagde til hennar: Heilagur ande mun koma yfer þig, og kraftur hins hærsta mun yferskyggja þig, af því, at þat hið helga, sem af þer mun fæðast, skal nefnast sonur Guds.

36. Og síá þú: At Elisabeth frændkona þín gengur þúngud at einum syne í hennar elle, og þesse er hennar sette mánuður, sem halldenn var óþýria.

37. Þvíat hiá Gude er engenn hlutur ómáttugur.

38. Enn María sagde: Síá, eg em ambátt Drottens, verðe mer svo sem þú hefur sagt, og engellenn skildest við hana.

39. Enn á þeim dögum stóð María upp, og gekk með slyter uppá fjallbygðer til Juda borgar.

40. Og kom í hús Zacharíe og heilsade Elisabeth.

41. Og þat skede svo, þá Elisabeth heyrde heilsun Mariu, at barnið spratt upp í hennar kviðe. Og Elisabeth varð full af heilegum anda.

42. Kallade upp þárre röðdu og sagde: Blessud ert þú á meðal kvenna, og blessadur er ávortur kviðar þíns.

43. Og hvadann kemur mer þetta, at móðer Drottens míns kemur til mín?

44. Síádu

44. Siá þú, þá rædd þinnar kvæðiu komt mer til eyrna, spratt barnid upp með fagnade í mínum kvæði.

45. Og sál ert þú sem trúður, þvát þat mun fullkomnast, hvað þer var sagt af Drottne. Og Maria sagde:

46. Sal mín upphesur Drottinn.

47. Og auðe minn gledst í Guðe frelsara mínum.

48. Þvát hann leit á sína aunu ambátt, siá, þedann af munni mig sæla þeisa allar ætter.

49. Þvát hann gerde mikla hlute við mig, siá sem völdingur er, og hans nafn er heilagt.

50. Og hans miskunfeme varer án afláts, æ og alla tíma hiá þeim sem hann óttast.

51. Hann fremur makt með sínum armlegg, og sundurdreifer drámblátum í þaukum þeirra hiarta.

52. Völdingum hrinder hann af stóle, og upphesur líteláta.

53. Húngrada fyller hann gæðum, og ríka lætur hann fáseinga.

54. Hann minnest miskunnar, og hiálpur á fætur sínum þíðn Ísrael.

55. Svo sem hann talade til fedra vorra, Abrahams og hans sædis at enlífu.

56. Og Maria var hiá þenne svo nær sem þríá mánuðe, og fór þar efter aftur til síns heimkynnis.

57. Og Elisabéthar tíð kom, at þún fyllde fæða, og þún fædde einn son.

58. Og

58. Og þá grannar hennar og náfrændur heyru, at Drottinn hafde gert mikla misskun á hennu, samgleddust þeir með hennu.

59. Og þat stæde á áttunda deige, þá þeir komu at umskera barnid, og nefndu hann efter sinum födur Zachariam.

60. Enn móðir hans svarade og sagde: Eingannveigenn, heitdu skal hann Johannes heita.

61. Þeir sögdu til hennar: Þar er þó eingenn í þinne, ætt sem svo heiter.

62. Enn þeir vændust födur hans, hvad hann villde, at hann hete.

63. Og hann beiddest hnefaspiallds, skrifade og sagde: Hann heiter Johannes. Og þeir undrudust aller.

64. Og jafuskiótt laukst upp hans minnur og tunga, og hann talade, losande Gud.

65. Og ótte kom yfer alla hans nágrannia, og allt þetta sem stæd var, víðfrægðest um allar siallbygðer í Judea.

66. Og aller þeir sem þat heyru, lögðu þat á hiartad, og sögdu: Hver grunar þig, at þetta barn verðe? Þvíat hönd Drottins var með henum.

67. Og Zacharias fader hans fylltest af heilögum anda, spáde og sagðe:

68. Losadur se Gud Drottinn Israels, því hann vitiade og frelsan gerde sínu fólke.

69. Og hann uppreiste oss sálshjálpar horn, í húsi síns þións Davids.

70. Svo sem hann talade forðum, styrer munu sinna heilögu spámanna.

71. At

71. At hann frelsade oss frá vorum óvinum, af hende allra þeirra, sem oss hata.

72. Og gerde miskunsemd við fedur vora, og mintest á sinn heilagann sattmála.

73. Og á þat sære, sem hann fór fedur vorum Abraham, at hann gæfi oss þat.

74. At ver leyfist af hende vorra óvina, þionudum honum án otta, alla vora lífdaga.

75. Í heilagleika og rettlæte, sem honum þóknaði.

76. Og þú barnforn munt kalladur verda spámadur hins hæðsta, þvíat þú munt fyrerreanna anglite Drottens, at tilbúa hans vegin.

77. Og at gefa hans fólk skilning sálubialparinnar, sem er í fyrergefningu synda þeirra.

78. Fyrir þá hjartgróna miskun Guds vors, í hverre hann vítiade vor, upprunnenn af hæðum.

79. At lýsa þeim í myrkum og í dauðans skugga sitia, til at greida fætur vora á veg fridarens.

80. Enn barned vor upp, og stírktesti í anda, og var á endemörkum, allt til þess er hann skýlde ganga frammi fyrir Ísraels fólk.

II. Capítule.

Enn þat bar til í þann tíma, at þat bod gekk út frá keisaranum Augusto, at heimur allur skýlde skattskrifa.

2. Og þesse skattskrift var hin allra fyrsta, og skede í þann tíma, þá Enrenius var landsstjórnare í Syria.

3. Og aller fóru at láta skrifta sig nidur til skatts, hver til sinnar borgar.

4. Þá fór og Joseph af Galilea úr borgenne Nazareth upp í Judeam, til Davids borgar, sú sem kallast Bethlehem, af því at hann var af húse og fine Davids.

5. At hann lete skattskrifta sig, með Mariu sinne trúlofadre kvennu, sem var ólett.

6. Og þá þaug voru þar, þá kom tímenn, at hún skyldi fæda.

7. Og hún fædde sinn frumgetinn son, og vafde hann í reisum, og lagde hann nidur í jótuna, þvíat þaug höfdu ekki rúm í gesta-herbergenu.

8. Og stárhirdirnir voru þar í sama bygðarlagi, um grandana vakande, sem veltudu hiðr sína um nóttina.

9. Og síá, at engell Drottens gekk til þeirra, og Drottins byrta liómade kringum þá, og þeir urdu næsta miðg óttaslegner.

10. Og engellemn sagde til þeirra: Hæðest ekki, stæð, eg boda yður mikenn sögnud, þann sem ske skal öllu fólke.

11. Þvíat í dag er yður frelsarenn fæddur, sá er Christur Drottinn í borg Davids.

12. Og hafed þat til merkis, þer munud finna barnid reisum vafed, og lagt vera í jótuna.

13. Og jafnskiótt þá var þar hiá englenum margfielde himneskra hersveita, sem lofudu Gud og sögdu:

14. Dyrð se Gude í upphædum, og fridur á jörðu, og mönnum góður vilji.

15. Og þá er englarner fóru frá þeim til himens, töludu hirðirner hverir vid adra, göngum ver til Bethlehem, og síðum þat verk, sem þar er sked, sem Drottenn hefur openberad oss.

16. Og þeir komu með skunda, og fundu bæde Mariam og Josef, og þar at auk barnid liggia í jötunne.

17. Enn þá þeir höfdu þat sed, víðfrægdu þeir þat ord út, sem til þeirra var sagt af þessu barne.

18. Og aller þeir sem þat heyrdu, undrændust af þeim ordum, sem þeim var sagt af hirðurunum.

19. Enn Maria varðveitte öll þesse ord og yfervóg þang í sínu hjarta.

20. Og siárhirðararner sneru astur, dyrðfande og lofande Gud, syrer allt þat, hvad þeir höfdu heyrt, og sed, efter því sem það var sagt til þeirra.

21. Og þá átta dagar voru lidner, at barnid skýllde umskeraft, var hans nafn kallad Jesus, hvad kallad var af englenum, áður enn hann var getunn í móður kvide.

22. Og þá dagar þeinnar þreinsunar komu, efter Moysis lögum, höfdu þau hann til Jerusalema, uppá þat þau lete hann koma syrer Drottenu.

23. Svo sem þreifad stendur í lögmiðale Drottins, at allt karlkins, þat sem fyrst opnade sinnar móðurkvid, þá þýllde kallast Drottne helgat.

24. Og at þang gæse offrid, efter því sem segest í lögmiðale Drottens, tvær turtildofur, eda tvær úngar dofur.

25. Og síá, at einn maður var í Jerusalemi, sá sem Simeon het, og þesse same maður var rettlátur, og gúðhræddur, væntaude efter þuggun Ísraels, og heilagur Ande var með honum.

26. Og hann hafde andsvar fenged af heilögum Anda, at hann þýllde egi daudann síá, nema hann sæe ádur fyrre Eþrist Drottins.

27. Og hann kom af andans tilladan í musterit. Og þá forelðrarnar þesdu barnet Jesum í mustered, at þang gerdu fyrer honum efter fíðvenin lögmiðalsins.

28. Þá tól hann hann uppá sína arinlegge, losade Gud og sagde:

29. Nú látpú Drottenn þíon þinn efter ordum þínum í frída fara.

30. Þvíat mín augu hafa sed þitt þíalþráð.

31. Þat þú tilreiddes, fyrer øllum þíodum.

32. Þíós til uppþyrtingar þeíðnum þíodum, og til dýrðar þíns fólks Ísraels.

33. Og Jóseþ og hans móder undrudust þat þvat af honum sagdest.

34. Og Simeon blestade þang, og sagde til Mariu hans móður: síá, þesse mun setiast til falis og upþrisu margra í Ísrael, og til merkes hver móte mun mælast.

35. Og eitt sverð mun þrenga fer gegnum þína sál, svo at auglíosfer verðe hugskots þankar margra:

36. Og þar var Anna spákona, dóttir Phannuels, af kine Asser, hún var komenn til sinna ára, og hafde lifað í síð ár með sinum egnar manne, efter sinn meidóm.

37. Og hún var nu ein ekkia, hafande fjóra vetur um áttædt, hver egi geck úr mustereni, þíðnande Gude nótt og dag, með festum og bæn-hallde.

38. Þesse geck og samstundes þar at, og þrífade Drottenn, og sagde af honum til allra þeirra, sem lausnarennar vonudu til Jerusalem.

39. Og er þaug höfdu allt fullkomnad, efter lögmále Drottins, sneru þaug aftur í galileam til borgar sinnar nazareth.

40. Enn barned vör upp, og stírktest í anda, fullur vísdoms, og Guds náð var með honum.

41. Og hans foreldrar gengu árlega árs til Jerusalem á páska-tíðene.

42. Og þá hann var tólf ára gamall, fóru þaug upp til Jerusalem, efter síðveniu hátíðarennar.

43. Og þá þeir dagar voru líðner, og þaug fóru heimleðs aftur, blef barned Jesus í Jerusalem, og Joseph og hans moder vissu þat egi.

44. Og meintu at hann være hía selskapnum. Og þaug voru komenn eina dagferð, og leitudu hans á meðal frænda og kunningia.

45. Og þá þang fundu hann egi, gengu þang aftur til Jerusaleum, og leitundu at honum.

46. Og þat skede svo efter þrjá daga, at þang fundu hann í mústierenn, sitjande midt millum lærefedrana, heyrande þá, og aðspyrjande þá.

47. Enn aller þeir, sem hann heyrdu, undrudu yfir hans skilninge og andsvörum.

48. Og þá þang sáu hann, brá þeim vid. Og hans móder talade til hans: Sonur minn, því breitter þú svo vid okkur? sjá þú, fader þinn og eg leitundum harmþrúngen at þer.

49. Og hann sagde til þeirra: hvat er þat, at þid leited at mer? vited þer egi at mer byriar at vera í því, sem mins fæðurs er?

50. Og þang skildu ekki þat ord, sem hann mællte til þeirra.

51. Og hann fór med þeim ofann, 'og kom til Nazareth, og var þeim undergefenn. Og hans móder geymde öll þesse ord í sinn hjarta.

52. Og Jesu jólst alldur og vitska, og náð hjá Gude og mönnum.

III. Capitule.

Al fimtanda áre keisaradóms Tiberii keisara, þá Pontius Pilatus var landstjórnare í Judea, enn Herodes stjórnshofdinge í Galilea, og bróðer hans Philippus stjórnshofdinge í Iturea, og um Trachonitidis heræd, og Lisaniás stjórnshofdinge til Abilene.

2. Þá

2. Þá þeir Annas og Caiphas voru þofudprestar, fæde Guds befaling til Jóhannem son Zacharie í endemörku.

3. Og hann kom í allt bygðarlag hjá Jordan, og predikaðe idrunarskírni, til syndanna fyrregfningar.

4. Svó sem skrifað stendur í málabók Esaie spámanns, sem seger: Þar er eins predikara rödd í endemörku, tilbúed þer veg Drottens, og gered hans stigu retta.

5. Allir daler munu fyllast, og öll fiöll og hálsar munu lægast, og það boged er mun rettast, og hvað óslett er, mun snúast í fletta veginu.

6. Og allt hólð mun sjá Guds hjálpráð.

7. Enn hann sagde til fólksins, þess sem útgeck at skrast af þónum: þer nedrukin! hver kende yður at flýa undan tilkomande reide?

8. Fyrir því gered ávörtu sem idranenn út krefur, og taled egi at sega: ver þósum Abraham fyrir fedur, þvíat eg sege yður, at Gud getur uppvæled Abrahams börn af steinum þessum.

9. Örenn er allareidu lögð við rót tresins. Hvert þat tree, sem egi færir góðann ávört, mun upphoggvæst og í elld kastast.

10. Og fólked spurde hann at, og sagde: hvað skulum ver þá gera? enn hann svarade,

11. Og sagde til þeirra: hver sem þesur tvo fyrtila, hann gefe þeim, sem engann þesur, og sá sem vister þesur, gere hann líkt hið sama.

12. Tollheimtúmenn komu og til hans, at láta skíra sig, og sögdu til hans: Meistare, hvað skulum ver þá gera?

13. Enn hann sagde til þeirra: krefed eðli meira enn yður er fyrir sett.

14. Þá spurdu hann stríðsmenn at, og sögdu: hvað skulum ver þá gera? hann sagde til þeirra: kláged engann ne gered órett, og láted yður næga ydart kaupgialld.

15. Enn þá fólked grunad, og aller þeinktu í sínum hjörtum, ef verda mætte þat, at Jóhannes være Christur,

16. Svarade Jóhannes og sagde till allra: eg skíre yður med vatne, enn sá kemur, sem sterkare er, enn eg, hvers eg em egi verdugur upp at lensa hans skóþvinge, hann mun skíra yður med heilegum anda og ellde.

17. Hvers vindskúfla er í hans hende, og hann mun hreinsa sinn lafa, og samansafna þveitenu í kornhlödu, enn agnarnar brenna í eylifum ellde.

18. Og margt annad meira undervísade hann og bodade fólkenu.

19. Enn þá Herodes siórdungshöfðingæ straffadest af þennum fyrir Herodiadem bróðurkonu sína, og fyrir allt annad illt, sem Herodes gerde.

20. Þá lagde hann, ofaná þetta allt, Jóhannem í Fángelse.

21. Og þat skede, þá allt fólk let sig skíra, og Jesus var og svo skirdur, og badst fyrir, at Himenenn opnadest.

22. Og heilagur ande ste ofann í líkamlegre mind yfer hann, sem dafa, og ein rödd kom af Himne sem sagde: þú ert sonur minn elskulegur, í þer þecknast mer!

23. Og Jesus hóf upp at vera nær þriátíge ára, og var halldenn sonur Joseps, sá sem var sonur Eli.

24. Sá var sonur Mathath, sá var sonur Levi, sá var sonur Melchi, sá var sonur Janna, sá var sonur Josephs.

25. Sá var sonur Mathathias, sá var sonur Amos, sá var sonur Nahum, sá var sonur Esli, sá var sonur Nagge.

26. Sá var sonur Maaths, sá var sonur Mathathias, sá var sonur Semei, sá var sonur Joseph, sá var sonur Juda.

27. Sá var sonur Johanna, sá var sonur Mesa, sá var sonur Zorobabel, sá var sonur Salathiel, sá var sonur Neri.

28. Sá var sonur Melchi, sá var sonur Addi, sá var sonur Kosam, sá var sonur Elmasdam, sá var sonur Her.

29. Sá var sonur Jese, sá var sonur Eliezzer, sá var sonur Jorem, sá var sonur Mattha, sá var sonur Levi.

30. Sá var sonur Simeon, sá var sonur Juda, sá var sonur Josephs, sá var sonur Jonam, sá var sonur Eliachim.

31. Sá var sonur Melea, sá var sonur Menam, sá var sonur Mathathan, sá var sonur Nathan, sá var sonur Davids.

32. Sá var sonur Jesse, sá var sonur Obed, sá var sonur Boos, sá var sonur Salmon, sá var sonur Naasson.

33. Sá var sonur Aminadab, sá var sonur Aram, sá var sonur Esrom, sá var sonur Phares, sá var sonur Juda.

34. Sá var sonur Jacobs, sá var sonur Isaachs, sá var sonur Abrahams, sá var sonur Thara, sá var sonur Nachor.

35. Sá var sonur Saruch, sá var sonur Ragabu, sá var sonur Phaleg, sá var sonur Eber, sá var sonur Sala.

36. Sá var sonur Cainan, sá var sonur Arpharad, sá var sonur Sem, sá var sonur Noe, sá var sonur Lamech.

37. Sá var sonur Mathusalah, sá var sonur Enoch, sá var sonur Jared, sá var sonur Maleleel, sá var sonur Cainan.

38. Sá var sonur Enos, sá var sonur Seth, sá var sonur Adams, sá var Guds.

IV. Capítule.

Dg Jesus fullur af heilögum anda, kom astur frá Jordan, og færdest af anda á endemærk.

2. Dg freistadest af Diöflemum í fjórutíge daga, og hann neytti einkes á þeim degum, og at þeim lidnum, húngrade hann síðan.

3. Diöfullenn sagde þá til hans: Ef þú ert Guds sonur, seg steine þessum, at hann verde at braude.

4. Jesus

4. Jesus svarade og sagde til hans: Skrifad stendur, at madurenn lifer egi af braude einu, heilidur af serhveru Guds orde.

5. Og Diosfullenn slutte hann uppá eitt hátt fiáll, og synde honum á augabragde ell rífe verallidar.

6. Og sagde til hans: Allt þetta vellde og þeirra dyrd mun eg gefa þer, þvíat þaug eru mer í hendur fengenn, og hverum eg vil, honum gef eg þaug.

7. Ef þú villt tilbidia mig, skulu þaug all þín vera.

8. Jesus svarade honum og sagde: Far burt frá mer þú Satan, skrifad er, Drottinn Gud þinn skaltþú tilbidia, og honum einum þína.

9. Og hann færde hann þá til Jerusalems, og sette hann ofan á bust mustersins, og sagde til hans: Ef þú ert Guds sonur, slehg þer þer ofan af.

10. Þvíat skrifad stendur: Sínum englum mun hann bifala um þig.

11. At þeir vardveite þig, og at á höndum bere þeir þig, svo at þú drepar egi þínum fæte við nokkorum steine.

12. Jesus svarade og sagde til hans: Sagt er, egi skaltþú freista Drottins Guds þíns.

13. Og sem Diosfullenn hafde lýktad allar þessar freistingar, veif hann frá honum um stundarsakeri.

14. Og Jesus kom aftur í andakrafte til Galileam, og ríktíð um hann gekk út í alla kringum liggande stæde.

15. Og hann ferde í þeirra samfunduhúsum, og af hverum manne varð hann þrífadur.

16. Og hann kom til Nazareth, þar hann var uppalenn, og gekk inn eftir vana sínum á sabathsdege í samfunduhúsið, stóð upp og villde lesa.

17. Þá var honum fengenn bólf Esaie spámanns, og þá hann flette um bókenne, fann hann þann stad, hvar skrifað var:

18. Ande Drottins er hía mer, og af því smurde hann mig, og sende mig at boda evangelium voludum, og at græða þau sundurknosudu hjörtu.

19. At predika þeim herteknu, at þeir skulu verða lauser, og þeim blindu syn, og þeim fenguðu, at þeir skulu vera fríer og lauser, og at predika þacknæmelegt ár Drottins.

20. Og þá hann let samann bólena, fekk hann hana benaranum, og sette sig, og aller þeir sem í samfunduhúsinu voru horfðu, á hann.

21. Enn hann hóf at sega til þeirra: Í dag er þesse ritning nýpsýllt fyrir yðrum eyrum.

22. Og aller gáfu vitnisburð af honum, og undrudust þaug náðarsamlegu ord, sem gengu framm af hans munne, og sögðu: Er þesse egi sonur Josephs?

23. Hann sagde til þeirra: Þer munud fullkomlega til mín sega þennann orðskvið: Rakner!

uer! Biarga siálsu þer, því hvat mikid þesum ver þeyrt, at gert var til Capernaum, ger þú og eins þer á þinne fósturjördu.

24. Enn hann sagde: Sannlega sege eg yður, at eingenn spámadur er þacknamur a sinne fósturjördu.

25. Enn í sannleik sege eg yður: Margar eckiur voru í tíð Elie, í Ísrael, þá þimenenn var luctur í þrít ár, og sex mánuðe, þá gerdest mikel dyrtíð um allt landid.

26. Og til engra þeirra var Elias sendur, nema í Sareptha þeirra Sidona til einnar ecku.

27. Og marger lífþráer voru í Ísrael í tíð Elisei spámanns, og eingenn þeirra vard þreinsadur nema alleina Naman af Syria.

28. Og aller fylltust þeir reide sem í samfunduhúsinu voru, þá þeir þeyrdu þat.

29. Stódu upp og hnepptu hann út af borgenne, og leiddu hann allt uppá siállsgnyypuna, þar þeirra borg var yferbygd, at þeir hrynde þennum þar afframm.

30. Enn hann gekk burt midt á millum þeirra.

31. Og hann kom til Capernaum borgar í Galilea, og kende þeim þar á sabbathsdögum.

32. Og þeir undrudust hans kenning, því hans ræða var af miklum mindugleika.

33. Í samfunduhúsinu var madur setinn af öðreinum Diefle, og kallade upp hárra röddu.

34. Og sagde: Hei! Hvat þesum ver med þig at gera, Jesu af Nazareth? Erþú komenn at

fyrerfara oss? Eg veit hver þú ert, sem er hinn heilage Guds.

35. Og Jesus straffaðe hann og sagde: Þeige þú, og far útaf honum. Og Döfullenn fleygde honum midt framm í millum þeirra, og fór útaf honum, og grandaðe honum at engu.

36. Og ótta sló yfer þá alla.

37. Og teludust við sín á millu og sögdu: Svada hlutur er þetta, at hann byður óhreinum endum af vallsde og krafte, og þeir fara ú? Og hans ríkte barst allstadar út í því umliggande lande.

38. Og hann stóð upp af samfundunne, og kom í hús Simonar: og móður kona Simonar var halldenn af mikille koldu, og þeir báðu hann fyrir henne.

39. Hann gekk til hennar, og hann band fösdúfótenne, og hún forlet hana, og jafnskiótt reis hún upp og þjónaðe þeim.

40. Enn þá sólenn var undergengenn, sluttu aller þeir, sem höfdu síuka af allskins síukdóme þá til hans. Enn hann lagde hendur yfer sér: hvern þeirra, og læknaðe þá.

41. Döflar fóru og útaf mörgum fallande upp og sögdu: Þú ert Christus sonur Guds. Og hann hafstade á þá, og let þá ekki mæla, þvíat þeir vissu, at hann var Christur.

42. Enn þá dagur var, fór hann og gekk út á eitt endepláts, og fólked leitade at honum, og kom til hans, og þeir höfdu honum, at hann fære egi frá þeim.

43. Hverum

43. Hverum hann sagde: Mer byriar og í eðrum borgum at boda evangelium, út af Guds ríke, þvíat til þess em eg sendur.

44. Og hann predikade í samfunduhásum í Galilea.

V. Capitule.

Enn þat sfede, þá fólked þreyngdest fram til hans, at heyra Guds ord, og hann slóð við síðenn Genesareth.

2. Og hann sá tvö skip standa við síðenn, enu fiskemennernu voru stignar af skipu, og þvodu net sín.

3. Þá ste hann á eitt skipu, sem Simonar var, og bad hann at leggja lítid frá lande, og hann settest niður, og kende fólkenu af skipenu.

4. Og sem hann gaf upp at tala, sagde hann til Simonar: Far þú út á dilup, og kasted nete yðar út, svo at þer draged einu drátt.

5. Simon svarade og sagde til hans: Meistar, í alla nótt þesum ver erfíðad, og fengum ecki, enn uppá þitt ord, vil eg netenu útkasta.

6. Og þá þeir hófðu þat gert, innelucktu þeir mikla mergd fiska, og þeirra net rífnudu.

7. Og þeir bendu sínum felögum, sem voru á eðru skipu, at þeir kæmu og hlálpnu þeim at draga, og þeir komu og hlóðu bæde skipenu full, svo þaug sucku at mestu.

8. Þá Simon Petrus sá þat, fell hann til knianna Jesu, og sagde: Gack frá mer Herra, því eg em maður syndugur.

9. Af því at felmtur var yfer hann komenn, og yfer þá alla, sem með honum voru, af þeim fiskeðratte, sem þeir fengu til samans.

10. Líka yfer Jacobum og Jóhannem sonu Zebedei, lagsmenn Simonar: og Jesus sagde til Simonar: Örtast þú ekki, þvíat þedann af, skalt þu menn veida.

11. Og þeir drógo sín skip at lande, og yfergáfu alla hlute, og fylgdu honum efter.

12. Þat skede, þá hann var í einne borg, stá, at þar var maður fullur af spitelssku. Og þá hann sá Jesum, fell hann framm á sína áfíönn, bad hann og sagde: Drottenn, ef þú villt, þá kannt þu at breinsa mig.

13. Og hann rette út sína hönd, og tók á honum, og sagde: Eg vil, vert þu breinn. Og jafnskiótt hvarf spitelsskann af honum.

14. Og hann bauð honum at sega þat eingum, heildur gack og syn þig prestenum, og förna fyrer þinne breinsan, sem Moyses bauð, til vitnisburðar yfer þeim.

15. Og umræðann um hann kom æ lengrá út, og þar kom margt fólk samánn hann at heyra, og at læfnast fyrer hann af sínum söttum.

16. Enn hann veif ser í burt á eyðemerki, og badst fyrer.

17. Og þat bar til á einum dege sem hann tennde, og þar sátu Þharisei og skriftlærder, sem komu

komner voru af öllum kaupánnum úr Galilea og Judea, og frá Jerusaleml, og kraftur Drottins gekk út frá honum at lækna þá.

18. Og síð, at nokkorer menn báru einn mann á sæng, þann sem íktsíkur var, og sóltu til at koma honum inn og leggja hann framm fyrir hann.

19. Og þá þeir gátu egi funded fyrir fólkenu, hvar þeir skýldu flytia hann inn, foru þeir uppá þakad, og undu hann niður gegnum þakad, með sængenne midt á millum þeirra, framm fyrir Jesum.

20. Og þá hann leit þeirra trú, sagde hann til hans: Madur, þínar syndir eru þer fyrirgefna.

21. Skriftlærder og Pharisei tóku til at hura med ser, og sögdu: Hver er þesse, sem mæler gudlastan? Hver má syndir fyrirgefna, nema Gud einn?

22. Enn þá Jesus fornam þeirra hura, svarade hann og sagde til þeirra: Hvad hured þer í hrdum þiortum?

23. Hvert er auðveldara at sega: Þer eru þínar syndir fyrirgefna, eda at sega: Stattu upp, og gack.

24. Enn svo at þer vited, at mannsins sonur hefur makt til á jordu, at fyrirgefna syndernar, sagde hann til þins íktsíuka: Þer sege eg, stattu upp og tal sæng þína, og gack heim.

25. Og íafnstíótt stóð hann upp, þeim ásiðande, og tók sængena upp, þá sem hann hafde álegd, og gekk heim, lofande Gud.

26. Og

26. Og þeir óttudust aller, og lofudu Gud, og fylltust af ótta, og sögdu, í dag þesum ver sed undarlega hlute.

27. Efter þat gekk hann út, og sá einn tollheimumann sem Levi var at nafne, sitjande hía tollbúðenne, og sagde til hans: Fylg þú mer efter.

28. Og hann forlet allt, stóð upp, og fylgde honum efter.

29. Og Levi tilbið honum miled gestabod í sínu húsi, og marger tollheimtú-menn og adrer sátu med þeim til bords.

30. Og sfristlærder og Pharisei mögludu við hans læresveina, og sögdu: Því etid þer og dreckid med tollheimtumönnum og bersyndugum?

31. Og Jesus svarade og sagde til þeirra: Þeir þurfa egi læknarans við, sem heilbrigðer eru, heldur þeir sem síúker eru.

32. Eg em komenn at kalla synduga til ídrunar, enn ecki rettláta.

33. Þá sögdu þeir til hans: Því fasta læresveinar Jóhannis svo oft, og biddast fyrer svo miög, og líka Phariseanna læresveinar, enn þíner læresveinar eta og drecka?

34. Hann sagde þá til þeirra: Þer meged ecki neyða brúðkaupsfólkid til at fasta, á medann brúðgumenn er hía þeim.

35. Enn þeir tímar munu koma, at brúðgum-anum muni frá þeim lippt verda, og þá munu þeir fasta.

36. Og hann sagde eina æfterlíking til þeirra: eingenn setur bót af nýju flæde á gamallt fat, annars rífur það nýja hit gamla í sundur, og bótenn af því hinu nýja fellur egi við hið gamla.

37. Og engenn lætur nýtt vín í forna belge, annars sprenger hið nýja vínid belgena, og það spíllest, enn víubelgerner tortínast.

38. Hellsdur skal nýtt vín latast í nýja belge, og mun þá hvertvegga forvarast.

39. Svo er og eingenn, sem dreckur af hinu gamla og vili strax hið nýja, þvíat hann seger: hið gamla er heilnæmara.

VI. Capitule.

Enn það bar til á einum æftersabbaths-dege, at hann gekk gegnum kornid, og hans læresveinar tóndu ærenn, og átu, núande þaug með hendum sínum.

2. Enn nockorer af Pharisæis sögdu til þeirra: fyrir því gered þer það, sem ekki sômer at gera á sabbathsdögum?

3. Jesus svarade og sagde til þeirra: hafid þer ekki lesid, hvað David gerde, þá hann húngrade, og þá sem með honum voru?

4. Hveruenn hann gekk inn í Guds hús, og tók skodunarbraudenn og át, gaf og þeim, sem með honum voru, þaug sem engum bar at eta, nema prestunum alleina.

5. Og hann sagde til þeirra: Mannsins sonur er herra cinnenn sabbathsdagsins.

6. Og

6. Og þad sſede á ødrum ſabbathsdege, at hann geck inn í ſamfunduhúſid og kende. Og þar var ſá maður, ſem hin hægre hönd var á viðnuð.

7. Enn ſkriftlærder og Þharifei hugdu at, hvert hann lænuade á ſabbathsdege, ſvo at þeir ſyndu eina ſel, hvar fyrer þeir mættu hann ákæra.

8. Þá formerkte hann þeirra huxan, og ſagde til Mans þeſs, ſem hendena hafde viðnuada: Rís þú upp, og gack framm þingat. Hann reis upp og geck framm.

9. Enn Jeſus ſagde til þeirra: Eg ſpnr yður at: Hvert hæfer á ſabbathsdögum at gera godt edur illt? Viſenn vid at hallda, edur tortlna?

10. Og hann leit umkring uppá þá alla, og ſagde til Mannsins: Rætt þú út þína hend, og hann gerde þad, þá varð hans hend heil aftur, og heilbrigð, ſem hin önnur.

11. Enn þeir ſhlust af Heimſku, og töludu hver vid annann, hvad þeir villdu gera til vid Jeſum.

12. Enn þad gerdeſt á þeim tíma, at hann geck á eitt ſiall at bidiaſt fyrer, og hann var um þá nótt á bænum til Guds.

13. Og þá dagur var, kallade hann ſína læreſveina, og kore tólf af þeim, hvera hann nefuade poſtula.

14. Simon, hvern hann kallade Petrum, og Andrean bróður hans, Jacobum og Jóhannem, Philippum og Bartholomæum,

15. Mattheum og Thomam, Jacobum son Alphei, og Simon sem kalladest Zelotes,

16. Judam Jacobs son, og Judam Ischarioth, þana svifara.

17. Og hann fór ofann með þeim, og gekk á einn stettann stet í mörkenne, og flokkur hans læresveina, og mikell fjolde fólks af öllu Juda-landi og Jerusaleim, og úr Tyro og Sidon, liggande víð háfið.

18. Hverer komner voru hann at þeyra, og at þeir læknudust af sínum föttum, og þeir sem þrakter voru af óþreinum öndum, og þeir urðu heilbrigðer.

19. Og allt fólked gyntest at snerta hann, þvíat kraftur gekk út frá honum, og hann læknade þá alla.

20. Og hann hóf upp sín augu yfir læresveina sína og sagde: Sæler erud þer volader, þvíat ydart er Guds ríke.

21. Sæler erud þer, sem þer húngra, þvíat þer skulud sadðer verða. Sæler erud þer, sem þer grátid, þvíat þer munud hlæa.

22. Sæler erud þer ef Menn hata yður, og fráskila yður, og hallmæla, og burt skáfa yðar nafne, svo sem annars illvirka, vegna Mannsins sonar.

23. Gleded yður þá og dansed, þvíat síá, ydart verðkaup er mífid á Himne, þvíat þannenn gerdu þeirra fedur víð spámennina.

24. Enn þar í móti, ve yður audugum, þvíat þer háfið yðra þuggun, burtu.

25. Þe yður sem nú erud saddar, þviat yður mun húngra. Þe yður sem hlæd her, þviat þer munud æpa og yla.

26. Þe yður, nær hver Maður losar yður, þviat svo gerdu og þeirra sedur við þina fólfsu spámenn.

27. Enn eg sege yður, sem áhenred: elssed þer óvine ydra, gered þeim godt, sem yður hata.

28. Blessað þá sem yður hólva, og bided fyrir þeim, sem yður eru þver-brotuer.

29. Og hver hann slær þig á þann eina kinnvanga, bið þó þónum og annann þar til, og hver hann tekur af þer þinn mottul, þá ver þónum egi þinn fyrtil.

30. Og hver þig bidur, þeim gef þú, og hver hann tekur burt, hvað þitt er, það þeimt ekki astur.

31. Og svo sem þer viled, at menn gere við yður, gered svo lífa við þá.

32. Og ef þer elssed þá, sem yður elssa, hvera hafed þer þar fyrir þæf? Þviat synduger elssa og svo þá, sem þá elssa.

33. Og þó þer gered þeim godt, sem yður gera vel til, hvada þæf hafed þer þar fyrir? Þviat þetta sama gera einneuu hiner syndugu.

34. Og þó þer lánid þeim, af hverum þer væntid launa, hver verdur þá yðar þæf? Þviat syndugir lána og svo syndugum, svo þeir take líft við lífu.

35. Enn þó sem áður, elssed þer yðar óvine, gered godt og láned, einssis þar fyrir væntande,
þá

þá mun yðar verðlaup mikid verða, og þer mun-
ud verða börn hins hädsta, þvíat hann er göd-
fús vidur óþackláta og vonda.

36. Þar fyrer vered og misfunsamer, líka
sem yðar fader er misfunsamur.

37. Dæmed egi, svo at þer dæmest egi; för-
dæmed egi, svo at þer fordæmest egi; fyrergesed,
þá mun yður og fyrregesast.

38. Gefid, og skal yður gefast, fulla og sam-
þrykta, þekna og yferfliótannlega mæling munu
menn gefa í yðart skaut. Þvíat rett med þeirre
semu mælingu, med hverre þer mæled út, mun
yður astur mælast.

39. Og hann sagde þeim eina efterlíking: fær
blindur vísað veg einum blindum? falla þeir egi
báðer í gressena?

40. Efir er læresveinnenn yfer sínum meistara.
Því nær læresveinnenn er svo sem hans meistare,
þá er hann algerður.

41. Enn hvad ser þú egu í þíns bróðurs
auga, enn at þeim biálka sem í þínu auga er,
gáer þú ekki.

42. Eða hverninn máttþu sega bróður
þínum: Bróðer, leyf at eg drage ognena úr
auga þínu, ef þu ser egi siálstur biálkann í
þínn auga. Þú hræsnare, drag þú fyrst út
biálkann úr þínu auga, og síá þá til, at þú dra-
ger út ognena úr þíns bróðurs auga.

43. Því ekki godt tre ber sínum ávæxt, og
ekki síuid tre ber góðann ávæxt.

44. Hvert tre þeckest af sínum egenn áverte, þviat egi lesa menn samann Jíkiur af Þyrnum, og egi þellður Winber af Þyslum.

45. Góður madur af góðum siód síns hiarta frammbær godt, og illur madur af vondum siód síns hiarta frammbær illt, þviat af fylki hiarta mæli munurinn.

46. Til þvers kalled þer mig herra, herra, og gered ekki það eg sege?

47. Hver hann kemur til mín, og heyrer mín ord og gerer þau, þann mun eg syna yður hverum hann er líkur.

48. Hann er líkur þeim manne, sem bygde upp hús, og gróf dípt, og sette þess grundvöll á hellubíarge: enn þá vatnsgángur kom, dunde straumurenn á húsenu, og mátte það ekki hræra úr stad, þviat það var grundvallad á hellubíarge.

49. Enn hver hann heyrer og gerer ekki, hann er líkur þeim manne, sem bygde eitt hús á jörðu, án grundvallar, at hveru straumurinn dunde og það fell íafnsnart, og þrapan þess húss var mikel.

VII. Capitule.

Enn þá hann hafde lýft sínar ræðu fyrir fólki enu, gekk hann til Capernaum.

2. Enn þíón eins hundrads þofðinga, lá dauðsiúk, hver þónum var miög gedfældur.

3. Og þá hann heyrde af Jesu, sende hann þá elldstu af Gydingum til hans, og bad hann at koma og gera sinn Þíon heilbrigðann.

4. Enn þá þeir komu til Jesu, báðu þeir hann kostgæfelega, og segdu: verdur er hann þess, at þú veiter honum það.

5. Þvíat hann elskar vora Þíóð, og þesur uppbyggt fyrir oss vor samfundu-hús, þá gekk Jesus með þeim þaðann.

6. Og þá þeir voru nú egi langt frá Húsinu, sende hófudsmadurenn vine til hans og let sega honum: o Herra! þíá þig egi, þvíat eg em egi verdur, at þú gánger under mitt þak.

7. Þar fyrir þese eg og egi reiknad sjálfann mig verdugann til þín at koma, þelldur mæl þú eitt ord, og þá verdur minn þíon þeill.

8. Þvíat eg em madur valldenu undergefinn, hafande under mer stríðsmenn, og ef eg sege þessum: far, þá fer hann, og eðrnu: kom, þá kemur hann, og þíóne mínum: ger þetta, og þá gerer hann það.

9. Enn þá Jesus heyrde það, furdade hann á honum, og snerest við, og sagde til fólksins sem honum fylgde efter: eg sege yður, at eg þese egi funded þvílíka trú í Ísrael.

10. Og þá þeir, sem út voru sender, komu astur til hússins, fundu þeir þann þíon, sem stúfur hafde vered, heilbrigðann.

11. Og það skede efter það, at hann gekk í eina borg, sem het Nain, og marger hans læra sveinar fylgdu honum og fielde fólks.

12. Enn þá hann nálgadest borgar hlidid, stá: þá var frammlidenn maður boreinn út, einka sonur sinnar móður, og hún var eka. Og mikell borgarmáður geef út með henne.

13. Og þá Drottenn leit hana, hrærdest hann missunnar þar yfer, og sagde til hennar: æptu egi.

14. Og hann geef þar at, og áhrærde börurnar, enn þeir sem báru, stóðu vid, og hann sagde: Ungmenne, eg seige þer: ris upp.

15. Og sá reiste sig upp, sem frammlidenn var, og tók at mæla, og hann gaf hann hans móður.

16. Enn yfer alla þá kom ótte, lofudu Gud og sögdu: Spámadur mikell er á medal vor upprisenn, og Gud þesur vitiad stns líds.

17. Og þesse saga barst út af hönum um allt Judaland, og um öll kringumliggande lönd.

18. Og allt þetta kunngerdu Jóhanni hans læresveinar, og hann kallade tvo af stnum læresveinum til sín,

19. Og sende þá til Jesum, og let sega hönum: ertþú sá sem koma mun, eda egum ver annars at bíða?

20. Enn þá þeir menn komu til hans, sögdu þeir: Jóhannes skirare sende oss til þín, og let sega þer: ertþú sá sem koma mun, eda eigum ver annars at bíða?

21. Enn á þeirre semu stundu læfnade hann marga af söttum sínum og meinum, og af illum öndum, og mörgum blindum gaf hann syn.

22. Og Jesus svarade og sagde til þeirra: gáged burt og hungired Jóhanni; hvað þer hafed sed og heyrt: at blinder síá, hallter gánga, lílþráer þreinsast, daufer fá heyrn, dauðer rísa upp, fátækum bodast evangelium.

23. Og sœll er sá sem egi hneirlast á mer.

24. Enn þá sendebodar Jóhannis voru burtgengner, hóf Jesus at sega fólkenu af Jóhanne, hvað fóruð þer út í eyðimerk at síá? eða villduð þer síá reir af vinde skelenn?

25. Eða hvað erud þer útgengner at síá? villduð þer síá mann í miúkum flødum? síað: þeir sem í dírmatum flødum og í vellsstingum lífa, eru í kononga gørdum.

26. Eða hvað erud þer útsarner at síá? villduð þer síá einn spámann? enn eg seige yður: þann sem meire er enn spámadur.

27. Þesse er sá, af hverum skrifad er: síá, eg sende minn engel fyrir þínu auglite, sá sem tilreida skal þinn veg fyrir þer.

28. Þvíat eg sege yður: at á meðal þeirra sem af kvinnnum eru fædder, er engenn spámadur meire enn Jóhannes skirare, enn sá minne er í Guds ríke, er þonum meire.

29. Og allt það fólk sem tilheyrde, og líka tollheimtumenn, rettlættu Gud, og letu skíra sig med skírn Jóhannis.

30. Enn Þharisei og lögspélingar forsmáðu Guds ráð í móte síálfum ser, sem letu eigi skírast af þonum.

31. Enn Drotteinn sagde: vid hvað skal eg jafna mönnum þessara kinslöðar? hveru eru þeir líker?

32. Børnum þeim eru þeir líker, sem sitja á torgi og hrópa hverer til annara, og seiga: ver þú þitt fyrir þú, og þer dónsúðud e. i., ver sungum fyrir þú vor þarmakvæðe, og þer æptud eigi.

33. Þvíat Jóhannes skirare kom, át ekki braud, ne drack vín, þó seiged þer, hann þesur dýful.

34. Mannsins sonur er komenn, etur og dreckur, og þer seiged: siæd, sá maður er einn etare, og vundryckjumadur, vinur tollheimtumannanna og bersyndugra.

35. Og spekenn hlýtur svo at rettstætast af öllum sínum børnum.

36. Enn einn af Phariseum bad hann, at hann æte med honum, og hann gekk inn í Pharisearans hús, og settest til bords.

37. Og siá, at kona var sú í borginni, sem bersyndug var, og sem hún vísse at Jesús sat til bords í Pharisearans húse, hafde hún þángat alabastur med salve.

38. Og fór á baki til fótta hans, og gret, og tók at veta hans fætur med tárnum, og at þurka þá med sínu þesudháre, og kysste á hans fætur, og smurde þær med salve.

39. Enn þá sá Phariseus-sá þat, sem honum bauð inn, mællte hann med ser og sagde: ef þesse være spámadur, þá vísse hann hver og hvílit

hvílft vøre sú kona, sem á honum tekur, þvíat hún er ein bersyndug kona.

40. Jesús svarade og sagde til hans: Simon, eg hefe nockud at seiga þer, enn hann sagde: seig þú meistare.

41. Tveir skuldamenn voru nockurs okurs karls, einn var honum skulldugur fimn hundrud peninga, enn annar fimmtíge.

42. Og sem þeir höfdu ecki at gjalda, gaf hann þeim það upp báðum, seig úti, hver þeirra mun elska hann meir?

43. Simon svarade og sagde: eg meina, sá, þeim hann gaf meira upp; enn hann sagde til hans: það útsturdader þú rett.

44. Og hann suere ser til kvenninnar, og sagde til Simonar: ser þú þessa konu? eg geck inn í þitt hús, og þú gaffst mer ecke vatn handa mínum fótum, enn þesse vätte mínar fætur með tárum, og þrúklade með sínu höfudháre.

45. Koss gaffst þu mer engann, enn þesse, síðann hun geck hér inn, þesur hun eigi linnt at kyssa mínar fætur.

46. Mitt höfud smurder þú eigi vidsmøre, enn þesse smurde mínar fætur með salve.

47. Fyrer því seige eg þer, at henne fyrregefast margar synder, þvíat hún elskade miked, enn þeim sem minna fyrregefst, hann elskar midur.

48. Og hann sagde til hennar: þer eru þínar synder fyrregefnar.

49. Þá tóku þeir til, sem við borded sátu hiá þennum, og sögdu með stálfum sér: Hver er þesse, sá sem fyrergefur syndernar?

50. Enn hann sagde til konunnar: Þín trú gerde þig hólpna, far í fríde.

VIII. Capitule.

Dg þat skede efter þat, at hann ferðadest gegnum borger og kaupstún, predikande og bódande evangelium af Guds ríle, og þeir tólf með þennum.

2. Dg nokkorar þær konur, sem hann hafde grædt af óþreinum endum, og sóttarfellum, sem var Maria, sú sem het Magdalena, frá hverre síð Diöflar höfdu út fared.

3. Dg Jóhanna húsfrú Ebúsa, forsiðnar-manns Herodis, og Susanna, og margar adrar, þær þennum veittu af sínum eignum.

4. Enn þá margt fólk var nú samann komid, og þeir skundudu til hans úr stöðunum, sagde hann í einne efterlíkingu:

5. Þar gekk út einn sádmadur, at sá sinn sæde, og þá hann sæde, fell sumt hiá vegenum, og varð sóttroded, og fuglar himens átu þat.

6. Dg sumt fell á hellu, og þá þat spratt upp, vísuade þat, af því þat hafde euga vöðvan.

7. Dg sumt fell á medal þyrna, og þyrneni spruttu upp með, og kæfdu þat.

8. Sumt fell í góða jerd, og þat vör upp, og bar hundradfalldann ávört. Þá hann sagde þetta,

ta, kallaðe hann: Hver eyru þefur at þeyra, hann þeyre!

9. Enn hans læresveinar, spurdu hann at, og sögðu: Hvaða efterlíking á þetta at verá?

10. Hann sagde: Þdur er gefid at vita leynda dóma Guds ríkis, enn öðrum í efterlíkingum, svo at síðande, þá síæ þeir ecki, og áþeyraude skifti þeir ecki.

11. Enn þesse er efterlíkingenn: Sæded er Guds ord.

12. Enn hiner vid vegenn, eru þeir sem þeyra, enn efterá kemur. Diefullenn, og tekur ordid úr þeirra hjörtum, svo þeir trúe ecki og verðe hólpær.

13. Enn hiner á þellunne, eru þeir, sem meðtaka ordid með fagnade, þá þeir þeyra þat, og þafa ecki rót, um stundarsáker trúu þeir, og á freistingar tíma falla þeir frá.

14. Enn þat sem fell millum þyrna, eru þeir sem þat þeyra, og velkíast í sörgum, andrsum og vellýstingum þessara lífdaga, og krefast, og færa engann ávært.

15. Enn þat sem í góða jörd fell, eru þeir sem ordid þeyra, og þallda því í góðu og síðsemu þiartá, og færa ávært í þolinnaðe.

16. Enn eingenn sveifer á líofennu, og býrger þat með kere, eða setur þat under bekk, þelldur setur hann þat í kertaholden, svo at þeir sem þat inn gánga, síæ líófid.

17. Þvíat ekki er svo hulíð, at eigi verðe opennbert, og ekki svo leyndt, at eigi kunngerest og kome í liós.

18. Þvíat þvi gæted at, hvernenn þer þeyred. Þvíat þein, sem þesur, þonum mun gefast, og hver þessit ekki þesur, frá þonum mun burt takast, einuenn þat hann meinar sig þasa.

19. Enn móðer hans og brædur gengu frammi at, og kunnu eigi at komast til hans, fyrir fólkeni.

20. Og þonum var þat undervísad, móðer þín og brædur standa þar úte, og vilja sjá þig.

21. Enn hann svarade og sagde til þeirra: Min móðer og mínir brædur eru þesser, sem Guds ord þeyra og gera.

22. Og þat bar til á einum deige, at hann ste á skip með sínum læresveinum, og hann sagde til þeirra: Þorum ver yferum síðenn, og þeir yttu frá lande.

23. Enn þá þeir fóru yfer um, sofnade hann. Og þar kom hvirfelvindur á síðenn, og bilgurnar fellu yfer þá, og þeir voru staddir í stórum vöðum.

24. Þá geingu þeir at þonum og vöktu hann upp, og sögdu: Meistare, meistare, ver forgengium. Enn hann stóð upp, og hastade á vindenn, og á vatnsbilgurnar, og þær sefudust, og þar gerdest logn.

25. Hann sagde til þeirra: Hvar er yðar tré? Enn þeir óttudust, og undrudust, segande sín á mille: Hver er þesse? Þvíat hann byður vinde og vatne, og þaug hlíða þonum.

26. Og

26. Og þeir sigldu þá til býgdar Gadare-
orum, hver sem liggur íafugegnt Galilea.

27. Og þá hann steig á land, mætte þonum
máður nokkur úr borginni, sem hafst hafði Döf-
la um lánngann tíma, og klæddist ekki fótum, var og
eigi í húsinu, heldur í dandra manna grófum.

28. Enn sem hann leit Jesum, hrópade hann
og fell niður fyrir honum, kallaði upp hárra
röddu og sagði: Hvað hefi eg með þig at gera,
Jesús sonur Guds þíns hærsta? Eg beiði þig,
at eigi kvæli þú mig.

29. því hann bauð þeim óþreina anda, at
hann færi út af mannum, þvíat hann hafði
um lánngann tíma hann kvæli, hann var og bund-
enn með víðum, og í fíotrum varðveittur; enn at
slitnum bondunum, var hann rekenn af Döf-
la í endemerk.

30. Jesús spurði hann at og sagði: Hvert er
náfn þitt? Hann sagði: Legion, þvíat marger
Döflar voru í hann farnir.

31. Og þeir báðu hann, at eigi skilpade hann
þeim, at fara í underdísipel.

32. Enn þar var mikil svínahjörd á bite um
fjallad, og þeir báðu hann at leyfa sér, at fara í
þau, og hann lofadi þeim þat.

33. Þá fóru Döflarnir út af mannum, og
fóru í svínenn, og hjördenn steypte sér hráparlega
í sjóenn, og drecktest.

34. Enn sem þeir sáu þat, sem hjördena
geymdu, hvað skede, flýdu þeir og gengu burt,
og kunngerdu þat í borgena og uppá landad.

35. Þá

35. Þá gengu þeir út at síá, hvað stæð hafde, og komu til Jesu, og fundu mannenn af hverum Dieflarner höfdu útsfæred, sitjande flæddann og heilvita til fôta Jesu, og þeir urdu hrædder.

36. Enn þeir sem þat höfdu sed, kynntu þeim hvernenn sá Diefulóde var ordeun heilbrigdur.

37. Og allur múgur Gadarenorunn umliggjan- de landa báðu hann, at hann vife burt frá þeim, þvíat þeir voru af miklum ótta hallduer. Hann ste þá á skip, og snere aftur.

38. Enn sá madur, sem Dieflarner voru út af farner, bad hann, at hann mætte vera hjá honum, enn Jesus let hann frá ser, og sagde:

39. Far heim aftur, og seg hvað mikil Gud veitte þer. Og hann fór og predikade um alla borgena, hvað mikil Jesus hafde honum gert

40. Þat stæde og, þá Jesus kom aftur, at fólkið meðtók hann, þvíat aller bidu hans.

41. Og síá, madur kom þar, sá sem Jairus var at nafne, og sá var samkundu hússins höf- dinge, hann fell til fôta Jesu og bad hann, at hann kæme í hans hús.

42. Þvíat hann átte ser einka dóttur nær tólf ára gamla, og hún var at dauda komenn. Og þá hann gekk burt, þá þreyngde fólkið at honum.

43. Ein kona hafde haft blóðfall í tólf ár, hver út hafde gefid læknurum sína alla aleigu, og vart þó af engum grædd.

44. Hún gekk á bak til, og snart falld hans flæda, og jafnsnart stemdest hennar blóðlát.

45. Jesus

45. Jesus sagde: Hver er sá, sem mig snerte? Enn þá þeir aller neitudu, sagde Petur og þeir sem með honum voru, meistare, fólkid þreynger og þiakar at þer, og þú seger: Hver snart mig?

46. Jesus sagde: Einnhver þesur snortid mig, þviat eg kenne kraft af mer gengenn.

47. Enn þá konan sá, at þat var egi húsid, kom hún skíalsande, og fell framm fyrir honum, og kunngerde fyrir öllu fólke, fyrir þvera sók, hún hafde hann snortid, og þversu hún hafde jafnþart heil orðid.

48. Þá sagde hann til hennar: Bertþu gleð mín dóttir, þín trú hiálpade þer, far í fríde.

49. Og þá hann talade enn þetta, kom einn af samfunduhöfðingans þenurum, segande honum: Þín dóttir er öndnd, ómaka eigi meistarann.

50. Enn sem Jesus heyrde þat, svarade hann honum og sagde: Hræðstþu eigi, trú at eins, þá verður hún heilbrigð.

51. Og sem hann kom í húsið, lófade hann eigi nokkorum inn at ganga, nema Petro, Jacobo og Johanne, og södur og móður barnsins.

52. Enn þeir gretu aller, og svrgdu hana, hann sagde þá: Grátid eigi, þviat hún er eigi dand, heldur sefur hún.

53. Og þeir dárudu hann, þviat þeir vissu, at hún var látenn.

54. Enn hann rak þá alla tit, og tól í hend hennar, kallade og sagde: Stúlka statþú upp.

55. Og hennar ande kom astur og hún stóð lafnshart upp. Hann þripade og at gefa henne at eia.

56. Og hennar foreldrum felastrade vid, enn hann band þeim at seiga nokkorum, hvað gerst hafde.

IX. Capitulæ.

Og hann kallade samann þá tólf sína læresveina, og gaf þeim valld og makt yfer öllum dæflum, og þad þeir læknudu fótter.

2. Og hann sende þá út, at predika Guds ríke, og at græða húða.

3. Og sagde til þeirra: Þer skulud ecki tala med yður á vegenn, hverke staf ne tösku, ecki brand ne peninga, og eingenn skal hafa tvo kyrtla.

4. Og í hvert þad hús, sem þer inngágedi, þá blifed þar, þángat til þer fared burt þadann.

5. Og sá hver, sem eigi medtekur yður, þá gáged út úr þeim stad, og hristed eizueni dustid af fótum yðar, til vitnisburðar yfer þá.

6. Og þeir gengu út og ferdudust gegnum þauptún, predikudu evangelium, og læknudu allstadar.

7. Enn allt þad sem sède fyrer hann, kom fyrer fiórdáungshofdingann Herodem, og hann værd hræddur, af því at af samum sagdest, þad Jóhanues være af dauda risinn.

8. Enn af sumum, þad Elias väre auglystur, en af sumum, þad einn af gömlu spámönnum väre upp ástur rístin.

9. Herodes sagde: Jóhannem þessi eg hálsþöggvæð, enn hver er þessi, af hverum eg þenre þetta? og hann systið at síá hann.

10. Þöstularner komu ástur og skírðu hönum frá, hvað mífla hlute þeir höfðu gert, og hann tók þá til sín, og veif þurt ássíðes í eyðemörk, þíá þörgenne, sem het Bethsáida.

11. Og þá fólkæð vart þessi vart, ferðaðest þad eftar hönum, og hann lét þá koma til sín, og sagde þeim af Guds ríke, læknade og þá, sem þessi þurftu.

12. Enn þegar degenum tók at halla, gengu þeir tólf til hans, og sögðu hönum: lát fólkæð frá þer, at þad gange í þang þorp og kaupún, sem her eru í kring, at þeir kynnu at finna herberge og sæðu, þvíat ver erum her á eyðemörku.

13. Enn hann sagde til þeirra: gefed þer þeim at eta, þeir sögðu: ver höfum ecki nema finum brand, og tvo fífka, nema svo se, at ver förum og kaupum sæðu svo morgu fólk;

14. Því þar var nær finni þusunder Manns. Hann sagde þá til sinna læresveina: láted þá setiast í lag, fimmtíge og fimmtíge samann.

15. Þeir gerðu svo, og settu sig níður aller.

16. Þá tók hann þang finum brand og tvo fífka, leit til Himens, gerde þacker þar yfer,

og

og braut sundur, og feck sínum læresveinum, at þeir legdu fyrir fólked.

17. Þeir neyttu, og urðu allir sadder, þar var og uppteked, sem þeim hafde afgenged af leyfum, tólf karfer.

18. Og þá gerdest, þá hann var einn, og badst fyrir, og hans læresveinar hiá honum, at hann spurde þá at og sagde: hvern seger fólked mig vera?

19. Þeir svörudu og sögdu: þeir seiga þú fert Jóhannes skirare, enn adrer, þú fert Elías, enn sumer sega, þá einn af hinum gömlu spámönnum se upprifinn.

20. Hann sagde til þeirra: hvern seged þer þá mig vera? Petrus svarade þá og sagde: þú ert Christur Guds.

21. Enn hann hastade á þá, og baud þeim, at þeir segdu þá egi nokkorum.

22. Og sagde: því Mannsins sonur mun enn marat líða, og forsmáður verda af öldungum og skrifstjórnendum, og höfudprestum, og lífistóttum verda, og á þrída dege upprísa.

23. Hann sagde til þeirra allra: hver hann vill mer eftersyglia, hann afneite sjálfum ser, og take á sig sinn kross hversdaglega, og fylge mer eftir.

24. Því hver sem sínu lífe vill behallda, hann mun tína því, enn hver sínu lífe tíner minna vegna, hann skal behallda því.

25. Því, hvað gagnar það mannum, þó at hann hreppi allann Heimenn, enn glate sjálfum sér, eða skade sjálfann sig?

26. Enn hver hann feilar sér mín og minna orða, þess mun Manusins sonur feila sér, þá hann kemur í dyrd sinne og síns fæðurs, og heilagra engla.

27. Og eg sege yður sannlega, at nokkror af þeim, her standa, skulu eigi smakka Dandann, fyrr enn þeir sjá Guds Ríke.

28. Og það skede efter þessa ræðu, nær átta dögum, at hann tók með sér Petrum, Jóhannem, og Jacobum, og gekk uppá eitt fjall at biddast fyrir.

29. Og þá hann baddist fyrir, varð hans andlits mynd sdrúvis, og hans klæde hvít og skínande.

30. Og sjá, at tveir menn töludu við hann, hverer voru Móyses og Elías.

31. Þeir openberndust í birtunne, og töludu um hans útför, hvera hann mundi fullkomna til Jerusalem.

32. Enn Petur og þeir sem voru með honum, voru fuller af svefne. Og þá þeir vöknudu, sáu þeir hans dyrd, og þá tvo menn hjá honum standa.

33. Það varð og, þá þeir skildu við hann, at Petur sagde til Jesu: Meistare, godt er her at vera, og gerum her upp friðar tialdbúðer, þer eina, Móysi eina, og Elíe eina, og hann-vísse eeki hvað hann sagde.

34. Enn þá hann talade þetta, kom eitt sky, og skygde yfer þá. Og þeir óttuðust sem skyed, leidd yfer þá.

35. Og redd kom úr skyenu sem sagde: Þesse er sonur minn elskulegur, þonnum skyulud þer hlíða.

36. Og í því at söddann redd vard, fundu þeir Jesum einnsamann. Og þeir þögðu og sögðu engum nokkot frá því, á þeim dögum, hvað þeir höfðu sed.

37. Og það skyede annars dags, þá þeir fóru ofann af stíallenu, at margt fólk raun í móti þonnum.

38. Og stá, einn Madur á meðal fólksins, kallade upp og sagde: Meistare! eg bid þig, stá til sonar míns, þvíat hann er minn einka sonur.

39. Stá, at Andinn grípur hann, þá emiar hann jafnsnart, og hann hrífur hann svo, at hann froðufeller, og valla skyist hann við hann, þá hann þefur hrifed hann.

40. Og eg bad þína læresveina, at þeir væru hann út, og þeir gátu eigi.

41. Þá svarade Jesus og sagde: Ó! þú þin vantrúada og fráhverfa kynsód, hverju lenge þá skyal eg hía yður vera og líða yður? fær þú þingad son þinn.

42. Og þá hann kom til hans, breif Diefullenn hann og sleit miög, enn Jesus krassade hinn óhreina Anda, og læknaðe Píltinn, og seef hann astur södur sínum, enn þeim ógnuade öllum Guds dyrd.

43. Enn þá aller þeir undrudust þat allt, hvað hann gerde.

44. Sagde hann til sinna læresveina: Taked þessa ræðu í yðar entu, þvíat mannsins sonur mun seliast í manna hendur.

45. Enn þat ord understódu þeir ecki, og þat var hulid fyrir þeim, svo at þeir skildu þat eigi, og þeir óttudust at spyrja hann at því sama orde.

46. Enn sá þánke kom þeirra á mille, hver þeirra munde mestur vera.

47. Og þá Jesus sá þeirra hiartans þánka, tók hann eitt barn og sette þat hiá sér.

48. Og hann sagde til þeirra: Hver hellst sem medtekur þetta barn í mínu nafne, sá medtekur mig, og hver hann medtekur mig, sá medtekur þann, sem mig sende. Enn sá yðar sem minnstur er allra, hann mun mikell verda.

49. Jóhannes svarade þá og sagde: Meistare, ver þáum einn sem rak Diöfla út í þínu nafne, og þer vörnudum þönum þess, þvíat hann fylger þer ecki með ofs.

50. Jesus sagde til hans: Fyrtermuned þönum þat eigi, þvíat hver hann er eigi móte ofs, sá er með ofs.

51. Enn þat skede þá tímenn fullkomnades, at hann skyllde takast burt hédann, snere hann sinne ástíðnu til at gánga strax til Jerusalems, og hann let sendeboda fara fyrir sinne augsyn.

52. Þeir fóru og komu inn í samverskt kaupstáð, at útvega þönum herberge.

53. Enn

53. Enn þeir tóku eigi við honum, af því hann hafði snúð sinni ásið, at reisa upp til Jerúsalem.

54. Enn þá hans læresveinar Jacobus og Jóhannes sáu þat, sögdu þeir: Herra villstu, þá vilum vér sega, at elldur falle af himne, og fortæra þeim, líka sem Elías gerde?

55. Enn Jesús snere sér við, hastade á þá og sagde: Vited þer eigi hvers anda synir þer eruð?

56. Mannsins sonur er eigi komenn til þess at fyrerfara sálum manna, heldur þær at frelsa.

57. Og þeir gengu í annað kaupstín, og þat stæde, sem þeir voru á vegenum, at einn sagde til hans: Eg vil fylga þer efter, hvert hellst þú fer.

58. Jesús sagde til hans: Refar þafa holur, og fuglar himens breidur, enn mannsins sonur, þesur ecki hvar hann mege sínu hefði at halla.

59. Hann sagde þá til eins annars: Þýla þú mer efter, enn sá sagde: Herra, losa mer fyrst at ganga og grafa fœdur minn.

60. Jesús sagde til hans: Vát þá dandú grafa sína daudu, enn þú gætt og boda Guds ríke.

61. Og annar sagde: Herra, eg vil þer efterfylga, enn losa mer fyrst at sega þeim mína burtfer, sem eru í mínu húsi.

62. Jesús sagde til hans: Hver senn leagur sína hönd á plögenn, og litur á bak sér aftur, er eigi hæfelegur til Guds ríkes.

X. Capitulæ.

Var eftir útvalde Drottyn og adra fíotígu, og sende þá út tvo og tvo fyrir sér, í allar þær borgar og álfur, sem hann villde koma.

2. Og sagde til þeirra: Ut sonnu er kornskerann mikil, enn verkmennerne fáer; því bided herrann kornskerunnar, at hann sende verkmenni í sína kornskeru.

3. Færed út, síæd: Eg sende yður svo sem lómb á meðal varga.

4. Bered ekki þung, né tösku, og ekki þó; heilsed og engum á vegi.

5. Hvar þer komed í eitt hús; þá seged fyrst: Fridur se í þessu húsi.

6. Og ef þar er barn frídarens, þá skal yðar fridur hvílast yfer hannum, enn ef ekki er, þá mun yðar fridur snúast til yður astur.

7. Blífed í því sama húsi, etid og dreckid hvað þeir háfa; þvíat verður er verkmadurenn sinná launa. Eigi skulud þer ráfa hús af húse.

8. Og í hvera borg sem þer innganged, og þeir meðtaka yður; þá eted þat, sem fyrir yður verður frammiðett.

9. Og lækned súka, þá sem þar eru; og seged þeim: Guds ríke er nálægt komed yður.

10. Enn ef þer ganged í nokkora borg þar þeir meðtaka yður eigi, gangid úte á hennar stræti; og seged:

11. Einnenn þat dust sem loddí á ofs úr ydvarí borg, þristum ver af á ydur, þó skulud þer vita, at Guds ríki var nálægt ydur.

12. Eg sege ydur þat, Sodoma mun bærelegra verda á þeim dege, enn þeirre borg.

13. Þe þer Corazin, ve þer Bethsaida, þviat ef sked þesdu í Tyro og Sidon soddann furdu verk, sem þiá ydur þafa sked, þesdu þeir fordum seted í seck og øsku, og gert svo lðran.

14. Þá mun Tyro og Sidone bærelegra verda á domenum, enn ydur.

15. Og þú Capernaum, sem upphasenn ert til himens, munt nidurþrickiast allt til helvítis.

16. Hver ydur þenrer, hann hlídi mer, og hver ydur forsmáir, hann forsmáir mig, enn hver mig forsmáir, hann forsmáir þann sem mig sende.

17. Enn þeir stórtige komu astur með fagnade, og sögdu: Herra, þar eru einnenn Döflar ofs undergefner í þínu nafne.

18. Hann sagde til þeirra: Eg sá Satan svo sem elldingu þrapa af himne, síæd:

19. Eg þese gefed ydur valld til at stíga uppá þeggorma og scorpiona, og yfer allann krafft ovinrens, og ydur mun ecki granda mega.

20. Enn þó skulud þer eigi glediast af þessu, at andarner eru ydur undergefner, þesdu gleded ydur af því, at ydar næfn eru skrifud á himnum.

21. Og samstundis gladdest Jesus í anda, og sagde: Eg þrifa þig fader og Drottinn himens og jardar, at þú þulder þetta fyrer spekingum og vitringum

vitringum, og openberader þetta smælingum, at
sennu fader, þviat svo þöfnadest þat þer.

22. Allir hluter eru mer í hendur gefner af
mínum fædur, og engenn veit hver sonurenn er,
nema faderen, eða hver faderen se, nema sonurenn,
og hverum sonurenn vill þat openbera.

23. Og hann snereft til sinna læresveina, og
sagde serdeiltislega. Sæl eru þau augu, sem
sá, hvað þer sáed.

24. Þviat eg sege yður: Alt marger spámenn
og konungar villdu hafa sed, hvað þer sáed, og
sáu þat eigi, og heyra, hvað þer heyrid, og
heyrdi þat eigi.

25. Og sá, at nokkur lögvitringur stóð upp,
freistade hans og sagde: Meistare, hvað skal eg
gera, svo at eg erfe eyllift líf?

26. Hann sagde til hans: Hvernenn stendur
skrifað í lög máleni? Hvernenn les þú?

27. Hann svarade og sagde: Eisska skaltþú
Drotten Gud þinn af öllu þiarta, og af allre
öndu, og af öllum mætte, og af öllu hugskote, og
náunga þinn sem siálfann þig.

28. Hann sagde þá til hans: Rett svarader
þú, ger þat, og munstu lifa.

29. Enn hann villde rettlæta siálfann sig, og
sagde til Jesu: Hver er þá minn náunge?

30. Enn Jesus svarade og sagde: Madur.
nokkur fór frá Jerusalemi ófann til Jericho, og
hrasade bland ræningja, hverer flettu hann klæd-
um, og slóu hann, gengu burt, og létu hann
þar efter halfdandann ligga.

31. Enn svo bar til óvart, at einn prestur fór þfann sama veg, og þá hann leit hann, gekk hann framm hiá honum.

32. Lífa og levitenn, þá hann kom nær þeim stad, og þá hann sá hann, gekk hann og framm hiá.

33. Enn einn samverskur maður ferdadest og kom þángat, og sem hann leit hann, sá hann aumur á honum.

34. Gekk at honum, og batt um sár hans, þessande í þau vidsmere og víne, og lagde hann á sinn eyr, og slutte til herbergis, gaf og gætur at honum.

35. Enn annars dags ferdadest hann burt, og tók upp tvo peninga, og fekk hl sbúandanum, og sagde: Haf gát á honum, og þrad þessu þú leggur meira út, þá skal eg borga þer, nær eg kem aftur.

36. Hver þeirra þrigga sýnestr þer vera þess náðunge, sem þrasadur var bland ræninga? Enn hann sagde: Sá sem misfunsame gerde á honum.

37. Þá sagde Jesus til hans: Far þú þá og ger slíkt hið sama.

38. Enn þat stæde þá þeir ferdudust, at hann gekk inn í eitt kaupstún. Þar var ein kvinna sem Martha het, hún meðtók hann í sitt háus.

39. Og hún átte þá systur er Maria het; hún sette sig fyrir fætur Jesu, og þeyrde hans ord.

40. Enn Martha brautst mæg fyrir at þjóna honum. Hún gekk at og sagdi: Herra, hirder þú

þú ecki um það, at systir mín lætur mig einsama þíona? seg henne, at hún tafe hende til með.

41. Enn Jesus svarade og sagde til hennar: Martha, Martha, þú ert svo áhyggjufull og mædest í mörgu.

42. Eitt er naudsýnlegt, Maria hefur kosið fer það góða hlutskipte, hvað ecki skal fra henne takast.

XI. Capitule.

Dg það skede, at hann var í nothorum stad, at bidaft fyrir, og sem hann gaf upp, þá sagde einn af hans læresveinum til hans: Herra, kenna þú oss at bidia, líka sem Jóhannes kende sínum læresveinum.

2. Dg hann sagde til þeirra: nær þer bided, seged: Fader vor á Himnum, helgest þitt nafn, tilkome þitt Ríke. Verde þinn vile svo á jörðu, sem á Himne.

3. Gef oss hvern dag vort daglegt braud.

4. Dg fyrirgef oss vorar synder, svo sem ver fyrirgefum og svo öllum þeim sem synda mote oss. Dg leid oss ecki í freistne, heldur frelsa oss frá því illu.

5. Dg hann sagde til þeirra: hver er sá ydar, sem hefur einn vin, og fer til hans um midnætte, og seger þonum: góðe vinur, lána mér þetta braud.

6. Þvíat

6. Þvíat vinur minn er kostenn af leid til mín, og eg hefe ekki það, eg mege frammi fyrir hann setja.

7. Og hinn sem fyrir innann er, svarar og seger: ger mér ekki ónád, því dyr eru nú lúftar, og börn mín eru í svefnhúsi þíá mér, og eigi get eg uppstæð, at fá þér þau.

8. Eg sege yður: ef hann stendur eigi upp og fær honum þau, fyrir það at hann er hans vinur, þá mun hann þó fyrir sakar hans leidendlegar brekunar uppstæða, og fá honum svo mikið, sem hann þarf.

9. Og eg sege yður einu: bided, og mun yður gefast, og leited at, og munuð þér sinna, kneyð á, og mun fyrir yður upplóð verða.

10. Þvíat hver sem bidur, hann mun óðlast, hvet sem leitir, hann finnur, og hver sem ákveir, fyrir honum mun upplúfast.

11. Enn hvar bidur yðar á meðal einn sonur fæðurenn um bráð, at hann bióðe honum stein þar fyrir? eða bide hann um fíff, at hann bióðe honum einn höggorm fyrir fíff?

12. Eða ef hann bidur um egg, at hann bióðe honum scorpion þar fyrir?

13. Ná með því, at þér sem vonder eruð, kunnid góðar gjafir, at gefa börnum yðar, miklu meir, þá minn fæðurenn á Himnum gefa þeim heilagann Anda, sem hann bidia.

14. Og hann rak út Döful, þann er mállaus var, og það skede, þá Döfuleun var útfærenn, at hinn mállause talaði, og sólfæð undraðest það.

15. Enn nokkora af þeim sögðu: fyrir Belzebub Döfsla höfðinga, þá rekur hann Döfsla út.

16. Aldrar freistudu hans, og gyrentust af honum teikn af Himne.

17. Enn hann formerkte þá þeirra hugrenningar, og sagde til þeirra: hvert ríke sem í siálfu sér er sundurþeykt, það mun eydast, og hvert hús mun yfer annað hrapa.

18. Og ef Andskotenn er í siálfum sér sundurþeyktur, hverneun má hans ríke þá standast? fyrst þer seged mig fyrir Belzebub útreka Döfsla.

19. Og ef eg á fyrir Belzebub Döfsla út at reka, fyrir hvern útreka þá yðar börn þá? fyrir því skulu þeir verða og yðar dómendur.

20. Enn ef eg rek út Döfsla fyrir Guds siðgættur, at sönnu kemur þá Guds ríke til yðar.

21. Á meðan hinn sterki Hervopnadi varð: veiter sína höll, þá er allt með mál, hvað hann á.

22. Enn þá annar honum yfersterklare kenna, og yfervinnur hann; þá tekur hann hans harnesku, á hvera hann trenste, og sundurskiptir herfangenu.

23. Hver hann er eigi með mér, sá er móte mér, og hver hann dregur ekki samann með mér, sá sundurdreifer.

24. Nær óhreinn Ande fer út af Manne, rásar hann um þurra stæð, leitar at hvíld og finnur ekki, þá seger hann: eg vil hverfa aftur í hús mitt, hvadan eg fer út.

25. Og sem hann kemur, finnur hann það með vende sópad og prýdt.

26. Þá fer hann og tekur með sér sis adra Anda sér verre, og þá þeir eru þar innkomner, byggja þeir þar, og verður svo síðann þess Manns hid síðara, verru hinu fyrra.

27. Enn það sfeðe, sem hann svo talade, hóf nokkur kona á medal fólksins upp sína Rædd og sagde til hans: Sæll er sá kvídur sem þig bar, og þau bríöst sem þú mylfter!

28. Enn hann sagde: já, sæler eru þeir, sem heyrta Guds ord og vardveita það.

29. Enn þegar fólkið þreyngdest þar frammi, at, tók hann at sega: Þetta er ein vond kinslód, hún gyrnest teikn, og henne skal ecki teikn gefast, nema teikn Jonæ spámanns.

30. Þvíat líka sem Jonas var teikn Ninive borgar mönnum, svo mun Mannsins sonur verða kinslód þessare.

31. Drottningenn af Sudre mun ganga upp fyrir dómenn, með mönnum þessarar kinslóðar, og fordæma þá; þvíat hún kom af vístum endemörkum veraldar, at heyrta speke Salomonis. Og síæd! Her er meiri enn Salomon.

32. Mönn Ninive borgar munu uppganga fyrir dómenn með þessare kinslód, og munu bana fordæma; þvíat þeir gerdu Þðran efter predikan Jonæ, og síæid! Her er meir enn Jonas.

33. Eingenn tendrar líós, og setur það í leyne, eða under mæle=ass, heildur í Þiósastialann, svo at hver sem inngeingur síæ Þiósíð.

34. Hugad er Líós Líkamans, því ef þitt auga er einfalldt, svo er þinn Líkame allur skær, enn ef auga þitt er strákur, þá er einnenn þinn Líkame mirkur.

35. Því síð svo til, að Líós þad, sem i þer er, se ei Mirkur.

36. Þegar Líkame þinn er allur skær, svo hann hefur ecki nokkurn part af mirkrenu, svo blisfur hann allur skær, og mun upplýsa þig, svo sem ein skær leiptran.

37. Og sem hann var slíkt at mæla, þá bad hann nokkur Phariseus, at hann æte middagsverð hiá ser; hann gekk inn og sette sig til bords.

38. Enn þá Pharisearenn sá þád, undradest hann, at hann þvode ser eigi fyrir máltíðena.

39. Enn Drottenn sagde til hans: Þer Pharisei halldid hid ytra breinum bifurum og fótum, enn ydart hid innra er fullt med ráne og illsku.

40. Þer heimsker! Sá sem gerde hid ytra, gerde hann ecke þad hid innra?

41. Gefid þó elmsu af því, sem þar er, og síð, þá er ydur þad allt breint.

42. Þe ydur Phariseis sem tünded myntu, og rúthn, og allt kálgresi, og sneided hiá dóme og Guds kærleika; þetta býriar at gera, enn hitt eigi efter at skíla.

43. Þe ydur Phariseis, sem giarnan sitad esst í samfunduhusum, og viled fá Rvediur á Torgum.

44. Þe se ydur skriftlærdum, og Phariseis, þer þræfnarar, því þer erud sem huldar grafer framman.

frammsíðenna, yfir hvertum menn ganga, og þeckia þær eigi.

45. Þá svarade nokkur skriflærdur, og sagde til hans: Meistare, með þessu orði smánar þú og svo of.

46. Enn hann sagde: og yður skriflærdum se einnenn ve, því þer þíðed menn með byrdum, sem þeir geta eigi borað, og þer snerted þær eigi með einum fingri.

47. Þe yður, þvíat þer uppbygged spámanna grafer, enn fedur yður listfödu þá.

48. Ut sönnu þá vitned þer það, og samfinned svo verkum yðarra fedra, þvíat þeir afslífdu þá, enn þer uppbygged Leiðe þeirra.

49. Þyrer því seger spekenn Guds: eg vil fenda til þeirra spámennt og postula, og sumu af þeim munu þeir deyða og ofsfæla.

50. Svo at krefest af þessare kinslöd blöð allra spámanna, það úthellst þesur verid, frá grundvallon verallðor.

51. Allt frá blöde Abels, og til blöds Zacharie, sem deyddur var í millu Altaris og Mustereins; já, eg sege yður, at það mun krefast af þessare kinslöd.

52. Þe se yður skriflærdum, því þer bered lykel vitfönnar, enn komed þó eigi siálfer þar inn, og hamled þeim sem þar víla innanganga.

53. Enn þá hann hafde þvílíkt til þeirra talad, tóku skriflærðer til og Þharisei þunglega at þrennga at honum, og velsamlega hann at mörgu atspyrja.

54. Veitande þonum umfatur, og leitudu við at jaga það nokkud af hans munne, sem þeir mættu þann um filia,

XII. Capitule.

Dá þuste fólked at, og þar komu margar þúsunder til samans, svo at hver trad under annann, þá hóf hann upp og sagde til sinna lærsefveina, vakted yður fyrir sárdeige Þhariseorum, hvað at er þræsne.

2. Þvíat ekki er svo þulid, at eigi skulu verda auglióft, ne nokkud svo leyndt, at menn skulu eigi fá at vita.

3. Fyrir því, hvað þer seged í Mirkrum, það mun í Líðsi þeyrast, og hvað þer í Svefus húsnum þvísled í Eyra, mun á ræfrum uppe predikad.

4. Enn eg sege yður vinum mínum: þrædest eigi þá, sem líkaman aflísa, og efter það fá þeir ekki meira lát gert.

5. Enn eg vil sýna yður hvern þer skulud þrædast: þrædest þann, sem efter það hann þesur lífláted, þesur makt til at kasta í Helvíte, já, sege eg yður: þá þrædest þann.

6. Seliast eigi sinni skógarþrester fyrir tvo peninga, og samt er einn af þeim ekki gleymdur fyrir Gude.

7. Svo eru og öll þesudhár yðar talenn, fyrir því skulud þer ekki óttast, þvíat þer erud dyrrer enn margar skógarþrester.

8. Enn

8. Enn eg sege yður: hver hellst þann vð durkennet mig fyrer mönnum, þann mun Mannsins sonur vidurkenna fyrer englum Guds.

9. Enn hver, þann afneitar mér fyrer mönnum, þonum mun afneitad verda fyrer Guds Englum.

10. Og hver sem talar ord gegn Mannsins syne, þá mun þonum það fyrergefast, enn hver þann hæder heilagann Anda, þonum skal það ecki fyrergefast.

11. Enn nær þeir leida yður inn í samfunduþús, og fyrer valldid og þá megtugu, þá vered eigi hugstúker, hvernenn eda hveru þer skulud svara, eda hvað þer skulud sega.

12. Þvíat heilagur Ande mun fræda yður á sönnu stundu, hvað yður byriar at sega.

13. Þá sagde einn af fólkeni til hans: Meistare, seg bróður mínum, at hann skipte vid mig arfenum.

14. Enn hann sagde þonum: Þú madur, hver sette mig fyrer dómara, eda arfskiptismann yfer yður?

15. Og hann sagde til þeirra: stæd til, og vared yður vid ághrue, þvíat engenn lifer þar af, það hann hase mikel audæfe.

16. Og hann talade þá eina efterlíking til þeirra, og sagde: Mudugur madur nockur var sá, hvers afur fært hafde ávært.

17. Hann huxade með sér og sagde: hvað skal eg til gera? eg hese ecke það, hvar eg mege minum áverte í safna.

18. Og sagde: Þat vil eg gera, eg vil nidur-
tífa mína blödu, og gera upp adra meire, og
safna þángað öllu því, sem mer hefur gróed, og
mínum audæsum.

19. Og þá mun eg sega til sálu minnar:
Sála mín, þú hefur mikenn forða í mörg ár,
þvíl þig nú, et og dreck, og vert glæd.

20. Enn Gud sagde til hans: Þú däre, á
þessare nóttu munu þeir þína sál af þer kresa,
hvers verdur þat þá, sem þú hefur tilreidt?

21. Svo gengur til fyrer þeim sem draga
siód samann, og eru eigi í Gude ríker.

22. Þá sagde hann til sinna læresveina: Fyrer
því sege eg yður, stúred ecki fyrer yðru lífe, hvað
þer skulud eta, og ecki fyrer lykamá yðrum, hveru
hann skule klæðast.

23. Lifid er meira enn fæðant, og líkamenn
meire enn fætenn.

24. Hngged at þrosuunum, þeir fá hverke,
ne uppfæra, ecki hafa þeir blödu ne kállara, og
samt fæder Gud þá. Miklum mun betre erud
þer þó fuglunum.

25. Enn hver yðar fær með sinne hágshle
aukid stærð sína um eina álnar-leingd?

26. Nú ef þer orkid ecki hins minsta, hvar
fyrer stúred þer þá fyrer þínu öðru?

27. Hugleided lísiurnar á mörkenne, hvernenn
þær vará, þær vinna ecki ne spinna, enn eg sege
yður, at Salomon í allra sinne dyrd var ecki
svo skryddur, sem ein af þeim.

28. Nú fyrst Gud skýrder svo þat gras sem í dag er á akre, og á morgun verður í ofnenn láted, miklu meir mun hann þá klæða yður, ó þer liteltrúader?

29. Þar fyrer og svo þer, hyrder þar ecki um, hvað þer eted eða drecked, og þesed yður eigi hátt.

30. Þvíat efter þessu öllu sæla þeidingar í veröldunne, enn fader yðar veit vel, at þer þursid þessa vid.

31. Því leited fyrst Guds ríkes, og mun yður þá þetta allt tilfalla.

32. Hráðest ecki þú litla hiörd, þvíat þat þocknast fedur yðar at gæfa yður ríked.

33. Seled hvað þer hafed, og gefed slmesu, gered yður og þá secke, sem eigi elldast, og þann siöd sem eigi minkar á himnum, at hverum þíofar fá eigi komeft, ne melur eted.

34. Því hvar yðar fesiödur er, þar mun og yðart hiarta vera.

35. Láted yðar lendar umgyrðtar vera, og yðart liös loga.

36. Og vered líler þeim mönnum sem bíða efter sínum lánardrottne, hvenær hann mune aftur koma af brúllaupum, svo at þá hann kemur og þer, se strax fyrer þönum upplofed.

37. Sæler eru þeir þíonar, hvera Herrann finnur vakande, þá hann kemur. Samulega sege eg yður, þat hann mune uppstytta sig, og seta þá til bords og gánga fyrer þeim og þíöna þeim.

38. Og ef hann kemur á annare vakt, eda á hiinne þridu vakt, og finnur þat líka svo, sælet eru þeir þiónar.

39. Enn þat skulud þer vita, at ef húsbond-
enn vísse á hverre stundu! þíofurenn kæme, þá vekte hann, og lete eigi grafast í sitt hús.

40. Þyrer því vered þer og reidubúner, þvlat mannsins sonur mun á þeirre stundu koma, sem þer ætled ecki.

41. Þá sagde Petur til hans: Herra, seger þú þessa esterlíking til vor, eda til allra?

42. Enn Drottenn sagde: Hvað mikels er verdt um trúann og forsialann hússtiornarmann, hvern hans herra setur yfer sitt heimkynne, at hann gefe þeim í rettann tíma, þat sem þeim ber?

43. Sæll er sá þión, hvern hans herra finnur svo gerande, þá hann kemur.

44. Samulega sege eg yður, þat hann mun setia hann yfer allt sitt gods.

45. Enn ef sá same þión seger í hjarta sínu: Herra minn gerer dvöl á at koma, og tekur at beria vinnumenn og ambátter, og at eta og drecka, og slg druckenn at gera.

46. Þá mun herrann þess þíons koma á þeint dege sem hann þeinker eigi, og á þeirre stundu sem hann veit ecki, og hann mun þeggva hann í sundur, og leggja þönum síu laun með ótráum.

47. Enn hver sá þión sem veit síns herra vilia, og bió sig eigi til, gerde og ecki efter hans vilia, hann mun líða mærg þegg.

48. Enn

48. Enn hver sá ekki veit, og gerer þat hegningar se verdt, hann mun minne hirtíng fá, þvíat þeim sem mikid er veitt, af honum æskist mikid, og hverum mikid verður í hendur sellt, af honum heimtist mikid.

49. Eg em kominn at kveífa upp elld á jördu, hvað villde eg heildur, enn hann brynne nú þegar?

50. Enn eg hlýt ádur með skirn at skirast, og hversu eg þreingist þángat til þín fullkomnast.

51. Meined þer, at eg kæme at senda fríd á jördu? Eg seige, nei, heildur sundurþykku.

52. Þvíat þedann í frá munu finni verða í einu húsi sundurþykfer, þrír móte tveimur, og tveir móte þremur.

53. Fæderenn min verða móte synenum, og sonurenn móte fæðurnum, og móðurenn móte dotturenn, og dotturenn móte móðurenn, og móður mahnsins móte sonarkónunne, og sonarkonann móte móður mahnsins.

54. Enn hann sagde til fólksins: Hvænær þer síæd ský uppganga í vestre, þá seged þer jafnskiótt, at regn kome, og þat sker svo.

55. Og nær þer síæd sunnannviind blása, þá seged þer hita verða, og þat sker.

56. Þer hræsnaar, afynd himens og jarda, kunned þer at prófa.

57. Enn því prófed þer ekki þennann tíma? eða fyrer því dæmed þer ekki á síálfum yður, hvað retvíst er?

58. Enn

58. Einn nær þú gengur með þínum Sö-
kudólg fyrir höfðingann, þá kosta kapps á vegen-
um, at þú losir þig frá honum, at eigi drage
hann þig fyrir dómara, og dómarenn sele þig
ressaranum, og ressarinn laste þer svo í dýb-
blitsu.

59. Eg segi þer, at eigi muntu komast út
þaðann, þar til þú borgar, einnenn hinn síða-
sta skarf.

XIII. Capitule.

Einn í þann sama tíma voru þar uoðforer vid, sem
kunngerdu honum frá þeim í Galilea, hverra
blóde Pilatus hafde blandad vid þeirra förner.

2. Jesus svarade og sagde til þeirra: meined
þer, at þesser Galilei væru fyrir öllum Galileis
synduger, þóat þeir þyldu þetta?

3. Eg segi nei, heldur ef þer gered eigi idran,
þá fyrirfarest þer líka aller eins.

4. Eða meined þer, at þeir átián, á hvera
turneunn í Silo brapade og drap, hase sakader
vered framar öllum mönnum, sem búa í Jeru-
salem?

5. Eg sege yður nei, heldur ef þer gered ekki
idran, munud þer einnenn aller svo fyrirfarast.

6. Og hann sagde þeim þessa efterlíking:
þar hafde einn eitt fíkiuttre plantad í sínum vín-
garde, hann kom og leitade ávartar á því, og
fann ekki.

7. Þá sagde hann til víngarðsmannsins: ská, nú í þrjú ár hefi eg árlega komid og leitad avártar af þessu síkiuttre, og funded ecki, hegg þad því af, hvar til hindrar þad gardslended?

8. Enn hann svarade og sagde til hans: herra, losa því at standa þetta ár, þar til eg gref um þad, og læt at myla.

9. Ef þad villde svo ávört fyrra, enn ef eigi, þá hegg þad eftirá af.

10. Og hann kende í einu af samfundu húsu- num á sabbathsdege.

11. Og stáed, at þar var ein kona, sem hafde fránskileis anda í átíán ár, og hún var blúg, og öldungis ecki gat hún upplited.

12. Enn þá Jesus leit hana, kallade hann hana til sín og sagde til hennar: Þú kona! vert laus af fránfdæmie þínn.

13. Og lagde hendur nser hana. Og jafn- skjótt reiste hún sig upp og dyrkade Gud.

14. Þá svarade nfermadurenn samfunduhúss- ins, og þyktest vid, at Jesus læknade á sab- bathsdege, og sagde til Lyðsins: sex dagar eru þeir á hverum hærfer at viana, komed þer á þeim at láta læfna yður, enn eigi á sabbaths- dege.

15. Drottenn svarade þennum og sagde: Þú hræsnare, lætfer eigi hver einn yðar á sabbaths- dege nant sitt og ajna fra stallenum, og leider til vatns?

16. Enn þýllde þesse eigt lensast á sabbathsdege, sem þó er Abrahams dóttir, af því bande, með hveru Andskotenn þefur hana fíetrad í áttíán ár?

17. Og sem hann sagde þetta, skómmudust sín aller hans mótmælendur, og allt fólked gladdest yfer þeim öllum dyrdaverkum, sem af honum gerdust.

18. Og hann sagde: hverum er Guds Ríke líft, og hveru skal eg því samiasna?

19. Líft er það mustards korne, hvert Madur tók og varpade í græsgarð sinn, það spratt upp og vaxt mikled tre, og fuglar Himens þinggu under þess kvistum.

20. Og enn sagde hann: hveru skal eg samlífa Guds Ríke?

21. Líft er það surdeygge því, sem kona tók og faldde meðal þriggja mælera miðs, þar til það styrdest allt.

22. Og hann gekk gegnum borgir og kaupstún, og kende og gerde sína reisu til Jerusalems.

23. Enn þar sagde nokkur til hans: herra, meinar þú eigi, at þeir seu fáer sem hjálpast? enn hann sagde til þeirra:

24. Reppest efter inn at ganga um híd þraunga hlíðed, þvíat marger (það sege eg yður) munu sækja til, þar inn at ganga, og fá eigi getad.

25. Þra því húsbondenn er uppstaddenn, og þefur dyrnar afturlúcktar, þá munu þeir tala til

þar fyrir utann at standa, og á byrnat at koma, svo segande: Herra, herra, lúk þú upp fyrir oss: Hann mun svara og sega til yðar: Eigi þekke eg yður, hvadann þer erud.

26. Þá munud þer hestia upp at sega: Ver þesum etid hía þer, og druckid, og á stratum vorum kender þú.

27. Enn hann mun sega: eg sege yður, það eigi þekke eg yður, hvadann þer erud, fared frá mer aller, þer illgerdamenn.

28. Þar mun vera óþ og tannagnstrau. Nær þer síðed Abraham, Isaac og Jacob og alla spámenn i Guds Ríke, at þer erud útrekner.

29. Og þeir úr austre og vestre, nordre, og sudre, munu koma, og til bords sitia i Guds Ríke.

30. Og síðed, þar eru þeir síðarster sem verda munu fyrster, og þeir sem eru fyrster, munu verda síðarster.

31. Al þeim sama dege gengu nockorer af Phariseis inn, og sögde þeim: Vilt þú burt og gæf þedann, þvíat Herodes vill aflísa þig.

32. Hann sagde til þeirra: Fared þer og seged þeim ref: Síðed, at eg ref út Diosa, og lækna i dag og á morgun, enn á þrida dege mun eg taka enda.

33. Þó mun eg ganga i dag og á morgun, og dagenn þar efter, þvíat það jar ekki í þed, at nockur spámadur farest utann i Jerusalem.

34. Jerusalem, Jerusalem, þú sem aflífar spámennena, og grýter þá steinum, sem til þín verda

verda sender, hversu oft hefi eg vilad samann-
safna börnum þínum, líka sem hœna sínum ung-
um, under vænge fer, og þer hafed eigi vilad?

35. Síæd, ydvarð hús þæt yður þvi endes-
læted verda, þvi eg sege yður, að eigi munud
þer mig síá, þar til það kemur, at þer munud
sega: Þojadur se sá sem kemur í nafne Drottins!

XIV. Capitule.

Dg það skede, at hann kom á sabbathsdege inn
í hús nokkors þess, sem var yferbodare Þharis-
seorum, brauds at neyta, og þeir höfdu vord
á honum.

2. Dg síá, at Madur nokur, sá vatnsfott
hafde, var þar framme yrrer honum.

3. Dg Jesus ansade og sagde til Þogsvetlinga,
og Þhariseanna, svo segande: Er það nokkud
rett, at lækna á sabbathsdögum? Einn þeir
þogdu vid.

4. Hann tók þá á honum, og læknade hann,
og let burtfara.

5. Svarade og sagde til þeirra: hver er á
medal yðar, hvers nre edur afne sem fellur í
brunn, at hann eigi jafnsnart drage hann upp á
sabbathsdege?

6. Dg þeir gátu honum engu þar til svarad.

7. Einn eina efterlíking sagde hann til Bode-
mannanna, þá hann formerkte hvernenn þeir
útvöldu efi at sitia, og hann sagde til þeirra:

8. Nær þú verdur bodenn af nokkorum til brúðkaups, þá set þig eigi esst, kann sê, at einn heidarlegre, enn þú, se bodenn af honum.

9. Og kome sá sem þer baud og honum, og sege til þín: gef þessum rúm, og blióter þú þá med finnroða at hallda þinn nýsta sess.

10. Hellsdur nær þú verdur bodenn, þá far og set þig uedst, svo at nær sá kemur, sem þer baud, sege hann til þín: Vinur, þóla þer upp betur, og svo mun þer veitast heidur fyrir þínum Gessunautum.

11. Þvíat hver sig siálfur upphesur, hann mun nidurlægast, og hver sig siálfur nidur-lækar, hann skal upphesast.

12. Hann sagde til hans, sem honum hafde bodid: Nær þú hellstur middags verd eda kvöld-máttid, þá skaltþú eigi bióða vinum þínum ne bræðrum, eigi frændum þínum ne nágrönnum þeim sem ríker eru, at eigi bióde þeir þer heim til sín astur einhvern tíma, og se þer þá endur-gollded.

13. Hellsdur nær þú gerer heimbod, þá biód fátækum, vönudum, helstum og blindum.

14. Þá erstu sêll, þvíat þeir hafa ecki til þer astur at lúka, enn það mun þer endur-gollded verða í uprisu rettslátra.

15. Enn þá þetta heyrde einn af þeim sem til bords sat, sagde sá til hans: sêll er sá maður, sem etur braud í Guds Ríke.

16. Enn hann sagde til hans: nockor madur var sá, sem gerde mikla kvøldsmálfid, og baud mörquum til hennar.

17. Og sende út sinn Piön um kvøldsmálfstímann, at hann segde bódsmönnum: komed, þvíat allt er nú reidubúð.

18. Enn þeir tóku þá allar tit, hver efter annan, at affala sig. Hinn fyrste sagde til hans: Alur keypte eg, og mun eg fara út, at sjá hann, eg bid þig, affala mig.

19. Og annar sagde: fimmi þor afnyta keypte eg, og fer eg nú út, at skoda þau, eg bid þig affala mig.

20. Hinn þridi sagde: Konu þese eg mer festa, fyrir því kann eg eigi at koma.

21. Og Piönustumadurenn kom, og undervísade það sinum herra aftur. Þá vord Hús-bóndenn reidur, og sagde til síns Piöns: far snarlega út á stræte og getur borgarennar, og leid volada, vanada, hallta og blinda hingat inn.

22. Og Piönenn sagde: herra, það er gert hvað þú skipader, og þó er enn nú rúm.

23. Og herrann sagde til Piönsins: far þú út á þjóðbrauter, og um túngarda, og naugda þeim her inn at koma, svo mitt hús verde fullt.

24. Enn eg sege yður það, at eingenni þeirra manna, sem bódner voru, munu smacka mína kvøldsmálfid.

25. Enn margt folk gefr med þönum, og hann snere ser vid, og sagde til þeirra:

26. Ef nokkor kemur til mín og hatar eigi föður sinn og móður, konu og börn, bræður og systur, og þar til sitt eged líf, hann fær eigi minn lærefveinn verid.

27. Og hver hann eigi ber sinn kross og fylger mer efter, så getur eigi minn lærefveinn verid.

28. Því hver er sá á medal yðar, sem turn vill uppbyggja, og situr eigi áður og samannreiðar kostnaðenn? Hvert hann hefur at fullkomna það med.

29. Svo at ef hann leggur grundvöllenn, og getur ekki fullkomnað, munu þá ekki aller, þeir sem það síá, taka at dára hann.

30. Og sega: Þesse Maður tók at byggja, og getur eigi viðlofid.

31. Eða hver konungur gengur út at hallda orustn gegn öðrum konunge: situr hann eigi áður og hugar um med sér, hvert hann geti med tíu þúsundum mætt honum, sem med tuttugu þúsundum kemur móte honum?

32. Enn ef eigi, þá sender hann bodskap út, þá þegar hinn er þó fiarlægur, og bidur fridar.

33. Svo og líka sér hver yðar, sem eigi afseger öllu því hann á, fær eigi minn lærefvein verid.

34. Salltid er godt, enn ef salltid dosnar, med hveru freyðded þer þá?

35. Þvíat það er þá hverke á tún-jörd ne tadhauga þarslegt, heldur verður því útvarpad. Hver eyru hefur at heyra, hann heyre.

XV. Capitule.

Enn aller tollþeimtumenn og bersyndnger nálægdust hann, at þeyra hann.

2. Og Þharisei og skristlærder mögludu, og sögdu: Þesse medtokur synduga, og etur med þeim.

3. Enn hann sagde þessa efterlíking til þeirra, og sagde:

4. Hver er sá meðal yðar, sem þesur hundrad saude, og ef hann tiner einum af þeim, at hann láte eigi efter þá níu og níutíge í eydemörku, og fer efter þeim sem tíndest, þángat til hann finnur hann?

5. Og nær hann þesur hann funded, leggur hann þánn upp med sagnade ser á herdar.

6. Og þá hann kemur heim, kallar hann samann sína vine og nágranna, og seger til þeirra: Gledest med mer, þvlat eg þese minn sandastur fundid, sem tapadur var.

7. Eg sege yður: At lífa svo mun sögundur verda á himnum yfer einum syndugum, þeim sem íðran gerer, meir enn yfer þeim níu og níutíge rettlátum, sem eigi þurfa yferbótar vid.

8. Eða hver er sú kona sem þesur tíu peninga, og ef hún tiner einum þeirra, sveikar hún eigi líðs, og sópar húsið og leitar vandlega, þar til hún finnur hann?

9. Og nær hún þesur funded hann, saman-
kallar hún eigi vinþonur sírar og grandþonur, og
seger:

seger: Samgledest með mér, þvíat eg hefse minn pening astur funded, hverum eg hafde tint.

10. Líka svo sege eg yður, at sögnudur mun vera fyrir englum Guds, yfir einum syndugum, sem ídraa gerer.

11. Og hann sagde: Mætur maður hafde tvo syni.

12. Og hinn yngre af þeim sagde til föður síns: Gef mér, fader, þá deild af götsenu sem mér ber, og hann skipte með þeim götsenu.

13. Og skömmu þar eftir, þá dró hinn yngre sonur allt til samans og reiste langt burt úr landinu, og forærði þar sínu gödse í eyðslulegum lífnade.

14. Og þá hann hafde nú öllu soat, þad hann átte, gerdest mikel dyrtid í öllu því sama lande. Svo hann tók at skorta.

15. Hann fór og hellt til hiá einum borgara þar í landinu, sa sende hann út á sinn akur, at hann gætte svína.

16. Og hann gyntest at sedia sinn maga af drafe því, sem svínenn átu, og eingenn gaf honum þat.

17. Þá þeinkte hann með sér, og sagde: Svad marga daglaunamenn hefur minn fader? Þeir sem hafa nægd á braude, enn eg ferst í húngre.

18. Því þal eg uppstanda og fara til föðurs míns, og sega til hans: Fader, eg syndgade í þímenenn og fyrir þer.

19. Því eg em eigi framarmeir verdugur at kallast þinn sonur, ger mig því, sem einn af þínum daglaunamönnum.

20. Hann reis upp, og kom til fædur síns. Og þá hann var enn langt burt þaðann, leit faderinn hann, og sá aumur á honum, hlióp at, og fell um háls honum, og kysste hann.

21. Enn fadereinn sagde til hans: Fader, eg syndgæde í himenenn, og styrer þer, og því em eg nú eigi verdugur at kallast þinn sonur.

22. Enn fadereinn sagde til þióna sinna: Vered þingat hinn besta flædnad, og færed hann í, og gefed þring á hans hend, og fló á hans fætur.

23. Sæfed alinn kálf og slátræd, og neytum og verum láter.

24. Þvíat þesse minn sonur var daudur, og er endurlífnaður, hann tindest, og er nú fundenn. Og þeir tóku at glediaft.

25. Enn hinn elldre sonur hans var á akre, og þá hann kom og nálægdest húsið, heyrde hann kvæðskap, og danslæte.

26. Og kallade einn af þíonustumönnum til sín, og spurde, hvað þetta være.

27. Sá sagde: Bróder þinn er komenn, og fader þinn slátræde öldum kálfe, at hann feck hann heilann aftur.

28. Enn hann reiddest við, og villde eigi inn-ganga, þá gekk fader hans út og baud honum.

29. Enn hann svarade og sagde til fædur síns: Síá, svo mörög ár þíong eg þer: og þese allðrei
enn

enn yfertroded þín bodord, og þú gaffst mér enn alldreifid, svo at eg mætti með mínum vinum gládur vera.

30. Enn nú þesse þinn sonur er komenn, sá sem hafde svælt sínu gótsi með hörum, þá sláðer þú honum alenn kálfi.

31. Enn hann sagde honum: Sonur minn, þú ert jafnann hía mér, og allt hvað mitt er, þáð er þitt.

32. Því ættr þú nú at vera látur, og sagna, því þesse þinn bróðer var daudur og endurlífnaðe, hann tíndest og er astur fundenn.

XVI. Capítule.

Enn hann sagde til sinna læresveina: Audugur madur nockur var sá, sem ser hafde ráðsmann, og sá varð rægdur við hann, at hann hefde fargað hans góðsi.

2. Og þann kallade hann til sín, og sagde til hans: Því heyre eg þetta um þig? Ger reifningskap þinnar ráðsmensku, þvíat þú mátt eigi heda af ráðsmensku hafa.

3. Enn ráðsmadurenn sagde með stálsum ser, hvað skal eg tilgera, með því minn herra sviptur mig embættenu? Eg get eigi grafed, enn eg skammast mín at bidia.

4. Eg veit vel, hvað eg skal gera, nær eg verð embættenu affettur, svo at þeir medtake mig í þín hús.

5. Og hann kallade til sín alla skuldamenn síns herra, og sagde til hins fyrsta: Hversu mikid ert þu skyldugur mínum herra?

6. Hann sagde: Hundrad tunnur vidsmørs. Hann sagde þá til hans: Tak þitt bres, set þig og skrifa strax fimmtíge.

7. Eftir þat sagde hann til hins annars: Einn, ert þu mikid skyldugur? Sá sagde: Hundrad mælera hveites. Þá sagde hann til hans: Tak þitt bres og skrifa áttatíge.

8. Og herranti lofade þann ránglata ráðsmann, at hann hafde svo forsiálega gert, þólat börn þessarar veraldar eru fænaræ börnum líóssins í sinne línslód.

9. Og eg sege yður: Gerid yður vine af hinum ránglata mammon, svo nær þer vidþurfed, at þeir medtake yður í enlisar tialldóðer.

10. Hver trúr er í minnstu, sá er trúr í miklu, og hver rángsúðenn er í því minnstu, hann er rángsúðenn í miklu.

11. Þvíat ef þer erud eiaí trúer í hinum rángferduga mammon, hver vill trúá yður þá til þess sem sannarlegt er?

12. Og ef þer erud egi trúer í annarlegu, hver mun gefa yður þá hvað ydart er?

13. Eingenn heimilis þíón getur tveimur herrum senn þíónad, utann hann annaðhvort hate þann eina, og elste hinn annann, eda þydest þann eina og forsmæe hinn annann, þer getid eigi Gude þíónad og mammon.

14. Enn þeir Þharisei heyrdu allt þetta, sem ágiarner voru, og dárudu hann.

15. Þá sagde hann til þeirra: Þer erud þeir, sem yður rettlatad siálfir fyrer mönnum, enn Gud þecker hiórtu yðar, þviat hvað hátt er hía mönnum, þat er fviirdelegt fyrer Gude.

16. Lögmaled og prophetarner spádu allt til Jóhannem, enn uppfra þeim þíma predikast Guds rífe fyrer evangelium, og ser hver madur þrennger ser þar inn med magt.

17. Enn lettfelldara er at himen og jörd for-gänge, enn einn titill af lögmalednu fálle.

18. Hver sína egeun konu forlxtur, og kvon-gast annare, sá dríger hör, og hver sem kvon-gast þeirre, sem frá manne er skílen, hann dríger og svo hör.

19. Nockur madur rífur var þar, sá sem klædd-est med purpura, og kostulegum línklaðum, og lifde hverndag kostulega og í glede.

20. Enn þar var einn fátækur madur, sem Bazarus var at nafne, hver úte lá fyrer hans dýrum fullur launa.

21. Og hann gyntist at sedia sig af þeim molum, sem fellu af bordum hins ríka. Þar komu og hundar og sleiftu hans sár.

22. Enn svo vard, at hinn volade dó, og var borenn af englum í skaut Abrahams, hinn rífe dó lífa, og vard jaddadur.

23. Og sem hann var nú í helvíte og kvölun-um, þá hóf hann upp sín augu, og leit Abra-ham langt burt, og Bazarum í hans skaute.

24. Þá

24. Þá hrópade hann og sagde: Fader Abraham, misskuna mer og send Lazarum, at hann drepe þinu fremsta síns fingurs í vatn, og kæle tungu mína, þviat eg kvelst þinglega í þessum Loga.

25. Enn Abraham sagde: Hugleid þú sonur, at þú medtókst þinn góða í lífsíð þinne, og Lazarus þar í mót medtók þid vonda. Enn nú verður hann huggadur, enn þú þindur.

26. Og frammyfer allt þetta, er í mille vor og yðar miked dítu stadfest, svo at þeir sem vilja þedann fara niður til yðar, geta það eigi, og þeir eigi þaðann fra yður upp hingat til vor fared.

27. Þá sagde hann: Þá bid eg þig fader, at þú sender hann í míns fedurs hús.

28. Þviat eg hese sinn brædur, at hann kunne at vitna fyrir þeim, svo at eigi kome þeir og svo í þennann kvalastad.

29. Abraham sagde til hans: Þeir hafa Moysen og spámennena, heyre þeir þeim.

30. Enn hann sagde: nei, fader Abraham, þelldur ef einn frammíðenna fære til þeirra, þá mundi þeir betra sig.

31. Hann sagde þonum: ef þeir hlýða eigi Moysi og spámönnunum, þá munu þeir og eigi þelldur trúa, þó nockur af danda uppríse.

XVII. Capitulæ.

Ög hann sagde til sinna læresveina: ómögulegt er, at þar skyldi eigi koma hneislauer. Enn ve þeim fyrir hvern þær koma.

2. Þarfara være þónum, at kvarnarsteinn hengdest um háls þónum, og være þónum í síð fastad, enn at hann hneisle einn af þessum sinælingum.

3. Vælted yður, ef broður þinn brýtur við þig, þá átel hann, og ef hann idrast, þá fyrirger þónum það.

4. Ög þó hann brióte síðsinnum á deige við þig, og kame síðsinnum aftur á deige til þín, og segde: það idrar mig, þá skalt þú fyrirgera þónum það.

5. Ög Postularnir sögdu til Drottins: auk þú oss trúna.

6. Enn Drottinn sagde: ef þér hefdud tré, sem annað Mustards korn, og segdu þessu morberia tré: uppræt þig, og rótset þig í síðnum, þá skyldi það yður hlýða.

7. Hver er á meðal yðar, sem hefur einn þión, sem plæger, edur seuad hirder, nær hann kemur heim af akre, at hann sege þónum þá: Far str. set þig til bords! er það eigi svo,

8. V. an sege til hans: bú til það eg skal nehta í kvöld, og stótt þig upp, og þióna mer, þar til at eg hefe etid og druckid, og eftirá, þá skalt þú eta og drecka?

9. Þackar hann nokkud þeim þíón, þó at hann gere hvað honum var bодid? Eg meina nei.

10. Eyo og þer líka, nær þer hafed allt þat gert, hvað yður var boded, þá seged: Önyter þíónar erum ver, því hvað ver áttum med þýllidu at gera, þat gerdum ver.

11. Þat sёde og, þá hann fór til Jerusalem, at hann ferðadest midt gegnum Samariam og Galileam.

12. Og þá hann kom í nokkurt kaupstað, mættu honum tíu líkþráer menn, hverer síðu lángt frá.

13. Höfnu upp sína raust og sögdu: Jesu, kære meistare, miskuna þú oss!

14. Og þá hann sá þá, sagde hann til þeirra: Fared þer og syned yður prestunum, og þat sёde þá þeir gengu þadaun, at þeir urdu þreiner.

15. Enn einn af þeim, nær hann sá at hann var heilbrigður ordenn, snere hann ástur, og lofade Gud med hárra raust.

16. Þell framman á sína ástíonu sýrer fatur hennu og þackade honum: og þesse var Samverskur.

17. Enn Jesus svarade og sagde: Eru þer eigi tíu þreinsfader? Enn hvar eru þeir nú?

18. Fundust engir aðrer, þeir ástur snernu, og gæfe Gude dyrdena, nema þesse áttlendingur?

19. Og hann sagde til hans: Statt þú upp og far þedann, þín trú gerde þig hóspinn.

20. Enn þá hann var atspurdur af Þhariseis, hvenær Guds ríke kame, svarade hann þeim og

¶

sagde:

sagde: Guds ríke kemur eigi með ytre hegðan, sem menn kunna at taka vara á.

21. Þar mun og ecki segast, síá, her eda þar er þat, því síæd, at Guds ríke er hid innra í yður.

22. Þá sagde hann til lærefveinanna: Þær stunder koma, at þer munud grynast at síá einn dag mannsins son, og munud hann eigi síá.

23. Og þeir munu sega til yðar: Síá her, síá þar, gáunget eigi þángat, og eigi heilður fylged.

24. Þvíat svo sem ellding af himne ofan leipt-rar, og lyser yfer allt þat, sem er uuder him-nenum, líka svo mun mannsins sonur vera á sínum dege.

25. Enn þönum byriar fyrst margt at þola, og útþráfadur verda af þessare línslóð.

26. Og svo sem þat stæde í tíð Noa, líka svo mun stæ á dögum mannsins sonar.

27. Þeir átu og drucku, þeir kvongudust og letu sig gista, allt til þess dags, þá Noe gekk í orfæna, og flóðid kom, og tortínde þeim öllum.

28. Einneun, líka svo sem þat stæde í tíð Loths, þeir átu og drucku, þeir leypu og selldu, þeir plöntudu og uppbygdu.

29. Enn á þeim dögum, sem Loth fór út af Sódoma, rignde ofann ellde og brennesteine af þlunne, og fyrersfór þeim öllum.

30. Ester slíkum hætte mun þat tilganga á þeim dögum, sem mannsins sonur mun open-berast.

31. Hver hann verður á þeim sama dege á ræfre staddur, og se hans búsgagn í húsinu, þá stige hann eigi ofann þat at sækja. Svo og einnenn, sá sem á akre er, þá snúe hann eigi aftur, efter því sem á baki honum er.

32. Minnest þer á konu Loths.

33. Hver hellst sem sækir efter skina vnd at forvara, sá missir hana, og hver hellst hann missir hana, sá hialpar henne til lifjans.

34. Eg sege yður, á þeirre nóttu munu tvær liggja á einne sæng, einn mun medtefenn, og annar forlátinn.

35. Og tvær munu mæla til samans, ein mun medtefen og ennur forlátin.

36. Þeir sverudu og sögdu til hans: Hvar þá Herra?

37. Enn hann sagde til þeirra: Hvar hellst hræd er, þangat safnast og ernerner.

XVIII. Capitule.

Enn hann sagde eina efterlíking til þeirra þar uppá, at menn skylldu jafnann bidia og eigi afláta.

2. Og sagde: Sá domare var í nokkore borg, sem eigi óttadest Gud, og eigi skeytte um nokkorn mann.

3. Enn ekkia nokkur var þar í semu borg, og hún kom til hans og sagde: Hialpa mer frá mínum motstodumanne.

4. Og lenge villde hann eigi. Enn eftirá þeinkte hann með siálfum sér: Þó eg óttest eigi Gud, ne fkeyte um nokkurn mann.

5. Þó fyrir þat, at þesse eðá gerer mer onád svo mikla, þá vil eg hiálpa henne, svo at hún kome eigi at síðustu, og nauðe á mer.

6. Þá sagde Drottinn: Heyred þer hvað sá rángláte dómare seger.

7. Eftyllde Gud eigi gera frelsan sína útvalldra, þeirra sem nótt og dag til hans kalla? Enn þó hann hafe þolinmæde þar yfer?

8. Enn eg sege yður, at hann mun brádlega gera þeirra frelsan. Enn þó, nær mannsins sonur mun koma, meinar þú, at hann mune trú sína á jörðu?

9. Enn hann sagde til nokkora þeirra, sem trenstu uppá siálfa sig, at þeir væru rettláter, og forsmáðu adra, svoddan efterlíking:

10. Tveir menn gengu upp í mustered at bidast fyrir, einn var Þhariseus, enn annar tollþeimtumadur.

11. Þharisearenn stóð og badst þannenn fyrir með siálfum sér: Gud! Eg þacka þer, at eg em eigi svo sem adrer menn, ráningar, órettferduger, hördómsmenn, eða svo sem þesse tollþeimtumadur.

12. Eg fasta tvísvár í viku, og gef tíunder af öllu því eg á.

13. Og tollþeimtumadurenn stóð langt frá, og villde eigi upphesia sín augn til himens, heldur barde hann á sitt brjóst, og sagde: Gud! Vert þu mer syndugum líkjanur.

14. Eg

14. Eg sege yður, at þesse fór rettlátur frammar þínum øðrum niður í sitt hjús. Því hver sig sjálf ann upphesur, hann mun niðurþrykast, og hver sjálfum sér niðurþrycker, hann mun upphafenn verða.

15. Þeir færdu og til hans ungboðn, at hann snerte þau, enn þá þat sán hans læresveinar, ávitundu þeir þá.

16. Enn Jesús kallade þau til sín og sagde: Leyfð börnum til mín at koma, og bannað þeim þat eigi, þvíat þvílíkra er Guds ríke.

17. Sannlega þá sege eg yður, hver hann eigi meðtekur Guds ríke sem ungboðn, hann mun eigi inn ganga í þat.

18. Og einn af þessum spurde hann at, og sagde: Góðe meistare, hvað skal eg gera, at eg megj erfa eynlíft líf?

19. Enn Jesús sagde til hans: Hvað kallar þú mig góðann? Eingenn er góður, nema Gud alleina.

20. Þóðordenn veitst þú? Eigi skalt þu hórdóm dryga; eigi mann vega, eigi stela, eigi lífgvirne bera, heidra skalt þú þinn föður og þína móður.

21. Enn hann sagde: Allt þetta hefi eg haldið frá ungdomi mínum.

22. Þá Jesús heyrde þat, sagde hann til hans: Eitt brestur þig enn, sel allt hvað þú hefur, og gef fátækum, og munt þú þá hafa sið á himne, og kom og fylg mér efter.

23. Þá hann heyrde þat, varð hann miög þriggur, af því hann var miög audugur.

24. Enn

24. Enn þá Jesús sá hann þriggann ordenn, sagde hann: Hversu torvellðt er þeim inn at ganga í Guds rífe, sem rífdömi hafa.

25. Hægra er ulfsaldaum at ganga gegnum nálaraugad, enn rífum manne at komast í Guds rífe.

26. Þá sagdu þeir, sem til heyrdu: Hver fær þá hiálpast?

27. Enn hann sagde: Hvað ómögulegt er fyrir mönnum, þat er mögulegt fyrir Gude.

28. Þá sagde Petur: Siá þú, ver forletum allt og fylgdum þer efter.

29. Enn hann sagde til þeirra: Samplega sege eg yður, eingenn er sá, hver sitt hús, ed foreldra, eda brædur, konu eda börn forlatur, vegna Guds ríkis.

30. At hann medtake þat eigi margfallðt astur á þessum tíma, og í öðrum heime enlíft líf.

31. Enn hann tók þá tólf til sín og sagde til þeirra: Síað, at ver förum nú upp til Jerusalems, og þat mun allt fullkomnad verda, hvað skrifað er, fyrir spámennena, af mannsins syne.

32. Þvíat hann mun framselldur verda heidungum, og hann mun flegenn, smáður og spyttur verda.

33. Og þeir munu hann húðstryka og aflífa, og á hinum þrida dege mun hann uppastur rísa.

34. Enn þeir understódu ecki þar af, og sú ræða var hulenn fyrir þeim, og ecki vissu þeir, hvað sagt var.

35. Enn

35. Enn þat stæde, þá hann tól at nálgað Jericho, at nokkur maður blindur sat við vegginn og bað ólmösu:

36. Enn þá hann heyrde fólked, sem þar frammbíá geck, spurde hann at, hvað þat være.

37. Þeir sögdu honum, at Jesus af Nazareth genge þar hía:

38. Þá kallade hann og sagde: Jesu sonur Davids, misfuna þú mer!

39. Enn þeir sem undaun gengu, hestudu á hann, at hann þegde. Hann kallade því meir, sonur Davids, misfuna þú mer!

40. Þá stóð Jesus kyrr, og baud, at leida hann til sín, og þá hann var komenn þart nær honum, spurde hann þann at,

41. Og sagde: Hvað villstu eg gere þer? Hann sagde: Herra, at eg mætte síá.

42. Jesus sagde til hans: Bert stýgu, þín trú gerde þig hólpenn.

43. Og jafusnart feck hann synena og fylgde honum og efter, veggjandande Gud, og allt þat fólk sem þetta sá, lofade Gud.

XIX. Capitule.

Og hann fór burt, og geck gegnum Jericho.

2. Og síá, at maður sá sem Zachæus var at nafne, sá var foringe tollheimtumanna, og var andugur.

3. Hann

3. Hann gyrndtest at síá Jesum, hver hann være, og gat eigi fyrer fólkenn, þvíat hann var lítell verte.

4. Hann hlióp þá frammi undan, og flífrade upp í nockurt morberatre, svo at hann gæte sed hann, því þar átte hann frammi um at fara.

5. Og sem Jesus kom at þeim sama stad, leit hann upp, og vard hans var, og sagde til hans: Zachæe, stíg þú med skynde ofan, þvíat í dag skal eg koma í þitt hús.

6. Og hann ste skyndelega ofann, og tók við honum fagnande.

7. Og þá þeir sáu þat, mögludu þeir aller, at hann villde herberga sig hía bersyndugum manne.

8. Enn Zachæus geck frammi, og sagde til Drottens: Síá þú Herra, helstena minna; egna gef eg fátækum, og ef eg hef nockurn tældt, þá gef eg fersallt astur.

9. Jesus sagde þá til hans: í dag þá veitest þessu húse sálubíalp, med því at hann er Abrahams sonur.

10. Þvíat mannsins sonur er kominn efter at leita, og sálubólped at gera, þat sem tapad er.

11. Þá þeir nú tilheyrdu, sagde hann þeim frammeiges eina efterlíking, af því at hann var þar nærre Jerusalem, og þat, þeir ætludu at Guðs ríke munde þá strax openbert verda.

12. Og sagde; nockur edalborenn maður ferðadest í fiarlægt land, at hann aflade ser ríkis, og kæme svo astur.

13. Þesse

13. Þesse kallade á tíu sína þjóna, og feck þeim tíu pund, og sagde til þeirra: sýsleð þar með, til þess, eg kem aftur.

14. Enn hans borgamenn hetudu hann, og sendu bod ester honum, og letu sega honum: Ver vilum eigi þennann ríkja láta yfer oss.

15. Það sáðe eg, þá hann kom aftur, og hafde ríðed under sig teled, sáðaðe hann at kalla á þá semm þjóna, hverum hann hafde þed senged, svo at hann vissi, hvad mikled hver hafde sýsleð.

16. Hinn fyrste kom og sagde: Herra, þitt pund hefur afrekað tíu pund.

17. Hann sagde til hans: Gía þú gode þjón, af því þú varst trúr í minustu, skaltú valld hafa yfer tíu borgum.

18. Hinn annar kom einnenn, og sagde: Herra, þitt pund hefur samannþregeð sinu pund.

19. Til hans sagde hann einnenn: Og þú skalt vera yfer sinu borgum.

20. Og hinn þridi kom og sagde: Herra, sía her, þar er þitt pund, hvert eg hese í sveitadúfe fólged.

21. Eg hræddist þig, því þú ert einn hardur madur, tekur það upp, hvad þú hefur eigi nidur lagt, og uppsker það, hvad þú sáðer ecki.

22. Hann sagde til hans: Alf þínum munne þá dæme eg þig, þú skálfur. Vísset þú það, at eg se hardur madur, takande það, hvad eg lagde eigi nidur, og uppskerande það, hvad eg sáðe eigi.

23. Hvar fyrir gæfðu eigi minn pening á margarans bord? Alt nær eg kæme, hefde eg þess með okre krasid.

24. Og hann sagde til þeirra, sem þar hið stóðu: Taled það pund frá honum og fæd þeim sem tíu pund þesur.

25. Þeir sögdu honum: Herra, tíu pund þesur hann.

26. Enn eg sege yður það, at hver sem þesur, honum mun gefed verda, enn frá þeim sem ekki þesur, mun það burtnumed verda, hvað hann þesur.

27. Þó þá mína óvine, sem eigi villdu mig rífa láta yfer ser, leided hingat, og deyded þá her framme fyrir mer.

28. Og sem hann sagde nú þetta, fór hann áfram, og ferðadest upp til Jerusalem.

29. Og það stæde, þá hann tók at nálgast Bethphage og Bethaniam, og kom til Ziallins Oliveti, at hann sende út tvo af sínum læresveinum,

30. Og sagde: farid þer í það Rauptún, hvert gegnt yður er, og þá þer komid þar inn, munud þer finna einn sola bundenn, á hverum alldrei þesur enn nú nokkur Madur setid, lensid hann og leidid hingat.

31. Og ef nokkur spyr yður: því lensed þer hann? þá seged honum svo: Herrann þarf hans vid.

32. Enn þeir fóru burt sem sender voru, og fundu, sem hann hafde sagt þeim.

33. Og sem þeir leystu Jolann, segdu hans Drottinn til þeirra: fyrir hvað leyfist þér Jolann?

34. Þeir segdu: Herrann þarf hans vid.

35. Og þeir hófdu hann til Jesum, og kofstu sínum klæðum á Jolann, og settu Jesum þar upp á.

36. Enn sem hann fór af stad, breiddu þeir sín klæde á vegginn.

37. Og þá hann tók at nálgast, og fór ófann af fiallennu, hóf upp allur flokkur hans læresveina af fagnade; Gud at losa með hárra reddu, yfir öllum þeim furðuverkum, sem þeir höfdu fed.

38. Og segdu: Lofadur se sá, sem kemur einn konungur í nafne Drottins, fridur se á Himne, og dyrd á Upphædum!

39. Og nokkorer af Þhariseis, þeir sem voru með fólkenu, segdu til hans: Meistare, straffa þína læresveina.

40. Hann svarade og sagde til þeirra: eg sege yður það, ef þessir þegdu, þá mundu steinarner hlióða.

41. Og sem hann tók meir at nálgast, sá hann á borgena, og gret yfir henne, og sagde:

42. Ef þú vísfer það, munder þú á þessum tíma hugleida, hvað til þíns fridar þenade, enn nú er það dulid fyrir þínum augum.

43. Þvíat sá tíme mun yfir þig koma, at þínar óviner munu um þig skialdborg setia, og þer umfát veita, og alla vegin at þer þrennga.

44. Og þeir munn þig eyðleggja, og þín börn með þer, og eigi munu þeir láta einn stein yfer þóðrum standa, af því, at þú þeckter eigi þinn vitniartíma.

45. Og hann gekk inn í Mustered, og tók út at reka þá, sem selldu og keyptu þar inne,

46. Og sagde til þeirra: Skrifad stendur: Mitt hús er bænahús, enn þer gerduð það at spillvirka hœle.

47. Og hvers daglega kende hann í Musterenu. Enn kennemannahöfðingar og skrifstærðer, og villdarmenn lyðsins sóktu efter at fýrerkoma honum,

48. Og fundu ecki hvað þeir skyldu honum gera, þvíat allt fólked var honum áhangande, og heyrde hann.

XX. Capitule.

Og það skede á einum þessara daga, þá hann var at kenna fólkeni í Musterenu, og at predika evangelium, þá gengu til hans prestahöfðingar og skrifstærðer með öldungum,

2. Og töludu til hans og sögdu: Seg oss, af hverre magt þú gerer þetta? Eda hver er sá, sem þer gaf þá magt?

3. Þá svarade hann og sagde til þeirra: Eg vil spyrja yður og at einu orde, seged mer það:

4. Skirn Jóhannis, var þú af himne, eda af mönnum?

5. Enn

5. Enn! þeir hugfudu með siðsum ser, og sögdu: ef ver segum, af Himne, svo seger hann: Þyrir því trúðud þer þenne eigi?

6. Enn ef ver segum, af Mennum, þá mun allur lyður lemta oss Griðe, þvíat þeir standa á því, at Jóhannes se spámadur.

7. Og þeir svörudu, at þeir vissu ecki, hvadan hún være.

8. Og Jesus sagde til þeirra: Þá sege eg yður eigi heilur, af hverri makt eg gere þetta.

9. Enn hann tók þá at sega til sólskins þessa efterlíking; Noctur Madur plantade víngard, og bygde hann víngardsmönnum, og fór Utanlands lángann tíma.

10. Og sem tíme var til, sende hann einn Þión til víngardsmanna, at þeir gæfi honum ávært af víngardenum, enn víngardsmennernir slóu hann, og letu tómhendtann frá sér fara.

11. Og um það fram sende hann út annann Þíon; enn þeir strýktu hann og dárudu, og letu erindislausann burt frá sér fara.

12. Og enn yfer það frammi sende hann út hinn þrida, hvern þeir lemsstrudu sárnum og rálu burt síðann.

13. Þá sagde herrann víngardsins: Hvað skal eg til gera? Eg vil senda son minn elstfulegann, má vera, at, þá þeir síá hann, þá seile þeir ser.

14. Enn þá víngardsmennernir sáu sonenn, þeinktu þeir með siðsum ser, og sögdu: Þesse er erfni-

erfingenn, komed, aflisum hann, svo at vor verde arfleisðenn.

15. Og þeir hnepptu hann út af vîngardenum, og lifletu hann. Hvað mun nu herrann vîngardsins gera til við þá?

16. Hann mun konia og tortîna þessum vîngardsmonnum, og bygga sinn vîngard ødrum. Þá þeir heyrdu það, sögdu þeir: stærre se því.

17. Enn hann hórfde á þá, og sagde: hvað er þá það, sem stendur skrifad: þann stein hvern uppbyggendur burtflöstudu, sá er ordenn at hrynningarsteine.

18. Hver hann fellur á þennann stein, sá mun sundurmeliast, enn á hvern hann fellur, þann mun hann fremia.

19. Og kennemannahöfðingar og skrifslærðer höfðu í ásetninge, hvernenn þeir fengu hendur á hann lagt í það sinn, og öttudust fólkið, þvíat þeir formerktu, at hann hafde sagt móti þeim þessa efterlíking.

20. Þeir höfðu og vardhald á honum, og sendu út tálsmenn, hverer ser áttu at breita, sem væru þeir aldygger, svo at þeir gætu veidt hann í ordum, hvar með þeir kynnu at afhenda hann valldenu, og makt landstjórnarans.

21. Og þeir spurdu hann at, og sögdu: Meistar, ver vitum, þú seger og kennei rett, og álitur eigi nokkors manns álit, heldur kennei þú Guds veg rettelega.

22. Er það rett, at ver gefum Keisaranum skatt eða eigi?

23. Enn hann merkte þeirra fláttskap, og sagde til þeirra: hvað freisted þer mín?

24. Syned mer peningenn, hvers mind og yferskrift þesur hann? Þeir sverudu og sögdu: Keisarans.

25. Han sagde þá til þeirra: svo gefed Keisaranum hvað Keisarans er, og Gude hvað Guds er.

26. Og þeir gátu eigi straffað hans ord fyrir fólkenu, undrande hans Andsvar, og þegnudu.

27. Þá gengu nokkrorer af Saduceis til hans hverer hallða, at eingenn upprísa se, og spurdu hann at,

28. Og sögdu: Meistare, Moses þesur ofs svo fyrirskrifað, ef einhvers bróðer andadest, sá sem egenkonu átte, og dæ Barnlaus, þá skal hans bróðer taka hans konu, og uppvæla svo sínum bróður sæde.

29. Nú voru sís bræður, og hinn fyrste fekk ser egenkonu, og andadest Barnlaus.

30. Og sá annar fekk hennar og andadest Barnlaus.

31. Og hinn þriði átte hana, kika og einnenn aller þeir sís, og letu ecki börn efter og önduðust.

32. Enn seinast allra andadest og konann.

33. Hvers þeirra egennfona verður hún nú í upprifunne? Þvíat aller þeir sís þasa hana haft til eignarkonu.

34. Og Jesus svarade og sagde til þeirra: Börn þessarar verallðar kvingast og láta gista sig.

35. Enn þeir sem verduger verða, at eðlast hinn annann heim og upprisu af Daudum, þeir munu hverke gíftast ne sig gífta láta.

36. Því þeir geta eigi síðann dáed, því þeir eru englum líker, og eru Guds börn, með því þeir eru upprífunnar börn.

37. Enn það, at hiner frammlidnu munu upprísa, þesur Moyses andsyndt við rinnenn, þá hann kallade, Drottenn, Gud Abrahams, og Gud Isaacs, og Gud Jacobs.

38. Enn Gud er eigi dauðra, þessdur lifendra manna Gud, þvíat þeir lifa þennum aller.

39. Þa svörudu nokkorer af hinnum Skrifstlærdum og sögdu: meistare, þú þesur rett sagt.

40. Og þeir dirfdust eigi frammar at spyria hann nokkurs.

41. Enn hann sagde til þeirra: hvernenn sega þeir Christ vera Davids son?

42. Og siálfur David seger í psalmabókenne: Drottenn sagde til míns drottens, sit þú til minnar hægre handar.

43. Þar til eg legg þína óvine til skarar þinna fóta.

44. David kallar hann Drottenn, hvernenn er hann þá hans sonur?

45. Enn öllu fólkenum á-þeyrande, þá sagde hann til sinna læresveina:

46. Vakted yður fyrer hinum Skrifstlærdum, hverer gánga víla í síðum klæðum, og lærar þafa kvædur á torgum og hin fremstu sæte í samfunduhúsum, og víð bord, þeir uppsvelga eðnanna

ecknanna þús, með yfervarpi lángs bænabállds, þeir munu ódlast þess þyngre fyrerdæmingu.

XXI. Capítule.

Enn þann leit upp, og sá þá hina ríku, þverna enn þeir letu sitt offur í Guds listuna.

2. Þá sá hann og svo eina eckiu fátæka sem let þar inn tvo þarfa.

3. Og hann sagde: Sannlega sege eg yður, þat þesse fátæka eckia þesur meira lagt þar inn enn hiner aller.

4. Því þeir háfa aller af sinne yferflöðanlegre egn innlagt til Guds offurs, enn þesse þesur af sinne fátækt alla sína næringu þar innlagt, sem þún hafde.

5. Og þá nöckrer sögdu um mustered, at þat være fágad með sagrami steinum og clenodium, sagde hann:

6. Sá time mun koma, á hverum allt þetta, hvað þer síæd, mun eingenn steinn yfer vörum látenn, at eigi mun nidur brotenn.

7. Enn þeir spurdu hann og sögdu: Meistaræ, nær skal þat verða, og hvað merke er til, þá þetta mun ske?

8. Enn hann sagde: Síæd til, at þer verded eigi villter, þvlat marger munu koma í mínu hafne, og sega, at eg se þat, og sá time tekur at nálgast, fylged þeim eigi efter.

9. Enn nær þer heyrð af bardögum og uppslaupum, þá hræðest ecki, þvíat þessu byriar áður at sfa, enn endenn er þó eigi þá strax.

10. Þá sagde hann til þeirra: Ein þið mun þefast upp móte annare, og eitt rífe móte edru.

11. Og mikler jarðskjálftar munu þar verða allstadar, hlúgur og drepfótt og skelfingar, og stór teikn munu þar sfa af himne.

12. Enn fyrir allt þetta munu þeir hendur á yður leggja, og ossokn veita, og yður munu þeir frammfelia, í sín samfunduhús og mirkraftofur, dragande yður fyrir konunga og landsþofdinga, fyrir míns nafns sakar.

13. Enn þetta mun yður þenda til eins vitnisburðar.

14. Því seted yður í hiarta, at þer hugsed ecki fyrir, hvernenn þer skulud forsvara yður.

15. Þvíat eg mun gefa yður munn, og vitssku, hverum eigi skulu gegn standa, ne móte mæla, aller yðar mótsæðumenn.

16. Enn þer munud og framselldur verða af föressðrum og bræðrum, frændum og vinum, og nockora af yður munu þeir lífe svipta.

17. Og þer munud verða þatader af hverum manne fyrir míns nafns sakar.

18. Og ecki hár af yðar þofde skal þó farast.

19. Eignest með þolenniræde sálar yðar.

20. Enn nær þer síað Jerusaleum umfringða af her, þá skulud þer vita at nálgast tekur þennar enðelegging.

21. Svo at hver þá er í Judea, sá sýne uppá fióll, og hver þar er midt inne, fare hann út þadann, og hver á löndunum uppe er, hann komi eigi þar inn.

22. Þvíat þat er hefndar dagur, svo at uppfyllt verði, allt hvað skrifad er.

23. Enn ve ólettum og bróstmýkingum á þeim dögum, þvíat mikil harmkvæle munu verða á jörðu, og reide yfir þessu fólke.

24. Og fyrir sverðseggum munu þeir falla, og herleiddir verða meðal allra þjóða, og Jerúsalem mun undertrodast af heidingum, þar til at uppfyllast tímar heidinga.

25. Og þar munu sýnast teikn á sólu og tunglu og stjörnum, og á jörðu mun fólked kvíðande verða, og þeir munu ævinlast: siór og blygur munu þjóta.

26. Og menn munu fyrir hræðslu vanmegnast, og af eftirbidingu þeirra hluta, hverir koma þínu á jörðena. Þvíat kraftar himensins munu bræra sig.

27. Og þá munu þeir sjá mannsins son komande í skynum, með stórum krafte og dýrd.

28. Enn nær þetta tekur at sýnast, þá lýtið upp, og upphesið yðar höfud, af því at yðar endurlausn tekur at nálgast.

29. Og hann sagði þeim eina eftirlíking: Stóðed síkiutred og öll tré.

30. Nær þeirra allden tekur út at springa, þá stáed þer á þeim, og mækið, at sumared er nú í hánd.

31. Svo og líka nær þer stæð allt þetta byrjað, þá vited þat, at Guds ríle er nálægt.

32. Samulega sege eg yður, at þesse kinslód mun eigi fyrerfarast, áður allt þetta sker.

33. Himen og jerd forgánga, enn mín ord forgánga eigi.

34. Enn vared yður, at yðar hjörtu þyngeft ecki af ofáte og ofdrycki, og með sorgum þessarar næringar.

35. At eigi kome þesse dagur hastarlega yfer yður, þvíat líka sem snarann mun hann koma yfer alla þá, sem á jardu byggja.

36. Svo verid nú vakande alla tíma, og bided, svo at þer mættud verduger verda, at umstíða allt þetta, hvað esterkomande er, og at standa svo framme fyrer mannsins shne.

37. Og um daga kennde hann í musterenum, enn um natur geft hann út, og dvaldest um natur á olinsfallenu.

38. Og allt fólk tók sig snemma upp til hans í mustered, hann at heyrja.

XXII. Capitule.

Enn þá var nálæg hátíð hins sæta brauds, sú sem kalladest páskar.

2. Og þeir æðstu prestar og skriftlærder hófdu í sinne, hvernenn þeir gætu hann lífláted, og þeir óttudust lyðenn.

3. Enn

3. Enn andskotenn var þlaupenn í Judas, hver kalladur var Ischarioth, einn af tólu þeirra tólf.

4. Og hann fór burt, og talade við þá ærstu presta og höfudsmenn, hvernenn hann villde selja þeim hann.

5. Þeir glöddust við, og hetu at gefa honum peninga.

6. Og hant lofade þeim því, og leitade lags, at hann fenge sellt þeim hann án uppþlaups.

7. Nú kom dagur hins sæta brands, á hverum offra skýlde páskalambet.

8. Og hann sende út Petrum og Jóhannem og sagde: Færed þer, búed oss til páskalambet, svo at ver neytum þess.

9. Enn þeir sögdu til hans: Hvar villst þú at ver búum þat til?

10. Hann sagde til þeirra: Stæd, nær þer komed inn í borgena, mun maður mæta yður berande vatnskrús, fylged honum efter í þat hús, sem hann gengur inn.

11. Og seged húsbondanum: Meistarenn lætur sega þer: Hvar er þat herberge, þar eg megi páskalambet í eta með mínum lærefveinum?

12. Og hann mun vísa yður stóran sal, steinslagdann, búed þat þar til.

13. Þeir gengu burt og fundu svo sem hann hafde tilfagt þeim, og reiddu til páskalambet.

14. Og þá stundenn kom, sette hann sig nidur, og þeir tólf postular með honum.

15. Og

15. Og hann sagde til þeirra: Mig þesur hiartaulega esterlångad at eta þetta páskalamb med yður, áður enn eg líd.

16. Þvíat eg sege yður, at þer ester, mun eg eigi oftar af því neyta, þar til þat fullkomnast í Guds ríke.

17. Da hann tól kaleifenn, gerde þacker og sagde: Medtaked hann, og skifted þönum á mille yðar.

18. Þvíat eg sege yður, eg mun ecki drecta af vñvídur áverte, fyrr enn Guds ríke kemur.

19. Og hann tól brauded, gerdi þacker, og braut þat, og gaf þeim þat, og sagde: Þetta er mitt höld, þat fyrer yður gesid verður, gered þetta í mína minning.

20. Líka einenn og kaleifenn, ester kvöldmáldidena, og sagde: Þesse er kaleifur hins nya testamentis í mínu blóde, hvert fyrer yður verður útþellt.

21. Enn þó síæd, at þend þess sem mig svíkur er á borde med mer.

22. Og at sonnu fer mannsins sonur, ester því sem alþektad er; þó ve þeim manne, fyrer þvern hann verður svíken.

23. Og þeir tóku sín á mille at spyrja, hver af þeim være sá sem þetta mundi gera?

24. Enn þar hófst upp þröta þeirra á mille, hver þeirra munde mestur hallidenn verda.

25. Enn hann sagde til þeirra: Verallidleger konungar drottna, og hverer yfermaktena þasa, þá falla menn náðuga þerra.

26. Enn

26. Enn þer eigi svo, heildur sá sem mestur er yðar á mille, vere hann svo sem hinn yngste, og hinn æðste, sem annar þenare.

27. Því hver er meire, sá sem til bordfins situr, edur hinn sem þjónar? Er eigi svo, at hann sem yð borded situr? Enn eg em á mille yðar sem einn þjón.

28. Enn þer erud þeir, hverer hiá mer þasa stadnæmst í mínum freistingum.

29. Og eg vil þicka yður ríked, svo sem mínir fader þefur mer þad þickad.

30. Svo at þer þkulud eta og drecka yfer mínu borde, í mínu ríke, og sita á stólum dæmande tólf kinkvísser Ísraels.

31. Enn Drottinn sagde: Simon, Simon, sá þú, at andskotenn þefur ghrust yðar, at hann mætte sælða yður sem hveite.

32. Enn eg bad fyrer þer at þín tréa þfólde eigi linna, og þegar þú synst einusinne, þá stíck þá brædur þína.

33. Enn hann sagde til hans: Herra, reidubúenn em eg med þer í fíetur og dauda at gánga.

34. Þá sagde hann: Petur, eg sege þer, at í dag mun eigi þanenn gala, fyrer enn þú þefur þrisvar afneitad því, at þú þeckter mig.

35. Og hann sagde til þeirra: Þá eg sende yður út án þúngs, án tósku, og án skó, hvert brást yður þá nockud? Enn þeir sögdu: Eski.

36. Þá sagde hann til þeirra: Enn nú, hver sem þúng þefur, sá take hann, lífa og einnenn tóskuna,

töskuna, og så sem ekki hefur, selt hann kyrtel sinn; og laupe sverd.

37. Þvíat eg sege yður: at það hlítur á mer at fullkomnast hvað skrifad er, at hann se með illvirkum reiknadur. Því hvað af mer skrifad er, hefur einn enda.

38. En þeir sögðu: Herra, sjá, tvö sverd eru her. Hann sagde til þeirra: Það er nóg.

39. Og hann gekk ester vana sínum, út til Zíallfins Oliveti, og hans læresveinar fylgdu honum ester.

40. Og þá hann kom þángat, sagde hann til þeirra: bided svo at ei falled þer í freistne.

41. Og hann sleit sig frá þeim nær einu steina snare, fell á kne, og tók at bidia,

42. Og sagde: Fader, ef þú villst, þá tak þennann faleik frá mer, enn þó verde eige minn, heildur þinn vile.

43. Enn honum byrtest engell af Himne, stírkandé hann.

44. Og þar kom, at hann strídde við Daudann, og tók ákafar at bidia. Enn hans sveite varð svo sem blóðdropar, hverir fellu á jerdina.

45. Og hann stóð upp af bænenne, og kom til sinna læresveina, og fann þá sofandi af hrígd.

46. Og sagde til þeirra: hvað sofed þer? standed upp, og bided, svo at þer falled eige í freistne.

47. Þá hann var fetta at sega, sjá! at flokkurenn, og einn af þeim tólf, sá Judas het, gekk

geck fyrir þeim, og nálgadest Jesum, at hann fýsfe hann.

48. Enn Jesus sagde til hans: Juda, svíkur þú Mannsins son med kofse?

49. Enn þá þeir, sem hiá honum voru, sáu hvað verda villde, sögdu þeir til hans: Herra, skulum ver slá med sverde?

50. Enn einn af þeim sló þiön Prestahöfðingans, og hió af honum hans hid hæggra eyra.

51. Jesus svarade og sagde: Vensfed þeim at gera allt hid frekasta. Og hann snart hans eyra og læknade hann.

52. Enn Jesus sagde til þeirra ædstu presta, og höfudsmanna Mustereffins, og Ölldunganna, hverer til hans voru komner: Svo sem til annars ræninga gengud þer út med sverdum og stengum.

53. Eg var daglega í Musterenu hiá yður, og þer lögduð eigi hendur á mig, enn þetta er yðar tíme og makt mirkranna.

54. Enn þá gripu þeir hann og leiddu hann í þessa ypparsta prests hús, enn Petur fylgde efter áleingdar.

55. Þeir sveiftu þá upp elld í midre hollenne, og settust tilsamans, og Petur sette sig á mille þeirra.

56. Þá sá hann ambátt nokkur sita vid Bogann, stardi á hann og sagde til hans: Þesse var og med honum.

57. Enn hann afneitade og sagde: Kona, eige þecke eg hann.

58. Og litlu einu þar efter, sá hann einn annar Maður og sagde: þú ert og einn af þeim, enn Petur svarade: Maður, eigi em eg.

59. Og þar efter, nær einne stundu, stírkte nokkor annar þad og sagde: at sonnu var og þesse með honum, því hann er Galileare.

60. Enn Petur sagde: Maður, ecki veit eg hvað þú seger: og jafnsnart, at honum nú þetta enn talande, gól hanenn.

61. Og Drottenn snereft vid og leit til Peters, og Petur minntest orða Drottens sem hann hafde sagt: fyrir enn hanenn gelur, muntþú afneita mer þrisvar.

62. Og Petur gekk út og gret beissflega.

63. Enn þeir menn, sem þelldu Jesu, dárudu hann og slóu.

64. Þyrghdu hann og slóu í hans andlit; spurdu hann og sögdu: spáþú, hver sá er, sem þig sló?

65. Og margt annad háduglegt sögdu þeir vid hann.

66. Og sem dagur var, söfnudust samann Öldungar Lydsins, og hiner æðstu prestar, og hiner þfristlærdur, og leiddu hann upp fyrir sitt ráð.

67. Og sögdu: ef þú ert Christur, seg oss þad, og hann sagde til þeirra: ef eg sege yður þad, þá trued þer því eigi.

68. Enn ef eg spyr yður, þá swared þer mer ecki, og láted mig þó eigi lausann.

69. Nú þedann í frá mun Mannsins sonur sita til þægre handar Gúds kraftar.

70. Enn þeir sögdu aller: erthú þá Guds sonur? Hann sagde til þeirra: þer seged það, þvíat eg em.

71. Þá sögdu þeir: hvað þursum ver nú vitnisburdenn lengur? ver siálfir heyrðum það af hans munne.

XXIII. Capítule.

Dg allur sá hópur stóð upp, og leidde hann fyrir Pilatum.

2. Tóku at áklaga hann og sögdu: þennann finnum ver, at hann frásnyr fólkenu, og fyrirbyður þátt at gefa Keisaranum, og seger sig at vera konongenn Christum.

3. Enn Pilatus spurde hann at og sagde: erthú konungur Gydinga? Hann svarade honum og sagde: þú seger það.

4. Pilatus sagde til þeirra yppurstu presta og til lyðsins: enga söl finn eg med þessum manne.

5. Enn þeir voru þess ákafare og sögdu: hann hefur uppæst fólkid, med því hann hefur kennt á öllu Gydingalande, og hefur tiltekid í Galilea allt hingat.

6. Enn þá Pilatus heyrde Galileam nefnda, spurde hann at, hvert hann være einn Galileare.

7. Dg þá hann fornam, at hann var under Herodis valde, sende hann hann burt til Herodem,

roðem, sem einnenn var á þeim sömu dögum í Jerusalemi.

8. Enn þá Herodes sá Jesum, varð hann næsta gladdur, þvíat hann hafði fyrir laungu ghrust at síá hann, af því at hann hafði margt heyrt af honum, og hann vænte at hann muðe síá eitt teikn af honum.

9. Og atspurde hann á marga vega, enn hann svarade honum engu.

10. Enn kennemannahöfðingar og skrifstjórnarar stóðu og áfokludu hann hardlega.

11. Enn Herodes með sínum stríðsmönnum forsmáðe hann og spöttade, færde hann í hvítt fat, og sende hann aftur til Pilatus.

12. Og á þeim dege urðu þeir Pilatus og Herodes viner aftur; þvíat áður voru þeir óvinir sín á milli.

13. Enn Pilatus samankalladi prestahöfðingja, og höfðsmenn og lögðenn,

14. Og sagde til þeirra: Þer hafið þennann mann til mín haft, svo sem þann, sem frasnýr fólkeni, og stáð, eg hefse nferheyrt hann her fyrir yður, og á þessum manne finn eg enga af þeim sökum, hvar um þer klagde hann.

15. Og eigi heilldur Herodes, þvíat eg sende yður til hans, og stáð, at ecki er af honum gert, það danda se verdugt.

16. Fyrir því vil eg gefa honum ráðning, og láta hann lausann.

17. Þvíat hann hlaut þeim einn eftir veniu hátíðardagsins lausann at gefa.

18. Þá kallade upp allur Hópurenn og sagde: burt með þennann, og gef ofs Barrabam lausann.

19. Sá var fyrer eitt upphlaup, og manns-
slag, sem fæd var í borgenne, innsettur í fang-
elsi.

20. Pilatus kallade þá enn aftur til þeirra
og villde Jesum lausann láta.

21. Enn þeir kœlludu upp og sögdu: Kross-
festu, krossfestu hann.

22. Þá sagde hann enn í þrida sinn til þeirra:
Hvad illt hefur þá þesse gert? Enga daudasæl
sinn eg með honum, fyrer því vil eg hegna
honum, og láta hann lausann.

23. Enn þeir stódu því fastara þar á með
miklum Hlióðum, æskande það, at hann yrde
krossfestur. Og þeirra Hlióð og þesudprestanna
tóku yfer.

24. Og Pilatus dæmde, at þe fællde þeirra
beidne.

25. Og hann gaf þeim lausann þann sem inn
var settur fyrer upphlaup og manndráp í mirkra-
stofu, um hvern þeir báðu, enn hann fram-
sellde Jesum, efter þeirra vilja.

26. Og þá þeir leiddu hann út, höndludu
þeir einn, Simon af Cyrene, hver komenn var
af akre, og lögdu krossenn uppá hann, at hann
bære hann efter Jesu.

27. Enn honum fylgde efter mikell fjölde fólks
og kvenna, hverar gretu hann og aumfludu.

28. Enn Jesús snérist til þeirra og sagde: Þer Dóttur af Jerusaleum, grátid eigi yfer mer, þelldur grátid yfer yður sjálfum og yfer börnum yðrum.

29. Því síæd! Sá tíme mun koma á hver um segast mun: Sælur eru obhrfur, og þeir kvíðir sem ecki hafa fædt, og þaug bríðst hver eigi voru mylft.

30. Þá munu þær taka at sega fjöllum, þrymdu yfer oss, og hálsunum, hýled oss.

31. Því ef menn gera þetta við hid blómigada tred, þvad mun þá ske við hid þurra?

32. Enn tveir spillvirkar adrær leiddust og út, at þeir yrðu afstefnir með hönum.

33. Og sem þeir komu í þann stad, sem kalladest hausaffeliastadur, þá krossfestu þeir hann þar, og spillvirkana með hönum, einn til hægri síðu, og annann til vinstre.

34. Enn Jesús sagde: Fader! fyrirgef þeim, þvíat þeir vita ecki þvad þeir gera! Og þeir skiptu hans klæðum, og vorpuðu þar um hlutfeste.

35. Og fjölkid stóð og sá til. Og höfðingarnir spottuðu hann með þeim og sögðu: Þdrunt hefur hann hjálpad, hjálpe hann nú sjálfum ser, ef hann er Christur hinn útvalde Guds.

36. At hönum bæddu og stríðsmennir, gengu til hans og færðu honum edif,

37. Og sögðu: Ef þú ert konungur Gyðinga, þá hjálpa þer sjálfum.

38. Enn yferskriftenn var rituð yfer þennum med grískum, latíniskum og ebreískum bókskrifum: þesse er konungur Gyðinga.

39. Enn einn af þeim spillvirkum, sem hengder voru, lastaðe hann og sagde: ef þú ert Christur, frelsa stálfann þig og oss.

40. Þá svarade hinn annar, straffaðe hann og sagde: og þú brædest eigi þelldur Gud, sem ert þó í eins fordæmingu?

41. Og at sönnu sfer okkur þetta rettlega, þvíat við meðtókum hvað vorar gerðer voru verðar, enn þesse þesur ecki óþíckanlegt gert.

42. Og hann sagde til Jesu: Drottenu, minnst þú mín, þá þú kemur í ríke þitt.

43. Og Jesus sagde til hans: sannlega sege eg þer: í dag skalt þú vera með mér í Paradís.

44. Og það var nær um hina siöttu stund, og mirkur gerdest yfer allt landeð, allt til níundu stundar.

45. Og solenn miste sitt skín, og tiallded Musteresins rifnade midt í tvennt.

46. Og Jesus kallade hárra röddu og sagde: Fader! í þínar hendur fel eg minn anda! og þá hann hafde þetta sagt, gaf hann upp sinn anda.

47. Enn þá þesudsmadurenn sá það, hvað þar skede, þrífade hann Gud, og sagde: at vísu þesur þessi einn rettlátur Madur verid.

48. Og allt fólk, sem þar var þá og horfde á, sem þeir sán, hvað þar skede, barde það sér á brjósti, og snere burt aftur.

49. Enn aller hans kunningar stóðu langt frá, og þær konur, sem hönum höfðu eftersýlt úr Galilea, og höfðu á allt þetta.

50. Og síð, einn maður sem hét Josoph, einn ráðsherra, góður maður og rettvís.

51. Hann hafði eigi samþykkt þeirra ráðe og gerningum, og hann var af borg. Gyðinga Ari-mathia, sá sem og beidd eftir Guds ríke.

52. Þessi gekk til Pilatum, og bað um líkamann Jesu.

53. Og tók hann ofann og sveipaðe hann í lerefte, og lagde hann í úthoggna gróf, í hverre allðrei hafði nokkur maður lagið vered.

54. Og þat var atfangadagur, og sabbathsdagurenn tók til.

55. Enn þær konur, sem koninar voru með hönum af Galilea, fylgdu eftir, og stöðudu grófena, og hvernenn hans líkami var lagdur.

56. Enn þær sneru aftur, reidande til dyrmætar jurter, og salve. Enn um sabbathsdagenn voru þær fyrir eftir lög máleni.

XXIV. Capítule.

Enn á fyrsta dege vikunnar miðg snemma, komu þær til gráfarennar, og báru dyrmætt salve sem þær höfðu tilbúed, og nokkorar með þeim.

2. Og þær fundu, at steinenum hafði velt vered af grófenne.

3. Og stigu þær inn, og fundu eigi líkamann Herrans Jesu.

4. Og

4. Og sem þær efndu her um, stá, þá stóðu tveir menn hía þeim, í skínande klæðum.

5. Enn þær urðu hræddar, og slóu sinne áfönu niður til jarðar; þá sögðu þeir til þeirra: Hvað leited þer hins lifande hía dandum?

6. Hann er eigi her, hann er upprifenn, hugleided, hvað hann talade fyrir yður, þá hann var í Galilea,

7. Og sagde: Ut mannsins syne byriade at seliast í syndugra hendur, og krossfestur verda, og á þrida dege upp at rísa.

8. Og þær minntust á hans ord.

9. Og þær gengu burt frá grófenne astur, og fundgerdu allt þetta þeim ellefu, og svo öllum öðrum.

10. Enn þetta var Maria Magdalena, og Johanna, og Maria Jacobi, og þær adrar með þeim, sem þetta sögðu postulunum.

11. Og þeirra ord virðtest þeim, sem väre þat skial, og trúðu þeim eigi.

12. Enn Petur stóð upp, og hlióp til gráfs-arennar, og laut þar inn, og sá línklæðenn eins- semul ligga, geck burt og undrade, hvernenn þat väre sked.

13. Og stá, at tveir af þeim gengu þann sama dag til nokkurs kauprúns, þat sem var frá Jeru- salem fertyngu akra lengd, hvert Entans var at nafne.

14. Og þeir töludu sín á mille, um alla þá hlute, sem við höfðu boret.

15. Og þat sŕede, þá þeir svo tefudu og spurduŕ ŕ ŕ ŕ ŕ i millum, kom Jeshys til þeirra, og gekk med þeim.

16. Enn þeirra augu voru svo hallðenn, at þeir þekktu hann eigi.

17. Enn hann sagde til þeirra: Hwad er þat fyrer ræðu, sem þer handled reikande á vegenum yðar á millu, og erud hriggver út af?

18. Þá svarade einn sem Cleophas var at nafne, og sagde til hans: Ertþu alleina einn af þeim ólendu i Jerusaleu, at þú veist ekki hwad á þessum dögum þar innu gerst þesur?

19. Og hann sagde til þeirra: Hwad er þat? Enn þeir sögdu til hans: Þat af Jesu af Nazareth, hann sem var einn spámatur, mektugur i ordum og verkum fyrer Guðe og öllu fólke.

20. Hversu vover höfudprestar og höfðingar ŕelldu hann i fordæming dauðans, og krossfestu hann.

21. Enu ver vonudum, at hann munde endurleyŕa Israhel, og yfer allt þetta er þinn þridi dagur i dag, þá þetta sŕede.

22. Svo þafa og þar til sŕelft os nockorur konur af oss, þær sem snemma höfdu þiá gröŕenne vered,

23. Og eigi fundid hans lífama, komu og sögdu sig ŕed þafa englanna sŕóner, þeir ŕeni sögdu hann lífa.

24. Og nockorer útaf oss gengu til grafarŕinnar, og fundu eins lífa ŕeni konurnar höfdu eagt, enn hann fundu þeir eigi.

25. Og

25. Og hann sagde til þeirra: O þer heimssker, og treger í hiarta, at trúa því öllu, hvað spámenntner hafa talad?

26. Atti Christus eigi þetta at líða og inn-
ganga í sína dýrd?

27. Og hann tók til frá Mose og öllum spá-
mönnum, og lagde út fyrir þeim allar ritningar,
þær af hönum voru.

28. Og þeir töku at nálgast kaupþánid, þat
þeir gengu til, og hann let þá, sem villde hann
lengra ganga.

29. Þeir neyddu hann og sögdu: Vert þú hía
öfs, þvíat kvöldið tekur og á daginn líður, og
hann gekk inn at vera hía þeim.

30. Og þat stæde, þá hann sat með þeim til
borðs, at hann tók brauded, gerde þacker, og
braut þat, og rette at þeim.

31. Þá opndust þeirra augu, svo þeir þekktu
hann, og hann varð óþynelegur fyrir þeim.

32. Og þeir sögdu sín á millu: Brann eigi
vort hiarta í öfs, þá hann talade við öfs á
vegenum, og opnade fyrir öfs ritningarnar?

33. Og þeir stóðu upp á sömu stundu, og
sneru aftur til Jerusalems, og fundu þá ellefu
samannsafnada; og þá sem með þeim voru,

34. Hverer sögdu: Drottinn er sannarlega
upprifinn, og þesur birtst Simone.

35. Og þeir tiáðu þeim, hvað gerst hafde á
vegenum, og hvernenn hann varð þekktur af
þeim í því hann braut brauded.

36. Enn sem þeir voru at tala þetta, sá Jesús sjálfur midt í millu þeirra, og sagde til þeirra: Friður sé með yður.

37. Enn þeir skélsdust, og urðu hrædder, og meintu, at þeir sæu anda nokurn, og hann sagde til þeirra:

38. Því erud þer svo hrædder, og því koma slíkar þánkar í yðar hjörtu?

39. Síðad minar hendur og mínar fætur, at eg em þat sjálfur, þreised þer á mer og skoded, þvíat ande hefur hverke hold ne bein, svo sem þer síðad mig hafa.

40. Og þá hann sagde þat, sýndu hann þeim hendur og fætur.

41. Og þá þeir trúðu enn eigi fyrir fagnadar sakar, og undrudu þat, sagde hann til þeirra: Hafed þer þer nokud at eta?

42. Og þeir lögðu fyrir hann stícke af steiktuum fiske, og hunangs koku.

43. Og hann tók þat, og át fyrir þeim.

44. Og hann sagde til þeirra: Þetta eru þau ord, hver eg talade til yðar, þá eg var enn nú hía yður, þvíat þat hlýtur allt at fullkomnast, hvað af mer var skrifad í Moysis lögmále, spámannabókum og psálmum.

45. Þá opnade hann þeirra skilning, svo at þeir skildu ritningarnar,

46. Og sagde til þeirra: Svo er þat skrifad, og svo byriade Christo at líða, og upp at rísa á þrida dege af danda.

47. Og predika láta í sínu nafne íðran og syndanna fyrregfning; á medal allra þjóða, og upphesja til Jerusaleum.

48. Enn þer erud vottar allra þessara hluta.

49. Og síæd, at eg vil senda yfer yður fyrreheit míns fódurs, enn þer skulud vera fyrrer í borgenne Jerusaleum, þángat til, at þer íflædest krafte af hœdum.

50. Enn hann hafde þá-lit allt til Bethaniam, og hóf upp sínar hendur og blessade þá.

51. Og þat gerdest, þá hann blessade þá, at hann skilde við þá, og fór upp í himenenn.

52. Enn þeir tilbáðu hann, og sneru astur til Jerusaleum med miklum fagnade.

53. Og voru alltid í musterenu vegsamande og lofande Gud.

Ender S. Lucæ Gudspjalls.

S. Johannis Evangelium.

I. Capitulo.

Upphæse var ord, og þat ord var hía Gude, og orded var Gud.

2. Þat sama var í upphæse hía Gude.

3. Aller hluter eru fyrer þat gerder, og án þess'er eeki gert, hvád gert er.

4. Þ honum var lífed, og lífed var liós mannanna.

5. Og

5. Og lífsíð schein í mörkrinum, og mörkurenn hafa þat eigi höndlad.

6. Þar var einn maður af Gude sendur, sá het Johannes.

7. Hann kom til vitnisburðar, at hann bære vitnisburð af lífsinu, at aller skýlðu fyrir hann trú.

8. Eigi var hann lífsed, heldur at hann bære vitnisburð af lífsinu.

9. Þat var þat sanna lífs, hvert upplýser alla menn, sem koma í þennann heim.

10. Þat var í heimeinum, og heimurenn var fyrir þat gerdur, og heimurenn þekkte þat eigi.

11. Hann kom til sinnar eignar, og hans eignir meðtöku hann eigi.

12. Enn svo marger, sem hann meðtöku, þá gaf hann þeim makt Guds börnum at verða, þeim sem á hans nafn trúa.

13. Þeim sem eigi af blóðinu, ne af hólðsins villd, ne mannsins vilja, heldur þeim sem af Gude eru börner.

14. Og orðed var hólld, og bygde með oss, og ver sáum hans dyrd, dyrd svo sem eingetins sonar af fæðurnum, fullann náðar og sannleika.

15. Johannes vitnade af þónum, kallade og sagde: Þesse var sá, um hvern eg sagde, at efter mig skýlde koma, sá sem fyrir mig var, þvíat hann var fyrir enn eg.

16. Og af hans skýllingu þósum ver aller teked náð fyrir náð.

17. Þvíat

17. Þvíat lög máled er fyrir Móysen utgefð, enn náð og sannleikur er fyrir Jesum Christum orðinn.

18. Eingenni þessur nokkurn tíma Gúð senann: sá eingetne sonurenn, sem í föðursins skauti er, hann þessur oss þetta kunnigert.

19. Og þetta er vitnisburður Johannis, þá þeir Judar sendu af Jerusalemi presta og levíta, at þeir skýldu spyrja hann: hver ert þú? og hann kendeist og neitade eige.

20. Og hann kendeist: eige em eg Christur.

21. Þeir spurdu hann at, hvað þá? ert þu Elías? hann sagde: eige em eg; ert þu spámaður? enn hann ansade, nei.

22. Þá sögdu þeir til hans: hvað ert þú þá? svo at ver megum andsvar gefa þeim oss útsendu, hvað seger þú af síðsum þer?

23. Hann sagde: eg em eins predikara röð í endamerku, greidd þer vegin Drottens, svo sem sagde Esaias spámaður.

24. Og þeir sem útsendust voru af Þhariseis.

25. Þeir atspurdu hann og sögdu honum: því skirer þú þá, ef þú ert eige Christur, ei Elías, og eige spámaður?

26. Johannes svaraðe þeim og sagde: eg skirer með vatni, enn hann er genginn midt á meðal þdar, hvern þer þecked eige.

27. Hann er sá sem eftir mig mun koma, sá sem fyrir mig þessur verid, hvers sköþvengi eg em ei verdur at upplýsa.

28. Þetta skede í Bethabara hinu megnn Jordanar, þvar Jóhannes skírde.

29. Enn annars dags þar ester ser Jóhannes Jesum komande til sín, og mæltte: síæd! þar er það lambid Guds, hvert ber heimsins synder.

30. Sá er, af hverum eg sagde ydur: ester mig kemur Madur, sá fyrer mig var, þvíat hann var fyrer enn eg.

31. Og eg þeckte hann eigi, heilidur at hann yrde openber í Ísrael, fyrer því kom eg at skíra med vatne.

32. Og Jóhannes vitnade, og sagde: eg sá andann ofann slíga af Himnum í dýfu lífe, og hann stadnæmdist yfer honum.

33. Og eg þeckte hann eigi, enn sá mig sende at skíra med vatne, hann sagde mer: yfer hveru þú ser andann nidurstíga, og yfer honum vera, hann er sá, sem skírer med heilögum Anda.

34. Og eg sá það, og vitnade, at sá er Guds sonur.

35. Enn annars dags, stóð Jóhannes astur enn, og tveir af hans læresveinum.

36. Og sem hann leit Jesum gánga, seger hann: síæd, það er lamb Guds!

37. Og þeir tveir læresveinár heyrdu hann tala, og fylgdu Jesu ester.

38. Enn Jesus snere astur, og leit þá ser fylgande, og sagde þeim: at hverum leited þer? Þeir sögdu honum: Rabbi, það þydest meistarare, þvar áttu heima?

39. Hann sagde þeim: komed og síæd. Þeir komu og sáu það, og voru hia honum þann dag, enn það var nær tíundu stundu.

40. Einn af þessum tveimur, sem heyrdu af Johanne, og Jesu eftersylgdu, var Andreas, bróðer Simonar Petri.

41. Hann fann þá áður sinn bróðer Simon, og sagde til hans: ver þesum funded Messiam hvad útlegst, smurdur.

42. Og fylgde honum til Jesu: þá Jesus leit hann, mælti hann: þú ert Simon sonur Jonnas, þú skalt kallast Cephas, það útlegst, hellusteinn.

43. Annars dags þar eftir, villde Jesus ferðast til Galileam. Hann fann Philippum og sagde til hans: fylg þú mer eftir.

44. Enn Philippus var af Bethsaida, úr þeirra borg Andresar og Peturs.

45. Philippus fann Nathanael, og sagde honum: ver þesum þann funded, um hvern Moses. í lög málennum og spámennernum hafa skrifad, Jesum Josephs son af Nazareth.

46. Nathanael sagde til hans: hvad má af Nazareth godt koma? Philippus sagde honum: kom og síá það.

47. Jesus sá Nathanael koma til sín, og sagde af honum: síæd, einn sannann Israelita, í hverum eingenn svik eru.

48. Nathanael sagde til hans: hvar af þessum þú mig? Jesus svarade og sagde til hans: áður enn

enn Philippus kallade á þig: Þá þú varst under fiskutrenu, sá eg þig.

49. Nathanael svarade og sagde til hans: Rabbi, þú ert Guds sonur. Þú ert konungur Ísraels.

50. Jesus svarade og sagde við hann: Þú tréður, af því eg sagde þér, at eg hefde sed þig under fiskutrenu, siá muntþú enn þessu meira.

51. Og hann sagde honum: Sannlega, sannlega sege eg yður: Upp frá þessu munud þér siá himenenn. openn, og engla Guds stíga upp og ofann yfer mannsins son.

II. Capítule.

Og á þrida dege varð brúðkaup til Cana í Galilea, og þar var móðir Jesu.

2. Enn Jesus var bodenn, og hans læresveinar, til brúðkaupsins.

3. Og sem þá þraut vín, sagde móðir Jesu til hans: Þeir hafa ekki vín.

4. Jesus sagde til hennar: Þú kona, hvað hefi eg með þig at gera? Min stund er eigi enn komenn.

5. Móðir hans sagde til þenaranna: Hvað hellst hann seger yður, þat gered.

6. Enn þar voru sex vatnsker af steine, sett efter veniu Gndinganna breinsmar, og hvert þeirra tólf tvo eda þriá mælera.

7. Jesus talade til þeirra: Fyllled upp vatnskerenn af vatne, og þeir fylltu þau allt á barma.

8. Og

8. Og hann sagde þeim: Afid nú upp og færed kameistararum, og þeir færdu henum.

9. Enn þá kameistarenn sinackade vined, þat vatn hafde verid, og viffe eigi hvaðann þat kom, enn þionustumennerner, sem vatnid jusu, viffu þat, þá kallar kameistarenn á brúðgumann,

10. Og seger honum: Aller menn gefa í fyrstu þat góða vined, og nær þeir geraft ölvader, þá þat hid lettara: Enn þú hefur geymt hid góða vined allt til þessa.

11. Þetta er hid fyrsta jardtækn, þat Jesus gerde, sem skede í Cana í Galilea, og hann opinnberade sína dyrd, og hans læresveinar trúðu á hann.

12. Þar efter fór hann ofan til Capernaum, hann og móder hans, brædur hans, og læresveinar, og voru þar eigi lenge.

13. Þá voru nálæger páskar Gyðinga. Og Jesus fór upp til Jernsalem.

14. Og fann í mustereuu sitande þá, sem höfdu til kaupis, naut, saude, dúfur, og þá sem umskifte gerdu á peningum.

15. Þá gerde hann ser svipu af strengum, og rak þá alla út af mustereuu, med nautum og saudum, og hratt nidur peningum og bordum þeirra, sem umskiftenn gerdu,

16. Og sagde vid þá, sem dúfuarnar selldu: Bered þer þetta burt hedann, og gered eigi míns fedurs hús at seluhúsi.

17. Hans læresveinar hugsfudu þá um, hvað skrifad er: Wandlæting húss þíns at mig.

18. Þá

18. Þá ensíðu Judar og sögdu honum: Hvert teikn sýner þú oss, at þú meger þetta gera?

19. Jesús svaraðe og sagde þeim: Brióted þetta mustere, enn eg vil á þrida dege þat upp-
reisfa.

20. Þá sögðu Gyðingar: Þetta mustere er uppbyggt í sex og fjörutíge ár, enn þú villst upp-
reisa þat á þrem dögum?

21. Enn hann talade um mustere, síns líkama.

22. Og þá hann var af danda upprisnu, hug-
leiddu hans læresveinar, at hann hafde þetta mælt, og trúðu ritningunne, og þeim ordum, sem Jesús hafde talad.

23. Enn sem hann var í Jerusalemi á páska-
hátiðenne, þá trúðu marger á hans nafn, þegar þeir sáu þau tákni, sem hann gerðe.

24. Enn Jesús trúðe þeim eigi fyrir sig, af því at hann þekkte þá alla.

25. Og þurste ekki víð, at nokkur bæri af mannum vitne, þvíat hann stálfur vísse, hvað með mannum var.

III. Capitule.

Þar var einn maður á meðal Pharisæanna, Nicodemus at nafne, hann var einn af höfðingum Gyðinga

2. Hann kom til Jesu um nótt, og sagde til hans: Meistare, ver vitum, at þú ert einn lærefader af Gude komenn, þvíat eingenn getur gert þau

þau tákni, sem þú gerer, nema Gud se með þónum.

3. Jesús svarade og sagde til hans: Sannlega, sannlega sege eg þer, nema svo se, at nokkur verðe at nýu fæddur, hann kann eigi at sjá Guds ríke.

4. Þá sagde Nicodemus til hans: Hvernenn kann maðurenn at fæðast þá hann er gamall? Eða fær hann stíged astur í sinnar móður kvíð og fæðst svo?

5. Jesús svarade: Sannlega, sannlega sege eg þer, nema svo se, at nokkur verðe fæddur af vatni og af anda, þá getur hann eigi íngengid í Guds ríke.

6. Hvað af höllðenu er fæðt, þat er höllð, og hvað af andanum er fæðt, þat er ande.

7. Undrast þú eigi, þó eg sege þer, at yður býriade at nýu at fæðast.

8. Windurenn blæs hvar hann vill, og þú heyrer hans þyt, enn eigi veitst þu hvaðann hann kemur, eða hvert hann fer, svo er hver sá sem af andanum er fæddur.

9. Nicodemus svarade og sagde til hans: Hvernenn má slíkt sfa?

10. Jesús svarade og sagde til hans: Ert þú meistare í Ísrael og veitst þu eigi þetta?

11. Sannlega, sannlega sege eg þer, at ver segum þat ver vitum, og vitnum þat ver sed höfum, og vort vitne meðtaked þer egi.

12. Og ef þer trúed eigi, þá eg seige yður af jafneskum hlutum, hverneun munud þer trúa mega, ef eg seige yður af himneskum hlutum?

13. Og eingenn mun fara til himna, nema sá sem ofann af himnum hingat er komenn, sem er mannsins sonur, sá sem er á himne.

14. Og svo sem Moyses upphafde höggormenn í eydemörku, líka svo byriar mannsins syne at upphesiast.

15. At aller þeir, sem á hann trúa, fortapest eige, heldur at þeir hase enlíft lif.

16. Svo elskade Gud heimenn, at hann gaf út sinn eingetenn son til þess, at aller þeir sem á hann trúa, fyrerfarest eige, heldur at þeir hase enlíft lif.

17. Því eigi sende Gud sinn son í heimenn, at hann dæmde heimenn, heldur at heimuren frelsist fyrer hann.

18. Hver á hann trúer, dramest eigi, enn hver hann trúer eigi, hann er nú þegar dæmdur, þvíat hann trúde eigi á nafneingetins Guds sonar.

19. Enn þesse er dómuren: Líósid kom í heimenn, og menn elskudu meir mirkred enn líósed, því þeirra verk voru völd.

20. Hver illa gerer, sá heitar líósid, hann kemur og eige til líóssins, at eige straffest hans verk.

21. Enn hver sannleikenn gerer, hann kemur til líóssins, svo at hans gerder verðe auglíófar, þvíat þær eru í Gude gerdar.

22. Eftir þetta kom Jesús og hans læresveinar til Gydingalands, og hafde sitt aðsetur, þar hiá þeim, og skírde.

23. Enn Jóhannes skírde og svo við Enon nærre Salím, þvíat þar voru votn mörg, þeir komu þángat, og letu skíra sig.

24. Þvíat Jóhannes var eige þá innlátinn í Mirkraftöfu.

25. Enn þá hófst ein spurning af læresveinum Jóhannis við Gydinga, um þreinsunena.

26. Og þeir komu til Jóhannem, og sögdu þönum: Meistare, sá sem hiá þer var þínúmegenn Jordanar, af hverum þú barst vitne, síá, hann skírer, og hver Maður kemur til hans.

27. Jóhannes svarade og sagde: Maður fær eigi meðtefid nokkud, nema þönum verðe það af Himnum gefid.

28. Þer erud síálfer mín vitne, at eg sagde, at eg være egi Christur, heldur at eg være fyrer þönum sendur.

29. Hver brúdena þesur, sá er brúdgumenn, enn vinur brúdgumans er sá, sem stendur og þlyðer þönum, og gledur sig yfer brúdgumans röðd, sá same minn fögnuður er nú uppfylltur.

30. Þönum ber at vara, enn mer at minka.

31. Sá sem ofan kemur, hann er yfer öllum, hver hann er af jörðu, hann er af jörðu, og um jörðena talar hann, enn sá sem kemur af Himne, hann er yfer öllum.

32. Og hvað hann sá og heyrde, það vitnar hann, og eingenn tekur hans vitnisburd.

33. Einn hver hann medtekur, sá innfiglar það, at Gud se sannur.

34. Því hann, hvern Gud sender, sá talar Guds Ord, þvíat eigi gefur Gud anda af skamte.

35. Faderenn elskar sonen, og allt gaf hann í hans hendur.

36. Hver hann trúer á sonenn, sá hefur ehlíft líf, onn hver hann trúer eige á sonenn, hann mun eige síá lífð, heldur blífur Guds reide yfer þenum.

IV. Capítule.

Einn þá Drottenn fornam nú, at Þharisei höfðu heyrt, at Jesus, gerde flehre læresveina enn Jóhannes, og skírde;

2. Þótt Jesus skírde eigi sjálfur, heldur hans læresveinar.

3. Þá forlet hann Gydingaland, og fór aftur til Galileam.

4. Einn hann átte at reisa um Samariam.

5. Þá kom hann í eina samverska borg, þá Sichar heiter, nærre því akurlende, sem Jacob gaf syni sínum Joseph.

6. Og þar var brunnur Jacobs. Sem Jesus var nú ordenn veggmodur, þá sat hann á brunnenum, það var nærre um siöttu stund.

7. Þá kom ein kona út af Samaria vatn at ausa. Jesus sagde til hennar: gef þú mer at drecta.

8. Því

8. Því hans læresveinar voru gengner inn í borgena fæðslu at kaupa.

9. Þá seger sú samverska kona til hans: hvernenn beider þú mig dreyks, þar þú ert einn Jude, enn eg em ein samverska kona? þvíat ecke hafa judar nockora umgengne med Samverskum mönnum.

10. Jesus svarade og sagde til hennar: ef þú þeckter Guds gíof, og hver hann väre, så þer seger: gef mer at drecka, þá beidder þú hann, at hann gæfe þer lifande vatn.

11. Þá sagde konann til hans: Herra, þú hefur eigi það, sem þú getur ausid med, enn hátt er ofann í brunnenn, eda hvaðann hefur þú það lifande vatn?

12. Edur ert þú meire fœdur vorum Jacob, så sem gaf oss þennann brunn? hann drack af honum og börn hans, og hans fenadur.

13. Jesus svarade og sagde henne: Hver sem dreckur af þessu vatne, hann þyrster astur.

14. Enn hver hann dreckur af því vatne, sem eg mun gefa honum, hann skal en þyrsta enlífslega, heilidur það vatn, sem eg gef honum, mun verds í honum vatns brunnur, sem flytur til enlífa lífs.

15. Konann sagde til hans: Herra, gef mer þetta vatn, svo mig þyrste eigi, og at eg skule eigi koma hingat til vatnsausurs.

16. Jesus sagde til hennar: Þar þú, og kalla á mann þinn og kom hingat.

17. Konann svarade og sagde: eigi hefi eg mann, Jesús sagde til hennar: Þú seger rétt, eigi hefi eg mann.

18. Þvíat þú hefur fimm menn haft, og þann þú hefur nú, er eigi þinn maður, þetta sagðer þú satt.

19. Konann sagde til hans: Herra, eg se at þú ert einn spámaður.

20. Fedur vorer þafa á þessu fialle tilbeded, enn þer seged, til Jerusaleum se sá stadur, þar menn egi at tilbidia:

21. Jesús sagde henne: Kona, trú mer, sú stund kemur, at hverfe á þessu fialle, ne til Jerusaleum munu þeir tilbidia fedurenn.

22. Þer tilbided þad, þer vited eigi, enn ver vittum hvad ver tilbidium, þvíat heillenn er af Judum.

23. Enn sá tíme kemur, og er nú þegar, at sanner tilbidendur munu tilbidia fedurenn í anda og sannleika, af því, at Faderenn vill þafa þá, sem hann svo tilbidia.

24. Gud er ande, og hverer hann tilbidia, þeir skulu tilbidia hann í anda og sannleika.

25. Konann sagde til hans: Eg veit at Messias kemur, sá sem Christur kallast, og nær hann kemur, þá mun hann undervísa oss allt.

26. Jesús sagde henne: Eg em hann, sá sem víð þig talar.

27. Og í því hile komu hans læresveinar at, og undrudust at hann talade víð eina kvennu.

Þó sagde engenn: at hveru spyr þú, eða hvað mæler þú við hana.

28. Enn konann skildest þar við sína krúu, og gekk inn í stadenn, og sagde til sólfins:

29. Komed og síæd einn mann, sem mer sagde allt það eg hese gert, hvert hann er eigi Christur?

30. Þá gengu þeir út af stadnum, og komu til hans.

31. Enn þess á mille minntu hans læresveinar hann á og segdu: Stabbi, neyt þú.

32. Enn hann sagde til þeirra: eg hesi þá fadu til at neyta, af hverre þer vited eigi.

33. Þá segdu læresveinarner sín á mille: eða hefur nokkur fært hanum at eta?

34. Jesus sagde til þeirra: minn matur er sá, at eg gere þess vili, sem mig hefur sendt, og fullkomne hans verk.

35. Seged þer eigi stálfer, at það eru enn fiórer manuder, þá kemur kornfferutínienn; síæd, eg sege yður: líted upp augum yðar, og síæd afurlöðenn, at þau eru nu þegar hvít til korn-ffurdarens.

36. Og hver sem uppvinur, sá tekur laun, og safnar áverte til eyllis lífs. Evi at þar glede sig hver med eðrum, sá sem sáer, og sá sem uppvinur.

37. Því sannast þer það ord-tak, at annar se, sá sem sáer, enn annar sá sem uppvinur.

38. Eg sende yður upp, at vinna það þer erfíðudud ecki, adrer þasa erfíðad, og þer erud komner inn í þeirra erfíðe.

39. Marger Samversker menn af þeim sama stad trúðu á hann, fyrir konunnar ord, sem svo vitnade: hann sagde mer allt, hvað eg gert hefse.

40. Enn þá hiner Samversku voru til hans komner, báðu þeir hann, at hann være hjá þeim, og hann var þar tvo daga.

41. Og miklu fleyre trúðu fyrir hans Ord,

42. Og segdu til konunnar: eigi trúum ver nú frammar fyrir þín ord, þvíat ver sjálfir heyrðum, og vitum, at þesse er sannarlega Christus lausnare heimsins.

43. Enn tveimur dögum þar efter, fór hann þaðann, og reiste til Galileam.

44. Þvíat Jesus vitnade það sjálfur, at einn spámadur er í engu gillde á sinn egenu fædurlande.

45. Þá hann kom í Galileam, meðtöku hann Galileisker menn, sem sed höfdu allt, það hann gerde til Jerusalems á hátíðinne, því þeir höfdu og komed til hátíðardagsins.

46. Og Jesus kom astur til Tana í Galilea, þar hann hafde gert vatn at víne. Og þar var einn konunglegur madur, hvers sonur lá síðkur til Capernaum.

47. Þesse heyrde, at Jesus var komenn af Gýdingalande í Galileam, og fór til hans, og bad hann, at hann fære ofann og hjálpaðe syne hans, þvíat hann være dauðsákur.

48. Og Jesus sagde til hans: þegar þer síæð ecke teikn og stórmärke, þá trúed þer eigi.

49. Þá sagde sá konungleге маdur til hans: Herra, far ofann, ádur enn mitt barn andast.

50. Jesus sagde honum: far þá, sonur þinn lifer, og маdurenn trúde því orde, sem Jesus sagde honum þaðann.

51. Enn í því hann fór ofanefter, mættu hans þenarar honum, og kunngerdu honum segande: þitt barn lifer.

52. Þá spurde hann upp þann tíma af þeim, á hverum honum hefde batnad. Og þeir sögdu honum: í gær um síoundu stúnd yfergaf kaldann hann.

53. Þá formerkte Fadereinn, at það var um þann tíma, á hverum Jesus sagde honum: sonur þinn lifer. Og hann trúde, og allt hans hús.

54. Þetta er nú það annad Farteikn, sem Jesus gerde, þá hann kom af Gydingalande til Galileam.

V. Capitule.

Efter það var ein hátið Gydinga, og Jesus fór upp til Jerusaleм.

2. Enn í Jerusaleм hiá Fiárhúsunum er eitt vatnsdike, sem kallast á Ebresku Bethesda, hafande fimm forbyrge.

3. Í þeim lá mikell síolde síukra manna, blindra, halltra, visnadra, bídande efter vatnsins bræringu.

4. Þvíat

4. Þvíat engell ste ofann í tilsettaun tíma í dífed, og hrærde upp vatned, hver sem nú fyrst-ur ste þar ofann í efter vatnsins, hræringu, sá vard heill, af hverre sött sem hann var halldenn.

5. Þar var einn sá maður, sem þriátigi og átta ár hafde síðkur leged.

6. Þá Jesús leit þennan liggande, og for-
nam, at hann hafde svo lengi leged, seget hann til hans: villst þú heilbrigður verda?

7. Hinn síðle svarade honum: Herra, eg þese eigi noðorn mann, þá vátid hrærest, at láta mig í dífed, því nær eg kem at, þá stigur ann-
ar fyrr inn enu eg.

8. Jesús sagde til hans: Rís up, tál sæng þína, og gack burt!

9. Og strax vard sá maður heilbrigður, og tók sína sæng og gack þadan, enn sá same dagur var sabbathsdagur.

10. Þá sögdu Gyðingar honum, sem heilbrigður var ordenn: það er í dag sabbathsdagur, eigi hæfer þer at bera sængina.

11. Hann svarade þeim, sá mig heilann gerde, hann sagde mer: tál sæng þína og gack burt.

12. Þá spurdu þeir hann at: hver er sá maður, sem þer sagde: tál sæng þína og gack?

13. Enn sá sem heilbrigður var ordenn viffe eigi hver hann var, þvíat Jesús hafde víked í burt frá fólkenu, sem þar var í þeim stad.

14. Eftir þat hitte Jesús hann í musterenu, og sagde til hans: Síð, nú ertú heill ordenn, syndga nú eigi framarmeir, svo at þig hende eigi eitt hvað verru.

15. Sá maður fór og undervísade Gyðingum, at þat være Jesús, sem hann hefde gert heilann.

16. Þar fyrir offóktu Gyðingar Jesum, og leitudust við at deyða hann, af því at hann gerde þetta á sabbathsdege.

17. Jesús svarade þeim: Fader minn verkar allt þing til, eg verka og.

18. Enn fyrir þetta sóktu Gyðingar meir til at deyða hann, þvíat hann braut eigi einasta sabbathed, heldur sagde og svo, at Gud væri sinn fader, gerande sig sjálfann Gude jafnann.

19. Jesús svarade og sagde til þeirra: Sannlega, sannlega sege eg yður, sonurenn fær ekki af sjálfum sér gert, nema hvað hann ser föðurenn gera, þvíat hvað hellst hann gerir, þat gerir og eins líka sonurenn.

20. Því faderenn elskar sonenn, og synir hann allt, þat hann gerir, og enn mun hann syna þennum önnur verk meire, svo þer munud undrast.

21. Þvíat, svo sem faderinn uppvækur dauda, og lífgar, svo lífgar og sonurenn þá, sem hann vill.

22. Því eigi dæmir faderenn nokkur, heldur gaf hann synenum allann dóm.

23. At aller heidre sonenn, svo sem þeir heidra föðurenn; hver hann heidrar eigi sonenn, sá heidrar eigi föðurenn, sem hann sende.

24. Sannlega, sannlega sege eg yður: Hver minn orð heyrer og trúer þeim, sem mig sende, sá hefur eyllst líf, og eigi kemur hann í dóm; heldur hefur hann þreyngst gegnum frá dauðanum til lífsins.

25. Sannlega, sannlega sege eg yður, at sú stund kemur, og er nú allareidu, at dauðer minni hebra redd Guds sonar, og þeir sem hana hebra, minni lífa.

26. Þvíat lífa sem faderenn hefur lífid í sílfsum fer, svo gaf hann synenum at hafa líf í fer sílfsum.

27. Hann gaf þónum og valld til at hallda dóm, af því, at hann er mannsins sonur.

28. Eigi skulud þer undrast þetta, þvíat sú stund mun koma, á hverre, aller þeir sem í grófunum eru, skulu hebra hans redd.

29. Og þeir minni þá framnganga, sem godt gerdu, til lífsins upprisu, enn þeir sem illt gerdu, til dóms upprisu.

30. Eski kann eg af mer sílfsum at gera nokkud, eins og eg heyrde, svo dæme eg, og minn dómur er rettur, þvíat eg leita eigi míns vilia, heldur fedursins vilia, þess sem mig sende.

31. Ef eg ber mer sílfsum vitne, þá er mitt vitne ekki satt.

32. Þar er annar sem af mer ber vitne, og eg veit hans vitne er satt, þat hann ber af mer.

33. Þer sendud til Jóhannem, og hann bar af sannleikanum vitne.

34. Enn eg tel ekki vitne af mönnum, heldur
sege eg þetta, uppá þat þer hiálpest.

35. Hann var eitt logaude og skuande liós,
enn þer villdud skamma stund glediast af hans
lióse.

36. Eg þe e enn meira vitne enn Johannis
vitne, þvíat þau verk, sem faderenn gaf mer, at
eg fullkomue, þau sömu verk sem eg gere, bera
mer vitne, at faderenn hafe mig sendt.

37. Og faderenn, sá sem mig sende, hann stálf-
ur þat mer vitne, eigi hafed þer nokurn tíma
heyrð hans rödd, ne sed hans mind.

38. Og hans ord hafed þer eigi í yður búande,
þvíat þeim hann sende, trúed þer eigi.

39. Mannsafed ritninguna, þvíat þer meined
yður í henne at hafa eyllift líf, og hún er sú, hver
af mer ber vitne.

40. Og eigi viled þer koma til mín, svo at
þer hafed lífed.

41. Eg tel enga dyrd af mönnum.

42. Enn eg þe e yður, at þer hafed eigi
Guds elsku í yður.

43. Eg kom í míns fædur nafne, og þer med-
taked mig eigi: ef annar kemur í sínu eiginu
nafne, þann medtaked þer.

44. Hvernenn meged þer trúá, þar sem þer
taked sunnbyrdis dyrd hver af öðrum? Og þá dyrd
sem af stálsum Gude er, þennar leitid þer eigi.

45. Eigi skulud þer þat meina, at eg mune
flaga yður fyrir fæðurnum; þar er einn sem yður
flagar Moyses, á hvern þer voned.

46. Ef þer tryndud Mönst, svo tryndud þer og mer, þvíat af mer skrifade hann. Enn ef þer trúed eigi hans skrifu, þvernenn meged þer þá mínum ordum trúa?

VI. Capitule.

Efter það for Jesus burt, yfer um síðenn þjá, stadnum Tiberias í Galilæa.

2. Og mikell mannsfólde fylgde honum ester, af því þeir sáu þau teikn, sem hann gerde á sjúkum.

3. Jesus gekk þá uppá eitt stall, og settest þar með sínum læresveinum.

4. Og þá var og páska hátíð Gyðinga nálæg.

5. Jesus hóf þá upp sin augu, og sá at margt fólk dreif at honum, þá sagde hann við Philipsum: Hvar kaupum ver braud, at þesser neyte?

6. Enn þetta sagde hann af því, at hann villde reyna hann, þvíat hann vísse vel, hvað hann villde gera.

7. Philippus svarade honum: Braud fyrir tvö hundrud Menn, nægest þeim eigi, svo at hver einn fæ nokkud litid.

8. Þá sagde honum einn af hans læresveinum, Andreas bróðer Simonar Petri.

9. Her er einn litell pilltur, sá þesur finni byggbraud og tvo fiska.

10. Enn hvað er þat á meðal þó margra? Þá sagde Jesus: Skíped fólkeni í satenn. Þar

var

var í þeim stad mikil gras, þá settust nídur nær
fimm þúsunder manns.

11. Jesús tók braudenn og gerde þacker, og
seck sinum Læresveigum, enn Læresveignarner fengu
þeim sem nídur höfdu setst. Líka einnenn af
fiskunum svo mikil, sem hann villde.

12. Enn þá þeir voru metter, sagde hann til
sinna Læresveina: samann berid Leifar sem afgán-
ga, svo ekki spillest.

13. Enn þeir söfnundu samann og fylltu upp
töls karfer með þessar Leifar af fimm byggbraud-
um, sem þeir leifdu, sem mat höfdu fenged.

14. Þá menn sáu það, at Jesús gerde þetta
teikn, sögdu þeir: Þesse er sannarlega sá spámad-
ur sem í heimenn skal koma.

15. Enn þá Jesús formerkte, at þeir mundu
koma at grípa hann, og gera hann at kononge,
fínde hann einn upp astur á fialled.

16. At kvællde gengu hans Læresveingar ofan
til sfáfar.

17. Og stigu á skíp, og komu nferum sföenn
til Capernaum, og þá var þegar myrkt orbid.
Jesús var þá eigi komenn til þeirra.

18. Enn sföenn tók at æfast upp af miklu vedre.

19. Þeir höfdu þá róed fimm og tuttugu, edur
þriátíge akræleingder, þá sáu þeir Jesum gänge
anda á sfönum, og komenn nær skípenu: þeir
óttundust þá.

20. Enn hann sagde til þeirra: eg em það,
óttetst þer eigi.

21. Þá viltu þeir hafa tekið hann inn á skipið, og jafnsnart var skipið komið at því Lande, sem þeir fóru til.

22. Annaun dag eftir, sá folkið, sem hinumegenn sjáfarehs stóð, at eigi var þar annað skip til, nema það eina, sem hans Læresveinar höfdu ástigið, og Jesús hafði eigi sjálfur stigið á það skip með sinum Læresveinum, heldur voru hans Læresveinar einir af stad farner.

23. Þar komu og yfer um önnur skip frá Tiberias, hart nær þeim stad, sem þeir höfdu brauðenn eted fyrir Herrans þakkerð,

24. Og þá fólkid sá nú, at Jesús var eigi þar, og eigi heldur hans Læresveinar, ste það á skipið enn, kom til Capernaum, og leitade at Jesu.

25. Og þá þeir höfdu fundið hann hinumegenn sjáfarins, sögdu þeir til hans: Rabbí, nær komst þú hingat.

26. Jesús svaraði þeim og sagði: sannlega, sannlega sege eg yður: Þer leitið mín eigi af því, at þer sáud teiknenn, heldur af því, at þer neyttuð af braudunum, og urduð sadde.

27. Verkið fædu, ekki þeirrar sem forgengur, heldur þeirrar sem stöðug blifur til eyllis Lifs, hvera mannsins sonur mun gefa yður, þvíat Gud fader hefur hann inniglad.

28. Þá sögdu þeir til hans: hvað skulum ver þá gera, svo ver gerum Guds verk?

29. Jesús svaraði og sagði þeim: Það eru Guds verk, at þer trúed á þann, sem hann fæder.

30. Þá sögdu þeir til hans: hvað gerer þú fyrir er teikn, svo at ver. sínum, og trúum þér? hvað gerer þú?

31. Þedur vorer áttu manna í eydemörku, sem þreifad stendur: hann gaf þeim at eta braud af himne.

32. Þá sagde Jesus til þeirra: sannlega, sannlega sege eg yður, at eigi gaf Moyses yður braud af himne, heldur gefur fader minn yður það rétta braud af himne.

33. Því það er Guds braud sem kemur af himne, og þeimenum gefur Eif.

34. Þeir sögdu þá við hann: Herra, gef þú oss jafnann þetta braud.

35. Enn Jesus sagde til þeirra: eg em Eifins braud, hver hann kemur til mín, hann mun eigi hungra, og sá, hann trúer á mig, hann mun alldreif þyrsta.

36. Enn eg hefse sagt yður, at þér hafið mig senann, og trúed þó eigi.

37. Allt hvað minn fader gefur mér, það kemur til mín, og hvern þann, sem til mín kemur, hann mun eg eigi útreka.

38. Þvíat eg em komenn af himne, eigi uppá það, at eg gere minn vilja, heldur hans, sem mig sende.

39. Þetta er fæðursins vili, þess sem mig sende, at eg glate engu, af öllu því sem hann gaf mér, heldur skal eg upprekka það á efsta dege.

40. Enn það er vili þess mig sende, at hver sá sem sonen ser, og trúer á hann, hafi eynlist Eif. Og eg mun upprekka hann á efsta dege.

41. Þá mægludu Judar yfer því, at hann sagde: eg em þad braud, hvert ofann kom af himne.

42. Og þeir sögdu: er eigi Jesus þesse sonur Josefs, hvers ver þeckium bæde födur og módur? Hvernem seger hann þá; eg em komenn af himne?

43. Jesus svarade og sagde til þeirra: mögled eigi innbyrdis.

44. Eingenn fær til mín komed, nema svo se, at faderenn, sem mig sende, drage hann, og eg mun uppvæla hann á efsta dege.

45. Svo er skrifað í spámanna bófum, at þeir munu aller verda af Gude lærder. Hver þellst nú heyrer af födurnum, og lærer það, sá kemur til mín.

46. Eigi það, at nokkur hase födurenn senann, nema sá sem er af Gude, hann þesur sed födurenn.

47. Sannlega, sannlega sege eg yður: hver sem á mig trúer, hann þesur eyllist líf.

48. Eg em líffins braud.

49. Födur yðrir átu manna í eydemörku, og eru dauder.

50. Þetta er þat braud, sem kemur af himne, svo at hver sem etur af því, hann deyir eigi.

51. Eg em þat lifanda braud, sem af himne kom, hver sem etur af því braude, sá lifir eyllilega, og þat braud, sem eg mun gefa, er mitt hölld, hvert eg mun gefa fyrir líf verallðarennar.

52. Judar þráttudu þá sín á mille, svo segande: Hvernenn fær þesse gefit oss sitt hölld at eta?

53. Jesús sagde til þeirra: Sannlega, sannlega sege eg yður, nema þer eted hölld mannsins sonar, og drecked hans blóð, þá þafed þer en lífed í yður.

54. Hver hann etur mitt hölld, og dreckur mitt blóð, sá þefur eynlíst líf, og eg mun uppveka hann á efsta dege.

55. Því mitt hölld er sonn fæda, og mitt blóð er sannur dreckur.

56. Hver hann etur mite hölld og dreckur mitt blóð, sá blífur í mer, og eg í honum.

57. Líka sem at mig sende sá lifande fader, og eg lífe saker fæðursins, svo og hver hann etur mig, sá mun og lífa fyrir mínar saker.

58. Þetta er þat braud, sem af himne komid er, eigi svo sem þat yðrir fædur átu manna, og eru dauder: hver hann etur þetta braud, sá lífer at eynlífu.

59. Þetta sagde hann í samfundubásenu þá hann kende til Capernaym.

60. Enn marger af hans læresveinum, þá þeir ná þetta heyrdu, sögdu: Hord er þesse ræða, hver kann at hefra hann?

61. Enn þá Jesús vísse með siálfum sér, at hans læresveinar mögludu af þessu, þá sagde hann til þeirra: Þneixlar yður þetta?

62. Hvað mun þá, þegar þer siæed mannsins son uppstíga þángað, hvar hann var fyrir?

63. Undenn er sá sem lífgar, hölled er til eins: þis neytt; þau ord sem eg tala, þau eru ande og þau eru líf.

64. Enn nokkorer eru þeir af yður hverer eigi trúa. Þvíat Jesús vísse af uppháse, hverer eigi voru trúader, og hver sá var, sem hann mundi svíka.

65. Og hann sagde: fyrir því sagde eg yður, at eingenn fær til mín komid, nema at þennum se það gefid af mínum fædur.

66. Ester það gengu marger af hans læresveinum astur til baka, og gengu eigi lengur þaðann af með þennum.

67. Þá sagde Jesús til þeirra tólf: Viled þer og fráganga?

68. Enn þennum svarade Simon Petrus: Herra, til hvers skulum ver fara? Þá þefur ord enlífs lífs.

69. Og ver trúdum og skildum, at þú ert Christur, sonar Guds lifanda.

70. Jesús svarade þeim: Hefi eg eigi útvaled yður tólf? Og einn af yður er Diefull.

71. Enn hann sagde þetta af Juda Simonis Ischarioth; Því hann sveik hann síðann, og var einn af þeim tólf.

VII. Capitule.

Efter þat ferðadest Jesús umkring i Galilea, þvíat hann villde eigi ferðast umkring i Judea, af því at Gydingar villdu i hel slá hann.

2. Þá var og nálæg hátid Gydinga, sem var lauffkálanna tilbúnadur.

3. Brædur hans sögdu þá til hans: Tak þig upp og gætt til Judalands, svo at þíner lærefveinar sjáe einnenn þan verk, sem þú gerer.

4. Þvíat sannlega gerer eingenn sá nokkud leynelega, sem sjálfur hann esterleitar kunnur at verda. Ef þú gerer þat, þá opinbera þú þig fyrir heimenum.

5. Því hans brædur tréðu eigi helldur á hann.

6. Jესus sagde þá til þeirra: Minn tíme er enn eigi komeunn, enn yðar tíme er jafnan.

7. Heinturenn fær yður eigi hatad, enn mig hatar hann, þvíat eg ber vitnisburd af honum, at hans verk eru vond.

8. Færed þer upp til þessarar hátíðar, eg vil enn eige fara upp til þessarar hátíðar, þvíat minn tíms er enn eigi uppfylltur.

9. Enn þá hann hafde sagt þeim þetta, varð hann ester í Galilea.

10. Nú sem hans brædur voru uppfærner, þá fór hann og sjálfur upp til hátíðarennar, eigi opinberlega, helldur svo sem á laun.

11. Judar leitudu þá at honum um hátíðena, og sögdu: Hvar er hann?

12. Og mikell frýstur var í lydnum um hann. Sumir sögdu: Góður er hann; enn adrer sögdu: Nei, helldur leider hann lyden afvega.

13. Enn eingenn talade þó bert um hann, fyrir hræðslu sakar við Gyðinga.

14. Enn at hálsnadre hátíðenne, ste Jესus upp í musterid, og kende.

15. Judar undrudust, svo segande: hvern-
enn kann þesse rithingarnar, með því hann
lærde þær ei?

16. Jesus svarade þeim og sagde: Minn
lærdómur er ei minn, heldur hans sem mig
sende.

17. Ef sá er nokkur, sem gera vill hanss vilja,
hann renner hvert þesse lærdómur se af Gude,
eda hvert eg tali af sjálfum mér.

18. Hver sem af sjálfum ser talar, sá leitar
sinnar egenn dyrðar, enn hver hann leitar þess
dyrðar, sem hann sende, hann er sannordur, og
eckí ránglæte er með honum.

19. Gaf Moyses yður eigi lög, og eingenn yðar
heldur lögenn? eda því sæked þer efter at lífláta
mig?

20. Þyðurenn svarade og sagde: Döfulenn
þefur þú, hver sækir at lífláta þig?

21. Jesus svarade og sagde: eitt verk gerda
eg, og það undrest þer aller.

22. Moyses gaf yður því umskurnena, eige
at hún være af Moysse komenn, heldur af for-
fedrunum, og þó umskered þer mannenn á sab-
bathsdege.

23. Nú ef maðurenn medtefur umskurnena
á sabbathsdege, svo at eige bríðtest Moysis lög-
mál; enn þer reidest þó við mig, at eg gerde
allann mannenn heilann á sabbathsdege.

24. Þer sfulud eige dæma efter áhynd, heldur
yð dæmed rettann dom.

25. Þá segdu nokkror af Jernsalem: er það ekki sá sem þeir sóktu at lifláta?

26. Síæð, nú talar hann openberlega, og þeir sega ekki til hans: eða vita vorer höfðingar það víst, at þesse er sannur Christur?

27. Enn ver vitum þó hvaðann hann er, enn þá Christur kemur, veit eingenn hvaðann hann er.

28. Þá kallade Jesus i Musterenu-kennande, og segande: þer þecked mig og vited hvaðann eg em, og eg kom eige af siálfum mer, heldur er hann sannordur, sá mig sende, hvern þer þecked eigi.

29. Enn eg þecke hann, þvíat eg em af hönum, og hann hefur útsendt mig.

30. Þá sóktu þeir efter at grípa hann, enn eingenn sagde þó hendur á hann, þvíat eige var hans tíme enn komenn.

31. Enn margir af fólkeni trúðu á hann og segdu: þá Christur kemur, mun hann gera nokkud flehre teikn enn þesse gerer?

32. Og það kom fyrir Phariseana, at fólked klytte þetta um hann, þá sendu prestahöfðingar og Pharisei þenara út, at þeir handtæku hann.

33. Jesus sagde til þeirra: litla stund em eg enn hía yður, og þá fer eg til hans, sem mig sende.

34. Þer munud leita mín, og finna mig eigi; og þar sem eg er, þángat sæð þer eige at koma.

35. Þá segdu Gyðingar sín á milli: hvert vill hann fara, svo ver eigi finnum hann? eda vill hann ganga meðal Griekja, sem hiingat og þángat sundurdreisder ligga, og kenna Griekjum?

36. Hvað fyrir ræða er þat sem hann sagde? þer leited mín og finned ecke, og þar sem eg er, þángat fæd þer eige at koma.

37. Enn á síðasta dege hátíðarennar, sem var veglegastur, gekk Jesus upp, og kallade, svo segande: ef nokkorn þyrster, kome hann til mín, og drecke.

38. Hver hann tekur á mig, svo sem ritnings-enn seger, af hans kvíde skulu frammskióta straumar lifanda vatns.

39. Enn þetta sagde hann um þann anda, hvern þeir skylldu meðtaka, sem á hann trydu, því heilagur Ande var þar ei enn, þvíat Jesus var enn eige auglýstur.

40. Og marger af Eyðnum, sem heyrdu þessa hans ræðu, segdu: þesse er sannur spámadur.

41. Aldrer segdu: Hann er Christur: enn sumer segdu: skal Christur nokkud koma af Galilea?

42. Seger eige ritningin, at Christur kome af Davíðs sæde, og úr stadnum Bethlehém, þar sem Davíð var?

43. Svo var ein tvídrægne með fólkenu um hann.

44. Enn nokkorer af þeim villdu hafa gripid hann, enn eingenn lagde þó hendur á hann.

45. Penararner komn astur til þeirra nypur-
stu presta og Þhariseanna, og þeir sögdu til
þeirra: því höfðnd þer hann eige hingat?

46. Penararner svörudu: þar hefur allðrei
nokkur madur svo talad sem þesse madur.

47. Þá svörudu Þharisei þeim: hvert erud
þer og villter?

48. Trúir nokkur höfðinganna edur af Þhar-
risis á hann?

49. Helldur það fólk sem ekki veit af lögmá-
lenu, er hölvad.

50. Nicodemus sagde til þeirra, sá sem kom
til hans um nótt, og var einn af þeim:

51. Dæmer vort lögmál nokkud manneinn,
nema hann se fyrre ransakadur, hvað hann
gerer?

52. Þeir svörudu og sögdu til hans: ert þú
og svo einn af Galileis? Ransaka þú og skoda,
at af Galilea ris ekki spámadur upp.

53. Og hver geck svo þeim.

VIII. Capitule.

Ög Jesus geck í á til Nisusíallíus.

2. Ög snemma at morgne kom hann astur í
musterid, og allt fólked kom til hans, og hann
sette sig og kende þeim.

3. Önn þiner skriftlærdur og Þharisearar leiddur
frámm fyrer hann þá komu, sem í hördóme var
gripenn, og settu hana þar í midid,

4. Ög

4. Og segdu til hans: Meistare, þessi kona er nú gripen at ferskum gerninge í hördóme,

5. Enn Móyses byður oss í lög málenum, at þeria þess háttar menn grióte, eða hvað seger þú til?

6. Enn þetta sögdu þeir, at þeir freistudu hans, at þeir mættu svo þafa ákæru til hans, enn Jesus laut niður og ritade með fingrunum á jörðena.

7. Og sem þeir letu ei af at spýria hann, þá rette hann sig upp, og sagde til þeirra: hver yðar sem er án syndar, kaste sá fyrsta steine á hana.

8. Þá laut hann niður aftur, og ritade á jörðena!

9. Þá þeir heyrdu þetta, gengu þeir út, einn efter öðrum, fyrst öldungarnir. Jesus var þá einn efter, og konann þar standaude.

10. Enn Jesus rette sig upp, og þá hann sá þar eingann nema konuna, sagde hann til hennar: Kona, hvar eru þeir sem þig áklaga? þefur eingenn fordæmt þig?

11. Enn hún sagde: Herra, eingenn. Jesus sagde: svo fordæme eg þig og eige þelldur, gæf þedann, og syndga nú ei oftar þedanaf.

12. Jesus talade enn aftur til þeirra, og sagde: eg em líós heimsins, hver hann fylger mér efter, sá mun ei gánga í mirkum, þelldur skal hann þafa líós líffins.

13. Þá sögdu Þharisei til hans: þá ber vitne af siálfum þer, þinn vitnisburdur er eigi sannur.

14. Jesús svarade og sagde til þeirra: ef eg ber af siálfum mer vitne, þá er minn vitnisburdur sannur, því eg veit hvaðann eg kom, og hvert eg fer. Enn þer vitid eigi hvaðan eg kom, eða hvert eg fer.

15. Þer dæmed eftir höldenu, eg dæme eingann.

16. Enn ef eg dæme, þá er minn dómur rettur, þvíat eg em ei einnsamall, heldur eg og faderenn, sem mig sende.

17. Svo er og skrifad í lögum ydrum, at tveggja manna vitnisburdur se sannur.

18. Eg em sá sem af siálfum mer ber vitne, og faderenn sá mig sende, þan ber og af mer vitne.

19. Þá sögdu þeir til hans: hvar er þinn fader? Jesús svarade: eigi þecked þer mig ne minn födur. Ef þer þecktud mig, þá þecktud þer líka minn födur.

20. Þesse Ord talade Jesús við Guds kistuna, þá hann lende í musterenu, og eingenn tók hann, því hans stund var enn eigi komenn.

21. Þá sagde Jesús aftur til þeirra: eg fer burt, og þer munud leita mín, og í syndum ydrum deya: hvert eg fer, þángat kunned þer ei at koma.

22. Þá sögdu Gydingar: mun hann þá villia drepa siálfann sig, at hann seger: hvert eg fer, þángat kunned þer ei at koma?

23. Þá sagde hann þeim: Þer erud hér nedan at, eg em at ofann, þer erud af þessum heime, eg em í af þessum heime.

24. Því sagde eg yður, at þer munud deya í ydrum syndum, því ef þer trúed ei, at eg se hann, þá munud þer deya í ydrum syndum.

25. Þá segdu þeir til hans: hver ert þú þá? Jესus sagde til þeirra: fyrst sá, eg sem tala við yður.

26. Margt hefi eg at tala, og dæma um yður, enn sá mig sende, hann er sannordur, og hvað eg heyrde af honum, það tala eg fyrir Heimenum.

27. Einn þeir skildu eigi, at hann sagde þeim af fœdurnum.

28. Þá sagde Jესus til þeirra: nær þer upphesed Mannsins son, þá skilud þer skilia at eg se hann, og af mer siálfum gere eg ecki, heilidur eins sem mer kende minn fader, svo tala eg.

29. Og sá sem mig sende, hann er með mer, faderenn let mig eigi einsamann, þvíat eg gere jáfnann, það honum er þægt.

30. Þa hann talade þetta, trúdu marger á hann.

31. Þá sagde Jესus til þeirra Gydinga, sem á hann trúdu: ef þer blifed við mína ræðu, þá erud þer míner sannar læresveinar.

32. Og þá þecked þer sannleikann, og sannleikurenn mun frelsa yður.

33. Þá svöruðu þeir höntum: ver erum Abrahams sæde, og alldrei höfum ver nokkurs, manns þrælar verid, hveruenn seger þú þá: Þer skulud Friðlsfer verda?

34. Jesús svarade þeim, og sagde: sannlega, sannlega sege eg yður, hver heilst sem myndena gerer, sá er myndarennur Þræll.

35. Þrællenn blifur eigi enlisllega í hásinu, enn sonurenn blifur þar enlisllega.

36. Nú ef sonurenn frelsar yður, þá erud þer rettelega frelsader.

37. Eg veit vel, at þer erud Abrahams sæde, enn þer saked til at deyda mig, þviat mín ræda hefur ecki rúm í yður.

38. Eg tala það, sem eg sed hefe af mínum fædur, og þvad þer sænd þiá yðrum fædur, það gered þer.

39. Þeir svöruðu og sögdu til hans: Abraham er vor Fader: þá sagde Jesús þeim: ef þer værud Abrahams börn, þá gerdud þer Abrahams verk.

40. Enn nú leited þer efter at lísláta mig, þannu manni þó, sem sannleikann seger yður, þann eg heyrde af Gude: þetta gerde eigi Abraham.

41. Þer gered yðar fædurs Werk. Þá svöruðu þeir: eigi erum ver fyrer útann egtafskap fædder, einu Gud höfum ver fyrer fædur.

42. Jesús sagde þá til þeirra: ef Gud være yðar fader, þá elskudud þer mig, þvi eg em af Gude

Gude komenn, og framgengenn, því eigi kom eg af sjálfum mer, heldur sende hann mig.

43. Þyrir því þeked þer þá ecki mitt mál, af því þer geted en heyrð mín ord.

44. Þer erud af fœdurnum fianda, og efter gýrudum yðars fœdurs. Þá viled þer gera, hann var einn mordinge þegar af Upphæf, og eigi stóð hann í sannleikanum, þvíat sannleikurenn er eigi í hönum, þá hann talar lyge, talar hann af sínu egenn, því hann er einn lygare, og hennar fader.

45. Enn mer, af því eg sege sannleikann, þá viled þer eigi trúa.

46. Hver yðar kann at þeýsa uppá mig nokkra synd? nu ef eg sege sannleikann, því trúed þer mer þá eigi?

47. Hver hann er af Gude, sá heyrer Guds Ord, af því heyrð þer eigi, at þer erud eigi af Gude.

48. Þá sverudu Judar og sögdu þenum: segum ver ecki rett, at þú ert Samverskur, og þesur Diefulenn?

49. Jesus svarade: eg þese eingann Dieful, heldur vefsama eg fœdur minn, og þer vanþeidræd mig.

50. Eg leita ei at minne dýrd: sá er sem efter þenne leitar og dæmer.

51. Sannlega, sannlega sege eg yður: ef nokkur er sá, sem heldur mín ord, hann mun ei sjá Daudann at enlífu.

52. Þá sögdu Judar við hann: nú þeckium ver at þú hefur Dísfulenn, Abraham er dandur og spámenner, og þú seger: ef nockur er sá sem gehmer mín ord, hann mun eigi Daudann smacka at eyliðu.

53. Edur ert þu meire fødur vorum Abraham, hver frammlidenn er, og spámenner eru og frammlidner, hvern gerer þú siálfann þig?

54. Jesus svarade: ef eg vefsama mig siálfur, þá er mín dyrd eingenn, þar er minn fader, sá mig vefsamar, hvern þer seged ydvarn Gud vera.

55. Og þecked hann þó ei, enn eg þecke hann, og ef eg segde, at eg þeckte hann eigi, þá være eg einn liúgare líkur ydur, heldur þecke eg hann og held hans ord.

56. Abraham fader ydar gladdest, at hann fyllde síá minn dag, og hann sá hann, og varð gladdur við.

57. Þá sögdu Judar til hans: Þú ert enn eigi fimmtugur, þó sást þu Abraham.

58. Jesus sagde til þeirra: Sannlega, sannlega sege eg ydur, ádur enn Abraham var, var eg.

59. Þá tóku þeir upp steina, at þeir fæstudu á hann, enn Jesus fordade ser, og geck úr Musterinu, og geck midt út milli þeirra og komst svo undann.

IX. Capitule.

Dg þá Jesus gekk framm hía, sá hann þann einn mann, sem blindur var borenn.

2. Hans lærefveinar spurdu hann þá at og sögdu: Meistare, hver braut? Hann, edur hans foreldrar, at hann fæddest blindur?

3. Jesus svarade: Hverke hann ne hans foreldrar, heldur at Guds verk auglýsist á honum.

4. Mer býriar at verka hans verk, þess mig sende, á meðan dagurenn er: Nöttenn kemur nær eingenn fær verkad.

5. Svo lengi sem eg em í veröldinne, þá em eg lífs veraldar.

6. Þá hann hafde þetta sagt, spytt hann á jörðena, og gerde af hrálanum saur, og smurde saurnum á augu hins blindá,

7. Dg sagde honum: Far þú til dykesins Siloa (þat þýðest sendur) og þvo þer: Þá gekk hann og þvode ser, og kom síðande.

8. Þá sögdu nágrannar hans, og þeir sem hann? höfdu ádur sed, at hann var blindur: Er þat eigi sá, sem sat og beidde? Sumir sögdu: Hann er þat.

9. Enn adrer sögdu: Vilur er hann honum, hann síalfur sagde: Eg em sá.

10. Þeir sögdu þá við hann: Hvernenn eru þín augu upplöfenn?

11. Hann svarade og sagde: Sá maður sem nefnest Jesus gerde ser saur, og reid á mín augu, og hann sagde mer: Far þú til dykesins Siloa, og
þvo

þvo þer; eg gefc burt og þvode mer, og sefc synena.

12. Þeir sögdu til hans: Hvar er hann? Hann sagde: Eg veit eigi.

13. Þá leiddu þeir hann fyrir Phariseðs, sem lenge hafde blindur vered.

14. Enn þá var sabbathsdagur; þá Jესus gerde þann saur, og opnade þens augu.

15. Þá spurdu Pharisei hann einn at, hvernenn hann hefde ordid stáande? Enn hann sagde þeim: Saur lagde hann á mín augu, og eg þvode mer, og nú se eg.

16. Þá sögdu sumer af Phariseis: Eigi er þesse maður af Gude, þvíat hann heilidur eigi sabbathsdagenn. Enn adrer sögdu: Hvernenn má syndugur maður gera þóllif teikn? Og þar varð sundurþykia þeirra á mille.

17. Þá sögdu þeir astur til þins blinda: Svad seger þú af honum, at hann opnade þín augu? Enn hann sagde: Spámadur er hann.

18. Gydingar trúðu eigi um hann, at hann hefde blindur verid, og være nú stfngn ordenn, þángat til þeir kölludu á hans foreldra, sem synena hafde fenged.

19. Og spurdu þá at svo segande: Er hann þekar sonur, hvern þer seged blindann borenn vera, eða hvernenn ser hann nú?

20. Hans foreldrar sverndu þeim og sögdu: Vid vitum at þesse er okkar sonur, og at hann var blindur borenn.

21. Enn með hverum hætte hann sér nú, þat vitum vid eigi, eda hver hans augu opnade, þat vitum vid eigi, hann hefur sjálfur alldur til, spyrð hann at, og láted hann sjálfann tala fyrir sig.

22. Þetta sögdu hans fedgin, af því at þau óttudust Gyðinga, þvíat Gyðingar höfdu þá þegar sambúndid með sér, at ef uoðkur meðfende hann fyrir Christum, at sá skyldi útrekast af þeirra samfundum.

23. Fyrir því sögdu hans fedgin: Hann er uðgu gamall, spyrð hann at.

24. Þá kölludu þeir áftur í öðru sinne á þann mann sem blindur hafde verid, og sögdu honum: Gef Guð heidurenn, ver vitum at þesse maður er syndugur.

25. Hann svarade og sagde: Er hann syndugur, þat veit eg ekki, eitt veit eg, at eg var blindur, og nú se eg.

26. Þeir sögdu þá til hans: Hvað gerde hann þer, edur hvernenn lauf hann upp þínum augum?

27. Hann svarade þeim; eg sagde yður nú þat: Hafid þer ekki heyrt þat? Til hvers viled þer heyra þat áftur: Eda viled þer verda hans læresveinar?

28. Þá hefvudu þeir honum, og sögdu: Þú ert hans læresveinn, enn ver erum Moseis læresveinar.

29. Ver vitum at Guð talade vid Mosen, enn ver vitum eigi hvadann þesse er.

30. Sá maður svarade og sagde þeim: Þat er undarlegur hlutur, at þer vited eigi hvaðann hann er, og þó lauk hann upp mínum augum?

31. Enn ver vitum at Gud heyrer eigi synduga, heldur þat, ef nokkur er Guds dyrdkare, og gerer efter hans vilja, þann heyrer hann.

32. Frá veraldar upphafi hefur þat eigi heyrð vered, at nokkur hafi upplófed þess manns augum, sem blindur var boren.

33. Være þesse eigi af Gude, þá mætte hann ekki gera.

34. Þá svörudu þeir og sögdu til hans: Allur ert þú í synd alenn, og þú kenne oss. Og þá ráku þeir hann út.

35. Þá Jesús heyrde þat, at þeir höfdu hann útreked, og þá hann fann hann, þá sagde hann til hans: Trúer þú á Guds son?

36. Hann svarade og sagde til hans: Herra! Hver er hann, svo eg trúe á hann?

37. Jesús sagde til hans: Þú sást hann, og hann sem talar við þig, sá er hann.

38. Hinn svarade: Herra, eg trúe, og hann tilbad hann.

39. Jesús sagde: Til dóms kom eg í þennann heim, at þeir, sem ekki síá, skylldu verda síáande, og at þeir verda blinder, sem síá.

40. Og nokkorer af Phariseis heyrdu þetta, sem hía þennum voru; og sögdu til hans: Hverum ver þú blinder?

41. Jesús sagde þeim: Ef þer væruð blinder, þá hefduð þer enga synd, nú fyrst þer seged, ver síðum, þá blifur yðar synd.

X. Capitul.

Sannlega, sannlega sege eg yður, hver hann gengur eigi inn um dýrnar í saudahúsið, heldur stigur hann inn annarstadar, sá er þiófur og mordingi.

2. Enn sá sem gengur inn um dýrnar, hann er hirder saudanna.

3. Fyrir honum lykur dýraverdurenn upp, og sauderner hýra hans rödd, og hann kastar sína saude með nafne, og leider þá út.

4. Og þá hann hefur sína saude útlátid, gengur hann frammi fyrir þeim, sauderner fylgia og honum eftir, þvíat þeir þeckja hans rödd.

5. Enn öðrum annarlegum fylgia þeir eigi eftir, heldur sýna þeir frá honum, þvíat þeir þeckja eigi ókunnugra rödd.

6. Þennann orðskvid talade Jesús til þeirra, enn þeir skildu eigi, hvað þat var, sem hann sagde þeim.

7. Þá sagde Jesús enn áftur til þeirra: Sannlega, sannlega sege eg yður, eg em dýr saudanna.

8. Allir, hvererhellst fyrir mér eru kommer, þeir voru þiófar og mordingar, og sauderner hlýddu þeim eigi.

9. Eg em dyrenar, ef nockur gengur inn fyrer mig, så munu frelsast, hann mun og ganga út og inn, og finna sitt fódur.

10. Þiðfurenn kemur eigi til annars, enn at hann stele, drepe og forðiarfe, eg em komenn til þess, at þeir skýldu hafa líf og fulla nægd.

11. Eg em góður hirder, góður hirder gefur sitt líf út fyrir saudena.

12. Enn leigumadurenn, så eigi er hirder, og hvers sauderner eru eigi egennleger, hann ser álsfenn koma, og yfergefur saudena og flýr, enn álsfurenn grípur þá og sundurdreifer saudunum.

13. Enn leigumadurenn flýr, af því at hann er leigumadur, og hirder ecki um saudena.

14. Eg em góður hirder, og eg þeckje mína saude, og eg þeckje af mínum.

15. Svo sem minn fader þeckje mig, svo og þeckje eg fódurinn, og mitt líf legg eg út fyrir saudena.

16. Eg hese og enn adra saude, sem eigi eru af þessu saudabúsi, þá býrjar mer og þingat at leida, og þeir munu heyrja mína rædd, og þar mun verða eitt saudabús og einn hirder.

17. Fyrer því elskar mig minn fader, at eg legg út mitt líf, uppá þat eg tæle þat og aftur.

18. Eingenn tekur þat af mer, þelldur legg eg þat af mer sjálfur. Eg hese valld til þat af at leggja, eg hese og valld til þat aftur at taka, þetta bodord feck eg af mínum fódur.

19. Þá varð enn sundurþykia míllum Gyðinga fyrer sakar þessara orða.

20. Enn marger af þeim sögdu: Dösfulenn hefur hann, og er affinna, til hvers hænred þer þonium?

21. Aldrer sögdu: Þesse ord eru einsskis óds manns, sær Dösfulenn nokkud bliudsmanns augum upplösket?

22. Og þar gerdest musteris vögsla í Jerusaleim, þat var um vetur.

23. Og Jesus gekk í musterinu í forbyrgð Salomonis.

24. Þá umkringdu hann Judar, og sögdu til hans: Hversu lenge þá hekkur þú vorre sálu uppe? Ef þú ert Christus, þá seg oss þat berlega.

25. Jesus svarade þeim: Eg sagði yður þat, enn þer trúed eigi, þau verk sem eg gere í míns födurs nafne, bera vitne af mer.

26. Enn þer trúed eigi, þvíat þer erud eigi míner sauder, svo sem eg sagde yður.

27. Míner sauder herra mína rödd, eg þecka þá, og þeir fylgia mer efter.

28. Og eg gef þeim eplíft líf, og alldrei skulu þeir fyrersfarast, eingenn skal þá og slíta úr minne hende.

29. Fader minn sem gaf mér þá, er allum hlutum meire, og eingenn kann at slíta þá af míns födurs hende.

30. Eg og faderenn ver erum eitt.

31. Þá töku Gyðingar enn steina upp, at græta hann.

32. Jesús svarade þeim: Mörg góð verk synde eg yður af mínum fædur, fyrir hvers þeirra verka sakir gættid þer mig?

33. Gyðingar sværudu honum og sögdu: Fyrir godt verk gættum ver þig eigi, heldur fyrir gudlastan, at þú sem ert maður, gerir þig sjálfann at Gude.

34. Jesús svarade þeim, stendur þat eigi skrifad í yðru lögmales: Eg sagde: At þer erud Guder?

35. Nú ef þer kalled þá Gude, til hverra Guds ord eru skrifad, og ritningenn má eigi ríðast.

36. Enn vid þann sem faderenn heilgade, og í heimenn sende, þá seged þer: Þú gudlastar, af því eg sagde: Eg em sonur Guds.

37. Ef eg gere ecki míns fædurs verk, þá trúed mer ecki.

38. Nú fyrst eg gere þau, þá trúed verkinum, þó þer viled mer eigi trúa, svo at þer þecked og trúed, at faderenn se í mer, og eg í honum.

39. Þeir sóktu þá enn til at grípa hann, enn hann gekk út frá þeirra höndum.

40. Og fór aftur í þann stad, hinumegenn Jordanar, þar sem Jóhannes hafde áður skrifet, og var þar.

41. Marger komu til hans, og sögdu: Jóhannes gerde ecki teikn, enn allt hvað Jóhannes sagde af þessum, þá er þat satt.

42. Og marger trúðu þar á hann.

XI. Capítule.

Þar lá einn síúkur maður, Lazarus at nafne, af Bethania, í hýðhlum Maríæ, og hennar systur Marthæ.

2. Einn María var sú sem Herrann hafði smurt með salve, og þurkad hans fætur með sínum hárloekum, hverrar bróðer var sá Lazarus, sem síúkur lá.

3. Systur hans sendu þá til Jesu, svo segjande: Herra, slá nú, sá þú elskar, hann liggur síúkur.

4. Þá Jesús heyrde þat, sagde hann: Þessi sött er eigi til danda; heldur til Guds dyrdar, svo at Guds sonur verði þar af þrífður.

5. Einn Jesús elskade Martham og systur hennar, og svo Lazarum.

6. Þá hann hafði þat heyrt, at hann var síúkur, bleif hann samt tvo daga í þeim stað sem hann var.

7. Eftir þat talar hann til sinna læresveina: gaungum verðum ásturn í Judeam.

8. Þá sögðu hans læresveinar til hans: Meistar, næst, þá villdu Judar gryta þig, og þú villst þú fara þángat ásturn?

9. Jesús svarade: Ern eigi tólf stunder í deige? Hver hann gengur um dagenn, sá steytir sig eigi, þvíat hann sér þessa heims lífs.

10. Enn hver hann gengur um nætur, sá steytir sig, því þar er ekki lífs í honum.

11. Þetta mælti hann, og eftir þat sagde hann til þeirra: Lazarus vinur vor hann sefur, enn eg fer at vekja hann.

12. Þá sögdu hans læresveinar: Herra, ef hann sefur, þá batnar honum.

13. Enn Jesus talade um hans dauda, enn þeir atluðu, at hann mundi sega þat um líkam: legann sofn.

14. Þá sagde Jesus þeim openberlega: Lazarus er látinn.

15. Og eg sagna fyrir yðrar sáler, at eg var eigi þar, svo at þer trúed, enn látum oss nú ferðast til hans.

16. Þá sagde Thomas, sem kalladest Tvítví, til læresveinanna: Gengum ver með, svo at ver deyum með honum.

17. Jesus kom þá, og fann at hann hafde þegar síðra daga í grófenne legd.

18. Enn Bethania lá hart nærre Jerusalem, svo sem fimtán akralengder.

19. Marger Gyðingar voru þar kommer til Martham og Mariu, at þeir hugguðu þær eftir sinn bróður.

20. Sem Martha heyrer at Jesus kemur, reynur hún móte honum, enn Maria sat heima.

21. Þá sagde Martha við Jesum: Herra, ef þú hefder verid hér, þá være bróðer minn eigi látinn.

22. Enn eg veit enn nú, at hvers þú beidest af Gude, þat gefur Gud þer.

23. Jesus

23. Jesus sagde til hennar: Bróðer þinn skal upprísa.

24. Martha sagde til hans: Eg veit vel at hann mun rísa upp í upprífunne á efsta dege.

25. Jesus sagde til hennar: Eg em upprísinn og lífid, hver hann trúer á mig, sa mun lífa, þóat hann dæyi.

26. Og hver hann lífer og trúer á mig, sa skal alldrei dæyi. Trúer þú þessu?

27. Hún sagde til hans: Já Herra, eg trúe at þú ert sá Christur, sonur Guds, sem í heimenn er komenn.

28. Þá hún hafde þetta sagt, fór hún og kallade heimuglega á systur sína Mariu, svo segande: Meistarenn er þar og kallar á þig.

29. Þá hún heyrde þat, stóð hún skjndelega upp og kom til hans.

30. Þvíat Jesus var enn eigi komenn í þorp-
id, heldur var hann enn í þeim stad, sem Martha hafde móte honum komid.

31. Enn þeir Judar, sem í húsinu voru hía henne, og hana huggudu, þá þeir sáu Mariam, at hún stóð svo fljótt upp, og gekk út, fylgdu þeir henne efter, og sögdu: Hún fer til grafar-
ennar at gráta þar.

32. Þá Maria kom nú þangat sem Jesus var, og hún leit hann, fell hún til fóta hans, og sagde honum: Herra, ef þú hefder þer vered, þá være bróðer minn eigi látinn.

33. Sem Jesus sá hana gráta, og þá Gydinga lífa grátande, sem med henne komu, bifest hann vid í anda, og ángradest þánglega,

34. Og sagde: Hvar hafid þer lagt hann? Þeir sögdu honum: Herra, kom og sfoda.

35. Þá tárfeUde Jesus. Þá sögdu Gydingar.

36. Siá, hverfu karann hann hefur haft hann.

37. Enn adrer af þeim sögdu: Máttu hann, sem opnade blinda manns augu, eigi gera vid því, at þesse hefde eigi dáed?

38. Jesus bifest þá enn med siálfum ser, og kom til grafarennar. Enn þat var ein gryfia, og einu steinur var þar og yferlagdur.

39. Jesus sagde: Taled af steinenn. Þá sagde Martha, systir hins dauda, til hans: Herra, hann lyftar nú illa, þvíat hann hefur leged síora daga.

40. Jesus sagde til hennar: Sagde eg þer ecki, at ef þú tryder, þá munder þú síá Guds dyrd.

41. Þá tóku þeir steinenn af, þar sem hinn daude lá. Enn Jesus hóf þá sín augu upp, og sagde: Fader, eg þacka þer at þú bænþyrder mig.

42. Enn eg veit þó, at þú þyrder mig jafnann, heUdur fyrir fólkþíns saker, sem þer stendur í þring. Þá sege eg þat, svo at þat trúe því, at þú sender mig.

43. Þá hann hafde þetta sagt, kallade hann þárru röddu: Lazare, kom þú út þingat.

44. Og

44. Og så daude kom út, reirdur med lík-
höndum at höndum og fótum, og um hans áföngu
var sveipad med sveitadúke. Jesus sagde til
þeirra: Lefsið hann og látið hann ganga.

45. Marger af Gyðingum, sem komid höfdu
til Mariam, og sáu hvað Jesus gerde, trúðu á
hann.

46. Enn sumer af þeim gengu burt til Þhari-
searanna, og sögdu þeim, hvað Jesus hafde gert.

47. Þá söfnudu kennemannahöfðingar og
Þharisei einu ráðe, og sögdu: Hvað skulum ver
tilgera? Því þesse maður gerer mörg teikn.

48. Og ef ver sleppum honum svo, þá trúa
aller á hann, og þá koma Rómverjarn og taka frá
oss lóni og lyde.

49. Enn einn af þeim, Caiphas, sá sem þat
sama ár var ypparste prestur, sagde til þeirra:

50. Þer vited ecki, og hugleided ecki, at betra
er fyrir oss, at einn maður deyr fyrir fólkid, enn
at allur lyður tapeft.

51. Enn þetta sagde hann eigi af sjálfum sér,
hellur af því, at hann var þess árs æðste
prestur, þá spáde hann, at Jesus skýlde deya
fyrir fólked.

52. Eigi einasta fyrir þat fólk, hellur þat,
at hann sáfnade í eitt þeim Guds börnum, sem
sundur voru dreifd.

53. Og upp frá þeim dege samtóku þeir med
sér, hvernenn þeir mættu lífláta hann.

54. Jesus gekk þá eigi þadannaf berlega hía
Gyðingum, hellur fór hann burt í eitt bygðarlag,
nærre

nærte endemörku, í eina borg, sem kallast Ephraim, og þar dvaldest hann með sínum læresveinum.

55. Enn þá voru páskar Gyðinga nálæger, og marger hi þeirre sveit gengu upp til Jerusalems fyrir páskana at breinsfa sig.

56. Þeir spurdu þá eftir Jesu, og töludu sín á milli í Musterenu: hvað synest yður, at hann kemur ei til hátíðarennar?

57. Enn þesudprestarnir og Þharisei þesdu láted það bod útganga, ef nokkor vísse, hvar hann være, þá skýlde sá undervísa þeim, svo at þeir mættu hendla hann.

XII. Capítule.

Ser dögum fyrir páska, kom Jesus í Bethaniam, þar sem Lazarus hinn frammlidne var, hvern Jesus uppvalde af dauda.

2. Enn þeir biuggu honum þar eina föllðmáltíð, og Martha þjónade. Lazarus var einn af þeim sem til bordsins sátu með honum.

3. Þá tók Maria eitt pund salve, af ómeingudu og dýrmættu nardus, og smurde með fætur Jesu, og þrullade svo hans fætur með sínu háre. Húsið fylltest og upp af ilmi smyrslanna.

4. Þá sagde einn af hans læresveinum, Judas Simons sonur Ischarioth, sá sem hann sveif þar eftir.

5. Fyrir

5. Fyrir því er þetta salve ei-selltdt fyrir þrið-hundrud peninga, og gefid hátækum?

6. Þetta sagde hann eigi af því, at hann hirti um hátæka, heldur var hann þiófur, og hafde fepynguna, og bar það sem gefid var.

7. Þá sagde Jesus: lát hana í friðe, þetta geymde hún til míns greftrunnardags.

8. Því volada hafed þer jafnann hía yður, enn mig hafed þer eigi at jafnade.

9. Enn þá fielde mikell af Gndingum fornarn, at hann var þar, komu þeir eigi einasta þángat fyrir Jesu saker, heldur at þeir sæu Bazarum, þann sem hann hafde af danda reist.

10. Enn prestahöfdingar ásettu ser at slá Bazarum í hel.

11. Þvíat fyrir hans saker gengu marger út af Gndingum þángat, og tródu á Jesum.

12. Annann dag efter, þá það mikla fólk heyrde, sem til hátíðardagsins var komed, at Jesus kom til Jerusalem,

13. Þá tóku þeir ser kviste af palmvide, og gengu út móte honum, og hrópudu: Hosanna, lofadur se sá sem kemur í nafne Drottens, konongur Israels!

14. Enn Jesus feck eina ösnu, og reid þar á, svo sem skrifad er:

15. Ottast eigi þú dóttir Zions, slá, þinn konongur kemur ridande á einum ösnu-föla.

16. Enn þetta skildu eigi hans læresveinar í fyrstu, heldur, þá Jesus var anglystur, þá hugleiddu

Þugleiddu þeir, at þetta var af þönum sferisad, og þeir höfdu þönum þetta gert.

17. Enn það fóll þrósade hans gerninge, sem þíá þönum var, þá hann kallade Lazarum úr grófenne, og af dauda uppvakte.

18. Af því geck og fólked út móte þönum, at það heyrde, at hann hafde gert söddann teikn.

19. Enn Þharisei sögdu sín á mille: Þer síæd nú, at þer orked engu. Se! Allur heimur hleypur efter þönum.

20. Þar voru og nöckorer Grikker, með þeim, sem upp höfdu farid at tilbida um hátíðena.

21. Þeir gengu til Philippum, sá sem var úr Bethsaída af Galilea, báðu hann og sögdu: Herra, ver villdum sá at síá Jesum.

22. Philippus kom og sagde það Andreas, enn Philippus og Andreas sögdu það Jesu.

23. Enn Jesus ansade þeim og sagde: Sá tíme er nú komenn at Mannsins sonur anglyfest.

24. Sannlega, sannlega sege eg yður: nema það, at hveiteforned falle í jörðena, og dene, þá blifur þat einsamallt, enn ef það dene, þá færer það mikenn ávært.

25. Hver hann elskar sitt líf, hann glatar því, enn hver hann hatar sitt líf í þessum heime, sá vardveiter það til eyllis lífs.

26. Ef nöckur vill mer þíóna, þá fylge hann mer efter, og hvar eg em, þar skal og minn þenare vera. Ef nöckur þíónar mer, þá mun min fader hann heidra.

27. Mín sála er nú hrígg, og hvað skal eg sega? Fader, hjálpa mér af þessum tíma, enn fyrir því kom eg þó í þennann tíma.

28. Fader, birtu nafn þitt. Þá kom rödd af Himne: Eg hefse það uppbirt, og eg skal það enn aftur uppbirta.

29. Þá sagde fólkid, sem hiá stóð og áheyrde: Þar urdu reyðarþrumur. Adrer sögdu: at engell talade vid hann.

30. Jesus svarade og sagde: Eigi kom þesse rödd fyrir mínar saker, heldur fyrir yðrar saker.

31. Nú hrygist dómur yfir þessum Heime. Nú mun og þessa heims höfðinge útreklast.

32. Og þegar eg verð upphafenn fra jörðu, þá mun eg draga alla til mín.

33. Enn þetta sagde hann, teiknande med hverum dauda hann skýldu deya.

34. Þá svarade fólkid honum: ver þesum heyrir í lögmálenu, at Christur blífe at eynlífu. Hvernenn seger þú þá; Mannsins syne biriar upp at þeflast? Hver er sá Mannsins sonur?

35. Þá sagde Jesus til þeirra: Líósid er enn litla stund hiá yður, gánged því á medan þer hafið Líósid, svo at mirkurenn yfersalle yður eigi. Sá sem gengur í Mirkrum, hann veit eigi hvert hann fer.

36. A medann þer hafið Líósid, þá trífed á það, uppá það þer seud Líósins börn. Þetta talade Jesus og geff burt og fordade ser fyrir heim.

37. Og þó hann gerde slíf teifu fyrir þeim, þá trúðu þeir þó eigi á hann.

38. Svo at uppfyllest ordsaga Esaia spámanns, þá hann sagde: Herra, hver trúer vorre predikun, og hveð er armleggur Drottins ópenberadur.

39. Fyrir því kunnur þeir eigi at trúa, þvíat Esaia's seger enn ástur:

40. Hann blindade augu þeirra, og forherdte hjertu þeirra, svo at þeir sæn eigi með augnum, né skildu með hjartanu, at þeir umfukkest og eg hjálpe þeim.

41. Þetta sagde Esaia's, þá hann leit hans dyrd, og talade um hann.

42. Marger af höfðingum trúðu þá á hann, enn fyrir sakir Phariseara þá meðkenndu þeir það eigi, svo at þeir yrðu eigi forbodader.

43. Þvíat þeir villdu heldur hafa vegfemd hjá mönnum, enn vegfemd hjá Gude.

44. Jesus kallade þá og sagde: hver sem trúer á mig, hann trúer eigi á mig, heldur á þann sem mig sende.

45. Og hver hann ser mig, hann ser þann sem mig sende.

46. Eg em eitt lífs í Heimenn komenn, svo at hver sem á mig trúer se eigi í Mirkrunni.

47. Hver sem heyrer mín ord og trúer ekki, þann mun eg eigi dæma, þvíat eg kom eigi til at dæma Heimenn, heldur at frelsa Heimenn.

48. Hver hann fyrersítur mig, og meðtekur eigi mín ord, hann hefur nú þegar þann hann dæmer,

dæmer, þad ord sem eg talade, þad mun dæma hann á effta deige.

49. Þviat eg talade eigi af sjálfum mer, heldur faderenn sem mig sende, hann gaf mer eitt bodord, hvad eg skýlde gera og mæla.

50. Og eg veit at hans bodord er þad enlífa líf. Þar fyrer, at eg tala, þad tala eg svo sem faderenn sagde mer.

XIII. Capitule.

Fyrer Þáskahatidena, þá Jesus vísse at hans tíme var komenn, at hann genge úr þessum heime til sódnesins, líka sem hann elskade sína, þá er her voru í heime, svo elskade hann þá allt til enda.

2. Og efter kvöldmáltidena, þegar Diosfullenn hafde allareidu sendt í hiarta Judæ Simonis Ischarioth, at hann svíle hann,

3. Þá vísse Jesus, at faderenn hafde allt gefid ser í hendur, og þad, at hann var af Gude komenn, og til Guds þá fære hann.

4. Þá stóð hann upp frá kvöldmáltíðenne, lagde af ser klædenn, og tók eitt línklæde, og gyrðte um sig.

5. Efter þad hellte hann vatne í eina munnlaug, og tók til at þvo fæturnar á læresveinum, og þurkade med því línklæde, med hveru þan var gyrður.

6. Þá kom hann til Simonar Petrum, og hann sagde til hans: Herra, skýlder þú þvo mínar fætur?

7. Jesus svarade og sagde henum: Svad eg gere, þad veitst þú nú eigi, enn seinna skalt þú skilja þad.

8. Þá sagde Petur til hans: Aldrei skalt þú mínar fætur þvo. Jesus svarade henum: Þvoe eg þig eigi, þá hefur þú enga hlutdeilld med mer.

9. Simon Petrus sagde þá til hans: Herra, eigi einasta fæturnar, heldur einnenu fætur og höfund.

10. Jesus sagde til hans: Sá þveiginn er, hann þarf eigi at þvo nema fæturnar, því hann er öldungis hreinn, þer erud og hreiner, enn eigi aller.

11. Því hann visse vel af sínum svikara; því sagde hann, þer erud eeki aller hreiner.

12. Enn þá hann hafde þveiged fætur þeirra, tók hann sín flæde, setteft nidur astur, og sagde þá enn til þeirra: vited þer, hvad eg gerde yður?

13. Þer kalled mig meistara og Herra, þer seged þad og rett, þvíat eg em hann og.

14. Nú ef eg ydar Herra og meistare þvær ydar fætur, þá skulud þer og innbyrdis þvo hver annars fætur.

15. Þetta gaf eg yður til efterdæmis, svo þer gered lífa, sem eg gerde vid yður.

16. Sannlega, sannlega sege eg yður, at Þíóninn er eigi meire sínum herra, ne Postulenn, þeim sem hann útsende.

17. Ef þer vited þetta, þá erud þer sæler, ef þer gered það.

18. Eigi sege eg um yður alla, eg veit hvera eg þefe útvalid, heildur það, at uppfyllest ritningenn: sá sem etur mit braud, hann tredur mig under fatur.

19. Nú sege eg yður það, áður enn það sker, svo at þer trúed, þá það er sked, at eg sem hann.

20. Sannlega, sannlega sege eg yður: Hver hann medtekur, ef eg sende nokkurn, sá medtekur mig, enn hver hann medtekur mig, hann medtekur þann sem mig sende.

21. Þá Jesus hafde þetta sagt, þriggdest hann í Anda, vottade og sagde: sannlega, sannlega sege eg yður, einn af yður mun forráða mig.

22. Þá leit hver læresveinanna til annars, uggande af hverum hann segdi.

23. Einn þar var einn af hans læresveinum, sem sat til bordsins, þíá bríóste Jesu, hvern Jesus elskade.

24. Honum bendte Simon Petrus, at hann spurde hann, hver sá være, sem hann þefde umtalad?

25. Af því hann lá þá á bríóste Jesu, og sagde til hans: Herra, hver er sá?

26. Jesus svarade: så er hann hinn same hverum eg dýfe þennann bita og gef, og dýfde í Bitanum, og gaf hann Judæ Simonis Ischariote.

27. Og eftir þann bita fór satan í hann. Þá sagde Jesus til hans: hvað þú gerer, þá ger það fljótt.

28. Enn enginn af þeim, sem til borðsins sátu, vísse til hvers hann sagde honum það.

29. Sumar ætludu það, af því, at Judas hafde feyringuna, at Jesus mundi sega honum: kaup það oss gæfest þörf til hátíðardaggsins, eða at hann gæfe nokkud fátækum.

30. Og þá hann hafde bitann tekið, gekk hann strax út, og þá var nótt.

31. Enn þá hann var útgenginn, sagde Jesus: nú er Mannsins sonur auglýstur, og Gud er auglýstur í honum.

32. Fyrst Gud er auglýstur í honum, þá mun Gud auglýsa hann í sjálfum sér, og snarlega mun hann auglýsa hann.

33. Kæru börn, eg em enn litla stund hjá yður, þer minnud leita mín, og líka sem eg sagde við Gyðinga: hvert eg fer, þangat kunneð þer eigi at koma, og nú sege eg yður.

34. Eitt nýtt bodord, þá gef eg yður, at þer elsked hver annann, líka sem eg elskade yður, svo flúnd þer og elskast innbyrdis.

35. Og af því munu aller þekka, at þer erud míner læresveinar, ef þer hásed lárleikann yðar á mille.

36. Simon Petrus sagde til hans: Herra, hvert fer þú? Jesús svaraðe honum: Þangat, sem eg fer, máttþu nú at sinne eigi fylgia mer, enn seiinna meir, þá muntþu fylgia mer.

37. Petur sagde til hans: Herra, því má eg nú eigi at sinne fylgia þer? eg vil setia mitt líf út fyrir þig.

38. Jesús svaraðe honum: Skýlder þú setia þitt líf út fyrir mig? sannlega, sannlega sege eg þer, at þanenn mun eigi gala, áður enn þú þesur. afneitad mer þrisvar.

XIV. Capítule.

Dg hann sagde til sinna læresveina: yðar hjörtu hræðest ecki, trúed þer á Gud, þá trúed þer og svo á mig.

2. Í míns fœðurs húsi eru margar verur. Enn ef eigi svo väre, þá villde eg sega, at eg fære at tilbúa yður stad.

3. Dg þá eg fer hédann, at tilbúa yður stad, þá vil eg astur loma, og taka yður til mín, svo þer seud þar sem eg em.

4. Dg hvert eg fer, það vited þer, og veg-
enn vited þer einnenn.

5. Thomas sagde til hans: Herra! ver vitum eigi hvert þú fer; eða hvernenn megum ver þá vegenn vita?

6. Jesús sagde til hans: Eg em vegurenn, og sannleifurenn, og lífed. Engenn kemur til fœðursins, nema fyrir mig.

7. Ef

7. Ef þer þecked mig, þá þecked þer og minn födur, og nú þedann í frá þá þecked þer hann, og þafed sed hann.

8. Philipprus sagde til hans: Herra, syn of födurinn, þá nærger of.

9. Jesus sagde þá til hans: em eg svo lenge hía ydur, og þú þecker mig eigi? Philiope! hver mig ser, sá ser födurenn, og hvernenn seger þá þá: syn of födurenn?

10. Trúer þú eigi, at eg se í födurnum, og faderenn í mer? þau ord eg tala til ydar, þau tala eg eeki af slásum mer, faderenn, sem 'er í mer, hann gerer þau verk.

11. Trúed mer, at eg em í födurnum, og faderenn í mer; viled þer það eigi, þá trúed mer þó fyrer verkanna sakar.

12. Sannlega, sannlega sege eg ydur: hver hann trúer á mig, sá mun einnenn gera þau verk sem eg gere, hann mun og gera þessum meire, þvíat eg fer til födursins.

13. Og hvers þer bided í mínu nafne, það vil eg gera, svo at faderenn dyrdlest í synenum.

14. Hvers þer bided í mínu nafne, það vil eg gera.

15. Ef þer elsked mig, þá þallded mín böðord.

16. Og eg mun bidia födurenn, at hann vill gefa ydur annann huggara, svo at hann se hía ydur enslifega.

17. Þann sanuleiks Andá, hvern heimurenn fær eigi meðtefed, því hann ser hann eigi, og þeckir hann eigi, enn þer þecked hann, þvíat hann blífur þiá yður, og mun vera í yður.

18. Eigi vil eg yður fœðurlausa efter láta, eg kem til yðar.

19. Það er enn nú lítell tíme, þá mun Heimurenn eigi síá mig meir, enn þer skúlud síá mig, þvíat eg life, og þer munud lifa einneun.

20. Á þeim deige munud þer skíla, at eg em í mínum fœður, og þer í mer, og eg í yður.

21. Hver hann þesur mín bodord, og þesdur þau, hann er sá sem mig elskar, enn sá mig elskar, sá elskast af mínum fœður, og eg mun elska hann, og openbera mig fyrir þómm.

22. Þá sagde Judas, eigi Ischarioth, til hans: Herra, hvað er það, at þú villst openbera þig ofs, enn eigi Heimurenn?

23. Jesus svarade og sagde til hans: hver hann elskar mig, sá þesdur mín ord, og minn fader mun elska hann, og við munum koma til hans, og gera þiá þómm vistarveru.

24. Enn hver hann elskar mig eigi, sá þesdur ur eigi mín ord, og það ord sem þer þeyred, er eigi mitt, þesdur fœðursíns, þess sem mig sende.

25. Þetta sagde eg yður, á medann eg var þiá yður.

26. Enn huggarenn, þinn þeilage Ande, þann sem minn fader mun senda í mínu nafne, hann skílsur

siálfur minn kenna yður það allt, og áminna yður á allt hvað eg sagde yður.

27. Frid lát eg yður efter, minn frid gef eg yður, eigi gef eg yður svo sem heimurenn gefur, ydart hiarta hræðest eigi ne skelfest.

28. Þer heyrduð það eg sagde yður: eg fer burt; eg kem til yðar aftur: ef þer elskndud mig, þá gledduð þer við það, at eg sagde, eg fer til fædursins, þvíat faderenn er mer meire.

29. Og nú sagde eg yðar það, fyrr enn það sker, svo at þer trúed þá það er sked.

30. Her efter mun eg eigi tala marqt frammar við yður, því hofdinge þessa heims kemur og med mig þesur hann ekki.

31. Hellsdu það, at Heimurenn þecku, at eg elska fædurenn, og eg gere svo sem faderenn þesur mer boded. Standed upp og látum oss ganga burt.

XV. Capitulo.

Eg em sannur vínvidur, og minn fader er vlns garðsmadurenn.

2. Hvern þann kvist á mer, sem eigi færer ávört, mun hann aftaka, og hvern þann sem ávört færer, mun hann hreinsa, svo at hann fære meira ávört.

3. Þer erud nú hreiner fyrer sakir þess orðs, sem eg talade til yðar.

4. Blífið

4. Blífid í mer, og eg í yður: líka sem vín-
 þvísturenn fær eigi fært ávört af stálsum fer,
 nema hann se á vintrenu, svo og eigi þelldur
 þer, nema þer blífid í mer.

5. Eg em vintred, enn þer erud þvísterner,
 hver hann blífur í mer, og eg í honum, sá færer
 mikenn ávört, þvíst án mín-fæd þer ecki gert.

6. Hver sá sem-eigi blífur í mer, hann mun
 átkastadur verda sem annar þvístur, og upp-
 þorna. Og þeir sem samannlesa þá, munu kasta
 þeim á elld at brenna.

7. Nú ef þer blífed í mer, og mín ord blífa
 í yður, bided þá hvers þer viled, og það skal
 yður þe.

8. Þar med verdur minn fader dýrðladur,
 at þer færed mikenn ávört, og verded mínar læ-
 resveinar.

9. Svo sem minn fader elskade mig, líka svo
 elska eg yður, blífid í minne ástfemd.

10. Ef þer vardveited mín bodord, þá blífed
 þer í minne ástfemd, líka sem eg vardveitte míns
 fædurs bodord, og eg blíf í hans ástfemd.

11. Þetta tala eg þvíst til ydar, at minn
 fegnudur blífse þíá yður, og ydar fegnudur upp-
 fyllst.

12. Það er mitt bodord, at hver ydar elske
 annann, svo sem eg elskade yður.

13. Eingenn þefur meire ástfemd enn þessa,
 at hann lætur sitt líf út fyrir sína vine.

14. Þer erud mínar vine, ef þer gered það
 eg byð yður.

15. Og þedan af sege eg eigi lengur, at þer send þenarar, þvíat Þíónenn veit ecki hvað hans Herra gerer, enn yður hese eg sagt, at þer erud viner, því allt hvað eg heyrde af mínum födur, það kunngerde eg yður.

16. Eigi útvaldud þer mig, heldur hese eg utvaled yður, og eg stíckade yður til, at þer gengud burt og færduð ávert, og yðar ávertur blíse, til þess, ef þer bided födurenn í mínu nafne, það gefe hann yður.

17. Það byð eg yður, at þer elstöd hver annann.

18. Ef Heimurenn hatar yður, þá vitid, at hann hefur hatad mig fyrr enn yður.

19. Ef þer værud af Heimenum, þá elstade Heimurenn það hans väre: cun med því þer erud eigi af þessum Heime, heldur útvalde eg yður af Heimenum, syrer það hatar yður Heimurenn.

20. Minnest á mín ord, hver eg sagde yður: Þenarenn er eigi meire sínum Herra. Ef þeir hafa öfsólt mig, þá munu þeir og öfsæla yður; hafa þeir geymt mín ord, þá munu þeir og geyma yðar ord.

21. Enn állt þetta munu þeir gera yður syrer míns nafns saker, þvíat þeir þecka eigi hann, þann sem mig sende.

22. Ef eg väre eigi komenn, og hefde eigi sagt þeim það, þá hefdu þeir enga synd, nú hafa þeir ecki, það þeir assæle sína synd med.

23. Hver sem mig hatar, sá hatar og minn födur.

24. Ef eg hefde eigi gert þau verk meðal þeirra, sem engenn annar hefur gert, þá hefdu þeir enga sök, enn nú hafa þeir söd þau, og hata þó bæde mig og minn födur.

25. Helldur það, at það ord, sem skrifad er í þeirra lögmále, uppfylltest: áu sakar höfdu þeir mig at hatre.

26. Enn þá sá Huggarenn kemur, hvern eg mun senda yður af födurnum, sem er sannleiksins Ande, hver af födurnum framungengur, hann mun bera vitne af mer.

27. Þer munud og bera vitne af mer, þvíat þer hafið frá uppháse þjá mer verið.

XVI. Capitule.

Enn þetta hese eg talad til yðar, svo at þer hneirlest eigi.

2. Því þeir munu forboda yður, og sá tíme kemur, at hver yður liflætur, hann meinar sig gera þægt verk gude þar með.

3. Og þetta munu þeir gera yður, af því, at þeir þeckia hverke födurenn ne mig.

4. Enn þetta tala eg því til yðar, at nær sú stund kemur, þá skulud þer minnast þar á, at eg sagda yður það, enn þetta sagde eg yður eigi í uppháse, því eg var þjá yður.

5. Og nú fer eg til hans, sem mig sende, og eingenn yðar spyr mig at: hvert fer þú?

6. Helldur af því eg talade þetta til yðar, þá uppfylltest yðart hiarta af hríggð.

7. Enn eg sege yður sannleikann, þat batar yður, at eg fare hedann, því ef eg fer eigi hedann, þá kemur eigi Huggarenn til yðar, enn ef eg fer hedann, þá mun eg senda hann til yðar.

8. Og þá hann kemur, straffar hann heimenn fyrer synd, og fyrer rettlæte, og fyrer dóm.

9. Fyrer syndena, því þeir trúa eigi á mig.

10. Enn fyrer rettlæted, þvíat eg fer til fæðursins, og þadan af síæd þer mig eigi.

11. Enn fyrer dómenn, þvíat þessa heims hofðinge er dæmdur.

12. Enn hese eg margt at sega yður, enn þer fæð eigi allt bored at sinne.

13. Enu nær sem sá sannleiksins Ande kemur, þá mun hann leida yður í allann sannleik, þvíat eigi talar hann af síðsum fer, helldur hvað hann heyrde, þad talar hann, og hvað efterkomaude er, þad kunngerer hann yður.

14. Hann same mun og auglýsa mig, þvíat af mínu mun hann þad taka og kunngera yður.

15. Alit hvað minn fader hefur, þad er mitt, fyrer því sagde eg, at af mínu mun hann þad taka og kunngera yður.

16. Um lítenn tíma munud þer eigi síá mig, og enn áftur um lítenn tíma munud þer síá mig, þvíat eg fer til fæðursins.

17. Þá sagdu noðorer af hans lærefveinum sín á millu: hvað er það, hvað hann seger of: um lítinn tíma þá munud þer eigi síá mig, og enn aftur um lítinn tíma þá munud þer síá mig, og eg fer til fæðursins?

18. Þá sagdu þeir: hvað er það hann seger, um lítinn tíma? ver vitum eigi hvað hann seger.

19. Þá fornað Jesús, at þeir vissdu spyria hann at, og sagde til þeirra: þer spyred at því yðar á millu, at eg saade: um lítinn tíma þá munud þer eigi síá mig, og þá aftur um lítinn tíma, þá munud þer síá mig.

20. Samulega, sannulega sege eg yður: þer munud gráta og sregja, enn Heimurenn mun fagna. Þer verded þriggver, enn yðar þriggd skal snúast í fegnud.

21. Konann nær hún fæder, þá hefur hún þriggd, þvíat hennar stund er komenn, enn þá hún hefur barned fædt, minnest hún ekki frammar þess harmfærlis, fyrer þess fagnadar safer, at madur er í Heimenn borenn.

22. Þer hafid nú einnenn þriggd, enn eg skal síá yður aftur, og yðart hiarta skal fagna, og yðarn fegnud skal eingenn af yður taka.

23. Og á þeim deige munud þer mig og einstis spyria. Sannulega, sannulega sege eg yður: Ef þer bided fæðurenn noðurs í mínu nafne, þá mun hann gefa yður það.

24. Hingat til hásed þer ekki beded í mínu nafne; bided, þá munud þer fá, svo at yðar fegnudur fullkomnest.

25. Þetta þefi eg talad í orðskvidum til yðar. Sá tíme kemur, at eg tala eigi lengur orðskvide til yðar, heilidur kunnigere eg yður berlega af mínum fœdur.

26. A þeim dege munud þer og bidia í mínu nafne, og eigi sege eg yður, at eg mune bidia fœdurenu fyrir yður.

27. Þvíat siálfur faderenn elskar yður, af því þer elsked mig, og trúed, at eg se af Gude útgengenn.

28. Eg em af fœdurnum útgengenn, og komenn í þennann heim, eg fyrirleat og astur þennann heim, og fer til fœdursins.

29. Hans læresveinar sega þá til hans: Siá! nú talar þú berlega, og mæler enga orðskvide.

30. Nú vitum ver at þú veitst alla hlute, og þú þarst eigi at nokkur spyrri þig, fyrir það trúum vor, at þú fært af Gude útgengenn.

31. Jesus svarede þeim: Nú trúed þer.

32. Siáed, sú stund kemur, og er nú þegar komenn, at þer munud tvístrast hver til sín, og skilia mig efter einnsamann, enn eg em þó eigi einnsamann, þvíat faderenn er með mer.

33. Þetta talade eg til yðar, svo at þer hefduð freid í mer: í Heimenum hafid þer þrenging, enn verid þó hugþrauster, því eg yfervann Heimenn.

XVII. Capítule.

Þetta talade Jesús og hóf upp sín augu til himins, og sagde: Fader, stundenn er komenn, at þú auglýser son þinn, svo at þinn sonur auglýse og þig.

2. Svo sem þú gafst þenum yfervallð alls holds, at hann gefi þeim öllum, sem þú gafst þenum, eyllift líf.

3. Enn þat er eyllift líf, at þeir þecke þig alleina einn sannann Gud, og þann þú sender Jesum Christum.

4. Eg auglýste þig á jordu, og fullkomnade þat verk, sem þú seckst mer at gera.

5. Og nú auglýs mig fader, hía stálfum þer, með þeirre dyrd, sem eg hafde hía þer, áður enn heymurenn var.

6. Eg hese opinberað nafn þitt fyrir mönnum, þeim sem þú gafst mer af heimenum, þeir voru þínir, og þú gafst mer þá, og þeir geyndu þín ord.

7. Nú vita þeir, at allt hvað þú gafst mer, er af þer.

8. Því þau ord sem þú gafst mer, þá gaf eg þeim, og þeir hafa þau meðteled, og þeckia samlega, at eg em af þer útgengiinn, og trúa því, at þú sender mig.

9. Eg bíð fyrir þeim, eigi bíð eg fyrir heimenum, heildur fyrir þeim, hvergi þú gafst mer, því þeir eru þínir.

10. Allt það mitt er, þat er þitt, og það þitt er, þat er mitt, og í þeim em eg anglostur.

11. Og eigi em eg nú meir í heimennum, enn þeir eru í heimennum, og eg kem til þín. Heilagur fader, geymi þá í þínu nafne, hvera þú gaffst mer, at þeir seu eitt, sem við.

12. Á meðann eg var hjá þeim í heimennum, þá geymde eg þá í þínu nafne, hvera þú gaffst mer, þá vardoeyttu eg, og eingenn af þeim er glataður, nema þat glötunar barn, svo at ritningenn uppfyllest.

13. Einn eg kem nú til þín, og þetta tala eg í heimennum, svo at þeir hafi minn fullann fögnuð, með stálsum sér.

14. Eg gaf þeim þín ord, og heimurenn hatar þá, þvíat þeir eru eigi af heimennum, líka sem þat, at eg em eigi af heimennum.

15. Eg bid eigi, at þú taker þá af heimennum, heldur at þú geymer þá frá illu.

16. Þeir eru eigi af heimennum, svo sem eg em eigi af heimennum.

17. Helga þú þá í þínum sannleik, þín ord eru sannleikur.

18. Líka sem þú sender mig í heimenn, svo sende eg þá í heimenn.

19. Fyrir þá helga eg stálfsann mig, svo at þeir seu og helgader í sannleikanum.

20. Eg bid eigi einasta fyrir þeim, heldur og jafnvel fyrir þeim sem trúa munu á mig, fyrir þeirra ord.

21. Svo at þeir seu aller eitt, svo sem þú fader ert í mer, og eg í þer, at þeir seu og eitt í okkur, svo at heimurenn trúe, at þú sender mig.

22. Og þá dyrd, sem þú gafst mer, þá gaf eg þeim, at þeir seu og eitt, svo sem við erum eitt.

23. Eg í þeim, og þú í mer, svo at þeir seu fullkomner í einu, og þat, at heimurenn kunne at þeckia, at þú sender mig, og at þú elskar þá, svo sem þú elskar mig.

24. Fader! hvera þú gafst mer, vil eg, at hvar sem eg em, þá seu þeir með mer, svo þeir sjáe mína dyrd, þá þú gafst mer, þvíat þú elskader mig, fyrr enn heimurenn var grundvalladur.

25. Rettsvise fader! heimurenn þeckir þig eigi, enn eg þecke þig, og þesser þeckia, at þú sender mig.

26. Og þitt nafn, gerde eg þeim kunnugt, og eg vil gerá þeim þat kunnugt, svo at þín ástfemd, með hverre þú elskader mig, se í þeim, og eg í þeim.

XVIII. Capítule.

Dá Jesús nú hafde þetta talad, gekk hann út með sína læresveina, yferum lækenn leðron, þar var einn jurtagardur, og Jesús gekk þar inn með sína læresveina.

2. Enn Judas, sá sem hann sveif, vísse og þennann stad, þvíat oft safnadedst Jesús þángat með sína læresveina.

3. Þá

3. Þá Judas hafði nú til sín tekið flokk manna, og einnenn af kennemannahöfðinganna, og Þhariseanna þenurum, kom hann þangat með blýsum, lompum, og vopnum.

4. Nú sem Jesús vísse allt það yfir hann átte at koma, þá gekk hann út, og sagði til þeirra: At hverum leited þer?

5. Þeir svörunu honum: At Jesu af Nazareth. Þá sagði Jesús til þeirra: Eg em hann. Einn Judas, sá sem hann forred, stóð þar einnenn hía þeim.

6. Og þá Jesús sagði til þeirra: Eg em hann, hertíðu þeir á bak aftur, og dattu til jardu.

7. Hann spurði þá enn aftur at: At hverum leited þer? Einn þeir sögdu: At Jesu af Nazareth.

8. Jesús svaraði: Eg sagði yður þat: Eg em hann. Og ef þer leited at mér, þá láted þessa burtu ganga,

9. Svo at uppfylldest þat orð, sem hann sagði: Engum glatade eg af þeim, sem þú gafft mér.

10. Þá hafði Simon Petur eitt sverð, og dró þat út, og sló til eins kennemannahöfðingans þenara, og hio af þönum hans þægra eyra, enn þenarönn het Malchus.

11. Þá sagði Jesús til Peturs: Steik þú þínu sverði í slídrer: Skal eg þá eigi drecka þann káleik, sem mér gaf minn fader?

12. Einn flokkurenn og hinn nýparste höfðingsmadur, og Gyðinga þenarar höndsludu Jesum, og bundu hann.

13. Og

13. Og leiddu hann fyrst burt til Hannas (sá var mágur Caiphæ) sá sem þá var þess árs æðste prestur.

14. Enn Caiphæ var sá, sem gydingum gaf þat ráð, at betur fære, at einn maður være líf-látenn fyrir lyðenn.

15. Simon Petrus fylgde Jesu efter, og einn annar læresveinn, sá same læresveinn var kunnugur kennemannahöfðingann, og gekk inn með Jesu í kennemannahöfðinga salinn.

16. Enn Petur stóð fyrir dyrum úte. Þá gekk út hinn annar læresveinn, sem kennemannahöfðingann var kunnugur, og talade við þana sem dyrnar gehmde, og leiddde Petrum inn.

17. Þá sagde ambáttenn, sem dyrnar gehmde, til Peturs: Ert þu eigi einn af þess manns læresveinum? Hann sagde: eigi em eg.

18. Enn þenarar og undermenn stóðu, og höfðu gert einn kolaæld, og vermdu sig, þvíat kulde var. Petur stóð þar hjá þeim, og vermdde sig.

19. Enn kennemannahöfðingenn spurde Jesum þá at, um hans læresveina, og um hans þenning.

20. Jesus svárade hönum: Eg þese opinnberlega talad fyrir þeimenn; eg kende og jafnann í samfunduhúsum og í mustereuu, þar sem allar Gydingar komu samann, og á laun þese eg ekki talad.

21. Því spyr þú mig þar at? Spyr þú þá þar at, sem þeyrt þafa, hvað eg þese talad til þeirra: Síð, þeir vita, hvað eg þese sagt.

22. Enn

22. Enn þá hann sagde þetta, þá gaf einn þeirra þenara, sem þar hiástóð, Jesu þústur, og sagde: Skaltþú svo svara kennemannahöfðing-anum?

23. Jesus svarade: Ef eg talade illa, þá vitna þú þat vondt vera, enn ef eg talade retti, því slær þú mig þá?

24. Og Hannas sende hann bundenn til Cai-pham, kennemannahöfðinga.

25. Og þá Simon Petrus stóð þar og vermd e sig, þá tóldu þeir til hans: Ertþú eigi einn af hans lærefveinum? Hann neitade og sagde: Eigi em eg.

26. Þá sagde einn af kennemannahöfðingans þenurum, frænde þess, sem Petur hið af eyrad: Sá eg þig eigi í grasgardenum hiá þonum?

27. Þá neitade Petur því enn astur, og strax gól hanenn.

28. Þá leiddu þeir Jesum frá Caiphas í þinghúsið, enn þat var ártá. Og þeir gengu eigi síðar inn í þinghúsið, at þeir saurgudast eigi, heldur svo at þeir mættu nenta páska.

29. Pilatus gekk þá út til þeirra og sagde: Hvera ákæru færð þer gegn þessum manne.

30. Þeir svorðu og sögðu til hans: Ef þesse være eigi illræðismadur, þá hefðum ver eigi fenged þer hann í hendur.

31. Þá sagde Pilatus til þeirra: Taled þer hann þá, og dæmed efter ydrum lögum. Gy-dingar sögðu þá til hans: Eigi þorum ver at lif-láta nokurn.

32. Svo at þat ord Jesu upphylldest, sem hann sagde, teiknande til með hverum dauda hann ætíð at deyja.

33. Pilatus gekk þá inn aftur í þinghúsið, kallade Jesum, og sagde til hans: Ert þú Gyðinga konungur?

34. Jesus svaraðe: Talar þú þat af stálfum þer, eða þafa aðrer sagt þer þat um mig?

35. Þá svaraðe Pilatus: Em eg nockud Gyðingur? Þín þjóð og kennemannaþefdingar selldu þig mer; hvað hefur þú gert?

36. Jesus svaraðe: Mitt ríke er eigi af þessum heime: ef mitt ríke være af þessum heime, þá mundu mínar þenavar stríða þar fyrir, svo at eg felldest eigi Gyðingum, enn nú er mitt ríke eigi þadan.

37. Þá sagde Pilatus til hans: Þá ert þú þó konungur? Jesus svaraðe: Þú seger þat, eg em og konungur, til þess em eg fæddur, og í heimenn komenn, at eg bere vitne sannleikanum. Og hver hann er af sannleikanum, sá heyrer mína rædd.

38. Pilatus sagde til hans: Hvað er sannleikur? Og þá hann hafde þetta sagt, gekk hann aftur til Gyðinga, og sagde til þeirra: Eg finn enga sök með honum.

39. Enn þat er yðar siðvenia, at eg gese yður einn lausann á páska; viled þer, at eg gese yður nú lausann Gyðinga kongunn?

40. Þá kólludu aller ástur móte, segandes: Eigi þennann, heitður Barrabam, en Barrabas var einn manndrápam.

XIX. Capítule.

Þá tók Pilatus Jesum, og háðstrykte hann.

2. Og stríðsmennirnir stéttudu eina fóronu af þynnum, og settu hana á hans hofud, og lögðu yfir hann purpuraklæde.

3. Og sögðu: Heill firt þú kære konungur Gndinga; og gáfu þönum pásira.

4. Þá geck Pilatus út ástur og sagde til þeirra: Stáed, eg leide hann nú út þingat til yðar, svo at þer vited, at eg finn enga söl med þönum.

5. Svo geck Jesus út, berande þynne fóronu, og purpuraklæded, og hann sagde til þeirra: Stáed, hvíllt mannesta!

6. Þá kenneimannahöfðingarnir og þenararnir sáu hann, kólludu þeir og sögðu: Krossfest þú, krossfest þú. Pilatus sagde til þeirra: Taked þer hann og krossfested, þvíat eg finn enga söl med þönum.

7. Þá sövruðu þönum Gndingar: Ver þöfumi lög, og eftir þeim lögun skal hann dena, þvíat hann gerde sig stálfann at Guds syne.

8. Þá Pilatus þeýrde þat ord, bitaðest hann enn meir.

9. Og gekk inn aftur í þinghúsið, og sagde til Jesu: Hvaðann ert þú? Enn Jesus gaf þeim ecki svar.

10. Þá sagde Pilatus til hans: Talar þú eigi við mig? Veist þú eigi, at eg hese valld til at krossfesta þig, og eg hese valld til at gefa þig lausann?

11. Jesus svarade: Eigi hefder þú nekkud valld yfer mer, nema þer vøre þat gefid her ofaun frá, fyrir því hefur sá meire synd, sem mig selldi þer.

12. Og efter þat leitade Pilatus við, hvern eun hann gæte láted hann lausann, enn gýdingar hröpudu og sögdu: Ef þú lætur þennan lausann, þá ert þú eigi keisaranus vinur, þvíat hver sem sig gerer at konunge, hann er á móte keisaranum.

13. Þá Pilatus heyrde þat ord, leidde hann Jesum út, og sette sig á dómstólenn í þeim stad, sem kallast hinn steinlagde, enn á ebreöku, gab-batha.

14. Enn þat var atfångadagur páska, nærre stöttu stund. Þá seger hann og til Gýdinga: Síðed, þat er yðar konungur.

15. Enn þeir kölludu, burt, burt með hann, krossfestu þá hann. Pilatus sagde til þeirra: Skal eg krossfesta yðarn konung? Kennemannahöfðingarner svörudu: Engan konung höfum ver nema keisaranum.

16. Þá framfellið hann þeim hann, at hann krossfestest. Og þá tóku þeir Jesum og leiddu hann burt.

17. Og hann bar sinn kross, og gekk út í þann stad, sem kalladest höfundsteliastadur, enn á ebressku Golgatha.

18. Þar krossfestu þeir hann, og tvo aðra með honum, á báðar síður, enn Jesum í mided.

19. Pilatus skrifade þá eina yferskrift, og sette hana upp yfer krossenn, og þar var skrifad: Jesus af Nazareth, konungur Gyðinga.

20. Þessa yferskrift lásu marger af Gyðingum, þvíat sá stadur var nærre borzenne, þar Jesus var krossfestur, enn þat var skrifad á ebressku, grísku og latínskú tungumále.

21. Þá sögðu þeir æðstu prestar gyðinganna við Pilatum: Skrifu þú eigi konungur Gyðinga, heldur at hann hafi sagt: Eg em konungur Gyðinga.

22. Pilatus svarade: Hvað eg skrifade, þat hefi eg skrifad.

23. Þá stríðsmennerner höfðu krossfest Jesum, tóku þeir hans klædnad, og gerðu á flogra hluta skifte, ser hverum stríðsmanne einn hlut, og þat með fyrteleun; enn fyrteleun var eigi faumadur, heldur frá ofanverdu allur prionadur.

24. Þá töludu þeir sín á mille: Skiftum ver honum eigi í sundur, hlutumst heldur um, hvers hann skal verda, svo at rituingenn uppfylldest, sem seger: Þeir skiftu með ser klædum mínum, og.

og á minn fyrstel þá lögdu þeir blutleste, og þetta gerdu stríðsmennernir.

25. Enn þar stóðn við krossenn Jesu móðer hans, og móðursyster hans, Maria húsfrau Cleophæ, og Maria Magdalena.

26. Þá Jesus sá nú sína móður, og þann læresvein þar nærstandande, sem hann elskade, seger hann til sinnar móður: Kona, síá þú, þad er þinn sonur.

27. Efter þad segir hann til læresveinsins: síá, þad er þín móðer. Og upp frá þeirre stundu tók læresveinnenn hana at ser.

28. Efter þad, þá Jesus vísse, at allt var nú fullkonnad, og at skriftenn yrde uppfyllt, þá seger hann: Mig þyrstir.

29. Þar stóð eitt ker fullt af edike, enn þeir fylltu einn niardarvott med edike, og lögdu hann um yfop, og helldu því fyrer muan honum.

30. Enn þá Jesus hafde edikid til sín tekid, sagde hann: Þad er fullkonnad: og at hneigdu þesde, þá uppgaf hann sinn anda.

31. Enn Gydingar, med því þad var atfangadagur, svo at líkamarnir væru eigi á krossennum um sabbathsdagenn, þvlat sá same sabbathsdagur var mikell, þá báðu þeir Pilatum at þeirra bein bræntust, og ofann tæktust.

32. Þá komu stríðsmennernir, og brutu sundur bein hins fyrsta, og svo hins annars, sem med honum voru krossfestet.

33. Enn þá þeir komu til Jesum, og sán, at hann var allareidu dáenn, þá brutu þeir eigi hans bein.

34. Hekldur opnade einn af stríðsmönnum hans síðu með spjóte, og strax þá rann þar út blóð og vatn.

35. Og sásem það hefur sed, þer þar vitne um, og hans vitni:burður er sannur, og hann same veit það, at hann seger satt, svo at þer og svo trúed.

36. Þvíat þetta er sked, svo at ritningem uppfylldest: eige skulud þer brióta nokkud hans bein.

37. Og enn ástur seger önnur ritning: þer munnt sjá þann, í hvern þeir stánga.

38. Þar etter bad Joseph af Arimathæa hver var læresveinn Jesu, þó heimuglegur, fyrir ótta sakar við Gydinga, Pilatun, at hann mætte taka niður líkaman Jesu, og Pilatus leyfde það: þá kom hann og tók niður líkamann Jesu.

39. Þar kom og Nicodemus, sá sem fyrre kom um nótt til Jesu, ferande samblandada myrru við aloë, nær hundrad punda.

40. Þá tóku þeir líkamann Jesu og sveipudu í línæ með dymættu salve, svo sem Gydinga síður er, til at greftra.

41. Enn þar í þeim stad, sem hann var krossfestur, var grasgardur. Og í grasgardenum var ný græs, í hvera eingenn hafde enn verid lagdur.

42. Þá gat lögðu þeir Jesum, fyrir safur
atfangadags Gynninga, þvíat sú gróf var
nærre.

XX. Capitule.

A þeim fyrsta dege vifunnar, kemur Maria
Magdalena snemma, þá ennú var mirk; til graf-
arennar, og ser at steinnean var burt af gröfenne.

2. Þá hleypur hún, og kemur til Simonar
Petrus, og til hins annars læresveins, þann
Jesús elskade, og sagde til þeirra: þeir hafa
tefed burt Herrann úr gröfinne, og ver vitum
eige hvar þeir hafa lagt hann.

3. Þá gekk Petur út, og hinn annar lære-
sveinn, og komu til grafarennar.

4. Enn þeir tveir hlupu samt, því hinn
annar læresveinn hlióp vakrara framm enn Petur,
og kom first til grafarennar.

5. Og þá hann gægdist þar inn, sá hann
líflæðenn lögð þar, enn hann gekk eige inn.

6. Þá kemur Simon Petrus efter honum,
stigur í gröfena, og ser at líflæðenn eru lögð þar.

7. Og þann sveitadúf, sem var um Jesu höfuð,
eigi lagdenn með líflæðunum, heldur serdeilis
samannvunden í einum Stad.

8. Þá ste og hinn annar læresveinn inn, sá
sem fyrre kom til grafarennar, sá það, og trúde
því.

9. Því þeir kunnu þá eige enn Ritninguna,
at þennum byriade upp at rísa af dauda.

10. Þá gengu læresveinarner aftur til samans.

11. Maria stóð við grófena, og gret þar áte fyrir, og þá hún gret, þá gæðdest hún í grófena.

12. Og sá tvo Engla hvítflædda, sitjandi þar, einn til hofda, eun annann til fótá, þar sem þeir hófdu lagt líkamann Jesu.

13. Og þeir sögdu til hennar: kona, þvæt grætur þú? hún sagde þeim: þeir hafa teled burt Herrann minn, og eg veit eige hvar þeir hafa lagt hann.

14. Þá hún hafde þetta sagt, snérist hún við, og leit Jesum standa þar, og veit þó eigi, at það er Jesus.

15. Þá sagde Jesus til hennar: kona, hvað grætur þú? at hverum leitar þú? enn hún ætlade jurtagardsmannenn vera, og sagde til hans: Herra, ef þú barst hann burt, þa seg þú mer, hvar lagðer þú hann? so vil eg sækia hann.

16. Jesus sagde til hennar: Maria, hún snérist við, og sagde til hans: Rabbuni, það kallast meistare.

17. Jesus sagde til hennar: snertt þú mig eige, þvíat eg em enn eige uppstígenn til míns fódurs. Far til bræðra minna, og seg þeim: Eg fer upp til míns fódurs, og til yðars fódurs, til míns Guds og yðars Guds.

18. Maria Magdalena kom og kvingerde læresveinumum: Eg hese sed Herrann, og þetta sagde hann mer.

19. Enn þann sama dag, sem fyrstur var í vísunne, á kvællde, þá læresveinarner voru samann
koma

Komner, og dyrnar voru astur luctar, fyrir
bræðslu saker vid Gndinga, kom Jesus og geck
midt inn, og sagde til þeirra: Fridur se med
yður.

20. Og þá hann sagde þetta, synde hann þeim
hendurnar og sína síðu. Þá urdu læresveinarner
glader, at þeir sáu drottenn:

21. Þá sagde Jesus enn astur til þeirra: Frid-
ur se med yður, líka sem faderenn sende mig,
svs sende eg yður.

22. Og þá hann sagde þetta, bleð hann á þá,
og sagde til þeirra: medtafed þer heilagann anda.

23. Hverum þer sýrergesed sýðernar, þá eru
þær þeim sýrergesnar; og hverum þer þær astur
halded, þá eru þær þeim astur haldnar.

24. Enn Thomas, einn af þeim tólf, sá sem
falladest tvíbure, var eige med þeim, þá Jesus
kom.

25. Þá segdu adrer læresveinarner til hans:
ver þesum sed Herrann. Enn hann sagde til
þeirra: nema eg síðe naglasorenn í hans höndum,
og eg láte minn fingur í naglasorenn, og eg legge
mína hönd í hans síðu, vil eg eige trúá.

26. Og átta dögum efter það, þá voru hans
læresveinar þar astur enn inne, og Thomas med
þeim, þá kom Jesus at luctum dyrum, stóð í
midid og sagde: Fridur se med yður.

27. Því nærst seger hann til Thomam: retþú
þinn fingur þíngat, og stóða mínar hendur, rett
átt þína hönd og legg í mína síðu, og vert eigi
vantrúadur, heldur trúadur.

28. Thomas svarade og sagde til hans: drott-
ennu minn og Gud minn!

29. Jesus sagde til hans: Þvíat þú sáft mig,
Thoma, þá trúder þú, sæler eru þeir sem ecki
sia, og trúá þó.

30. Og morgunnur teikn þá gerde Jesus
fyrir sinum læresveinum, hver eige eru skrifud í
þessare bókf.

31. Enn þesse eru því skrifut, at þer trúed,
at Jesus se Christur Guds sonur, og at þer skulud
þafa lífed fyrir trúna í hans nafne.

XXI. Capítule.

Efter það opinnberade sig Jesus enn astur við
Síðenn Tiberias, enn hann opinnberade sig svo:

2. Þar voru tilsamans Simon Petrus, og
Thomas, sá sem kalladest tvíbure, og Natha-
nael, sá sem var af Cana Galileæ, og synur Zebe-
dei, og adrer tveir af hans læresveinum.

3. Simon Petrus sagde til þeirra: eg vil
fara at fiska, þeir sögdu honum: þá vilum ver
og koma með þer. Þeir gengu þá út, og stigu
strax á skip, og á þeirre nótt fengu þeir ecke.

4. Enn at morgne komnum, þá flóð Jesus í
förmune, enn læresveinarner vissu eigi, at það var
Jesus.

5. Jesus sagde til þeirra: Börn, hafed þer
eckí til matar? Þeir svöndu honum, nei.

6. Enn hann sagde til þeirra, lasted út no-
tunn til hægri handar við skipid, og þá munu
þer

Þeir nokkud fína. Þá kstudu þeir út, og gátu eigi dreged fyrir fílda saler fíðanna.

7. Þá sagde sá læresveinn til Petrus sem Jesus elskade: Herran er það. Enn þá Simon Petrus heyrde það, at Herrann väre það, vasde hann um sig sérhetunne, þviat hann var nakenn, og varpade sér út á síðenn.

8. Enn adrer læresveinar komu á skipenn, þviat þeir voru eigi langt frá lande, þessdur nær tvo hundrud álna, og drögu netid með síðunum.

9. Og þá þeir stigu á land, sáu þeir Elldsglædur, og síð yferlagðann, og braud.

10. Jesus seger til þeirra: færed þingat af þeim síðum hveraþer fengud nú.

11. Simon Petrus ste inn, og dróg netid á land, fullt af stórum síðum, hundrad þremur og fimntígu, og þó þeir væru svo marger, þá rifuade netid þó eige.

12. Jesus seger til þeirra: komed þer og snæded, enn eingenn læresveinanna þorde at sýnna hann at, hver ert þú? þviat þeir vissu, at það var Herrann.

13. Þá kom Jesus og tók brauded, gaf þeim það, og lífa einnenn síðenn.

14. Þetta er nú þid þrida sinn, at Jesus opinnberade sig sínum læresveinum, ester það hann var upprisinn af dauda.

15. Þá þeir höfdu nú snædt, seger Jesus til Simonar Petrus: Simon Jona, elskar þú mig, meir enn þesser? hann sagde þenum: já Herra, þú

þú veitst at eg elska þig. Hann sagde þá til hans: sæd þú lomb mín.

16. Enn seger hann í annat sinn astur til hans: Simon Zona, elskar þú mig? hann seger honum: já Herra, þú veitst eg elska þig: hann seger til hans: sæd þú saude mína.

17. Hann seger enn astur í þrida sinn til hans: Simon Zona, elskar þú mig? þá hriggdest Petur við, því hann sagde, í þrida sinn til hans: elskar þú mig? og sagde til hans: Herra, þú veitst alla hlute, þú veitst at eg elska þig. Jesus seger til hans: al þú saude mína.

18. Sannlega, sannlega sege eg þer, þá þú varst ungur, gyrðter þú stálstur þig, og geckst hvert þú villdest, enn þá þú elldest, munt þú þínar hendur útbreida, og annar mun þá gyrda þig, og þángat leida, sem þú villt eige.

19. Enn þetta sagde hann, teiknande með hverum danda hann skyllde Gud dýrðka.

20. Og þá hann hafði þetta sagt, seger hann til hans: fylg þú mer efter.

21. Þá snere Petur fer við, og leit hann læresvein efterfylgande sem Jesus elskade, sá sem og um kvöldmáltíðena hafði á hans brjóste leged, og sagt: Herra, hver er sá, sem þig mun forræða?

22. Þá Petur leit þennann, seger hann til Jesu: Herra, hvað skal þá þesse?

23. Jesus seger til hans: ef eg vil, at hann blífe til þess eg kem, hvað kemur það við þig? fylg þú mer efter.

24. Þá gekf sú orðræða út milli bræðrana: þesse læresveinn deyr eige. Og Jesús sagde eige til hans: hann deyr eige, heldur: ef eg vil, at hann blífi til þess eg kem, hvað kemur það við þig?

25. Þesse er sá læresveinn, hver um þessa hlute ber vitue, og þetta skrifade; og ver vitum, at hans vitnisburður er sannur.

26. Þar eru og marger aðrer hluter, sem Jesús gerde, hverer, ef þeir skýldu aller skrifast eitt efter annað, þá held eg, at heimurenn mundi eige yfergrípa þær bækur, sem skrifast mættu.

Ender a S. Jóhannis Evangelio.

Annar Partur.

S. Lucæ Gudspjalla um Postul- anna Gerninga.

I. Capitule.

Þann fyrra bókmála gerda eg at sonnu, um allt þat; þú kære Theophile, sem Jesús hóf upp, bæde at gera og feuna.

2. Allt til þess dags, sem hann varð upptumenn, efter þat hann hafde postulunum bifal-
ing gefed (hveru hann hafde útvalid) fyrer heil-
agann anda.

3. Hverum hann tede og sjálfann sig lifande eftir písl sína, í marg-háttindum bevísingum, og let þá sjá sig mille þeirra um fjórutíge daga, talande fyrir þeim af Guds ríke.

4. Og sem hann hafde þeim samannsafnad, bauð hann þeim, at þeir vildu eigi út af Jerusalemi, heldur at þeir skyldu eftirbíða fyrirheite fodersins, sem þer (sagde hann) hafde af mer heyrt.

5. Þvíat Jóhannes skirde með vatni, enn þer skulud með heilögum anda skirder verda, eigi langt eftir þessa daga.

6. Enn þeir sem þar voru tilsamans komner, spurdu hann at og sögdu: Herra, villstu nú á þessum tíma uppretta astur Ísraels ríke?

7. Enn hann sagde til þeirra: Þdur ber eigi at vita tíma eða stunder, hverar faderenn sette í sjálfs síns valde.

8. Heldur munud þer ódlast kraft heilags anda, þess sem yfer yður mun koma, og þer skulud mínar vottar vera til Jerusalemi, og í allre Judea og Samaria, og allt til jardarennar enda.

9. Og þá hann sagde þetta, var hann þeir ásjáandum uppnúmenn, og eitt sky tók hann upp burt fyrir þeirra augum.

10. Og þá þeir horfdu eftir honum til himens uppfaranda, sjá, þá stódu tvær menn hjá þeim í hvítum klæðum.

11. Hverer og sögdu: Þer menn út af Galilea, til hvers standed þer og horfed upp í himennu? Þesse Jesús sem uppnúmenn er frá yður
til

til himens, mun koma, líka svo sem þer sáud hann til himens uppfara.

12. Þá sneru þeir ástur til Jerusaleu, af því fiallenu, sem kalladest vidsmyers-vidar fiall, hvert nærre er Jerusaleu, og liggur etna sab-baths-dags leid þadan.

13. Og þá þeir komu inn, gengu þeir upp í loptid, og voru þar, Petur og Jacobus, Jóhan-nes og Andreas, Philippus og Thomas, Bar-tholomeus og Mattheus, Jacobus Alþhei sonur, og Simon Zelotes, og Judas Jacobi.

14. Þessir voru aller med einum huga stöðug-er í bæn og ákalle, med kvinnunum og med Mariu, móður Jesu, og hans bræðrum.

15. Og á þeim dögum stóð upp Petur mille læresveinanna, og sagde (enn flokurenn at nafne, var nær hundrad og tuttugu tilfamsans):

16. Þer menn og brædur, þeirre ritningu byriade upp at fyllast, hvera heilagur ande ádur fyrersagde, fyrer munu Davids, af þeim Juda, sem var leiddogi þeirra, sem höndtudu Jesum.

17. Því hann var talenn med oss, og hafde medtefed þetta Embætte med oss.

18. Þesse þesur útvegad afurenn fyrer örett-ferdug verðlaun, og þeingde sig, og er í midiu sundur í tvo hlute brostenn, og hans innifle eru og öll úthlaupenn.

19. Og það er öllum kunnugt orded, þeim sem í Jerusaleu byggia, svo at same afur er kall-ádur á þeirra tungumale, Hakeldama, það er blóds-afur.

20. Þviat svo er skrifad í psalmabóklenne: hans setur skal í eyde verda, og eige se sá noður, sem þar inne bygger, og hans biskupsdóm medtake annar.

21. Fyrir því skal nú einn af þeim mönnum sem alla tíma hafa med oss verid; frá því drottinn Jesús tók at ganga út og inn vor á mille.

22. Frá Mren Jóhannis, allt til þess dags sem hann var uppnúmenn frá oss; vera einn vottur hans upprisu med oss.

23. Og þeir settu til tvo; Jóseph þann, sem het Barsabas, at vidurnefne Just, og Matthíam.

24. Báðu og sögdu: Þú drottinn, sem þecker öll hiertu, sýn þværn þú þesur áttvalid af þessum tveimur.

25. Svo at einn medtake þessa þiónustu, og þóstula embatte, frá hveru Judas er affallenn, at hann burt fære í sinn stad.

26. Og þeir legdu hlute yfer þá, og hliturenni fell yfer Matthíam; og þöntinn var skickad til þeirra ellesu þóstula.

II. Capítulê.

Og þá fullkomnadest þvitasunnudagurenni, voru þeir aller med einum huga til sanians.

2. Og þar vard skyndelega þytur af himne; sem mikell vindur, og fyllde upp allt hásið; í hveru þeir sátu.

3. Og þeir sáu sundurskildar tångur, svo sem væru þær glóande. Og hann sette sig yfer sér hvern þeirra.

4. Og þeir urðu aller fuller af heilögum anda, og töflu at tala med annarlegum tångum, efter því sem heilagur ande gaf þeim út at tala.

5. Einn þar voru Gydingar búande til Jerusalems, þeir voru gud-brædder menn út af allra þanda þjóð, þeirre sem under himnum er.

6. Og sem þesse rödd stæde, kom almuðgenn til samans, og vardu undraude, þvíat hver og einn heyrde þá tala sína tångu.

7. Svo þad, at aller töflu at óttast og undrast, og segdu hver við annann: sjá, eru þesser eige aller, sem þar tala, út af Galilea?

8. Hvernenn heyrum ver þá hver einn sitt tångumál, þar ver erum jnne sædder?

9. Þarþi og Medi, og Elamite, og ver sem báum í Mesopotamia, Judea, Cappadocia, Ponto og Asía.

10. Þrygia, og Pamphilia, á Egyptalande, og í Endemerkum Eýbie, sem eru nærre Cyrenia, og útlender af Rom.

11. Judar, og þeir sem Judar hafa gerst, Eretar og Arabiar, ver heyrum þá tala med vorum tångum Guds furduverk.

12. Einn aller urðu óttaslegner, og undrudust þad, segande sín á mille: hvád mun þetta vila verða?

13. Einn adrær hafdu þad at spotte, og segdu, at þeir væru fuller af sætu víve.

14. Þá gekk Petur upp með þeim Ellesu, hóf upp sína raust, og talade til þeirra: þer Gyðingar, góðer menn, og þer aller, sem búed í Jerusaleum, þad se yður kunnugt, og láted yður mín Orð í Eyrum loda.

15. Þvíat þesser eru eige druckner, sem þer meintud, með því þad er þridia stund bags.

16. Hellsdur er þetta þad, hvað sagt var fyr-
er spámannenn Joel:

17. Þad skal ske á síðustu dögum, seger Gud, at eg vil úthella af mínum anda, yfer allt hold, og syner ydrer og dætur ydrar skulu spá, og ungmenne ydar skulu sióner síá, og ydrer öld-
ungar skulu drauma dreyma.

18. Og eg vil úthella af mínum anda, á þeim sömu dögum, yfer mína þjóna, og yfer mínar ambátter, og þeir skulu spá.

19. Og eg skal gera fúrdanlega hlute á himn-
um uppe, og teikn á jörðu nidre, blóð og elld
og reykarförlu.

20. Sólenn skal súlast í mirkur, enn túnglid í blóð, áður enn sá hinn mikle og alkinne dagur Drottins kóme.

21. Og þad skal ske, at hver hann ákállar nafn drottens, sá skal hólpenn verda.

22. Þer Israels menn, hefred þesse Orð: Jesum af Nazareth, einn mann af Gude meðal ydar auglýstann, með kraftaverkun, stórmærk-
um og táknum, þau sem Gud gerde fyrer þan á meðal ydar, svo sem þer og síalfer vitid.

23. Þann sama, efter það hann var af for-
þeinktu ráðe Guds og fyrerhugan ofurselldur,
hafed þer teled hann fyrer hendur ránglátra, og
krosfest hann og lífláted.

24. Þennan hefur Gud uppreist, at uppleyst-
um daudans kvælum, fyrer því, at það var
ómogulegt, at hann skyldi af þönum halldenn
verda.

25. Þvíat David seger svo af þönum: eg hefse
alla tíma drottinn fyrer minne augsyn settann
því hann er mer til hægre handar, svo jat eg
þrædest ecke.

26. Fyrer það er mitt hjarta gladvært, og
tunga mín gledst, og þar at auk mun mitt höld
þvílast í vonenne.

27. Þvíat þú munt eige forlata mína ond í
Helvíte, og eige lenfa, at þinn heilage skule
rotnan síá.

28. Kunna gerder þú mer lífsins vegin, þú
munt mig med glede fylja fyrer þínu anglite.

29. Þer menn, góder brædur, lenfed mer
einardlega til yðar at tala af forfedurnum David;
hann er frammlidenn og greftradur, og hans
gróf er hía oss, allt til þessa dags.

30. Af því, at hann var nú spámadur, og
vísse það, at Gud hafde þönum med ende fyrer-
heited, at hann villde af áverte hans lenda, efter
höldennu, uppvefja Christum, sem skyldi á
hans síðle sitia.

31. Hefur hann það áður fyrir sed, og talad, af Christi upprisu, at hans sála se eigi í Helvite efterskilen, og eige hafa hans hollid rotnan sed.

32. Þennann Jesum uppvafde Gud, þar til erum ver aller vottar.

33. Nú hann er fyrir Guds hægre hönd upphafenn, og hefur medtekid heilags anda fyrirheit af söðurnum, úthellte hann þessu, það þer stáed og heyrð.

34. Þvíat David er eige uppstigenn til himna, enn hann seger: drotten sagde mínum drottne: sit þú til minnar hægre handar.

35. Þar til eg legg óvine þína til skarar fótá þinna.

36. Því vited það nú fyrir satt, allt Israels hús, at Gud gerde þennann Jesum, hvern þer krossfestud, at einum drottne og Christe.

37. Enn þá þeir höfdu þetta heyrð, geck það gegnum þeirra hiarta, og sögdu til Peturs og til annara Postulanna: þer menn og góðer bræður, hvað skulum ver gerg?

38. Petur sagde til þeirra: gered yferbót, og hver ydar einn láte skera sig, í nafne Jesu Christi, til fyrirgefningar syndanna, þa munud þer medtaka heilags anda gíof.

39. Þvíat yður og yðrum börnum er þetta fyrirheit lofad; og öllum þeim, sem í siarska eru, hvera hellst Gud drottinn vor núnn her tilfalla.

40. Og med mærgum ødrum ordum vitnade hann fyrir þeim, ámint þá og sagde: látið hiálpa yður frá þessu vonda fólke.

41. Og þeir sem fásir medtöku haus Ord, letu sig skíra, og þar urdu á þeim dege vískaðar nær þeir þúsunder sálma.

42. Og þeir blífu stöðugar í Pöstinlanna Kenningu, og í Samnente, og Braudsinus Brotningu, og í Bænaballde.

43. Og allra sáler urdu óttaslegirar, og þar gerdust mörg teikn og stórmörk fyrir Pöstulana.

44. Enn aller þeir, sem trúader voru ordner, voru til samans, og höfdu alla hlute samegenlega.

45. Eignar sínar og Guds selldu þeir, og sundurskriptu því medal allra, efter því sem hverum var þarf á.

46. Og jafnann voru þeir daglega með einum huga, hver hiá öðrum í musterenu, og brutu Brauden í Jmsum Húsum, tölu sædflu.

47. Og lofudu Gud með gleði, og einfelldu hiarta, og höfdu náð hiá öllu fólke. Enn drottinn lagde daglega til safnadarens, þá sem hólpner urdu.

III. Capítule.

Enn þeir Petur og Jóhannes gengu til samans, upp til Musterisins, um níundu stund, sem vanalegt var, at bidast fyrir.

2. Og þar var einn maður, sem halltur var frá móðurkvide, sá let bera sig, og þeir settu hann daglega fyrir musterisins dyr þar sem kolludust
hinga

hinar fögru, svo at hann beiðe ölmusu af þeim, sem inngengu í mustered.

3. Þá hann sá nú Petur og Jóhannem, at þeir villdu innganga í mustered, bad hann, at honum gæfest ölmusa.

4. Enn Petur horfde á hann með Jóhannie, og sagde: hórf þú á oss.

5. Enn hann horfde á þá, vonande at hann mundi fá nokkud af þeim.

6. Enn Petur sagde: silfur og gull hefi eg ecke, enn hvað eg hese, það gef eg þer: Í nafne Jesu Christi af Nazareth, státt þú upp og gæf.

7. Og tók í hans hægri hönd, og reisde hann upp.

8. Og jafnsuart stóðu hans legger og hælir fæstir. Hann spratt upp, gat genged og stæðed, og gekk inn með þeim í mustered, gekk, stóck upp, og lofæðe Gud.

9. Og allt fólk sá hann ganga, og lofa Gud.

10. Þeir þecktu hann, at hann var sá, sem eftir ölmusu, hafde setid, fyrir fögru dyrum musteresins, og þeir fylltust af undran og hræðslu, yfir því sem honum hafde stæð.

11. Enn þá þesse hinn hallte, sem heilbrigdur var ordenn, hellt sig at Petre, og Jóhanne, hlióp allt fólked til þeirra, í það forbyrge, sem heiter salomonis, undrande þetta.

12. Enn þá Petur sá það, andsvaræðe hann fólkenn: þer Israels menn, hvað undrar yðr þetta, eða hvar fyrir sproksetid þer oss? svo
sem

sem hefðum ver gert þennann gáangande fyrir
vorn egegn kraft, og verðskuldan.

13. Gud Abrahams, Gud Isaacs, Gud
Jacobs, Gud fedra vorra, þesur anglyst sitt
barn Jesum, hvern þer ofurselldud, og neitdud
þerer Pilato, þá hann dæmde, at hann skyldi
laus láta.

14. Enn þer afneitdud þinum heilaga og
rettáta, og beiddust, at manndráparenn skyldi
þdur gefast.

15. Enn Ísfiðs hefðinga aflisfudud þer, þann
þesur Gud uppvakt fra dauðum, þat erum ver
vottar at.

16. Og fyrir trúna á hans nafn þesur hans
nafn stírt þennann, sem þer síæd og þecked.
Og trúinn fyrir hann gaf þessum foddann heile
beigde fyrir þdrum augum.

17. Og nú veit eg, brædur, at þer þasæd
gert þad af óvitsku, svo sem og ydrer hefðingar.

18. Enn Gud, sem fyrir minn allra sína
spámana þesur ádur kunngera láted, hvernenn
Christur átte at líða, hann fullkomnade þad.

19. Fyrir því gered yferbót, og snúest, svo
at afmáest synðer ydrar.

20. Svo at endursígunar tíme kome fyrir
Herrans augsyn, nær hann sender þann, sent
þdur verður nú fyrirfráman bodadur, Jesum
Christum.

21. Hverum þyriar þimenenn inn at tala,
allt til þeirrar stundar, þá aller hluter skulu end-
ursíðfader verða. Hvera hlute Gud þesur
áður

áður talad fyrir munu allra sinna heilagra spá-
manna, frá veraldar upphafi.

22. Þvíat Moyses hefur sagt til fedranna:
spámann minn Gud drottinn yðar uppvækja yður
af bræðrum yðar, mer líkann; þennum skuluð
þer hlýða, í öllu því, sem hann mun sega til yðar.

23. Og það mun ske, at hver sú sál, sem eige
hlyður þeim sama spámanne, skal afmáð verða
frá fólkeni.

24. Og aller spámenn frá Samuel, og þar
eftir, svo marger sem talad hafa, þeir hafa af
þessum dögum kunnigert.

25. Þer erud spámannanna og sattmálans
börn, hvern Gud gerde við fedur vora, þá hann
sagde til Abrahams: í þínu sæde skulu blessast
allar þjóðer jarðar.

26. Gud, þá hann uppvafde sitt barn Jesum,
þá hefur hann fyrst sendt hann til yðar, yður at
blessa, svo at hver einn yðar snereft frá sinne
illsku.

IV. Capitule.

Enn sem þeir töludu til fólksins, komu til þeirra
prestar og yferbodarar musteresius og Saducei.

2. Þeim mislíkade það, at þeir skyldu kenna
fólkeni, og at þeir bodudu í Jesu upprisu af
danda.

3. Legdu hendur á þá, og settu þá í vardið
til hins næsta morguns, þvíat kvöld var komið.

4. Enn marger af þeim sem orðid heyrdu, trúðu, og tala þeirra manna varð nær sinum þúsunder.

5. Enn at morgne komnum, samansofnuduð höfðingar þeirra og öldungar, og skriftlærðer í Jerusaleum.

6. Hannas kennemannahöfðinge, og Caiphas, Johannes, og Alexander, og svo marger, sem þeir voru sit af höfudprestanna ætt.

7. Og stíckudu þá midt framm fyrir sig og spurdu þá: af hverre makt, eða í hvers nafne gerduð þér þetta?

8. Petur fullur af heilegum anda, sagde til þeirra: þér höfðingar iðsins, og öldungar í Ísrael:

9. Þóat ver verdum dæmder í dag, fyrir þann velgerning, sem ver gerdum þessum stúka manne, fyrir hvern hann varð heilbrigður.

10. Þá se yður það öllum, og öllu Ísraels fólk kunnigert, at þesse stendur í nafne Jesu Christi af Nazareth, þann þér krossfestuð, hvern Gud uppvakde af dauda, þér fyrir yður heilbrigðir.

11. Hann er sá steinn sem útstúfadar er af yður uppbyggurum, hver orðunn er at hyrningar = steine, og eige er í nokkrum öðrum sáluskiálpi.

12. Þóat þar er ecki annad nafn gefid mönnum, í hveru oss birtar skiluhólpaum at verða.

13. Enn þeir sáu stöðugleik Petrus og Jóhannis, og undrudust þá, því þeir vissu fyrir
satt

satt, at þeir voru bláðer og leikmenn, og þekktu þá, at þeir höfðu verið með Jesu.

14. Enn þeir sáu mannenn, þann sem heill var orðenn, standa hjá þeim, og kunnu þar ekki í móte at sega.

15. Þá skipudu þeir þeim út, burt frá ráðenn, og tóku þá at ráðgast um sín í mille.

16. Og sögdu: hvað vilum ver gera þessum mönnum? Þvíat það teikn, sem af þeim er gert, er opinberlega kunnugt öllum þeim sem í Jerusalemi bygga, og ver getum því eigi neitad.

17. Enn svo at það skule eige víðara útspreiast meðal fólksins, þá ógnaum þeim alvarlega, at þeir sege ekki nokkron manne hédan í frá, af þessu nafne.

18. Og þeir letu kalla á þá, og budu þeim at þeir teludu ekki með nokkru móte, ne leidu í Jesu nafne.

19. Enn Petur og Jóhannis svörudu, og sögdu til þeirra: dæmed þer sjálfir, hvert það se rett fyrir Gude, at ver skulum framt hlíða yður enn Gude?

20. Þvíat það megum ver eige, at ver skulum eige tala það, hvað ver höfum heyrt og sed.

21. Enn þeir ógnudu þeim, og létu þá fara, og fundu eige hvernenn þeir gætu þínt þá, fyrir fólksins sakir, af því, at aller lofudu Gud fyrir það, sem til hafde boret.

22. Þvíat sá maður var meir enn flórtíge ára, á hverum stæð var þetta heilsu teikn.

23. Og sem þeir voru lauser látner, komu þeir til sinna, kunnugerdu þeim hvað best prestas-
höfðingdarnar, og öldungarnar höfðu til þeirra
talad.

24. Þá þeir heyrdu það, hófu þeir upp með
einum huga sína rædd til Guds, og sögdu Drott-
cyn, þú ert sá Gud, sem gerder himen og jörð,
síðenn, og alla hlute, hverer í þeim eru.

25. Þú sem sagder fyrer munn þíns þíons
Davíds: fyrer því æddu svo hiner heidnu, og
fólked áfette það, hvað hegómlegt var.

26. Konungar Jardarennar komu tilsamans,
og höfðingar samansöfnuðust í eitt, gegu drottne,
og gegu hans Efríste.

27. Því sanulega komu þeir tilsamans, gegu
þínu heilaga báne Jesu, sem þú smurt hafder,
Herodes, og Pontverskur Pilatus, samt öðrum
heidingum og Ísraels fólke.

28. Át gera hvað þú hönd og þitt ráð hafde
áður fyrre hugsað at ske skýlde.

29. Og nú drottenn, lít þú á þeirra heiting-
ar, og gef þínum þíönnum með allre dierfung at
tala þitt Ord.

30. Og rett þú út þína hönd, svo at þáir ske
teikn, heilsur manna, og stórmérke, fyrer nafn
þíns heilaga barns Jesu.

31. Og sem þeir höfðu bedest fyrer, hræðest
sá statur, í hverum þeir voru tilsamans sagnader,
og þeir urðu aller fuller af heilögnum anda, og
töldu Guds ord með dierfung.

32. Einn í sefnude þeirra sem trúðu var eitt hjarta og ein and, og eige sagde nokkur þeirra, at það være sitt sem hann átte, heldur voru þeir allir hluter samegennleger.

33. Og af miklum krafte, gáfu postulárner vitnisburð af upprisnu drottins vors Jesu Christi. Og mikil náð var með þeim öllum.

34. Þar var og eingenn þeirra þursande, þvíat svo marger þeir voru, sem ákra eda hús áttu, þeir selldu það, og færðu peningana fyrir það sellda góðs.

35. Og lagðu þá fram fyrir fætur postulanna, og sér hverum skiptest eftir því, sem hann hafde þörf til.

36. Einn Joses, sá sem auknefndur var af postulunum Barnabas (það þýðst Huggunar sonur) Levite at ött, út af Cypria, hann hafde Akur, og sellde hann; bar peningana, og lagde fyrir fætur postulanna.

V. Capitule.

Einn einn maður, sem Ananias var at nafne, með húsfrú sinni Saphira, sellde eignir sínar.

2. Og dulde nokkur af verðinu, at vitund sinnar húsfreiu, enn færde sumann hlut, og lagde til fótá postulanna.

3. Þá sagde Petur: Anania, því upphyllde Andskotenn hjarta þitt, svo at þú villdet ljúga at Heilögum Anda, og dulder þinn af peningum afurðis?

4. Þú hefder þó mátt vel biðhalda þennum, þegar þú áttir hann, og þá hann var selldur, var það og svo í þínu valde: Því ásetter þú þer slíkt í hjarta? eige hefur þú loged at mönnum, heildur at Gude.

5. Enn þá Ananias heyrde þessa Ord, -datt hann niður, og gaf upp öndena. Og stór hræðsla kom yfir alla þá, sem það heyrdu.

6. Enn ungmenne stóðu upp, tóku hann burt, báru hann út, og grófu hann.

7. Og það stæðe innan skamms, nærre þrem stundum, at hans húsfrelsi kom þar inn, og vísse eige, hvað þar hafde gerst.

8. Enn Petur svarade henne: seg þú mér, hvert þid sellduð afurenn svo dyrt? þún sagde: já, svo dyrt.

9. Þá sagde Petur til hennar: hvar fyrer erud þid þá samþykkt ordenn at freista Anda Drottens? slá þá fætur þeirra, sem jördudu mánn þínu, eru fyrer dýrum úte, og þeir munu þig líðera.

10. Og jafnsnart datt þún niður fyrer fætur þennum, og gaf upp öndena. Enn ungmenneun komu inn, og fundu hana dauda, báru hana út, og grófu hana hjá manne sínum.

11. Og miklum ótta sló yfir allann fólkinu, og yfir alla þá, sem það heyrdu.

12. Enn mörg teikn og stórmerke gerduft með Indnum, fyrer postulanna hendur, og aller voru þeir ásamt med einum huga, í forbyrge Salomonis.

13. Og enger adrer dirdust at samlaga sig þeim, heldur miðlade þá lyðurenn.

14. Þar júlust jafnann fleyre víð, miðell fólde karla og kvenna, sem á Drottenn trúðu.

15. Svo at þeir báru út vansæra menn á stræten, og legðu þá á sængur og berur, svo at þá Petur kæme, at hans flugge flýgde á nokkora af þeim.

16. Þar komu og marger til samans, út af þeim borgum, sem láu fríngum Jerusalems, og færðu með sér slúka menn, og þá, sem af óhreinsum endum kvalder voru, hverer aller urðu heilsbrigder.

17. Þá stóð upp kennemannahöfðingenn, og þeir aller, sem með honum voru (hverer voru villusflokar Saduceorum) og uppfylltust af vandræting.

18. Og legðu hendur á postulana, og settu þá inn í almennlegt fangelse.

19. Enn engell Drottens kom um nóttina, og lauk up dyrum miðkrastofunnar, leidde þá út og sagde:

20. Færed, stíged upp, og taled til fólksins í musteren eð þesse lífsins ord.

21. Þá þeir höfðu það heyrt, gengu þeir snemma í musterid, og kændu. Enn sem kennemannahöfðingenn kom til, og þeir sem með honum voru, sölludu þeir samann ráðed og alla öldunga Ísraels barna, og sendu til miðkrastofunnar, þá at saka.

22. Enn þá þenararner komu þar, og fundu þá eige í mirkrastofunne, hvursu þeir astur, og funngerdu þeim þad, og sögdu:

23. Mirkrastofuna fundum ver lucta med allre athyggle, og vardmennena standande þar framan fyrir dyrúnum, enni þá ver lulum upp, fundum ver engann þar inne.

24. Enn þá sá hparste Prestur og hofuds-
madur musteresins, og aðrer flehre kennemanna-
hofdingar þeyrdu þesse Ord, tólu þeir at verda
efablandner um þad, hvad þá villde verda.

25. Þá kom þar nockur, sá undervísade þeim:
síæd! þeir menn sem, þer settud í mirkrastofuna,
eru í mustereinu, standa og kenna fólkeni.

26. Þá fór hofudsmadurenn med þenurunum,
og sökde þá fyrir utann ofurvalld, þvíat þeir
óttundust fólled, at þeir yrde eige med gríöte
grytter.

27. Og sent þeir söktu þá, stíckudú þeir þá
fyrir ráded. Kennemannahofdingenn spurde þá
at, og sagde:

28. Hofum ver eige alvarlega boded yður, at
þer stíllidud eige kenna í þessu nafne? og síæd:
þer hafed uppfyllt Jerusalem med yðar lenning,
og þer viled leida yfer oss þessa manns blöd.

29. Enn Petur svarade, og sagde, og þeir
postularner: framar þer ad hlída Gude enni
monum.

30. Ond fedra vorra uppvælde Jesum, hverni
þer líse soiptud og upphengdud á tre.

31. Þennann hefur Gud fyrir sína hagre hönd upphafid til eins höfðinga og lausnara, at veita Ísrael idrau, og syndanna fyrregfning.

32. Og ver erum hans vottar til þessara orða, og Heilagur Ande, hvern Gud gaf þeim sem honum hlýddu.

33. Enn þá þeir heyrdu það, geck það gegnum þeirra hjertu, og þeir hugsuðu sér at lífláta þá.

34. Þá stóð einn Þhariseare upp í ráðenu, Gamaliel at nafne, einn skriftlærdur, mikels virdtur af öllu fólke, og bauð at postularner fylldu vífja lít um stundar saker.

35. Og sagde til þeirra: Þer menn af Ísrael, taked yður í aft, hvað þer skulud gera við þessa menn.

36. Fyrir þessa daga reis upp Theudas, segande sig nockurn vera, hverum samfante tal manna, nær síðrum hundrudum, hver í hel er flegenn, og aller þeir sem til hans fellu eru í sundur dreifder, og at engu ordner.

37. Efter hann stóð upp Judas af Galilea, á skottunardögum, og frá-suere miklu fólke meðfer, og hann fyrir-först einnenu, og aller, svo marger, sem honum samfintu, eru í sundur tvískrader.

38. Og nú sege eg yður: gefed upp við þessa menn, og láted þá vera. Þvíat ef þetta ráð eda verk er af mönnum, þá verður það at engu.

39. Enn ef það er af Gude, þá kunned þer það eigi at lesia, svo at eigi verded þer fundner svo

sem þeir, hverer vilja stríða móte Gude. Þá samfintu þeir hönum.

40. Og kólludu á Postulana, og steyttu þá, og budu þeim, at þeir tóluðu ekki í nafne Jesu, og letu þá fara.

41. Enn þeir gengu glæder burt frá ráðsins ásiánu, at þeir höfdu þess verðuger vered, at líða háðung, fyrir Jesu nafns safer.

42. Og hvern dag í musterenu og öllum húsum gáfu þeir eige upp at kenna, og at predika evangelium út af Jesu Christo.

VI. Capitule.

A þeim degum, sem vor tala læresveinanna, biriadest megl meður þeim Grísku, gegn hinum Ebresku, af því at eckur þeirra fyrerlitust í daglegre þiónustu.

2. Þeir tólf kólludu þá tilsamans fiólða læresveinanna, og segdu: það er eigi þenaulegt at ver forlátum Guds ord, og þíonum fyrirer bordum.

3. Fyrer því, góðer brædur, skynnest um sín á mille efter þeim sis monnum, sem góðe mannord hafa, og fuller eru med vitísku, og Heilögum Anda, hvera ver megum skíka yfer þessa nandsyn.

4. Enn ver vilum í bænenne og orðsins embætte áframíhailda.

5. Og þesse ord þócknudust vel öllum almáganum. Og útvoðu Stephanum, einn mann
ful-

fullann teiur, og Heilags Anda, Philipptum og Prochorum, Nicanor og Timon, Parmenam og Nicolaum, sem Gydingur hafde gerst, úr Antiokia

6. Þessa flékudu þeir frammi fyrir postulanna augsyn, báduft fyrir, og lögðu sínar hendur yfir þá.

7. Og Guds ord tók at vara, og lærefvæinanna tala margfallbadið nærsta til Jerusalems, og marger Prestar gerduft trúnnu blönduger.

8. Enn Stephanus fullur af trú og styrkleika, gerde furðu-verk og tákni mikil meðal fólksins.

9. Þá stóðu upp nokkorer af þeirra samfundu, sem kalladest Libertinorum, Cyrenorum og Alexandrinorum, og þeirra, sem voru úr Cilicia, og Asía, þrentande Spurningar við Stephanum.

10. Og þeirgátu eigi móttaded þeirre speke, ne þeim Anda, sem talade.

11. Þá settu þeir til nokkora menn sem sögdu: ver þeirrdum hann mæla háðungar ord móte Monse og móte Gude.

12. Og æstu svo upp Indenn og öldungana, og þina flékilærdi, gengu at frammi og gripu hann, og burt leiddi hann fyrir ráded.

13. Og settu til liúgvetta sem sögdu: Þesse maður lætur eigi af at tala háðyrde gegn þessum heilagá stad, og lögmálenu.

14. Þvíat ver þeirrdum hann sega: Jesus af Nazareth mun þennann stad niðurbrióta, og umhverfa þeim setningum, sem Moyses þefur oss gefið.

15. Og aller sem í ráðenn sátu, horfdu á hann, og sáu, at hans ásiána varð svo sem önnur engils ásiána.

VII. Capítule.

Dá sagde kennemannahöfðingenn: er þessu svo vared?

2. Enn hann sagde: góðer brædur og fedur, þeyred til. Gud dyrdarennar, birtest fedur vorum Abraham, þá hann var í Mesopotamia, áður enn hann bið í Haran.

3. Og sagde til hans: far þú út af þínu lande, og frá ættfólke þínu, og far til þess lands, hvert eg mun sýna þer.

4. Þá gekk hann út af Chaldea lande, og bygde til Haran. Og eftirá þá, hans fader var látenn, flutte hann hingatýfer, í þetta land, í hveru þer bygged nú.

5. Og gaf honum enga arfstölu þar inne, og ecke þversfótar breidd, enn het þó at gefa honum það til Egnar, og hans sæde efter hann, þá hann hafde enn nú ecke barn.

6. Enn svo talade Gud: þitt sæde skal útlendt verda á annarlegre jörðu, og þeir munu þíá það í þrældóme, og þvinga það illa í fjögurhundrud ár.

7. Og þá þíód, hverri þeir munu þíóng, vil eg dæma, sagde Gud, og efter það munu þeir gánga út þaðann, og þíóna mer í þessum stad.

8. Og hann gaf honum sáttmalann umskurdarens, og hann gat Isaac, og umskar hann á áttunda dege, enn Isaac, Jacob, enn Jacob þá tolf forfedur.

9. Og forfedurner hétudu Joseph, og selldu hann í Egyptaland; enn Gud var með honum.

10. Og frelsaðe hann úr öllum hans hermungum, og gaf honum náð og vísdom í auglite Pharaonis, konungsins af Egyptalande: og hann sette hann höfðinga yfer Egyptaland, og yfer allt sitt hús.

11. Og þar kom þúngur yfer allt Egyptaland, og Canaan, og ein stór hermung, og vorer fedur fundu eigi fædslu.

12. Enn Jacob heyrde, at korn var á Egyptalande, og sende út í fyrstu fedur vora.

13. Og í annad sinn varð Joseph þectur af sinum bræðrum, og Pharaoni gerdest kunnug Josephs ætt.

14. Enn Joseph sende út og let sækja fedur sinn Jacob, og alla sína ættkvísl, fimn og siötynge fálna.

15. Og Jacob fór ofann til Egyptalands, og er andadur, hann og fedur vorer.

16. Og eru slutter yfer um til Sichem og lagdur í þá gróf, hvera Abraham keypte með silfre af börnum Hemor í Sichem.

17. Enn þá styrcheitesins tíme kom, þvern Gud hafde svared Abraham, vör fólkið og margfaldadest á Egyptalande.

18. Allt þágangad til at annar konungur kom upp, hver ecke visse út af Joseph.

19. Hann höndlade svíksamlega við vora ætt og drygde illt við fedur vora, og stíckade, at út skýlde fasta þeim úngu börnum, svo þau lifdu eige.

20. Á þeim tíma fæddest Moyses, og var eitt dælegt barn fyrir Gude, og var þrjá manude fostradur í síns fedurs húsi.

21. Enn þá hann var út borenur, tók dotter Pharaonis hann upp, og ól sér upp fyrir son.

22. Og Moyses varð mentadur í allre speke Egyptska manna, og varð völdugur í verkum og ordum.

23. Enn þá hann var fjöruthge ára gamall, slaug honum í hiarta, at finna brædur sínar, Israels börn.

24. Og hann leit þann órett þolde, stóð hjá honum, og hefndi þess órets, sem yferfallenn var, á þeim hinum egyptska manne.

25. Enn hann meinte, at sínir brædur skýldu skíla, at Gud gaf þeim heill fyrir hans hönd, enn þeir understöðu það eigi.

26. Og annann dag kom hann til þeirra, þar þeir voru at þrátta sín á millu, og tók at semja fríd með þeim, og sagde: þer góðer menn eríð brædur, fyrir því gerer hver yðar öðrum óret?

27. Enn sá sem sinum náunga gerde óret, stíckade honum frá sér og sagde: hver sette þig hefðinga eða dómara yfer oss?

28. Eða villst þú drepa mig, svo sem þú drapst í gær þann egyptíska mann?

29. Enn Moyses flyðe fyrir þeirre ræðu, og varð útlendur í landinu Madian, þvar hann átte tvo sonu.

30. Og flórimtugum ára þar eftir, birstest honum, í endemörku á fíallinu Sinai, engell Drottens í elldsloga í runnunum.

31. Enn þá Moyses sá það, undradest hann synena. Og þegar hann gekk til og villde hyggja at, sáðe rödd Drottins til hans:

32. Eg em Gud fedra þinna, Gud Abrahams, og Gud Ísaacs, og Gud Jacobs, enn Moyses varð óttaslegenn, og þorde eigi at athygga.

33. Enn Drottinn sagde til hans: lens þú af þer skóklæde fóta þinna, þvíat þa stödur þú stendur á, er heilög jörd.

34. Eg hefi vel sed hvað fólk mitt líður, sem er á Egyptalande, og þeirra andvarpan hefi eg heyrt, og eg em ósannkomeinn þá at frelsa: far nú hingat, eg vil senda þig til Egyptalands.

35. Þennann Moysen, hverum þeir afneitu og sögdu: hver sette þig til höfðinga og dómara? þann sama sende Gud þeim til höfðinga og stelfara, fyrir hönd þess engels, sem honum birstest í runnunum.

36. Þesse leidde þá út, geraunde tákn og stormerke á Egyptalande, og í hafinu rauda, og svo á endemörkunne í flóruhyge ár.

37. Þesse er sá Moyses, sem sagde til Ísraels barna: Drottinn yðar Gud mun einn spámann upp,

uppvælia yður af bræðrum yðrum lífandi mér, honum skulud þer hlýða.

38. Þesse er sá, sem var á endemörku, í samfundunne med Englenum, hver talade vid hann á fiallenu Sinai, og vid fedur vora; þesse medtók það lífanda ord, svo hann gæfi oss það.

39. Hverum eigi villdu hlýða yðrer fedur, heildur skáfudu þeir honum frá ser, og snerust med sinum hiortum til Egyptalands.

40. Segande til Marons: gior þú oss Unde, þá fyrer oss skulu ganga, þvíad ver vitum eigi hvað af þeim Mofse er ordid, sem oss leiddi út af Egyptalande.

41. Og gerdur ser í þann tíma kálf, og offrudu því skárgode offre, og glöddust af sinum handaverkum.

42. Enn Gud snere ser, og gaf þá þángat, hvar þeir þentu himensins her, efter því sem skrifad stendur í spámanna bólenne: hafid þer af Israels húse í þáug fíerutíge ár, á endemerkunne, offrad mer offre edur fenade.

43. Og þer medtókud tialdbúð Molochs og stíornu Guds yðvars Remphán, þær minder sem þer gerdud yður at tilbidia þar. Og eg mun útskúfa yður allt út yfer Babylon.

44. Borer fedur höfdu vitnisburdarens tialdbúð, á endemerkunne, svo sem hann hafde þeim fyrer skípad, þá hann sagde til Mofsen, at hann skyldi hana gera efter þeirre mind, sem hann hafde sed.

45. Hverta vorer forsedur medtölu, og fluttu hana med Josua í það Land, sem heidingar helldu, hverum Gud útstúfude fyrir augshn fedra vorra, allt til daga Davids.

46. Hann fann náð hjá Gude, og bád, at hann mætte tialldbúð sinna Gude Jacobs.

47. Enn Salomon upp bygde heinum hús.

48. Enn sa hinn hærste bygger eigi í þeim must-
erum, sem med höndum eru gerd, svo sem spámad-
urenn seger.

49. Himenenn er minn stóll, énn jorden er
flær minna fóta, hvada húse viled þer þá upp-
byggia mer? seger Dróttenn: eda hver er stadur
minnar hvíldar?

50. Hefur eige mín hönd gert allt þetta?

51. Þer hardsvirader, og ónmiskorner í
hiertum og eyrum, þer standed iafnann móte
Heilegum Anda, svo sem fedur yðorri, líka einnenn
þer.

52. Hvern spámanna hafa yðar fedur eigi óssóckt?
og þá í hel fleged, sem fyrerframm bodudu til-
fömu hins rettláta? hvers svíkarar og mording-
ar þer erud nú ordner.

53. Þer hased medtefed legmáled fyrir Eng-
lanna tilskickan, og halded það eige.

54. Sem þeir heyrdu þetta, geck þeim það
gegnum hiertunn, og þeir nístu tönnum yfer heinum.

55. Enn med því hann var fullur af Heilegum
Anda, hóf hann upp sín augu til himens, og sá
Guds dyrd, og Jesum standa til hægri handar
Gude.

56. Og sagde: ståed, eg se himnana opna, og mannsins son standa til Guds hegre handar.

57. Enn þeir kældu upp hárre røddu, og samanlæktu sín eyru, og gerdu þónum áráð, með einum samdrætte.

58. Hneptu hann út af borgenne, og greyttu hann. Enn vottarner lögdu sín klæde til fótá eins ungmannis, sem Saul het.

59. Og lændu Stephanum gríðte. Hann kallade upp, og sagde: Drottin Jesu, medtak þú minn Andá!

60. Enn hann fröup niður, og kallade hárre røddu: Drottin, tilreikna þeim eigi þessa synd. Og sem hann hafde það sagt, sofnade hann.

VIII. Capítule.

Enn Saul hafde þócknast hans daude, og þá birtiadeft í þann tíma mikel offokn móte söfnudenum í Jerusaleum. Og þeir tvístrudust aller burt um heröð Judee og Samaría, utan postularner.

2. Enn gudhrædder menn biuggu um Stephanum, og báru trega miðenn yfer þónum.

3. Enn Saul endde söfnudenn gáugande allstadar í hús inn, og dragande út menn og kvinnur, afhendte þá í fángelse.

4. Enn þeir sem tvístrader voru, fóru umkring og predikudu orded.

5. Philippus kom og ofann til nokkorar borgar, í Samaría, og predikade þeim af Christo.

6. Og fólked tól med einu samhellde at heyra, og gætur at því at gefa, sem af Philipppo sagdest, síðande á þau teikn, sem hann gerde.

7. Þvíat óhreiner andar fóru út af mörgum, þeim, sem óder voru, með ópe miklu. Og marger iðstúker og hallter urdu heilbrigðer.

8. Og þar varð mikell sögnudur í þeirre borg.

9. Enn þar var einn maður, sem Simon het, sem áður hafde fared med galldra, í þeirre borg, og tofrad þá Samverfku þjóð, og hann hellt sig vera nokkurs háttar mikenn.

10. Á hveru þeir litu aller, frá hinum minsta til hins mesta, segande: Þesse er kraftur Guds, sá mikell er.

11. Enn þeir álitu hann af því, at hann hafde í láugann tíma ært þá med sinne fíolkinge.

12. Og þá þeir trúðu nú Philippi predifun af Guds ríke, og af nafne Jesu Christi, stírdust bæde menn og konur.

13. Þá trúde og Simon og let sig skíra, og hellt sig at Philipppo. Enn þá hann sá þau teikn og kraftaverk, sem skedu, forundrade hann.

14. Og þá þóftularnir í Jerusaleum heyrdi það, at Samaria hefde medteled Guds ord, sendu, þeir til þeirra Petrum og Jóhanniem.

15. Og þá þeir ofann komu, báðu þeir fyrir þeim svo, at þeir medtafu Heilagann Anda.

16. Þvíat hann var enn eige komenn yfer nokurn þeirra, nema þeir voru at eins skirder á nafne Drottens Jesu.

17. Þeir lögðu þá hendur yfer þá, og þeir meðtöflu Heilagann Anda.

18. Enn þá Simon sá það, at Heilagur Ande varð gefinn fyrir handa uppálegging vöstu-anna, bað hann þeim peninga.

19. Og sagde: gefid þér mer og þetta valld, svo at yfer hvern eg legg hendur, at hann meðtöflu Heilagann Anda.

20. Enn Petur sagde til hans: verður þú forðæmdur með þínum peningum, því þú meinar Guds gáfu með pening útvegast.

21. Hverle blutskifte ne part þefur þú í þessu Orde, þvíat þitt hiarta er eige rettsferdukt fyrir Gude.

22. Fyrir því ger idran, og sú þú þér frá þessare þínne illsku, og bið Gud um, ef verda mætti, at þér fyrergæfist þesse ill meining þíns hiarta.

23. Þvíat eg se þig vera fullann af beisku galle, og í fíotri ránglætesins.

24. Þá svarade Simon og sagde: bided þér fyrir mer til Drottins, svo at ecke kome yfer mig nokkot af því, sem þér sögdud.

25. Enn þá þeir höfdu vitnad, og talad ord Drottins, sneru þeir astur til Jerusalems, og predikudu Evangelium í mörgum Samverffum kaupstánum.

26. Enn Engell Drottins talade til Philipsum, og sagde: stadd þú upp, og gæð í sudur, á þann veg, sem liggur frá Jerusalems, ofann til Gaza, þar sem eydemærkenn er.

27. Hann stóð upp og gekk burt, og slápti, at morlendskur madur, gellðingur og villðar-menne Drottningarinnar Candaces af Morlande, hver yfer var settur allar hennar slárbírdslur, var farenn til Jerusalem, at tilbidia.

28. Og fór nú heim í veg, og sat í sínum vagne, lesande Esaïam spámann.

29. Enn andenn sagde til Philippum: gæf þángat at, og halt þer at þeim vagne.

30. Þá skundade Philippus þángat at, og heyrde, at hann var at lesa Esaïam spámannan sagde: Skilur þú nokkud, hvað þú les?

31. Enn hann svarade: hvernenn má eg finna það, nema at nokkur leidrette mig? Þá bad hann Philippum at hann finge upp, og sæte þá ser.

32. Enn ritningarinnar innihald, það hann las, var þetta: svo sem sandur er hann til slátrunar leiddur, og þeigiande sem lamb, fyrir þeim það flípper, líka svo þefur hann og eige upplösk sínum munue.

33. Í hans læskan er hans dómur upphafenn, enn hver mun leingd hans lífdaga út mega sega? Þvíat hans líf er af iörðu burtteled.

34. Þá svarade gellðingurenn Philippo, og sagde: eg heide þig, af hverum talar spámadur-en þetta, slásum ser, edda um nokkurn annann?

35. Enn Philippus lauk upp sínum munne, og tók til í fra þessare skrift, og bodade þönum evangelium af Jesu.

36. Og þá þeir fóru um vegenn, komu þeir at vatne nokru, og gellðingurinn sagde: stá þú vatnid, hvað hamlar því, at eg láte mig skíra?

37. Enn Philippus sagde: ef þú trúer, af vllu þiarta, þá hæfer það. Hann svarade og sagde: eg trúe, at Jesus Christus se Guds sonur.

38. Og hann baud at vagnenn stadnæmdest. Og þeir stigu báðer ofann í vatnid, Philippus og Gellðingurenn, og hann skírde hann.

39. Enn sem þeir voru uppkomuer úr vatnenu, greip ande Drottens Philippum burt, og gellðingurenn sá hann ei frammar mer, enn hann fór gladar sína götu.

40. Enn Philippus fanst í Afoto, gekk umfring, og predikade Evangelium í vllum stöðum, þar til hann kom til Cesaream.

IX. Capítule.

Enn Saul bles ógnum og morde gegn lærefvein-um Drottins, og gekk til Kiennemannshöfditlgans.

2. Og beiddest af honum brefa til samfundanna í Damasco, svo at, ef hann fýnde þar nokkora á þeim vege, þarla æða kvinnur, at hann færde þá bundna til Jerusalem.

3. Og sem hann var á vegenum, og komenn hartnær Damasco, leiftrade í fýndingu um hann lífs af himne.

4. Og hann fell til jarðar, og þeyrde rödd sem til hans sagde: Saul, Saul, því ossæfer þú mig?

5. Enn hann sagde: Herra, hver ert þú? Drottinn sagde: eg em Jesus; hvern þú offær, harðt er þer at spyrna móte broddenum.

6. Enn hann skálfande og felmtsfullur sagde: Drottinn, hvað villt þú eg gere? Drottinn sagde til hans: státt þú upp, og gætt inn í borgena, og þar mun þer sagt verða, hvað þer býriar at gera.

7. Enn þeir menn, sem í selskap með honum voru, stóðu felmtsfuller, því þeir heyrdu hans rödd, enn sáu þó engann.

8. Enn Saul stóð þá upp frá jördunne, og með upplöknum augum, sá hann engann; þá tók þeir í hönd hans, og leiddu hann inn í Damascum.

9. Og svo var hann í þria daga, at hann sá ekki, og ekki át hann, ne drack.

10. Enn í Damasco var sá lærsvæinn, sem Ananias het, og í syn þá sagde Drottinn til hans: Anania! enn hann sagde: her em eg Herra.

11. Drottinn sagde til hans: státt þú upp og gætt í þad stræte, sem kallast híd retta, og spyr at í húse Juda, efter þeim, sem Saul er at nafne, út af Tharsen, því sá, at hann bidst fyrer.

12. Og í Síón sá hann inn til sín koma einn mann, Ananiam at nafne, leggande hend yfer sig, svo at hann yrde sáande aftur.

13. Ananias svarade: Drottinn, út af mörgun hefi eg heyrt um þennann mann, hvað mikil illt hann hefur gert þínum heilögum til Jerusaleim.

14. Og hann hefur út af kennemannahofdingum valld til at binda þá alla; sem þitt nafn ákalla.

15. Enn Drottenn sagde til hans: far þú, þvíat þesse er mer útvaled verkfare, at hann bere mitt nafn fyrir heidenn lhd, og kononga, og fyrir Israels börn.

16. Eg vil syna þönum hverfu mikéd hann skal líða fyrir míns nafns saker.

17. Og Ananias fór af stad, og gekk inn í húsið; lagde yfir hann hendur, og sagde: Saul bróðer, Drottenn sende mig hingat, hver þer birtest á vegenum, þeim sem þú kómsst hingat, svo at þú fenger syn astur, og uppfylltest Heilögum Anda.

18. Og iasusfiótt fell af hans augum svo sem annað þreistur, og hann fekk syn astur. Hann stóð upp og let skíra sig.

19. Tól síðann fæðslu til sin, og stírekte sig. Saul var þá nokkora daga hiá þeim læresveinum í Damasco.

20. Og iasusnart predikade hann Christum í samfunduhúsinum, at hann hinn same være Guds sonur.

21. Enn þeim blöskrade öllum, sem það heyrdu, og tóku at sega: er þesse eige sá, sem til Jerusalems foreyðde öllum þeim, sem þetta nafn ákalludu, og hingat kom til þess, at leida þá bundna fyrir kennemannahofdingana?

22. Enn Saul tók at stírkast miklu framar, og hnekte þeim Gyðingum, sem í Damasco biuggu, og bevísade, at þesse være Christur.

23. Og morgun dögum þar eftir, heildu Gyðingar ráðstefnu sín á millu, at þeir aflifudu hann.

24. Enn þeirra velræde urdu Saul undervísud. Enn þeir vardu eitru nótt og dag porten, svo at þeir fengu hann íhellsleged.

25. Þá tóku hann læresveinarner um nótt, og letu hann yfer múrenn, og letu í korf ofann síga.

26. Enn þá Saul kom til Jerusaleu, freistade hann þess, at samlaga sig til læresveinanna, og þeir óttudust hann aller, trúande eige því, at hann være læresveinn.

27. Enn Barnabas tók hann til sín, og leiddi til pastulanna, og sagde þeim frá, hverst hann hafde sed Drottenn á vegennum, og það hann hafde talad við hann, og hvernenn hann hefde til Damasco diarslega predikad nafn Jesu.

28. Og hann var þá þeim, geck út, og inn til Jerusaleu, og predikade nafn Drottins vors Jesu diarslega.

29. Þá tók hann at tala, og þena spurningar við hina Grísku. Enn þer leitudu við at lífsátg hann.

30. Þá brædurner fornumu það, leiddu þeir hann út til Cesaream, og sendu hann til Tharsen.

31. Og svo hafde söfnudurenn fríd um alla Judeam og Galileam, og Samariam, þressu
D d sig

sig upp, og gengu í ótta Drottens, og uppfylltust með huggun Heilags Anda.

32. Það skede og, þá Petur ferðadest allstaðar umkring, at hann kom einnenn til þeirra heilagra, sem biuggu í Vidda.

33. Þar fann hann þann mann sem Eneas var at nafne, hver leged hafde í recki í átta ár, hann var jektstíkur.

34. Petur sagde til hans: Enea, Jesus Christus gerer þig heilann, státt upp, reid stálfur um þig. Og hann stóð jafnsnart upp.

35. Og aller sáu hann, þeir sem biuggu í Vidda, og í Sarona, og þeir snérist til Drottins.

36. Enn í Zoppe var sú lærdomsins þionustukvinna, sem Tabitha var at nafne, þat útlegst rá, hún var full góðra verka, og með ólmofugerdum, sem hún gerde.

37. Enn á þeim dögum bar svo til, at hún tók sótt og andadest. Og sem þeir höfdu þveiged hana, settu þeir hana í loptid.

38. Enn með því at Vidda liggur í grend við Zoppen, og þá læresveinarner heyrdu það, at Petur være þar, sendu þeir til hans, og báðu hann, at hann leti sér ecke þängt þykja til þeirra at koma.

39. Enn Petur stóð upp, fór með þeim. Og þá hann kom þar, leiddu þeir hann upp í loptid. Og allar eckirnær stóftust utann umkring hann, grátande, og syndu honum þá fyrsla og flædnad, sem Rá hafde gert á meðann hún var þjá þeim.

40. Og sem Petur hafde þá alla tíðdrifed, feli hann á knen, badst fyrir, og snarest at líkamannum, og sagde: Tabitha, státt þú upp. Enn hún lauk upp sínum angum, og þá hún sá Petrum, sette hún sig upp aftur.

41. Enn hann tette at henne höndena, og reiste hana upp, og kallade á hina heilegu, og á eckurnar, og afhendte þeim hana lifande.

42. Og það kunngerdest um alla Joppen, og marger trúðu á Drottinn.

43. Þat skede og svo, at hann bleif lánga tíma í Joppe, þjá Simone þeim nokrum, sem var einn sítare.

X. Capitula.

Enn sá madur nokur var í Cesarea, sem Cornelius var at nafne, þefudsmadur yfer þeirre sveit, sem kalladest Valer.

2. Gudlegur madur og gudhræddur, med öllu sínu húsi, gefande fólkenu miklar ólmofur, og var jafnann á bæn til Guds.

3. Hann sá opinnberlega í syn, nær níundu stundu dags, engel Guds ganga inn til sín, sem sagde til hans: Corneli.

4. Enn hann hórfde á hann óttaslegenn, og sagde: hvað er það, Herra? Hann sagde honum þá, bæner þínar og ólmofugerder eru uppstignar til minnis fyrir Gude.

5. Og send nú út menn til Joppen, og lát sækja Simon, hver kalladur er Petrus.

6. Hann herbergar hiá Simone sítara einum, hvers hús liggur við fíðenn, hann mun sega þer hvað þer býriar at gera.

7. Enn sem engellenn, sem talade við Corneliuum, var burt gengenn, kallade hann á tvo sína heimilis fíðna, og einn gudhræddann stríðsmann, útaf heim sem hans gættu.

8. Hverum hann sagde allt frá, og sende þá til Joppen.

9. Enn annann dag þá þeir voru á leidenne, og tóku at nálgast-borgena, ste Petur uppá loptid, at hann bæðest fyrer, nær fíottu stundu.

10. Og þá hann hlúgrade, villde hann matar neynta. Enn á meðan þeir voru at bíta til, varð hann burtríctur.

11. Og hann sá himnennum opnadann, og ofann fara at ser eitt ker, svo sem lúndúl milenn í fíðrum býrningum uppbunded, og það varð ofanláted á jórdena.

12. Í hveru at voru allrahandu ferfætt dyr jardar, villudyr og stríðsvílende, og fuglar himens.

13. Og þar fæde röðd til hans: státt þú upp Petur, slátra og et.

14. Enn Petur sagde: Ó nei, Herra, þvíat eg þefe enn alldrei nockud almennelegt eda óhreint etid.

15. Og röðdenn sagde enn aftur í annad sinn til hans: hvað Gud hreinsade, það ger þú eige almennelegt.

16. Þetta skede þrisvarsinnum, og kered vǫrd
uppmæd astur til himens.

17. Og sem Petur var efablandenn um med
siálfum ser, hver þesse syn munde vera, sem hann
hafde sed, siá þú, at þá spurdu þeir menn, sem út
voru sender frá Cornelio, efter húsí Simonar.

18. Og stóðu úte syrer dyrunum, kólludu og
leitudu, hvert Simon, sem kallast Petur, þesde
þar herberge?

19. Enn sem Petur hugleiddi um synena,
sagde andenn til hans: siá, þeir menn leita at þer.

20. Enn státt þú upp, far ofan, og gæð med
þeim, og efa eðfe, þvát eg útsende þá.

21. Þá ste Petur ofann til þeirra manna, sem
sender voru til hans frá Cornelio, og sagde:
siáed; eg em hann þiun same at hverum þer spýred:
hver efne eru til þess, at þer erud þer komner?

22. Þeir sögdu: þofudsmadurenn Cornelius,
rettláatur maður og gudhræddur, hafande góðann
ordstyr af öllu Gydinga fólke, seck bifalning af
heilögum engle, at hann skyllde láta kalla þig í
sitt hús, svo at hann heyrde orðed af þer.

23. Og þá kallade hann þá inn, og lede þeim
herberge. Annann dag efter ferdadest Petur
nied þeim, og nockorer brædur af Joppe gengu
med þennum.

24. Og annars dags þar efter komu þeir til
Cesaream, enn Cornelius leid þeirra, og
samankallade sína frændur og virtarvine.

25. Og sem Petur villde ganga inn, gekk Cornelius móte honum, og fell til fótum hans, og tilbáð hann.

26. Enn Petur reiste hann upp, og sagde: Statt þú upp! eg em og maður.

27. Og þá hann hafði haft samtál við hann, gekk hann inn, og fann þá marga, sem þar voru samankomnir.

28. Og sagde til þeirra: Þet vitid, at það er ekki veninglegur hlutur þeim manne sem Gýðingur er, at fella sig við, eða ganga til útlendra manna, enn Gud synði mér, at eg segde engann mann almennt, eða óhreinan.

29. Hvar fyrir er eg neitade ekki at koma, þá eg var hingat kvaddur, því spur eg yður nú at, hvar til þer letud kalla mig hingat?

30. Cornelius sagde: Í dag er fjórde dagur frá þeim eg var fastande, allt til þessarar stundar, og um níundu stundu, badst eg fyrir í mínu húsi, og síð, þá gekk einn maður frammi fyrir mig, í skínande klæde.

31. Da sagde: Corneli, þín bæn er alþeyrd, og þínar ólmásur eru umþeinktar fyrir Gúde.

32. Af því send þú nú til Joppen, og lát kalla hingat Simon, hver auknesndur er Petrus, hann herbergar í húsi Simonar súlara, við höðenn, þá hann kemur, mun hann tala fyrir þer.

33. Þá sende eg jafnsnart til þín, og þú gerda er vel, at þú ert kominn; nú erum ver her allir
nála

nálager fyrir Gude, til at þeyra þá alla hlute, sem þer eru af Gude bodner.

34. Enn Petur lauk upp sinn munn og sagde: nú reyne eg í sannleika, at þar er ecke manngreinarmunur hiá Gude.

35. Hellsdur á meðal alls fólks, hver sem hann tttast, og gerer retevise, sá er honum þeckur.

36. Þer vitid af þeirre prediknn, sem Gud sende til Israels barna, bodande þeim frid fyrir Jesum Christum (hann sem er Drotten yfer øllum hlutum).

37. Hvað sked er allt Gydingaland gegnum, og fyrst hófst upp í Galilea, efter þá skirn sem Jóhannes predikade, þvernenn Gud þefde smurt þann sama.

38. Jesum af Nazareth með Heilegum Anda og krafte, hver umkring gekk, gerde godt, og grædde alla þá, sem af döflenum voru underþrickter, af því, at Gud var með honum.

39. Og ver erum vottar alls þess hann gerde á Gydingalánde, og í Jerusalem; þennann aflifindu þer, og á tred uppþeingdud.

40. Þennann uppvalde Gud á þrida dege, og let opinnberann verda.

41. Ei øllu fólke, hellsdur oss, sem ádur vorum hans átrvalder vottar af Gude, ver sem áttum og druckum með honum, efter það hann var upprifinn af dauða.

42. Og hann haud oss at predika fólkenu, og vitne umþera, at hann vøre sá, sem skickadur jex af Gude, dömare lifendra og dauðra.

43. Af þessum þera aller spámenn vitne, at fyrer hans nafn skulu aller þeir, sem á hann trúa, þafa syndanna fyrergefning.

44. Þá Petur talade þessum ordum, fell Heilagur Ande yfer þá alla, sem orded heyrdu.

45. Og þeir trúader, sem af umskurnenne voru, og med Petre höfdu komid, hræddust þad, at Heilags Anda gísf vøre úthellt einnenn yfer þeidna menn.

46. Því þeir heyrdu þá túngur tala og vegsama Gud. Þá svarade Petur:

47. Kann nokkur at fyrerbióða þeim vatnid, at þesser skírest eige, sem medtekd þafa Heilagann Anda, líka sem ver?

48. Og hann band at skíra þá í nafne Drottens. Þeir báðu hann þá, at hann vøre þar nokkora daga.

XI. Capítule.

Og sem þad heyrdu postularner, og þeir brædur sem í Judea voru, at þeidingar höfdu medtekid einnenn Guds Ord.

2. Og þá Petur kom upp til Jerusalem, tóku þeir at þrátta móte þónum, sem voru af umskurnenne.

3. Og sögdu: þú geckst inn til þeirra manna sem yferhúð þafa, og matadest med þeim.

4. Enn Petur tók til og sagde þeim frá, eitt efter annad, og sagde:

5. Eg var í borgenue Zoppe, á þæn minne, og vord burtricktur, og eg sá eina syn, sem var, eitt ker för ofann sem einn stór lindúkur, med stórum hyrningum, ofannláted af himnum, og kom allt inn til mín.

6. Þar í sá eg, og vord var vid; og eg sá ferfætt dyr, iardar og villudyr, og orma, og fugla himins.

7. Eg heyrde eina rödd, sem til mín sagde: stætt þú upp Petur, slátra og neyt.

8. Enn eg sagde: Ó nei, Herra! þvíat ecke almennt eda öhreint hefur enn nokurn tíma inn í minn munn gengid.

9. Enn röddenn svarade mer í annat sinn af himne: hvað Gud hreinsade, það ger þú eigi almennt.

10. Og þetta skede þrisvar, og það vord allt uppdregid astur til himens.

11. Og ská, at jafnsnart stóðu þeir menn áte fyrir húsinu, þar eg var inne, sender af Cesarea, til mín.

12. Enn andenn sagde mer, at eg skylde ganga med þeim, og esa ecki: enn þar komu þessir sex brædur med mer, og ver gengum inn í þess manns hús.

13. Hann kunningerde oss hvernenn hann hafde sed engel í sinu húsi standande, sem sagde til hans: send þú út menn til Zoppen, og lát kalla til þín Simon, þann kalladur er Petrus.

14. Hann mun sega þer þau Ord, af hveruna þú munt hólpenn verda, og allt þitt hús.

15. Enn þá eg tók til at tala, fell Heilagur Ande yfer þá, líka sem yfer oss í fyrsta upphæfi.

16. Þá kom mér í hug, þad Orð Drottens, sem hann sagde: Jóhannes skirde í vatne, enn þer skulud með Heilegum Anda skirder verda.

17. Því fyrst Gud þefur gefid þeim eins líkar gíafar sem oss, sem trúum á Drottinn Jesum Christum, hver var eg þess, at eg mætte þad Gude varna?

18. Þá þeir heyrdu þad, þegnudu þeir vegsömudu Gud, og sögdu: þá þefur Gud einnemt unnt þeidingum iðrunar til líffins.

19. Enn þeir sem sundur höfdu dreifst, af þeirre þörmingu, sem byrtest efter Stephanum, gengu umkring allt til Phenicen, og Cypriam, og Antiochiam, talande orðed fyrer engum nema Gyðingum einum.

20. Þar voru og nockorer menn meðal þeirra, sem voru af Cypria, og Cyrenia, hverer, þá þer gengu inn í Antiochiam, tóku at tala til þeirra Griekia, bodande þeim Evangelium út af Drottne vorum Jesu.

21. Og hönd Drottens var með þeim, og mikel tala tók við tránne og snerist til Drottens.

22. Enn þesse ræða um þá, kom til eyrna safnadarens, sem var í Jerusalem, og þeir sendu út Barnabam, at hann genge til Antiochiam.

23. Og sem hann kom þar, og sá Guds náð, varð hann gládur, og red þeim öllum, at þeir þýlldu með stadfestu hiarta hiá Gude stadnæmast.

24. Því hann var góður maður, og fullur Heilags Anda og trúar, og margt fólk jókst þar Drottne.

25. Enn Barnabas fór til Þarsen, at hann frette upp astur Saulum.

26. Og sem hann hafde funded hann, fylgde hann honum í Antiochiam, og það stæde svo, at þeir voru tilsamans árid allt, hiá þeim söfnuðe, kenndu þar og mörgu fólke, hvar af læresveinarner kölludust fyrst í Antiochia christner.

27. Enn á þeim dögum kómu spámenn af Jerusalem til Antiochiam.

28. Og einn af þeim stóð upp, Agabus at nafne: hann kunngerde fyrir andann, at koma stýllde miked húngur yfer alla jardarfríngluna, og það stæde under Claudio keisara.

29. Enn hver einn af læresveinumum áhæftade at senda bræðrunum, sem biuggu í Judea, nockora hiálp, hver efter því sem hann formátte.

30. Hvað þeir gerdu, og sendu það til elldunganna, fyrir hendur Barnabæ og Sauli.

XII. Capitule.

Á þeim tíma lagde Herodes konungur hendur á nockora af sasnadenum, at pína þá.

2. Hann let þá drepa Jacob, bróður Johannis, með sverde.

3. Og þá hann sá, at það þöfnuðest Gyðingum, fór hann áfram og hendlade einnenn Vestrum. Og það voru dagar þess seta þrands.

4. Og sem hann hafde hann griped, let hann seta hann í Mirkrastofu, og afhendte hann sextan stridsmönnum, at varda veita hann, og hugde eftir páska at frammfelia hann fólkenu.

5. Og Petur geymdist at semu í mirkrastofu, enn sefnudurinn bad án afsts fyrir honum til Guds.

6. Og þá Herodes villde hann frammleida láta, svaf Petur á þeirre nóttu meðal tveggja stridsmanna, bundenn tveimur iarnvidum, enn vardmennernir forvörðu úte fyrir dyrunum mirkrastofuna.

7. Og síð, at engell Drottens kom þá gat, og liós þein í húsinn; hann laust á síðu Petres, uppvalde hann, og sagde: statt þú upp strax! og hleðkerner fellu af hans höndum.

8. Engellenn sagde þá til hans: gyrd þig, og tak skó þína á þig, og hann gerde svo; hann sagde til hans: legg þinn fyrstel yfir þig, og fylg mer.

9. Og hann gekk út og fylgde honum. Og eige vísse hann at slíkt skede hann vissulega fyrir engelninn, heldur meinte hann sig syn síð.

10. Og þeir gengu um þid fyrsta og annad vardaþalld, og komu til Járnhlidfins, sem lá til borgarennar, enn það lauk ser síðst upp. Og þeir stigu út og gengu burt eina strætislengd, og strax skildest engellenn vid hann.

11. Og þá Petur kom til síðls síns, sagde hann: nú veit eg fyrir víst, at Drottenn sende engel

engel sinn, og frelsade mig af hende Herodis, og af allre eftervæntan. Gýdinga lyds.

12. Og þá hann gætte sín, kom hann til húsa Mariu, móður Jóhannis, þess sem kalladur var Marcus, hvar marger voru til samans komner, og báduft fyrir.

13. Enn sem Petur laust á dýraburdena, gekk stúlka frammi, at heyrá til, sú Rhode var at nafne.

14. Og þá hún þekkte hlið Peturs, lauk hún eige upp hurðunne, fyrir feigennleika, heldur hlið þá inn og sagde þeim, at Petur stæðe úte fyrir hurðunne.

15. Enn þeir sögdu til hennar: Þú ert galenn! hún hellt því fastara á at það være svo: þeir sögdu: það er hans engell.

16. Enn Petur klappade frammeðis uppá. Og þá þeir luku upp, sáu þeir hann og undrudust.

17. Enn hann bendte þeim með hendenne, at þer þegdu, og sagde frá, hvernenn Drottinn hefde leidd hann úr mirkrástofunni, og sagde: hungered þetta Jacobo og bræðrunnum. Hann gekk út þaðann, og fór í einn annann stad.

18. Enn þá dagur kom, var eige lítel angurá seme á millum stríðsmannauna, hvað orðed hafde af Petre.

19. Enn þá Herodes leitade hans og fann eigi, let hann varðmennena koma fyrir dóm og skipade at burtleida þá. Fór síðann frá Judea ofan til Cesaream, og þar dvaldest hann.

20. Þvíat hann þenkte at stríða við þá í Tyro, og Sidon, enn þeir komu með einu sam-
hellde

hellde til hans og hferteludu Blástum, sá var konungsfins herbergessveinn, og beiddust fridar, af því þeirra bygðarlog nærðust af konungsfins lande.

21. Enn á tilfettum dege flæddest Herodes konunglegum ffrúða, settef á dómstól, og gerðe eina ræðu til þeirra.

22. Enn fólked tók at kalla: Guds rædd er þetta, enn eige manns.

23. Jafuskiótt sló engell Drottins hann, af því hann gaf eige Gude heidurenn, og hann varð etinn af meðlum, og gaf upp Andann.

24. Enn ord Drottins tók at vara, og margo falldaft.

25. Enn Barnabas og Saulus komu til Jerusaleum aftur, þegar þeir höfðu lofit sinum Erendum, og tóku með sér Jóhannem, þann sent at vidurnefne het Marcus.

XIII. Capítule.

Og í þeim sēsnuðe, sem var í Antiochia, voru spámenn og lærefedur, sem var Barnabas, og Simon sem kalladest Svartur, og Lucius hinn fyrlendfke, og Manahen, sá var samföftr Herodis ffróðungshofðinga, og Saulus.

2. Og þá þeir þionnuðu Drottne, og fefstudu, sagðe Heilagur Ande: útveled mer Barnabam, og Saulum, til þess verks, sem eg hefse þá tilfíored.

3. Þeir fefstudu þá, og báðust fyrer, lögðu hendur yfer þá, og letu þá burt fara.

4. Og sem þeir voru útsender af Heilögum Anda, komu þeir til Selencia, og þadan sigldu þeir til Enpria.

5. Og þá þeir komu til Salamin borgar, tóku þeir at predika Guds ord í samfundum Gyðinga, enn þeir höfdu Jóhannem til þenustu.

6. Og sem þeir gengu yfer eyuna, allt inn til Paphos borgar, þar fundu þeir einn skólingismaun, og fals-propheta, hver Gyðingur var, hvers nafn at var Bar Jebu.

7. Sá var hiá Sergio Paulo, landstjórnara, hyggnum manne, hann kallade fyrer sig Barnabam og Saulum, og hann ghrndte at þeyra Guds ord.

8. Þá stóð þeim mótt sá galldramadur Elimas (þvíat svo verður hans nafn útlagt) og ásette sér at snúa landstjórnaranum fra Trúnne.

9. Enn Saulus hver og het Paulus, fullur af Heilögum Anda, leit á hann og sagde:

10. O þú Diefuls sonur, fullur alls tåls og stárædis, og ovínur allrar rettvíse, þú lætur eigi af at umsnúa rettum vegum Drottins.

11. Og síá nú, at hönd Drottins kemur yfer þig, og þú skalt blindur verða, og síá eigi sól um nokkora tíma, og jafnsnart fell á hann Dymma og mirkur, gekk umkring, og leitade at þeim, sem hann villdu leda.

12. Þá landstjórnarenn sá hvað gerdest, trúðe hann, og undradest kenningu Drottins.

13. Enn þá Páll, og þeir sem með honum voru, sigldu fra Papho, komu þeir til Þergen.

í Pamphylialande, enn Jóhannes skilde við þá, og fór aftur til Jerusalems.

14. Enn þeir fóru þar hvert yfer frá Þergen, og komu til Antiochia, í Sísdia lande, og gengu í þeirra samfundu á sabbathsdege, og settust niður.

15. Enn eftir lögmals-lesturenn, og spámannanna, sendu yfermeun samfundunnar til þeirra, og letu sega: góðer brædur, viled þer tala nokkud og undervísa fólken, þá seged til.

16. Þá stóð Þáll upp, og bendte með hendenne, og sagde: Þer Israels menn, og þer sem bittest Gud, þá heyrð.

17. Gud þessa fólks útvalde fedur vora, og hóf upp fólk þetta þá þegar það var útlendt á Egyptalande, og með háfum armlegg útleidde hann það þaðan.

18. Og nær í síerutygu ár, unleid hann þeirra sídu í endemörku.

19. Og afmáde síð þjóðir á Canaanslande, og skipte með þeim eftir hlutsalle þeirra lande.

20. Eftir það gaf hann þeim dómendur, í þrið hundrud og fimmtu ára, allt til Samuelis spámans.

21. Eftir það æftu þeir ser kónungs, og Gud gaf þeim Saul, son Kis, mann af Benjamins kne í síerutygu ár.

22. Og þá hann tól hann í burt, uppvafde hann David til kónungs yfer þá, af hverum hann vitnade: eg hóse funded David, son Jesse, mann
efter

efter mínu hiarta, hver gera skal allann minn vilia.

23. Af þessa sæde uppvakðe Gud Jesum, Ísrael til lausnara, svo sem hann fyrerhet.

24. Eins og Jóhannis predikade áður Þdranarstírn öllu Ísraels fólke, áður hann uppbiriade.

25. Enn þá Jóhannes hafde fullkomnad sitt skéid, sagde hann: eg em eige hann, hvern þer hallded mig vera, heildur síæd, at så kemur efter mig, hvers skópveinge á hans fótum eg em eige verðugur at lensa.

26. Þer menn, góðer brædur, þer börn Abrahams slektis, og þeir sem yðar á mille óttast Gud, yður er þetta hiásprædis ord sendt.

27. Þvát þeir sem búu í Jerusaleml, og þeirra höfðingar, með þv þeir þecktu hann eige, ne spámanna raddernar (hverar lesnar verda alla sabbathsdaga) hafa þeir þær með sínu dómsatkvæde uppfyllt.

28. Og þó þeir fundu enga dandast með honum, beiddu þeir af Pilato, at hann villde aflísa hann.

29. Enn sem hann hafde fullkomnad allt, hvað af honum var skrifad, tóku þeir hann ofan af trenu, og lögðu í eina gróf.

30. Enn Gud uppvakðe hann af danda.

31. Og hann anglystest margu daga fyrer þeim, sem með honum gengu af Galilea upp til Jerusaleml, hverer eru vottar til fólksins.

32. Og ver bodum yður það fyrerheit, sem til fedra vorra er skéid.

33. Alt það sama hefur Gud uppfyllt oss þeirra börnum, í því hann uppvafde Jesum, svo sem í öðrum psalme skrifad er: Þú ert minn sonur, í dag ól eg þig.

34. Enn það, at hann uppvafde hann af dauda, at han kæme ei frammar til rotnunar, þá sagde hann svo: trúlega skal eg hallda við yður þá náð, huer David var lofud.

35. Fyrir því seger hann í öðrum stad: þú munt eige leyfa, at þinn heilage skule rotnan síá.

36. Því David, þá hann hafde á sínum tíma þíonad Guds vilia, svo sofnade hann burt, og er lagdur til fedra síinna, og hefur rotnan sed.

37. Enn sá, hvern Gud uppvafde, hefur eige rotnan sed.

38. Fyrir því se yður vitanlegt, góðer brædur, at yður bodast fyrir þennann syndanna fyrregesung, og af öllu því, af hveru þer gátud ei rettláter orded í Mosis legmále.

39. Enn hver hann trúer á þennann, sá er rettlatur.

40. Því síæd svo til, at eige kome það yfer yður, hvað sagt er fyrir spámennena:

41. Síæd þer forsmánarar, undred yður, og verded at einu, þvíat eg gere eitt verk, á yðrum tímum, hveru þer trued eigi, og þó nockur talade þar um fyrir yður.

42. Enn at útgengnum Gyðingum af samfundunne, bádu þeir huer heidnu, at þeir segdu þeim þesse ord, á mille sabbathsdaganna.

43. Og þá samfunduhússins sœfnudur skildest at, fylgdu Pále og Barnaba marger Gyðingar efter, og gúðræfner menn, sem Judar höfdu gerst, og þeir sögdu þeim, og áminntu þá, at þeir skyldu blífa í Guds náð.

44. Á esterfomande sabbathsdege kom tilsamans nær allur sá stadur, at þeyra Guds ord.

45. Og þá Gyðingar sáu fólked, fyllost þeir afhatre, og tóku at mæla gegn því, sem páll sagde, mótfastande, og háðungar ordum lastande.

46. Enn þeir Páll og Barnabas, sögdu þá skruglega: það byriade, at yður skyldu Guds ord fyrst segast: enn af því þer reled það frá yður, og hállded yður stálfa ehlífs lífs ómaklega, stáed, þá súnum ver ofs til heidinnu þjóða.

47. Þviat svo þesur Drottinn boded ofs; eg sette þig heidnum þjóðum til liófs, svo at þú serti hialpræð, allt til jardarennar enda.

48. Og þá hiner heidnu þeyrdu það, glöddust þeir, og veggsmödu ord Drottens, og svo marger þeirra urdu trúader, sem til ehlífs lífs voru skickader.

49. Og ord Drottins tók út at berast, um öll hered.

50. Enn Gyðingar hvöttu þá upp merkelegar og hæversskar kvinnur, og hina æðstu menn borgarennar, og uppvoßdu svo öffökn móti Pále og Barnaba, og ráku þá burt úr sínum landamerkunum.

51. Enn þeir hrístu dust fóta sinna á þá, og komu til Iconion.

52. Og læresveinarner fylltuð af fagnade og Heilegum Anda,

XIV. Capítule.

Og það skede í Iconio, at þeir komu tilfámans, og prediktu í Gydinga samfundu, svo at mikell mannfólde tréide, bæde af Judum og Griekum.

2. Enn þeir vantrúndu Gydingar uppvektu, og efasamar gerdu móte bræðrumum, sáler heidinná manna.

3. Svo dvöldu þeir þar um lánngann tíma, og kenndu diarðlega í Drottne, hver siálsur vitne bar ordum sinnar nádar, og let tákn og stórmerke ske fyrir þeirra hendur.

4. Enn borgarmágurinn tvískiptest í sundur, svo at sumer helldu með Gydingum, enn sumer með postulumum.

5. Enn þá gerdest upphlaup af heidingum, og Gydingum, og þeirra hferbodurum, at smána þá, og grióte lemia.

6. Þá fornumu þeir það, og stödu í þær borgir, sem ligga í Lycania lande, Lystra, og Derben, og í þeirra umliggande landsálsur.

7. Og prediktu þar Evangelium.

8. Og maður nockur var í Lystra, hann hlaut at sita, því hann var fótahrunnur, og var halltur fra sinnar móður kvide, sá alldrei hafde eun genged.

9. Hann heyrde Pál mæla, og sem hann leit á hann, og formærkte at hann tréide, þad þenun matte þjálpá, sagde hann med hárré ræðdu:

10. Statt upp réttur á þínar fatur, og hann spratt upp og geck.

11. Enn þá Þndurenn leit hvað Páll hafde gert, hófu þeir upp þlióð sín, á lycæonistú, og sögdu: góðent eru mennun líf ordenn, og til vor ofann stígenn.

12. Og Barnabam kálludu þeir Jupiter, enn Pál Mercurium, af því hann frammar orðid.

13. Enn Jovis prestur, sá sem fyrer borg þeirra var, flutte bæde þyn og fransa fyrer portenn, og villde fórnfæra med fólkenn.

14. Þá þeir postular, Páll og Barnabas, heyrdu þad, sandurrisu þeir sín klæde, stueku út til fólkfins, kálludu og sögdu:

15. Þer menn! Því gered þer þetta? við erum og dandleger meinn, líka sem þer, og predikun þdure Evangelium, at þer snúest fra þessum hegónlegum hlutum, til lifanda Guds, sá sem gerde himen og jorð, sió og allt hvað í þeim er.

16. Hver um lídnar allðer þefur alla þeidinga gánga látid þeirra slástra vegu.

17. Og þó at sennu þefur hann ei forláted slástrann síg, án vitnisburðar, þar hann veitte oss mífed góðt, og gaf oss dægg af himne, og friósama tíma, uppsýllande vor þiörtu med fæðflu og fagnade.

18. Og þá þeir sögdu þetta, gátn þeir þó varla stíllt lyðenn, svo at þeir fórnudu þeim eige.

19. Þá komu þar nokkrer Gyðingar frá Antiochia og Iconio, hyrer teldu lyðenn í, svo at þeir geyttu Vål; og dróu út af borgenne, meinande hann dandann vera.

20. Enn þá læresveinarner umkrængu hann, stóð hann upp, og gekk inn í borgena. Og degenum efter fór hann út með Barnaba til Derben:

21. Og þeir predikudu Evangelium í þeirre borg, og lændu, mörgun, og þeir fóru astur til Eysram, Iconion og Antiochiam.

22. Stirkjande ander læresveinanna, og áminnande þá, at þeir væru stadfaster í trúnnu, og, at oss byriar fyrer miklar þrellingar inn at gánga í Guds rífe.

23. Og þeir skickudu þeim öldungana í serhverra samfundu, bádust fyrer, og fæstudu, og fólu þá síðan þeim drottne á hendur, á hvern þeir trúdu.

24. Og þeir ferdudust um Pisidiam, og komu í Pamphyliam.

25. Og tældu orðed í Pergen, og fóru ofann í Attaliam.

26. Þadann sigldu þeir til Antiochiam, hvaðann þeir voru fyrer Guds náð tilfengner í það verk, hvert þeir höfdu fullkomnad.

27. Og sem þeir voru komner þangat, samansæfnudu þeir sœfnudenum, og tældu framm, hvað mikid Gud hafde gert þeim, og hvernen hann hefde dýrum trúarennar uppløked fyrer heidingum.

28. Og þeir dvöldu þar eige skamma stund þjá læresveinunnum.

XV. Capítule.

Dg nokrorer komu nídur frá Judea, og kenndu bræðrum: nema ef þer láted umskera yður ester síðveniu Mósis, þá kunned þer eigi sálubólþner at verða.

2. Sem þar nú birtiðest eitt upphlaup, og Páll og Barnabas höfdu ecke lítid þrætumál við þá, þá stíckudu þeir því svo, at Páll og Barnabas, og nokrorer adrer af þeim, færú upp til postulanna, og öldunganna í Jerusaleim, um þessa spurning.

3. Dg þeir voru af sáfuadenum á leid leiddir, og gengu gegnum Phenicen og Samariam, segande heidinna þjóða umvendan, og gerdu öllum bræðrum mikenn fögnuð.

4. Enn þá þeir komu til Jerusaleim, meðtókust þeir vel af sönudenum og postulum, og svo af öldungunum, og þeir kunngerdu þeim frá, hversu mikeld Gud hafde gert með þeim.

5. Þá risu upp nokrorer út af Phariseanna selskap, þeir við trú höfdu teled, segande: þad býriar at umskera þá, og bióða þeim at hallda Mósis lögmál.

6. Enn postularner og öldungarner komu til samans, at þeir litu á þetta mál.

7. Dg þá mikel þráttan hafde vered, stóð Petur upp og sagde til þeirra: þer menn og góðer bræður, þer vitid, at Gud hefur útvalid vor á mille, langt fyrer þennann tíma, at heidner
menn

menn skýldu heyra og trúa fyrir minn munn, Gudsþjálfsins orð.

8. Og Gud, sá hiðrtun þecker, bar vitnisburð um þá, gefande þeim Heilagann Andá, svo sem ofs.

9. Og gerde engann greinarmun á milli vor og þeirra, hreinsande með trúnni þeirra hiðrtu.

10. Fyrir hvað freistad þer nú þá Guds, at leggja of yfer læresveinanna háls, hvert eigi gátu boret, hverle ver ne fedur vorer?

11. Helldur trúum ver at verda sálubólþner fyrir náð Drottens vors Jesu Christi, með sama hette og þeir.

12. Þá þagde allur múgurenn, og hlýddu þeim Barnaba og Pále, þá þeir sögdu frá, hvað stór teiðn og dásendar verk Gud hafde gert meðal heidinna þjóða fyrir þá.

13. Ester það þeir þöguundu, svarade Jacob og sagde: þer menn, góder brædur, heyred mig.

14. Simon sagde frammi með hverum hette Gud hafde í fyrstu vitiat, og meðtekd ser fólk út af heidnum þjóðum, til stus nafns.

15. Og þessu samþjóða spámannanna ordenn, svo sem skrifad er:

16. Ester þetta mun eg astur koma, og uppbyggja tialldóld Davids, hver fallenn er, og eg skal það, sem á hénne er slited, endurbygga, og hana uppretta astur.

17. Svo at þeir menn, sem eftirblífa skulu leita Drottens, og þar til allar heidnar þjóðer,
 yfer

þær hverar mitt nafn er nefndt, seger, Drotten, þá sem þetta gerer allt.

18. Gude eru öll sin verk kunnug, frá verallð-arennar upphæf.

19. Þyrer því úrskurda eg, at gera ecke þvín-gan, þeim sem snúast fra heidne til Guds.

20. Helldur þrisum þeim til, at þeir hallde sig frá óhreiuþeif þúrgodadýrdlunar, og frá frillulifnæde, og frá kofnudu, og fra blóde.

21. Þvíat Moyses þefur í lán-gann tíma þast þá í öllum borgum, sem hann þredika, og hann verður lesenn hveru sabbathsdag í samkundu-húsum.

22. Þá leitst þad postulunum og öldungunum, med öllum þofnudenum, at þeir útveldu af þeim menn, og sendu til Antiochiam med Þále og Barnaba, sem var, Judam hver kalladur var Barsabas, og Silam, hverer lærefedur voru medal bræðranna.

23. Og þeir fengu þeim þess háttar rit í þeirra hendur: ver postular, öldungar og bræður, öþum velferd þeim bræðrum, af þeidingum, sem eru í Antiochia, Syria og Cilicia.

24. Med því at ver þofum þeyrt, at nokkorer af oss eru út-gengner, sem þasa færi yður í villu med lærdome, og efasamar þasa gert yðar saler, þodaunde yður at umþferast, og lög-málid at hallða, hverum ver þofum ecke slíkt þoded.

25. Því þefur oss lifest med eindrægne samann-þomnum, at útvelia menn og senda til yðar med vorum elþfullega Barnaba og Þále.

26. Hverer menn úthafa sett sínar jáler fyrer nafa Drottins vors Jesu Christi.

27. Fyrer þvi sendum ver Judam og Silam, hverer eiga at sega ydur med ordum þid sama.

28. Þviat þad þocknast Heilögum Anda og ofs, at leggja á ydur eingen meire þyngsl fyrer utann þessa þarslega hlute.

29. Ut þer þallded ydur frá þvi sem skúrgodum er fórnad, og blóde, og fra kofnudu, og frá frillulífe, frá hveru ef þer þallded ydur, þá gered þer rett. Lifed sæler.

30. Þá þesser voru af stad sender, komu þeir til Antiochiam og samannsófnudu safnadenum, og fengu þeim bresid.

31. Þá þeir lásu þad, urdu þeir af þeirre þuggan glader.

32. Enn Judas og Silas, hverer og svo spámenn voru, áminntu bræðurnar med miklum fortölum, og stírkta þá.

33. Og þá þeir þesdu dvalad þar um stundar safar, urdu þeir síðann med fríde af bræðrunum sender til postulanna.

34. Enn Sila leitst at vera þar.

35. Og Páll og Barnabas dvöldust í Antiochia, kenuðu og predikudu, samt ødrum mörgum fleþrum, ord Drottens.

36. Enn efter nockora daga, sagde Páll til Barnaba: ferum vid astur, og vitium brædra vorra um allar borger í hverum vid þesum bodad ord Drottens, hvernem þeir þaga ser.

37. Enn Barnabas gaf til ráð, at þeir tælu með sér Jóhannem, sá sem auð-nesndest Marcus.

38. Enn Pále þóttu tilheyrlegt, at þann, sem frá þeim hefde sýnd á Pamphylia, og gefð eige með þeim í verk, skyldu þeir eige með sér taka.

39. Og svo harðt sundurþraka varð þeirra á milli, at hver skilde við annann, og Barnabas tók Marcum til sín, og siglde til Cyprum.

40. Enn Páll liere sér Silam, og ferðadest í burt, og var af bræðrunum Guds náð bísaladur.

41. Og hann ferðadest gegnum Syriam og Ciliciam stírliande söfnudena.

XVI. Capítule.

Þá kom hann til Derben og Lystran, og sá, at einn lærefveirn var þar, Timotheus at nafne, sonur einnrar trúadrar Gyðinga konu, enn at faderne Grískur.

2. Þessum báru þeir bræðurner godt vitne, sem voru í Lystra og Iconia.

3. Þennann villde Páll með sér fara láta, tók at sér og umskar hann, fyrir sakir þeirra Gyðinga, sem voru í þeim stöðum, þólat þeir vissu aller, at hans fader var Grískur.

4. Enn þar þeir fóru um borger, budu þeir í þeim at varduveita þær setningar, sem ályktadar hefdu verið af postulunum, og seldungunum í Jerusalem.

5. Og svo stírkust söfnudernir í trúnni, og sielgudust daglega at tælu.

6. Og þá þeir ferdudust gegnum Þhrygiam, og landid Galatiam, var þeim forbodid af Heilögum Anda, at tala orðed í Asla.

7. Enn sem þeir komu til Mysiam, freistudu þeir at ferdast gegnum Bithyniam, og Andenn lofade þeim það eige.

8. Enn þá þeir genu framm hiá Mysiam, fóru þeir ofann til Troaden.

9. Og Paulo var ein sion opennberud um nótteha, það var maður nockur af Macedonia, stóð og bad hann, og sagde: far ofann í Macedoniam, og hiálpa oss.

10. Enn sem hann hafde sionena sed, byrðum ver strax at reisa til Macedoniam, fullviffer í því, at Drottenn kallade oss þangat at predika þeim Evangelium.

11. Þá reistum ver frá Troada, og komum á rettu sfeide til Samothraciam, annars dags til Neapolin.

12. Og þaðann til Philipphis, sú er höfund borg í Macedonia, byggd af Rómverum, og ver dvaldum í somu borg nockora daga.

13. Og á sabbathsdegenum gengum ver af borgenne, at því vatne hvar þeir plögudu at bida iast fyrer, settum oss, og töludum til þeirra kvenna, sem þar komu til samans.

14. Og kona nockur Gndrækenn, Lydia at nafne, hver purpura sellde, verande útas Thyatiris borg, heyrde til, hveirrar hiarta Drottenn opnade, svo at hún gætte at því, hvað af Pále sagdest.

15. Einn sem hún og hennar hús var stírt, beiddi hún oss og sagði: ef þér hállded mig Trúada vera á Drottenu, þá gáged inn í mitt hús, og blífed þar, og hún nerdde oss þar til.

16. Einn þad sðede, þá ver gengum til Bænar, at stúlka nokkur, sú sem hafde sannsagnar Anda, hlióp móte oss: hún gerde sínum láuardrottunum mikenn ávata með sínum spádonur.

17. Þesse sama fylgde Þále og oss allstadar efter, kallade og sagde: þesser menn eru þionar Guds hins hœdsta, þeir sem boda yður hiálprædis getu.

18. Þetta gerde hún um marga daga. Einn þad grandest Þále: því snereft hann vid og sagde til Andans: eg byð þer í nafne Jesu Christi, at þú farer út frá henne, og hann fór út á samre stund.

19. Einn sem Drottinn hennar sá þad, at von síns Ávata var úte, gripu þeir Þál og Silam, og leiddu þá á torg, til hofdinganna.

20. Og færdu þá til hofudsmannanna, og sögdu: þesser menn færa stad vorn í villu, og eru Gydingar.

21. Og boda þá veniu, sem oss hæfer eigi at medtaka, ne at gera, með því ver erum romversker.

22. Og fólked æstest upp móte þeim, og hofudsmennernir letu þá af fótum færa, og budu at strykja þá.

23. Og þá þeir hofdu veitt þeim stóra háðstrofu, suorudu þeir þeim í mirkrastofu, og budu mirkrastofuverdenum at geyma þá grandnæiega.

24. Og hann tók slíkt bod at sér, og fastade þeim í þad iansta vardhald, og sette þeirra fætur í Stoc.

25. Enn um midnætte báduft þeir fyrir Páll og Silas, og lofudu Gud, og þeit faungudu þeyrdu til þeirra.

26. Enn slíótlega vard mikell iardfiálfste, svo at hrærdest grundvöllur mikrastofunnar, og iafnsnart opnuðust allar dyr, og allra þeirra sietrar upplénst.

27. Enn sem mikrastofuvorduren, valnæde, og sa mikrastofudyrnar opnar, dró hann sit sverd, og villde fyrirfara siálfum sér, meinande bandingana burt flyda.

28. Enn Páll kallade hárre røddu, og sagde: ger þer ecke vondt, þvíat ver erum her aller.

29. Enn hann heimte liós, geck inn, og af ótta slegenn, fell hann Vále og Síra til föta.

30. Leidande þá út og sagde: herrar minar, hvad byriar mer at gera, svo eg verde sáluhólpenn?

31. Enn þeir sögdu: tré þú á Drottenn Jesum Christum, svo verdur þú hólpenn og þitt hús.

32. Og þeir sögdu honum ord Drottens, og öllum þeim sem í hans húsi voru.

33. Hann tók þá at sér þá semu stund nætur, og þerre beniar þeirra, hann let þá og skira iafnsnart siálfann sig og allt sitt hús.

34. Og þá leidde hann þá í sitt hús, reisde upp bord fyrir þeim, og hann gladdest med öllu sínu húsi, at hann var á Gud trúður ordinn.

35. Og þá dagade, sendu hófudsmennu þenara stadarins þangat, og sögðu: lát þú þessa menn lausa.

36. Enn mirkrastofuvarðurenn kunngerde Vále þessa ræðu: hófudsmennernir sendu þingat, at þer skýldud lauser látast, því gáged nú út og fared í fríde.

37. Enn Váll sagde til þeirra: þeir hafa opinnberlega án laga og doms látid húdfletta oss romverska menn, og í mirkrastofu fastad, og skýldu þeir nú reka oss út heimuglega? ecki svo, þessdur láted þá sjálfa koma og leida oss út.

38. Enn þesse ord kunngerdu stadarens þenarar hófudsmennunum, og þá þeir heyrdu það, at þeir voru romverskir, óttudust þeir.

39. Komu síðann, beiddu þá og útleiddu, og bádu þá at þeir villdu fara burt úr borgenne.

40. Þeir gengu þá af mirkrastofunne, og komu til Lydia. Og þá þeir hófdu bræðurnar sed og hugsvaład þeim, fóru þeir burt.

XVII. Capitule.

Enn þá þeir fóru um Amphipolin og Appoloniam, komu þeir til Thessaloniam, þar sem var eitt Gydinga samfunduhús.

2. Enn Váll gekk inn efter veniu sinne til þeirra, og sagde þeim um þrjá sabbathsdaga úr ritningunum.

3. Opnade þær fyrir þeim, og lagde það frammi fyrir þá, at Christus hefde átt at líða, og af

dauda upp at rísa, og at þesse Jesus, hvern eg boda yður sagde, hann er Christur.

4. Og nockorer af þeim fellu til hans, og sam-
lögdu sig Pále og Síla, og mikell fielde gudlig-
ra Grickia, þar med þinar ædstu kvinnur, eige
allfáar.

5. Enu þeir hardsvitrudu Gydingar fylstust
vandalátingar, og fengu med sér nockora illþydis
asínúgameun, eg sem þeir höfdu dreged flok
samann, gerdu þeir upphlaup í borginni, og
gengu fyrir hús Jasonis, og sóltu efter at leida
þá framni fyrir Alþynufólled.

6. Enn þá þeir fundu þá eige, drón þeir Jas-
son og nockora brædur fyrir höfðinga borgarenn-
ar, og kölludu: þeir sem uppreistann gera allann
heiminn allt umkring, eru þer komner.

7. Hvera Jason býser, og þesser aller gera
móte keisarans bode, segande annann konung
vera, sem er Jesus.

8. Svo uppreistu þeir Indenn og höfðinga borg-
arennar, þá þeir slíkt heyrdu.

9. Og þá þeir höfdu fullt andsvar fenged af
Jasone, og þeim ødrum, letu þeir þá lausa.

10. Enn brædurner letu Pál og Silam burt
fara um nótt til Berrhoen, og þá þeir komu þar,
gengu þeir inn í Gydinga samfunduhús.

11. Því þeir voru hiner edalbornustu á medal
þeirra, sem voru í Thessalonica, hverer orded
medtöfu miög góðviluglega, rarnsafande daglega
rúningarnar, hvert það väre svo.

12. Og marger af þeim gerdust trúader, og einnenn ærlegar kvinnur Grískar, og eige allsáer karlmenn.

13. Enn þá þad fengu at vita þeir Gydingar, sem voru af Theffalonica, at Guds ord voru bódud af Pále í Berrhoe, komu þeir og æstu einnenn þar Lyðenn.

14. Enn iafnsnart burt sendu bræðurner Pál, at hann genge allt til stífar, enn Silas og Timotheus urdu þar efter.

15. Og þeir sem leiddu Pál á veg, fylgdu þóum allt til Atheni, og sem þeir fengu þá bifalsing af þónum til Silam og Timotheum, at þeir kæmu sem snarast til hans, fóru þeir burt.

16. Enn á meðan Páll heid þeirra í Atheni, gramdest hans Ande með stálfum þónum, þá hann sá borgena svo misg þneigda til skúrgodas dýrðlunar.

17. Og hann talade þvörn dag við Gydinga og gudrækna menn í samfunduhúsum á torgenu, og til þeirra manna, sem hellsdu sig þángat.

18. Enn nockorer Epicurei, og Stoici, veralldleger spekingar, þráttudu við hann, og sumer sögdu: hvað vill þesse ordsuápur til sega? enn adrer sögdu: þad synest, sem hann vili nýrra Guda bodare vera, fyrer því hann hafde bodad þeim evangelium af Jesu, og af upprisunne.

19. Og þeir tóku hann, og leiddu á domstetenn, segande: megum ver ecke sá at vita, hver þesse nýa kenning er, hvera þú kenne?

20. Þvíat nokkud nýtt flitir þú fyrir vor
eyru, fyrir því viltu ver vita, hvað það væri.

21. Enn aller Alþennu borgarmenn, og svo
útlandingar og gestir, stundudu ekki annað, nema
at sega eda at heyrá nokkud nýtt.

22. Þá stóð Þáll midt á dómstetnum og sagði:
þer menn Alþenuborgar, eg se at þer erud í
öllum hlutum ofmíg vantrúader.

23. Eg hefse genged her um, og sed ydra Guds-
þionustu, eg fann og alltare, á hveru var á-
fkrifad: þeim ólunna Gude. Fyrir því boda eg
yður þann sama, hverum þer óvitande Guds
þionustu geced.

24. Sá Gud sem gerde heimenn, og allt hvað
í honum er, fyrir því, at hann er Drottenn
himens og iardar.

25. Þá byr hann eige í musterum, þeim sem
med höndum eru smídud, og eige verdur honum
þionad af manna höndum, svo sem hann
hefde nokkurs þors, med því hann gefur allstadar
öllum líf og anda.

26. Da hann hefur það gert, at allar mann-
anna ættvíslar búa á jördunne af einu blóde, og
hann sette tíma og tálmerk, sem voru áður fyrir-
sed hvað vídt og langt þeir fylldu búa.

27. Svo at þeir fylldu leita Drottens, ef
verda kynne, at þeir mættu á honum þreifa, og
hann finna, þó at hann se at sönnu eigi langt
frá einum sérþværum vorra.

28. Þvíat ver lifum, hrærunst, og erum í hönnum, svo sem nokkur stáld hiá yður þafa sagt: ver einn af hans ætt.

29. Nú með því ver erum Guds ætt, skulum ver eigi meina guddómenn líkaun vera mindum af Gulle, Silfre, eda steinum, sem gerðar eru fyrir manulega þánka.

30. Og at sonnu hefur Gud lided tíma óvitskunnar, enn nú byður hann öllum mönnum, öllum endamerkum, at gera nferbót.

31. Fyrir því hann hefur dag tilsett, á hverum hann vill dæma alla lardarfringsluna með rettvíse, fyrir einn manna, fyrir hvern hann hefur það ályctad, trú at veita öllum, efter at hann uppvaldi hann í dauda.

32. Enn þá þeir heyrdu af uppreisn frammlidinnna, höddu sumir at því, ein sumir sögdu: ver skulum heyr þig frammar um þetta.

33. Svo gekk Páll frá þeim.

34. Og nokkorer menn helldu með hönnum, og urdu trúader, meðal hverra var Dionysius einn af ráðenu, og kona, Damaris at nafne, og adrér með þeim.

XVIII. Capitule.

Enn efter það fór Páll til Atheni, og kom til Corinthum.

2. Og fann einn Gyding, Aquilam at nafne, fæddann í Pontus, sá sem unlega var komenn af vallande, með sinne þúsfrú Priscilla, af því at

feisare Claudius hafde boded öllum Gydingum at ríma burt úr Rom.

3. Til þess hins sama geck hann inn. Og med því at þeir voru eins handverks menn, var hann hía þeim, og ersíðade, enn þeirra handverk var tíglldvesnadur.

4. Og alla sabbathsdaga kennde hann í samfunduhúsinu, og talade bæde fyrer Gydingum, og einneun líka fyrer Griekum.

5. Enn þá Silas og Timotheus komu af Macedonia, þrengde andennu Páli til at vitna fyrer Gydingum, at Jesus være Christus.

6. Enn sem þeir slódu á móte því, og töludu háðungar ord, briste hann sín fet, og sagde til þeirra: yðvart blóð se yfer yðru höfde, eg em freinn, og geng her efter til heidinga.

7. Og hann veif þadann, og geck inn í hús nokkurs þess, sem Justus var at nafne. Hann var gudhræddur; hans hús var og næsta samfunduhúsin.

8. Enn Crispus, sá var foringe samfunduhússens, trúðe á Drottenn med öllu sínu húsi, og marger Corinthumenn, þeir sem til heyrdu, urdu trúðer, og létu lítra sig.

9. Drottenn sagde fyrer syn um nótt til Páls: óttast ecke, heldur tala þú og þeig eige.

10. Því eg em med þer, og eingenn skal voga at gera þer skada, þvíat eg á míkud fólk í þessare borg.

11. Enn hann sat þar áred umkring, og sex mánuðe, og kennde Guds ord.

12. Enn sem Gallion var landstjórnari í Achaia, settu Gyðingar sig með einu samhellde á móte Þále, og leiddu hann fyrir dómstólenn.

13. Og sögdu: Þesse ræður mennum at dyrka Gud móte lögmalenu.

14. Enn þá Páll bið sig til at upplúka munnen, sagde Gallion til Gyðinga: Tudar míner, ef það väre um nokkur ránginde eda óknytte, þá bære mer at heyra yður.

15. Enn með því það eru spurningar, um lærðóm og ord, og lögmal, yðar míllum, meged þer sjálfer til síá, þvíat eg hyggst eige dómare vera þar yfer.

16. Og rak þá frá dómstólnum.

17. Þá gripu aller Grícker Sosthenem, samt fundunnar hefðinga, og slóu hann fyrir dómstólnum, enn Gallion gaf sig þar ecke at.

18. Páll dvaldeft þar enn nú lenge, þar efter skildeft hann við bræðurnar, og villde sigla til Syriam, og Priscilla og Aquila með honum. Þá hann hafde rakad höfud sitt í Kenchrea, þvíat hann hafde heit á hende.

19. Og hann kom til Ephesum, og þar let hann þau efter, enn hann gekk inn í samfunduna, og talade við Gyðinga.

20. Enn þeir báðu hann, at hann blife þar enn lengre tíma hjá þeim.

21. Enn hann samfunte því eige, hellsdur skildeft hann við þá og sagde: mer byriar með öllu þessa hátid, sem til stendur, at hallda til

Jerusalem, ef Gud vill, skal eg til yðar Róma, og þann fór frá Ephesus.

22. Og kom til Cæsarea, gekk upp og heilsaðe samfundnum, og fór ofann til Antiochiam.

23. Og dvaldest þar nokkora stund, fór þurt síðann, og gekk þvad eftir annað gegnum allt það Galatíska land, og Phrygiam, stírkjanda alla læresveinana.

24. Þá kom þar til Ephesus Gyndingur nokkur, Apollo at nafne, fæddur í Alexandria, málsmáður, og máttugur í ritningum.

25. Þesse var menntur í vege drottins, og talaðe með glóðande Anda, og kende allskapssamlega um Drottinn, vitande einasta af skírni Jóhannis.

26. Þesse tól diarfslega at predika í samfundunne, enn þá Aquila og Priscilla heyrdi hann tóku þau hann at sér, og lagðu enn innelegar út fyrir honum Guds veg.

27. Og þá hann villde reisa til Achaiam skrifuðu bræðurnir og redi læresveinum, at þeir meðtæku hann: og sem hann var þar komenn, hjálpaðe hann mörgum, þeim sem trúðar voru ordner fyrir náðena.

28. Því hann yfervann Gyndinga mektuglega, bevisande openberlega, fyrir ritningarnar, at Jesus være Christus.

XIX. Capítule.

Dg þad þfede, þá Apollo var í Corintþo, at Páll gef þá um upplend, og kom til Ephesum, og fann nokkora læresveina.

2. Dg sagde til þeirra: hafed þer nokkud medtefed Heilagann anda, þá þer urdud trúader? enn þeir sögdu til hans: ver þesum enn alldrei þeyrt at Heilagur ande väre til.

3. Hann sagde til þeirra: uppá hvað erud þer þá skirder? enn þeir sögdu: uppá skirn Jóhannis.

4. Páll sagde: Jóhannes skirde at sonum med idrunarskirn, og sagde fólkenum, at þeir skylldu trúá á hann, sem ester hann munde koma, þad er, á Jesum Christum.

5. Þá þeir heyrdu þad, letu þeir skira sig í nafne Drottins vors Jesu.

6. Dg þá Páll hafde haft hendur yfer þeim, kom Heilagur Ande yfer þá, og þeir töludu tungur, og spáðu.

7. Enn þeir menn voru alls nær tólf.

8. Hann gef inn í samfunduhúsid, og predifade diarflaga, um þriá mánuðe, kennde og underrisfede af Guds rífe.

9. Enn þá þeir voru nokkorer, sem forherdter voru, og eigi trúðu, talande illa um þetta efne fyrir alþidunue, veif hann frá þeim, og adskilde læresveinana, daglega talande í skóla þess manns, sem Tyrannus het.

10. Og þáð varade tvö ár, svo at þeir aller, sem biuggu í Asía, heyrdu ord Drottens vors Jesu, bæde Gydingar og Grícker.

11. Og Gud gerde eigi lítill verk fyrir hendur Páls.

12. Svo at þeir tóku svitaklæde og fraga af hans herunde, og heildu þeim yfer síkka, at fránkðamen hvurfu af þeim, og illsku andar útfóru af þeim.

13. Enn nokkorer freistudu út af umbleypings Judum, feringamenn, at kalla á nafn Drottins Jesu, yfer þeim sem illsfuanda höfdu med fer, og sögdu: ver færum yður fyrir Jesum, þann Páll predíkar.

14. Enn þessir voru síð, sem þetta fröndu, syner þess Gydings, og prestahöfðinga, sem Sleva het.

15. Enn illsfuandenn svarade og sagde: Jesum þecke eg, og Pál veit eg, enn hverer erud þer?

16. Og sá madur, í hverum illsfuandenn var, stöck uppá þá, og varð þeim öflugre, og varpade þeim under sig, svo at þeir stöndu nakter og fárer ár því sama hási.

17. Og þetta var öllum kunnugt, sem biuggu í Epheso, bæde Gydingum og Gríckum. Og yfer þá alla sló ötta, og nafn Drottins vors Jesu var háleitlega lofad.

18. Þar komu og marger, sem tréiader voru ordner, vidurkenndu og kunngerdu, hvað þeir höfdu áunnet.

19. Og marger af þeim, sem fornessu lister höfdu framed, báru bækurnar at framum, og brenndu þær opinnberlega: og at samannreiðnudu þeirra verðe, fundu þeir þess siár fimmtíge þúsund silfurpeninga.

20. Svo sfluglega vorð ord Drottens og seck frammgang.

21. Nú sem þetta var útgerð, sette Páll ser í anda, at ferðast um Macedoniam og Achaïam, og at ferðast til Jerusaleim, og sagde: efter það eg hese verid þar, byriar mer at síá Romaborg.

22. Og hann sende tvo af þeim sem honum þíðnudu, Timotheum og Erastum, til Macedoniam, enn hann tásde siálsur um stundar sakar í Afsa.

23. Enn í þann tíma hófst eige lítill uppblástur af þessum lærdóme.

24. Þvíat nockur silfursmidur, Demetrius at nafne, hafandi í smidum minder Dianæ musters gerðar af silfre, hver at afrekudu stikum smidum eigi lítenu ábata.

25. Hann samannkallade þá, sem þess háttar verkmenn voru, og sagde: góðer menn, þer vitid at verð höfum mikenn gróða af þessare idiu.

26. Og þer síæð og heyrð, eige alleinasta í Epheso, heilður og næsta um alla Afsiam, at þesse Páll umhverfer miklu fólke, teliande um fyrir því, og seger, at þar seu enger guder, sem med höndum verða gerðer.

27. Enn þetta vill eige einasta gera vort handverf óduganlegt, heilður mun mustere þinnar miklu

miklu gndiu Dianu einsskis verda virdt, þar til mun hennar tign at engu verda, hverre þó öll Asia og heimskefnglan veiter gudlega þíónustu.

28. Sem þeir heyrdu það, fylltust þeir reide, æptu upp, og sögdu: Diana þeirra í Epheso er mikel.

29. Og öll borgenn fylltest af hárenste, og þeir gerdu með einu hugarfare áblaup til torgsins, gripu þá Gajum og Aristarchum af Macedonia, lagsmenn Páls.

30. Páll villde þá ganga inn at fólkenu, enn lærefveinarner leyfdu þönum það eige.

31. Og nokrorer yfermenn úr Asia, þeir Páls góðer viner voru, sendu til hans, og báðu hann, at hann gæfe sig eigi fram á torged.

32. Sumer kólludu svo, enn adrer ødruvís, þviat alþydann var vill ordenn, og flester vissu eigi af hveru efne þeir voru tilsamans komner.

33. Enn sumer af fólkenu drögu fram Alexander, þeim sem Gndingar frammyttu, enn Alexander bendte hendenne fer til hlióðs, viljande forsvara sig fyrir fólkenu.

34. Og þá þeir formerktu, at hann var Gndingur, hófst upp ein rödd af öllum, og þeir hrópudu nær tvær stunder: Diana þeirra í Epheso er mikel.

35. Og sem Krifaristadsins feck stöðvad fólked, sagde hann: þer menn í Epheso, hver er sá manna eigi veit, at borgenn Ephesus veite Ward hald hinne miklu Gndiu Dianu, og því himneska Hílórie.

36. Nú, með því at þetta er ómótmælanlegt, þá byrjar yður spökum at vera, og ecki af bráðræðe at gera.

37. Þer hásed nú þessa menn þingat dreged, sem hverke eru ræningar kyrkna, ne háðsmenn yðar Gyðiu.

38. Enn hase Demetrius, og þeir sem með honum lífa íþrót idka, þarumál vid nokkurn, þá gerest þar dómur um, og þar eru landstjórnarars láted þá áflaga hvern annann iunbyrdis.

39. Enn ef þer leitid nokkud efter um adra hlúte, þá láted það framkvæmast á einne lögligre stefnu.

40. Því ver stöndum í háþka, at ver megum flagader verda fyrir þessa dags upphlaup, með því þó, at eingenn söl er til slíks upphlaups, með hverre ver kunnum oss at affaka. Og þá hann hafde þetta sagt, let hann almúgann burt fara.

XX. Capítule.

Enn efter það þá þessu upphlaupe linte, fallade Páll læresveinana til sín, og blessade þá, og geck burt þaðann, at hann ferdadest til Macedoniam.

2. Enn þá hann hafde ferdast gegnum það sama land, og þeim áminning veitt með mörgunum ordum, kom hann til Grieklands.

3. Og tafde þar þrjá mánuðe. Enn þá hönum voru umfát gerd af Gyðingum, þá hann villde ferdast

ferdast í Syriam, varð hann þess sinnis, at snúa aftur um Macedoniam.

4. Og þessar fóru með honum, allt til Asiam, Sopater af Berrhoe, enn af Thessalonica, Aristarchus og Secundus, og Gajus af Derben, og Timotheus, enn af Asia, Tychicus og Trophimus.

5. Þessar gengu undan, og bidu vor í Troade.

6. Enn ver sigldum eftir páskana frá Philip-
pis, allt til hins fimmta dags, og komum til
þeirra í Troada, og dvöldum þar í sís daga.

7. Enn einn fyrsta dag viklu, þá læresveinarner
voru til samans komner, braud at brióta, predi-
kade Páll fyrir þeim; því annars dags villde
hann ferðast, og tengde ræðuna allt til midrar
nætur.

8. Og í þeim loptsal voru mörg liós, sem þeir
voru samannkomner.

9. Og nockurt ungmenne Eutychus at nafne,
sat í vindanganu, og fell í drúpanu svefn, þá
Páll rædde svo lengi, og varð af svefne uidur
dregenn, og hrapade ofan úr hinum þridia lopt-
sal, og var dauður upptekenn.

10. Enn þá Páll gekk ofann, lagde hann sig
frammi yfir hann, og þellst um hann, og sagde:
gered engann hávada, þvíat hans önd er með
honum.

11. Hann gekk þá upp, braut braudid, og
bergde, og talade margt við þá, allt til þess
dagur rann, og svo ferðadest hann.

12. Enn þeir sóltu sveinena lifande, og þeir hugsvöldust við það eige allitíð.

13. Og ver förum á skipi undann, og sóltum til Afson, þar villdum ver hafa inntefed Pál til vor, því hann hafde svo ásett, at hann villde sjálfur fötgángande fara.

14. Enn sem hann kom til Afson, tókum ver hann til vor, og komum til Nitylene.

15. Þadanu sigldum ver, og komum annars dags gegnt Echio, og degenum efter tókum ver höfn við Samon, og dvöldum í Trogilio, og nærsta dag efter komum ver til Miletus.

16. Þvíat Páll hafde ályctad at sigla fram hía Epheso, svo at hann hefde enga dvöl í Asía, af því hann flytte ser, at hann villde vera í Jerusaleum á hvítasunnudege, ef honum väre það mögulegt.

17. Frá Miletu sende hann til Ephesus, og let kalla á hina elldstu af safnadenum.

18. Og þá þeir komu til hans, sagde hann til þeirra: Þer vitid, at frá þeim fyrsta dege sem eg kom í Asíam, hversu eg hefse um alla tíma hía yður verid.

19. Og Drottne þíonad, með öllu lítelæte, og með miklu tárastalle og freistingum, hverar mer hafa þlornast af Gyðingum, sem stundudu efter minne fordíorfun.

20. Og hvernenn eg leynde því engu, sem yður var nýtsamlegt, svo eg hase það eige kunnigert yður, og kennt yður opinnberlega, og einslega.

21. Og hese vitnad bæde Gyðinnum og Grickum, idran til Guds, og trú á Drottenn vorn Jesum.

22. Og nú síæd, eg sem bundenn em í anda, at ferdast til Jerusaleum, veit eige hvað þar mun yfer mig foma.

23. Nema það sem Heilagur Ande vitnar um allar þorger, segande at fiotur og harmkvæle minn min bida þar.

24. Enn eg æf því engann gaumi, eg heild og eige sjálfur mitt líf dymætt, svo at eg fullkomne mitt hlamp med fagnade, og það embætte sem eg hese medtefed af Herranum Jesu, at vitna evangelium um Guds náð.

25. Og nú síæd, at nú veit eg, at þer munud eigi sjá mitt andlit framarmeir, þer, meðal þverra eg hese ferdast, og predikad Guds ríke.

26. Þyrrer því vitna eg þyrrer yður á þessum þege, at eg em þreinn af allra blóde.

27. Þvíat eg hese ecke dulid þyrrer yður, at eg hase eige fannget yður allt Guds ráð.

28. Af því hafid gát á sjálfum yður, og á allre þiordenne, meðal þverra Heilagur Ande sette yður til þíffupa, at fæda sœfnud Guds, þverit þann þefur útvegad med sínu egenn blóde.

29. Þvíat það veit eg, at efter minn asgáng, munu iungánga meðal yðar ólímer vargar, þeir sem eigi munu þirma þiordenni.

30. Og af yður sjálfum minnu menn uppsefa, sem tala rángar kenningar, at þeir tenge læresveinana efter þer.

31. Fyrir því vafed þer, og minnest á það, at eg hese í þrið ár, nótt og dag, eigi afláted, at áminna einn og sér hvern, med grátande tárur.

32. Og nú, lærer brædur! bifala eg yður Gude, og orde hans nádar, hver máttugur er upp at byggja yður, og arfstölu at gefa medal allra þeirra, sem helgader verda.

33. Eige gyrntest eg nokkurs yðars silfur, gull eða klædnad.

34. Þvíat þer vited sjálfer, at þessar hendur hafa mer unnið til minnar naufþurstar, og þeirra sem med mer voru.

35. Alltíð synda eg yður, at svo byriade mönnum at erfíða, og þá veiflu at annast, og minnast orða Drottens Jesu, þar hann sagde: sællra er at gefa, enn at þigga.

36. Og þá hann hafde þetta sagt, fell hann á kne, og bad ásamt þeim öllum.

37. Þá gerdest grátur mikell medal þeirra allra, í því þeir lögdu hendur um háls. Þá le og kysdu hann.

38. Sýrgiande mest af því orde sem hann sagde, at þeir mundu eigi sjá hans andlit meir. Og þeir fylgdu honum til skíps.

XXI. Capítule.

Sem það var sked, at ver snerum oss frá þeim, og förum burt, komum ver beinleides til Co, og annars dags til Rhodus, og þaðann til Patara.

2. Og þá ver fundum eitt skip, það fara átte til Phenice, stigum ver þar á og förum burt.

3. Enn sem ver fengum at síá Cyprum, letum ver hana til vinstre handar, og sigldum til Syria, og komum at Tyrus, því þar átte skipid at leggja upp farmennu.

4. Og sem ver fundum læresveinana, vorum ver þar sio daga, hverer Pále segdu fyrir andagift, at hann skyldi eigi fara upp til Jerusalem.

5. Og það stæda, sem þeir dagar voru lidner, förum ver út og ferdudumst. Og þeir aller med hús frenum sínum og börnum, fylgdu oss á veg, út fyrir borgena, og ver fellum á kne í störunne, og báðumst fyrir.

6. Og þá ver hösdum kvædt hver annann, stigum ver á skip, enn hiner sueru ástur til sinna heimkynna.

7. Og ver fullkonnudum siglinguna frá Tyrus, og komum til Ptolemaida, og heilsudum bræðrunum, og vorum þar einn dag hía þeim.

8. Enn annars dags förum ver burt, ver sent med Pále vorum, og komum til Cesarea, og gengum inn í hús Philippi gudspíallara: hann var einn af þeim sio, og dvöldum hía þeim.

9. Hann átte síðrar datur, þær menar voru, og spádu.

10. Og sem ver dvöldum þar flehre daga, ferðadest spámadur sá af Judea, sem Agabus var at nafne.

11. Og kom til vor: hann tók lunda Páls, og batt hendur sínar og fætur, og sagde: þetta seger
Heið

Heilögum Andá: þann mann, þóers þesse linder, munu Gydingar svo binda í Jerusaleum, og selja hann í heidinna manna hendur.

12. Enn þá ver heyrðum það, báðum ver hann, og þeir adrer sem í þeim stad voru, at hann fære eige upp til Jerusaleum.

13. Enn Þáll svarade: hvað gered þer, í því þer gráted og þrelled mitt hiarta? því eg em eige alleinasta reidubúenn at láta mig binda, heldur at dena í Jerusaleum, fyrer saker nafns Drottens Jesu.

14. Og med því ver gátum eige taled um fyrer þennum, þegnudum ver, og segdum: verde vile Drottins.

15. Og efter, þá daga lögðum ver af vorn faráangur, og fórum upp til Jerusaleum.

16. Þágangat komu og nokforer læresveinar med oss, af Cesarea, hafande þann uoefurn gamlann læresvein med sér frá Cyprus, sem het Mnason, hía hverum ver herbergia skýldum.

17. Og þá ver nú komum til Jerusaleum, tóku bræðurner fegennsamlega við oss.

18. Enn annars dags geck Þáll inn med oss til Jacobum, og aller öldungar komn þar.

19. Og sem hann hafde heilsað þeim, skírde hann þeim frá, hvað efter annað, hvað Gud hafde gert meðal heidinna þjóða fyrer hans embætte.

20. Þá þeir höfdu það heyrð, vegsömudu þeir Drotten, og segdu til hans: bróðer, þú ser hvað mærg þúsund Gydinga það eru, sem trúader hafa

orded, enn þeir aller eru vandlætingarmenn lög-
málsins.

21. Og þeir hafa heyrt sagt efter þer, at þú
kender þeim Gydingum öllum, sem meðal heid-
inna þjóða eru, at snúa frá Mofse, segande:
þeir skylldu eige umffera sonu sína, og eige efter
þeirre síðveniu gánga.

22. Hvað er nú þá? almingenn hlýtur öldung-
is til samans at koma, þvíat þeir munu fá at
heyra, at þú ert komenn.

23. Því ger nú það, hvað ver segum þer: ver
höfum þer síðra menn, hverer heit hafa fest yfer
ser.

24. Þá semu tað at þer, og hreinsa þig med
þeim, og voga kofnád uppa þá, at þeir rale sín
höfud, svo at aller vite, at það, hvað þeir hafa
heyrt um þig, er ecke, heildur at þú gánger stálfs-
ur og vardveiter lögmaled.

25. Því þeim sem trúader höfdu gerst af heid-
ingum, skrifudum ver, og úrskurdudum, at þeir
skylldu ecke þess konar hállða, nema at þeir
vörudu sig við skárgodaoffre, og blóde, og frá
kofnudu, og frá frellutíse.

26. Þá tók Páll þá menn at ser, og let ann-
ars dags hreinsa sig med þeim, og geck inn í
musterid, og tiáde sig at hállða uppfylling hreins-
unar daganna, þar til offrenu var offrad fyrir
hvern þeirra.

27. Enn sem þeir síð dagar voru lidner, sáu
þeir Gydingar úr Asía hann í Musterenu, og
æstu upp allann Eyðenn, lögdu hendur á hann.

28. Og kældu: þer. Israels menn, hiáspid til! þesse er sá maður, sem allstadar kenneſt öllum mönnum, gegn þessu fólke og lögmále, og svo móte þessum stad. Þar ofaná hefur hann innleidd Grícke í Musterid, og saurgad svo þennann heilaga stad.

29. Þvíat þeir höfdu sed Trophium af Epheso, með honum í Borgenue; þann meintu þeir at Páll hefde innleidd í Musterid.

30. Og öll Borgeun ófirredest, og tilhlaup vart af fólkenu. Og þeir tóku Pál hendum, og dróu hann út af Musterenu, og iafnsnart urdu dýrnar astur læstar.

31. Enn sem þeir leitudu vid at lífláta hann, kom sá fregn upp fyrir þann ædſta höfudsman skarans, at öll Jerusaleu väre uppvægd.

32. Hann tók strax stríðsmenn og hundrads höfdinga til sín, og hlióp mille þeirra. Enn sem þeir sáu höfudsmaunenn, og stríðsfólkið, gáfu þeir upp at beria á Pále.

33. Og þá höfudsmaðurinn kom þar nærre, þá tók hann Paul, og baud at binda hann tveimur vidum, og spurde at, hver hann väre, og hvað hann hefde gert.

34. Enn stett kallade hver af fólkenu. Og með því hann feek ecke víst at vita fyrir hárenstis sakir, baud hann at leida hann í herbúðernar.

35. Og sem hann uppkom at troppunum, hlutu stríðsmennernir at bera hann fyrir atfág fólksins.

36. Þvíat mikill fólks fiöldde fylgde efter og kallade; burt með þennann.

37. Og sem Páll var innleiddur í herbúðernar sagde hann til hófudsmannsins: lenfist mer eigi at tala við þig? enn hann sagde: kannt þú Grísku?

38. Erthú eige sá hinn Egyptiske madur, sem fyrir þessum dögum stíriöld uppvafter? og færder út á endemork síðrar þúsunder mordinga.

39. Enn Pál sagde: eg em madur Gydinga kins af Tarsus, einn borgare útas nafnfrægre borg, í Cilicia. Eg bið þig, losa mer at tala til fólksins.

40. Og þá hann losade þennum, ste Páll uppá tröppurnar, og bandade þendene til hlióðs medal fólksins; og þá mikel þegn gerdest, talade hann til þeirra á ebressa tungu, og sagde:

XXII. Capítule.

Þer menn góðer brædur og sedur, þeyred at eg forsvára mig hía yður.

2. Enn sem þeir þeyrdu hann tala ebressa tungu til þeirra, gerdust þeir enn hlióðare, og hann sagde:

3. Eg em madur Gydinga kins, fæddur í Tarsus í Cilicia, enn uppaleinn í þessare borg, til fótta Gamalielis, og með allre kostgæfne lærdur í voru fædurlegu lögmiále, og var vaudlætingarsamur vegna Guds, líka sem þer erud aller enn í dag.

4. Eg þese og þennann lærdóm offólt allt til danda. Eg batt, og í vardhallð selde, bæde menn og konur.

5. Svo sem kennemannahöfðingenn og allur hópur elldunganna ber mer vitne um, af hverum eg meðtók bref til bræðranna, og fór til Damascum, at eg dræge þá bundna til Jerusaleum, sem þar voru, svo at þeir mættu þínder verða.

6. Enn það stæde, þá eg þángat fór, og tók atnalgast Damascum, nær midum dege, at leiptraðe um mig skyndelega liós miled af himne.

7. Og eg fell til jarðar, og heyrde eina rödd þá sem til mín sagde: Saul, Saul, hvar fyrir offæker þú mig?

8. Enn eg svarade: Herra hver ert þú? og hann sagde til mín: eg em Jesús af Nazareth, hvern þú offæker.

9. Enn þeir, sem með mer voru, sáu liósið, og urðu felmsfuller, enn röddena þess, sem við mig talade, heyrdu þeir eigi.

10. Enn eg sagde: Herra, hvað skal eg gera? Drottenn sagde til mín, státt þú upp og gætt til Damascum, þar mun þer sagt verða af öllu, hvað þer tilskickad er at gera.

11. Enn sem eg gat ekki sed fyrir lióssins biartleif, varð eg handleiddur af mínum förunautum, og kom til Damascum.

12. Enn þar var gúðhræddur maður ester Esgmalennu, Ananias, sem góðanu orðstyr hafde af öllum Gyðingum, sem þar biuggu.

13. Hann kom til mín, stóð hía mer og sagde: Saul broðer, lít upp; og eg leit til hans á samre stundu.

14. Hann sagde þá: Gud fedra vortra þesur
 þickad þig til, at þú þhylder þeckia hans vilia,
 og at síá þann rettláta, og þeyra rödd af hans
 munne.

15. Þviat þú munt hans vottur verða til allra
 manna, þeirra hluta sem þú þesur sed og þeyrt.

16. Og þvad tesur þig nú? ris upp og lát
 þkíra þig, og af þvo þinar þynder, og ákalla þú
 nafn Drottens.

17. Það þkede og, þá eg kom astur til Jeru-
 salem, þá eg var á þæn í Musterenu, at eg vard
 numenn frá mer, og eg sá hann.

18. Þá sagde hann til mín: þkunda þig, og
 far þurt af Jerusalem, þviat eigi munu þeir með-
 taka þinn vitnesburd um mig.

19. Enn eg sagde: Drottenn, þeir vita þíals-
 er at eg sette í Mirkrastofu, og þíudsteykde þá
 allstadar í samkundu þíusum, sem á þig trédu.

20. Og þá blöð Stephens vottar þins uthellst-
 ist, stöð eg þar þíá og þasde þecknan á hans
 dáuda, og eg þeymde þeirra fet sem hann íþel-
 stögu.

21. Og hann sagde til mín: far af stad, þviat
 eg vil senda þig lángt þurt á meðal þeidinna þíöða.

22. Enn þeir þeyrdu hann allt at því orde,
 þá þesdu þeir upp þínar radder og seǵdu: þurt
 með þennann af jörðu, þviat það er eigi rett, at
 hann þkule lifa.

23. Enn sem þeir þelludu og vörpuðu af ser
 þínum klæðum, og þhengdu molldu í lopt upp.

24. Þá bauð hofudsmadurenn at hann skyldi leiddast inn í herbúðernar, og skipaðe þeim at rannsaka hann, og húðstrykia, svo hann fenge at vita, fyrir hvera söl þeir hrópudu svo yfer honum.

25. Og þá þeir veirdu hann til með strengum, sagde Pál til hundradshofdingans sem stóð nær honum: er það rett þíá yður at húðstrykia romverskann mann án dóms og laga?

26. Og þá hundradshofdingenn heyrde það, gekk hann til þess ædsta hofudsmanns, og undervísade honum það, og sagde: síð til hvað þú gerer! Þesse madur er romverskur.

27. Þá kom yferhofudsmadurenn til hans, og sagde: seg mer, ert þu romverskur? enn hann sagde: já.

28. Yferhofudsmadurenn svarade: þennann borgarrett hlaut eg ærnu fe at kaupa. Pál sagde: eg em romverskur fæddur.

29. Jafuskiótt gengu þeir frá honum, sem hann skyldi hafa rannsakað, og yferhofudsmadurenn óttadest, þá hann fornam, at hann var romverskur, at hann hafde látid binda hann.

30. Annanu dag efter villde hann greines legar vita fyrir hvera söl hann klagadest af Gyðingum, og leyste hann úr höndum, og bauð tenemannahofdingum, og öllu þeirra ráða at koma, og leiddi síðann Pál framm og skipaðe hann framm fyrir þá.

XXIII. Capítule.

Enn Páll hófde á ráðed, og sagde: þer menn, lærer brædur, eg hefse af allre góðre samvitöku gengid fyrir Gude, allt til þessa dags.

2. Enn Ananias kennemannahöfðinge skipade þeim, sem hiá þónum stóðu, at liósta á hans munn.

3. Þá sagde Páll til hans: Gud mun slá þig þú kallade veggur, situr þú og dæmst mig efter lögmálenu, og bíður at slá mig móte lögun?

4. Enn þeir sem hiá stóðu, sögðu: helvar þú æðsta kennemannu Guds?

5. Páll sagde: eg vísse eigi, brædur, at hann var kennemannahöfðinge, þvíat skrifad er: höfðinga þíns lyðs skalt þú eiga helva.

6. Sem Páll vísse, at þar voru af einne hálfu Saducei, og af annare Þharisei, kallade hann upp fyrir ráðenu: þer menn, góðer brædur, eg em einn Þhariseus, og sonur eins Þhariseara, eg verð ákærdur fyrir sakir vonar þeirra danda og upprisunnar.

7. Og þá hann sagde þetta, gerdest sundurþykia milli Þharisearanna og Saducearanna, og mannsöldenn skilde sig at.

8. Þvíat Saducei sega, at þar se eingenn upprisa frumliðennu, eigi engell, ne ande, enn Þharisei vidurteinna hverttveggja þetta.

9. Enn þá gerdest háfadi mikell, og þínir skrifstærdu af Þhariseanna lide, risu upp og stóðu móte, og sögðu: ver finnum ekki vondlegt á þessum

Þessum manne, þó at ande edur engell hafe við hann talad, þá kunnun ver eige at stríða móte Gude.

10. Enn sem þar varð miked uppþlaup, uggade yferhöfudsmannenn, at þeir mundu sundurslíta Vål, og sskipade stríðsfölkennu ofanu at fara, at slíta hann burt frá þeim, og leida í herbúðernar.

11. Enn annars dags um nóttina, stóð Drottenn hía þennum, og sagde: Váll! vert þú hugbraustur, þvíat líka sem þú hefur vitnad um mig í Jerusaleem, svo hlýtur þú og svo at vitna um mig í Rom.

12. Enn þá dagur kom, samantóku sig nokkorer Gydingar, og heitstrengdu, at þeir skyldu hverke eta ne drecka, fyrr enn þeir hefðu Vále íshel komed.

13. Enn þeir voru flehre enn síðrirtnger manna, sem þetta samtal höfðu gert.

14. Þeir gengu til kennemannahöfdinganna, og öldunganna og sögdu: ver þesum hardlega formællt ofs, at bergia einfskis, þar til ver höfum Váll af lífe teled.

15. Því undervísa yferhöfudsmannennum, og ráðenu, at hann láte leida hann út á morgun til yðar, líka sem þer villdud frammevegis yferþeyra hann, enn ver erum reidubúner at slá hann íshel, áður enn hann kome fyrer yður.

16. Og þá systursonur Váls þeyrde það áform, kom hann þángat og gekk inn í herbúðernar, og undervísade það Vále.

17. Enn Þál kallade til sín einn af hundrads-
höfðingunum, og sagde: leid þú þennann áuga-
píllt til yferhöfðsmannsins, þvíat hann hefur
nokud at sega þönum.

18. Og hann tók hann at ser, og leidde hann
til yferhöfðingans, segande: hinn bundne Þáll
kallade mig til sín, og bad mig at hafa þennann
unga píllt til þín; hann hefde at sega þer nokud.

19. Yferhöfðsmadurinn tók hann þá í hönd,
og veif þönum út af, spurde hann at: hvað er
það þú hefur at sega mer?

20. Enn hann sagde: Gyðingar hafa samtekið
at bidia þig, at þú hásar á morgun Þál fyrir
ráðed, svo sem þeir vili framarmeir vansaka
hann.

21. Enn trú þú þeim eigi, því meir enn fiór-
ertugger manna veita þönum umsat, hverer heit-
streingit hafa ser, hverle at eta ne drecka, þar til
þeir gete þönum íhel komed; og nú eru þeir reidu-
búner, bíðande efter þinn svare.

22. Þá let yferhöfðingenn ángmenned burt
fara fra ser, og band þönum at hann segde það
engum, at hann hefde opinuberad þönum þetta.

23. Og kallade tvo underhöfðsmenn til sín og
sagde: bíð til tvö hundrud stridsmenn, at þeir
fare til Cesaream, og svinge riddara, og tvo
hundrud stotmanna, um þridiu siund nætr.

24. Og reided til þann fararsfjóta, á hveru
þeir kunnu at setia Þál, og færa hann óþadd-
ann til Felicem landsstjórnara.

25. Og hann skrifaði bref, það var svo hljóðandi:

26. Claudius Enstias heilsar þínum völduga landstjórnara Felix!

27. Þennaun mann hefdu Gyðingar þöndum tekið, og villdu hann í hel þafa slegið, enn eg kom þá át með stríðsfólkenu, og sleit hann af þeim, þá eg formerkði at hann var rómverfskur.

28. Enn þá eg villde vita, fyrir hvera sök þeir áfloguðu hann, lét eg leida hann frammi í þeirra ráð.

29. Enn eg fann þá, at hann áflagaðesti um spurningar í þeirra lögmáli, enn enga ákæru hafði hann, þá dauða være verð, eða banda.

30. Og þá eg fekk at vita, at nokkrer Gyðingar tóku verð á honum, sende eg hann strax til þín, biðdande hans áflogurum, at hvað þeir hefdu í móti honum, það mættu þeir sega til þín: far vel!

31. Enn stríðsmennernur, efter því sem þeim var boded, tóku Pál at fer: og færdu hann burt um nótt til Antipatris.

32. Enn annars dags letu þeir riddara líðs með honum fara, og sneiru aftur til herbúðanna.

33. Enn sem þeir komu til Cesaream, fengu þeir landstjórnaranum breskið, og skickuðu einnenn Pál fyrir hann.

34. Enn þá landstjórnarenn las breskið, spurde hann at: lítas hveru lande hann vere? og þá hann fornam, at hann var úr Cilicia, sagde hann:

35. Eg skal rannsaka þig, nær þínar ákærendur koma: og þann bænd at vandræita þann í dómshúsi Herodis.

XXIV. Capitule.

Enn eftir fimur daga, fór Ananias kennemannahefðinge með elldungumum ofann, og með honum Tertullus mælskumadur, hverer sig tíadu fyrir landsdómaranum gegn Pále.

2. Enn at Pále fyrerkösludum, tól Tertullus til at állaga þann og sagde:

3. Alt ver lífum í miklum friði, under þer, og margar sæmder veitast þessi fólk fyrir þína frammsýne, ágætaste Felix! Það meðtökum ver iðsnann og í hverustad, með allri Þackargerð.

4. Enn at eg drage það eige lángsanilega, fyrir þer, bið eg þig, fyrir þína gæðsku, at þú þeyrer ofi stuttlega.

5. Þennann mann höfum ver funded skadvænann, þann sundurþycke uppæser meðal allra Gyðinga um allann heim, og foringa þins Næðverska villndoms.

6. Þann hefur og einnenn vidleitad at saurga musterid: ver gripum þann, og villdum þasa Dæmt hann eftir lögum vorum.

7. Enn Pylas kom þar fram, og leidde þann með miklu ofurefse úr vorum höndum.

8. Viðdande þans állögurum til þín at koma, af hverum þú mátt, ef þú stálsur villt eftir grenslast, fá

fá alla þá hlute at skilia, um hvera ver áflegum hann.

9. Þá legdu Gydingar til, og segdu það svo vera.

10. Enn Þáll, þá landsliornarenn bendte þennum at tala, svarade: með því eg veit þig nú morg áf dómara verid þafa þessatar þjóðar, vil eg diarflega forsvara mig.

11. Þvíat þú mátt vita, at það eru eige meir enn tólf dagar síðan, at eg kom upp til Jerusalemi at bídíast fyrir.

12. Og eige þeir funded mig tala við nokurn í musterenu, eða gera nokurt uppblaup með fólkenu, eigi þessdur í samfunduhúsum edur stöðum.

13. Og eige geta þeir þetta sannad, um hvað þeir áfara mig.

14. Enn það játa eg þer, at eg þíóna efter þeim lærðóme, hvern þeir kalla villudóm, gudi minne fedra, svo, at eg tréu öllu því, hvað í lögmalenu skrifad er, og spámennum.

15. Hafande þá von til Guds, hverrar þeir sjálfir vænta, sem er, at upprísa frammlíðinna minne áefter koma, bæde rettíátra og ránglára.

16. Enn í þessu sama, íðla eg sjálfann mig jafnan at þafa öllu megeun öfferta samvitsku, bæde við Gud og menn.

17. Enn morgum árum þar efter, kom eg, og ferde mínu fólke ölmusugíaser, og öffur.

18. Þar með fundu þeir mig, at eg let mig hreinsa í mustierenu, eige með hafáða, ne nockoru uppflaupe.

19. Enn þar voru nockorer Gydingar úr Asía, hverr her ættu at vera fyrir þer, og áklaga mig, ef þeir hefdu nockud mer í móte.

20. Ellegar lát þessa stálfa sega: hvert þeir hafa nockud rángferdugt á mer funded, á meðan eg stend her fyrir ráðenu.

21. Meina alleinasta fyrir þessa eins ords sakir, þá eg stóð þeirra á mille, og kallade: um uppreisju frammiðinu verð eg í dag af yður áklagadur.

22. Og þá Felix heyrde þetta, tengde hann fyrir þeim, þvíat hann vísse grant af þessum vege, og sagde: nær Eysias hefudsmadur kemur ofann, þá vil eg raunfaka yðar málefne.

23. Enn hann skipade hundrads höfðingann at forvara Pál, og láta hann hafa hvíld, og eigi fyrirbiðda nockorum af hans kunningum, at þiðna honum; eða til hans at koma.

24. Nockorum dögum þar efter, kom Felix með hásfreyu sinne Drusilla, sú var Gydingakins; þau kældu á Pál, og heyrdu af honum um truna á Christum.

25. Enn þá Páll talade um rettlæte og hreinslfe, og um efterkomanda dóm, skelfdest Felix, og ansáde: gack þedann at sinne, nær eg þesi tómsfund til, vil eg þig kalla láta.

26. Enn hann vænte jafnframt, at honum mundu peningar gefast af Pále, svo at hann lete hann

hann lausfamn. Því lét hann ofstjórnis falla á hann, og átta tal við hann.

27. Enn at lidnum tveimur Árum kom Þórtius Festus, í Felix Stad. Felix villde þá syna Gyðingum vild nokkora, og lét Þál bundinn ester sig.

XXV. Capítule.

Þá Festus var nú í land kominn, fór hann þrem dögum þar ester af Cesarea, upp til Jerusalems.

2. Þá mætte honum sá æðste prestur, og þeir ypparlegustur meðal Gyðinga, með alærum mót Þále, báðu hann,

3. Og beiðdu um vináttu móte honum, og at hann lete falla hann til Jerusalems, gerandi fýtersát, svo at þeir vættu slá hann í hel á vegenum.

4. Þá svarade Festus, at Þáll være at sonnu varðveittur í Cesarea, enn hann sjálfr villde innann stams fara þángat ástur.

5. Þeir sem nú yðar á millu (sagde hann) kinnu, láted þá fara lífa ofan og áflaga þann mann, ef nokkur stulld finnst með honum.

6. Enn þá hann hafde hiá þeim vered meir enn tíu daga, fór hann ofann til Cesaream, og annars dags ester sette hann sig á dómstolenn, og stípaðe Paulum framm at leida.

7. Og sem hann kom, gengu þeir Gyðingar fringum hann, sem komner voru ofann frá Jerusalems, berande framm margar og þúngar sakargíster

gister gegn Páls, hverar þeir gátu þó eige sannad.

8. Af því at Páll svarade svo fyrir sig: eg hefse ekki broted, hverke mótt Gydinga lögum ne musterenu, og eige heilidur við keisarann.

9. Festus villde þá sýna Gydingum velvilld, svarade Pále og sagde: villstu fara upp til Jerusaleum, og dæmast þar af mer um þetta?

10. Enn páll sagde: eg steud fyrir keisarans dóme, þar skal eg láta mig dæma, því Gydingum hefi eg enga vansemd gert, svo sem þú siálfur vel veitst.

11. Enn hásé eg nokkorum órett gert, eda dauða forþent, þá mæle eg eige móte at deya. Enn ef ekki sinnst þeirra hluta, hvar fyrir þeir ákæra mig, þá má eingin mig þeim í hendur selia; eg skyt mer fyrir keisarann.

12. Festus ráðgædest þá um við ráðed, og svarade: fyrir keisarann hefur þú þer skotid, til keisarans skalt þú og fara.

13. Enn nokkorum dögum þar ester, komu þau Agrippas konungur, og Bernice, ofann til Cesarea, at sega Festum velkomenn.

14. Og þá þau höfdu þar marga daga verid, skirde festus konungenum frá málesnum Páls, og sagde: nokkur maður er her í fiotrum af Felix esterlátenu,

15. Hversvegna prestahöfðingar og öldungar Gydinga komu fyrir mig, þá eg var til Jerusaleum, og báðu, at eg skyldde láta dæma hann;

16. Hverum eg svarade, at það være eige háttur Komvera, at nokkur maður være til dauða selldur, fyrr enn sá, sem flagakdest, hefde sína áflagendur nálæga, og fenge þar með tóm til at forsvara sig fyrir áflögunenne.

17. Enn þá þeir komu her til samans, dvalde eg ekki lengi við, og hellt dóm annars dags, og skipade fram at leida þánn mann.

18. A hvern, þá áflagararnir komu til, báru þeir enga þá sök, sem eg ætlaðe.

19. Helldur hefdu þeir nokkorar spurningar móte þónum, um þeirra hiátrú, og af nokkorum frammlidnum Jesu, hvern Váll vottar lífa.

20. Enn þá eg understóð eigi þess háttar spurningar, sagde eg: Þvert þann villde fara upp til Jerusalem, og dæmast þar um þetta.

21. Enn þá Váll krafde, at þann geymd: est til keisarans rannsak, baud eg at varðveita þann, þar til eg sende hann keisaranum.

22. Þá sagde Agrippas til Festum: Eg villde og fá at heyra þennann mann. Han sagde: Á morgun skalt þú hann heyra.

23. Enn annars dags, þá Agrippa og Berenice komu með miklu skraute, og gengu inn í ráðhúsfed, með yferhöfðingum, og þeim ædstu mönnum borgarennar, og þá Festus skipade, var Váll sóktur.

24. Festus sagde: Kære Agrippa konungur, og þer aller menn, sem þer erud með oss, þar síæd þer þann mann, af hverum allar Gyðinga

sveitir hafa til mín sagt, bæði til Jerusaleum, og svo her, og hrópa, at hann skule eigi lengur lifa.

25. En þá eg fornam, at hann hafde ecke gert það danda väre verdt, með því, at hann siálfur skaut ser under keisarann, þá hese eg einfett mer, at senda hann þángat.

26. Um hvern eg hese ecke sannarlegt, hvad eg mege minum Herra til skífa, fyrir því hese eg látid leida hann her frammi fyrir yður, og einna mest fyrir þig, Agrippa konungur! svo at eg, efter umlidna rannsókn, mätte það fá, hvad eg skífa skýlde.

27. Því það skýnest mer óskíkanlegt, at senda nokurn bandinga, og ecke láta vita, hverar sakir til hans eru kárdar.

XXVI. Capítule.

Enn Agrippas sagde til Váls: þer leyfset siálfumt at tala fyrir þig. Þá forsvarade Váll sig, og rette út höndenn:

2. Það er mer nærsta kært, Agrippa konungur, at eg náe í dag, at forsvara míá fyrir þer, af því öllu sem eg áklagast af Gydingum,

3. Mest af því, at þú veitst allar veniur og spurningar Gydinga, fyrir því bíð eg þig, at þú villder þolinnumóðlega heyra mig.

4. Ad sonnu mitt líferne frá barnæsku, hvert verid hefur þegar frá uppháse hía þessare þíðs í Jerusaleum, vita aller Gydingar, þeir mig þecktu forðum, ef þeir villdu þar vitne umþera.

5. Þvíat ég hefse vered einn af Phariseurum, þeir eru hinn strángasti fræðastockur í vors Guds þenustu.

6. Nú stend ég og verð állagadur um von þess fyrreheitis, sem sá er af Gude, til fedra vorra.

7. Til hvers votar tólf tinfvísler vóna ser at Róma med stöðugre Guds þionkañ, nótt sem dagt vegna þeirrar vónar, Agrippa konungur! Þá állagast ég af Gyðingum.

8. Fyrer hvað dæmest það otráanlegt hía yður, at Gud uppvefe þá frammlidnu?

9. Eg meinte at sönnu, med sjálfum mér, at eg mætte mífed mótegera nafne Jesu af Nazareth.

10. Hvað ég og gerde til Jerusalem, hvar eg lucte margann heilagann í mirkraftofu, at fengnu valde af kennemannahofðingum; og þá þeir voru astekner, hialpade eg til at sega upp dómenn.

11. Og um öll samfunduhús, kvalde ég þá oftlega, og þvingade þá til gudsflastanar; og eg var, meir enn hóse gegande, óður móte þeim, og veitte þeim ofsjóknar í framande borgum.

12. Fyrer hverra hluta saker, þá eg fór til Damascus, med magt og bodskap fyrer prestahofðingunum.

13. Þá á midum dege, sá eg, herra konnugur! á vegenum liós af himne, sólaræfine biartara, það um mig leiptrade, og um þá sem med mér fórn.

14. Enn þá ver fellum aller til járdar, heyrde eg rödd til min sega, sú sem á ebresku sagde: Saul, Saul, hví offæker þú mig? hardt er þer at spyrna móte broddenum.

15. Enn eg sagde: hver ert þú, Herra? Hann sagde: Eg em Jesus, hvern þú offæker.

16. Enn ris þú upp og statt á þínar fatur, þvíat til þess birtest eg þer, at eg skicki þig til þenara, og vitnis þeirra hluta, hvera þú sást, og þeirra sem eg skal þer enn birta.

17. Og eg vil frelsa þig frá fólkenum, og frá heidingum, meðal hverra eg mun þig útsenda,

18. Þeirra augum upp at láta, svo at þeir sáhe ser frá mirkrum til lióssins, og frá andskotans vallde til Guds, svo at þeir medtake syndanna fyrergefning, og arfstöku með þeim, sem helgader verda, fyrer þá trú, sem á mig er.

19. Fyrer því var eg eige, konungur Agrippa, himneskré opinnberun óhlidenn, heildur boda-
de eg.

20. Fyrst þeim í Damasco og Jerusalem, og um landamerke alls Gydingalands, og fyrer heidingum, at þeir gerdu yferbót, og suere ser til Guds, og gerdu verdug verk idranarennar.

21. Og fyrer þá sœt gripu Gydingar mig í musterenum, og villdu hafa lífláted mig.

22. Enn fyrer Guds fulltinge, heppnadesst mer, at eg stend allt til þessa dags, uitnande bæde fyrer smáum og stórum, og segande ecke annad, enn það sem spámennerne og Moyses hafa fyrersagt, at ske skýlde.

23. At Christus skyldi líða, og fyrstur vera út af uppreisnu framlidinna, og sá sem líósid skyldi lyðnum boda, og svo heidnum þjóðum.

24. Enn þá hann hafde svo forðvarad sig, sagde Festus hárra raust: Ódur ert þú ordenn, Þáll, þat mikla bókvit gerer þig ódann.

25. Enn hann sagde: eige em eg ódur, þú mektuge Festus! heildur tala eg senn og skinsamleg ord.

26. Því konungurenn veit þetta vel, hía hverum eg tala diarslega, því eg meina, at ecke af þessu mune fyrer þönum fólged vera, af því at þetta er ecke í hyrningum sked.

27. Trúer þú, Agrippa konungur, spámennunum? eg veit at þú truer.

28. Enn Agrippa sagde til Þáls: lítid vantar á at tala um fyrer mer, svo at eg geresst Christenn.

29. Enn Þáll sagde: þess æsse eg af Gude, hvad brestur í miklu edur litlu, eige alleinasta þú, heildur og einnenn aller þeir sem miig hennra í dag, vœru þvílíkir sem eg em, undanteknum þessum böndum.

30. Og þá hann hafde þetta talad, stóð konungurenn upp, og landstiörnarenn, og Berenice, og þeir hía þeim sátu.

31. Enn sem þeir viku ser affidis, töludu þeir sín á mille, og sögdu: þesse madur hefur ecke gert, þad danda se eda banda verdt. Þá sagde Agrippas til Festum:

32. Þesse madur hefde mátt laus verda látenn, ef hann hefde eigi skotid ser fyrer keisarann.

XXVII. Capitule.

Sem það nú var áhyctad, at ver skyldum sigla þaðann til Ballands, fengu þeir Pál og nokkra aðra bandinga, þeim hundradshofdinga út af keisaras þird, sem Julius var at nafne.

2. Og þá ver stígum á eitt Adramyttiskt skip, og uilldum sigla fyrir Asíam, þá letum ver frá lande. Og Aristarchus úr Macebonia, af Thessaloníca, var með oss.

3. Og ver komum annars dags til Sidon, og Julius birte sig blidann við Pál, og lofode þonum at ganga til sinna godra vina, at sýsla sinna nandpurfta.

4. Þaðann fórum ver, og sigldum under Cyprus, fyrir því, at vindarner voru oss öndverder.

5. Og ver sigldum yfir það haf, framan fyrir Cilicia, og Pamphilia, og komum til Myra í Lycia.

6. Þar fann hundradshofdingenn eitt skip úr Alexandria, það sigla átte til Ballands; á það sette hann oss.

7. Enn þá seint veitte at sigla, svo at ver komustum varla um margja daga gegut Enidus (því vindurenn var móte oss) sigldum ver framm með Ereta, hiá borgenne Salmone.

8. Og gátum þó varla beitt framm hía, þá komum ver í nokkud það pláts, sem Palladest Sælu-höfn, þar lá og borgen Easæa í grend við.

9. Enn þá mikler tímar voru umlidner, með því nú var þó hættu-meire siglingen, þar festanu var

var þá umliðenn, fyrir þad ráðlagde Þáll þeim, og sagde til þeirra:

10. Góðer menn, eg se' at vor sigling mun verða bæde mæðusöm og skadamíkel, eigi alleinasta fyrir farnuenn og skiped, heldur og einnen vort líf.

11. Enn hundradshöfðingenn trúðe meir skipherranum, og stíremannuennu, enn því sem Þáll sagde.

12. Og með því höfnuenn var eigi hæfeleg til vetrarlegru, þólte flestum ráðlegt at fara burt þaðann, ef þeir mættu komast þaðann til Phænícia, til at liggja vetrarlegru, hvar þar er ein höfn hía Creta móte suðvestann og nordvestann vinde.

13. Enn þá sunnann vindur tók at gústa, og þeir meintu, at þeir mættu hallda nú sinnu ásetninge, þá llyptu þeir sér frá Afson og heldu fyrir framan Cretam.

14. Enn eige lángt þar ester, hófst upp, móte þeirra ásetninge einn stormur, þann menn kalla nordaustann.

15. Og þá skiped lá under áföllum, og gat eige llypt sér upp móte vedrenu, letum ver draga fyrir vind, og vöskudum svo.

16. Enn ver komum vid ey nockora, þá Clanda het, þar gátum ver varla biargat bátum.

17. Enn ver llyptum hönum upp, og hialpsuðumst at, og bundum þánn vid skiped, þóiat ver óttudustum, at það munde bera up þá skeren, og letum atkerit nidur og fórum svo.

18. Og þá ver þesdum sterkan storm lided, þestudu þeir annars dags út.

19. Og á þrida dege snorndum ver út med vorum höndum öllum fararreida, þeim sem var í skipinu.

20. Og í marga daga schein hverke sól ne stjörnur, enn stormvedráttu eigi litel var ofs á móte: þá var ofs öll lífsvon hvorfinn.

21. Og þá menn þesdu lenge einstis neytt, þá gef Þáll í midid til þeirra, og sagde: góðer menn, þer skeyldud þafa hlíðt mer; og eigi leyft út af Ereta, svo þesdum ver eigi lided þessa kvöl og skeyda.

22. Og nú ræð eg yður, at þer seud med góðu gede, þvíat einstis manns fíer af ofs mun tortínast, at frateknu skipinu.

24. Því á þessare nóttu stóð hía mer engell Guds, þess eg em, og þeim eg þíona,

24. Og sagde: óttast þú ekki Þáll, þer byriar fyrer leifarann at koma, og síá, at Gud þesir gefed þer þá alla, sem med þer sigla.

25. Fyrer því, góðer menn, verid hugþraustar, þvíat eg trúe Gude, at það mun svo ske sem mer er sagt.

26. Enn til eyar nockrorar hlíótum ver at koma.

27. Enn þá hin fjórtanda nótt var yferkominn, sigldum ver um midnætte til Adria; farmenn grunadi þá, at þeir mundu komast einhvers stadar til Lands.

28. Og verpudu grunnsóku, og fundu tuttugu fadma diúp, og þfamt eitt þadann læstudu þeir sökumne í annat sinn, og fundu fimtán fadma.

29. Þá hræddust þeir, at þá munde mega steyta á þferum, og steygdu úr bátstutunum síðrum atkerum, og æfktu at dagur læme.

30. Einn þá skipverarner leitudu vid at slyha skiped, og letu bátana á síðenn slyga, under þeirre hylmingu, at þeir letust vilia úr framskipenn út færa atkere!

31. Þá sagde Þáll til hundradshofdingans, og stridsmannanna: nema at þessir blife lírrer í skipenn, þá kunned þer eige at halldast vid lífid.

22. Þá þinggu stridsmennerner bátfestarnar og letu ofann detta.

33. Og þá birta tól, red Þáll þeim öllum at þeir tælu fæðslu til sin, og sagde: þad er í dag þinn fjórtánde dagur, at þer hafid bidleikad vid, og fastande verid, og á engu bergt.

34. Gyrrer þvi ræd eg ydur, at þer taked fæðslu, og næred ydur, þvlat ecke eitt þár mun af nokurs yðar hefde falla.

35. Og þá hann hafde þetta rædt, tól hann brauded, gerde Gude þacker í allra þeirra augsyn, braut þad, og tól at eta.

36. Þá urðu þeir aller hugþraustar, og tólu ser og svo fæðslu.

37. Einn vér vorum alls í skipenn tvöghundrud ser og siotyger sálua.

38. Og þá þeir vorn metter, lettu þeir af skipenn, og læstudu kornenn í síðenn.

39. Enn þá dagur var, þecktu þeir eige landed, enn þeir sáu eina höfu, sem síoru hafde, þangad villdu þeir síra skipenu, ef þeir mættu því viðfoma.

40. Og þá þeir drogu upp atkeren, slóu þeir seir til síos, og leistu upp styrred, og settu rána efter vedrenu, og leitudu lags at komast til lands.

41. Og þá ver komum á eitt pláts, hvar síör geck at á bádar sídur, steytte þar skiped á, svo at frammskipid stóð grunnu óhræranlega, enn stuturenn lestest sundur af ofurefle bilgnanna.

42. Enn stríðsmennerner lögdu það ráð til, at bandingarner væru drepner, svo at eingenn þeirra umhlype, þótt út kynne at sveima.

43. Enn hundradshöfðingenn villde Þál eige granda láta, og tálmade þeirra ásetninge, og baud, at þeir sem syndt gætu, skylldu fyrster steyta fer utann, og komast undann at lande.

44. Enn hiner adrer, sumer á hlemmunum enn sumer á skipbrotunum: og það skede svo, at þeir komust aller hólpner til lands.

XXVIII. Capítule.

Ög þá ver vorum lendtir, þá komumst ver at raun, at ennem het Melite, enn þeir lyder syndu ofs eige litla vináttu.

2. Sveiftu ellð, og medrófu ofs alla, vegna hregvidris, sem nfer ofs hafde drifid, og fyrer kulda safer.

3. Og þá Þáll sáfnade einne brúgu af hríse tilsamans, og lagde á elldenn, þá skreid nadra úr hitanum, og hræktist á hönd Vále.

4. Enn þá fólked sá, at kvikinded heck á hende hans, sögdu þeir sín á mille: endelega mun þesse madur manndrápare vera, hverum þesudenn lenfer eige at lisa, þó hann se ar siasars hásta lenstur.

5. Enn hann hríste ormenn í elldenn, og hönun varð ecke mein at.

6. Þá bidu þeir ester, at hann mundi uppskrútna, eda dandur nidur detta. Og sem þeir höfdu lenge ester því bided, og sáu ecke vondt á hönun verda, fengu þeir sinnastifte, og sögdu þann Gud vera.

7. Enn í þeim sömu takmörkum hafde foringe eyarennar sinn búgurd, sá Þrblins þet, hver ofs medtöl, og veitte ofs herberge um þria daga allvingiarnlega.

8. Enn svo bar til, at fader Publii lá kvalett í keldu, og blóðsött; til hans gekk Þáll inn, og badst fyrir, og lagde hendur yfer hann, og gerde hann heilbrigðann.

9. Þá það var sked, komu og hiner ádrer á enunne þángat, sem sótter höfdu, og letu sig lækna.

10. Og þeir veittu ofs miklar virðingar, og þá ver sigldum þaðann, lögdu þeir til, hvað ofs var þarffsamlegt.

11. Og ester þria mánude sigldum ver þaðan, á því skipi, sem var úr Alexandria, hvert í enunne
höfde

hafde leged um vetrrenn, þad hafde fyrer merke tvíbura teikn.

12. Og þá ver komum til Syracusa, vorum ver þar í þrjá daga.

13. Og þá ver sigldum umkring, komum ver til Rhegion, og einum deige þar efter, sem sunnauvindur tók at blása, komum ver annars dags til Puteoli.

14. Hvar ver fundum bræðurnar, og urdum af þeim bedner, at ver tesdum þar sís daga, og svo komum ver til Roms.

15. Og þá bræðurner heyrdu þadann af ofs, gengu þeir út móte ofs allt til Appii torgs, og þeirra þrigga herbergja, og þá Váll leit þá, gerde hann Gude þacker, og feck traust.

16. Enn þá ver komum til Roms, afhendte þöfudsmadurenn bandingana þeim æðsta þöfudsmanne, enn Vále var losad at vera hvar þönum lífade, með þeim einum stríðsmanne sem á þönum hafdi vaft.

17. Þad skede þrem dögum þar efter, at Váll samankallade hina æðstu menn af Gydingum. Þá þeir voru tilsamans komner, sagde hann til þeirra: Þer menn, góðer bræður, eg hese ecke gegn voru fólke gert, ne móte fodurlegre síðveniu, og em þó bundenn Romverum í þendur fengenn frá Jerusalem.

18. Hverer mig villdu hafa lausann láted, þá þeir þöfdu mig heyr, með því þeir fundu enga dauðasöl með mer.

19. Enn þá Gýdingar mæltu móte því, neyðdest eg til at skíota mer fyrir leifarann, eige þess vegna, at eg hefde um nokkud at állaga mitt fólk.

20. Enn fyrir það tilefne bad eg yður, at eg mætte sjá yður, og tala við yður, því fyrir sakar vonar Ísraels em eg með þessum hleekum umvafður.

21. Þeir sögdu til hans: eingenn bres höfum ver fenged þinnu vegna af Gýdingalande, og engenn bróðer er þaðann komenn, sá af þer hafa nokkud vondt kunnert, eða til þín talad.

22. Þó sýser oss at heyra af þer, hvað þú heildir, því af þeim villudóme er oss það vitannalegt, at honum verda allstadar móte mælt.

23. Og sem þeir einfundu honum dag, þá komu marger til hans í hans herberge, hverum hann útlagde og vitnade Guds ríke, og talade fyrir þeim um Jesus, úr Mósis lögmále og spámennunum, frá morgne allt til kvélld.

24. Og nokkorer út af þeim fellu í síð með því sem hann sagde, enn sumer trúðu því eige.

25. Og þá þeir voru eige samþykker sín á milli, gengu þeir burt, þá Páll talade það ord: vel hefur Heilagur Ande talad fyrir Esaiam spámann, til sedra vorra.

26. Og sagt: far þú til þessa fólks, og seg: með eyrum munu þer það heyra, og ekki skilja, og með augum munu þer það sjá og eigi formerkja.

27. Því hiarta fólks þessa er forhardnad, og með eyrum þeyra þeir þunglega, og sín augu þafa

hafð þeir samann lukt, svo at þeir síðe ecki einu
finne med augunum, og heyre ecki med eyrunum,
og skile ecki med hiartanu, og snúest, svo eg hialp-
ade þeim.

28. Fyrer því se yður kunnugt, at heidingunt
er sendt þetta Guds hialpræde, og þeir munu
þeyra það.

29. Og þá hann talade þetta, gengu Gyð-
ingar burt, og hófðu margar spurningar stálfæ-
r sín á millum.

30. Enn Páll dvalde um tvö ár í sínu leigu-
húsi, og meðtók þá alla sem til hans inngengu,
predikande Guds ríke, og kennaude Drottenu
Jesum med allre dýrfung, og það fyrerbaud
þennum eingenn.

Ender Postulanna Gerninga.

S. Páls Pistill til Romveria.

I. Capitule.

Páll þíon Jesu Echristi, kalladur til Postula,
átvalenn til at predika Guds evangelium.

2. Hveru hann hafde áður fyrerheitid fyrer
sína spámenn, í heilagre ritningu.

3. Af sínum syne, hver fæddur er af Davids
fæde, efter holddennu.

4. Enn völduglega auglýstur sonur Guds
 eftir andanum, sá sem helgar, síðann hann er
 uppstaddenn frá dandum, sem er Jesús Christur
 vor Drottinn.

5. Fyrir hvern ver þósum meðtefed náð og
 þóttulegt enibætti, á meðal allra heidinga, trú-
 areynnar hlíðne upp at rétta, under hans nafne.

6. Af hverum þer erud og einnenn, sem kallad-
 er erud af Jesu Christo.

7. Öllum þeim Guds elskulegum, og kóllud-
 um heilegum sem eru í Róm, náð og fridur af
 Gude vorum föður, og Drottne vorum Jesu
 Christo, þá se með yður.

8. Fyrst gere eg þacker mínum Gude, fyrir
 Jesum Christum, allra yðar vegna, at yðar
 trú berst út um allann heim.

9. Þólat Gud er minn vottur (hverinn eg
 þóna í mínum anda, í Evangelio hans sonar)
 um það, at eg óáflatanlega minnest yðar.

10. Og íafnann í mínum bænum bíð eg þess,
 ef það villde einusinnue ske, at eg mætti koma til
 yðar fyrir Guds vilja.

11. Því mig lángr at síá yður, svo at eg
 bytte yður nokkore andlegre gjöf, yður til styrktar.

12. (Það er) at eg mætti taka þuggan með
 yður, fyrir yðra trú og mína, sem ver þósum
 ásamt.

13. Enn eg vil eigi dylia fyrir yður, lærer
 bræður, at eg einsetta mer oft at koma til yðar
 (enn eg þese hindradur verid til þessa) svo at eg
 þesde

hefde kunnad at gera svo nokkurn ávært ydar á millu, líka sem á millu annara heidinga.

14. Eg em ífullþanautur, bæði Grískra, og eigi Grískra, spakra, og óspakra.

15. Af því, svo miked sem eg megna, em eg reidubúenn til, einnenn yður sem erud í Róm, at predika evangelium.

16. Þvíat eg frammafi mín eigi fyrir evangelium út af Christo. Því það er krafur Guds, sem hiálplega gerer alla þá, sem þar á trúá, Gæðinga serðeillis, og Grícke einnenn.

17. Af því, at þar opinberast inne það rettlæte, sem fyrir Gude dúger, hvert kemur út af trúnnu, til trúarennar, svo sem skrifad er: sá rettlæte mun af sinne trú lifa.

18. Þvíat Guds reide opinberast af himne yfir allt ógúðlegt athæfe, og ránglæte manna, þeir sem sannleifanum uppe hallda í ránglætenu.

19. Því menn vita, at Gud er til, það er þeim opinbert, þvíat Gud þefur þeim það opennerad.

20. Med því at Guds óshneleger hluter stáfi, það er, hans eyllifur krafur, og guddómur, þegar menn gæta þar at, á verfunum, sem ero á veraldarennar sköpun, svo at þeir hafa enga affókun.

21. Med því þeir vissu það, at þar er einn Gud, og hafa hann þó eigi prísad svo sem einn Gud, ne honnum þacker gert: heildur eru þeir í þeirra hugrenningum at þegóma ordner, og þeirra fávíst þiarta er formirfvad.

22. Þá þeir þelldu sig vísa vera, eru þeir at þússum ordner.

23. Því þeir hafa umsnúed dýrd óforgen-gelegs Guds, í líkneskur forgengelegra manna, fugla og fersættra dýra, og skridsvíkinda.

24. Af því þesur Gud og gefid þá út í þeirra hiartans gýrnder, og óhreinkleika, at þeir skem-mudu sína egen líkame, á siálfum ser.

25. Hverer Guds sannleika hafa umsnúed í Þngar, og hafa meir dýrdlad og þíonat skerpunne enn skaparanum, hver lofadur er at enlífu; amen.

26. Hvar fyrir Gud útgaf þá í skammisam-legar gýrnder, þvíat konur þeirra hafa snúed nátturlegre atferd í ónatturlega.

27. Slíkt þið sama og mennerner hafa yfer-gefid edlelega atferd til konunnar, og logudu í sínum gýrndum, hver til annars, og þesur svo madur med manne skem framid, og medtefed svo verðkaup síns villudóms (efter því sent ver-dugt var) á siálfum ser.

28. Og líka sem þeir hafa eigi gefit því gaum at þekia Gud, svo þesur Gud yfergefid þá, í fráleidu sinne, at gera það, hvað eige hæfer.

29. Fuller upp alls ránglætis, fridulifsnadar, Illmennsku, Agýrndar, Bónðsku, fuller Hat-urs, Manudráps, Prætu, Svika, Dheilinda.

30. Kvissamer, Bakmáluger, Guds For-smánarar, Hádgiarner, Drambsamer, Siálf-hælnar, illt uppáfinnande, forelldrúum óhlid-uger.

31. Skilningslausar, óhallðennorder, ástlauser, ósáttgiarner, ómislausamer.

32. Hverer Guds rettlaute vita (at þeir seu dauda verduger, sem þvísíft gera) og gera það þó eigi at eins, þessdur hafa þocknan á þeim, sem það gera.

II. Capítule.

Þyrrer því kannstu eige, ó maður! þig at affala, hver þessí þú ert, semí dæmer. Því hvar þú dæmer um annann, þar forðæmer þú stálsann þig, með því, þú gerer það sama, hvað þú dæmer.

2. Því ver vitum, at Guds dómur se rettur nfer þeim, sem þvísíft gera.

3. Enn þeinkar þú, ó maður! sem dæmer þá, sem þvísíft gera, og þú gerer þið sama, at þú muner umstýa Guds dóm?

4. Eða forsmáer þú ríkdóm hans góðgyrðar þolennmæde, og lánglundarged? veitstu eige það, at Guds góðgyrne leider þig til nferbótar?

5. Enn þú efter þínu forstockada og forþerðta hiarta safnar þer stálsun reide, á reidinnar dege, og opinnberunar Guds rettlaetis dóms.

6. Sá sem gíallda mun einum og serhverunt efter hans verkum.

7. Sem er, heidur og vegsemd, og ófallvallta veru, þeim sem med þolinnmæde í góðum verkum stunda efter eyllifu lífe.

8. Einn hinum, sem þrættugiarner eru, og býrver eige hlíða sannleikanum, enn hlíða þessdur ránglæte, bræde og reide.

9. Þrællingar og þarmfæle yfer allar sáler þeirra manna, sem illsku drygia, fyrst Gydinga, og einneun Gricka.

10. Einn þessdur, vegsæmd og fridur, allunt þeim, sem godt gera, fyrst Gydingum og svo Grickum.

11. Þvíat eðle manngreinar álit er fyrer Gude.

12. Því þeir sem án lögmálsins þafa syndgæd, þeir munu og án lögmáls fyrerfarast, og þeir sem í lögmálenu þafa syndgæd, munu fyrer lögmálid dæmder verda.

13. Med því, at áþeyrendur lögmálsins eru eigi reitláter fyrer Gude, þessdur munu þeir verda reitláter, sem lögmálid gera.

14. Því eð þeir þessdur, sem eige þafa lögmálid, enn gera þó af nátturunnne lögmálsins verk, þeir semn, med því þeir þafa eigi lögmáled, eru þeir fer stálfer lögmál.

15. Þ því þeir þessur, at lögmálsins verk seu þessud í þeirra þiertum, med því þeirra samvitska stál ber þeim vitne, og þar med þeir þánlar, sem sin á mille munu áflaga sig edur af saka innþyrdis.

16. A þeim dege; nær Gud dæmer lennda hlute manna, efter mínu evangelio, fyrer Jesum Christum.

17. Einn stá, þú kallast Gydingur, og forlatur þig uppá lögmáled, og þrósar þer af Gude.

18. Og veitst þans vilja, og með því þú ert lærður í lög máleni, reynur þú hvað bedst se at gera.

19. Og þú trenstir þer til at vera blindra leiddogi, og liós þeirra, sem í mirkum eru.

20. Fávilfra tiptunarmadur og lærefader einfalldra, hafande bæde vitstunuar form, og sannleikans í lög máleni.

21. Nú lærer þú annann, enn stálsann þig lærer þú eige; þú predikar, at eige skule stolid vera, og þú stelur.

22. Þú seger, at eigi skule hórdómur drngiast og þú drngir hör; þú þefur andstygð á skurgodum, enn ræner Gud sínu.

23. Þú hrósar þer af lög máleni, og vanvirdur Gud fyrir yfertrodslu lög málsins.

24. Þvíat fyrir ydar skuld, verður Guds nafn lastað, meðal heidinna þjóða, svo sem skrifad er.

25. Umsturnenn er nyttsamleg at sonnu, ef þú vardveiter lögmaled, enn ef þú ert yfertrodslumadur lög málsins, þá er þín umsturn nú þegar ordenn at yferhúd.

26. Nú ef yferhúden heildur rettlatad í lög máleni, meinar þú eige, at þans yferhúd verde reiknud fyrir umsturn?

27. Og það sem er af nátturunne yferhúd, og lögmaled fullkomnar, mun svo dæma þig, sem ert under bófstafnum, og umsturnene, og ert yfertrodslumadur lög málsins.

28. Þvíat sá sem útvortis er Gydingur, er eigi Gydingur og sá útvortis umskurn í hollðenu, er eigi umskurn.

29. Hellsdur er sá Gydingur, sem innvortis er huleinn, og umskurn hiartans er sá umskurn sem sfer í andanum, enn eigi í bófstafnum, þværrar losstyr eige er af mönnum, hellsdur af Gude.

III. Capitule.

Hvad þefur þá Gydingur til þess, at hann se fremre? eða hver nytseind er at umskurnenne?

2. Samulega nærsta mikel, serdeilis, at þeim er tiltrúad til Guds ords.

3. Enn at nokrorer hafa eigi trúad á það sama, hvad um það? skyllde þeirra vantrú gera Guds trú at engu?

4. Fiarre se því, hellsdur blífe það svo, at Gud se sannsögull, enn aller menn lygarar, svo sem skrifad stendur: uppá það at þú rettlátur ferti þínum ordum, og yfervinner, nær þú dæmest.

5. Enn er það svo, at vort ránglæte þrife Guds rettlæte, hvad vilum ver sega? er Gud þá ránglátur, þóat hann reidest þar fyrer? (Eg tala svo efter plagfid manna).

6. Fiarlægt se því, þvernenn kynne Gud ellegar heimenn at dæma?

7. Því ef Guds sannleikur verdur fyrer mína lygd yfersliótanlegri til hans dyrdar, hvar fyrer skyllde eg þá enn nú, sem annar syndabrots madur dæmdur verða?

8. Og eigi miklu framar, svo breita, sem illa verður um ofs talad, og svo sem nokkorir herma á ofs, at ver. segum; gerum illt, svo at godt eftir kome? hvorra fyrerdæming er alldeilis rettvís.

9. Hvað skulum ver þá nú sega? þesum ver þá nokkora nferburde? alls enga, því ver þesum ádur bevisad, bæde Gydinga og Gríffa alla under synd at vera.

10. Eftir því sem skrifad er: þar er eigi nokkur sem rettvís er, og ecke einn.

11. Þar er eigi nokkur, sá sem skínugur se, og eingunn sá sem at Gude leite.

12. Allir eru þeir frávikner og allir ónýtir ordner, og einginn er sá, sem godt gerer, og eige einn.

13. Þeirra barke er openn gróf, og með sínum tungum handtera þeir svíksamlega; höggormar eptur er under þeirra vörum.

14. Og minnur þeirra er fullur af bólvan, og heiffleifa.

15. Fætur þeirra eru flíðter til blóds úthell- ingar.

16. Í þeirra vegum er ecke annad enn ógíæsa og hiarta sorg.

17. Og fridarins veg þeckia þeir eige.

18. Og þar er einginn Guds ótte fyrir þeirrá augum.

19. Einn ver vitum, at hvað lögualid seger, það seger það þeim, sem under lögmalemu eru, svo at allir minnur verða tilbyrgdur, og þeim- yrin allur við Gud sakadur.

20. Fyrir því, at ekki höfð af lögmálsins verkum getur fyrir honum rettlátt vordid, þvíat fyrir lögmálid kemur vidurkenning syndarennar.

21. Enn nú er án lögmálsins studnings það rettláte opinnberad, sem fyrir Gude dugir, og vitnad fyrir lögmáled og spámenninga.

22. Enn eg tala um það rettláte fyrir Gude, hvert kemur fyrir trúna á Jesum Christum, til allra, og yfir alla þá, sem trúna, því þer er eingi einn greinarmannur.

23. Allersaman eru þeir syndugir, og þeim er stórtur á þeirre brósan, sem þeir áttu á Gude at háfa.

24. Og verda svo útaf hans náð, án verðsfulldunar rettlátes, fyrir þá endurlausn, sem orðinn er fyrir Jesum Christum.

25. Hvern Gud stíckade til eins náðarstóls, fyrir trúna í hans blóde, hvar med hann frammiþodur það rettláte, sem fyrir honum er fullt, í því hann fyrergefur syndernar, sem þingat til verid háfa under gudlegre þolinnaðe.

26. At hann á þessum tíma frammiþodur það rettláte, sem fyrir honum dugir, uppá það, at hann se alleina rettlátur, og gere hann rettlátann, sem trúna þesur á Jesum.

27. Hvar er nu sú brósan? hún er líte: fyrir hvert lögmál? fyrir verklanna lögmál? ekki svo, heldur fyrir trúarennar lögmál.

28. Svo höfðum ver nú, at madurenn verde rettlátur án lögmálsins verka, fyrir trúna alleina.

29. Eða er Gud alleina Gud. Gyðinga? er hann eigi og svo Gud heidinna manna? at vísu er hann og Gud heidinga.

30. Nú þvát hann er einn Gud, sá sem umflurnena rettlætir af trúunni, og yferhúðena fyrir trúna?

31. Gerum ver þá lögmælt at engu fyrir trúna? stærre se því, heldur uppreisum ver lögmælt.

IV. Capitul.

Þvad segum ver þá af fædur vorum Abraham, at hann hase funded efter hölldenu? þad segum ver:

2. Ef Abraham er af verfunum rettláur, þá hefur hann löstir, enn eigi fyrir Gude.

3. Enn þvad seger ritningenn? Abraham trúde Gude, og þad er honum reiknad til rettætis.

4. Því þeim sem erfida, verda launenn eige af náðenne tilreiknad, heldur af verðskuldan.

5. Enn honum, sem eige erfidar, enn trúer á þann, sem rettlætir ránglátann, þeim verður sín trú reiknad til rettætis.

6. Efter því móte sem David seger, at sálshjálpenn se alleina þess manns, hverum Gud tilreiknar rettætíð, án verkauna, þar hann seger:

7. Sæler eru þeir, hverum sínar ránglætíngar eru fyrergefnað, og hverum sínar syndir eru hildar.

8. Sæll er sá maður, hverum Guð tilreiknar eige syndena.

9. Nú þesse farsælls, suerter hún einasta umskurnena, eda yferhúdena? Því ver hliótum at sega, at Abraham se sin trú til rettlætis reiknud.

10. Enn hvernin er hún honum þá tilreiknud, í umskurnenne, eda í yferhúdenne? án efa, eige í umskurnenne, heldur í yferhúdenne.

11. Enn það teikn í umskurnenne, meðtót hann til innsiglis þess rettlætis, sem er í trúnni, hvera hann hafði enn nú í yferhúdinne, svo at hann yrde og fader allra þeirra, sem trúka í yferhúdinne, svo at þeim yrde og slíkt reiknad til rettlætis.

12. Og það, at hann yrde einneinn fader umskurnarinnar, eige einasta þeirra, sem af umskurninne eru, heldur iafnvel þeirra, sem ganga í fótsporum þeirrar trúar, sem var í yferhúð födur vors Abrahams.

13. Því það fyrerheit, at hann skýlde verallðarinnar erfinge verda, skede eigi til Abrahams edur hans sædis, fyrer lögmálid, heldur fyrer trúarinnar rettlæte.

14. Því ef þeir af lögmálenu eru erfingar, þá er trúinn einsskis verd, og fyrerheitid er úte.

15. Af því, at lögmálid afrefar eigi anhad enn reide; því hvar ecke lögmál er, þar er og eingin yfertrodsla.

16. Þar fyrer kemur rettlæt看id fyrer trúna, svo at það se úaf náðinne: og það fyrerheit blífur stödugt öllu sæði, eige einasta því, sem under
leg

legimálenu er, heildur þvi sem er af Abrahams trú, hann sem er allra vor fader.

17. Eftir þvi sem skrifad er: Þig þese eg sett-
ann til fódurs margra heidunga, fyrer Gude,
hverum þú trúder, sá er dauda lifgar, og kallar
þad sem ecke er, at þad skule vera.

18. Og hann trúde uppá ven, þar sem einsskis
var at vona, svo at hann yrde fader margra heid-
inga, eftir þvi sem til hans er sagt: svo skal þitt
fæde vera.

19. Enn hann var eige veikur í trúne, gaf
og eigi gaum at sinum egenn líkama, þeim dáinn
var þá þegar, af þvi at hann var at mestu hunds-
rad ára, og eigi at daudum líkama Sarn.

20. Þvi hann efade eigi Guds fyrerheit, vegna
vantrúarinnar, heildur vord hann sterkur í
trúne, gefande Gude dyrdena.

21. Vitande þad fyrer vissu, at hvad Gud
lofede, þad var hann máttugur at gera.

22. Fyrer þvi var honum þad reiknad til rett-
lætis.

23. Enn þad er eigi einasta skrifad fyrer hans
saker, at þad se honum tilreiknad.

24. Heildur fyrer vorar saker, þeim þad skal
tilreiknad verda, ver sem trúum á hann, sem
Drottinn vorn Jesum uppvakde af dauda.

25. Sá er fyrer vorar synder var ofurselldur,
og fyrer vors rettsetis saker uppvaktur.

V. Capítule.

Med því ver erum nú rettláter ordner, fyrer trúna, þá höfum ver freid vid Gud, fyrer Drottinn vorh Jesum Christum.

2. Fyrer hvorn ver höfum og tilgengu í trúnnu til þessarar náðar, þar ver inne stendum, og hrósum oss af von þeirrar tilkomande dyrdar, sem Gud mun gefa.

3. Einn eige einasta þad, heildur hrósum ver oss einninn lífa af hermingum, af því ver vitum, at hörmung verkar þolinnaðe.

4. Einn þolinnaðe verkar reynsla, enn reynsla verkar von.

5. Einn vonen lætur eige til skammar verda, þvíat Guds kærleike er líkellur í vor hjörtu, fyrer Heilagana anda, sá oss er gefinn.

6. Þviat þá ver vorum enn breiðflegger efter timans hentugleika, þefur Christur fyrer oss ránglata dæid.

7. Einn nú deyr varla nokkur fyrer þad rettláta: fyrer nokund godt má sse nokkur dæc.

8. Fyrer þad þrísar Gud sinn kærleika vid oss í því, at Christur þefur fyrer oss dæid, þá þegar ver vorum enn synduger.

9. Fyrer þad verðum ver og miklu meir genmd-er frá reidinne, fyrer siáljann þann, af því ver erum rettláter ordner í hans blóde.

10. Því ef ver erum nú vid Gud forlíktir fyrer hans sonar danda, þá ver vorum enn óvi-
ner,

ner, miklu meir verdum ver ísálubólþner fyrir hans líf, sem nú erum sáttir.

11. Enn eige alleinasta þetta, heildur þá hrósum ver ofs og af Gude, fyrir Drottinn vorn Jesum Christum, fyrir hvern ver hefum forlífun medtefed.

12. Fyrir því, líka svo sem syndin er fyrir einn manni komin í heimenn, og daudenn fyrir syndina, svo hefur daudenn og til allra manna fer innþrenngt, af því, at aller hafa syndgad.

13. Þvíat syndin var at sennu í heimennum, allt til þess lögmalid kom: enn hvar ecke er lögmal, þar verdur og engi synd tilreiknud.

14. Enn daudenn drottnade frá Adam allt til Mosen, og einnenn yfer þeim, sem ecke hejdu syndgad med þvílíkre yfertrodslu sem Adam, hann sem er ein fyrermindan, þess sem koma átte.

15. Enn það var eige svo falled med gíofenne, sem med syndenne, því ef marger dóu í eins manns synd, þá er miklu meir Guds náð og gáfa rífluglega ífed mörgum fyrir Jesum Christum, sem var sá einaste madur í náðinne.

16. Og gáfan er eigi svo sem það, hvað kom fyrir þann einasta syndara; þvíat dómurenn er komenn af einure synd til fordæmingar, enn gáfan hjálpar frá mörgum syndum til rettlatis.

17. Því ef daudenn rífte vegna einrar syndar fyrir einn, miklu meir munu þeir sem sðlast náðarennar og gáfunnar yferflíótanlega nægd til rettlatessins, rífla í lífeun fyrir þann eina Jesum Christum.

18. Líka sem nú fordæmingenn er komenn fyrir eins manns synd, yfer alla menn, svo er og komid fyrir eins rettlæte, lífs rettlæted, yfer alla menn.

19. Þvíat, líka sem fyrir eins manns óhlýdne eru marger synduger ordner, svo verda og fyrir eins hlýdne marger rettláter.

20. Enn legmáled er þó þess í millum innkomed, svo at syndenn skýlde meir yfergnæfa: enn hvar syndenn yfergnæfer, þar yfergnæfer náðenn enn miklu framar.

21. Uppá þat, at líka sem syndenn rífte til daudans, svo skal og náðenn rífa fyrir rettlætid, til enlífs lífs, fyrir Jesum Christum voru Drottinn.

VI. Capítule.

Þvad vilum ver her til sega? Skulum ver þá í syndenne blífa svo at náðinn mege þess meir yfergnæfa?

2. Gærre se því; hvernenn skýldum ver það vilia, at lífa í syndenne; sem dauder erum frá henne?

3. Bited þer eige, at aller ver, sem skirder erum í Jesu Christo, at ver erum í hans dauda skirder?

4. Því erum vér og etnenn med honum greftader, fyrir skirnena, í daudann, uppá þat, at líka sem Christur er uppvakenn frá daudum, fyrir

dyrd

dýrd fæðursins, líka svo skulum ver ganga í einu nýu líferne.

5. Því fyrst ver erum með hénun plantader til lífs dauda, þá munum ver og upprisuune lífer verda.

6. Með því ver vitum það, at vor gamle madur er með hénun þrossfestur, svo at så synduge líkame aflete, at ver þíðnudum eigi syndenne eftir það.

7. Þvíat, hver sem deyddur er, hann er rettslættur frá syndenne.

8. Enn sírst ver erum með Christo dauder, þá trúum ver, at ver munum og með hénun lífa.

9. Enn ver vitum, at Christur, sem er uppvakenn af dauda, deyr eigi framarmeir, daudenn mun og eigi framarmeir drottna yfer hénun.

10. Því at hann dó, þá er hann eitt sinn fyrer syndena dáenn: enn at hann lífer, þá lífer hann Gude.

11. Svo og líka þer. Hallded yður þar fyrer, at þer seud og deydder frá syndinne, enn lífed Gude í Drottne vorum Jesu Christo.

12. Fyrer því láted nú syndena eige drottnað yðrum daudlegum líkama, svo at þer seud hénne þlíðuger í hennar gýrdum.

13. Og láæd eige yðra línu syndenne til ránglætis herflæda, helldur láæd yður síálfa Gudi, líka sem af dauda upplífnada, og yðra línu Gude til rettslætis hervopna.

14. Þvíat syndenn mun eige fugga at drottna
 yfer ydur, með því, at þer erud eige under lög-
 máleni, heildur under nádenne.

15. Hvernenn nú? Skulum ver synder drngia,
 með því ver erum eigi under lögmaleni, heildur
 under nádenne? flærre se því.

16. Bitid þer eige, at hverum sem þer gefid
 ydur til þionustumannna, í hlidne, hans þionar
 erud þer, hverum þer hliduger erud, hvert það
 er syndenne til daudans, edur hlidnenne til retts-
 lætis?

17. Enn Gude seu þacker, at þer vorud synd-
 arenar þionustumenn, enn nú hliduger ordner
 af hiarta, efter því lerdónisforme og máta, sem
 þer erud tilgesner.

18. Því fyrst þer erud frelsader af syndinne,
 þá erud þer ordner rettlætisins þionustumenn.

19. Eg hlýt nú mannlega þer af at sega fyrer
 ydars hollds breiðfleika saker, líka sem þer hafid
 ydra limu led til at þiona óhreinsleibanum, og frá
 edru ránglæte til annars, líka svo skulum þer nú
 líá ydra limu, til at þiona rettlätenu, svo þer
 meged verda heilager.

20. Því þá þer vorud þionustumenn syndar-
 ennar, vorud þer fríer fyrer rettlätenu.

21. Hvern ávæxt hefdud þer þann tíma?
 þann þer skammest ydar nú fyrer, þvíat ending
 þess er daudenn.

22. Enn nú, þer erud frelsader af syndenne,
 og ordner Guds þionustumenn, þafed þer ydarn
 ávæxt,

ávært, at þer verded heilager, og ending þad enlifa líf.

23. Þvíat verblaun syndarennar er daudenn, enn Guds gíof er enlíft líf, í Drottne vorum Jesu Christo.

VII. Capitule.

Þitid þer eigi færir brædur, því við þá tala eg, sem lögmaled vita, þad at lögmaled drottinn yfir mannum, svo lenge hann lifir.

2. Þvíat ein kvinna, sem manne er undergef-
inn, hún er, at mannum lifanda, bundinn
við lögmaled, enn ef maðurinn deyir, þá er hún
laus af því lögmale, sem mannenn áhrærir.

3. Nú ef hún er hía öðrum manne at mann-
um lifanda, verður hún hörkona kállud: enn ef
hennar maður deyir, þá er hún frelsud af lög-
málenu, svo at hún er eigi hörkona, þó hún se
hía öðrum manne.

4. Líka svo ernd þer, brædur mínir, deydde
frá lögmalet, fyrir Christs líkama, svo at þer
send hía einum öðrum, sem er hía þeim, sem af
dauda er uppvakenn, uppá þad, at ver færur Gude
ávært.

5. Því þá ver vorum í hólldenu, voru syn-
samlegar gryn timer í hólldenu, þær ser þreisdu upp
fyrir lögmaled í vorum línum, kröftugar dandan-
um ávært at fara.

6. Enn nú erum ver lauser af lögmalet, og
frá því deydde, sem oss heillt bertekna, svo at
ver

ver þínum í nhung andans, enn ecke í fornre veru bofstajíns.

7. Hvað vilum ver þá sega? er lögmaled synd? fiærre se því. Helldur það, at eg þeckte eigi syndena, nema fyrer lögmaled. Því eg visse ecke af þeirre ghrnd, þesde lögmaled eige sagt: eige skalleþá gvrnast.

8. Þá tók synden tilefne af bodordenu, og ól upp í mer allsháttadar ghrnder. Þvíat án lögmalesins var synden daud.

9. Enn eg lifdi nokfóra stund án lögmales: enn þá bodorded kom, endurlifnade synden aftur.

10. Enn eg deyðdest. Og það varð funded, at það bodord varð mer at dauda, sem mer var þó til lifsins gefid.

11. Þvíat syndenn tók tilefne af bodordenu, tælde mig, og deyðde fyrer það sama bodord.

12. Svo er lögmaled heilagt. Bodorded er og heilagt, rett og godt.

13. Er þá það, sem gödt er, mer at dauda orded? fiærre se því. Helldur svo, at syndenn auglýstest, hvernenn hún väre synd, þá gerde hún mer dauda fyrer það góða, svo at synden yrde yfer máta syndug, fyrer bodorded.

14. Því ver vitum það, at lögmaled er andlegt, enn eg em hölldlegur, under syndena selldur.

15. Af því eg veit eige, hvað eg gere, þvíat eg gere ecki hvað eg vil, helldur hvað eg hata, það gere eg.

16. Enn fyrst eg gere það, hvað eg vil eige, þá samþykke eg það, at lögmáled se godt.

17. Svo gere eg nu þá eigi það sama, heldur sú synd sem med mer bygger.

18. Því eg veit, at í mer, það er í mínu hollde, bygger ecke godt. Vilíann hefi eg, enn at fullkomna það góða, kann eg eigi.

19. Þvíat það góða, sem eg vil, gere eg eige.

20. Heldur það vonda, hvað eg vil eige, það gere eg; enn fyrst eg gere það, hvað eg vil eige, þá gere eg eige það sama, heldur sú synd sem í mer bygger.

21. Svo finn eg í mer eitt lögmál, at þá eg vil gera hið góða, loder við mig það vonda.

22. Þvíat mig lýster til Guds lögmáls efter þínum innra manne.

23. Enn eg se þó annað lögmál í mínum limum, það sem móstríðer mínu hugskots lögmále, og færer mig herleiddann í syndarennar lögmál, það sem er í mínum limum.

24. Eg vesall madur! hver mun frelsa mig af líkama þessa dauda?

25. Eg þacka Gude fyrir Jesum Christum Drottenn vorn: svo þíóna eg nú med hugskotenu Guds lögmále, enn med hollðenu syndarennar lögmále.

VIII. Capitule.

Svo er nú ecke fordæmanlegt í þeim, sem í Jesu Christo eru, þeir sem eige gánga efter hollðenu, heldur efter andanum.

2. Þvíat lögmál þess anda, sem oss lifgar í Christo Jesu, hefur gert mig friðsánn af lögmále syndarennar og dandans.

3. Því hvað lögmáleni var ómögulegt með því það veiklest fyrir hölldeð, það gerde Gud, og sende sinn son í áhynd syndugs hölldeð, og forðæmde syndena í hölldeð, fyrir syndena.

4. Svo at rettlætingen, sem lögmáled heimte, uppfylldest í oss, sem eige gengum efter hölldeð, hölldur efter andanum.

5. Þvíat þeir sem hölldeger eru, eru hölldelega sinnader, enn þiner, sem andleger eru, þeir eru andlega sinnader.

6. Enn hölldelega at vera sinnadur, er daude; enn at vera andlega sinnadur er lif og fridur.

7. Þvíat hölldelega at vera sinnadur er siandskapur gegn Gude, af því at það er eige Guds lögmále undervorpid, það fær þess og eigi orkad.

8. Svo geta eige þeir sem hölldeger eru, Gude þóknast.

9. Enn þer erud ekki hölldeger, hölldur andleger, svo frammarlega Guds ande bygger í yður; enn hver hann hefur eige Christi anda, så er eige hans.

10. Enn ef Christur er í yður, þá er lífamenn at sönnu daudur syndarennar vegna, enn andenn er lífed fyrir rettlætingar sakar.

11. Því ef hans ande, sem Jesum uppvakde af dauda, bygger í yður, þá mun og så same, sem Christum uppvakde af dauda, og ydra daud-

lega lífame lífande gera, fyrir hans anda sem í yður býr.

12. Þar fyrir erum ver, lærer brædur, nú eige höldsins skuldanautar, at ver Þýldum efter holdenu lífa.

13. Því ef þer lífed efter höldenn, munud þer deya, enn ef þer deyded fyrir andann höldsins gerder, munud þer lífa.

14. Því þeir, hvera Guds ande leider, þeir eru Guds börn.

15. Því þer hafið eige meðtefed þrældóms anda, svo þer þursfed astur at ugga um yður, heldur hafið þer meðtefed einn öffabarna anda, fyrir hvern ver kóllum: Abba elífulegi fader.

16. Sá same ande ber vitnisburd með vorum anda, at ver erum Guds börn.

17. Enn fyrst ver erum börn, svo erum ver og erfingar, það er Guds erfingar og samarsar Christi, ef ver lídum annars með honum, uppá þat, at ver verðum einnen með honum upphafder til dyrdarennar.

18. Þvíat eg held það svo, at mótlæting þessara tíma, se ecke verd þeirrar dyrdar, sem við oss mun opinnberud verda.

19. Þvíat áhngaiusamlegt efterbíð stefnumunnar, bíður efter opinnberan Guds barna.

20. Með því þó, at stefnum er hegðomanum undergefinn, án hennar vils, heldur fyrir hans saker, sem hana þesur underlagt.

21. Uppá vonina, þvíat þessur mun og frelsjud verda, af þessum forgengelegrar veru, til dýrðarlegs frelsis Guds barna.

22. Því ver vitum at allar þessur hafa förlenging með oss, og bera enu iafnann lövda.

23. Eigi alleinasta þær, heldur ver siálfir, sem þessum andans frumvört, oss förlenger með oss siálfum eftir óskabarna rettenum, og væntum eftir lausn vors lífama.

24. Þvíat ver erum. sálubíálpsleger, enn þó í voninne, því sú von sem sest, er eige von, eda hversu kunnur ver þess at vona, sem ver siáum?

25. Enn ef ver vonum á það, sem ver siáum ekki, þá bíðum ver þess með þolinmæde.

26. Svo bíálpar og andenn líka vorum breiðleif, þvíat ver vitum ekki, hvað ver skulum bíðia, sem það býriade, heldur bíður andenn fyrir oss með ómúðanlegre andvarpan.

27. Enn hann sem hiörtun ransakar, veit hvað andans meining er, þvíat hann bíður fyrir Heilögum, eftir því sem Gude hagar.

28. Enn ver vitum, at þeim, sem Gud elska, þena aller hluter til hins bedsta, þeim sem eftir fyrirbyggjunne kallader eru.

29. Þvíat hvera hann þessur áður fyrirbyggada, þá þessur hann og tilskíðad, at þeir skýldu verda samlíker hans sonar ímind, svo at hann siálfur se frumgetningur meðal margra brædra.

30. Enn hvera hann þessur fyrirbyggada, þá þessur hann og kallad, enn hvera hann þessur kallad, þá þessur hann og retláta gert, enn hvera hann

þann þefur rettlætta, þá þefur hann og dyrdlega gert.

31. Hvað vilum ver þá framar sega? er Gud með oss, hver kann þá vera á móte oss?

32. Hver eigi þirnde sínum eginulegum syne, heildur gaf hann út fyrir oss alla, hvernenn skýlde hann þá eige gefa oss alla. hlute með þennum?

33. Hver vill áfaka Guds útvalda? Gud er her, sem rettlæter.

34. Hver er hann sem fordæmer? Christur er her, sem dáid þefur, já miklu heildur, sá sem upp astur er vakenn, hann sem er til þægre handar Gude, og bidur fyrir oss.

35. Hver vill oss skíla við Guds elsku? þermung eda mótlate? offóln eda húngur? flæðlense eda háfke? eda sverd?

36. Svo sem skrifad er: fyrir þig verðum ver deydder allann dag, og erum reiknader sem sauder til dráps ætlader.

37. Enn í öllu þessu þofum ver sigur vegna hans, sem oss elskade.

38. Þvíat eg em þess fullöruggar, at hverke daude ne líf, hverke engell ne þefdingastetter, eda magt, hverke þid nálæga ne þid ókomma.

39. Eige þæd, eda dypt, ne nockur önnur skæpna, fær oss skílid fra Guds færleika, hann sem er í Drottne vorum Jesu Christo.

IX. Capitule.

Eg sege sannleik í Christo, og lög eige, þess mer ber vitne min samvitka, í Heilögum anda.

2. Alt eg hese án afláts stóran harm, og þriggd í minni hiarta.

3. Eg hese æfkt mer, at vera bolvadur frá Christo fyrir mína brædur, hverir eru míner frændur efter hollidenu.

4. Sem eru af Ísrael, hverum óskabarna rettur til heyrer, og svo vegsemd, sáttmále og lögmál, Guds þíðnusta og fyrirheit.

5. Hverra fedur eru og þeir, sem Christur er útaf komenn efter hollidenu, sá sem er Gud yfer öllum hlutum, blessadur at enlífu, amen.

6. Enn það er ómögulegt at Guds ord hase brígdul verid. Þvíat þeir eru eige aller Ísraels menn, sem af Ísrael eru.

7. Og eige aller þeir börn, sem af Abrahams sæde eru, heldur skal þer í Ísaac það sæde nefnt verda.

8. Það er, þeir eru eige aller Guds börn, sem efter hollidenu eru börn, heldur verda þeir sem eru fyrirheitesins börn, fyrir sád reiknader.

9. Þvíat þetta er fyrirheitis ordid, þar hann seker: á þeim tíma mun eg koma, og þá skal Sara son hafa.

10. Þessu er eige alleinasta svo háttad um hana, heldur og þá Rebecca var þvingud, af þeim eina födur vorum Ísaac.

11. Aldur enn börnenn voru fædd, og þau höfdu æt hverke góðt né vóndt, svo at Guds fyrerhyggja stöðug stæðe efter útvalningunne.

12. Eige útaf verðskulldan verka heilður útaf náð þess sem kallade, þá var sagt til þennar: hinn meire skal þjóna þeim minna.

13. Efter því sem skrifad stendur: Jacob elskade eg, enn Esau hafde eg at hatre.

14. Hvað vilum ver þá her til sega? er Gud þá ránglatur? lángt se frá því.

15. Því hann seger til Moysen: hvern eg náða, þeim er eg náðugur, og hverum eg misstuna, þeim em eg misstunsamur.

16. Því er það eigi komid under nokkurs vísu edur tilhlaupe, heilður under Guds misstunfeme.

17. Því ríðningenn seger til Pharao: til þess uppvaðde eg þig, at eg synde mína magt á þer, svo at mitt nafn kunngerist um öll lönd.

18. Svo misstunar hann nú þeim hann vill, og forherder þann hann vill.

19. Svo seger þú til mín: hvera skulld gefur hann ofs þá? því hver fær þans vísu móte stæðed?

20. Já, góður maður, hver ertu þá, at þú vilt ganga í laga þrætu við Gud? seger nokkud esnid svo til smidsius: hvar fyrer gerder þú mig svo?

21. Eða hefur ekki leyrkera-smidurinn valld til, út af einum mó at gera annað kerid til heidurs, enn annað til smánar?

22. Því þá Gud villde auðsyna reidena, og fúnngera sína magt, þefur hann með mikille þólinnmæde umliðed ker reidinnar, sem báin eru til fordæmingar.

23. Uppá það hann synde rífdom sinnar dyrdar á kerum miðfunarinnar, þau hann þefur til báid til dyrdarennar.

24. Hvera hann þefur og svo kallad, hverer ver erum, eigi einasta þá sem útaf Gyðingum eru, þellðnr og einnenn út af heidingum.

25. Svo sem hann seger fyrer Hoseam: eg mun það kalla mitt fólk, sem ecke var mitt fólk, og þá mína unnustu, sem ecke var mín unnusta.

26. Og það mun verða, at í þeim stad, þvar til þeirra var sagt: þer erud ecke mitt fólk, þar þfulu þeir kallader verða börn lifanda Guds.

27. Enn Esaias kallar fyrer Ísrael: þóat tala Ísraels barna være sem siáfar sandur, þá mundu þó þeir sem afgánga eru, hólpner verða.

28. Þvíat þar mun ske ein fordíorsun og hiálp, til rettlætis, og Drottinn mun gera þá hiálp á jörðu.

29. Og svo sem Esaias sagde áður fyrre: nema ef Drottinn Zebaoth þefde of sæde efterlátid, þá værum ver ordner sem Sodoma, og líka sem Gomorra.

30. Svad vilum ver nú þer til sega? það vilum ver sega: þeidingar, sem eigi þafa rettlætenu efterfylgt, þafa rettlætied þendlád, enn eg sege af því rettlæte, sem útaf tránne kemur.

31. Enn Ísrael hefur ester lögmálsins rettlæte stundað, og hefur þó eige komið at lögmálsins rettlæte.

32. Hvar fyrir? Þvíat þeir hafa eige leitað þess af trúnnu, heldur svo sem af lögmálsins verkum, þvíat þeir hafa rekið sig á þann ásteitingar stein.

33. Efter því sem skrifad er: siáed, at eg set i Zion einn ásteitingar stein, og hneirlunar hellu, og hver hann trúer á þann, sá skal eige at hneirlan verða.

X. Capítule.

Nærer brædur, það er ósk mínns hiarta, og grátleg bæn til Guds fyrir Ísrael, at þeir hiálpudust.

2. Því eg ber þeim vitne, at þeir vandlæta unt Gnd, enn eigi með skinsend.

3. Þvíat þeir þeckig ecke það rettlæte sem fyrir Gude gilder, og leita við upp at retta sínar egenlegar rettlætningar, og eru svo því rettlæte sem fyrir Gude duger, eige undergefner.

4. Þvíat endalok lögmálsins er Christur; hver sem á hann trúer, sá er rettlátur.

5. Móses skrifar at sonun um það rettlæte, sem kemur af lögmáleni: hver sá maður sem það gerer, hann mun lifa þar inne.

6. Enn það rettlæte sem af trúnnu kemur, seger svo: seg þú eigi i þínu hiarta: hver vill uppstiga i himinenn? það er eige annað, enn Christum niður hingat at sæla.

7. Eða hver vill nidur sliga í underdiápid? (það er eigi annað enn Christum frá dauda astur at sækja).

8. Enn hvað seger hún? orded er þer nálægt, sem er í þínum munne og í þínu hiarta. Þetta er trúarinnar ord, hvert ver predikun.

9. Því ef þú vidurkennet Jesum med þínum munne, at hann se Drottinn, og trúer í þínu hiarta, at Gud hase uppvæð hann af dauda, þá munstu hiálpast.

10. Því ef menn trúa af hiarta, verda menn rettláter, og ef menn vidurkenna med munninum, verda menn hiálpleger.

11. Því ritningenn seger: hver á hann træk, sá mun eige verda til skammar.

12. Her er einginn greinarmunur millum Gyðinga og Grieka, þeir hafa aller einu Drottinn, sem er ríkur yfer öllum þeim, hann ákalla.

13. Því hver hann ákallar nafn Drottens, sá mun hólpenn verda.

14. Enn hvernen skulu þeir kalla á þann, á hvern þeir trúa eige? enn hvernen skulu þeir trúa á þann, af hverum þeir hafa ecki heyrt? enn hvernin skulu þeir heyra án predikara?

15. Eða hvernen skulu þeir meiga predika, nema þeir seu sender? svo sem skrifad er: hverfu fríðer eru fatur þeirra, sem fríðinn boda, þeir sem boda hið góða.

16. Enn þeir eru þó eigi aller gudspíallenn hlýduger, því Esaias seger: Drottinn, hver trúer vorre predikan?

17. Fyrir því kemur trúenn út af predikun, enn predikun fyrir Guds ord.

18. Enn eg sege: hafa þeir eige heyrt það? sannlega er þeirra hljóðnir um öll lönd útgenginn, og þeirra ord um alla veröld.

19. Enn eg sege: þesur Ísrael eige heyrt það? í fyrstu seger Moses: eg mun æsa yður upp til vandelatínagar yfer þeim, sem eigi eru mitt fólk, og yfer skínlause þjóð, mun eg erta yður til reide.

20. Enn Esaias þórir vel svo at sega: eg em af þeim fundinn, sem eigi hafa mín leitad, og þeim auglýstur, sem eige hafa at mer spurt.

21. Enn til Ísraels seger hann: allann dag þessi eg minar hendur útbreidd, til jólks þessa, sem eigi vill áhlíða, og mótmæler.

XI. Capítule.

Svo sege eg nú: hvert þesur Gud þá sitt fólk frá sér reled? stærre se því, þvíat eg em og Ísraels maður, út af Abrahams sæde, af kine Beniamins.

2. Gud þesur ecke sitt fólk frá sér reled, það hann þesur áður fyrirþugad.

3. Eða vited þer eigi hvað ritningen seger af Elia? hvernin hann æck framm fyrir Gud, gegn Ísrael, og sagde: Drottinn, spámeun þína hafa þeir íhel fleget, og þín öllturn uppgrased, og eg em einn efterblifenn, og þeir umsitia mitt líf.

4. Enn hvað seger þonum Gudlegt andsvar?
 síð þá fundur manna þessi eg láted mer esterblísa,
 þeir sem eigi hafa bengt sín lue fyrir Baal.

5. Svo gengur það nú og til á þessum tímum,
 með þessum, sem ester eru ordner ester útvalningu
 náðarinnar.

6. Enn fyrst það er útaf náðinne sked, þá er
 það ecke af verlkanna forþenustu, annars väre
 náðenn eingin náð: enu se það útaf verlkanna
 forþenustu, þá er náðenn ecke, ellegar väre verd-
 skuldannen eingin verdskuldann.

7. Hvernin þá? hvað Ísrael esterleitar, það
 þesur hann eige ødlast, enn útvalningen ødlaðest
 það, enn þeir adrer eru forberdter.

8. Ester þvi sem skrifað er: Gud gaf þeim
 einu þverlúðar anda, og augu at þeir síá ecke, og
 eyru at þeir heyra ecke, allt til þessa dags.

9. Og David seger: þeirra bord lát þeim verða
 at snöru, og til siötrunar og hneisla; og þeim til
 endurgjállds.

10. Forblinda og þeirra augu, svo þeir síáe
 ecke, og beng alltid þeirra brigg.

11. Svo sege eg nú: hafa þeir þar fyrir rekid
 sig á, at þeir skýlðu falla? langt se þar frá,
 þessdur er útaf þeirra þrasan heidingum heilsugjöf
 ordenn, svo at þeir skýlðu vera vandláter ester
 þeim.

12. Þvi ef þeirra fall er heimsins audlegð,
 og þeirra skade heidinna manna ríkdönnur, þversu
 mikid mer väre það, ef þeirra tala full yrðe?

13. Vid þú þu heidunga tala eg, með því eg em postule heidinna manna, vil eg mitt embætti heidra.

14. Ef eg gæti hvatt þá sem mitt höld eru, til vandlættingar, og nokkora af þeim hiálplega gert.

15. Því ef þeirra glatan er heimsins forlífun, hvað være það annað, enn at taka lífð frá þeim dauda?

16. Því ef sá fyrste af gróði er heilagur, þá er og esnid heilagt, og ef róten er heilög, þá eru og kvisterner heilager.

17. Enn þó nokkorer af kvistunum seu afbrotnar, og þú sem varst villur vidsmørs vidur, ert á millum þeirra innplantadur, og ert ordinn hluttakare ólíutresins rötur, og völvu.

18. Fyrir því skalt þú eige hrósa þer gegn kvistunum; enn ef þú hrósar þer gegn þeim, þá mætt þú vita, at þú ber eige rötuna, heildur róten þig.

19. Þú seger svo: kvisterner eru því afbrotnar, at eg yrðe innplantadur.

20. Það er vel sagt; fyrir sinnar vandræðis sakar eru þeir afbrotnar, enn þú stendur fyrir tréna: vert þú eige metnugur, heildur óttasleg enn.

21. Því ef Gud hefur ekki þímt nátturlegum kvistum, verda má, at hann þírne þer eige heildur.

22. Þar fyrir síð þú góðgryne Guds og alvöru; alvöru á þeim sem fallner eru, enn góðgryne

gyrne á þer, ef þú stöðugur blífur í góðgyrne, ellegar verður þú og einnen afhoggvinn.

23. Og hiner aðrer, ef þeir blífa eige í vantrúne, þá verda þeir innplantader, þvíat Gud er máttugur til at innplanta þá aftur.

24. Þvíat se þú hoggvinnu af því oliutre, sem af nátturunne var villevídur, og móte nátturunne ert innplantadur á þíð góða víðsmørs tre, mífliu frammar munu þeir þá, sem eftir nátturunne eru, innplantast fínum egenn víðsmørs víði.

25. Eg víl eige dýlia fyrir yður færer brædur, þennann leyndam dóm, svo at þer feud eige metnadarfuller: forherding er kómen yfer marga í Ísrael, þáugat til tala heidingianua er inn kómenn.

26. Og allur Ísrael verde svo hólpenn, eftir því sem skrifad er: út af Zíon mun koma sá, sem frelsar, og umfyr ógudlegu athæfe frá Jacob.

27. Og þetta er mítt testament víð þá, nær eg burt tel þeirra syndur.

28. Eftir evangelíó eru þeir óvínir fyrir yðar sáker. Enn eftir útvalningunne elskader fyrir fedranna sáker.

29. Guds gíaffer og kállan kúnna eigi at ídra hann.

30. Þvíat lífa svo sem þer hafed eige forðum trúat á Gud, enn nú hafed þer mífkun ódlast fyrir þeirra vantrú.

31. Svo hafa nú hínir og eige víliad trúá á mífkun þá, hvera þer hafed hlóted, svo at þeir mættu og mífkunfeme ódlast.

32. Þvíat Gud ályktade alla under vantrúnni,
uppá það, at hann misfunaðe öllum.

33. O hvíllt dypt auðsanna, bæði spekenar
og svo Guds vidurkenningar! hverfu ófintanle-
ger eru hans dómur, og óraunfakanleger eru hans
veger!

34. Því hver þefur þekkt Herrans sinne? eda
hver þefur hans ráðgjafu vered? -

35. Eda hver þefur þennum nokkud fyrre gefed,
svo at þennum mætte það verda endurgölded?

36. Þvíat af þennum, og fyrer þann, og í
þennum eru aller hluter; þennum se dyrd at ehlífu,
amen.

XII. Capítule.

Eg áminne yður, lærer bræður, fyrer misfunað
Guds, at þer gefed yðra lífame til þess offurs
sem lífande er og heilag, og Gude þacknæmt,
hvert er yðar skinsamleg þíonusta.

2. Og hegded yður eige efter þessum heime,
hellður gered yður umskiptelega med endurnýngu
yðvars hugskots, svo at þer meged reyna hver
se góður, þægur og algerður Guds vili.

3. Þvíat eg sege fyrer þá náð, sem mer er
gefen, hverum sem einum yðar á millo, at
eingenn hallde meir af ser enn þennum ber af ser
at hallda, hellður hallde þann af ser þóflaga,
efter því sem Gud þefur útskipt hverum og einum
mæling trúarennar.

4. Þvíat lífa sem ver höfum marga límu á einum lífama, enn aller líner þafa eigi eins hegðan.

5. Lífa svo erum ver marger einn lífame í Christo, enn vor á millum erum ver hver annars límur.

6. Og höfum marghättadar gíaser, efter þeirre náð sem ofs er gefen. Hæfe nokkur spádom, þá se hann trúne lífur.

7. Hefur nokkur embætte, þá gæte hann síns embættis: lenner nokkur, þá valte hann kennainguna.

8. Áminner nokkur, þá hygge hann at þeirre áminningu; gefur nokkur, þá gefe hann einfallega; stíornar nokkur, þá stíorne hann með áhyggju; fremur og nokkur misfunsame, þá gere hann þana með góðfýse.

9. Elskan se stærðarlaus; hated þið vonða, enn þalldið fast á þínu góða.

10. Yðar bróðurlegur færleike se af þiarta yðar á mille; hver verðe fyrre til virðing at veita yðrum.

11. Vered eige later, í því þer eigned at vinna: verid glóande í anda: hegðed yður efter tíðenne.

12. Vered glader í vonenne, enn þolenn móðer í kvölenne; stadfaster í bænenne.

13. Ánnest naufþurfter þeilagra: kostgæfed gestrifne.

14. Blessed þá sem yður offæla; blessed enn þelved eige.

15. Fagned með fagnendum, enn gráted með grátendum.

16. Vered samþuga innbyrdis, stunded eige það, hvað hátt er, heldur hallðed yður niður til þeirra lágu.

Hallðid yður eigi stálfer vísa.

17. Gíallðed engum illt móte illu: leggid þapp á góðmennsku við hvern mann.

18. Eyo miled sem mögulegt er, þá hafid frid við alla menn.

19. Hefned yðar eigi stálfer mínar elstules gustu heldur gefid ráðm reide (Guds) þviat skrifad er: mín er hefnden, eg vil endurgíallda, seger Drottinn.

20. Nú, ef óvinur þinnu húngrar, þá gef honum fædu, þyrstir hann, þá gef honum at drecka, nær þú gerer þetta, þá safnar þú glóðum ellds: yfer hofud honum.

21. Lát eigi hid vonda, yferstíga þú, heldur yfervinn þú hid vonda með góðu.

XIII. Capitule.

Hver maður se valldstjórninne undergefinn, sem yfer honum magt hefur, því þar er eige nokkur valldstjórn, utann af Gude; enn hvar valldstjórn er, þá er hún af Gude skickud.

2. Hver nú mótstendur valldstjórnenne, stendur í móte Guds skickan, enn þeir sem móte standa, munu yfer sig taka dóms áfelle.

3. Þvíat valldid er eigi góðum verkum, heldur vondum til skelfingar, enn villst þú eigi óttast valldstiðrnena, þá ger hvað gódt er, og þú munt lofstir af henne þafa.

4. Þvíat þú er Guds þenare, þer til góða, enn ef þú gerer hvað vóndt er, þá mást þú óttast, þvíat þú ber eigi sverded forgesins, þvíat þú er Guds þenare og einn hegnare til ströffunar þeim sem illa gerer.

5. Svo vered nú af náðsýn undergesner, eige alleinasta þirtingarinnar vegna, heldur og líka einnen fyrir samvitkunnað sáfer.

6. Þar fyrir skulud þer og skatt gíallda, þvíat þeir eru Guds þenarar, sem líkar sýslur þafa.

7. Því gefed það hverum sem þer skýlduger erud, þeim skatt, sem skattur heyrer, þeim toll sem tollur heyrer, þeim ótta sem ótte heyrer, þeim heidur sem heidur heyrer.

8. Verid engum nokkut skýlduger, nema það þer elsked hver annann inbyrdis, því hver þann elskar annann, sá þesur lögmáled uppfyllt.

9. Þvíat þar segest: þú skalt eigi hór drygíaz eigi mann vega; eige stela; eige lítigvitne mæla; þú skalt og eige ghrúast; og ef þar er nokkut annað bódord framvegis, þá felst það í þessum ordum: elska skalt þú náunga þinn sem sjálfann þig.

10. Elskann gerer náunganum efi mein, því er nú elska lögmálsins uppfylling.

11. Og með því ver vitum slíkt, sem er tíuenn, at tíme er upp at rísa af svefne, af því vor sálshjálp er nú nær, heildur enn þá ver trúðum.

12. Móttin er umsliden, enn dagurenn tekur at nálgast, leggum því af verk mirkranna, og ísfrýðumst herklæðum líðssins.

13. Láttum oss ganga síðsamliga sem á dege, eige í ofáte eda ofdrýckin, eige í legufosum, og munadarlífe, eige í þráttan ne ofundshle.

14. Heildur íklædest þer Drottne Jesu Christo, og ræðed hollidid, þó svo það fremi eige slíkar gyrnder.

XIV. Capitule.

Enn þann sem breiðkur er í tránne, þá annist hann, eðe til efasamlegra samrædna.

2. Annar trúer, þann mege alls neyta, enn hinn sem breiðkur er, eðe hann iurter.

3. Enn hver sem etur, þann forsmáe eigi þann sem eðe etur, og þann sem eðe etur, dæme eige þann sem etur, því Gud þefur annast hann.

4. Hver ertþú sem annarlegann þíón dæmer? þann stendur eda fellur sínum lavarde, enn þann fær vel vidretst astur, þvíat Gud er máttugur hann vid at retta.

5. Annar heildur meir af einum dege, enn af öðrum: hinn annar heildur alla daga íafne, hver einn vere víss sinnar meiningar.

6. Hann sem af degenum heildur, gerer það fyrer Drottne, og hinn sem þar heildur eðe af,
hann

hann gerer það og fyrir Drottne, og hver sem etur, sá etur Drottne, þvíat hann gerer Gude þacker, og hann sem ekki etur, hann etur eige Drottne, og gerer Gude þacker.

7. Þvíat eingenn vor lifer sjálfum sér, og eingenn deyir sér sjálfum. Því ef ver lifum, þá lifum ver Drottne, deyum ver, þá deyum ver Drottne.

8. Þar fyrir, hvert ver lifum eða deyum, þá erum ver Drottins.

9. Þvíat þar fyrir hefur Christus dáið, og upp afur risið og endurlifnað, at hann se Drottinn yfir lifendum og dauðum.

10. Enn þá, hvað dæmest þá þinn bróður? eða þá hinn annar, hvar fyrir forsmáest þá þinn bróður? Því ver munum allir flestast fyrir Christi dómstól.

11. Eftir því sem þessad er: svo sannarlega sem eg life, seger Drottinn: mer skulu öll kne þengast, og allar tungur skulu Gud vidualenna.

12. Þá mun og hver sem einn fyrir sjálfum sig gera Gude reifningskap.

13. Fyrir því látum oss nú eige framarmeir dæma hver um annann, heldur dæmest það miklu framar, at eingenn seti nokkora ásteiting edur þneigle fyrir sinn bróður.

14. Eg veit það, og em þess fullvís í Drottne Jesu, at þar er ekki almennlegt í sjálfu sér, nema þeim sem það reifnar fyrir almennlegt, þónum er það almennlegt.

15. Nú ef bróðer þinn sturlast fyrir þinnar fæðu sakir, þá gengur þú þegar eige eftir færsléikanum. Minn kære! fordíarfa eige þann með þínum mat, fyrir hvern Christur er dæinn.

16. Fyrir því kostid kapps á, at yðar andur verði eige lastadur.

17. Þvíat Guds ríki er eige matur og dryckur, heldur rettlæte og friður, og sögnudur í Heilögum anda.

18. Hver hann þíonar Christo þar með, sá er Gude þeckur, og mennnum gæðfessdur.

19. Fyrir því látum oss stunda eftir því, sem til friðarens þenar, og það sem oss þenar til betrunar, á meðal vor.

20. Minn kære! fordíarfa þú eigi Guds verk, fyrir matarins sakir; aller hluter eru at sonnum þreiner; enn það er þónum eige godt sem það etur með ásteitingu sinnar samvitfu.

21. Miklu betra er, at þú eter ekki liot, og drecker ekki vín, ed það nokud, sem þinn bróðer stejter sig á, eda argast af, eda veikist við.

22. Hafir þú trúna, þá haf hana þá sjálfum þer, fyrir Gude. Sæll er sá sem enga samvitfu gerer sjálfum sér, í því, hann medtekur.

23. Enn hver sem efast þar um, og etur þó, sá er fordæmdur, þvíat það sfer eigi af trúnni. Enn hvað eigi er átt af trúnni, það er synd.

XV. Capítule.

Enn ver, sem sterkir erum, skulum umlíða vanmátt þeirra sem breiðir eru, og hafa eige gedþeckne á siálfum oss.

2. Og hver, sem einn vorra hegde sér svo, at hann þeckneft sínum náunga í góðu, til betrúnar.

3. Þvíat Christur hafde ecke gedþeckne á siálfum sér, heildur efter því sem skrifad er: þeirra smáner, sem þig smádu, fellu yfer mig.

4. Enn þvad sem ádur skrifad er, þá er það skrifad oss til lærdóms, svo at ver fyrer þolinmæde og huggun ritningarinnar hefdum vonena.

5. Enn Gud þolennuæðennar og huggunærennar gefe ydur það, at þer seud eins sinnis ydar á mille, efter Jesu Christo.

6. Svo at þer mættud med einu samhellde, og einum munne dyrdla Gud og fódur vors Drottins Jesu Christi.

7. Þar fyrer anuæst hver annann, líla sem Christur annaðest ydur, Gude til lofs.

8. Enn eg sege Jesum Christum verid hafa þiónustumann umskurnarinnar, fyrer Guds sannleika sakar, til stadfestu fyrerheitanna, sem til fedranna eru sfed.

9. Og at heidenn lydur losade Gud fyrer missunseminnar sakar, efter því sem skrifad er: fyrer það vil eg veggama þig, medal heidinna þjóða, og þinu nafne syngia.

10. Og enn astur seger þann: fagned þer heidningar med þans fólke.

11. Og enn astur: lofed þer Drottenu allir heidingar, og mikle hann allur lydur.

12. Og enn astur sezer Esaías: þad skal vera rót Jesse, og hann sem upprísa mun, til at stíórna heidnum þjóðum, á hann munu heidner menn vona.

13. Enn Gud vonarinnar fylli yður með öllum sagnade og fríde í trúnnu, svo at þer þasíð gnóðlega von fyrir kraft Heilags anda.

14. Enn eg em fullvís um yður, brædur míner, at þer síalsfer erud fullir góðgryrne, uppfyllter af öllum skilninge, svo at þer geted áminnt hver annann.

15. Enn eg dirfdest eigi at síður yður nokkud til at skrifa, brædur míner, og yður at áminna, vegna þeirrar náðar, sem mer er af Gude gefin.

16. Alt eg skule vera Christis þenare, meðal heidiinna þjóða, til at ossra Guds evangelium, svo at heidiinn lyður yrde Gude þægelegt ossur, helgat fyrir Heilagann anda.

17. Þar fyrir get eg þrófad mer í Christo Jesu, at eg þióni Gude.

18. Þþíat eg dirfdest eigi nokkud at tala, þad Christur eigi hefde gert fyrir mig, at koma heidinne þjóð til hlíðnennar; fyrir ord og gerder.

19. Fyrir kraft tákna og stórmerkla, og fyrir mátt Guds anda, svo at eg hafi frá Jerusalem, allt umkring, inn til Illhricum, uppfyllt allt með Christi evangelium.

20. Og ferdeilis lagt lapp á at predika Guds-
spialled þar, hvar nafn Christs var eige kunnugt,
svo at eg byggde eige yfer annarlegum grundvælle.

21. Hæddur eftir því sem skrifad er: þeim sem
ecke var af þónum bodad, þeir skulu þad fá, og
þeir sem þad hafa eige heyr, þeir skulu þad skilja.

22. Þetta er tilfædd, hvert mer hefur oft-
sinnis tálmað til yðar at koma.

23. Og fyrst eg hese nú eige rúm meir í þessum
londum, enn eg hese þó haft efterslängen um
morg ár at koma til yðar, þá vil eg koma til yðar.

24. Þá eg reise til Spanialands, þviat eg
vænte, at eg mune reisa þar um og síð yður og af
yður þángat leiddur verda, þó svo, at eg tafe
áður hvíld hía yður, um stundar saler.

25. Enn nú reisi eg til Jernsalem, þeim hei-
lugu til þenustu.

26. Því þeir af Macedonia og Achaia hafa
velviluglega samannstóted nokurn almenneleg-
ann peningastírk, þeim fátæku heilögum, sem
eru í Jernsalem.

27. Þad hafa þeir viluglega gert, þeir eru
og þessara skuldamenn, því fyrst hiner heidnu eru
hluttakrarar vordner þeirra andlegra audæsa, þá
er þad skýlda at þeir syndu þeim aðstöð, í líkam-
legum audæfum.

28. Enn nær eg hese þetta frammkvæmt, og
innstíglad þeim þann avört, mun eg ferðast fram-
um hía yður til Spanialands.

29. Enn eg veit nær eg kem til yðar, at eg
mun koma með fullre blessan Christs evangelií.

30. Einn eg heide yður, brædur mínir, fyrir vörn Drottunn Jesum Christum, og fyrir kærleika andaus, at þer hiálped inir til at stríða í yðrum bönum fyrir mer til Guds.

31. Svo at eg frelsist frá þeim vantrúndum sem á Gydingalande eru, og at mín þionusta, sem eg gere til Jerusalem, verde þeim heilögu þaknað.

32. Svo at eg mætte fyrir Guds vilsa til yðar koma með fagnade, og endurnæra mig með yður.

33. Enn Gud fridarins sé með öllum yður, Amen.

XVI. Capitule.

Nora systur Phebeu fel eg yður á hendur, þú sem er þionustukvinna safnadarins í Kenchrea.

2. At þer meðtalid hana í Drottne, svo sem heilögum þærfer, og gered henne hiástod í hveru þvi verke, sem þú kann yðar vid at þurfa, þviat þú hefur mörgum hiástod veitt, og mer siálfum.

3. Heilsid Priscæ og Aquilæ, mínum hiálpuurum í Christo Jesu.

4. Þær sent þafa vogad sit líf fyrir mitt líf, hverum ecke allsinasta eg gere þacker, þessur allur sefnudur heidinn þiðda.

5. Og þessid þeim safnade, sem í þeirra húsi er; heilsid Epæneto mínum elskulegam, sá sem frumvæxtur er þeirra í Achaia í Christo.

6. Heilsid Marin, hver mikla mædu og erfide þesur haft med oss.

7. Heilsid Andronico og Juniano, mínum náfrændum og sambandungum, hverir nasfræger postular eru, og fyrir mig voru í Christo.

8. Heilsid Ampliano mínum elskulegasta í Drottne.

9. Heilsid Urbano vorum hiálparmanne í Christo, og Stachyno mínum elskulegum.

10. Heilsid Apelli, sem reindr er í Christo: heilsid þeim sem eru af heimele Aristobuli.

11. Heilsid og mínum frænda Herodioni. Heilsid og þeim af heimkynne Marciosi, sem eru í Drottne.

12. Heilsid Triphena, og Erphosa, þær sem erfidudu í Drottne. Heilsid Persida elskulegre, hver mikil þesur erfidadi í Drottne.

13. Heilsid Ruffo hinum ávalda í Drottne, og hans móður og minne.

14. Heilsid Asyncrito og Phlegonti, Hermann, Patrobano, Hermeni, og þeim bræðrum, sem hiá þeim eru.

15. Heilsid Philologo og Juliano, Nereni og systur hans, og Olympano, og öllum heilögum, sem hiá þeim eru.

16. Heilsid hver öðrum yðar á millo, með heilögum kofse, yður heilsar Christs söfnudur.

17. Enn eg áminne yður, góðer bræður, at þer hafið gát á þeim, sem rugl og hindraner uppburia gegn þeim lærðome, sem þer hafið lært, og trúed frá þeim sömu.

18. Þvíat þess háttar menn þína eige Drottne Jesu Christo, heildur sínum maga, og fyrer fátleg órd, og fagurlegt máltæle tæla þeir þiortu meinlaustra.

19. Þvíat yðar hlyðne er meðal þvers manns útkomen, fyrer það fagna eg yðar vegna, eun eg vil, at þer send vitrer í þínu goda, og einfallder í þínu vonda.

20. Enn Gud frídarens mun innan flámmis nidurtroda satan under yðar fatur. Náð Drottins vors Jesu Christi se með yður.

21. Yður heilsar Timotheus minn meðhialpare, og Lucius, og Jason, og Sosipater, míner náfrændur.

22. Eg Tertius heilsa yður, sem þetta bref skrífade, í Drottne.

23. Yður heilsar Gajus, minn og alls safnadarins herbergari, yður heilsar Erastus, Borgarennar siárhirder, og Quartus vor bróðer.

24. Náð Drottins vors Jesu Christi se með yður ellum, Amen.

25. Enn þönum, sem máttugur er yður at styrkja efter hlióðan míns evangelii, og predikanar af Jesu Christo, fyrer þvera sá leyndur dömur, er opinnberadur, yfer hverum frá veralldar uppháse þesur vered þagad.

26. Enn nú opinnberadur og anglystur fyrer ritningar spámannanna, efter bode eyllis Guds, trúarinnar hliðne til uppreisningar meðal allra heidinna þjóða.

27. Þeim sama Gude, sem alleina er vitur,
se dyrd fyrer Jesum Christum at eyliðu, Amen.

Ender S. Páls. Pistils til Rómbera.

Sinn fyrre S. Páls Pistill til Corinthumanna.

I. Capitule.

Paulus, sem er einn kalladur postule Jesu Christi, fyrer vilia Guds, og sá broder Sosthenes.

2. Guds söfunde í Corintho, þeim helgader eru í Christo Jesu, þeim kalludum heilögum, samt öllum þeim, sem ákalla nafu Drottins vors Jesu Christi, í öllum þeirra stöðum og vorum.

3. Náð og friður, af Gudi vorum fædur, og Drottne Jesu Christo se með yður.

4. Það er gere eg Gude mínum iáfnan yðar vegna, fyrer þá Guds náð, sem yður er gefin í Christo Jesu.

5. At þer erud fyrer hann í öllum hlutum audgader, í öllum lærdóme og í öllum skilninge.

6. Ester því sem sú predikan af Christo er fröfug vorden í yður.

7. Svo at þer hásed engann brest í nokkore gies, efterbidande auglísingar vors Drottens Jesu Christi.

8. Sá yður mun stadfestum hallda allt at lofum, svo at þer seud óstraffanleger á Dege Drottens vors Jesu Christi.

9. Því Gud er trúr, fyrir hvern þer kallader erud til samlags sonar hans Jesu Christi vors Drottens.

10. Einn eg áminne yður, lærer brædur, fyrir nafn Drottins vors Jesu Christi, at þer hafið allersaman eina ræðu, og láted eige nokkora tvístrau vera yðar á mille; heldur halldið-fastlega til samans í einn sinn, og eiune meiningu.

11. Því mer er svo sagt um yður lærer brædur, af þeim sem af Eloes heimkynne eru, at þráttan se yðar á mille.

12. Einn eg sege þar af, at sá eine sege yðar á mille: eg em Páls, sá annar: eg em Apollos, hinn þridi: eg em Cephar; hinn fiórde: eg em Christi, hvern?

13. Er Christur þá í sundurskiftur? er nokkud Páll fyrir yður krossfestur? eða erud þer skirder í Páls nafne?

14. Eg þacka Gude, at eg hese engann yðar skirt, utann Crispum og Gaium.

15. Svo at eingunn kunne það at sega, at eg hafi skirt í mínu nafne.

16. Eg skirði og heimamenn Stephanæ, fram-
ar veit eg ecke, hvert eg hese adra skirt.

17. Þvíat Christur sende mig eige til at skíra, heldur at predika evangelium, eige með orðsníld, svo at eige yrde kross Christi at engu.

18. Þvíat þetta ord af krossinum er heimskt þeim, sem förtapader verða, enn öðs, sem þjálpast, er það Guds kraftur.

19. Þvíat stendur skrifad: eg vil at engi gera vísðóm þeirra vísu, og skilning skinsamra vil eg burt varpa, hvar eru þeir byggnu?

20. Hvar eru þeir skrifstjórnar? hvar eru veraldar vitringar? þesur Gud eðke gert speke þeims þessa at heimsku.

21. Með því heinuurinn fyrer Guds vísdom, þeckte eigi Gud í hans vísðóme, þócknadest Gude það vel, fyrer fávíslega predikan þjálplega at gera, þá sem þar á trúna.

22. Með því at Gyðingar óska teikns, og Griðer spyrja at speke.

23. Enn ver predikum Christ þinn krossfesta, sem er Gyðingum at sonnu þneixlan, enn Griðum heimskt.

24. Enn þeim, sem kallader eru, bæde Gyðingum og Griðum, predikum ver Christum, Guds kraft og Guds speke.

25. Þvíat Guds fávitka er mönnum byggjare, og Guds veikleike er mönnum stírkare.

26. Alited, góðer brædur, yðar kalla, at eige eru marger spekingar efter höldenu, eigi marger völdugar, eige marger edalborner kallader.

27. Heldur það, hvað heimskulegt er fyrer þeimenum, það þesur Gud útvald, uppá það at hann gere vitringa at þneixlan.

28. Og það sem veiklegt var fyrer þeimenum, það útvalde Gud, svo at hann g. rde at þneixlan það,

það, hvað óblugt er, og það sem óedla var fyrir heimenum, og forsmáð, það hefur Gud útvalið, og það sem ekkert er, svo hann gerði það at engu, sem nokkuð er.

29. Svo at ekki höfð skuldi þróa sér fyrir honum.

30. Ut af hverum þer eruð og komið í Christo Jesu, hver oss er af Gude gerður til vísdoms, og rettlætis, og til helgunar, og til endurlausnar.

31. Svo at hver, eftir því sem skrifað er, sem sér þróa, sá þróa sér í Drottne.

II. Capítule.

Ög eg, góðir bræður, þá eg kom til yðar, kom eg eige með orðabæði, eða þárra vitssu til yðar, at bota yður gудliga predikan.

2. Því eg þellti mig ekki vita yðar á milli, utan alleina Jesum Christum þann hinn krossfesta.

3. Ög eg var þjá yður með veikleika, og með uggum og ótta míflum.

4. Mín orð og mín predika var eigi í snilldarorðum mannlegrar vitssu, þelldu í auðsyning andans og kraftsens.

5. Svo at yðar trú skuldi fest standa, eigi á mannlegri vitssu, þelldu á Guds krafte.

6. Enn það ver ræðum um, er þó speki á meðal þeirra, sem álgirder eru, ekki þessa heims speki, og eigi þessa heims höfðinga, hverer forganga.

7. Helldur segum ver af þeirre heimuglegre hulinne Guds spele, hvera Gud hefur stíðað fyrir veraldarennar upphaf til vorrar dyrdar.

8. Hvera eingenn af þessa heims hefdingum hefur þekkt; því ef þeir hefdu þekkt hana, þá hefdu þeir eige krossfest Drottinn dyrdarennar.

9. Helldur ester því sem skrifad er: Þad eigi hase auga sed, og eige eyra heyrt, og ecke í nokkurs manns hiarta komid, hvad Gud hefur fyrirbúid þeim, sem hann elska.

10. Enn oss hefur Gud þad opinnberad fyrir sinn anda, því andenn ransakar alla hlute, einnenn diupleika guddómsins.

11. Hver manna er sá, at vite, hvad í manne enum er, utan mannsins ande, sem í honum er? svo líka veit og einginn hvad í Gude er, nema Guds ande.

12. Enn ver þofum eigi meðteled þessa heims anda, helldur þann anda, sem af Gude er, svo at ver vitum hvad oss er af Gude gefed.

13. Af hveru ver og segum, eige med þeim ordum, sem mannleg vitíka kann at kenna, helldur med þeim ordum, sem Heilagur ande kanner, dæmande svo andleg efne aðlega.

14. Enn nátturlegur madur skiniar ecke af Guds anda, af því at þad er honum þeimíka, og hann fær þad eige þekkt, því þad hlýtur aðlega at dæmast.

15. Enn sá andlegur er, hann þæmer alla hlute, og dæmest af engum.

16. Þvíat hver hefur þekkt hugskot Drottins? eda hver vill kenna þonum? enn ver þofum Christi hugskot.

III. Capítule.

Ög eg, góðer brædur, kunne eigi at tala við yður, svo sem við andlega, heldur svo sem við hölldlega, líka sem við önnur língbörn í Christo.

2. Miðsk hefi eg yður til dryckar gefid, enn eige mat, þvíat þer megnúðnd það ecke þá, svo megned þer það enn nu eige heldur, með því þer erud enn hölldleger.

3. Þvíat á meðan hatur, ísf, og tvíðrægne er yðar á millu, erud þer þá eigi hölldleger, og gáged efter mannlegre vísu?

4. Þvíat ef sá einu seger: eg em Páls, og hinn annar: eg em Apollos, eru þeir þá eige hölldleger?

5. Hver er Páll? hver er Apollo? Þíðnustumenn eru þeir, fyrer hvera þer erud trúader vordner, og það sama, efter því sem Drottinn hefur hverum einum veitt.

6. Eg plantade, Apollo völvade, enn Gud hefur fríðfgun gefid.

7. Svo er nú hverke sá nokkud, sem plantar, ne hinn, sem völvur, heldur Gud, sá sem fríðfgun gefur.

8. Enn þó sem plantar, og hinn sá sem völvur, þeir eru eitt. Enn hver einn mun sitt verðlaup vðlast, efter sinu ersíde.

9. Því ver erum Guds samersfðismenn, þer erud Guds afurvinna, og Guds uppbygging.

10. Eg þese út af þeirre Guds náð, sem mee er gefin, grundvöllen lagt svo sem einn bygginn húsfasmidur, enn einn annar bygger þar yfer, eun hver einn þase gát á, hvernenn hann bygget þar yfer.

11. Þvíat einginn fær annann grundvöll lagt, enn þann sem lagdur er, hver er Christus Jesus.

12. Enn ef nokkur bygger yfer þessum grundvelli, gull, silfur, gimsteina, tre, þey, strá.

13. Þá mun hvers eins verk opinnbert verda, dagurenn mun það auglióft gera, þvíat það mun med ellde opinnberað verda, og hvílikt at hvers eins verk se, þá mun elldurinn reynslu á gera.

14. Ef nokkurs verk blifur, sem hann þesue þar yferbyggt, þá mun hann laun ödlast.

15. Enn hvers verk sem uppbrennur, þá mun hann skadsente líða, enn hann siálfur mun holpenn verda, þó svo líka sem það se fyrer elldenn.

16. Vited þer eigi, at þer erud Guds Mustere, og það Guds ánde bygget í yður?

17. Enn hann, sem fordiarfar Guds Mustere, þann mun Gud fordiarfa, þvíat Guds Mustere er heilag, hvert þer erud.

18. Tæle eingenn siálfann sig: nær nokkur yðar á mille þykfest vitur vera, verda þann at þessa þeims dára, svo at þann mege vitur verda.

19. Þvíat þessa heims speke, er heimsta hía Gude, þvíat svo er skrifað: hann hndlar þá vísu í vísðóme þeirra.

20. Og enn astur: Drottenu veit hugsaner spekinganna, at þær eru hegómlegar.

21. Fyrer því mete sig eingenn af nokrum Manne. Allt er það ydvart.

22. Se það Páll, eda se það Apollo, eda se það Cephas, eda heimurinn, se það lífed eda dandenn, se það híd nálæga, eda ókomna; allt er það ydart.

23. Enn þer erud Christs, enn Christur er Guds.

IV. Capítule.

Hver maður halde ofþ fyrer Cristi þenara, og verkstiðrnara yfer Guds leyndum dómum.

2. Nú heimta menn eige meir at verkstiðrnurunum, enn at þeir finnest trúer.

3. Enn mer er það fyrer litlum koste, at eg skule af yður dæmast, eda af einum mannlegum dege, eg dæme mig og eige siálfur.

4. Eg veit mig eigi í nokforu sekann, enn þar med eni eg þó ecke rettslátur, enu Drottenu er sá, sem dæmer mig.

5. Fyrer því dæmid ecke fyrer tímann, fyr enu Drottenu kemur, sá sem auglýsa mun einnen það í míkruum er huled, og opiunberi gera ráð hiartanna, og mun þá hverum sem einum lofstyr sþe af Gude.

6. Enn þetta góðer brædur, hese eg þydt uppá siálsann mig, og Apollo, yðar veginá, svo at þer lærdud af þekur, at eingenn hallde meir af ser, enn svo sem skrifad er, uppá það at eingenn broke ser upp móti eðrum, fyrir nokkurs manns sakar.

7. Því hver dæmer nú þig? og hvað hefur þú það, at þú hafer eige meðtekted? enn fyrst þú hefur það meðtekted, hvað hrósar þú þer þá, sem sá það hefde eigi meðtektid?

8. Þer erud nú þegar sadder; þer erud nú þegar anduger vordner, þer ríked án vor. Gæfe það og Gud, at þer ríktud, svo at ver mættum og ríka með yður.

9. Enn eg helld, at Gud hafe gert oss postula, at hinum allra andvirdilegustu, svo sem dandannum yfergesna, þvíat ver erum undurfurda ordner heimenum, og svo englum og mönnum.

10. Ver erum dárar fyrir Christs skuld, enn þer hyggner í Christo; ver veiker, enn þer sterkr; þer dyrdleger, enn ver forsmánarleger.

11. Þvíat allt til þessarar stundar þósum ver sveingd og þorsta, og erum klæðfær, og verdum barder, og þesum engann vissan samastad.

12. Erfidum og þíónum með vorum egin höndum, og nær oss er illa tiltalad, þá blessum ver; erum ver ossófter, þá lídum ver það.

13. Erum ver lastader, þá grátbænum ver, og iafnan erum ver svo sem bólvann þessarar veraldar, og hreinsunar offur allra manna.

14. Þetta skrifa eg eige uppá það eg hneirle yður, heildur áminne eg yður svo sem mín lærustu börn.

15. Því þó þer hefdud tíu þúsund læremeistarar í Christo, þá hafed þer þó eigi fedur marga, þvíat í Christo Jesu fyrer evangelium þá þese eg alid yður.

16. Fyrer því áminne eg yður, vered mínir eftersýlgarar.

17. Þar fyrer sende eg Timotheum til yðar, hver er minn lær og trúr sonur í Drottne, at þann undervise yður mína vega, þá sem eru í Christo, líka svo sem eg í öllum samfundum og allstadar kenne.

18. Þar hrofa ser nú nokkorer upp, líka sem eg munde eigi koma til yðar.

19. Einn eg mun miög snarlega koma til yðar, ef Drottinn vill, og reyna, eige ord þeirra, sem upphrokader eru, heildur kraft.

20. Þvíat Guds ríke er eige fólged í ordum, heildur í krafte.

21. Hvað viled þer? Skal eg med vendi til yðar koma, eda med lærleik og hoggværum anda?

V. Capítule.

Almennelegur rónur er, at þar seu hóraner yðar á milke, og þó slík hóran, þeirrar eigi er getid á medal heidiinna þjóða, það at nokkur skal þafa síns fedurs egin konu.

2. Og þó erud þer upphofaðer, og hafed ecke miklu frammar ein um aled, svo at þá sem þad verk þesur drögt, yrde burt tekenn fra ydur.

3. At sonnu eg ífráverande med lífama, þó nálægur í anda, þese allareidn svo sem nærverande dæmt yfer þonum, sem slíkt þesur gert.

4. At í nafne Drottins vors Jesu Christi.

5. At ydur samann konnum med mínum anda, og med krafte Drottins vors Jesu Christi, hann ofur at selia andstötunum, til hollðsins fórdiörfunar, svo at andinn se hialplegur á dege Drottins vors Jesu.

6. Yðar hrófan er eigi göd; vitid þer eigi at lítid súrdeng fyrer allt deiged?

7. Fyrer því þreinsid burt hid gamla súrdeiged, svo at þer send nýtt deig, svo sem þer erud ofyrder, því ver þesum og einnin eitt pássalamb, sem er Christur fyrer oss offradur.

8. Fyrer því helldum páska, eige í gamla súrdeige, og eige í súrdeige illskunnar og prettvísinnar, helldur í sætu deige skíleils og sannleika.

9. Eg skrifade yður til í bresenn, at þer skuldu ecke hafa at gera med hörunarmenn.

10. Engannegenn meina eg þessa heims hörunarmenn, eda ágyrndarmenn, ræninga ne blotsmenn skárgoda, annars hlýtud þer veröldena at ryma.

11. Einn nú skrifsa eg yður at þer skulud eigi hafa at gera med þá, sem er, ef þá er uoður sem sig lætur brodur þalla, og er frílluslífsmadur, eda ágyrn-

ághendarmadur, asgudadhyrðfare, eda brixlunarmadur, ofdryckjumadur, eda ræninge: með þesskonar mannum skulud þer ekki matar neyta.

12. Því hvað koma þeir við mig, sem þar fyrir sita eru, at eg skyldi þá dæma? er eige svo, at þer dæmed þá, sem fyrir innann eru? enn Gud mun dæma þá, sem fyrir utan eru: taked sjálfer burt frá yður þann sem vöndur er.

VI. Capítule.

Hvernen dirfist nokkur áf yður, sem þesur eitt: hvað þæruniál móte öðrum, at þrátt þar um fyrir ránglátum, heilður enn fyrir Heilögum?

2. Vitid þer ekki, at Heilager munu heiminn dæma? og fyrst heimurinn skal dæmast af yður, erud þer þá eige nógu vel fallner, til at dæma um litils háttar sakar?

3. Vitid þer eigi, at ver munum yfer englum dæma? hversu miklu meir þá yfer stundlegum audæfum?

4. Einn þer, nær þer hafed nokkur málaserle, um stundlegann aud, þá taked þer þá, sem hía söfundenum forsmáder eru, og seted þá til yferdómara:

5. Eg blyt at sega yður þetta til bligðunar, er þar þá með öllu einginn svo vitur yðar á mille, eda og eigi einn, sem dæma kynne á millum bróðurs og bróðurs?

6. Heilður deilar einn bróðer við annann, þar ofauá fyrir vantrúudum.

7. Þar er allareidu brestur á millum yðar, at þer hafið lagadeilur yðar á millum.

8. Hvar fyrir líðed þer eigi miklu heildur órett? eða því láted þer ekki áseylast yður heildur enn þer gered rángt og ótöfnud, og þó það við yðra brædur.

9. Vited þer eigi, at rángláter munni eigi eignast Guds ríke: láted eige villa yður, hverke fríslulísmenn, ne blótmennt skargoda, eige hörðómsmenn, ne sælgjætinga, eige heildur þá sem skem drygia með karlmönnum.

10. Eige þiðfar ne ágryndarmenn, eige ofdryckjumenn, eige hneislarar, ne ræningar munu Guds ríke erfa.

11. Og þvílíkir hafa nokkorer út af yður verid, enn þer erud nú afþvegner, þer erud helgader, þer erud rettláter, fyrir nafn Drottins Jesu, og fyrir anda Guds vors.

12. Allt leyfest mer, enn eigi er það allt nýtsamlegt. Allt leyfest mer, enn það skal eigi taka mig til fanga.

13. Fæðslann maganum, og maginn fæðslunne, enn Gud unni þetta og þitt afmá. Líkaminn at sennu eige fríslulífnadennu, heildur Drottne, og Drottinn líkamanum.

14. Enn Gud hefur uppvæð Drottinn, og svo mun hann of uppvækja fyrir sinn kraft.

15. Eða vitid þer ekki, at yðrer líkamer eru Christs límer? skýlde eg nú taka Christs líma, og gera þar af skælnnar límn, það se stærre.

16. Eða vitid þer ecke, at hver hann samlagar sig skæluene, at sá er einn líkama með henne? Því þau g munu, seger hann, tvö í einu hólldi vera.

17. Enn hver hann samteinger sig Drottne, sá er einn ande með honum.

18. Elhed frillulífnadinn, þvát allar synder, hverar madurinn dryger eru utann hans líkama, enn hver frillulífnadenn dryger, sá syndgar við sinn eginn líkama.

19. Eða vited þer ecke, at ydrer límer eru umstere þeilags anda, sem í ydur er, þann þer þafed af Gude? Þer erud og eige ydrer sjálfra.

20. Þvát þer erud yru verde leypster. Þar fyrer veggamíd Gud í ydrum líkama, og í ydrum anda, sem Guds eru.

VII. Capitule.

Um það þer skrifudud mer til, andsvara eg, at manneuum er godt at hann snerte eigi konu.

2. Enn fyrer frillulífnadar saker, þá þafe hver einn sína egen konu, og hver einn þafe sinn egen mann.

3. Madurinn gere kvinnunne sína skýlduga góðvilld, slíkt híd sama kvinnan manneuum.

4. Konan þefur ecki valld síns líkama, heildu yr madurinn, líka og einneun madurinn þefur eige valld síns líkama, heildur konan.

5. Halldu hverugt sig frá øðru, nema það se af beggia samþykke, um stundarsaker, svo at þer send þess lidugre til fæstu og þanahallds, og koniid

komid síðann astur til samans, svo at andskotenn freiste yðar ecke, fyrer yðar óskirllis sakar.

6. Þetta sege eg af vorlunseme, og eige efter skipan.

7. Enn eg villde helldur, at aller menn væru svo sem eg em, enn hver einn hefur sína eginlega gief af Gude, einn at sonnu svo, enn annar svo.

8. Enn þad sege eg þeim ógiftu og eckum, at þeim er godt, ef þeir blifa svo sem eg.

9. Enn ef þeir fá ser eige hallded, gifest þeir þá, þvíat betra er at gifest enn at brenna.

10. Enn þeim sem gifter eru byd eg eige, helldur Drottinn, at konan skili sig eigi vid maunenn.

11. Enn ef hún adskilst, þá blife hún utan hiúskapar, eda forlífe sig vid sinn mann, og madurinn forláte eigi sína eginloun.

12. Hinum edrum sege eg, enn eigi Drottinn, at ef einhver bróder hefur vantrúada konu, og henni hagar at búa vid hann, þá skili hann eigi vid hana.

13. Og ef sú kona er, sem vantrúadann mann hefur, og þad hagar honum hía henni at búa, þá skili hún eigi vid hann.

14. Þvíat vantrúadur madur er helgadur fyrer konuna, og vantrúud kona er helgud fyrer mannenn, annars væru born yðar fang, enn út eru þan heilög.

15. Enn ef hinn vantrúade frastilur sig, þá látid hann frastilia sig, því bróder eda systir eru eigi

eigi forbundinn í þann máta, því Gud hefur ofs í frid kallad.

16. Eða hvað veitst þú það kona, nema þú kunner at gera mannenn hólpenn? eða þú maður, hvað veitst þú, nema þú geter gert konuna hjálplega? Þó ester því sem Gud hefur hvernum einum átdenlt.

17. Hver og einn, ester því sem Drottinn hefur þann kallad, þá gänge hann, og svo stícka eg það til í öllum sfsandum.

18. Er nockur umskorinn kalladur, sá æffe eigi yferháðar, er og nockur kalladur í yferháðenne, láte sá eigi umskera sig.

19. Umskurnen er ecke, yferháðin er og ecke, heilidur vardveiting Guds bodorda.

20. Hver einn blífe nú í sinne kalla, sem hann er inne kalladur.

21. Ef þú ert einn þræll kalladur, þá haf þar eigi áhyggju fyrir; enn geter þú friáls verid, þá neht þú þess miklu heilidur.

22. Þvíat hver hann er þræll kalladur í Drottne, sá er frelsinge Drottins, líka og einmenn hver hann er frelsinge kalladur, sá er þræll Christi.

23. Þer erud dyru verde kenspter; verid eigi þrælar manna.

24. Hver og einn, góðer bráður, í hverre stett sem hann er kalladur, þar blífe hann í þíá Gudi.

25. Enn um megar þef eg ecke bodord Drottins, þó sege eg mína meining, sem sá þefur missunsemd óðlast af Gude, til at vera trúr.

26. Því meina eg nú þat godt vera, fyrir nálegrar naufpurstar saker, at mannenum se þad godt svo at vera.

27. Erþú vid konuna bundinn, þá sæk eigi efter laus at vera, enn erþú konulans, þá leita eigi kvoufáugs.

28. Enn þó þú kvöngest, syndgar þú ecke, og þó at ein meir gifest, syndgar hún eigi, þó munu þesskonar þolldisins harmkvæle þafa, enn eg þyrme ydur giarnan.

29. Þad sege eg ydur, góðer brædur, at tímunn er naunnur: frammar er þad meiningin, at þeir sem eiginkvænter eru, at þeir seu svo sem þeir þesdu engar.

30. Og þeir sem harma, svo sem þermudu þeir eigi; og þeir sem fagna, sem fegnudu þeir eige, og þeir sem kaupar, svo sem eiguðust þeir ecki.

31. Og þeir sem tíðla þennann þeim, þeir vanbruke hann eige, því þessa þeims fríðleike forsgengur.

32. Enn eg villde at þer værud utan áhyggju: hver ókvæntur er, sá ber áhyggju um þad sem Drottins er, hvernin hann mege Drottin þócknast.

33. Enn hver eiginkvæntur er, sá ber áhyggju um þad, hvad þeimsins er, og hvernin hann mege þásfeyrunne þócknast.

34. Adskiltanleg grein er á millum meyar og manus konu. Hin ógista ber áhnggu um það, hvað Drottins er, svo hún se heilög í lífama og anda, eun sú sem gift er, sú ber áhnggu um það, hvað heimsins er, og hvernin hún mege mannum þóknast.

35. Eunn þetta tala eg til yðar gagnsemi, eigi fyrer þú, at eg leggi snöru fyrer yður, heilður þess vegna, at það er hæfiligst, og at þer meged iafnann óþhindrader Drottne þíðna.

36. Eunn ef nokkur þykist síá, at ser mune torvellðlega vegna med sína dóttur, med því, at giasfordisins tíme er kominn, og það vill eigi ødrusvis vera, þá geri hann það honum líkar; hann syndgar eigi, hann láte þau giftast.

37. Eunn ef nokkur fastlega ásetur ser, med því hann er óþvingadur, hafande valld síns eginulegs vilja, og stadfester í sínu hiarta, at vardveita sína dóttur, hann gerer vel.

38. Og hver sem gifter (sína dóttur) síá gerer vel. Eunn ef hann gifter þana eigi, síá gerer betur.

39. Kvinnann er lögmaðleunn únderbundin, svo lenge sem hennar maður lifer, eunn nær hennar maður er látiun, svo er hún friðals sig at gista hverum hún vill; þó skal það ske í Drottne.

40. Eunn þó er hún sælli ef hún blífur svo, efter minne meiningu, eunn eg heilð það, at eg muni og hafa Guds anda.

VIII. Capítule.

Enn um það sem skúrgodum offrast, þá, vitum ver (svo þrist þer), því ver aller höfum þá skinseme: þessi skinsemi hún blæs upp, enn færleikurenn bæter um.

2. Nú ef einhver lætur sér þykja það, hann viti nokud, hann veit enn ecke, svo sem hönum ber at vita.

3. Enn ef sá er einhver sem elskar Gud, hann er af hönum elskadur.

4. Svo vitum ver nú af þeirre fæðslu, sem skúrgodum offrast, at skúrgodid se hegómi i heimenum, og at þar se eingenu Gud, nema sá eine.

5. Og þó at þar seu nokkorer sem Guder kallast, hvert það er á himne, eða á iordu, með því, at marger eru Guder, og marger Drottmar.

6. Þá höfum ver þó ecke utann einn Gud, fæðurenn, af hverum aller hluter eru, og ver i hönum; og einn Drottinn, Jesum Christum, fyrer hvern aller hluter eru, og ver fyrer hann.

7. Enn þessa skinseme hafa eigi aller, þvíat nokkorer hafa gert sér samvitfku ennú um skúrgodenn, og eta það fyrer skúrgoda fæner, þar með saurgast þeirra samvitfka, með því hún er svo veif.

8. Enn fæðann batar of ecke fyrer Gude: etum ver, þá erum ver eigi betre fyrer það, etum ver og ecke, þá verðum ver eigi verre fyrer það.

9. Enn stáid svo til, at þetta ydart svelsi verde eigi til ásteitingar þinum veiflu.

10. Því ef nokkur sái þig, þú sem skinssemina hefur, sitja til bords í godahúsi, verður þá eige hans samvitka, með því hann er breiður, upp hvött at eta skárgodasörner?

11. Og svo fyrerferst þinu breiðe bróðer vegna þinnar skinssemi, fyrer hvern Christur er þó lífátinn.

12. Og nær þer syndged svo við yðvarn bróður, og sláid þeirra breiðka samvitka, þá syndged þer við Christum.

13. Hvar fyrer, ef sedan hneislar bróður minn, skyllde eg helidur alldrei kiet eta, svo at eg gerde ekki hneisre mínum bróður.

IX. Capitule.

Em eg eige postule? em eg eige friáls? hese eg eige sed Drottinn vorn Jesum Christum? erud þer ekki mitt verk í Drottne?

2. Og þó eg se eigi annara postule, þá em eg þó yðar postule, því inuðigle míns postullegs embættis erud þer í Drottne.

3. Enn andsvar mitt, til þeirra sem mig atspyrja, er þetta:

4. Höfum ver ekki valld til at eta og drecka?

5. Höfum ver ekki valld til einhverra systur, egnartinu með oss at flytia, líka sem adrer postular og bróður Drottins, og Cephas?

6. Eða höfum alleinasta eg og Barnabas enga magt til ekki at erþda?

7. Hver fer nokurn tíma í stríð á sinum egin mála? hver plantar víngharð, og etur ekki af hans ávorte? eða hver fodrar hjerð, og neyter ekki af miðli hjarðarinnar?

8. Tala eg þetta eftir mannegre síðvenni? seger og ekki lögmálid þetta?

9. Þvíat þar stendur skrifad í Moysis Lög- mále: eigi skalt þú málbinda naut þad, sem þrefker, hvert ber Gud áhyggju fyrir nautunum?

10. Eða seger hann ekki þetta í alla stæde vorra vegna? þvíat fyrir vorar sakir er þetta ritad, af því hann sem plæger skal plægja í von- inne, og sá sem þrefker, hann skal þrefka í von- inne, svo at hann verðe hlutfakare sinnar vonar.

11. Þvíat verður þú þið andlega, er þad mikils verðit, þó at verður upphæfnum þið líkam- lega?

12. Og ef þið adrer eru hlutfakendur þessara maðtar þið þið, þið fyrir skuldum verðe eige miklu framar? enn verður þið eigi tíðlad þessa maðt, þið umlíðum verðe allrahanda, svo at verður gerdum Christi evangelio enga hindran.

13. Þið þið, at þið sem fórnir fara, eta af því sem fórnfært er? og þið sem altarenu þiðna, þið not af altarenu?

14. Þið svo þið og Drottinn tilskíðad, at þið sem evangelium kunngera, skulu af evan- gelio næring þið.

15. Enn ekki þessara þið eg tíðlad. Enn eg skrífa eigi þið þið þið, at svo skulu þið mig verða gert, því þið være mer þið

daudum at vera, enn það, at nokkur skyldi mína þrósum at engu gera.

16. Því það eg predika Guds evangelíum, þá má eg eigi þrósa mer af þú, þvíat eg á það at gera, og ve se mer þá, ef eg predika ekké evangelium.

17. Gere eg það viljugur, þá fór eg laun, enn ef eg gere það naudugur, þá er mer þó það embætti á hendur falid.

18. Hvað eru nú þá mín laun í því, eg predika evangelium Christi, og gere það sama viljugur, engum til kostnadar, svo at eg misbrúke eigi mitt frelsi í evangelíu?

19. Því þó eg se friðs fyrer öllum, þá hefi eg þó gert siðfann mig at hvers manns þíðu, svo at eg vinne marga af þeim.

20. Þvíat Gyðingum em eg ordinn svo sem Gyðingur, at eg vinne Gyðinga, og þeim sem under lögmalenu eru, em eg ordinn svo sem under lög máls, at eg vinne þá sem under lögmalenu eru.

21. Og þeim sem án lög máls eru, em eg ordenn, svo sem án lög máls, sem eg em þó eigi án lög máls fyrer Gude, heldur em eg í Christi lög máls, svo at eg vinne þá sömu, sem án lög máls eru.

22. Þeim sem breiðfer eru em eg ordenn sem väre eg breiðfur, svo at eg vinne hina breiðfu: öllum em eg ordinn alsháttar, svo at eg gere allstadar einhverja hiðvilega.

23. Enn þetta gere eg vegna evangelii, svo at eg verðe þess hluttakare.

24. Eða vitid þer ecke, at þeir sem á sfeids enn hlaupa, at þeir aller hlaupa, enn einu er sá sem hnossid tekur? hlaupad uð og svo, at þer höndlid þad.

25. Enn hver sá sem slæst, hann varar sig við öllu, þeir at sennu, uppá þad þeir öðlest forgengelega fóronu.

26. Enn ver óforgengelega: enn eg hleyp, eige svo sem fyrer þid óvísfa; eg slæ, eige svo sem sá, sem í vindenn slær.

27. Hellsdur tem eg minn lífama og þíðe hann, svo at eg predíðe þad eigi öðrum, og verðe sjálfur ræfur.

X. Capitule.

Enn eg vil eigi dylia fyrer yður, lærer brædur; at vórer feður voru aller under þíhennu og aller gengu þeir yfer háfid.

2. Aller eru þeir og skirder under Mose med þíhe, og med síð.

3. Og aller hafa þeir neytt einslags andlegrar fæðu, og aller hafa þeir einslags andlegann dryck druckid.

4. Því þeir drucku af þeirre andlegre hellu; sem þeim eftersölge, enn þú hella var Christur.

5. Enn á þeim velslestum hafde Gud enga þecknan; af því eru þeir nidurslegner í eydemörku.

6. Einn þetta er sked ofs til fyrermindar, svo at ver skyldum eigi lyst hafa til þess illa, svo sem þeir höfdu lyst.

7. Gerest og eige blótmenn skárgoda, líka svo sem nokkorer af þeim urdu, efter því sem skrifad er: fólkid setteft nidur at eta og drecka, og stóð upp at leika.

8. Dryged og eige hóraner, svo sem nokkorer af þeim drygdu hóraner, og fellsu á einum dege þriár þúsunder og tuttugu.

9. Freistum og eige Christs, svo sem nokkorer af þeim freistudu hans, og fyrersförust af höggormum.

10. Møglid og eige, líka sem nokkorer af þeim mögludu, og fyrersförust af fordiarsfaranum.

11. Þetta allt skede þeim til fyrermindar, enn það er skrifad ofs til vidvörunar, yfer hvera at heimisins ende er kominn.

12. Fyrer því, hver hann lætur ser þykja at hann stande, gefe sá vel gæm at, at hann falle eige.

13. Fyrer yður þesur enn nú enginn freistne falled, utan mannleg, enn Gud er trúr, sá eigi tillætur at yðar se freistad framur enn þer formegned, þessdur gerer hann þá endingu á Freistingunne, at þer geted það þolad.

14. Þar fyrer, míner elskfulegustu, stýed frá ská godadýrdan.

15. Svo sem vid vitringa tala eg, dæmed þer þvad eg sege.

16. Sá blessaðe fálseikur hvern ver blessun, er hann eðke hluttekning Christi blóðs? og það braud, hvert ver bríðrum, er það eige hluttekning Christi líkama?

17. Þvíat það er eitt braud, svo erum ver marger einn líkame, með því ver verðum aller eins brauds hluttakarar.

18. Hygged þer at Ísrael efter hölldenn; at þeir sem föruernar eta, eru þeir eðke alltarefins hluttakarar?

19. Hvað skal eg nú þá sega? eða skal eg sega at skúrgodid se nokud? eða at skúrgoda förner seu nokud?

20. Enn eg sege, at það, hvað þiner heidnu offra, það offra þeir dæflenum, og eigi Gudi: nú vil eg eigi at þer verded hluttakarar með dæflunum.

21. Eigi fáed þer í seinn druckid fálseik Drottins og dæflanna fálseik; þer getid og eðke í seinn hluttakarar orded matbords Drottins og matbords dæfulfins.

22. Eða vilium ver þrátta vid Drottinn? hvert erum ver hönum sterkare?

23. Mer leyfast sannlega aller hluter, enn þeir bata eigi aller; mer leyfest allt, enn það er eigi allt til uppbyggingar.

24. Eingenn leite þess hvað hans er, heldur hver það, hvað annars er.

25. Allt hvað á Ríetmángara torginu er til selu, það etid, efterspyriande at engu, svo at þer væged samvitfunne.

26. Þvíat iðrdenn er Drottins, og allt það sem þar er inne.

27. Enn ef einhver af þantrúðum þyður yður til snæðings, og þer viled þángat gánga, þá etid af öllu því sem fyrir yður verður sett, og spýred einfis, at þer vægid samvitssunne.

28. Enn ef nokkur seger til yðar: Þetta er skárgoda offur, þá etid ecke, fyrir þess sakar, sem það seger yður, at þer vægid samvitssunne þvíat iðrdenn er Drottens, og hvað þar er inne.

29. Enn eg sege þetta eige um þína egin samvitssu, heildur þins annars. Þvíat hvæ fyrir skulde eg mitt frelsi dæmast láta af annarlegre samvitssu?

30. Því ef eg nente þess með þacklæte, hvær fyrir skulde eg þá lastadur verða um það, sem eg gere Drottne þackar fyrir?

31. Hvert þer nú eted eda drecked, eda hvað þer gered, þá gered það allt til Guds dýrðar.

32. Gered enga þneirlan, hverke Gyðingum ne Griekum, ne Guds safnade.

33. Ekka svo sem eg gere mig hverum manne gedfellsdauð i öllu, eige atleitande hvað mer, heildur hvað mörgum er gagnlegt, svo at þeir þjálspleger verða.

34. Verid míner eftersýlgarar, svo sem eg em Christi.

XI. Capítule.

Eg lofa yður, góðer brædur, at þer minnist mín í öllum stöðum, og þalldid þann síðvana, þvern og eg sette yður.

2. Enn það vil eg, at þer vitid, at Christur er þvers manns þesud, enn konunnar þesud er madurinn, enn þesud Christi, er Gud.

3. Og hver sa madur sem þidur eða syngur og þesur nockud á þesde, þann óvirðir sitt þesud.

4. Og hver sa kona sem þidur eða syngur, með þeru þesde, þán óvirðir sitt þesud, því það er eins, sem väre þeunar þesudþár í burtu rakad.

5. Vile þún eigi þylia sig, þá afrakest þennar þesudþár. Enn fyrst það er lidit fyrer konuna at þasa afrakad þár eða flípyt, þá þyli þún sig.

6. Enn kallmadurinn skal eige þylia þesuded, með því þannu er Guds mind og sóme. Enn konan er mannsins sóme.

7. Þvíat madurinn er eige af konunne, þelldur konan af mannum.

8. Madurinn er eigi skapadur vegna konunnar, þelldur konan vegna mannsins.

9. Þar fyrer skal konan þasa yfer sínu þesde þylu vegna þinna forvitnu.

10. Og þó er hverki madurinn án konunnar, ne konan án mannsins í Drottne.

11. Þvíat líka svo sem konan er af mannum, svo kemur og madurinn fyrer konung, enn aller hlutir af Gude.

12. Dæmed þer siðlfer yðar á mille, hvert það hæfer konunng at biðja fyrer Gude berhøfðud?

13. Kenner yður ecke nátturan siðl, at það se lyte fyrer karlmannenn at láta fer vara lángt hár.

14. Enn konunni söme at hún hase sídt hár; af því hárid er henne til Fylingar gefid.

15. Enn ef sá er einhver yðar á mille, sem þráttunarsamur vill vera, hann vite það, at ver hofum eigi flkann síðvana, og eige hellsdur Guds sfsnudur.

16. Enn þetta hlýt eg at biðða, og kann ecke at losa það, at þer komid eigi tilfammans med betre vísu, hellsdur med verre vísu.

17. I fyrstu, þá þer komid tilfammans í samfundunum, heyre eg, at þar er sundurlynde yðar á mille, og eg trúe því at nockuru leite.

18. Þvíat þar hlióta flokadrættir at vera yðar á mille, svo at þeir sem rettsinnader eru, opinberer verde yðar á mille.

19. Þá þer komid nú tilfammans, þá verður þar eigi hallðin Drottins kvøldmáltid.

20. Því nær þar skal kvøldmáltid hallðast, þá tekur hver sína egin fædu áður, og sá eine er hångradur, hinn annar er druckinn.

21. Hvert hased þer eingen hús, hvar þer kunned at eta og drecka inne, eða forsmæd þer Guds sfsnud, og forsmæd þá sem ecke hafa? hvað skal eg sega yður? skal eg losa yður? i þessu losa eg yður ecke.

22. Eg meðtók það af Drottne, sem eg hefse yður gefid, af því, at Drottinn vor Jesus, á þeirre nótt sem hann var svífinn, tók hann braudid.

23. Gerde þacker, braut það og sagde: takid, etid, það er minn líkame, sem fyrir yður verður brotinn, gerid það í mína minning.

24. Efta einninn kálkenn, eftir fólldmáltidina, og sagde: þesse kálkurn er nyr sáttmálid fyrir mitt blóð, gerid þetta, svo oft sem þer dreckid í mína minning.

25. Þvíat svo oft sem þer berged af þessu braude, og drecked af þessum kálki, skulud þer lungera danda Drottens þángad til hann kemur.

26. Hver hann etur úr af þessu braude, og dreckur af þessum kálki Drottins óverdugur, sá er sekur við hólud og blóð Drottins.

27. Einn hver maður vróse sig sjálfur, og ete svo af þessu braude, og drecke svo af þessum kálki.

28. Þvíat hver hann etur og dreckur óverdugur, sá etur og dreckur sjálfum sér dóm, með því hann gerde ekki greinarmun á Drottins líkama.

29. Fyrir því eru svo marger síðler og veikur yðar á mille, og þeir marger sem sofnader eru.

30. Því ef ver dæmum oss sjálfir, þá verðum ver eige dæmder.

31. Einn nær ver dæmumst, þá verðum ver af Drottne tryptater, uppá þat ver fyrerdæmumst eige með heimenum.

32. Þyrir því, brædur mínir, nær þer komid til samans at neyta, þá bide hver annars.

33. Einn ef einhver þúgrar, þá ete sá heima, svo at þer komid eigi saman til dónsáfallis, enn hit annað vil eg skicka þá eg kem.

XII. Capítule.

Al þeim andlegu giesum, vil eg ecke dylia fyrir yður, góðer brædur.

2. Þer vited at þer vorud heidner, og gengud burt til mállausra þérögöda, svo sem þer úrdud tilleidder.

3. Þyrir því þúngere eg yður, at einginn sá sem fyrir Guds anda talar, formæle Jesu. Og eingenn sáe Jesum Drottinn kallad, utan fyrir Heilagann anda.

4. Þar eru margvíslegar gíaser, enn þar er einn Ande.

5. Þar eru margséttud embætte, enn einn Drottinn.

6. Þar eru margséttader kraftar, enn einn Gud, sem verkar alla hlute í öllum.

7. Einn í sérhverum einum andshna sig gíaser andans, til almenneglegrar iustendar.

8. Einum verður gefid fyrir andann at mæla af vísðome, enn öðrum verður gefid at tala af fríaseme, efter þinum sama anda.

9. Öðrum tekí í sömum anda, enn þinum gíaser lækninga í sömum anda.

10. Öðrum kraftaverk at gera; öðrum útleggingar gift; öðrum at gera atskiljanlega grein andanna; þínum öðrum mærgþáttud tångumál; enn öðrum útlegging tångumálanna.

11. Enn allt þetta verkar einn og same ande, stíðtande serhverum sitt, efter því sem hann vill.

12. Þvíat líka svo sem einn líkame er, og þesur þó marga lime, enn aller límer einn líkama; þó þeir seu marger, þá een þeir þó einn líkame; líka svo er Christur.

13. Þvíat ver erum fyrer einn anda, aller í einn líkama stíðder, hvert ver svo erum. Gyðingar eda Griðer, þrælar eda frelsingar, og erum svo aller til at vera einn ande rífluglega gáfader.

14. Þvíat líkamenn er eigi einn limur, þessdur marger.

15. Og ef fóturinn segde: Eingin þond em eg, þar fyrer em eg eigi limur líkamans, stíðde hann nú þar fyrer eigi vera líkamans limur?

16. Og ef eyrad segde: Eg em eigi auga, þar fyrer em eg eeki limur líkamans, stíðde þat saker þess eigi vera líkamans limur?

17. Því ef allur líkamenn være anga, þvar være þá þeyrenn? Ef allur líkamenn være þeyren þvar være þá ilmingen?

18. Enn nú þesur Gud sett limena, og þvern einn þeirra serdeilislega á líkamann, svo sem hann þesur vilíad.

19. Enn ef aller límer væru einn limur, þvar være þá líkamenn?

20. Evo eru nú limerner marger, enu líkamenn einn.

21. Þvíat augað má eigi sega hendenne: Eg þarf þín egi við; eða þar í mót þesudid til sótanna: Eg þarf eigi yðar við.

22. Miklu heildur, þeir limer líkamans sem ofs synast breiðkast vera, þeir eru naundshulegast.

23. Og þá ver reifnum óterlegasta, þeim semu leggium ver mestann söma til; og þá sem ofs eru lyte at, þridum ver mest.

24. Þvíat þeir sem ofs þrida, þurfa þess egi við, enu Gud þesur líkamanum svo samannblandad, og gefid þeim þurftugu limum þinn mesta söma.

25. Evo at einginn ágreiningur se á líkamanum, heildur at hvér limur ber: jafnan áhyggju fyrer öðrum.

26. Og ef einn limur lídur, þá líða aller limer með, og ef einum liminum verdur söme veittur, þá samfagna þennum aller limerner.

27. Enn þer erud Chrísti líkame og limer, hver efter sinne deilid.

28. Og Gud þesur sett í sósudinn, í fyrstu Postula, þá spámenn, í þridia máta lærefedur, efter þessa þá, sem kraftaverk gera; þar nærst þá sem læfnings-giafer þafa; viðhjálpas; stöðnara; þá sem tala mægháttud tångumál.

29. Eru þeir aller Postular? Eru þeir aller ritninganna útleggiarar? Eru þeir aller lærefedur? Eru þeir aller þeir menn, sem kraftaverk gera?

30. Hafa þeir aller læfnings-gift? Tala þeir aller mǫrgháttud tungumál? Kunna þeir aller út at leggja?

31. Einn efterstundid þeim þinum bestu gáfum, og eg vil vísa yður enn ædra veg.

XIII. Capítule.

Vó at eg talade tungum manna og engla, og þefde ecki kærleika, þá være eg einn þliðmande málmur, eda þvellande bialla.

2. Og þó at eg þefde lítlegingar gáfu, og visse alla leynda hlute og allan vísdom, og þefde alla trú, svo at eg stollen úr stad þrærde, enn þefde egi kærleika, þá væri eg ecki.

3. Og þó at eg gæfe allar mínar egur fátækum, og eg lete brenna minn lífama, og þefde ecki kærleika, þá være mer þat eingu nýtseme.

4. Kærleikur er þolinmóður, og vingiarnlegur; kærleikur vandlæter eigi; kærleikur gerer ecki illmannlega; eigi blæs hann sig upp.

5. Hann er eigi ofstopasamur; eigi leitar hann þefs, hvað hans er; hann lætur eigi gera sig reidsann; hann leitar ecki efter skada.

6. Eigi fagnar hann yfer ránglæte, enn fagnar sannleika.

7. Hann umber alla hlute; hann trúer öllu; hann vonar allt; hann umlíður alla hlute.

8. Kærleikur þreystest eigi: Spádómunum mun liuna, og tungumálunum mun liuna, og skinsfeminne mun liuna.

9. Þvíat

9. Þvíat vorer vitðniuner eru hálfverf, og vorar spásagner eru hálfverf.

10. Enn nær þat kemur, sem algeit er, þá kinnar þat sem hálfverf er.

11. Þá eg var barn, talade eg som barn, og eg var forsiðill sem barn, og eg hugfode sem barn, enn þá eg gerdest maður, lagde eg af þvad bernstlegt var.

12. Nú síðum ver í þuggsið, svo sem í ráðgátn, enn þá auglite til auglitis, nú þeck eg at nockorinn parte, enn þá mun eg þeckia svo sem eg en þeckur.

13. Nú blífa þesse þrír, tré, von, lærleikur; enn lærleikur er mestur af þessum.

XIV. Capítule.

Stunded efter lærleika, og kostgæfid andlegar gáfur, enn þó mest, at þer mættud útleggja ritningarnar.

2. Þvíat hann sem tångur talar, hann talar eigt mönnum, heldur Gude, þvíat þonum þlyder eingenn, enn í andanum talar hann leynda dóma.

3. Enn hann sem útleggur, sá talar mönnum til uppbyggingar, og til áminningar, og til huggunar.

4. Sá tångur talar, hann forþetrar sjálfann sig, enn sá sem ritningarnar útleggur, hann forþetrar Guds sefund.

5. Eg villde at þer kynnud aller tångur at tala, enn þó miklu heldur, at þer kynnud at

átleggja, þvíat sá sem útleggur, hann er þeim meira sem túngur talar, útann at svo se, hann legge þat einninn út, svo at söfnudurinn fái þar af forbetran.

6. Enn nú, góðer brædur, þó eg kæme til yðar, og talade framande túngur, hvað være eg yður gagnlegri? Nema eg talade til yðar annað: hvert fyrir opiunberan, eða fyrir skinseme, eða fyrir átlegging eða fyrir lærðóm.

7. Þeim hlutum er svo háttad sem hlióða, enu lífa eigi? Hvert þat er nú pípa eða harpa, fyrst þat gefur engann greinelegann hlióm af sér, hvernenn má þá vitast, hvað pípad er, eða hvað á hörpu er spílad?

8. Og ef lúdurinn gefur óskilmerkelegt hliód, hver mun þá vilja hlíast til bardaga?

9. Líka eins erud þer, nær þer talið framande túngur, utan þer gefið framm skilmerkelega ræðu, hvernenn má þá vitast, hvað talad er? Þvíat þer taled í vind.

10. Sannlega er margt raddar þin í heimunum, og þó er ekki þeirra, sem eigi hafa sitt hliód.

11. Og fyrst eg veit ekki þyding raddarennar, þá verð eg þeim sem talar, óskilianlegur, og hann sem talar, verður mer óskilianlegur.

12. Svo og líka þer, fyrst þer erud ástundande þær andlegu gáfur, þá leitið ester því at forbetra söfnudenn, uppá þat þer kunneð at hafa alla hlute ríflulega.

13. Hvar fyrir, sá sem framande túngur talar, hann bíðs svo, at hann útlegge þat einninn.

14. Því fyrst eg þið með tūngunne, þá þiður og minn ande, enn mín meining gerer engum manne ávort.

15. Hverninn skal þat þá vera? Þat skal svo vera; eg vil þiðia með mínum anda, og eg vil þiðia með mínu hugskote: Þsalma vil eg syngia í andanum, og eg vil þsalma syngia með hugskotenu.

16. Enn þá þú þessfar í andanum, hverninn skal þá. þá sem í leikmans stad stendur, amen sega til þinnar þackar gerðar, með því hann veit ecki, hvað þú seger?

17. Samulega gerer þú góðar þacker, enn þinn annar betrast þar eigi af.

18. Eg þacka Gúde mínum, at eg tala fleire tūngur, enn aller þer.

19. Enn þessdur vil eg tala fimmm ord í safnadenum með mínu sinne, svo at eo kenne øðrum, þessdur enn annars þu þusuunder orða með tūngunne.

20. Góðer þrædur, verid eigi þörn í þfilninge, þessdur verid þörn í illsku, enn verid algerðer í þfilningenum.

21. Í loqmálenu er svo ritad: Eg mun með annarlegum tūngum og annarlegum verum tala til lyðs þessa, og eigi munu þeir mig þó enn svo þeyra, seger Drottenn.

22. Þar þrædur eru tūngur til teifns, eigi þeim sem trúa, þessdur vantrúndum, enn gift útleggengar ritninganna er egi vantrúadra, þessdur trúadra.

23. Þótt nú allur söfandurinn kæmi tilsamans í einn stad, og talaðe allar tungur, ein þar genge inn leikmadur, eða vantrúadur, mundi þeir eige sega, at þér væruð ærér?

24. Enn ef þeir aller utlegðu ritningar, og þar genge inn einhver vantrúadur, eða leikmadur, sá yrde þegar af öllum þeim reiður, og af öllum dæmdur.

25. Og það í hans hjarta er hulid, yrde þá svo opinnberad, og svo vere hann frammfallande á sitt andlit, Gud at tilbidla, það vidurkennande, at Gud se sannarlega með yður.

26. Hvernenn er það þá, góðer brædur? þegar þér komid tilsamans, þá hase hver yðar einn lofspsalm, eða hase hann gift lærdöma, hase hann gift tungumála, eða hase hann opinnberauer, eða hase hann gift útleggingar, þá láted það allt ske til betrunar.

27. Og ef einhver talar framande tungur, þá verde það annaðhvort af tveimur, eða mest af þremur, einum efter annann; enn einn út leggi það.

28. Enn ef hann er einginn útleggare, þá þeige hann í samfundunne, og tale ser sjálfum og Gude.

29. Enn útleggara ritninganna tale tveir eða þeir, og hiner dæme þar um.

30. Enn ef einhver fær opinnberan, sem þar hía situr, þá þeige hinu fyrre.

31. Þvíat aller meged þér tálka ritningar, einn efter annann, svo at aller lære, og aller verde áminnt.

32. Þvíat gáfur þeirra, sem ritningarnar tálka, eru tulkurum undervorðnar.

33. Þvíat Gud elskar eigi ósidsme, heldur sidsme, svo sem í öllum sfsnudum heilagra.

34. Þáted yðar þvinnur þeigia í sfsnudennum, þvíat þeim má eigi lenfast at tala, heldur undersgefna at vera, efter því sem lögmálid vottar.

35. Enn ef þær vilja nockud læra, þá sýr þær menn sína at því þeima. Þvíat þvinnunne er það lyte, at tala í sfsnudennum.

36. Eða er Guds ord af yður útkomid? eða er það til yðar alleina komid?

37. Ef nockrum þýfer, at hann se útleggare ritninga eða at hann hase nfernátturlega gift, þá gaungæse hann hvað eg skrifa yður, þvíat það eru bodord Drottins.

38. Enn ef nockur er sfinlaus, þá se hann sfinlaus.

39. Þýrer því, góder brædur, verid kostgæfer í at út þidaritningarnar, og þýrer bióded eige framande tångur at tala.

40. Þáted allt síðsamlega og efter reglu tilgánga.

XV. Capitul.

Enn eg minne yður, góder brædur, á það evangeliu, sem eg kunngerde yður, hvert þer og medtókud, í hveru þer og standed.

2. Þýrer hvert þer og verded hiálspleger, med þeim hette, sem eg kunngerde það yður, ef þer hased, því hallded, utan at svo se þer hafid því til ónyttis trúad.

3. Þvíat eg gaf yður í fyrstu, hvað eg meðtók, það, at Christus se líflátinn fyrir vorar syndir, eftir ritningunum, og at hann se gráinn.

4. Og uppástur risinn á þrida dege eftir ritningunum.

5. Og það hann se sedur af Cephas, og eftir það af hinum tólfi.

6. Og eftirá var hann sedur meir enn af fimmtíu hundruð bræðrum í senn, af hverum mætti enn lífa, enn nokkrorer eru burtsofnader.

7. Og eftir það er hann sedur af Jacobo, og síðann af öllum postulunum.

8. Enn síðarst allra þeirra, svo sem af öðrum bróðrabærum burde, er hann sedur af mér.

9. Þvíat eg em síðstur postulanna, og em eige verdugur, at eg skule postule heita, fyrir það eg össókn veitte Guds sofnuðe.

10. Enn af náð Guds em eg, það eg em; og hans náð í mér hefur eigi forgefins verid, heldur hefi eg miklu meir erfíðad enn aller þeir adrer, þó eige eg, heldur sú Guds náð, sem með mér er.

11. Það se nú eg, eda þeir, þá predikun ver svo, og svo háfíð þer trúad.

12. Enn fyrst Christus verdur predikadur, at hann se upprisinn af dauda, hvernem sega þá nokkrorer af yður, at upprisa frammlidinna se ecke?

13. Og ef upprisa frammlidinna er ecke, þá er Christus og eige upprisinn.

14. Enn ef Christur er eigi uppastur risinn, svo er vor predikan ónyt, þá er og yðar trú ónyt.

15. Enn ver syndumst þá einnen lífgvottar Guds, með því ver þofum vituad gegn Gude, at hann hefde Christinn uppvæð, hvern hann hefde eigi uppvæð.

16. Fyrst hiner framlidnu skulu eigi upprísa: því ef framlidner skulu eigi upprísa, þá er og Christur eigi upprísin.

17. Enn ef Christur er eigi uppastur risinn, þá er yðar trú ónyt, svo erud þer þá enn í yðrum syndum.

18. Þá eru og hiner, sem sofnader eru í Christo, fortapader.

19. Ef ver vonum alleinasta í þessu lífe á Christum, þá erum ver hiner vesælustu allra manna.

20. Enn nú er Christur uppastur risinn af dauda, og frumburdur ordenn þeirra, sem sofnader eru.

21. Af því, at fyrer einn mann kom dande, og fyrer einn mann kom upprísa framlidinna.

22. Þvíat lífa svo sem þeir dóu aller í Adam, svo verda þeir og aller lífgader í Christo.

23. Þó hver einn í síne stíkan, sá fyrste ávæxtur er Christus, og þar nærst þeir sem Christi eru í hans tilkomu.

24. Þar nærst endingin, þá hann mun ofurgesa ríked Gude og fædur; þá hann mun afmá allann þefdingsskap, herrastetter og valld.

25. Enn þennum byriar at rífa, þar til hann leggur alla sína óvinu under sínar fætur.

26. Enn já síðarste óvinur, sem afmáður verður, er dandenn.

27. Þvíat þennum hefur hann alla hlute under hans fætur lagt, og þá hann segr það, at allt se underlagt, þá er það opinubert, at já er undantekenn, sem þennum hefur alla hlute underlagt.

28. Enn nær þennum eru allar hluter undergefner, þá minn siálfur souurinn undergefast þeim, sem þennum undergaf alla hlute, svo at Gud se allt í öllum.

29. Hvað gera þeir ekkar, sem skrast láta uppýfer frammlidnum? ef at hiner frammlidnu skulu eigi upp astur rísa, hvar fyrir skrast þeir þá uppýfer þeim dauda?

30. Og hvar fyrir erum ver þá allar stunder í háðfame?

31. Daglega den eg fyrir vora hrófan, sem eg hefe í Drottne vorum Jesu Christo.

32. Stríðde eg efter mannlegre meiningu við villudýren í Epheso, hver nýtfemd er mer það þá, ef hiner frammlidnu skulu eigi upp astur rísa?

33. Etum ver og dreckum, þvíat á morgun erum ver dander: látid eige tæla yður, því vóndt samtal swiller góðum síðum.

34. Vakned rettelega og snyðged ekki, þvíat sumer vita ekki af Gude, enn þetta sege eg yður til bligdunar.

35. Nú mætti einhver segja: hvernenn munu þiner frammlidnu upprísa? og með hvílíkum líkama munu þeir koma?

36. Þú drusse, það þú sáer lifnar eige, utan það dene ádur.

37. Og það þú sáer, er eige sá líkame sem verda skal, heildur bert korn, annad hvert hveitið, eða einhvers annars.

38. Enn Gud gefur því líkama, efter því sem hann vill, og fer hverum einum af frænu egiunlegann líkama.

39. Allt hollid er eigi líka háttad hollid, heildur er annad hollid manna, annad dyra, annad síska, enn annad fugla.

40. Þar eru og himnesker líkarnar, og jarnesker líkamar; enn adra dyrd þafa þiner þinnessu, enn adra þiner jarnnessu.

41. Annann biartleif þefur sólen, enn annann túnalid, annann biartleif þafa og stiørnurnar, þólat ein stiarne þfervinnur adra í biartleifa.

42. Svo og upprísa frammlidinna; það verður sáð forgengelegt, enn mun uppástur rísa óforgengeleitt.

43. Það verður sáð í vansemd, enn mun uppástur rísa í veisemd.

44. Það verður sáð í breissleifa, enn mun uppástur rísa í krafte. Það verður sáð nátturlegur líkame, enn mun uppástur rísa andlegur líkame. Þar er einn nátturlegur líkame, og þar er einn andlegur líkame.

45. Svo sem skrifað er: hinn fyrste maður Adam, er vordinn at lifande sálu, og hinn síðare Adam at lifgande anda.

46. Enn hinn andlege er ekki sá fyrste, heldur sá nátturlege, og eftir það er hinn andlege.

47. Hinn fyrste maður af ierduene er jarðlegur, enn hinn annar maður er Drottinn af himnum.

48. Hvíllur hinn iardneske er, svo eru og hiner iardnesku, og hvíllur hinn himneske er, svo eru og hiner himnesku.

49. Og líka svo sem ver höfum borid líking hins iardneska, svo munum ver og bera líking hins himneska.

50. Enn þetta sege ég, góðer bræður, at höld og blóð getur eige egnast Guds ríke, og þið forgengelega skal eige erfa þið óforgengelega.

51. Síæð, at eg sege yður leyndann dóm, þvíat ver munum eige aller sofna, enn þó munum ver aller umskipteleger verða.

52. Og það nærsta skyndelega, á einu augabragde, við hinn síðarsta lúdurþyt. Þvíat lúdurinn mun gella, og hiner frammsíðnu munu upprísa óforgengeleger, og ver munum umskipteleger verða.

53. Þvíat þetta þið forgengelega hlýtur at flæðast óforgengelegleika, og þetta þið dandlega hlýtur at skriðast ódandlegleika.

54. Enn þá þetta þið forgengelega skrydest óforgengelegleika, og þetta þið dandlega flædest
hinu

hinu ódandlega, uppfyllest það orð sem skrifað stendur: Daudenn er uppsveigdur til sigurs.

55. Dauda, hvar er þinn broddur? helvíte, hvar er þinn sigur?

56. Einn dauðans broddur er synden; einn kraftur syndarennar er loqmaled.

57. Einn Gude seu þacker, sem oss hefur figurinn gefed, fyrir Drottinn vorn Jesum Ebristum.

58. Fyrir því, mín kærni börn, verid stadfast-
er og óbráðannleger, og aulest ætíð í verke
Drottins, með því þer vited, at hvort erfide er
eigi ónytt í Drottne.

XVI. Capítule.

Einn um þann stírf sem sfo skal vid hina Hei-
legu, svo sem eg hese bodid sfofnudinum í
Galatia, þá gered þer og lífa.

2. Legge hver ydar þiá stálfum ser á fyrsta
dege vikunnar, og samannsafne hvad þann kann
af stad at koma, svo at eige þurfe þá hid fyrsta,
eg kem til, þessare biálp saman at jafna.

3. Einn þá eg kem þar, hverum þellst þer þá
erlíð til bresanna, þá vil eg senda, svo at þeir
flyti yðvara góðvillid til Jerusalem.

4. Og ef þess geres þorf, at eg einn ferdest
þángat, þá skulu þeir með mer fara.

5. Einn eg vil koma til ydar, þá eg fer um
Macedoniam, þvíat um Macedoniam mun eg
ferdast.

6. Enn má vera, at eg blífe hía yður, eða dveli þar einninn um veturinn, svo at þer gered mínna útfer, hvert sem eg kaun at ferðast.

7. Nú vil eg eigi stá yður í þessare umferð, þvíat eg vona, at eg muni um nokkurn tíma testia hía yður, ef Drottinn lofar.

8. Enn í Epheso mun eg dveliaft til hvítasunnna.

9. Þvíat mer eru þar millar og kröstugar dyr ornadar, og þeir eru kostgæfer, enn marger eru þar mótmælendur.

10. Ef Timotheus kemur til yðar, stáed svo til, at hann se utann ótta hía yður, því hann refur og svo Drottins erinde, svo sem eg.

11. Þyrer því forsmáed hann eige, þessdur leided hann út í fríde, svo at hann kome til mín, þvíat eg bíð hans med bræðrumum.

12. Enn af bróður Apollo þá vitid, at eg hese áminnt hann nærsta mig, at hann kome til yðar, med bræðrumum, enn það var med engu móte hans vili, at hann kome nú. Enn hann mun þá koma, þá hann fær tómi til.

13. Væð og standeð í trúnnu; bered yður karlmannlega at, og vered sterker.

14. Alla ydra hlute láted ske í kærleika.

15. Enn eg áminne yður, góðer bróður, þer þecked heimfinne Stephanu, at þeir eru frumburder þeirra í Achaia, og stálfer þasa þeir skickad sig til þíonustu við Heilaga.

16. Uppá það þer seud og þvillkum undersgefner, og öllum þeim sem stirkia til og erfida?

17. Einn eg fagna af Stephanæ og Fortunati, og Alchaici tilkomu, því hvað mig vantade hía yður, það upprýldu þeir.

18. Þvílat þeir nærðu míu Anda, og yðvarn: fyrir því þekkid þá sem þess háttar eru.

19. Yður heilsar' sýndurinn í Alía, yður heilsar mifelega í Drottne Aquila, og Priscilla, með þeim sýndu í þeirra húsi.

20. Yður heilsa aller brædur: heilsid hver øðrum með heilögum kofse.

21. Eg Páll heilsa yður með minne hende.

22. Og ef sá er nokkur, hann elske eige Drottinn vorn Jesum Eðvistum, þá se hann Anathema, Maranatha.

23. Råd Drottens vors Jesu Eðristi se með yður.

24. Minn kærleike se með yður øllum í Jesu Eðristo, Amen.

Ender hins fyrra S. Páls Þistills til Corinthumanna.

Annar S. Páls Þistill til Corinthumanna.

I. Capitulæ.

Paulus, postule Jesu Eðristi fyrer Guds vilia; og bróðer Timotheus. Þeim Guds sýndu í Corintho, samt øllum Heilögum í allre Alchaia.

2. Se náð og friður með yður, af Gude vorum föður, og Drottne Jesu Christo.

3. Blessadur se Gud og fader Drottins vors Jesu Christi, hver fader er miskunsemdanna, og Gud allrar huggunar, sá oss huggar í allre vorre þriggd.

4. Svo at ver getum og huggad þá, sem eru í alls háttudum þriggdum, með þeirre huggan, hvar með ver verðum af Gude huggader.

5. Þvílat líka svo sem ver höfum miked af Christi þínu, svo verðum ver og líka rífluglega huggader fyrir Christum.

6. Enn hvert ver höfum þriggd eða huggan, þá sker það yður til góða: er það þrigging, þá sker það yður til huggunar, og heilsugiafar, hver heilsugief andsnér sig, ef þer á þennann máta með þolinmæði líded, líka sem ver lídum; er það huggan, svo sker það yður til huggunar og hjálpræðis.

7. Og vor von er stadfest fyrir yður, af því ver vitum það, at líka sem þer erud hluttakarar vordner þriggdanna, svo munuð þer og verða hluttakarar huggunarinnar.

8. Þvílat ver vilum eige dýlia fyrir yður, góðer bræður vora þriggd, hver oss skede í Aía, þvíat ver vorum ódæmlega forþingder, yfer vort megn, svo at ver ervæntum einnen lífe at hallda, úrskurdande það með stálsum oss, at ver ættum at deyja.

9. Enn þad sþede þar fyrer, at ver settum ecke vorn trúnad á siálsa oss, heildur á þann Gud sem dauda uppvekur.

10. Hver oss hefur frelsad af þvílíkum dauda, og nú daglega frelsar.

11. Og ver vonum at þann munne oss frelsa þer efter, fyrer tilstíck ydar fyrerbannar fyrer oss, svo at fyrer þá gáfu sem oss er gefen; fyrer margar personur yfer oss, sþe mikil þackargerð.

12. Þvíat vor þrósan er þad, sem er vitnan vorrar samvitsku, at ver höfum framum farid í veröldenne í einfalldleika og Guds grandvarlegleika, eigi í hölldlegre vitku, heildur í Guds náð, enn einna mest hía ydur.

13. Því ver sþisum ydur ecke annad til, enn þad þer lesid og reynid; enn eg vona, at þer munud reyna oss svo allt til endeloka.

14. Svo sem þer hafid og reynt oss at nockorre álfu, at ver erum ydar þrósan, líka svo sem þer erud og vor þrósan, á dege Drottins vors Jesu.

15. Og med þvílíku trauste þeinkte eg einusinnu til ydar at koma, uppá þad þer medtæklud astur at nýu einu velgerning.

16. Og at eg ferðadest fyrer ydur í Macedoniam, og kame úr Macedonia astur til ydar, og verde svo af ydur á veg leiddur til Judeam.

17. Enn hefe eg óstodugshnde framid, þá eg hugleidde slíkt, eda er minn ásetningur hölldlegur? eige svo, heildur hía mer er já, já, og nei, nei.

18. Enn trúshundur er Gud, þar fyrir þessa vor ord til yðar været óvælt.

19. Þvíat sá lærðinnur um Guds son Jesum Christum, sá fyrir oss er á meðal yðar predikaður, fyrir mig og Silvanum, og Timotheum, hann var eigi fallvaktur, heldur var hann óumbreitanlegur í hönum.

20. Þvíat öll Guds Fyrirheit eru fyrir hann vorden óumbreitanleg og fyrir hann upphýlt, Gude til dýrðar fyrir oss.

21. Enn Gud er sá sem oss staðfester á samt yður í Christo, og oss hefur sinurt.

22. Og innsiglad, og gefed andann til pants í vor hiertu.

II. Capítule.

Dg eg ákalla Gud til vitnis, og mína sálu, at eg þyrnde yður í því, at eg kom eigi aftur til Corinthum.

2. Eige at ver seum Drottinnar yfer yðar trú, heldur erum ver tilhjálpndur yðvars fagnadar, þvíat þer standet fastir í trúnni.

3. Eg þeinkte og með siálfum mér það, at koma eigi aftur til yðar með hrígd.

4. Því ef svo er, at eg hrigde yður, hver er hann þá, sá mig gledur, utan sá sem af mér verður hríggur gerdur?

5. Og það hid sama skrifade eg yður, svo at eg þyrste eige hríggur at vera, þá eg kæme, af hveru eg ætte með rettu þó g. dur at vera, með því at eg trenste þess til yðar allra, at minn fegnundur se allra yðar fegnundur. 6.

6. Þvíat eg skrifade yður til í mikille þriggd, og trega míns hiarta, með mörgum tárastólum, eigi at þer skýldud þrigger verda, heldur at þer skýldud þekja þann kærleika, sem eg þefe nferfiótannlega til yðar.

7. Enn ef einhver þesur þrigd af stad komed, sá þesur eigi mig þriggt; utan einasta at nockoro leite, uppá það, at eg þungde yður eige öllum.

8. Enn það ánæger, at sá same er af mörgum svo straffadur.

9. Uppá það þer fyrergefed þönum nú hédan af því frammar, og þuggan veited, svo at þann sökvest eige í öf mikla þriggd.

10. Hvar þyrer eg beide yður, at þer audshuid á þönum kærleik.

11. Því þyrer það skrifade eg yður til, at eg kende yðar raun, hvert þer værud hlýduger í öllum greinum.

12. Enn hverum sem þer fyrergefed nockud, þeim fyrergef eg öð. Því eg einninn, ef eg þyrergef nockrum eitthvad, það þyrergef eg yðar vegna í Christi stad.

13. Svo at ver verdum eigi tælder af andstötunum; þvíat öð er eige óvitanlegt, hvað þann þesur í skape.

14. Enn þá eg kom til Troada at predifa Christi evangelium, og mer voru dýr upplöknar í Drottne.

15. Hafde eg eige hvíld í mínum anda, þá eg fann eige Titum mín broður, heldur gerde

og minn þilnæð við þá, og fór burt til Macedonia.

16. Enn Gude seu þæcker, sá alla tíma gefur oss sigurinn í Christo, og syrer oss opinnberar ilming sinnar kynningar í öllum stöðum.

17. Þvíat ver erum syrer Gude god ilming í Christo, bæði á meðal þeirra sem hiálpast, og meðal þeirra sem fortapader verða.

18. Þessum ilmur dandans til danda, enn hinum ilmur lifins til lífs. Og hver er hæfilegur til þessa?

19. Þvíat ver erum eige svo sem marger adrer, þeir Guds ord falsa, heldur svo sem af stærleika, og svo sem af Gude, tölum ver, syrer Guds auglyte í Christo.

III. Capítule.

Tölum ver eun astur til at bæla siálfum oss? eða þurfum ver líka svo sem nockorer hólsbrefa við til yðar, edur hólsbrefa af yður?

2. Þer erud vort bref, skrifad í vorum hiertum, sem andkennt og lesid verður af öllum mönnum.

3. Þer sem auglyster erud vorduer, at þer erud bref Christi, tilreiddet syrer predikunar embætte, og af oss skrifader, eige með blefe, heldur með anda Guds lifanda; eigi á steinspiöldum, heldur á hölðlegum spiöldum hiartans.

4. Enn þílt traust þesum ver syrer Christum til Guds.

5. Eige svo at ver seum af oss sjálfum nyter nokkud at hugleida, svo sem af sjálfum oss til, heildur ef ver erum nyter, þá er það af Gude.

6. Sá oss gerde nýta, framm at flytja embætte hins nýja testamentis, eigi bófstaffins, heildur andans, þvíat bófstafurinn deyðer, enn andenn lifgar.

7. Enn fyrst þat embætte sem fyrer bófstafena deyðer, og á steinum er grafed, hafde svoddann líóna, svo at Israels börn gótu eigi lited gegn ástönu Móssis, fyrer líóna sakar hans andlitis, sem þó var forgengelegur.

8. Því skyldi þá eigi miklu meir þat embætte, sem andann gefur, líóna hafa?

9. Þvíat ef þat embætte sem fyrerdæminguna predikar, er dýrdlegt, miklu framar þesur þá þat embætte, sem rettlatid bodar, hvernig næfannlega dýrd.

10. Hvað meira er, hinn annar líóni er sem enginn líóni í tilliti þess hvernig næfannliga líóna.

11. Því fyrst þat sem skal taka enda hafði líóna, hverfu mikla framar mun það sem stöðugt blifur eigi hafa líóna.

12. Af því ver þesum nú slíka von, þá þesum ver stóra dýrfunq,

13. Og gerum eigi svo, sem Mósses gerde, hann sem hengde huldu fyrer sína ástönu vegna þess at Israels börn megnudu eigi at sjá gegn þeune til þess hennar forgengilegi líóni hvarf.

14. Þó voru þeirra hugskot forþerdt.

15. Þvíat allt til þessa dags hänger yfer þeim gamla sáttmála, þá hann verður lesenn, sú gamla hulda, hver eigi kann at afdragast, utan alleina fyrir Christum. Já allt til þessa dags hänger hulda yfer þeirra hiortum þegar Mosef verður lesenn.

16. Ef þeir sueru fer til Drottins, svo yrde sú hulda burttekin.

17. Því Drottinn er ande, enn hvar ande Drottins er, þar er frelsi.

18. Enn nú skodum ver aller birtu Drottins, svo sem í skuggsið með óhuldre ásiánu, og verðum svo i þeirri sömu mind uplyster, frá einne birtu til annarar, svo sem af Drottins anda.

IV. Capitule.

Hvar fyrir, á meðan ver þesum nú svoddan einbætte, nú ver þesum misfunsame þar til ødlast, þá þreymst ver eigi.

2. Helledur umsthum ver leynulegar skamier, og ferum egi með slatfap, felsum og eigi Guds ord, helledur með sannleikans ópinberingu, og audsthum of þæga við allar samvistur manna fyrir Gude.

3. Er nú vort evangelium hulid, þá er þat hulid þeim sem fortapader verða.

4. I hverum Gud þessarar veraldar þesur forblindad hugstot vantrúadra, svo þeir slæ eigi þat flara evangelii liós Christi-lióma, hver er Guds rétta imind.

594 S. Páls Þístill til Corinthumanna. 4 C.

5. Þvíat ver predikun eigi sjálfa oss, heldur Jesum Christum, hann se Drottinn, enn ver yðrer þíonar Jesu vegna.

6. Þvíat sá Gud, sem lífsinu laud sá málrenu at sjína, hann gaf eitt flátt stín í vor þírtu, svo at sýrer oss framnkame upplýsing af þekkingu Guds þíartleika, í andlíte Christi Jesu.

7. Enn þennann selsíð þesum ver í leyrkerum, svo at sá sfergnæsanlege krafur se Guds, og eigi af oss. Alla vega lídum ver þarna, enn ver þriggíumst þó eigi.

8. Oss veiter torvellst, enn ver sörvísnumst eígí ver lídum ossíð, enn ver verðum þó eigi sýrer látnar.

9. Ver verðum nídurþíckter, enn ver sýrer sörumst eigi.

10. Og atíð þerum ver með oss dauda Drottins Jesu á vorum líkama, svo at og einninn líf Drottins Jesu opínbert verðe á vorum líkama.

11. Þvíat ver sem lísum, verðum íasnan í daudann sellðer Jesu vegna, svo at einnenn líf Jesu opínbert verðe á voru daudlegu höllde.

12. Sýrer því er nú daudenn mektugur í oss, enn lífíð í yður.

13. Enn með því ver þesum þann sama trúarennar anda, efter því sem skrifad er: Eg trúðe, og sýrer þat tala eg: og ver trúum, sýrer því telum ver og einnenn.

14. Og vítum þat, at sá sem Drottinn Jesum þesur uppvakíð, at hann mun oss og uppvelia sýrer Jesum, og mun skicka oss með yður.

15. Þvíat allt þetta sfer yðar vegna, svo at sú yfergnæsanlega náð, fyrer margra þackargerð, vegsáme Gud ríflúglega.

16. Fyrer því þrentumst ver eigi, þelldur, þó at vor ytre maður forðiarfist, þá man þó sá hinn lunnre dag frá dege endurnast.

17. Þvíat vor þriggd, sem stundleg og lett er, gerer oss eina enlísa og yfer allann mata mikla dýrd.

18. Oss sem egi álitum þið synelega, þelldur þið ósynelega, þvíat þvad synelegt er, þat er stundlegt, enn þvad ósynelegt er, þat er enlíft.

V. Capitule.

Því ver vitnum at þó þetta jarduessa hús vorrar tialldóðar verðe niðurbrotid, at ver hösum þygging af Gude uppbygda, hús, eigi með höndum gert, þat óflunlegt se á himnum.

2. Og þar efter andvörpum ver einneun, efter vorre þygging seui er á himnum, gyrnandist þenne at yferflæðast,

3. Þó svo, at ver seumi flædder, og egi naft er fundner.

4. Þvíat meðann ver erum í tialldóðinne, þá forlenger oss, og erum þyngder, af því ver villdum fegner eigi afflædder, þelldur yferflædder verða, uppá þat þið dauðlega burt svelgest af lífen.

5. Einn þann sem oss bið til þess þins samia, er sá Gud, sem oss gefed þesur andann í pant.

6. Enn jafnann þá erum ver með góðu gæði, og vitum þat, at með því ver byggjum í þessum líkama, þá erum ver í fjarlægð frá Drottne.

7. Því ver gengum í trúnni, og eigi í skoduninne.

8. Enn ver erum með góðre hugbrenste, og þesum miklu meira lyst til at vera fjarlægir líkamanum, og heima hjá Drottne.

9. Fyrir því kostgæfum ver og einnenn, hvert ver erum heima eða fjarlægir, at ver kynnum at vera þóttanlegir.

10. Því ver hlíðum aller at opinnberast fyrir dómsstóli Christi, uppá þat, at hver einn edlestr eftir því hann hefur athafst í líkamans lífi, se þat illt eða góðt.

11. Með því, at ver vitum, at Drottinn ber at óttast, þá ferum ver í hægd at við lyðenn, enn Gude erum ver opinnberer; eg vona og einnenn, at ver seum og í yðrum samvitiskum opinnberer.

12. Því ver lofum oss eigi sjálfa at ný, heldur at ver gefum tilefni at hrósa oss, uppá þat þer hafid nokkuru at hrósa í móte þeim, sem hrósa ser eftir áhynd, og ekki eftir hjartanu.

13. Því erum ver hestuger, svo erum ver þat Gude; erum ver hóglátr, þá erum ver yður hóglátr.

14. Þvíat Christi þarleikr þvingar oss, af því ver höldum þat þar fyrir, fyrst at einn hefur fyrir alla dæd, þá seu þeir aller dauder.

15. Og því hefur hann fyrir alla dæd, svo at þeir sem lifa, lifi eigi sjálfum ser þer eftir, heldur

hefudur þonum sem fyrir þá hefur dæid og upprástur lífid.

16. Þar fyrir þekium ver nú her eftir engum eftir höldenn. Þó at ver þesum einnenn þekt Christum eftir höldenn, þá þekium ver þann þó nú svo eigi lengur.

17. Þar fyrir se nokkur í Christo, þá er þannur skapna. Þid gamla er unglidid, siæd, aller hluter eru nyr ordner.

18. Einn allt þat er af Gude, hver oss forlíkade vid siálfann sig fyrir Jesum Christum, og gaf oss þetta embætti, sem predika sáttina.

19. Því Gud var í Christo og forlíkade heimenn vid siálfann sig, tilreiknande þeim eigi sínar synder, og hefur uppreist vor á medal ordid af forlíkuninne.

20. Svo erum ver nú sendebodar í Christi stad, þvíat Gud áminner fyrir oss, þar fyrir bidium ver yður í Christi stad, látið forlíka yður vid Gud.

21. Því þann hefur þann sem af engre synd vissi, fyrir oss at synd gert, uppi þat, ver yðrum í þonum þat rettlæti, sem fyrir Gude gildir.

VI. Capitul.

Einn ver áminnum yður, sem meðhiálpara, at þer meðtæki ecki Guds náð til ónytis.

2. Því þann seger: Í þegann tíma heyrde eg þig, og á dege hiálprædesins hiálpade eg þer, siæd,

siðed, nú er sá þægelege tíme, nú er dagur hjálpræðesins.

3. Vátum oss því eigi nokkurstaðar gefa nokkorum hindran, at vort embætte verðe eige lastað.

4. Helldur audsynnum oss siðsfa í öllum hlutum, svo sem Guds þenara, í mikille þolinnaðe, í þarmvælum, í háskasendum, í þrygslum.

5. Í húðstrofum, í fíotrum, í uppþlaupum, í erfiðe, í völlum, í föstu.

6. Í Hreinlifu, í vitomunum, í biðlundargeðe, í hogværd, í Helgum Anda, í falslausum þarleika.

7. Í sannleikfins orde, í Guds kraste, fyrir þerflæðe rettlötesins, til hægre og vinstre handar.

8. Fyrir vegsemd og vauðsemd, fyrir vanríkte og godt ríkte, svo sem falsarar, og þó sannarleger.

9. Svo sem ókunnger, og þó kunnger, líka svo sem þeir deya; og siðed, at ver lifum, svo sem þegnder, og þó eigi líflátner.

10. Svo sem syrgendur, þó iafnann glæðer; svo sem volader, enn þó þeir, sem marga audgas líka sem þeir ecke þafa; og þó þafa alla hlute.

11. Ó! þer menn í Corintho, vor munur þesur sig opnað til yðar; vort hjarta er glæðt; vorra vegna þurfed þer eige þrigger at vera.

12. At þer erud þrigger, það erud þer af yður siðsum innbirðis.

3. Til verðugs endurgjalds (eg tala til yðar svo sem til minna barna) vere yðar hjörtu nú gladyær.

14. Töged eige annarlegt of með vantrúðum, þvíat hvera hlutskfu hefur rettlæt看 med rauglætnu? Eða hvert samlag hefur líöfid við mirlurinn?

15. Hvernen kann Christo at koma samtann við Belial? eða hvert hlutskifte hefur trúadur með vantrúðum?

16. Hvera samfinning hefur Guds mustere við skúrgoden? eun þer erud mustere Guds lifanda, efter því sem Gud seger: eg mun búa í þeim, og gánga í þeim, eg mun og vera þeirra Gud, og þeir skulu minn lyður vera.

17. Þar fyrer, gáged út frá þeim, og frá skiled yður, seger Drottenu, og suerted eige það öklárt er, þá mun eg medtaka yður.

18. Og vera yðar fader, og þer skulud vera mínar synir og dætur, seger Drottenn almáttugur.

VII. Capítule.

Med því ver höfum þvílíkt fyrerheit, mínar færustu, þá latum oss breinsa oss af allre saurgan höldsis og andans, og áframmsorum með helguminnue í Guds ótta.

2. Medtaked oss: engum gerum ver mein; engum gerum ver skada; engann drögum ver á talar.

3. Þetta sege eg yður, eige til at fordæma yður, þvíat eg hefe áður sagt, at þer erud í vörn hiarta, til at deya með, og at lifa tilsamans.

4. Í stórre dýrfung tala eg við yður, mærgu hrósa eg af yður, uppfylltur em eg huggunar, yfergnæfanlegur em eg í segnude í allre vorre þriggd.

5. Því þá ver komum til Macedoniam, hafde vort höld engi ró, heldur í öllu lídum ver þriggd, þið ytra baráttu, þið innra ótta.

6. Enn Gud, sá sem huggar þá fyrerstitlegu, hann huggade oss fyrer tilkomu Tití.

7. Enn eige alleingsta fyrer hans tilkomu, heldur einnenn fyrer þá huggan, hvar með hann var af yður huggadur, kunngerande oss yðar forlenging, yðar tár, yðar vandlæting um mig, svo at eg gledde mig enn meir.

8. Því þó at eg þriggde yður með bresinu, idrar mig ekki: þó mig ángrade það (því eg se, at það bres hefur at eins um stundarsaker þriggt yður).

9. Svo gled eg mig nú þó, eige af því at þer erud þrigger, heldur at þer urðnd þrigger til idranar, þvíat þer erud gudlega þrigger ordner, svo at þer fengud engann skada af oss, í nockurn stad.

10. Þvíat sá þriggd sem er af Gude, verkar idran til hiálpræðis, hvers engann idrar; enn þessa heims þriggd verkar dauða.

11. Síðid það, at þer erud gudlega þrigger ordner, hvera kostgæfne það hefur með yður
vera

verkad, þar at auð forsvor, reide, ótta, forlenging, vandlæting, þesuder, og í øllum hlutum þá hafid þer audsynit yður, at þer erud skrifer í verkenu.

12. Sfrer þvi, þó at eg skrifade yður til, þá er það eige hans vegna sked, sem ránginde framde, og eige hans vegna, sem óret leid, heildur þess vegna, at yðar kostgæfne vid oss opinnber yrde hia yður, sfrer Gude.

13. Af þvi, þá erum ver huggader, at þer erud huggader: enn þó höfum ver yfer allt framm gladt oss meir yfer fegnunde Titi, þviat hans ande er at nýu endurnærdur af øllum yður.

14. Þvi hvad eg hefe þrófad af yður sfrer honum, þar sfrer þarf eg eige at skammast mín, heildur líka svo sem allt það er sannleike, sem eg hefe vid yður talad, svo er og einnenn vor þrófan hia Tito, sannleikur ordenn.

15. Og honum er af hiarta øssdungis vel til yðar, þá er hann hngleider hlidne allra yðar, hvernenn þer hafed med þræðslu og ótta hann medtefid.

16. Eg gled mig og, at eg má alls til yðar treynsta.

VIII. Capitulæ.

Eg kungere yður, lærer brædur, þá Guds náð, sem gesen er þeim söfnude í Macedonia.

2. Þviat þeirra fegnundur var þá yfergæfсан legur, þá tíð þeir urdu sfrer mærg þarmþvæle
reyn

reinder, og þó at þeir væru nærsta fátækir, þá hafa þeir þó rífluglega gefid í öllum einfalldleika.

3. Þvíat efter öllu megne, það vitna eg, og yfir megn framm voru þeir sjálfviluger.

4. Og beiddu oss með morgum áminningum, at ver meðtækum þá góðgerð og samlag styrks þess, sem Heilögum þar veitest.

5. Og eige sem ver vonudum, þelldur gáfu þeir í fyrstu sjálfa sig Drottne, og oss efter það, fyrir Guds vilia.

6. At ver hlýtum at áminna Titum, at efter því, hvað hann hafde áður upphafed, svo skyllde hann og fullenda slíka velgerð yðar á mille.

7. Einn líka sem þer erud ríkir í öllum hlutum, í trúnni, í ordeni, í skilningenum, og í allri kostgæfni, og í ydrum kærleika til yor, svo afreled einnenn, at þer sendi og einnenn ríkir í þessare velgerð.

8. Eg sege eige, sem biðde eg nokkud, þelldur með því at hiner aðrir eru svo kostgæfir, þá reine eg yðvarn kærleika, hvert hann er af rettre art.

9. Því þer vited náð Drottins vors Jesu Christi, at þó hann se ríkir, varð hann þó fátækur yðar vegna, uppá það þer yrdud fyrir hans fátækt auduger.

10. Og mitt ráð gaf eg í þessu, þvíat þetta er yður nýtsamlegt, þer sem upp hafed byriad fyrir tólf mánuðum, eige einasta gerningenn, þelldur ísjuvel viljann.

11. Því fullkomnið nú og einnenn gerningenn, uppá það, líka sem það, at þar er tilhveigannlegt sinne til at vita, svo se þar og einnenn tilhveigianlegt sinne til gerningsins, af því sem þer hásed til.

12. Því fyrst einn er góðviliadur, þá er hann þackuæmur, efter því sem hann hefur til, enn eige efter því sem hann hefur ecke.

13. Eige sfer það í þá meining, at adrer hase hvíld, enn þer hrelling, heildur at það se iafnt.

14. Svo þíone ydar gnægd þeirra þurst, í þessare hallæris tíð, uppá það, at þeirra gnægd efterá þíone ydvarre þurst, og það, sem jöfnudur er, mætte sfer.

15. Sem sferisad er: sá miklu sasnade, hann hasde ecke asgángs, og sá litlu sasnade, hann hasde engann brest.

16. Enn Gude seu þacker, sem líka fyrer byggu hefur gesed í hiarta Titi til ydar.

17. Þvíat hann medtók at sennu þá áminningenn med því hann var svo miög kostigafenn, er hann af sinum siáls egegn vilia til ydar farenn.

18. Enn ver sendum med honum einn bróður, þann sem lof hefur í evangelio af allre samfundunne.

19. Og eige alleinasta það, heildur er hann einnenn sferadur af samfundunne, ofs til feru nauts, til þessarar velgerdar, sem fyrer ofs verdur samannsófnud, Dróttne til sændar, og ydeym góðum vilia til afhálds.

20. Og at gæta þess, at einginn mætte efter oss sega nokkud vondt, slíkrar andugrar hiálpar vegna, sem styrer oss verður samann dregen.

21. Og þá til, at það fære samelegá, eige alleina styrer Drottni, þessdur einninn líka styrer mönnum.

22. Svo þósum ver og sendt med þósum bróður vorn, þann ver þósum oft reynt í mörgum greinum, at þann se kostgæfenn, enn nú miklu kostgæfnare. Og ver þósum miked traust á yður.

23. Se það Tití vegna sem er minn lagsmadur og hiálparmadur yðar á mille eda vegna vorra bróðra hverer eru postular samfundanna, og dyrdar Christi.

24. Styrer því gefed bevisadann kærleika og vora þrósan frá yður, við þessa, einninn í auglite safnadarins.

IX. Capítule.

Þviat um þessa hiálp, sem þeim Heilögu sker, er mer ecke þörf at skrifa yður til.

2. Þviat eg veit yðvarn góðann vilia, þvar af eg þrósa þá þeim úr Macedonia, og sege at Achaia er styrer tólf mánuðum reidubúenn, og yðvart efterdæmie þesur marga tilknúed.

3. Enn eg þese af því þessa bróður sendt, svo at vor þrósan af yður yrde eigi at engu, í þeirre grein, og þer send reidubúner, líka svo sem eg þese sagt af yður.

4. Ego at, ef þeir úr Macedonia kámu með mér, og myndu yður óvidurbúna, at ver, eg vil eige sega þer, verdum til skammar, með slíkre þrófan.

5. Enn eg þefe álitid það fyrir gagulegt, at áminna bróðurnar, at þeir færu fyrst til yðar, at reidubúa þessa ádurlosada blessan, at þún se til reidu, svo það se ein blessan, enn eingin ágyrne.

6. Því eg meina at hver hann sáer sparlega, sá mun sparlega uppfæra, og hver hann sáer í blessan, sá mun og einneim í blessan uppfæra.

7. Hver einn efter sínum esnum, eige með óvilja ed klágan. Þvíat þeirann gjafara þesur Gud ser kærann.

8. Þvíat Gud er máttugur at gera, at alls háttid náð se gnógleg meðal yðar, svo at þer þafed alls gnægd í öllum hlutum, og send ríker til allra góðra verka.

9. Ego sem skrifad er: hann utdreifde og gaf fátækum: hans rettlæte blifur um allder allða.

10. Enn sá sem sæded gesur kornsfæðaranum, sá mun og gefa branded til sæðslu, hann mun og margfallða yðart sæde, og aukast láta friðsgan yðvars rettlætis.

11. At þer send auduger í öllum hlutum, með öllum einfalldeika, sem gerer Gude þacker fyrir oss.

12. Þvíat sú útgift þessarar þjálfar uppfyller eigi einasta fátækt heilagra, heldur yfer
gnæfer

gnæfer þánn einneun í því, at marger þacka Gude.

13. Fyrer þessa vora trúa þionustu, og þessa Gud, yfer ydvare hlíðugre vidurkenningu Christi gudsvialla, og yfer ydvare einfalldre hjálparstod til þeirra, og til allra.

14. Og yfer þeirra bænum fyrer yður, þvera forlenger ester yður, fyrer sakir þeirrar yfers gnæfanlegrar Guds náðar, sem í yður er.

15. Enn Gude seu þacker fyrer sína óumræðelega gáfu.

X. Capítule.

Enn eg Páll beide yður fyrer hógvære og þolinmæde Christi, eg sem í uálægd er lítills virður, yðar á mille, enn í flarska em eg diarfur við yður.

2. Enn eg bíð yður, at mer se ecke þörf uálægum diarflæga at þondla, og þá diorfunng framme hafa, sem mer verður tillsögð við sumu, þeir oss alta, sem gengum ver ester holldfins plagstíð.

3. Því þó ver gengum í holldennu, þá stríðum ver þó eige í holldlegum plagstíð.

4. Þvíat hervopn vor eru eige holldleg, þessur máttug fyrer Gude, til nidurbrots hervirkanna, þvar með ver nidurbrotum þann ásetning.

5. Og alla þæð, sem sig upphesur gegn Guds vísdóme, og at þersänge tókum alla þínsemd, under Christi hlíðne.

6. Og erum reidubáner at þesna allrar óhlíðne, þá yðar hlíðne er uppfyllð.

7. Dæmð þer eftir álite: trenstir nokkur þar at hann se Christí, þá þeinkle sá þar á móte, einnenn þetta, þíá sjálfum ser, at líka sem hann þeyrer Christo til, svo þeyrum ver einnenn Christo til.

8. Og þó at eg þrósade mer nokkud framar út af vorre magt, sem Drottinn þesur oss gefed, yður til betrunar, og ecke til forðisrfunar, þá munde eg þó eige til skammar verða.

9. Enn þetta sege eg, uppá það þer látid yður eigi þykja, sem þesde eg viliad skelfa yður med bresum.

10. Þvíat þaug bres, sega þeir, eru þáug og sterk, enn nálægd skamans er veik, og málid er forsmáunarlegt.

11. Hver þess konar er, hann þeinkle, at líka svo sem ver erum med ordum í bresunum í fráverunne, svo dirfumst ver einnenn at vera med gerningenum í nálægdenne.

12. Þvíat ver dirfumst eige at reikna oss edur telia meðal þeirra, sem sig sjálfa losa. Enn med því þeir meta sig þíá sjálfum ser, og hallða svo einasta af ser sjálfum, þá understanda þeir ecke.

13. Enn ver þrósum oss eige yfer mál framm, þesdur alleinasta eftir mælingu þeirrar reglu, hvar med Gud þesur oss þann skamt meted, at geta náð einnenn allt til yðar.

14. Því ver forum eigi oflangt í frá, svo sem hefdum ver eigi náð getað allt til yðar, því ver erum komuðr allt til yðar með Christis evangelium,

15. Og hrósum oss eigi fram yfer mælingu í annarlegu ersíðe. Og vonum, at nær yðar trú ver nú í yður, at ver skulum þá víðara komast, efter vorre reglu.

16. Og predika einnenn evangelium þeim, sem hinumegunn yðar búa, og hrósa oss eigi af því, sem med annarlegre reglu er tilbúð.

XI. Capítule.

Enn hver ser hrósar, sá hróse ser í Drottne.

2. Því fyrir þat er eingunn dugannlegur, at hann lofar sig sjálfur, heildur at Drottinn lofar hann.

3. Gæfe Gud, þer heildur mer líted eina fávitsku til góða; þó þer hallded þana vel til góða.

4. Því eg vanda um við yður með gudlegu vandlæte. Því eg hese fastuad yður einum manne, svo at eg í þendur sellde Christis eina skira mey.

5. Enn þat óttumst eg, at líka sem höggormurenn tædde Eou með sínu sláðe, svo líka mege og burt slitast yðar hugskot, frá þeim einfallde leik sem er í Christo.

6. Því ef sá same sem til yðar kemur, predikade einn annann Jesum, þann ver hósum egi predikad; eda ef þer medtakid annann anda, þann þer hófdur eigi medteked, ellegar annad evange-
lium,

lium, þat þer höfðud eigi meðtefed, þá umliðud þer þat rettelega.

7. Því eg held, at eg se eigi minne, enn þeir þíner æðre Þostular eru.

8. Og þó at eg se fáfróður í mále, þá em eg þó eigi fáfróður í skilninge. Því eg em hía yður völdungis vel kendur.

9. Eða hese eg syndgáð í því, at eg minfáde mig, svo at þer upphéðust? Þvíat eg hese kunn-gert yður evangelium fyrir ecke.

10. Og eg hese rænt aðrar samfundur og verð-láunenn frá þeim tefed, at eg predifáde yður.

11. Og þá eg var hía yður nálægur og mig stórt, var eg engum þúngur, því mína nandþurft uppfylldu þeir bræður, sem komu af Macedonia; og í öllum hlutum gætta, eg mín, at vera útan þyngsla við yður, og eg vil enn nú hallda mig svo hédan í frá.

12. Því svo sannarlega sem Christs sanuleikur er í mer, þá skal mer þesse brósan í lande Achaie, eigi tilstíflud verða.

13. Hvar fyrir? Ut eg eigi skyldde elska yður? Gud veit þat.

14. Enn hvað eg gere og vil gæra, þat gere eg fyrir þat, at eg affníðe þeim þat tiléfne, sem til-efnis fara á leit, at þeir mættu brósa ser; at þeir seú svo sem ver.

15. Þvíat þess háttar falspostular, og svil-uler erfíðismenn, gera sig at Christi Þostulum.

16. Og þat eru eigi undur, því sjálfur andsfótinn umfyrir fer til líffens engels.

17. Þyrir þat er þat engi furða; þó at hans þenarar umvende sér einnenn, svo sem, væru þeir rettlætisins þenarar, hverra endalok minnu verða eftir þeirra verkun.

18. Eg sege nú enn aftur, at engenn meina, at eg se fávís: enn ef egi er svo, þá medtáled mig sem onnann fávísann, svo at eg hróse mer einnenn nokkud líted.

19. Hvað eg tala nú, þat tala eg, egi svo sem í Drottne, heldur svo sem í fávísku, með því ver erum í þessa hrósan komur.

20. Af því marger hrósa fer eftir holdinu, vil eg einnenn hrósa mer.

21. Þvíat þer umlíded giarnann fávroda, með því þer erud sjálfir vitrer.

22. Þer umlíded, þó at nokkur hneppe yður í þrællan; þó at nokkur fesslette yður; þó at nokkur tale frá yður; þó at nokkur hrofest upp yfer yður; þótt nokkur slæ í ydra áfionu.

23. Þetta sege eg eftir hvirdingu, svo sem at værum ver breissir vordner. Í hveru hellst sem nokkur er hín diarfur (eg tala í heimsku) þá em eg einnenn diarfur.

24. Þeir eru Ebressir, eg einnenn. Þeir eru Ísraelitar, eg einnenn. Þeir eru Abrahams fæde, eg einnenn.

25. Þeir eru Christs þenarar, eg tala heimsku-lega, eg em frammar. Eg hese meir erfidad, eg hese

Þese fleire högg lided, eg þesi oftar fängenn vered, oft i daudans höttu.

26. Af Gyðingum þese eg sinnisinnun fenged siertuigu sleg, einu ferra.

27. Þrisvarsinnun ein eg háðstrenktur, einu sinne greyttur, þrisvar þese eg skípbrott lided, dag og nótt var eg i sláfar diápe.

28. Oft þá þese eg i ferdum vered. Eg þese vered i háðfasendum til vatns; i háðfasendum meðal ræninga; i háðfasendum milli Gyðinga; i háðfasendum meðal heidinga; i háðfasendum i borgum; i háðfasendum á eyðemörku; i háðfasendum á síó; i háðfasendum meðal falskra bræðra.

29. I mædu, og i erfidez i miklum vösum; i hlúgre og þorsta; i miklum fóstum, i kulda og flæðleyse.

30. Fyrer áttann þat, sem annars tilfjellur, sem er, at eg verð daglega ónádadur, berande áhyggiu fyrer öllum söfnudum.

31. Hver er veikur, svo at eg verðe eigi veikur? Hver verður svo hneisladur, at eg upphvet egi ist?

32. Ef eg skal þó hrósa mer, þá vil eg hrósa mer af mínum breiðfleiða.

33. Gud og fader vors Drottins Jesu Christi, hver blessadur se til eyllisdar, veit at eg lyg eigi.

34. I Damasco let landstjórnare konungsins Areta geyma borgena Damascum, og villde grípa mig.

35. Og eg vord vundenn nidur í kerf sit um vindaugad, gegnum múrenn, og flyde af hans hendum.

XII. Capítule.

Hrósuenn er mer at sennu eigi nýtsamleg, þó vil eg nú koma við síðer og opennberaner Drottins.

2. Eg þeefe einn Christenn, fyrer síórtan árum; var hann í lífamanum, þat veit eg eigi, eda var hann útan lífama, þat veit eg eigi, Gud veit þat: sá same vord ríctur allt upp í hinn þrida himen.

3. Og eg þeefe þann mann; hvert hann var í lífama eda útan lífama, þat veit eg og eigi, Gud veit þat.

4. Hann vord uppríctur í Paradís, og heyrde óumrædeleg ord, þaug sem engenn maður fær sit talad.

5. Af þessu vil eg mer hrósa, enn af síálfum mer vil eg eigi hrósa mer, nema af mínum breiðfleila.

6. Og þó at eg villde mer hrósa, gerda eg eigi fyrer þat heimiskulega, þvíat eg vil sega sannleikenn. Enn eg sporna við því, þar fyrer, at eingenn hallde mig aðra, enn svo sem hann á mer ser, eda af mer heyrer.

7. Og svo at eg stære mig eigi af þessum opennberingum, þá er mer gefenn einn fleinn í höfðed,

ed, sem er Satans engell, hver mig skule með knefum slá, at eg stærr mig eigi.

8. Nú hvern eg hese Drottinn. þrisvar beded, at hann vífe burt frá mer,

9. Og hann sagde til mín: Þát þer næga mína náð, þvíat minn kraftur er í breiðum máttugur. Þyrer þat vil eg sem segnastur þróa mer af mínum breiðleika, svo at kraftur Christi bygge með mer.

10. Þyrer því em eg með góðu trauste, í breiðleikum, í vanvirðingum, í naudum, í ofsoknum, í þrengingum, Christi vegna, því nær eg em breiður, þá em eg öflugur.

11. Eg em fífl ordenn af þeirre þrósan, til hverrar þer þvingudud mig, því eg átte at losast af yður, af því at eg em engum mun minne, enn hiner æðstu Postular, þó at eg se eðfe.

12. Af því at þar eru Postula teikn gerd yðar á mille, í allre þoleunnæde í tálum, í stormerkum, og kraftaverkum.

13. Svad er þat, í hveru þer erud minneháttar enn adrarr samfundur? Nema alleinasta í því, at eg veitta yður eigi slálfur neinn þunga: fyrerláted mer þann glæp.

14. Síæd, eg em reidubúenn í þrida sinn at koma til yðar, og eg vil eigi vera yður þángur. Af því eg spyr eigi efter yðar, heldur at yður, því börnenn eiga engann aud foreldrunum saman at draga, heldur foreldrarner börnunum.

15. Enn eg vil sem fegnastar gefa mig út, og útgefenn verða fyrir yðar sálar, hverfu sem eg elska yður miga, og verð þó lítt elskadur.

16. Enn láted þat svo vera, eg hafa eigi gert yður þyngru, heldur með því eg var flægur, veidda eg yður með flægdum.

17. Enn hafa eg nokkurn á talar dreged, fyrir einhverja þeirra, sent eg sende til yðar?

18. Eg áminnte Titum, og sende með honum einn bróður. Hefur Titus nokkud tælt yður? Hofum ver eigi í einum anda framfarid, og í einum fótsporum genged?

19. Láted yður astur þykja, at ver forsvörum oss? Ver tölum í Christo fyrir Gude. Enn allt þetta sfer yður (míner karustu) til betrunar.

20. Því eg óttast, þá eg kem, at eg finne yður eigi, svo sem eg vil, og þer finned mig eigi, einnenn sem þer viled, at þar se hatur, agg, reide, þræta, bakmælge, lvis, broskskapur, og óró.

21. Svo at þá eg kem, at minn Gud nidurlege mig enn at nýu þjá yður, og eg þlióte eða at líða yfer mörgum þeim, sem áður höfdu syndgæd, og enga yferbót gerdu, fyrir þann óhreinsleika, hóraner og bligdurnarlehse, sem þeir hafa framed.

XIII. Capitul.

Rome eg í þrida sinn til yðar, svo skal í tveggja edur þriggja þeirra munne standa öll málaferle.

2. Eg sagde yður þat áður fyrrer, og eg sege yður þat sýrerframm, svo sem nálagur, í annad sinn, og skrifa yður þat nú siarlægur, þeim sem áður tilforna höfdu syndgáð, og hinna öðrum, ef eg kem áftur í annad sinn, vil eg eigi spara.

3. Af því þer leited ester, at þer einhveru tíma verded varer þess, sem í mer talar, sem er Christur, sem eigi er breiðtur yðar á nulle, heldur máttugur er meðal yðar.

4. Og þó at hann se krossfestur í breiðleika, þá lifer hann þó í Guds krafte. Og þó at ver seum einnenn breiðer í honum, þá lifum ver þó með honum í Guds krafte, meðal yðar.

5. Meined yður skálfa, hvert þer erud í trúnnu. Meined yður skálfa, eda þekked þer eigi skálfa yður, at Jesus Christus er í yður? Meina þat se, at þer seud óduganleger.

6. Enn eg vona at þer þekked, at ver erum eigi óduganleger.

7. Enn eg bið þess Gud, at þer háfest ecke vóndt at, eigi uppá þat, at ver synnumst nyttsamleger, heldur uppá þat, at þer gered hið góða, og ver seum svo sem þeir hiner ónytu.

8. Þvíat ver megum eigi nokkud gegn sannleikanum, heldur sýrer sannleikann.

9. Enn ver gledium oss, þá ver erum breiðer: enn þer erud máttuger, og þat sama æðsum ver etunnenn, sem er yðar algerse.

10. Hvar sýrer eg skrifa yður slíkt fráverande, svo at eg þurfe eigi, þá eg em nálagur, harðinde framm at háfa, ester þeirre magt, sem Drottinn þe fur

hefur mer til betrunar, enn eigi til fordörfunar gefed.

11. Enn at síðustu, góðer brædur, gleðed yður, vered fullkomner, hugged yður, vered sa nlynder, vered fridsamer, þá mun Gud ástsemenuar og fridarens vera med yður.

12. Heilsed hver øðrum innbyrdis med Heilögum kofse, yður heilsa aller heilager.

13. Náð vors Drottins Jesu Christu, og Guds kærleike, og samtenging Heilags anda, se med yður øllum, amen.

Ender S. Páls Pistill til Corinthumanna.

S. Páls Pistill til þeirra í Galata.

I. Capítule.

Dáll, eirn postule, eigi af mönnum, ne fyrer menn, heilður fyrer Jesum Christum, og Gud födur, sá hann uppvakte frá þeim dædu.

2. Og aller þeir brædur sem med mer eru. Söfnudi Guds í Galatía.

3. Náð se med yður, og fridur af Gude födur, og vorum Drottne Jesu Christo.

4. Sem síðsann sig hefur útgefed fyrer vorar synðer, at hann frelsade oss frá þessare nálægðre vondre veröldu, efter Guds vilia, og vors födurs.

5. Hverum se dyrd frá eylið til eyliðar, omen.

6. Mig undrar það, at þer láted svo snart súða yður frá þeim, sem yður kalladi í náð Christi, til eins annars evangelium.

7. Sem þar er þó ecke annað. Utan það, at þar eru nokkorer, sem yður villa, og umsóða vilja Christi evangelio.

8. Enn þó at einuenn ver, eda engell af hinne, predikade yður evangelium eðruvís enn ver þósum predikad yður, så se bólvadur.

9. Svo sem ver sögdum nú i stad, svo segum ver astur at nún; at ef nokkur predikar fyrer yður eðruvís evangelium, enn hvað þer hafed medtefed, se så bólvadur.

10. Predika eg nú það mönnum eda Gude til þionustu? eda þeinke eg mönnum þeckur at vera? Því ef eg hefde þingot til mönnum þeckur vered, þá være eg eige Christi þenare.

11. Enn eg kunngere yður, lærer brædur, at það evangelium, sem af mer er predikad, er eigi af mönnum.

12. Þvíat eg hefse það af engum manne meðtefed ne lært, heildur fyrer openberan Jesu Christi.

13. Þvíat þer hafed vel heyrt mitt athæse forðum daga i Gydingadömenum, hversu eg öfsöfte yfer máta Guds söfnud, og fordiarfade hann.

14. Og eg vor i Gydingadömenum, frammi yfer marga mína iafningia i mínu líne, og var vandlætande yfer máta, fyrer sedranna löguál.

15. Enn þá þad þóðnadest Gude, (sá mig þefur þelgad frá minnar móður kvíðe, og kallad fyrir sína náð.

16. At hann ópenberade í mér sinn son, svo at. eg skýlde kunnigera hann fyrir evangelium meðal þeidiinna þjóða) þá gaf eg mig þar strax til, og ráðgádest eigi þar um við hölld og blóð.

17. Og eigi kom eg í Jerusaleum, til þeirra sem fyrir mig voru postular, heldur fór eg burt í Arabiam, og kom svo aftur til Damascum.

18. Eftir þad, at þremur árum síðnum, kom eg til Jerusaleum, at síá Petrum, og eg dvaldest þíá þónum um fimmtan daga.

19. Enn annann af postulum sá eg engann, nema Jacobum bróður Drottins.

20. Og þad. eg skrifa yður, síáed, Gud veit at eg lya eige.

21. Eftir þad kom eg í landsálsur Syrie og Cilicie.

22. Enn eg var ókennur at yferlíte Christi sáfnudum í Judea.

23. Enn þeir höfðu alleinasta þeyrt, at sá ós áður tilforna óssókte, hann predikar nú trúna, hvera hann áður niðurbraut.

24. Og þeir vefsómuðu Gud á mér.

II. Capítule.

Síðan eftir síórtan ár, fór eg upp aftur til Jerusaleum, með Barnaba, og tók einnenn Titum með mér.

2. Enn eg fór upp þá angat, efter opennberan, og hafde tal við þá, um það evangelium, sem eg predikaðe meðal heidinnna þjóða, enn sérlega þó við þá, sem nypparleger voru, svo at eg hlýpe eige forgefens, eða skyldu hafa hlauðed forgefens.

3. Og Titus, sá með mér var, þrenghdest eigi heildur til at láta umstæra sig, þóat hann vare Grískur.

4. Þvíat, þá nokkorer falsker brædur höfdu sér meðal vor innþrengh, og þar með ósófliga innlæðst, til at stjoda vort frelse, hvert ver höfum í Christo Jesu, svo at þeir veiddu oss.

5. Þá víkun ver þeim eige eina stund, undergefner at vera, uppá það, at sannleikur evangeli stöðfestest hjá yður.

6. Enn um þá nypparlegu, hvernenn þeir voru fyrir mér, vardar mig engu. Þvíat Gud stænter eige álitu mannsins. Enn mér hafa þeir sem álit höfdu, ecke annað kenut.

7. Helldur þar í möt, þá þeir sáu, at mér var tiltrúad það evangelium til nferhúðarennar, líka svo sem Petre það evangelium til umsturnarennar.

8. Þvíat sá með Petre, er ordenn fröstugur til postula embættis meðal umsturnarennar, sá samu er með mér einnenn fröstugur ordenn meðal heidinnna þjóða.

9. Og þeir Jacobus, Cephas og Jóhannes vidurkenndu þá náð, sem mér var gefenn, sem fyrir stjólpa voru álitner, gafu mér og Barnaba sína hægri hönd, og saman tóku með oss, það

Það við predikun á meðal heidenna þjóða, enn þeir á meðal umskurdarens.

10. Utann einasta, at ver minnumst voladra, hvað eg lagde allt kapp á at gera.

11. Enn þá Petur kom til Antiochiam, ímót: stóð eg honum under augun, þvíat flogun var yfer hann koman.

12. Af því áður tilforua, enn nokkorer komu frá Jacobo, þá át hann með heidingum. Enn þá þeir komu, fordade hann ser, og frásfíldi sig þeim, af því hann óttadest þá umskornu.

13. Og þeir adrer Gydingar hræfnudu með honum, svo á Barnabas varð og svo afvega leiddur, til at hræsna með þeim.

14. Enn þá eg sá, at þeir gengu eigi rett, efter sannleik evangelii, sagde eg til Peturs fyrir allum openberlega: fyrst þú, sem ert Gydingur, lifer sem heidingar, og eige sem Gydingar, hvar fyrir þvingar þú þá hina heidni til at lifa sem Gydingar?

15. Ver sem af nátturu eru Gydingar, og eige skyldarar út af heidnum þjóðum.

16. Ver vitum, at madurenn verður eige rettlátur fyrir lögmálsins verk, heldur fyrir trúna á Jesum Christum. Svo trúum ver og einneun á Christum Jesum, uppá það ver verðum rettláter fyrir trúna á Christum, og eige fyrir verk lögmálsins. Því fyrir verk lögmálsins verður ekki hollt rettferdugt.

17. Einn skýldum ver, hverer efterleitum fyrir Christum rettláter at verða, einu nú skálfer skynduger fundner verða, þá väre Christur einu skyndapenare. Það se stærre.

18. Einn ef eg bygge það upp astur, hvað eg hefse nidurbroted, þá gere eg mig skálfaunu at yfertröðslumanne.

19. Þvíat eg ein fyrir lögmáled, lögmáleni dáenn, svo at eg life Gude: eg ein med Christo krossfestur.

20. Einn eg life, þó nú eige eg, heildur lifer Christur í mer. Því at eg life nú í hollidenn, það life eg í trú Guds sonar, sá mig hefur elskad, og skálfaunu sig útgefed fyrir mig.

21. Eige snara eg Guds náð burt. Því ef fyrir lögmáled kemur rettlæte, þá er Christur forgefens dáenn.

III. Capitulo.

Þer skinsendarlaufer Galatumenn, hver hefur tofrad yður, at þer hliddud eige samuleifanum? hverum þó Jesus Christur var fyrir augum máladur, og nú á medal yðar krossfestur er?

2. Það alleinasta vil eg nema af yður, hvert þer hafed medtefed andann, fyrir verk lögmál-
sus, eða fyrir predikun af trúnnu?

3. Erud þer svo skinslaufer? hvað þer hafed uppbyriad í andanum, viled þer þá nú í hollid-
enu fullkomna það?

4. Hafed þer þá líðed svo margt fyrir ecke?
 ef það er annars fyrir ecke.

5. Sá sem yður gefur andann, og gerer slíka
 gerninga meðal yðar, gerer hann það þá fyrir
 verk lögmálsins, eða fyrir predikun af trúnnu?

6. Líka svo sem Abraham trúðe Gude, og það
 er honum reiknad til rettlætis.

7. Svo vited þer nú þá, at þeir sem trúa,
 þeir eru Abrahams börn.

8. Enn tæningun hefur þetta áður tilforna
 fyrir sed, at Gud rettláta gerer hina heidnu
 fyrir trúna. Af því kunnugerde þú það Abra-
 ham: í þér skulu allar heidingar blessaðar verða.

9. Líka svo mun þeir sem trúarenna eru,
 blessast með hinum trúaða Abraham.

10. Þvíat þeir sem eru af lögmálsins verkum,
 þeir eru under bálvanenne. Því skrifad er:
 bálvadur se hver sá maður, sem eigi blifur í öllu
 því, sem skrifad er í lögmáls bólenne, svo hann
 gere það.

11. Enn það, at fyrir lögmálid verðe eingemi
 rettlátur fyrir Gude, þá er það opennbert, þvíat
 sá rettláti mun lífa af trú sinnu.

12. Enn lögmáled er eigi af trúnnu, heldur
 sá maður, sem það gerer, mun lífa þar fyrir.

13. Og Christus hefur leyft oss frá bálvan
 lögmálsins, þá hann varð bálvan fyrir oss; þvíat
 skrifad er: bálvadur se hver sá, sem á tre-
 þánger.

14. Ego at blessan Abrahams kome meðal þeidenne þjóða, í Christo Jesu, og at ver meðtökum svo fyrerheitenn anda fyrer trúnnu.

15. Kærer brædur, eg vil tala efter mannslegum plagsid. Einginn foraltar mannsins sidar sta vilia efter það hann er stadfestur ne enkur þar vid.

16. Nú eru þó fyrerheiten Abraham og hans sæde tilfögd. Eige seger hann fyrer sædin, svo sem fyrer mörg, heldur svo sem fyrer eitt. Fyrer þitt sád, hvert er Christur.

17. Enu eg sege, at sá sáttmáli, sem áður tilforna er stadfestur af Gude, á Christum; verður eigi ónyttur gerður, svo at fyrerheited skýlde fyrer lögmáled aftakast, hvert gefed er fyrer síorum hundrudum og þrjátíge árum þar efter.

18. Því ef arfleisden yrde fyrer lögmáled afrekud, þá yrde hann eige fyrer fyrerheited gefen, enn Gud þesur fyrer fyrerheited gefed þana Abraham.

19. Hvar til skal þá lögmáled? Það er komed vegna syndarinnar, þáungat til það sæde kome, hveru fyrerheited var skæð, og er tilsett af englum, fyrer hönd medalgöngu mannsins.

20. Nú er medalgöngumadurenn eige eins einasta medalgöngumadur, enn Gud er einn.

21. Hvernenn þá? er lögmáled gegn Guds fyrerheite? Það se stærre: enn ef þar være nokkud það lögmál útgefed sem lífgað gæte, sannarlega, þá kame rettlosted af lögmálenu.

22. Enn ritningenn hefur allt innelúkt under syndenne, svo at það fyrerheit kæme fyrer trúna á Jesum Christum, og gæfest trúdum.

23. Enn áður enn trúenn kom, varduveittumst ver under lögmálenu, og vorum innelúcter í þeirre trú, sem openber skýlde verda.

24. Svo hefur lögmáled vered vor typtun til Christum, at ver rettlatumst fyrer trúna.

25. Enn nú, at trúenn er komien, þá erum ver eige lengur under þeirre typtun.

26. Því þer erud aller Guds börn, fyrer trú á Jesum Christum.

27. Þvíat svo marger af yður, sem erud skírðs er, þer hafað íklæðst Christo.

28. Her er eingenn Gýðingur ne Grískur; her er eingenn þræll ne fréhinge; her er eingenn karl ne kvinna, því þer erud aller eitt í Christo Jesu.

29. Enn fyrst þer erud Christi, þá erud þer Abrahams sæde, og efter fyrerheitenn erfingar.

IV. Capitule.

Enn eg sege, svo lenge sem erfingenn er barn, þá er á mille hans og þiónsins eingunn greinar munur, þó at hann se herra alls góðtsens.

2. Skelldur er hann under forveriurum og fiarþalldsmönnum, allt til ásetts tíma af fædurum.

3. Þífa einnenn ver, þá ver vorum börn, vorum ver fangader under útvortis setningum.

4. Enn þá uppfylling tímans var komen, útsende Gud sinn son, fæddann af kvennu, og lögmálenu undervorvonn.

5. Uppá það, at hann frelsade þá, sem under lögmálenu voru, svo at ver medtæfium barnanna útsíniqu.

6. Enn med því þer erud börnen, þesur Gud sendt anda síns sonar, í yðar hjörtu, kallande, abba, fære fader.

7. Svo er þer nú eingenn þræll meir, hellsdur börn ein: enn eru þau börn, þá eru þau einnenn arfar Guds, fyrir Christum.

8. Enn þá þer þectud eigi Gud, þíðundud þer þeim, hverer af nátturunnne eru engar Guder.

9. Enn nú þer þased Gud þectt (já mislu framfar erud af Gude þecter) hvernen vended þer yður þá um astur, til þeirra breiðra og uandþurstugra setninga, hverum þer viled nú astur at nýn þíðna?

10. Þer þallded daga og mánuðe, þelgehóllð og ártíðer.

11. Eg em óttaslegenn um yður, at eg þase, þann vera, til einstis erfíðad þíð yður.

12. Þered svo sem eg em, þvlat eg em svo sem þer erud. Kærer brædur (eg beide yður) þer þased ecti mein mer ært.

13. Þvlat þer vited, at eg þredíðade yður evan-gelium, í fyrsta sinn í veifléila efter hóllðenn.

14. Og minar freistarar, sem eg leidd eftir höfðenu, fyrirlitad þer eigi, ne forsmáduð: heildur svo sem annann Guds engel meðtókud þer mig, já, líka sem Christum Jesum.

15. Hverninn vorud þer svo sálar í þat sinn? Eg ber yður þat vitne, ef mögulegt hefde vered, at þer hefduð yðar augu útslitid og gefed mer.

16. Em eg þá svo ordenn yðar óvinur, at eg sege yður sannleikann?

17. Þeir vandlæta eigi vel um yður, heildur vilja þeir gera yður mer frásnúna, svo at þer þulud vandlæta um þá.

18. Umvandann er góð, nær hún sfer ætíð um hid góða, og eigi alleinasta þá eg em nálægur hía yður.

19. Min kærur barna fórn, þau eg enn nú astur í annad sinn með ángist ferde, þáingat til Christus ímindast í yður.

20. Enn eg villda, at eg være nú hía yður, og gæte minne raust umskift, þvíat eg em efasatinn um yður.

21. Seged mer, þer sent under legmálenu viled vera, hafed þer eigi heyrð legmáled?

22. Þvíat sferisad er, at Abraham hafde tvo sonu, einn af ambáttenne, og einn af þeirre friálsu.

23. Enn sá af ambáttenne var, er fæddur eftir höfðenu. Enn hann af þeirre friálsu, er eftir fyrerheitenu fæddur.

24. Þesse ord merkia nokkud. Þvíat þetta eru þeir tveir sáttmálar, ein af fiallenu Sina, já sem til þrællunar fæder, hver er Agar.

25. Þvíat Agar heiter í Arabia fialled Sina, og nær allt til Jerusaleum sem nú er, og er í þrællan med sinum börnum.

26. Enn hin Jerusaleum, sem þar uppe er, þú er sú friálsa, hver er móðer vor allra.

27. Þvíat Ísrafad er, verd glæd hin óbiria, þú sem ecki fæder, briófst fram og falla, sem eigi ert þúngud, þvíat hin einsama þesur miklu flehre börn, enn þú sem mannenn þesur.

28. Enn vér, þóer brædur, erum fyrerheitesins börn efter Ísaae.

29. Enn líka sem í þann tíma, at já efter höldenu var fæddur, ósjöfte þann sem efter andanum var fæddur, svo gengur þat til nú einnenn.

30. Enn hvað seger ritningen? Nef burt ambáttena og son hennar, þvíat ambáttarennar sonur skal ecki erfa med syne þeirrar friásu þvinnu.

31. Svo erum vér nú, þóer brædur, eigi ambáttarennar börn, þesdur sciálsfar þvinnu.

V. Capítule.

Svo vered nú stöduget í því fælse, med hverd Öristur þesur írelfad oss, og láted eigi þæra ydur astur í þat þrældómis of.

2. Síæd, eg Páll sege yður þat: Ef svo er, at þer láted umskera yður, þá er Christur yður eigi nýtur.

3. Eg vitna enn astur sérhverum manne, sem sig latur umskera, at hann er enn nú allt lög-máled skyldur at gera.

4. Þer hásed misst Christum, sem fyrir lög-máled viled rettláter vera, og erud náðenne frá-fallner.

5. Enn ver vonum í andanum, fyrir trú, þess rettlætis, sem menn eiga at vona.

6. Þvíat í Christo Jesu gillder hverke umskurne yferhúd nokkud, heldur sú trú sem fyrir lær-leikann verkar.

7. Þer hlupud sínlega, hver astrade yður sannleiknum at hlíða?

8. Þessar umtolur eru eigi af honum, sem yður hefuit kallad.

9. Eited sírdeig fyrir allt deiged.

10. Eg vænte þess til yðar í Drottne, at þer munund eigi sðrúvis sinnader vera. Enn hver yður viller, sá mun bera sinn dóm, hver hellst sem hann er.

11. Enn eg, lærer brædur, ef eg predika enn nú umskurnena, hvar fyrir líd eg þá össóknar? Þá hefde krossens hneislan dvínat.

12. Gæfe Gud at þeir yrðu og upprættir sem yður eydeleggja.

13. Enn þer, lærer brædur, erud til frelses kallader, einasta síæd svo til, at þer gefed fyrir frelsed

frælsed holldennu ekki rúm, heldur þá þíone hver
øðrum í kærleika.

14. Þvíat öll lög verda í einu orde uppfyllt,
í því: Elska þinn náunga sem sjálfann þig.

15. Enn ef svo er, at þer tönnled og uppated
hver annan innbyrdis, þá síæd til, at þer verdid
eigi innbyrdis uppsvelgder.

16. Því sege eg, gáged í andanum, þá munud
þer eigi fullkomna holldisins gyrnder.

17. Því hollded gyrnest móte andanum, og
andennu móte holldennu. Og þesser eru hver móte
øðrum, svo þer geted eigi gert hvað þer viled.

18. Enn ef andenn stíðenar yður, þá erud
þer eigi under lögmalennu.

19. Enn holldisus verk eru openber, svo sem
er, hordómur, frillulifnabur, saurlife, lausung,

20. Skárgodabyrðkan, siðkinge, siandskapur,
Þráttan, lif, reide, ágreiningur, tvíðrægne, flokka-
drátur,

21. Hatur, mord, ofdræfka, ofát, og þessu
líft, af hveru eg þese ádur fyrrer sagt, og sege
enn nú fyrer, at þeir sömu, sem slíft gera, minu
eigi erfa Guds ríke.

22. Enn ávæxtur andans er: Kærleike, fegn-
udur, fridur,

23. Polennimæde, blíðleike, góðgyrne, trú,
högvaerd, hrcinlife, gegn slíku er lögmaled.

24. Enn þeir sem Christa tilþeyra, þeir kross-
festa sitt holld med gyrndum og tilþneigingum.

VI. Capítule.

Er ver lífum í andanum, þá ængunt og einnenn í andanum. Verum eige ágiarner begöma dyrdar, hver annann iunbyrdis at reita og ofunða.

2. Kærer brædur, ef madur verdur á nokturn þátt af nokkum hreste vferfalleinn, þá leidretted hann med högværum anda, þer sem erud andleger, og haf gát á slásum þer, at þú verder eigi einn-
einn freistadur.

3. Einn bere annars byrde, og svo munud þer uppfylla Christi loqmál.

4. Enn ef einhver lætur ser þýfia, at hann se nokud, sem hann er þó ecke, sá tæler sálfsann sig.

5. Enn hver einn reyne sín egen verk, og þá mun hann á slásum ser þrósun þasa, og eige á einum ødrum.

6. Þvíat hver einn mun sína byrde bera.

7. Enn sá fræddur verdur med ordenu, hann byte honum allsháttudum giædum, sem hann uppfæder.

8. Færed eige viller vega, Gud lætur eigi at ser hæða.

9. Því hvað madur sær nidur, það mun hann uppfæra. Hver í holdenu sær nidur, sá mun af holdenu skadsenic uppfæra. Enn hver í andanum nidursær, sá mun af andanum uppfæra, enlíft líf.

10. Þátum oss gera godt, og eige þrenfast, þviat á sinum tíma munum ver einnenn óastat-
anlega uppstæra.

11. Þyrst ver þofum nú tíð, þá gerum godt
þverum manne, einna mest þeim, sem eru trúar-
ennar heimflinnes.

12. Síæð, þvad mærg orð eg skrifade yður
til með eginn hende.

13. Þeir sig vilia þæðnaema gera eftir höll-
denu, þeir þvínga yður til at umstæra, einasta
þessvegna, at þeir verðe eigi með krossi Christi of-
stóter.

14. Þviat þeir stálfer sem sig láta umstæra,
haldá eigi lögmæð, heldur vilia þeir þad, at
þer láted umstæra yður, svo at þeir mege þrósa
fer af yðru höllde.

15. Einn stærre se mer at þrófast, nema einas-
ta í krossi vors Drottins Jesu Christi, fyrir
þvern mer er þeimurenn krossstætur, og eg þeis-
menum.

16. Þviat í Christo Jesu dugar hverke um-
stæra ne ystærlíð noðud, heldur ny stæpna.

17. Og svo mærg, sem eftir þessare reglu
gánga, ystæ þeim se fríður og mistun, og ystæ
Israel Guds.

18. Þer eftir gere mer eingenn meire mæðu
frammar, þvi eg ber markteikn Drottens vors
Jesu á mínum líkama.

19. Náð vors Drottins Jesu Christi se með yðrum anda, lærer brædur, Amen.

Til þeirra í Galatia sendur af Róm.

Ender S. Páls Pistill til Galatas.

Sancte Páls Pistill til Ephesios.

I. Capítule,

Páll postule Jesu Christi, fyrer Guds vilja þeim Heilsaum sem eru í Epheso, og trúndum á Christum Jesum.

2. Náð se með yður og fridur, af Gude vorum födur, oa Drottne Jesu Christo.

3. Blessadur se Gud og fader vors Drottins Jesu Christi, sá oss þefur blessad með allsháttadre andlegre blessan, í himneskum gædum fyrer Christum.

4. Svo sem hann útvalde oss fyrer hann, áður enn verölden var grundvöllud, at ver skyldum vera heilager og óstraffanleger fyrer þenun í kærleika.

5. Og þefur sett oss til barna útvalningar fyrer siálfann sig, fyrer Jesum Christum, efter þecknan síns vilja.

6. Til lofs sinne dyrdlegre náð, fyrer hvera hann þefur oss þæknæmia gert, í sínum elskulega.

7. Í hverum ver höfum endurlausnena, fyrir hans blóð, sem er, syndanna fyrERGEFNING, eftir RÍSDÓME hans NÁÐAR.

8. Sem ofs er ANÓGLEGA SKED, í allsháttudum vísdóme og forsiðleif.

9. Og þefur ofs vita láted leyndann dóm síns vilia, eftir sinne þócknan, og þefur þann sama framslutt fyrir hann.

10. Ut hann yrde predikadur, þá uppfylling tímans var kómen. Uppá það, at hann til samans tæle allá hlute í Christo, bæde þá sem á himne og á jörðu eru, fyrir hann siðsann.

11. Fyrir hvern ver erum einnenn til arfskriptis kómmen, ver sem erum ádur fyrir fram fyrerbuzader, eftir forsið þess, sem allá hlute verkar, eftir ráde síns vilia.

12. Uppá það ver seum hans dýrd til lofs, ver sem ádur fyrirfrámm vonudum Christis.

13. Fyrir hvern þer hafed þeyrt sanuleiksfins ord, sem er evangelium af ydvarre sálubíals, fyrir hvert þer, þá þer trúduð, erud innfiglader med Heilegum anda fyrirheitesfins.

14. Sá sem er pantur vorrar arfsleifdar, til vorrar endurlausnar, svo at ver yrdum hans egen eign, til lofs hans dýrðar.

15. Hvar fyrir eg einnen, eftir því eg þefe þeyrt, af þeirre trú þjá yður, til vors Drottins Jesum, og at ydrum kærleika til allra þeilagra.

16. Þá læt eg eigi af Læder at gera fyrir yður, og at minnast yðar í mínum bönnum.

17. At Gud vors Drottins Jesu Christi, dyrdarennar fader, gefe yður vísdómsins og opinberingarinnar anda, til hans egenn vídurkenningar.

18. Og upplýse augu yðars skilnings, at þer meged vita, hvílið se sú von, sem þer erud tilfallader, og hver þar se ríkðóinnur hans dyrdarfullrar arfleifar til hans heilagra.

19. Og hver þar se þin yfergnæfanlega stærd hans krafts víð oss, ver sem trúum, efter verkan hans völduga stírkleifs.

20. Hvern hann hefur verlad í Christo, þá hann uppvalde hann af dauða, og sette hann til sinnar hægri handar á hinnum.

21. Yfer allann höfðingstap, valdsstett, magt og herradóm, og allt hvað næfnast má, eige einasta í þessare veröldu, heildur íafuvel í ólómene.

22. Og alla hlute hefur hann hönum under fatur lagt, og sett hann höfud safnadarens, yfer allt.

23. Hver hans líkame er, sem er uppfylling hans, sem alla hlute í öllum uppfyller.

II. Capítule.

Dg einuenn yður lífgade hann þá þer vorud bændur, fyrir afbrot og syndur.

2. Í hverum þer nöckora fund gengud, efter hætte þessarar veralldar, og efter þeim höfðinga sem í loptenu drottnar, sem er efter þeim anda,
sem

sem á þessare tíð hefur sína verkun í börnum vantrúfarennar.

3. Medal þværra ver þósum aller forðum þast vort athæfe í áhrindum vors þollds, fremmande þolldans og skilningsans vilia, og vorum af nátturunnæ børn reidinnar, líka svo sem þiner aðrer.

4. Enn Gud, sá audgur er af miskun, fyrir sína miklu elsku, með hverre þann elskade ofs.

5. Þá ver vorum dander í syndunum, hefur þann gert ofs lifande í Christo þvát af náðinne erud þer þiáþleger ordner.

6. Og hefur uppvald ofs með þonum, og sett of með þonum í þinnest athæfe í Christo Jesu.

7. Uppá þad þann audshnde í efterkomande öld, þfergræsanlegann ríkdóm sinuar nádar, fyrir sína góðghræ þfer ofs í Christo Jesu.

8. Þvát af náðinne erud þer þiáþleger ordner, fyrir trúna, og þad eige af þdur siáþum, Guds gáfa er þad.

9. Eige af verkunum, svo at engenn þróse fer.

10. Þvát ver erum þans verk, þkapader í Christo Jesu til góðra verka, til þværra Gud hefur ofs ádur forðum þyrbíed, at ver þýllðum þar inne þánga.

11. Þvar fyrir verid þess minnuger, at þer, sem forðum daga vorud þeidnar þiódær efter þolldenn, og þferþíð þallader, af þeim sem þallader eru unáþfurn, efter þolldenn, sem með þondenne þfer.

12. At þer vorud á þeim sama tíma þyrr utann Elþristum, framande og þyrr utan þorgaræ
rett

rett Israels; og framande frá testamente fyrre-
heitesins, af því höfud þer enga von, og vorud
án Guds í heimenum.

13. Enn þer sem nú í Christo Jesu erud, og
fordum vorud í fiarska, þá erud þer nú nálægur
ordnur, fyrer blód Christi.

14. Þvíat hann er vor fridur, sem gerde eitt
af báðum, og af þesur brotid þann vegg, sem
þar var millu, í því, at hann burt tól fyrer sit
holld, þann óvinskap, sem er.

15. Þegmálid, það í bódordunum var tilsett,
svo at hann skapadi af tveimur einn nýan mann,
í siálfum sér, og gerde frid.

16. At hann forlífde hveru tveggju við Gud, í
einum líkama, fyrer krossenn, og deyðde svo
óvinskapenn, fyrer sig siálfann.

17. Og er komenn, og kunnigerde yður í evan-
gelio fridenn, yður sem vorud fiarre, og þínum
sem nærre voru.

18. Þvíat fyrer hann höfum ver hverutveggis
atgáang, í einum anda, til fódursins.

19. Svo erud þer nú eige meir gester og fram-
ande, þelldur samborgar heilagra, og Guds
heimamenn.

20. Uppbyggder yfer grundvöll postula og
spámannanna, þar Jesus Christur er stúlfur sá
nýparlegaste þyrningarsteinn.

21. Á hverum öll uppbygging er í eitt samant-
sett, og ver til heilags mustervis í Drottne.

22. Uppá hvern þer verded einnen uppbyggd-
er til Guds íbúðar í andanum.

III. Capítule.

Þvar fyrir eg Páll em bandinge Jesu Christi, fyrir yður heidinga.

2. Af því þer hefed þeyrt titaf embætte Guds náðar, þeirre mer er til yðar gefen.

3. At mer er kunnur ordinn þesse leyndur dómur fyrir opinberan, efter því eg hefe áður hið allra stytsta skrifad.

4. Af hveru ef þer læsuf það, kynnd þer at merkia minn skilning í leyndum dómme Christi.

5. Hver eige er mannanna börnum kunnur gerður, í undanfaranne tíð, svo sem nú er hann opinberadur hans Heilögum postulum og spámönnum, fyrir andann, sem er:

6. At þiner heilnu eru samarf og einn líkame, og hluttakendur hans fyrirheita í Christo, fyrir evangelium.

7. Hvers þenare eg em vordenn, efter gáfu Guds náðar, sem mer er gefen, efter hans völdugum krafte.

8. Mer þinum síðarsta allra heilagra er gefen þesse náð, at eg kuningerde meðal heidinna þjóða þann óraunfalaunlega ríkdóm Christi.

9. Og upp at birta fyrir hverum manne, hver þar se sameign leyndardómsins, sem af veralldar upphafe þesur í Gude kunninn verid, sá alla hlute þesur skapad fyrir Jesum Christum.

10. Uppá það, at kunnug yrde nú höfðingum og herradómum á himnum, fyrir söfnudenn, sá margföld speke Guds.

11. Eftir fyrirbyggju frá verallðar upphæse, sem hann þesur audsynt í Christo Jesu vorum Drottne.

12. Fyrir hvern ver höfum dærfung og aðganga í öllu transte, fyrir trúna á hann.

13. Fyrir því bid eg, at þer trengest eige, veana minnar hörmungar, sem eg þóle fyrir yður, hver yðar dæd er.

14. Þvar fyrir eg beige min kne, fyrir fædur Drottins vors Jesu Christi.

15. Sá sem reitur fader er, allra þeirra sem börn kallast á himne og á jerd.

16. At hann gefe yður fr ft efter ríkdóme sinnar dyrdar, at stirkast fyrir hans anda, í hinum innra manne.

17. Og láta Christum fyrir trúna bygga í yðrum hjertum, og fyrir kærleik innræfast og grundvallast.

18. Svo at þer mættud höndla med ellum heljum, hver þar se vídd og lengd, dýpt og hæd.

19. Og at vita það, at elska Christum, það er betra enn allt at vita, svo at þer uppfyllduft med allsháttadre Guds uppfyllingu.

20. Einn þonum sem mættugur er alls hlute yfergnæfanlegar at gera, heildur ein ver bidium eða þíllium, efter þeim krafte sem í oss verkar.

21. Þeim sama se dyrd í samadenum, sá í Christo Jesu er, ætíð, frá eyllíð til eyllíðar, amen.

IV. Capítule.

Svo áminne eg yður nú, eg bandinge í Drottne, at þer gángað svo sem það heyrer yðvarð kallan, hvar með þer erud kallader.

2. Med öllu lítelste og högværd, og med þólinnæde, og umlíded hver annann í kærleika.

3. Og verid þóstgæfer at hallda eindrægne í andanum, fyrer band fridarens.

4. Þar er eigi nema einn líkame, og einn ande, svo sem þer erud kallader uppá eina von yðrar kallanar.

5. Þar er einn Drottinn, ein tré, ein sken.

6. Einn Gud og fader vor allra, sá sem er yfer yður öllum, og fyrer yður öllum, og í yður öllum.

7. Og náðenti er gefen vor á medal, efter mæling gíafar Christi.

8. Hvað fyrer hann seget: hann er uppfarenn í hædena, og þefur herleidingu at þersange teked, og mönnum gáfur gefed.

9. Enn það, hann er uppfarenn, hvað er það? utann það hann er áður nidurstígenn í þinar ystu álfur iardar?

10. Sá sem nidur er stígenn, hann er sá same sem upp er farenn yfer alla himna, uppá það hann villde alla hlute uppfylla.

11. Og suma þefur hann sett til þóstula, enn suma til spámannna, suma til Gudsþíallara, sumai til þirdara, og lærefedra.

12. Svo at hiner heilegu, seu reidubáner til verka tilbættisins, hvar med líkame Christi kynne at urþbyggast.

13. Þar til ver komum allar til einnar trúar, og kynningar Guds sonar, og fullgerdir verðum, svo sem þeir, hverir eru í mæling fullkomins alldurs Christi.

14. Svo at ver seum eige lengur börn, óstöðug svo sem bylgur, veisader af allsháttudum viðe lærdómsins, fyrir pretti og undethyggu manna, hvar med þeir slæða efter, oss at pretta.

15. Verum heilður sannleiknam eftersýlhande í kærleika, og vorum í öllu í honum, sem er hefudid, Christur.

16. A hverum, allur líkamenn samteingest og einn limur á öðrum hänger, fyrir alla lídu, hvar af hver öðrum hið veiter, efter verke hvers og eins líds í sinum máta, og gerer það, at líkamenn vegs til sinnar eginnar betrunar, og það allt í kærleika.

17. Svo sege eg nú og vitna í Drottne, at þer gangid eige lengur svo sem hiner adrer heidningar ganga, í þeðma síns hugstöts.

18. Hverra hugstot formirkt er, og eru annarleger frá því líferne, sem af Gude er, fyrir þá fávitssu sem í þeim er, fyrir forherding síalss þeirra hiarta.

19. Hverer hirdulauser eru, og sig gáfu í lausung, og frendu allsháttadann óþreinseil, og þar til ágyrne.

20. Enn þer hafed eige svo numed Christum.

21. Ef þer hafed annars af honum þeyrt, og erud í honum lærder, hversu það er í Jesu eitt rettelegt athæfe.

22. Svo aflegged frá yður ester fyrr breitne, hinn gamla mann, sem sig fordiarfar í gyrendum villudóms.

23. Enn endurnyed yður í anda yðvars hugstöis.

24. Og flædest þeim nýa manne, sem ester Gude er skapadur, í sönnu rettlaere og heilagsleika.

25. Hvar fyrer, aflegged lyzar, og taled sannleik hver vid sinn náunga, þvíat ver erum hver annars limur.

26. Reidest og syndged eige; láted eigi söleina underganga yfer yðare reide.

27. Gefed og eðfe rúm lastaranum.

28. Hver stoled þefur, sá stele nú eige meir, heilður erfide og afle með höndum nokkud godt, svo at hann hase at gefa þeim sem þarstuger eru.

29. Láted enga vonda væðu framman fara af yðrum munne, heilður hvað nýtsamlegt er, til betrumar, þar sem þerf geres, at það se þacknæmelegt at þeyra.

30. Og þrigged eige Heilagann anda, með hverum þer erud innsiglader, til dags endurlausnarennar.

31. Allur beissleike og grind, reide, þrópan og lastan se langt frá yður, ásamt allre illsku.

32. Enn verid innbyrdis hver við annann vingiarnleger, og ástúðleger; og fyrergesfed hver öðrum, líka svo sem Gud hefur fyrergesfid yður í Christo.

V. Capítule.

Svo verid nú Guds eftersýlgarar, svo sem kærustu börn.

2. Og gáged í elskunne, líka svo sem Christus hefur ofs elskad, og sig stálfann útgesfed fyrer ofs, til förnfæringar og offurs Gude, til sætleiks ilms.

3. Enn fríllulíse og allaun óhreínleif, ed ágyrne, láted eige um yður segast, svo sem Heilögum hæfer.

4. Ne skammarleg ord og sífslegt hial eda fessne, hvað yður heyrer ecke, heildur miklu frammar þackargerd.

5. Því þad skulud þer vita, at eingenn fríllulísis madur, eda óhreíun, eda ágiarn hver skúrgodadnyrdlare er, hefur arfstölu í ríke Christi og Guds.

6. Láted engann villa yður með ónyttum ordum, því fyrer þad kemur reide Guds yfer börn vantrúarennar.

7. Af því vered eige þeirra hluttakalarar.

8. Þvíat þer vorud forðum mirkur, enn nú erud þer líós í Drottne. Gáged svo sem börn líóssens.

9. Svaurtur andans er allsháttind góðgyrne, rettlæte og sannleifur.

10. Og reyned hvad þar þacknæmt se Drottne.

11. Og hafed ecke samlag vid ófriðsem verk mirkranna, enn straffed þau miklu helldur.

12. Þvíat hvad heimuglega gerest af þeim, er einnenn skammarlegt at sega.

13. Enn allt það verður openbert, nær það verður af líðsenu straffad, því allt hvad openbert verður, það er líðs.

14. Fyrir því seger hann: vakna þú upp sem fefur, og ris upp af dauda, svo mun Christus upplýsa þig.

15. Svo stæð nú til, at þer grúged forstálega, eige svo sem fávíser, helldur svo sem víser.

16. Og skicked yður í tíðenne, því það er vound tíð.

17. Fyrir því, vered eigi skilningslausar, helldur skiliande hvad vili Drottins er.

18. Og drecked yður eigi vín-druckna, því þar af kemur óskickanlegt líferne, helldur uppfyllest af anda.

19. Og taled hver vid annann, med psalmum og lofsaungum, og andlegum kvæðum, synged og spiled Drottne í yðrum hjörtum.

20. Og seged þacker alla tíma Gude og fædur fyrir alla hlute, í nafne vors Drottens Jesu Christi.

21. Og vered hver öðrum undergefner í Guds ötta.

22. Kvinnurnar vere sínum bændu: undergefna, svo sem Drottne.

23. Þvíat madurenn er kvinnunnar hofud, líka svo sem Christur er safnadarens hofud, og hann er frelsare síns líkama.

24. Enu líka svo sem söfnudurenn er Christo undergefenn, svo skulu og einnenn konurnar sínum bændum í öllu.

25. Þer menn, elsked yðar húsfrénur, líka svo sem Christur elskade söfnudenn, og gaf sig sjálfann út fyrir hann,

26. Uppá þat hann helgade hann, og hann hreinsade hann, fyrir vatnsbædd í ordenu.

27. Uppá þat hann tilbýgge sér sjálfum einn söfnud, sem er dýrðlegur, og enga fleckan ne hrucku, eða þesskonar þesde; heldur at hann se heilagur og óstraffanlegur.

28. Svo skulu og mennerner elska sínar egenkonur, sem sína egen líkame. Hver sína egenkvinnu elskar, hann elskar sig sjálfann.

29. Því alldrei þefur nokkur sitt eged hold batad, heldur nærer hann þat og föstrar, svo sem einnenn Drottinn safnadenn.

30. Þvíat þer erum límer hans líkama, af hans holdde, og af hans beinum.

31. Hvers vegna madurenn mun forláta fædur og móður, og nálægast sína egenkonu, og tvö munu eitt hold vera.

32. Þesse leyndur dómur er stór, enn eg tala um Christum og söfnuden.

33. Þó! elsked þer hver sem einn sína egen-
fönn sem siálsann sig, enn konan óttest manneun.

VI. Capítule.

Þer börn, vered hlýdug ydrum foreldrum, í
Drottne, þvíat þat er tilbærolegt.

2. Heidra fedur og módur, þat er hid fyrsta
bódord sem fyrerheited þesur:

3. Svo at þer vegne vel, og þá firt lánglífur
á jördu.

4. Og þer fedur þfusud eigi egna ydar börn til
reide, heildur alad þau upp í aga, og umvöndun,
til Drottins.

5. Þer þíónustumenn, vered hlýduger ydrum
líkamlegum Drottnum, med ótta og þfelfingu, í
einsalldleif ydvars hiarta, svo sem Christo.

6. Eigi alleinasta með þíónustu fyrer augun-
um, mönnum til þóckunnar, heildur svo sem
þíónar Christi.

7. At þer gered þennann Guds vilia af
hiarta, med góðum vilia.

8. Láted yður þykia, svo sem þer þíóned
Drottne, og eigi mönnum: og vited, at hvað
sem hver einn gerer godt, þat mun þann af
Drottne medtaka, hvért þann er þræl eða frels-
inge.

9. Og þer Drottinn, gered einnen þetta hid
sama við þá, og láted af ógnum. Og vited
einnen, at ydar Drottinn er á himnum, og þat
þiá þönum er ecki manngreinar álit.

10. At sídurstu, míner brædur, vered sterkur í Drottne, og í mætti hans krastar.

11. Íflæded yður Guds herskráða, svo at þer geted stæðed gegn umsátrum Döfufsilins.

12. Þvíat ver höfum eigi við hölld og blöð at beriaft, heilur við höfðinga og völduga, sem er, við Drottna veraldarennar, þeir í mikrum þessrarar veraldar drottna, með illfu = anda under himnenum.

13. Þýar fyrir höndled Guds harnesku, svo at þer geted móttæðed, þá sú vonða stund kemur, og framkvæmed allt vel og halded sigrenum.

14. Svo stæðed nú, umgirdter um yðar lendar með sannleik, og skrydder með brynju rettlæðsilins.

15. Og á fótum skófatader, svo sem reidubúner at frammsölga evangelio fridarens, þvar með þer eruð útbúner.

16. Einn umframmi alla hlute, þá höndled trúarennar skjóld, með hverum þer kunæd út at slækva öll elldleg skæte þess eitrada óvinar.

17. Og griped hiálm hiálpræðsilins, og sverd andans, hvert er Guds ord.

18. Og bided iduglega í allre naundpurft, með bænnum og beidne, í andanum, og þar til vakæd með allre stæðfestu og ákalle, fyrir öllum heilögum,

19. Og fyrir mer, svo at mer gefest orðed með drifugre opnan míns munns, at eg mætte kunngera leyndann dóm evangelii.

20. Hvers sendebode eg em í siötrunum, svo at eg mege diarflæga þar í hendla, og svo at tala sem þeyrer.

21. Og at þer vited einnen, hversu háttad er um mig, og hvað eg gere, þat mun Tychicus sá kære bróðer, og trúr þenare í Drottne, kunngera yður alltsaman.

22. Hvern eg hese sendt til yðar, vegna þess, at þer mættud vita hvernenn mer genge, og at hann hugvalade yðrum hjörtum.

23. Fridur se med bræðrunum, og kærleike med trúanne, af Gude fædur og Drottne Jesu Christo.

24. Náð se med öllum þeim sem elska vorn Drottinn Jesum Christum hreinfærduglega, amen.

Skrifadur af Rom til þeirra í Epheso
med Tychico.

S. Páls Pistill til Phillippenses.

I. Capitule.

Páll og Timotheus, þionustumenn Jesu Christi, öllum heilegum í Christo Jesu í Phillippis, samt biskupum og þenurum.

2. Náð se med yður og fridur, af Gude vorum fædur og Drottne Jesu Christo.

3. Eg þacka Gude mínum, svo oft sem eg huxa um yður,

4. (Hvad eg gere alla itma í øllum mínum bænum, fyrir øllum yður, og bæni mína gere eg með fagnade.)

5. Fyrir yðru samlage í evangelio, frá þínum fyrsta dege, allt til þessa.

6. Og em þess þíns sama í góðu trauste, at sá sem í yður þesur uppirið þið góða verked, þann mun þat og einnen fullkomna, allt til þess dags Jesu Christi.

7. Svo sem mér er vel þenrelegt, at eg hallde af yður øllum í þann máta. Þvíat eg þese yður í mínu hiarta, í þessum mínum siotrum, í hverum eg forþvara og styrke evangelium, svo sem þer erud aller náðarennar hluttakarar með mér.

8. Þvíat Gud er minn vottur, hversu mig forlenger af hiartans grunne, í Christo Jesu, efter yður øllum.

9. Og þess sama þið eg, at yðar færleike audgæst æ meir og meir, í allre vidurkenningu, og í allre reynslu.

10. Svo at þer meged reyna hvað best se, at þer seud skírer og án þneixlunar, allt til þess dags Christi.

11. Uppfyllter ávegste rettlætesins, sem er fyrir Jesum Christum í yður sked, til dyrdar og lofs Gude.

12. Enn þat læt eg yður vita, lærer brædur, at hvað mig er yferkomed, þat er til meire frammgangs sked evangelio.

13. Svo at mín siotur í Christo, eru opensfár vorden, í øllu dómhúseni, og þjá þeim øllum øðrum.

14. Og marger brædur í Drottne, sem fengu von af mínum siotrum, eru ordner þess diarfare orded at tala án bræðslu.

15. Sannlega; þá predika sumer Christum fyrer haturs og þrætu saker, enn sumer af góðre meiningu.

16. Þeir hiner kunngera Christum af þrætu, og eigi hreinlega, þvíat þeir meina, at þeir vilí mínum siotrum hörnung tilleggia.

17. En þesser lít af kærleika, þvíat þeir vita at eg ligg her til forsvars evangelii.

18. Enn hvað þá? At Christur verðe með allsháttudu móte kunngerdur, hvert þat sker af yferhyllmingu, eða þat skedur í sannleika, þá gled eg mig þó þar af, og vil mig einnenn gledia.

19. Þvíat eg veit, át þat sama mun mer falla til þjálsprædis, fyrer ydra bæn, og fyrer tilstírk Jesu Christi anda.

20. Svo sem eg ølldungis vænte og vona, at eg verðe í engre grein til skammar. Hældur at Christur með allre dierfning svo sem allt hingat til, lífa og einnenn nð, misladur verðe á mínum líkama, se þat fyrer lífed eða fyrer dandann.

21. Þvíat Christur er mitt líf, og dandenn er minn ávinningur.

22. Enn með því, at í hölldenn at lífa, þenar meir til ávegst at lyna, þá veit eg eigi hvert eg skal líösa.

23. Þvíat hvertveggja þrengrer at mer: eg þeſe ghrud á, frá at ſtiliaſt, og hía Chriſto at vera, hvað einnenn miſlu betra vøre.

29. Enn þat er nýtsamlegra í hoſldennu at bliſa, fyrer ydrar ſaker.

25. Og eg veit í góðre tilvæntingu, at eg mune bliſa, og vera hía öllum ydur til framkvæmdar, og til trúarennar glede.

26. Uppá þat þer meged miög hróſa ydur í Chriſto Jeſu, af mer, fyrer mína komu aſtur til ydar.

27. Gánged at eins ſem verdugt er evangelio Chriſti, uppá það, ef eg ſkem og ſiáe ydur, eða ſpyri það um ydur í minne ſíarlægð, at þer ſtand- ed í einum anda, og einnre ſálu, og med ofſtríðed fyrer trú evangelii.

28. Og láted eige í nokurn máta blygða ydur af mótföndörunum, (hvert þeim er eitt teikn fyrerdæmingarennar, enu ydur ſáluhialparennar, og það af Gude).

29. Þvíat ydur er það gefed, fyrer Chriſti ſaker það at gera, at þer eige alleinaſta á hann trúed, heſldur einnenn hans vegna líded.

30. Og haſed þá ſömu baráttu ſem þer haſed á mer ſed, og nú af mer þeyrt.

II. Capitule.

Se nú hía ydur áunniung í Chriſto; ſe þar huggun kærleikſins; ſe þar ſameign andans; ſe þar hiartgróðenn áſtſeme; og miſkunſeme.

2. Svo uppfylled minn fögnuð, at þer send einurrar lundar, hafande þinn sama kærleika, verande sambugader og eins sinnader.

3. Effe gerande fyrir ofund edur hegóma dyrd; heildur fyrir litelæte, hallde hver sem einn annann ædra, enn sig sjálfann.

4. Og hver einn lite eige á það sem hans er, heildur á það hvað annars er.

5. Hver einn se svo sinnadur, sem Jesus Christus var.

6. Hver þó hann vøre í Guds mind, helle hann það þó eige ráð, Gude líkur at vera.

7. Heildur minskade hann sig sjálfann, og tók á sig mind eins þións; vard líkur öðrum mönnum, og at hegðan fundenn sem maður.

8. Litelæckade sig sjálfann, og vard hlydugur allt til dauda, já, allt til krossens dauda.

9. Fyrir því hefur Gud upphafed hann, og gaf honum nafn, það yfer öllum nöfnum er.

10. Svo at í nafne Jesu skulu sig bengia öll þne þeirra sem á himnum og á jörðu, og under jörðu eru.

11. Og allar tungur skulu vidurfenna, at Jesus Christus se Drottinn, til dyrdar Guds fedurs.

12. Líka svo, minner kærustu, sem þer hafed alla tíma hlyduger vered, eigi alleinasta í minne náværu, heildur og nú miklu meir í minne fráveru, þá verfed yðar egen sálupjálp, med ugga og ótta.

13. Því Gud er hann, sem í yður verkar, bæði viljann og gerningenn, eftir sinne þöfkuan.

14. Gered alla hlute áu möglunar, og áu þrætu.

15. At þer seud ólastanleger, og hrein Guds börn; óstraffanleger midt í mille þeirrar vondrar og frásniðennar kinslóðar, meðal hverra þer skined sem lífs í heimennum.

16. Þar med, at þer blifed við líffins ord, mer til þrósunar á dege Christi, mer, hver eige þefur til ónyttis blauped, ne forgefens erfidad.

17. Og ef svo er, at eg verd fórnfærdur yfer offre ydrar trúar og Guds þíónustugerd, þá gled eg mig, og eg gled mig med yður öllum.

18. Þar af skulud þer einnen gledia yður, og skulud gledia yður med mer.

19. Einn eg vona í Drottne Jesu, at eg mune innan skams senda Tímotheum til yðar, svo at eg gledest í huga, þá eg fæ at vita, hvernenn yður ferst at.

20. Því eg hese engann, sem svo algerlega se eftir mínu sinne, sá er svo af hiarta fyrer yður fyrger.

21. Því hiner aller leita þess hvað þeirra er, enn eigi hvað Jesu Christi er.

22. Einn þer vited at honum er rettelega háttad, því líka svo sem barned med fœðurnum, svo þefur hann med mer þíónad í evangelio.

23. Þann sama vona eg, at eg mune snarlega senda, þá eg se, hvað mer lídur.

24. Enn eg treystunni í Drottne, at eg munne einnenn sjálfur innann þessara tíma til yðar koma.

25. Enn mer leysti nauðsynlegt, at eg sendi til yðar þann bróður Epaphroditum, sá minn hjálpare og meðstríðare, og yðar postule, og minna nauðsynstar þenare er.

26. Eftir því hann hafði forlangan til allra yðar, og var mig sorgnóður, af því þer höfduð lært at hann hefði sjálfur vered.

27. Og hann var at sonnu dandisálfur. Enn Gud misfannade sig yfer honum, eigi einasta yfer honum, heldur og svo yfer mig, svo at eg hefði eigi sorg á sorg ofan.

28. Enn eg hefði sendt hann þess skótlara, svo at þer sæuð hann, og yrðuð glæðir afstir, og at eg hefði þess minne sorg.

29. Svo meðtækið hann nú í Drottne, með allri gleði. Og hafði þess konar menn í heidre, þvíat fyrir sakir verks Christi, er hann dauðanum svo nær kominn, þá hann sitt líf þegi aftæði, uppá það hann þíðnæði mer í yðvarn stæði.

III. Capítule.

Framar, lærer bræður, þá glæðið yður í Drottne. Því það eg skrifa yður íafnan hið sama, tregar mig ekki, og það gerer yður þess öruggare.

2. Gefed gætur at hundunum: gefed gætur at illum erfíðunum: gefed gætur at umsturnenne.

3. Þvíat ver erum umffurn, ver sem Gude þínum í andanum, og hrósum oss af Christo Jesu, og forlátum oss eige á hölded.

4. Þó at eg hafe það og einnenn, at eg meige mer af höldenu hrósa. Fyrst einn annar lætur ser þýlia, hann mege ser af höldenu hrósa, enn þó miklu framar eg.

5. Sem á þinum átta dege er umfforenn, einu út af Israels ætt, af Benjamins kápette, Ebressur af Ebressum, og efter lög málenum Phariseus.

6. Efter vandlátungunne offbárnare sasnadarens, Eg sem var með rettu í lög málenum óstraffanlegur.

7. Enn hvað minn ávinningur var, það hese eg Christi vegna fyrir skada reifnad.

8. Þvíat eg helld alla hlute skada vera, hía þeirre ufergnæsanlegu vidurkenningu Christi Jesu míns Drottins, hvers vegna eg hese alla hlute skada reifnad, og helld þá fyrir þeck, uppá það eg ávinne Christum.

9. Og í þonum fundenn verðe, at eg hese eige mitt rettloste, sem kemur af lög málenum, helldur það sem fyrir trúna á Christum kemur, se n'er það rettloste, sem af Gude trúnnu tilreifnad verður.

10. Hann at þekia, og kraft hans upprisú, og sameigu hans þínu, at eg verðe og hans dauda lífur.

11. Svo at eg mätte þonum móte renna, til upprisú frammlidennda.

12. Einn eige at eg hase það þegar höndlad, eda se þegar fullkominn; eg skunda þar eftir, hvert eg gæte einnenn höndlad, eftir því eg em af Christo Jesu höndladur.

13. Vínur brædur! eg heild mig enn nú eige sláðfann fyrir þann, at eg hase það höndlad. Eitt vil eg sega, at eg gleymie því, hvað tilbaka er, og dreg mig at því sem í fyrir er.

14. Eg skunda at því nýpsetta talmarke, eftir því hnosse, hvert frammi heildur þeirre himneskre fallan Guds, í Christo Jesu.

15. Eyo marger sem af oss eru nú fullkomner, þá verum svo sinnader. Og ef þer skulud nokkud annad hallda, þá láted Gud yður það openbera.

16. Ennú frammar eftir því ver erum svo langt komner, svo látum oss fylgia einne reglu; látum oss vera einhyta.

17. Fylged mer eftir, lærer brædur, og gæted at þeim sem svo gánga, líka sem þer hased oss til fyrermindar.

18. Þvíat marger eru, (af hverum eg hese ofsinnes sagt yður, og eg sege yður einnenn nú grátande), þvíner krossens Christi.

19. Hverra æfelok er fyrerdæming; hverra Gud magenn er; hverra vegsemd, sem iardlega sinnader eru, mun verda til skammar.

20. Enn vor umgengne er á Himnum, hvadan ver væntum frelsarans Jesu Christi, vors Drottins.

21. Sá vorn sáfengann lílama mun forklára, at hann líkur verðe hans forklárudum lílama, efter þeim krafte, hvar med hann kann sér alla hlute undergefna at gera.

IV. Capítule.

Líla svo, míner lærer og ætfeleger brædur, minn søgnudur, og mín forona, vered svo siðduger í Drottne, þer elstfanleger.

2. Evodían áminne eg, og Syntychen áminne eg, at þær seu samlyndar í Drottne.

3. Eg bíð þig elnnen minn trúr lagsmadur, veit þeim aðstod, sem med mer stríðt hafa í evangelio, med Elemese, og hinum ødrum mímumt hialparmönnum, hverra nöfn eru í lífs bókenne.

4. Gleded yður í Drottne alla tíma, og enn aftur sege eg, gleded yður.

5. Ydra högværd láted kunna verda øllum mönnum: Drottinn er nálaegur.

6. Sneged eige, helldur láted yðar bænir í øllum hlutum, í bønahallde og ákalle, med þa fargerd, fyrer Gude kunnar verda.

7. Og frídur Guds, sá þærre er øllum skilninge, vardveite yðar hjertu og hugskot í Christo Jesu.

8. Framar, lærer brædur, hvad sannarlegt er, hvad ærlegt er, hvad rettelegt er, hvad skírlikt er, hvad ástfamlegt er, hvad vel sömer. Er það dýgd nokkur? er það lof nokud? þýred þær efter.

9. Hvert þer einnennu lært og meðtefed, heyrð og sed hásed af mer; það gered: þá mun Drottin frídarens með yður vera.

10. Eg em nærsta miög gládur ordenn í Drottne, at þer erud endurvafnader, til umförgar fyrir mer, hvera þer hásed þó allt iafnt fyrir mer bored, þóat tiden hase það eige villi að líða.

11. Eige sege eg það naudþurftgrenniar vegna, þvíat eg hese lært, hvernin það svo gengur, mer at næga láta.

12. Eg veit at lífa í volæde og í audæfum; eg em viðvanur í öllum hlutum, og hiá öllum, bæde saddur at vera, og svo háugradur; bæde gnóg at hafa og brest at líða.

13. Eg formá alla hlute, fyrir þanu sem mig máttugann gerer, sem er Christur.

14. Þó hásed þer vel gert, at þer hásed mína þörmmug annast.

15. Enn þer Phillippenses vited það at af upphase evangellí, þá eg burtsör af Nicebonia, at eingenn sönundur þéfur mer noélud veitt, í reikningskap útláta og intellekta, utann þer alleinasta.

16. Þvíat, til Thessalonicam sendud þer til minnar naudþurftar, einu sinne, og þar eftir enn einu sinne.

17. Eg leita eige glasa; heildur sœ eg, at yðar reikningur mætte með gnægre rentu ávaxtast.

18. Þvíat eg hese alla hlute; eg hese yferflót-
antegt. Eg fylltest gnægd; þá eg meðiök fyrir
E't Epap

Epaphroditum, þad frá yður kom, sætann ílm, þægelegt offur, Gude þacknæmt.

19. Enn minn Gud uppfylle alla yðar naundþurst, efter sinum dyrdar ríkdome, í Christo Jesu.

20. Enn Gude og fædur vorum se dyrd, frá enlífd til enlífdar, Amen.

21. Heilsed øllum Heilögum í Christo Jesu.

22. Yður heilsa þeir brædur, sem eru hía mer; yður heilsa aller heilager, ferdeilis þeir af Keisaras háse.

23. Náð vors Drottins Jesu Christi se med yður øllum, Amen.

Skrifadur af Rom med Epaphrodito.

Ender S. Páls Pistills til Phillippenses.

Sancte Páls. Pistill til Colossenses.

I. Capitule.

Páll postule Jesu Christi, fyrer Guds vilia, og bróder Timotheus.

2. Þeim Heilögum í Colossen, og þeim trúðum bræðrum í Christo. Náð se med yður og fridur, af Gude vorum fædur, og Drottne Jesu Christo.

3. Ver þóðum Gude, og födur vors Drottins Jesu Christi, og bidum alla tíma fyrir yður.

4. Af því ver þóðum þeyrt af yðvarre trú á Jesum Christum, og af yðar kærleik til allra heilagra.

5. Fyrir þeirrar vonar sakir, sem yður er ætíud á himnum, af hverre þer hafed tilforna þeyrt, fyrir sannleiks orðed í evangelíó.

6. Það til yðar komed er, svo sem og út um allann heimenn, og er ávartarsamt, svo sem og líka á meðal yðar, allt í frá þeim dege, þá þer höfduð það þeyrt, og vidurkennt Guds náð í sannleika.

7. Svo sem þer lært hafed af Epaphra, vorum þara meðþenara.

8. Hver er trúr þíón Christi fyrir yður, sá oss einneun kunnigerde yðvarn kærleika í andanum.

9. Hvar fyrir ver einneinn allt frá þeim dege, þá ver höfduð það þeyrt, letum ver eigi af fyrir yður at bidia, og ver bidinn, at þer uppfyllest med vidurkenning hans vilia, í alls háttudum andlegum vísðóme og skilninge.

10. Svo at þer gáged Drottne verðuglega, til allrar þóðnunar.

11. Og seud ávartarsamer í øllum góðum verkum, og vaxed í Guds vidurkenningu, og styrkest í øllum kräfte, efter hans dýrðarlegré magt, í allre þólennmæde og lánglundargede, med fögnúde.

12. Og þackar gered föðurnum, sem oss hefur þarfeslega gert, til arfskiftis þeilagra, í líðennu.

13. Sá oss hefur frelsað af yfervallde mirkr-
anna, og hefur oss innsett í ríke síns elskulega
sonar.

14. Í hverum ver þofum endurlausn, fyrir
hans blóð, sem er syndanna fyrregesning.

15. Hver er eigenleg imind ósýnelegs Guds,
þinn frumgetne fyrir allar stefnur.

16. Þvíat fyrir hann eru allar hluter skapader,
þeir á himnum og á iörðu eru; þið sýnelega og
ósýnelega, bæði thronarner og herradómarnar,
höfðingiadómur og valldstetter: alltsaman er það
fyrir hann, og til hans skapad.

17. Og hann er fyrir öllum hlutum, og það
allt viðheldst í honum.

18. Og hann er þofud líkamans, sem er saf-
nadarns; hver er upphafed, og þinn frumgetne,
frá daudum, at hann hafi í öllum hlutum höf-
ðingadæmed.

19. Þvíat það hefur svo þacknæmt vered, at í
þonum stýllde allur fullkomlegleike byggja.

20. Og at aller hluter yrdur fyrir hann forlífter
med ser siálfum, hvert það er á iörðu, edur á
himnum, þar med, at hann fridennd gerde, fyrir
blóded á sínum krossi, fyrir siálfann sig.

21. Og ydur, þer sem forðum daga vorud
framande, og óviner, vegna ydra vondra
verka.

22. Enn nú hefur hann forlíft ydur med
líkama síns holdis, fyrir daudann, at hann
gerde ydur heilaga, og óstraffanlega, og sal-
lausa fyrir ser siálfum.

23. Ef þer blífed annars í trúnnu grundvallæð-
er, sláðsfæster og óhræranleger, af von þessa
evangelíi, sem þer hafið heyrt, hvert predikað er
medal allra manna, sem under himnum eru,
þess þenare og Páll em ordenn.

24. Eg gled mig í mínum þarmkvælum, þau
eg líd fyrir yður, og uppfylla á mínu hólde,
hvað sem vantar á þær þarmkvælingar í Christo,
fyrir hans líkama, hver at er söfnuðarenn.

25. Þess þenare og em vordenn efter gudlegu
predikunar embætte, sem mer er gefed á medal
yðar, at eg Guds ord rífluglega predika skule.

26. Sem er þann hans leyndardóm, hver
hulenn þesur vered frá upphafi verallðar, og um
æse, enn nú openberadur er hans Heilegum.

27. Hverum Gud þesur vilíad kunngeira þenn-
ann dyrdarlegann ríkdóm þessa leyndardóms medal
heidenna þjóða, hver at er Christur í yður, sem
er von dyrdarennar, hvern ver bodum.

28. Minnande alla menn og lærande alla
menn med allsháttadre speke, uppá það ver
frammsettum hvern mann algerdenn í Christo
Jesu.

29. Hvar fyrir eg erfíða og stríde efter krafte
þess sem í mer krostnglega verklar.

II. Capítule.

Eg vil yður vita láta, hvert stríð eg þese fyrir
yður, og fyrir þeim í Laodicea, og öllum þeim,
sem núna personu hafa eige sed í hólðennu.

2. Svo at þeirra hjórtu hugsvöludust, og sambunden yrðu í kærleika, og til allrar augunar vissulegs skilnings, at þeckia leyndann dómi Guds fæðurs og Christi.

3. Í hverum hulder liggja allir fesiðer vitssunnar og vidurkenningarennar.

4. Einn eg sege, at eingenn tæle yður með líflegum ræðum.

5. Því þó eg se eige þar efter höldenu, þá em eg þó í andanum þíá yður, fagnanda, at eg sjáe yðra skíkt og yðra stadfasta trú á Christum.

6. Líka svo sem þer hafið nú meðtefed Drottinn Christum Jesum, svo líka gáged í hönum.

7. Og vered iunnættir og uppbyggðir í hönum, og vered stadfastir í trúnni, sem þer erud til lærðer, og vered rífluglega þackuæmer í henne.

8. Stáed til, at eingenn ræne yður fyrir heimsspeki, og hegómlegar tælingar, efter manna lærðóme, og veralldarennar setninge, einn eige efter Christo.

9. Þvíat í hönum bygger allur fullkomlegleik guddómsins líkamlega.

10. Og þer erud fullkommer í hönum, hann sem er höfund alls höfðingiadóms og valldstettar.

11. Í hverum þer erud umskorner, með umskurn áá handa, fyrir aflögu syndugs líkama í höldenu, sem er með umskurn Christi.

12. Í því, þar þer erud með hönum greftrader, fyrir skinnena, í hverre þer erud upprísuer fyrir trúna, sem Gud verklar, hver hann uppvalde af danda.

13. Og hann þesur yður einnenn með þónum lífande gert, þá þer vorud dauder í syndum, og í yfirhúd yðvars hölds, og hann þesur oss fyrergefed allar synder.

14. Og affskafed þá handskrift, sem móte oss var, hver í setningum var þulen, og oss gágu- stædleg var, og þesur hana burtefed, og á krossenn neglt.

15. Og þesur afflett höfdingiadóma og völd- uga, og til synis framuleidt openuberlega, og gerde eina sigurvinning af þeim, fyrer sig siál- fann.

16. Af því láted engann gera yður nockora samvitstu í mat eda dryck, ellegar með ásett helgedaga höld, eda tånglkomur, eda sabbath.

17. Hvað alt er skugge af því sem tilkomande var, enn siálfur líkamenn er í Christo.

18. Láted yður eigi villa af nockorum þeim, sem kostgæfa andmygt og englauna dyrkun; ræda um það þeir eigi kenna, og eru til ónyttis upp- þrofadur í sínu höldlegu sinne.

19. Og hallda sig ecke við höfuded, af hveru allur líkamenn fær hiálp, fyrer lide og samkomur, og heildur fer svo saman, og vegs svo til guddóm- lograr stærdar.

20. Seud þer nú dauder með Christo, frá verallðlegum setningum, hvar fyrer láted þer þá veida yður með setningum? líka sem lífdud þer enn í veröldenne hvar yður kenneft,

21. Eige skalt þú á því taka; eige skalt þú því her-ia; eige skalt þú það áhræra.

22. Hvert þó allt slitnar, þá það er með höndum þást.

23. Og eru manna bodord og kenningar, hverar þafa yfersit vitstunnar, fyrir siðsvalenn andleif og audmúkt; og í því þeir þyrma eigi líkamanum, og gera eige höldenu sína sámd, til sinnar naudpurftar.

III. Capítule.

Ernd þer nú upp ástur risner með Christo, þá leited þess hvað þar uppe er, þar Christur er, sitjande til Guds hægri handar.

2. Kostgæfud ester því sem þar uppe er, og eige ester því sem á jördu er.

3. Þvíat þer erud dædér, og ydurt líf er fólged með Christo í Gude.

4. Enn nær Christus ydvert líf mun sig op-
eunbera, þá munud þer einnenn með honum op-
eunberader verda í dýrdenne.

5. Svo deydud nú ydra línn sem á jördu eru, þór, ohreinsleika, skammarlegann bruna, vonda lýst, og ágyrne, sem er skárgodadýrðkan.

6. Þyrer hvað kemur Guds reide yfer börn vantrúarennar.

7. Í hverum þer hásed forðumdaga genged, þá þer lífdud í þeim.

8. Enn aflegged nú allt þetta frá yður, reide, grind, illsku, lastaner, skemmeleg ord af yðrum munne.

9. Lífged ecke hver at øðrum; afklædest hinum gamla manne med sínum verkum.

10. Og íklædest hinum nýa, sá sem endurnýast á til vidurkæuningar, ester þess imind, sem hann þefur skapad.

11. Þar sem er eingenn Griskur, Gydingur, umskoren, óumskoren, utlendingur, Schyta, þræll, frelsinge, heildur er Christur allt og í öllum.

12. Svo íklædest nú, svo sem Guds úrvalder heilager og elskuleger, hiartfölgenne miskunseme, góðvilja, audmykt, höglhynde, þolensmæde.

13. Og umlíded hver annann; og ef nokkur þefur flögumál mótt øðrum, þá fyrergefed það hver øðrum iunbyrðis, líka svo sem Christur þefur fyrergefed yður, svo þulud þer einnenn.

14. Enn frammi yfer allt þetta, þá íklædest þærleifanum, sem er band algerlegleifans.

15. Og fridur Guds ríke í yðrum hiertum, til þvers þer erud kallader í einum líkama. Bered og þackláter.

16. Látet Christi ord ríknuglega byggia meðal yðar, í allre vitífu. Læred og áminned yður síálfa med psalmmum og lössöngum, og andlegum líkflegum kvæðum, og spuged Drottne í yðrum hiertum.

17. Og allt hvað þer gered með ordum edur verkum, það gered allt í nafne Drottins Jesu, og þakkað Gude og födur fyrir hann.

18. Þer þvinnur, vered ydrum brændum undirgefnað í Drottne, svo sem byrlar.

19. Þer menn, elsked yðar egenkomur, og vered ecke beifflundader við þær.

20. Þer börn, vered hlýdug ydrum foreldrum í öllum hlutum, þvíat það er Drottne þaknaðlegt.

21. Þer fedur, reited eigi yðar börn, svo at þau verde eige ístodnlaus.

22. Þer þegnar, vered hlýduger í öllum hlutum ydrum líkamlegum herrum, eigi með þionustu fyrir augum, svo sem mönnum til þóknunar, heldur með einfalldleif hiartans, og með Guds ótta.

23. Allt hvað þer gered, það gered af hiarta, svo sem fyrir Drottne, og eige fyrir mönnum.

24. Og vited, at þer munud andlast af Drottne verðlaun arfstöfunnar, því þer þioned Drottne Christo.

25. Enn hver órett gerer, sá mun það meðtaka, hvað hann hefur órett gert, og þar gillder ecke maungreinar álit.

26. Þer Drottmar, hvað rett og iöfnudur er, það andshned þenurnum, og vited, at þer þafed einn Drottina á þínum.

IV. Capítule.

Væred stöðuger í bænaálfalle, og væled í því þinu sama með þackfargerð.

2. Vided og einnennu fyrer ofs, svo at Gud upplúte ofs orðsins dyr, til at tala leyndann, dóm Christi, fyrer hvad eg em bundenn.

3. Uppá það, at eg openbere það sama, sem mer byriar at tala.

4. Gáged víslaga móte þeim, sem eru þar fyrer utan, og skíked yður í tíðenne.

5. Yðar röða se ætíð lífsleg, og með fálste fríddud, at þer vited, hvernenn þer skulud ser hverum andsvara.

6. Hvernenn um mig er háttad, það mun yður allt kunnigera Eychicus, þær bróðer og trúa þenare, og meðþíón í Drottne.

7. Hvern eg hefe þar fyrer til yðar sendt, at hann skulde vita, hvernenn yður fære at, og at hann hugfvalade yðrum hiaurtum.

8. Samt Onesimo þeim trúa og þæra bróður, hver frá yður er; og allt hvernenn þer ser framm, munu þeir kunnigera yður.

9. Yður þeilsar Aristarchus, minn samband- inge, og Marcus systrungur Barnabe, um hvern þer hafed nokfra bifalning meðtefed. Ef svo er, þegar hann kemur til yðar, þá meðtefed hann.

10. Og Jesus sá kallast Just, hverer Guds- ingar eru. Þesset eru allemasta míner hjálpendur í Guds ríke, þeir mer eru þuggan vordner.

11. Yður heilsar Epaphras, hver frá yður er, einn piön Christi, og iasnan fyrir yður stríðdandi í sínum bænum, uppá það þer standed fullkomaer, og uppfyllter í öllum Guds vilia.

12. Eg ber honum það vitne, at hann hefur síðra ástundan fyrir yður, og fyrir þá í Laodicea og Hierapoli.

13. Yður heilsar Lucas Þakner, minn ástvinur, og Demas.

14. Heilsed bræðrunum í Laodicea, og Nymphan, og söfnudenunum sem er í hans húse.

15. Og nær þesse Pistill er lesenn þiá yður, þá tilfícked, at hann verðe einuenn og leseun í samfundunne í Laodicea. Og at þer lesed þann sem til Laodicea er skrifaður.

16. Og seged Archippo: tak vara á því ennbætte, sem þú meðteled hefur í Drottne, at þú fullkomner það.

17. Min kvedia með minne Páls hende. Bered minnunger minna systra. Náðenn se með yður, amen.

Ender S. Páls Pistills til Colossenses.

Hinn firre S. Páls Pistill til þeirra i Thessalonica.

I. Capitule.

Páll og Silvanus og Timotheus. Þeim saf-
nade i Thessalonica i Gude födur og Drottne Jesu
Christo. Náð se með yður og fridur, af Gude
vorum födur og Drottne Jesu Christo.

2. Ver þóðum Gude alla tíma fyrir yður
alla, og þeinkium til yðar óastátanlega i vorum
bænum.

3. Og ver þeinkium áu aflats á yðar verk i
trúnnu, og yðvart erfiðe i kærleikanum, og á
yðra þolennmæðe i vonenne, sem er til vors
Drottins Jesum Christum, fyrir Gud og voru
födur.

4. Því færer brædur, af Gude elskade, ver
vitum, at þer erud útvalder af Gude.

5. Þvíat vört evangelium var þiá yður, eige
alleinasta i ordenn, heildur i hverutveggia i krafte
og Heilögum anda, og i nærsta mikelle fullvissu,
svo sem þer vited, hvílíker ver vorum meðal
yðar, fyrir yðar skuld.

6. Og þer erud vorer eftersýlgarar vordner og
Drottens, og þafed orðed meðtefed, i miklum
mótgange, með sögnude i heilögum anda.

7. Svo at þer erud fjörmind vordner allra
trúadra i Macedonia, og i Achaia.

8. Þvíat af yður er ord Drottins víðfrægt orðed, eigi at eins í Macedonia og Achaia, heilldur er yðar trú til Guds útdreifð, í allar álfur. Evo at eige er þess yður nokkud at sega.

9. Þvíat þeir skálfer kunnigera um yður, hvílls ann ingang ver þesum haft til yðar, og hvern þer erud umsmíner til Guds frá þárgodum, til at þíðna lifande og semnum Gude.

10. Og at bíða efter hans syni af himnum, hvörn hann uppvakte af dauda, Jesum, sá oss þesur frelsad frá tilkomande reide.

II. Capitule.

Al þvi þer vited, þæter brædur, vorn inngang til yðar, at hann þesur eigi ónýtur vered.

2. Heilldur svo sem ver þesum áður tilforna lided, og háðung þolad til Philippen sem þer vited; þó vorum ver samt og áður allðiarfer, í vorum Gude, hía yður at tala evangelium Guds, í storre baráttu.

3. Þvi vor áminning þesur eigi vered til vilðindoms, ne til óhreinsleiks, ne til vela.

4. Heilldur efter þvi ver erum af Gude reynder, at oss er tiltríad, at predika evangelium, svo tölum ver, eige sem villdum ver rænnum þócknast, heilldur Gude, sem vor hiaurtu reyner.

5. Þvíat ver þesum allðrei neitt sinn með smiadrunar ordum ungenged, sem þer vited, og lögðum oss eigi efter ágýrð; Gud er þess vottur.

6. Og eigi heilldur leitidum ver vegsendar af monnum, hverke af ydur, ne af öðrum.

7. Ver þesdum mátt gera ydur þyngsle, sem Christi postular; micklu heilldur vorum ver móðurlesger hiá ydur: líka sem föstra ein annast hver sín börn.

8. Svo höfum ver þiartans lyst af ydur, og vorum vilinger til at hlutskipta við ydur, eigi alleinasta Guds evangelium, heilldur iafnvel vort líf, fyrer því, ver þesdum ydur ástfólga.

9. Þer minnest vel, lærer brædur, vors erfidis, og vorrar mædu, þvíat dag og nótt erfididum ver, svo at ver veittum engum noktor þyngsle á meðal yðar, og predikidum hiá yður evangelium Guds.

10. Þess erud þer vottar og Gud, hverfu heilaglega, rettferduglega og óstraffanlega ver vorum hiá ydur, þer sem trúader erud.

11. Svo sem þer vited, at ver höfum hvern sem einn af yður, svo sem fader sín börn, áminnt og huggad, og þad vottad.

12. At þer skýldud verduglega ganga fyrer Gude, þeim yður þesur kallad til síns ríkis, og sinnar dyrdar.

13. Fyrer þad þöskum ver einnenu Gude baflátánlega, at þer, þá þer meðtókud af oss þad ord gudlegrar predikunar, þá meðtókud þer þad eigi, svo sem manna ord, heilldur efter því þad sannarlega er sem Guds ord, þad einnenu verkar í yður, þer sem trúed.

14. Þviat þer erud eftersýlgarar vordner, lærer brædur, Guds söfnudum í Judea, í Christo Jesu,

Jeſu, ſvo at þer haſed það ſama liðed af yðrum náfrændum, ſem hiner af Gyðingum.

15. Hverer einnenn Drottenn Jeſum haſa liſtáted, og þeirra egenn ſvámenn, og haſa oſſ oſſóft, og þócknaſt ecke Gude, og eru øllum mótinum mótiſtauduleger.

16. Tálma oſſ at ſega heidingum það þeir meige af hiðlpáſt, ſvo at þeir uppfylle ſínar ſynd-
er allſtadar, þvíat reiden er þegar endelega yſer þákomenn.

17. Einn ver, færer brødur, med því oſſ þeſur ſtíad vered frá yður um ſtundar ſaker, eſter yſerſlíte, og eige eſter hiartanu, þá þoſum ver þeſe frammar ſítt oſſ med ſtórre þreyan ydart auglit at ſjá.

18. Þyrer það þoſum ver víliad til yðar koma eg Páll tvíſvar ſínnum: enn ſatan þeſur hindrad oſſ.

19. Þvíat hver er vor von eða fəgnudur, edur kórana bróſunarennar? erud þer það eige þyrer vorum Jeſu Chriſto, í hans tilkomu?

20. Já, þer erud vor vegſemd og fəgnudur.

III. Capitule.

Þyrer því þoſum ver eige lengur það víliad um-
líða, og letum oſſ þócknaſt at vera einſamer í Athenuborg.

2. Og þoſum útsendit Timotheum vorn brødur og Gude þenara, og vorn hiðlparmannu í evan-
gelio

gelio Christi, til at styrkia og at á minna yður yðvarre trú.

3. Svo at eingenn yðar veikest í þessum þörmungum. Þvíat þer vited, at ver erum þar til setter.

4. Og þá ver vorum hiá yður, sögðum ver yður það fyrer, at ver hlýtum mótgang at þafa, svo sem sked er, og þer vited.

5. Þar fyrer at eg gat það eigi lengur líðed, þá útsjénde eg, svo at eg mætte renna yðra trú, uppá það, at eigi mætte ske, at freistarenn freistade yðar, og vort erfiðe yrde til ónyttis.

6. Enn nú þá Timotheus er frá yður til vor komenn, og hefur kunngert oss yðra trú og kærleika. Og at þer hured til vor allsíd til hins besta, og það yður forlenger efter at síá oss, svo sem oss einnenn efter yður.

7. Þá urdum ver, lærer bræður, huggader af yður í allre vorre þörmung og naud, fyrer yðra trú.

8. Þvíat nú erum vér lifande, með því þer standed í Drottne.

9. Því þvera þackargerd getum ver Gude endurgollded fyrer yður, fyrer allann þann sögnud, sem ver höfum af yður fyrer vorum Gude?

10. Ver bidum dag og nótt mifelega, at ver mættum síá yðvart auglit, og uppfylla, ef nokkud brestur á yðra trú.

11. Enn Gud vor fader, og Drottinn vor Jesus Christus, greide vorn veg til yðar.

12. Enn yður margfalkðe Drottinn, og láte færleikann verða fullkomenn innbyrdis þjá yður, og við hvern mann, svo sem ver erum einnenn við yður.

13. Svo at yðar hjáurtu séu sterk og óstraffanleg, í heilagleika fyrir Gude og vorum fædur, til tilkomu vors Drottins Jesu Christi, með øllum hans Heilögum.

IV. Capítule.

Framar, færir brædur, biðum ver yður, og æminnum í Drottne Jesu, með því þer hafið af oss meðtefed, hvernenn þer skulud ganga, og Gude þóðnast, svo at þer æ meir og meir fullkomnare verðed.

2. Þvíat þer vited, hvað boðord ver þósum gefed yður, fyrir Drottinn Jesum.

3. Þvíat það er vilí Guds, yðar helgun, at þer umítyed þó.

4. Og hver yðar sem einn, vite at halda sína egen lono í hreinlífi og heidre.

5. Og eige í gyrndarbruna, sem heidingar, þeir af Gude ecke vita.

6. Og at eingenn áseylest edur take ágóða frá sínum bróður í kaupum og saulum, þvíat Drottinn er hann, sem hefner alls þessa, sem ver þósum áður fyrir sagt, og yður vottad.

7. Þvíat Gud hefur ecke kallad oss til óhreinsleiks, heldur til helgunar.

8. Hver sem nfi forsmáer, hann forsmáer, eigi mann, heilður Gud, sá sinn heilaga anda þesur yður gefed.

9. Enn um bróðurlegan kærleika er eðke þerf yður at skrifa. Þvíat þer erud siálfir af Gude lærðer yður innbyrðis at elska.

10. Og það gered þer einnenn vid alla bræður, sem í allre Macedonia eru, enn ver bidum yður, góðer bræður, at þer verðed enn algerdare.

11. Og kostgæfed spakferduger at vera, og yðart eged at stunda, og erfided med yðrum egen höndum, svo sem ver höfum hoded yður.

12. Uppá það þer meged ærlega gánga hiá þeim, sem þar fyrir utan eru, og einfskis þeirra med þurfa.

13. Enn ver vilum, kærer bræður, eige dylia fyrir yður, af þeim sem sofa; uppá það þer seud eigi hrigger, sem þeir adrer, sem enga von þafa.

14. Því ef ver trukum því, at Jesus er dáenn, og upp astur risenu, svo mun Gud og einnenn, þá sem sofiader eru fyrir Jesum, med þönnu frammlaida.

15. Því það segum ver yður, svo sem ord Drottins, at ver, hverer lifum, og efterblífum í tilkomu Drottins, ver munum eigi fyrre koma enn þeir sem sofa.

16. Þvíat Drottinn siálfur mun med þrópe og þofudengelsins raust, og Guds láðre ofann koma af himnum, og þiner dauðu í Christo munu fyrst upp astur rísa.

17. Eftirá ver, ver sem lífum og efterblifum, verðum tillífa uppnumder með þeim sonni í skynu til móts við Drottinn í lopted, og munum svo með Drottne vera alla tíma.

18. Evi hugged nú hver annann innbyrdes með þessum ordum.

V. Capítule.

Enn af þeim tíma og stundu, kærur brædur, er ecke þorð yður at skrifa.

2. Þvíat þer vited stálfer vissulega, at dagur Drottins mun koma, sem þiöfur um nótt.

3. Af því, nær þeir munu sega: Þar er fridur, og her er eingin hættu, þá mun forðirfunen snögg yfer þá falla, líka svo sem sött iððstákrar kvinnu, og eige skulu þeir umstæð geta.

4. Enn þér, kærur brædur, erud eigi í mirlrenu, svo at sá dagur gripe yður sem þiöfur.

5. Þer erud allersaman líössens börn, og dagsins börn, ver erum eigi af nóttene, ne af mirlrunum.

6. Þyrer því látum ofð eige sofa, svo sem þína adra, heildur vösum og verum sparlífer.

7. Þvíat þeir sem sofa, þeir sofa á nóttunne, og þeir sem druckner eru, þeir eru druckner á nóttunne.

8. Enn ver sem erum dagsins, skulum sparlífer vera, ísladder brysníu trúarennar og kærleiksins, og með hiálme vonarennar til hiálpræðesins.

9. Þvíat Gud hefur eigi sett oss til reide, heldur at ver skyldum hiálpræded æðlast, fyrer vorn Drottinn Jesum Christum.

10. Sá fyrer oss hefur dáed: svo hvert ver vœlum, eda sofum, þulur ver tilsamans med þœnum lífa.

11. Fyrer því áminne hver yðar annann innbyrdis, og leidrette hver annann innbyrdis, svo sem þer einnenn gered.

12. Enn ver bidium yður, lærer brædur, at þer þecked þá, sem erfida medal yðar, og eru yðar forstöðumenn í Drottne, og áminna yður.

13. Og þased þá þess lærare, fyrer þeirra verks saker, og vered fridsamer vid þá.

14. Enn ver bidium yður, lærer brædur, at þer áminned óráðvanda; hugged ístöðulitla; umlíded breiðka: vered þolennmóder hver vid annann.

15. Síæd til, at eingenn giallde nockorum illt med illu; heldur stundæd ætíð efter þinn góða, bæde innbyrdis, og vid hvern mann.

16. Vered iafnann glader.

17. Vided óastatanlega.

18. Vered þackláter í øllum hlutum, þvíat það er Guds vili í Christo Jesu, til yðar.

19. Utflœkved eigi andann.

20. Spádómana forsmæd eige.

21. Enn reyned alla hlute, og biðalded því, hvað godt er.

22. Fordest allt sem hefur illt álit.

23. Enn hann sem er Gud fridarens, þelge yður í allann máta; og allur yðar ande, ásamt sálun:

sálunne og líkamaunum, mege vaxdveittur verda, óstraffanlegur í tilkomu vors Drottens Jesu Christi.

24. Trúur er hann sem yður kallade, hann mun það og einenn gera.

25. Kærur brædur, bided fyrir oss.

26. Heilsed öllum bræðrum með heilögum kossi.

27. Eg sære yður við Drottinn, at þer láted lesa þennan Pistil fyrir öllum Heilögum bræðrum.

28. Náð vors Drottins Jesu Christi se með yður, amen.

Til þeirra í Thessalonica firre Pistill skrifadur frá Athenuborg.

Endur S. Páls Pistils til þeirra í Thessalonica.

Hinn Annar S. Páls Pistill til þeirra í Thessalonica.

I. Capítule.

Páll og Silvanus og Timotheus. Þeim söfnuðe til Thessalonica, í Gude vorum födur, og Drottne Jesu Christo.

2. Náð se með yður og fridur, af Gude vorum födur, og Drottne Jesu Christo.

3. Ver skulum alltiast gera Gude þacker fyrir yður, kærur brædur, sem verdugt er, þviat yðar

ýðar trú ver þið nærsta, og inubýrdis þærleikur ver meðal yðar allra.

4. Svo at ver hrósum oss af yður, í Guds sefnude, af yðar þolennæðe og trú, í øllum yðrum ossóknum, og þórnungum, hverar þer þoled.

5. Hvað og ávísar, at Gud munu rettferduglega dæma; og at þer verðuger verded til Guds ríkis, fyrir hvert þer og líðed.

6. Af því það er rett hiá Gude, at endurgjallda þeim þórnung, sem yður þórnung veita.

7. Enn yður, þer sem þórnung líðed, hvíld með oss, þá Drottinn Jesus mun openberast af hinne, með englum síns krafts.

8. Og með ellds lóga, hefnd at gefa yfer þá, sem eige þeckia Gud, og yfer þá, sem eige eru hlýðuger evangelio vors Drottins Jesu Christi.

9. Hverer þífler munu líða, þá æfenlegu fordærfun frá auglite Drottins, og frá hans dýrðarlegre magt.

10. Þá hann mun koma, at hann dýrðarlega openberest með sínum Heilögum, og dásamlegur með øllum trúðum. Þvíat vorum vitnisburdi til yðar, af þeim sama dege, hafed þer trúad.

11. Og saker þess bidium ver einnem alla tíma fyrir yður, at vor Gud gere yður verðuga þeirrar fallanar, og uppfylle alla velþóeknan gæðfunnar, og trúarennar verð í kraftenum.

12. Svo at á yður verde þrífad nafn Drottins vors Jesu Christi, og þer á þónum, efter náð vors Guds og Drottins Jesu Christi.

II. Capitule.

Enn vegna þeirrar tilkomu Drottins Jesu Christi, og vorrar samansönnunar til hans, bidum ver yður, lærer brædur.

2. At þer láted eigi skjótlega súa yður frá yðru sinne, ne skelfa, hverfe fyrir anda, eða fyrir ord, ne bres, svo sem af oss send, at dagur Christi se þegar fyrir höndum.

3. Láted engann villa yður með nokkurn móte. Þvíat hann kemur ecke, nema at svo se, at áður fyrte kome þar fráfali, og opniskár verðe maður syndarennar, og glotunarennar sonur, sá sem er mótiandare.

4. Og sig upphesur yfer allt, hvað yðar Gudsdyrðkan heiter, svo at hann setur sig i Guds mustere, svo sem Gud, og gefur sig út þar fyrir, at hann se Gud.

5. Minnest þer ecke þar á, at eg sagde yður þetta, þá eg var enn hía yður?

6. Og hvað það enn nú hindrar, vited þer, at hann skal opennberast á sinnum tíma.

7. Þvíat sá vondska hreifer ser alla reidu heimuglega, útann það, at sá sem því nú inne hekkur, hlýtur burt tekenn at verða.

8. Og svo mun þá hinn vondskafulle opennskár verða, hvern Drottinn mun deyða með anda síns munns, og at engu gera fyrir uppbirting sinnar tilkomu.

9. Hvers tilkoma sker efter krafte andssotans, med allsháttudum lyga krafte, táknum og stórmerkum.

10. Og med allsháttadre afvegaleidslu til ránglætes, meðal þeirra sem tapader verða, fyrir það, þeir hafa eige meðtefnd færleika til sannleiksins, svo þeir hiálpudust.

11. Því mun Gud senda þeim megnann villudóm, at þeir trúe lygenne.

12. Uppá það þeir verða aller dæmder, sem sannleikanum eige trúa, heldur hafa lyst á ránglætnu.

13. Enn ver skulum þacka Gude alla tíma fyrir yður, elskanleger brædur í Drottne, at Gud hefur útvaled yður allt frá upphæfe, til sálubiálpur í Helgun andans, og í trú sannleiksins.

14. Með hverum hann hefur yður kallad fyrir vort evangelinum, til vegsamlegs egenndóms vors Drottins Jesu Christi.

15. Svo standed nú, lærer brædur, og hallded þá settninga, sem þer erud til lærder, se það fyrir vor ord eða bref.

16. Enn siálfur vor Drottinn Jesus Christus, og Gud vor fader, sá oss hefur elskad, og gefed ehlífa huggun, og góða von fyrir nádena.

17. Hann áminne yðar hihurtu, og stadseste yður í øllum lardóme, og góðum verkum.

III. Capítule.

Framar, kærar brædur, bided fyrir oss, svo at ord Drottins hafi sitt hlaup, og vegsamad verðe, líka svo sem hiá yður.

2. Og at ver verðum frelsader frá óráðvöndum og illgíafurum mönnum. Þvíat trúen er eige hvers manns.

3. Enn sá Drottinn er trúir, sem yður mun stírka og varðveita frá illu.

4. Enn ver vorum til yðar í Drottne, at þer gered, og gera munud, hvað ver biðum yður.

5. Og Drottinn stíórne yðrum hianrtum, til Guds kærleika, og til þolinmæde Christi.

6. Enn ver biðum yður, kærar brædur, í nafne vors Drottins Jesu Christi, at þer fráskiled yður frá sérhverum þeim bróður, sem ótilborelega gengur, og eige efter þeim settninge, hvern hann hefur meðtekt af oss.

7. Þvíat þer vited, hvornen þer skulud oss eftersylgia, því ver vorum eigi óþíckanleger á meðal yðar.

8. Hefum einnenn ecke braud fyrir ecke frá nokrum tecked. Hældur með erfíde dag og nótt þá hefum ver þíónad, svo at ver veittum engum yðar nokkor þyngsle.

9. Eige fyrir það, at ver hefðum þar enga magt til, hældur at ver gæfum oss sjálfa yður til fyrermindar, oss efter at fylgia.

10. Og þá ver vorum hía yður, þá budum ver yður það, at ef nokkur vill eige erfida, sá skal og ecke helldur eta.

11. Þvíat ver heyrum, at nokkorer á medal yðar gánga öfíckanlega, og erfida ecke, drngande helldur slenskap.

12. Enn slíkum biðdum ver, og áminnum þá, fyrer vorn Drottinn Jesum Christum, at þeir erfide med spaflæte, og ete sitt eged brand.

13. Enn þer, lærer brædur, þreystest eigi godt at gera.

14. Enn ef nokkur er eigi hlýdenn voru orde, þann upptei teikned med brese, og háfæd ecke med hann at gera, svo at hann fáe kinnroda.

15. Hallded hann þó eigi sem óvin, helldur áminned hann sem bródur.

16. Enn slálfur Drottinn fridarens gefe yður frid alla vegu, og med øllum háttum. Drottinn se med yður øllum. Heilsan med minne þende Páls, hvert er það merke i øllum bresum, hver eg skrifa. Náð vors Dróttins Jesu Christi se med yður øllum, amen.

Skrifadur frá Athenuborg.

Endur S. Páls Þistils til þeirra i Thessalonica.

Firre S. Páls Þiðill til Timotheum.

I. Capítule.

Páll, postule Jesu Christi, efter hode Guds vors frelsara, og Drottins Jesu Christi, så vor von er.

2. Timothed mínum rettum syni í trúnnie. Náð, miskun, fridur, af Gude vorum sedur, og vorum Drottne Jesu Christo.

3. Svo sem at eg beydda þig, at þú blifer í Epheso, þá eg fór í Macedoniam, og bodader það nokkrum.

4. At þeir ecke annad lenudu, og gæfu engann gann at æfentrum, og ættartölum, sem engann enda taka; þær meir af la spurninga, enn betritnar til Guds í trúnnie.

5. Þvíat summa bodordins er kærleikur af hreinu hiarta, og af góðre samvitku, og af ómeugadre trú.

6. Í frá hverre sumer þafa víðid, og eru unsuðuer til óunts þvættings.

7. Bilia vera Rituinga meistarar, þetta þó ecke hvað þeir sega, eda hvað þeir setja.

8. Enn ver vitum, at lögmáled er godt, ef nokkur tíðkar það rettelega.

9. Vitande það, at hinum rettláta er ecke lögmál sett, þessdur ránglátum, og óþlydnum, .ogud-

ögúðlegum og syndnum, þeim óheilögum og óandlegu, fæðurbænum, og móðurbænum, mannslegurum.

10. Friðullífismönnum, þeim sem flæmna dryga með karlmanne, og þeim sem stela mönnum í burt, og lygum, og meinsærismonnum, og svo það fleira, sem heilsufamlegum lærdóme mótsædelegt er.

11. Eftir dyrdarfullu evangelio hins heilaga Guds, það sem mer til trúad er.

12. Og eg þacka vorum Drottne Jesu Christo, sem mig styrkann gerer, og mig trúlyndann aðtad þefur, og sette mig í þetta embætti.

13. Eg sem var þó fyrmer forsmánare, össökare, og háðungar madur.

14. Enn mer er misskunseme yferkomen, því það gerda eg óvitanlega í vantrú; enn náð vors Drottins var þess yfergnæfaulegre með trúanne, og kærleikanum, sem er í Christo Jesu.

15. Þvíat það ern vissuleg sanninde, og dymætt verdugt ord, at Christus Jesus er komenn í heimenn; synduga sálubólpa at gera, meðal hverra eg em hinn stærste.

16. Enn mer er því misskunseme yferkomienn, uppá það Christus Jesus audshude á mer serdeilislega, alla þolennæde, þeim til efterdæmis, sem á hann flýldu trúá, til eyllis lífs.

17. Enn Gude eyllisum konunge, óforgengelegum og óshnelegum, og alleina visum, se lof og dyrd at eyllisu, amen.

18. Þetta bodord bifala eg þer, minn sonur Timothee, efter hinum fyrtrum spádómum yfer þer, at þú fremer í þeim göðanu riddaraskap.

19. Hafande trú og góða samvitfsku, hverre sumer þafa frá ser skáfad, og á trúnnu skipbrot lided.

20. Medal þverra er Hymenæus og Alexander, þvera eg hefe andfótannu gefed, svo at þeim yrde kennt, at gudlasta eige meir.

II. Capitule.

Svo áminne eg nú, at menn umfram alla blute, gere bóuer, bæner, fyrerbaidslur, og þackar gerder fyrer øllum mönnum.

2. Fyrer konungum og øllu yfervallde, uppá þad ver megum þafa spekt og rósamlegt liferne, ifallre gudræfne og síðsemd.

3. Því slíkt er godt, þar til einnenn þacknæmt fyrer Gude vorum frelsara.

4. Hann sem vill, at aller menn verde sálu- hólpner, og til vidurkenningar sanuleiðs komest.

5. Þvíat þar er einn Gud, og einn medalgångare mille Guds, og manna, sem er sá madur Christus Jesus.

6. Hver siálfann sig hefur útgefed fyrer alla til endurlausnar, at þetta yrde predikad á stnumt tíma.

7. Hvar til ea em predikare og postule settur: eg sege sannleik í Christo: eg lyg eigi, eg sem em læ fader heidenna þjóða, í trúnnu og í sannleikanum.

8. Svo vil eg nú þad, at menn bide í allum stöðum, og upphese heilagar hendur, án reide, og órvinnunar.

9. Slíkt þið sama gere konurnar, at þær þynðe sig í sömasamlegum búnaði, með blygd og þreinsferði, eigi með földum, hársflettan, eða gulleða perlum, eða dýrmætum flæðnaði.

10. Helldur svo sem þad konum hæfer, þeðni sem áudsyna guðhræðslu fyrir góðverk.

11. Ein kvinna lære í hljóði með allri undergefne.

12. Og eg leyse eigi nokkri kvernu at kenna, eige helldur at þú se mannsins herra, helldur at þú se þegul.

13. Þviat Adam er fyrre skapadur, eðterá Eva.

14. Og Adam varð eigi svifenn; enn konan varð svifen, og þefur ofertroðslu innleiddi.

15. Enn þú mun þjálpast fyrir barnburðenn, ef þú blífur í trúnni og kærleikanum, og í þelgunenn með þreinsferði.

III. Capítule.

Þad eru vissuleg sanninde, at ef nokkur gyrnest biskups embætti, sá gyrnest ágætt verk.

2. Enn biskupe byriar at vera óstraffanlegur; einnrar kvernu eigennmadur; sparnentinn; hógværr; síðsamur; gestrisinn; sem þentugur er til at kenna,

3. Einginn vísvelgare; eigi baráttusamur; einfis lióts ávinnings ghrugur; heildur líndarsamur; eigi þráttunarsamur; eigi ágiarn.

4. Sá góða fyrersíðn veiter sínu húse; hver hlýdug börn þefur með allre virðingu.

5. Því ef nokkur kann eigi sínu egenn húse forstöðu at veita, hvernen má hann þá Guds söfnudi umsiðn veita?

6. Eige nýkominn til trúarennar; svo hann upphrofest eige, og hræpe svo í lastarans úrfurd.

7. Hann hlýtur og einnenn at hafa góðann vitnisburd, af þeim sem þar fyrer útan eru, uppá það hann hræpe eige í smán og snoru lastarans.

8. Lífa einnenn skulu þiðnarner vera ærleger; eige tvítungader; enger vísvelger; einfis skammleogs ávinnings ghruger.

9. Þeir sem hafa leyndann dóm trúarennar í þreinne samvitsku.

10. Þá hina sömu láte menn reyna; efter það láte menn þá þena, ef þeir eru óstragffanleger.

11. Svo og lífa skulu þeirra egenkvinnur vera ærlegar; eigi löstunarsamar; sparneytnar; trúlyndar í öllum hlutum.

12. Þenarana, hvern sem einn, lát vera einnarr ektakvinnu egenumann, sá góða forstöðu veiter sínum börnum og sínu egin húsi.

13. Enn þeir vel þiðna, verðskullda ser stálfum góða stett, og miled traust í trúane, í Christo Jesu.

14. Þetta skrifa eg þér, og vona sem fyrst til þín at koma.

15. Enn ef mer seinkar, at þú viter, hvern enn þú skalt umgánga í Guds húse, hvert er sefnudur Guds lifanda, stólpe og grundvallan sannleikslus.

16. Og auglíðlega mikell er sá Gudlege leyndardómr: Gud er opennberadur í hollðenu, rettstættur í andanum, auglýstur englumum, predikadur heidingum, trúadur af heiminum, meðtekenn í veggsemdenne.

IV. Capítule.

Enn andenn seger skilmerkelega, at á síðurstu tlinum munu nokkorer ganga af trúnni, og gefa sig til sviksamlegra anda, og dísfla lærðóms.

2. Þrýr þá sem í útvortis heilagleika tala lyge, og brennemark hafa í sínum samvitsum.

3. Og þrýrbiðda at gífast, og biðda at bindast þeirrar sædu, sem Gud hefur skapað, til meðtölu trúdum, með þackargerð, og þeim sem sannleikfenn vidurfenna.

4. Þvíat öll Guds skapna er góð; og ecke er burtkastanlegt, það með þackargerð meðteled verður.

5. Því það helgast þrýr Guds ord og bænni.

6. Nær þú ert þetta bráðrunum þrýrleggjande, munþú vera góður þenare Jesu Christi, sem uppaleinn ert í orde trúarennar, og góðum lærðómum, hverum þú hefur allid fylgt.

7. Einn áandlegar og gamallra kerlinga skref-
segur fordast þú enn íðla þig sjálfann til Guds
bræðslu.

8. Þvíat líkamleg íðlan er til líkels nýtsamleg,
enn Guduræfne er til allra hluta nýtsöm, hafande
þessa lífs fyrirheit, og svo hins eftirkomanda.

9. Þetta eru vissuleg sanninde, og dýrmætt
verdugt ord.

10. Þvíat til þess hins sama erfidum ver einn-
en, og verdum forsmáder, at ver höfum vonad
á lifanda Gud, sá sem er frelsare allra manna,
enn ferdeilis trúadra.

11. Þetta biðþú og kenuþú.

12. Eingenn forsmáe þína ættu; heildur vertþú
fyrirmind trúadra í orde, í breittue, í kær-
leika, í anda, í trú, í heilífse.

13. Vertþú idenn með lesuingu, með amun-
ingum, með kenuingum, þángad til eg kem.

14. Gleyrn eige þeirre gáfu, sem þer er gefen
fyrir spádóma, og auldungauna handa uppáleg-
gingu.

15. Íðla og kostgæf þú þetta, svo at þinn
frame se opennber í öllum hlutum.

16. Haf gát á sjálfum þer, og á lærdómennum,
og blif stöðugur í þessum greinum. Því ef þú
gerer þetta, munþú sjálfann þig hólpinn gera,
og þá sem þig heyrar.

V. Capítule.

Þann gamla straffa þú eige, heildur áminu þann sem fœdur; úngann sem bróður.

2. Alldradar konur sem mædur, úngar sem systur, með öllu hreinliffe.

3. Heidra þær eckiur sem rettar eckur eru.

4. Enn ef ein eckia hefur börn, eða barnabörn, þá lát hana fyrst læra, sínu egen háse gudlega at siðrna, og foreldrunum líft astur at gjallda, þviat það er vel gert, og þacknæmt fyrir Guðe.

5. Enn það er sannarleg eckia, sem einsömul er, og sína von setur á Guð, og stadnæmest í bænnum og ákalle dag og nótt.

6. Enn hún sem í biliffe lifer, er lifande daud.

7. Við þú þetta, at þær seu óstraffanlegar.

8. Enn ef einhver ræler eige sitt, serdeilis sín þiú, sá hefur afneitad trúnnu, og er heidnum verre.

9. Þá eckiu lát þú útveliaft, sem eigi er yngre enn sextiu vetra, hver alleina einu sinne hefur gift veret.

10. Og hefur vitnan góðra verka; ef hún hefur börn uppfædt; ef hún hefur gestrifen vered; ef hún hefur heilagra fætur þveiged; ef hún hefur hreiddum hiálpad; ef hún hefur til allra góðra verka kostgæfen vered.

11. Enn úngar eckiur várast þú, þvi nær þær taka lanstátar at gerast gegn Christo, þá vilja þær giftast.

12. Hafande sinn dóm, at þær hafa hina fyrstu trú broted. Enn ísufuramt þessu eru þær latar, og læra um hús at hlaupa.

13. Enn þær eru eige alleinasta latar, heldur einnenn fullar af mælge og þarsleysu, og tala það sem ecke hæfer.

14. Því vil eg, at úngar eckiur gifest, ale börn, heimelenu forstödu veite, og gefe mótsand-
aranum ecke tilefne til ámælis.

15. Þvíat þar eru þegar nockrorar fráhorfnar, efter andskotanum.

16. Enn ef einhver trúadur madur, eda trúud kvinna hefur eckiur, veite þau þeim sönnu framfarstu, og láte söfnudenn eigi þvingadann verda, svo at þær sem rettar eckiur eru, mættu gnægð hafa.

17. Þeir öldungar sem vel forstanda, halldest tvöfalldlegs heidurs verdugur, serdeiles þeir sem erfida í ordenu, og í lærðómenum.

18. Því ritningenn seger: eige skaltþú til-
binda málenn á erlanda naute: og verkamadurenn er síns laups verdugur.

19. Móte öldunge medtal ecke flogumál, án vitnisburðar tveggja eda þriggja.

20. Þá sem syndga, straffa fyrer öllum, uppá það hiner hafa ótta af þú.

21. Eg votta fyrer Gude og Drottne Jesu Christo, og úrvöldum englum, at þú vardveiter þetta, án egennlegrar gedþeckne, ecke gerande fyrer vinattu.

22. Þegg eige brádlega hendur yfer nockurn. Og ger þig eige hluttakara í annarlegum syndum. Geym þig stálþann breinferdugann.

23. Her efter dreck þú ecke vatn, heldur brú-
kapá líted vín, vegna þíns maga og med því at þú ofstínnis ert stíflur.

24. Sumra manna synder eru openuberar, svo at menn kunna þær fyrerfrámm at dæma, enn sumar verda her efterá openuberar.

25. Líka einnenn sumra góðverk eru fyrer-
fram openuber, og hinna annara blífa eige inne
bhræð.

VI. Capítule.

Þeir þíonustumeun, sem under þrældómsoke eru, skulu hallda sína Drottina í öllum heidre og vird-
ingu, uppá það, at Guds nafn, og þess lærðómur
verde eigi lastadur.

2. Enn þeir sem tréðaða drottina hafa, skulu eigi forsma þá hina somu med þeirre áhynd at þeir eru brædur, heldur skulu þeir því þenugre vera, med því þeir eru tréðader, og elstíannileger, og velgerningsins hluttakarat. Þetta kenuþú og áminnþú.

3. Ef nockur kenneð æðruvís, og blífur eigi við heilsusamleg ord vors Drottins Jesu Christi, og við þann lærðóm um Gudræknena.

4. Sá er uppblásenn, og veit ecke, heldur er hann stíflur af spurningum og ordadeilum, af hverum uppsprettur ofund, þrætur, lastmæle, misgrunur.

5. Dnntar þrætur, slíkum mönnum sem fordiorfu
ud hugskot hafa, þeir sannleiknum sviptir eru,
hverir það meina, at gudræfne minne stárafte
vera. Jorda þer frá þeim sem eru þess háttar.

6. Enn það er mikell ávinningur, þeim sem
er gudhræddur, og látur sér ánægja.

7. Þvíat ver þósum ekki innslutt í þennan
heim; af því er það openubert, at ver munum
ekki burt hafa.

8. Enn nær ver þósum fæde og flæðnad, svo
látum oss nægja.

9. Því þeir sem rífer vilja verda, falla í
freistne og snörur, og í margar fávíslegar og
skadsamlegar gyrnder, þær mannum dreckia í
fordiarsan og fordæming.

10. Því ágyrnd er rót alls ills, þeirrar
sumer gyrentust, og eru tránne fráfallner, og
gera sér svo siálfum margar þínur.

11. Enn þú Guds madur, umfhy þvílíft, og
estersýlg rettlátnu, gudhræðslu, tránne, fær-
leika, þolennæde, högværd.

12. Verst þú góðre baráttu trúaarennar; þendla
eylíft líf, þar þú einnenu ert til kalladur, og
látad þefur góða látning fyrir mörgum vottum.

13. Eg byð þer fyrir Gude, sem alla blute
lífgar, og fyrir Christo Jesu, sá under pont-
verskum Pilato vottad þefur góða látning.

14. At þú vardveiter þetta bodord áu fleckun-
ar, óstraffanlegur, allt til auglýsingar vors
Drottins Jesu Christi.

15. Hvera sá hinn sæle og alleinasta völdugi mun anglysa á sínum tíma; hann konungur konunganna, og Drottinn Drottanna.

16. Hann sem einnsamall ódaudleikann hefur; hann sem bygger í lífsennu, þar eingenn kann til at komast; hvern eingenn madur hefur sed, ne síá kann, honum se-heidur og æfennlegt vellde, amen.

17. Þeim ríku þessatar verallðar bið þú, at þeir seue eige miselláter, og legge enga von á þennann fallváltann ríkdóm, heldur á lifanda Gud, sem oss ríkuglega gesur allsháttad til notkunar.

18. At þeir gere godt; at þeir audgest í góðum verkum; seu gíafmilder, góðviliader.

19. Safnande ser sjálfum síð, til góðs grúndvallar hins tilkomanda, svo at þeir hændle enlíst líf.

20. O Timothee! varðveit það þer er til trúad, og varast óandlegt þegoma þial, og fappdeilur falsfrægrar listar.

21. Hverre nockorer frammbállda, og eru trúinne frávilster. Náðenn se með þer, amen

Skrisadur frá Paodicea, sem var haufud Borg í Phrygia Pacatina.

Endur S. Pális Pistils til Timotheus.

Annar S. Páls Pistill til Timotheus.

I. Capítule.

Páll, Postule Jesu Christi, fyrer Guds vilja, efter fyrerheite lifsins, í Christo Jesu.

2. Mínum elífulegum syne Timotheo. Rád, misskun, og fridur, af Gude fædur og Christo Jesu vorum Drottne.

3. Eg þacka Gude, þeim eg þíona, frá lángefdgum mínum, í breinne samvitsku, at eg óaflátanlega minnest þín, í mínum bænnum, dag og nótt.

4. Og at mig forlenger efter, þig at síá (nær eg hugleide þín táraköll) uppá þat, eg uppfyllest fegnude.

5. Þhugande þá flecklausu trú sem í þer er, og ádur fyrre bygge í þinne sammu Voide, og í þinne módur Evnife, eg em þess fullvís einnen í þer.

6. Hvar fyrer eg áminne þig, at þú uppveker þá Guds gíof, sem í þer er, fyrer uppálegging minna handa.

7. Þvíat Gud hefur eigi gefed oss hræðslunnar anda, heildur kraftarins og kærleikfins, og bindindes.

8. Fyrer því skammast þín eiri, fyrer vors Drottins vitnisburd, ne fyrer mig hans bandinga,

inga, heilldur meðþolugur vert evangelio, svo sem eg em eftir Guds krafte,

9. Þeim oss hefur hiálplica gert, og kallad með heilagre kalli, eigi eftir vorum verkum, heilldur eftir siune fyrerbýggju og náð, hver oss er gesen í Christo Jesu, fyrir verallðarennar tíma,

10. Enn nú openberud er, fyrir auglýsing vors lausnara Jesu Christi, sá sem dandann hefur svipt magtenue, enn lífed og ódandlegleikann í líðs leidd, fyrir evangelium.

11. Í hvert eg em settur predikare, Postule og lærare heidenna þjóða.

12. Hvers vegna eg líð þetta; enn eg skammast mín þess ecki, þvíat eg veit á hvern eg trúe, og em fullvils, at hann kanna þat at varda veita, hvað mer er til trúad, allt til þess dags.

13. Blif þú við heilsusamlega fyrirminnd þeirra orða, sem þú hefur heyrt af mer, af trúanne og kærleiknum í Christo Jesu.

14. Þat hid góða, sem þer er tiltrúad, þat varda veit fyrir heilagann anda, sem í oss býgger.

15. Þú veitst, at þeir hafa aller frásúkest mer, sem í Asía eru, meðal þverra er Phygellus og Hermogenes.

16. Drottinn gefe misskun þáse Onesiphori, þvíat hann hefur óstinnis mig endurnært, og af mínum fiotrum hefur hann ser ecki feilad.

17. Heilldur þá hann var í Róm, leitade hann mín sem inuelegast, og fann mig.

18. Herrann gefe þónum at hann fíne missun hía Drottne á þeim dege. Og í hverfu morgu hann þesur mer þíðunslu veit í Epheso, þat veitst þú allra best.

II. Capitule.

Svo vert þú nú sterkur, sonur minn, fyrir nádena í Christo Jesu.

2. Og þat þú þesur af mer heyr, fyrir marga vltisburde, bifala þat trúum mönnum, þeim sem tilhæfeleger eru einnenn at kenna öðrum.

3. Enn þú vert þerkenn sem góður stríðsmadur Jesu Christi.

4. Eingenn stríðsmanna vesur sig í nokkore síslan um næring þessa lífs, uppá þat hann þócknest þeim hinum sama sem medtók hann til stríðsins.

5. Og þó at nokkur stríde, verður hann þó eigi kóronadur, nema hann stríde rettelega.

6. Enn sá afurkall sem afurenn eriax, skal fyrstur nióta af ávertenum.

7. Mer þú hvað eg sege, enn Drottinn mun gefa þer skilning í öllum hlutum.

8. Haf í minne Jesum Christum, hver upp astur er risenn frá dandum, af sæde Davids, efter mínu evangelio.

9. Hvers vegna eg líd, allt til bandanna, svo sem illvirke: enn Guds ord er eigi bunded.

10. Fyrir því þole eg allt, sáker útvaldra, at þeir óðlest einnen hialspræde i Christo, med eplifre dyrd.

11. Þetta er sannarlega satt, ef ver deynum med hanum, þá munum ver med hannum lifa.

12. Þó mun ver, svo munum ver med hannum lifa; ef ver afneitum hannum, þá mun hann einnenn afneita oss.

13. Erum ver eun eigi trúfastir, þá blifur hann þó trúfastur, þvíat hann kann eigi ser stálsum at afneita.

14. Her um áminu þú þá, og vitna fyrir Drottne, at þeir hafa eigi orða þrætur, hverar engu nýtir eru, nema til fráhverfingar þeim sent til þeyra.

15. Kostgæf, at audsyna þig Gude rettstíck-adaun og óstraffanleganu verkman, sá rettelliga i sundurkliúse ord sannleikfins.

16. Óandlegt hegóma hial fly þú, þvíat þat styrker miled til ógudlegs athæfis.

17. Og þeirra ord eta um sig, líka sem annat átnu mein, nidal hverra er Hymenæus og Philetus.

18. Hverer sannleikanum hafa frávillst, segande upprifuna skedna vera, og hafa svo sumum snúed frá trúne.

19. Ein sterk grundvallan Guds stendur stöðug, hafande þetta insigle: Drottinn þecker sína, og at hver sá vífe frá ránglätenu, sem nefner nafn Christi.

20. I stórn háse eru eigi alleinesta þeren af gulle og silfre, heldur einnenn af tre og leire, sum til heidurs, sum til vanæru.

21. Og ef nokkur varduveitar sig hreinann fyrir þvílífum lífum mænum, sá mun vera heilagur ker til heidurs, sem húsherrann kann at handtera, og til alls góðs verks reidubúur er.

22. Gly þú ghrnder æskunnar, enn estersýlg rettslæte, trú, kærleika, fríde, með þeim öllum, sem ákalla Drottinn af hreinu hirta.

23. Enn fávíslegar og ónytsamlegar spurningar sly þú, þvíat þú veitst, at þær ala eeki útan þrætur.

24. Enn þíónustumanne Drottins tilheyrer eigi at vera þrætusömum, heilur vingiarnlegum við alla menn, og kenningasömum; sá vonda umlíded getur með høgvarð,

25. Og straffa þá sem þraláter eru, ef Gud gæfe þeim eitthvert sinn hferbót, sannleikann at vídurkenna,

26. Og endurvítkader verða úr Dísfulsins snoru, af hverre þeir fangader eru ester hans vilia.

III. Capítule.

Enn þat skaltþú vita, at á sídurstu dögum munu koma háskasamlegar tíder.

2. Því þar munu verða þeir menn, sem eru sergóðer, ágiárner, málskaps mífker, drambláter, hádgiarner, forelldrinn óþlyduger, óþackláter, vandleger,

3. Dhírleger, ófettanleger, lastmáluger, lostasamer, ótamder, vanartader,

4. Svíl-

4. Svifuler, tráfuger, hrólafuller, þeir meir elska munadarlífi enn Gud.

5. Hverer hafa yferlit gudlegs athæfes, enn þess krafte afneita þeir: fordast þú og svo slíka.

6. Af þessum eru og þeir, sem lædast her og hvar í húsum, og at hversfanga leida kvæmsvifter, bládnar af syndum, og fara með margvíslegt underferle.

7. Þarande jafnlega, enn geta þó aldrei til sannleikfins vidurkenningar komest.

8. Eins álíka sem þeir Jannes og Jambres móðstöðu Móysi, svo móðstanda þessir einnenn sannleiknum; eru menn forðiarfads hugskots; torvellder til trúarennar.

9. Enn þeir munu þat eigi lenge fremia, þvíat þeirra síðsta mun auglýós verða hverum manne, líka sem einnenn þat þinna varð.

10. Enn þú hefur reynt minn lærdom, minn vana, mína fyrættlan, mína trú, mitt lánghundarged, minn færleika, mína þolennmæde.

11. Mínar offóknar, mínar píslar, þær mér tilfellsu í Antiochia og Iconio, í Eysira, hvera offókn eg leid þar: og útaf öllum hefur Drottinn mig frelsað.

12. Og aller þeir sem gudlega vilja lifa í Christo Jesu, þeir hljóta offókn at lida.

13. Enn þiner vondu menn og svíkarar frammléidast æ til þins verra, þvíat þeir villa, og verða villtir.

14. Enn þú vert stadfastur í því sem þú hefur lært, og þer er til trúad, af því þú veitst af hverum þú hefur lært.

15. Og með því þer er kunnug heilög ritning, allt í frá barndómi, þá kanna þú at undervísa þer til sálubjálpar, fyrer trúna á Jesum Christum.

16. Þvíat öll ritning af Gude inngefien, er nýttsamleg til lærðóms, til umvaundunar, til betrúnar, til leiddrettingar í rettslæte.

17. Svo at Guds inadur se algerdur, til alls góðs verks þæfelegur.

IV. Capítule.

Svo vitna eg nú fyrer Gude, og Drottne Jesu Christo, så sem koma skal, til at dæma lifande og dauda, með sinne auglýsing, og með sinu ríke.

2. Predika þú orðed; hallt at, hvert þat stefdur í haglegum tíma, eda óhaglegum; straffa; ógna; áminn; með allre þolennumæde, og kenningu.

3. Því þar mun koma einn tíme, at þeir munu eigi hlíða heilífsumlegum lærðómi í heildur munu þeir efter sínum egenlegum fýsnum saman þrúga ser síðsum lærendur, efter því sem þeim eyrun flæa.

4. Og munu eyrunum frá sannleiknum snúa, og ser snúa til lyge.

5. Enn þú vert árvakur í öllu; líð óret; ger verð gudspíalllegs predikara; framkvæm þitt embætti verduglega.

6. Þvíat eg verð nú förnfærdur, og tíme minnar burtfarar tilstendur.

7. Eg hefse góða baráttu barest; eg hefse hlaup-
ed fullkomnad; eg hefse trúne hallded.

8. Nú hedan í frá er mer affides lögd korona rettlátessins, sem Drottinn hinn rettláte dómare minn mer á þeim dege gefa, enn þó eigi alleinasta mer, heldur jafnvel öllum þeim, sem hans til-
komu elska.

9. Legg þú lapp á at koma til mín snarlega.

10. Þvíat Demas hefur mig yfergefed, elss-
ande þennann heim, og er burtfarenn til Thessa-
lonicam, Crescens í Galatiam, Titus í Dalma-
tiam.

11. Lucas er einnsaman hía mer: Marcum
tak til þín, og haf med þer, þvíat hann er mer
nytsamlegur til þíðnustu.

12. Tychicum hefse eg til Ephesum sendt.

13. Þann Mottul, sem eg let efter í Troade,
hía Carpo, haf med, nær þú kemur, og svo
bæfurnar, enn einkum þat bókfell.

14. Alexander smidur hefur audshndt mer
mærgt vount, Drottinn umbune þonum efter
hans verklumi.

15. Þyrer hverum þú einnenn valta þig, þvíat
hann hefur mig móstaded vorum ordum.

16. Í mínu fyrsta forsvare stóð eingenn hjá mér, heilldur yfergáfu þeir mig aller, enn eigi se þeim þat tilreiknad.

17. Enn Drottinn stóð hjá mér, og stírkte mig, at sá predikan fyrir mig stadfest yrðe, svo at aller heidingar heyrdu þat, og eg em fressadur af gine líónsins.

18. Enn Drottinn mun fressa mig af öllu illu, og hjálpa til síns himneska ríkis, hverum se dyrd, frá eyllisd til eyllisdar, amen.

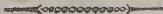
19. Heilsa þá Priscæ og Aquilæ, og heimfönni Onesiphori.

20. Erastus bleif í Corinthe, enn Trophimum let eg efter í Mileto stúfann.

21. Haf þapp á, at þá kómer til mín fyrir beturenn. Þer heilsa Eubulus og Pudens, og Pinus, og Claudia, og aller brædur.

22. Drottinn Jesus Christus se með þínum anda. Náðenn se með yður, amen.

Hinn annar Þistill til Timotheus, skrifaður frá Rom, þá S. Páll var í annad sinn hafður fyrir keisarann Nero.

Sancte Páls Pistill til Titus.

I. Capítule.

Páll, þion Guds, enn Postule Jesu Christi, efter trúi Guds útvaldra, og vidurkenning sannleiksins, til gudræknennar.

2. I von eyllis lífs, hvera tilsaqt þefur sá ecki lögur, Gud, fyrer verallðarennar tíma.

3. Enn openberad þefur, í sinne tíð, sitt ord, fyrer þá predíkan, sem mer er til trúnd, efter bode Guds vors lausnara.

4. Títo, mínum trúum syne, efter beggíá ockar trú. Náð, miskun, frídur, af Gude fódur, og Drottne Jesu Christo, vorum frelsara.

5. Begna þess íet eg þig efter í Erit, at þú skýllder fullkomlega skíða því, sem eg gassí upp víð, og öldungana níður at setia um borgernar, svo sem eg þísalade þer.

6. Svo það, ef nóckur er óstraffanlegur, einnar kvínnu egemmadur, hver trúnd þér þefur, eigi ordræmd, at þang seu ofendslu menn, edur óhlýdenn.

7. Því biskup á at vera óstraffanlegur, svo sem Guds tilfónarmadur; eige einsinnadur; eige reidenn; eingenn vísusvelgur; eige baráttusamur; eige neins skemmelegs ávinnings gýrnur.

8. Helldur gestrífenn, góðlyndur, síðugur, réttferdugur, þeilagur, þreínslífur.

9. Sá sem fasthelldenn er þess orðs, sem vissulegt er, og kenna kann, svo at hann se máttugur til at áminna fyrer heilsusamlegann lærdóm, og at straffa þá sem móte mæla.

10. Þvíat þar eru marger diarfer hegoma þvættarar, og talsmenn, einnamest út af umskurnenne.

11. A hverum menn eiga munnen til at byrgja, hverer heilum húsum umfúða, og kenna það sem ecke hæfer, fyrer skemmelegs ávinnings saker.

12. Noctur af þeim, siálfra þeirra Skáld sagde: Eritar menn eru íafnlega lygegiarner, illsvífende, og letesamter magar.

13. Þesse vitnisburdur er sannur. Hvers vegna þú straffa þá snarplega, at þeir seu heilbrigder í trúnnu.

14. Og gefe engar gætur at þeim Gyðinglegum æsentírurum, og manna bodordum, sem burt súða þeim frá sannleiknum.

15. Hreinum eru aller hluter hreiner, enn saurugum og vantrúudum er ecke hreint, heldur eru saurug bæde þeirra hugssot og samvitsska.

16. Þeir segast þeckia Gud, enn med verkum afneita þeir því, med því Gud hefur andstygð á þeim, og þeir eru til allra góðra verka ónyter.

II. Capitule.

Enn þú tala, svo sem það hæfer, efter heilsusamlegum lærdóme.

2. Öll drudum, at þeir seu sparlíser, heidar-
lener, hæfeláter, heilbrigðer, í trú, í kærleika, í
þolenmæde.

3. Líka einnenn rofnum konum, at þær hegde
seu heilögum hæfer, at þær seu eige álastanar-
samar, eige vínsvelger; at þær seu góðar læremædur.

4. At þær kenne ángum konum tuktugum at
vera, og það, at þær hafa læra sína börndur, og
elske sín börn.

5. Og seu síðsamar, skírlífar, umfíónarsamar,
góðlyndar, sínum börndum undergesnar; at
Guds ord verðe eige lastað.

6. Slíkt líka áminn ángmennin, at þau seu
síðsöm.

7. Einn í öllum hlutum, set þig stálíðann fyrers-
mindan góðra verka, með ómengudum lærðóme,
með æru.

8. Með heilsufamlegu og óstraffanlegu orde,
uppá það, at móstandarenn óvirðest, og ecke
hafa, það hann kunnne vondt um oss at sega:

9. Þíónustimennin, at þeir seu sínum
drottinum undergesner, og þíóne það sem þeir
er gedþecht í öllum hlutum.

10. Vere eige sværuger, eige ótrúer, heilðue
shne þeim allann góðann trússkap, svo at þeir
þryde lærðóm Guds vors lausnara í öllum
greinum.

11. Því heilsufamleg náð Guds er anglyst
öllum mönnum.

12. Og thýtar oss, at ver skuldm afneita
ógudlegu athæfe, og verallðlegum gýrðum, og

lifa sparlega, rettferduglega og gudlega í þessum heime.

13. Og rækja þá sælu von, og dyrdarennar auglýsing, hins mikla Guds, og vors lausnara Jesu Christi.

14. Sem siálfann sig hefur útgefed fyrir oss, at hann endurleynte oss frá öllu órettlate, og þreinsade ser siálfum fólk til eignar, það kostgæfed være til góðra verka.

15. Þetta tala þú og áminn, og straffa með allre alveru. Þát engann forsmá þig.

III. Capítule.

Áminn þá, at þeir seu þöfðingunum og valldstettunum undergefner, og hlýduger, til allra góðra verka reidubúner.

2. Engann lastande, eigi deilugiarnar; vere miúker, audsýnande alla högværd, vid hvern mann.

3. Þvíat ver vorum einnenn fordumdaga fávísar, óhlýduger, afvegagengner, þíonande ghyndum og margvíslegu bilíse; og gengum í illskfu og ofundskap; og hetudum hver annann.

4. Enn þá birtest góðgýrne og mannliúfseike Guds vors lausnara.

5. Eigi fyrir verkanna rettlatis saker, sem ver þöfðum gert, heilður efter sinne misfunseme gerde hann oss sálubólpna, fyrir endurgetningarlausgina, og endurnýng Heilags anda.

6. Hverum hann hefur áthelst yfer oss. rífluga, fyrir Jesum Christum vorn lausnara.

7. Svo ver rettsláter yrdum fyrir hans náð, og erfingar eflífs lífs, eftir vonenne.

8. Þetta er vissulega satt. Þetta vil eg þú kenna stadfastlega, svo at þeir sem trúa á Gud, mege finna kostgæfner til góðra verka. Þetta er góðt og mennunt nýtsamlegt.

9. Enn fávíslegar spurningar og ættarþulur, þráttaner og laga deilur, fordast þú, þvíat þær eru óþarfir og fásengar.

10. Villumann, eftir einu og adra áminning fly þú.

11. Og vit, at sá er umsnúenn, sem þesskonar er, og syndgar, svo sem sá sig síðlaun fordæmer.

12. Nær eg sende Artēman, ellegar Tythicum til þin, þá skunda þú sem skjótast at koma til mín til Nicopolim, því þar hefi eg ásett í vetur at vera.

13. Zenam Þegvitring og Apollon sendðu af stad med athygle, svo at þá breste ecke.

14. Þát þá sem vorer eru, lara at láta sig finna kostgæfna í góðum verkum, hvar sem þeirra þarf gerest, svo at þeir seu eige ávartarlauser.

15. Þer heilsa aller þeir med mer eru. Heilsa þá öllum þeim oss elska í trúnnu. Náð se med yður öllum, amen.

Skrifadur frá Nicopoli í Macedonia.

Ender S. Páls Pistils til Titus.

Sancte

Sancte Páls Pistill til Philemon.

I. Capítule.

Páli, bandinge Jesu Christi, og Timotheus bróðer. Philemoni ástsamlegum, og vorum meðhialpara.

2. Og ástáðlegre Appia, og Archippo, vorum samstríðara, og sœfnudenum í þínu húse.

3. Náð se með yður, og fríður, af Gude vorum fœður, og Drottne Jesu Christo.

4. Eg þacka mínum Gude, og minnst þín iafulega í mínum bœnum.

5. Af því eg þenre af þeim kærleika og trú, sem þú hefur til Drottins Jesu, og til allra heilagra.

6. Ut þín trú, hvera ver sameginlega höfum, verðe krœstug í þer, fyrer vidurkenning alls þins góða, sem þer hafed í Christo Jesu.

7. Enn ver höfum sœgnud mikenn og huggun í þínum kærleika, þvíat hiaurtu þeirra heilögu eru endurnærd fyrer þig, kære bróðer.

8. Fyrer því, þótt eg hase stóra dærfung þer at biðda í Christo, hvað þer sœmer.

9. Þá vil eg þó fyrer kærleiks saker, einasta bida þig, eg sem þessháttar er, eg sem em þínn gamle Páll, og nú bandinge Jesu Christi.

10. Þá beide eg fyrer son minn Onesimum, þann eg alsed hese í mínum bœndum.

11. Hver þer var forðum óþarsur, enn nú þer og mer nærsta þarssamlegur, hvern eg sende þer nú astur.

12. At þú villðer hann medtaka, það er mitt eged hiarta.

13. Því eg villde hafa hallded þonum hía mer, at hann þíonade mer í þínn stad, í bændum evàngelii.

14. Enn útan þíns vilia, villða eg ecke gera, svo at þinn góde gerningur vare ecke neyddur, helldur siálfráður.

15. Má vera, at hann se þar fyrer um stund-arsaker frá þer fareru, at þú hann astur fenger eyllislega.

16. Nú eigi lengur sem þíon, helldur framar enn þíon, einn kærann bróður, einfanlega minn, eun hversu meir þá þínn? bæde efter holddenn, og í Drottne?

17. Ef þú helldur mig nú fyrer þínn med-bróður, þá medtakþú hann sem siálfann mig.

18. Enn hafe hann gert þer nockurt tíon, eda se þer nockud skýldugur, það reikna mer til.

19. Eg Váll skrifade þetta med minne hende, eg vil bitala. Eg þeige um það, at þú ert mer siálfann þig skýldugur.

20. Minn kære bróder, minn mer þess, at eg endurnære mig hía þer í Drottne: endurnær þú mitt hiarta í Drottne.

21. Eg þese þer í trauste þínnar hlýdne tilskrifad, þvíat eg veit, at þú muner framar gera, enn eg sege.

22. Enn iafnframt þessu, reidubú þú mér herberge, þóat eg vona, at eg verðe yður fyrer yðra bæn veittur.

23. Þer heilsar Epaphras minn sambandinge, í Christo Jesu.

24. Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas, mír hiáspendur.

25. Náð vors Drottins Jesu Christi se með yðrum anda, amen.

Skrifadur frá Rom með Onesimo.

Ender E. Páls Pistills til Philemons.

Þyrre Sancte Peturs Pistill.

I. Capitule.

Petur, Postulo Jesu Christi, þeim áttvöldum áttendingum, allstadar, í Ponto, Galatia, Capadocia, Asia, og Bithynia.

2. Ester Guds söðurs fyrerhyggju, fyrer helgun andaus, til hlýðne, og til ádreifingar blóðsins Jesu Christi. Gud gefe yður mikla náð og frið.

3. Blessadur se Gud, fader Drottins vors Jesu Christi, sá oss þefur ester sinne mikelle miskunsemd endursædt, til lifande vonar, fyrer upprisu Jesu Christi frá dædum.

4. Til ósjörgengelegrar, ósleckadrar, og óumskiftelegrar arfleisðar, sem varðveitest yður, á himnum.

5. Þer

5. Þer sem af Guds magt, fyrir trúna vörðveitir verðed til sálubíálpar, þeirrar sem tilreidd er, at hún openber verðe á síðustu tímum.

6. Í hverre þer munud glediast, þer sem nú litla stund (þó at þat svo se) þrigger ernd í margvíslegum freistingum.

7. Uppá þat, at yðar trú röttileg og miklu dýrmætare funden vrðe, enn þat hið forgengilega gull (sem í ellde reynt verður) til lofs, dýrðar, og heiðurs, nær nú Jesus Christus mun openberast.

8. Þann þer sáund eigi, og þó elsked, og nú á þann trúed, þó at þer stæð þann eigi, svo munud þer og einnenn glediast með óumráðanlegre og dýrðarsamlegre glede.

9. Og endalok yðvarar trúar þar frá bera, sem er sálubíál sálarennar.

10. Ester hverre sálubíál spámenner hafa leitad og grenslad, sem yður, af þeirre tilkomande náð, hafa fyrir spád.

11. Og rannsóknud á hverum eda hvílísum tíma, andenn Christi, sá með þeim var, tilreiknade, og áður fyrirframm þesur kunngert, þær þisler sem í Christo eru, og esterkomande dýrd, hverum þat openberað er.

12. Þvíat eigi hafa þeir síálfum ser, þessdur of þar með þíonad, hvað yður er nú kunngert, fyrir þá sem yður hafa evangelium bodad, fyrir heilagann anda af himnum sendann, á hvað einnenn englarner fýsust at þorfa.

13. Þar fyrir gyfðed yðar hugflots lendar, vered sparneytnir, og seted algerlega yðra von á þá náð, sem yður er bodud fyrir opennberan Jesu Christi.

14. Svo sem hlýdug börn, og haged yður eigi, líka sem áður fyrre, þá þer í heimsku, eftir gyrndum lifdud.

15. Helliður eftir þeim sem yður hefur kallad, og heilagur er: svo vered þer og einnenn heilager í öllu yðru dagfare.

16. Þvíat skrifad er: Vera skulud þer heilager, þvíat eg em heilagur.

17. Og með því þer ákallad þann fœdur, sem án manngreinar álits dæmer, hvern eftir sínum verkum, því haged yðru dagfare, svo lengi sem þer gáged, með óttablendne.

18. Og vited, at þer erud eigi með forgengilegu gulle eða silfre endurleyfist, frá yðru hegömta athæfe, eftir fedranna uppsetninge.

19. Helliður með dymætu blóde Christi, svo sem hins ófleckada og saklausu lambs.

20. Hver fyrirhugadur var, fyrir veraldarennar grundvallan, enn opennberadur á síðurstum tímum, yðar vegna.

21. Þer sem fyrir hann trúed á Gud, hver hann uppvakte af dandum, og honnum dyrdena gaf, uppá þat, at yðar trú og von være á Gud.

22. Og gered yðar sáler freisferdugar, í hlýðne sannleiksins fyrir andann til bróðurlegs karleika, sem er án yferdrepsfapar. Og yður
inn

innbryðes með glóðande kærleika elsked af þreinu hjarta.

23. Svo sem þeir, hverer endurbornir eru, eigi af forgengelegu, heldur af óforgengelegu sæðe, sem er af orði Guds lifanda, þat æfenlega blifur.

24. Því allt hollð er sem gras, og eðl dyrd mannsins svo sem blómstur grassens. Grased er upphornad, og blómstred er affalled,

25. Enn ord Drottins blifur at eyslu: enn þetta er þat ord, hvert á medal yðar, kunnigert er.

II. Capítule.

Því legged nú af alla illsku, og allt svikræðe, og siniadur, og øfund, og alla bakmælge.

2. Og gyrneist þeirrar skemjalegrar þreinnar miðlfur, svo sem nysædd börn, uppá þat, at þer þróest, fyrer þá semu.

3. Ef þer hásed annars smæðad, at Drottinn er lifur.

4. Til hvers þer erud komner, svo sem til lifanda steins, hver af monnum er burtkastadur, enn hía Gude er hann útvalenn, og dymatur.

5. Og uppbygged yður einnenu sem lifanda steina, til andlegs húss, og til heilags prests-dæmis, til at offra andlegar offeraner, þær Gude þacknæmar seu, fyrer Jesum Christum.

6. Þar fyrer inneheldur svo ritningen: Sið þar, eg legg í Zion útvaldenn dymgtann þyrngingar

ingarstein, og hver á hann trúer, sá skal eigi til skammar verda.

7. Þú, þer sem nú trúed, er hann dýrmætur; enn hinum vantrúðum er hann sá steinn, sem uppbyggendur burtkastuðu, og at hyrningarsteine er vordenn.

8. Alt ásteitingar steine, og hneislunar hellu, þeim sem reka sig á orðed, og þar eigi á trúu, þvar þeir eru uppá setter.

9. Enn þer erud þat útvalda flekt, konunglegur kennemannsskapur, hin heilaga þjóð, fólk egenndómsins, svo at þer skulud kunngera dýgder hans, sem þú hefur kallad af mirkrunum, til síns dásanlega líofs.

10. Þer sem fordumdaga ekki fólk vorud, og erud nú Guds fólk, og hverer forðum eigi í náðenne vorud, enn nú í náðenne erud.

11. Rættur brædur, eg beide þú lífa sem framande og útlendinga, at þer hallðed þú frá höfðlegum gýrðum, hverar gegn sálunne stríða,

12. Og hafed góða umgengue meðal heidenuna þjóða, svo at þeir sem um þú tala, svo sem af illgerdamönnum, síæ þú góðverk, og dýrðe Gud, þegar þat kemur nú fyrir dagenn.

13. Þered undergefner allre mannlegre skickan, fyrir herrans sakar, se þat konungur, svo sem þinum ypparsta,

14. Eður landstjórnorum, svo sem af hönum útsendum, til þefndar yfer illvirklia, loð góðum til lífs.

15. Þvíat þat er vili Guds, at þer með velgerninge nidur þagged óviturleik heimsskra manna.

16. Svo sem frelsingar, og eigi svo sem hefðud þer frelse illskunne til yferhyllmingar, heildur svo sem Guds þiónustumenn.

17. Gered virðing hverum manne. Bræðurnar elsked; óttest Gud; heidred konungenn.

18. Þer þiónustumenn, vered herrunum undsergefuer, með allre óttaseme, eigi alleinasta góðum og spakferdugum, heildur einnenn þeint serlundudu.

19. Því þat er náð, ef nockur fyrer samvinssunnar saker til Guds þoler hid illa, og lidur hid óretta.

20. Því hver þrófan er þat, ef þer fyrer misgerda saker slög lided? Enn nær þer unnlided og þoled fyrer velgerda saker, þat er náð hiá Gude.

21. Því þar til erud þer fallader, með því Christur þefur einnenn.lided fyrer oss, og oss eitt efterdæmi efterlátad, at þer skylludud efterfylga hans fötsporun.

22. Hver enga synd gerde, eigi heildur eru svik fundenn i hans munne.

23. Sá ecki formællte i gegn, þá þanum var formællt; eigi ógnade, þá þann leid: enn þann yfergaf þat þonum, sem rett dæmer.

24. Sá siálfur þefur vorum syndum offrad með sínum lífan.a á treun, svo at ver frá syndum deydder, lifdum rettlatenn, fyrer þvers beniar þer erud heilbrigder vordner.

25. Þvíat þer vorud svo sem villurásfande fauder, enn nú erud þer umventer til hirders og biskups ydvarra sálua.

III. Capitule.

Lífa einnenn skulu kvinnurnar vera undergesnar sínum mönnum, svo at einnenn þeir sem eigi trúa á orded, verde fyrer kvennanna umgengne, útan orda, yferunnar.

2. Nær þeir síu ydart hreinlíst síðferde í óttasfeme.

3. Sver skartfeme eige skal vera hin ytre, med hárflettan, og gulle umhenguda, ed klæðaburde.

4. Hellbur sá hulde madur hiartans óspialladur, med hógværum og kirrlátum anda: þad er dymætt fyrer Gude.

5. Þvíat svo hafa einnenn fordum heilagat kvinnur prídt sig, þær sem á Gud vonudu, og underaefnar voru sínum egnumönnum.

6. Lífa sem Sara var Abraham hlydug, og kallade hann herra, hværrar dætur þer erud ordnar, ef þer vel gered, og erud eige svo stadlitlar.

7. Lífa einnenn, þer menn, búed vid þeim med skinsfeme, og gefed því kvennlega svo sem því breiðfasta verkfære sína heidran, svo sem einnen samersingum náðargáfu líssius, svo at ydart bænahalld verde eige hindrad.

8. Enn at álýektan, þá vered aller einhugader, samþóluger, bróðurleger, misfunsamer, líúfer.

9. Endurgjalded ecke illt með illu, edur skammarror fyrir skammarnir, þessur þar í gegn blessed. Og vited at þer erud þar til kallader, at þer bleffan erfed.

10. Því hver hann vill lifa, og síá góða daga, sá stille sína tungu, at hún tale ecke vandt, og sínar varer, at þær ecke svífe.

11. Hann snúe sér frá illu, og gere hid góða, leite frídærens, og þónum efterfylge.

12. Því augu Drottins líta til þeirra rettlátn, og hans eyru til þeirra bænna. Einn auglit Drottins lítur til þeirra sem illa gera.

13. Og hver er sá ydur gete grandad, ef þer efterfylged hinn góða?

14. Og þótt þer líded einnenn fyrir rettlætesins saker, þá erud þer þó sæler: þrædest eigi þeirra ógnan, og skelfest eige.

15. Einn helged Gud Drottinn í ydrum hiaurtum. Vered og iasulega reidubúner, andsvar at gefa hverum manne þeim sem skíals krefur af þeirre von, sem í ydur er.

16. Og það með högvære og ótta, hafaude góða samvitfku, svo at þeir, hverer ydur bal-tala, sem værud þer illgerdamennu, til skammarnir verde, at þeir hafa lastad ydra góða umgengne í Christo.

17. Því það er betra, ef það er Guds vili, at þer fyrir velgerda saker líded, enn fyrir vondra verka saker.

18. Af því, at Christur hefur eitt sinn fyrir vorar synder líded, hinn rettláte fyrir rángláta,
uppa

uppá það hann fornfære oss Gude; og er deyddur
 efter holddenn; enn lifande gerdur efter andanum.

19. Í þeim sama er hann einnenn burt geng-
 eun, og hefur þeim aundum predikad í siðtrumum.

20. Hverer forðum daga eigi trúdu, þegar
 Gud eitt sinn esterbeid, og þolenninæde hafde í
 Nóa tíð, nær aurfleuni var tilbúen, í hverre jáer,
 það er átta sáler, hiálpudust fyrer vatned.

21. Hvert nú einnenn oss hiálplega gerer í
 skirnenne, hver fyrer hitt er tilmindud, eige
 burttekt holddins saurleika, heildur sáttmále góds-
 rar samvitku við Gud, fyrer uppriju Jesu
 Christi.

22. Sá sem er í þinenennu uppfareun til Guds
 hægre handar; og hverum englarner og þiner
 völdugn, og kraftarner eru undergefner.

IV. Capítule.

Med því Christus hefur nú fyrer oss lided í
 holddenn, þá brýnied yður einnenn med því sama
 hugskote. Því hver á holddennu lídur, sá lætur
 af at syndga.

2. Svo at hann þadan í frá, hvad eftersáran-
 de æfe er í holddennu, life eige efter holddins,
 gýrudum heildur vilia Guds.

3. Þvíat það næger, at ver þesum þann um-
 lídna tíma lífdaganna lífad, efter heidunglegum
 vilia, þá ver gengum í lausung, loslafembuan,
 dryckisfap, ofáte, og ofdryckum, og í herse-
 legum skurgodadýrðkunum.

4. Hvað þá undrar, at þer eige með þeim blauped, í því sama óheilfúsama óhöse, og guds lastan.

5. Hverer reikningskap skulu gera þeim, sem reidubúðenn er at dæma lifendur og dauda.

6. Þvíat fyrir það er einnenn þinum daudu evangelium kungert, uppá það þeir dæmder verðe, eftir mönnum á höfðenu, enn í andanum lifa Gude.

7. Og ender allra hluta tekur at nálgast.

8. Fyrir því vered hóffamer og sparneytnar til þænanna.

9. Einn umframm alla hlute, háfæd innbyrdis glóande kærleik, þvíat kærleikurenn þylur einnenn fiölda syndanna.

10. Vered gestrisnar innbyrdis, án möglunar.

11. Og þíone hver öðrum, hver einn með þeirre gief, sem hann þefur ödlast, svo sem góðer forsiðrnarmenn margvíslegrar Guds náðar.

12. Ef nokkur talar, ta'e hann það svo sem Guds vrd: ef nokkur þefur embætte, hann þíone eftir þeirre orku, sem Gud gefur, svo at í öllum hlutum verðe Gud dyrdkladur, fyrir Jesum Christum, hverum se dyrd og velldi, frá ehlífd til ehlífdar, amen.

13. Míner lærustu, eige skulud þer láta þá freistni undea yður, hver yður hender, svo at þer reynder verðed sem hendte yður nokkud fá þeyrt.

14. Hellsdur gleddur yður, at þer með Christo líded, uppá það þer einnenn á openberingar tíma hans dyrdar mættud glediaft og fagna.

15. Sæler erud þer, þá þer vanvirdter verded fyrir nafn Christi, því at andenn, sá sem er dyrdarennar, og Guds ande, hvíler yfer yður; hiá hinum verdur þann lastadur, enn hiá yður vegsamadur.

16. Enn eingenn yðar líde svo sem manndrápare, þiöfur eda illvirki, eda sá, sem í annarslegt embætti fellur.

17. Enn ef hann lídur svo sem annar Christenn, þá skammest hann sín eigi, enn dyrdle Gud í slíku tilfelle.

18. Af því tíme er, at dómurenn tilfale á Guds háse. Enn bire hann síst á ofs, hver mun þá ender verda þeirra sem Guds evangelio eige trúa?

19. Og ef hinn rettláte verður varla forvaradur, hvar mun þá hinn ógudlege og synduge birtast?

20. Þar fyrir skulu þeir, sem lída efter Guds vilia, honum sínar sáler á hendur fela, svo sem trúlyndum skapara, í góðum verkum.

V. Capitule.

Þá aulldungu, sem á medal yðar eru, áminne eg, svo sem aulldungur, og sem vottur píslanna í Christo, og hluttakare dyrdarennar, sem op-
ennber skal verda.

2. Alled þá hiðr Guds, sem yður er á hendur falen, og gæted vel at, eigi nauduger, þelldur sláðviluger, eigi fyrer slæms ávinnings saker, þelldur af góðum vilia.

3. Eige svo sem þeir yfer mönnum drottna, þelldur vered fyrermind hiardarennar.

4. Svo munud þer, nær hinn æðsle hyðer mun birtast, óvísanlega fórogu dyrdarennar med-taka.

5. Esla einnenn þer, hverer ánger erud, vered Mussdungunum undergefner.

6. Allersaman vered hver ødrum undergefner, og hallded yður fast vid lítellæted, þviat Gud mótstendur dramblátum, enn lítellátum gefur hann náð.

7. Fyrer þvi lítellæted yður nú under völduga Guds hend, svo at hann upphese yður á sínum tíma.

8. Alla yðra áhyggu varped uppá hann, þviat hann ber umhyggu fyrer yður.

9. Vered sparnexter og vakad, þviat yðar mótstandare diöfullenn gengur umkring, sem greniande leon, efterleitande þeim hann svelgi.

10. Mótstanded hönum örugglega í trúune, og vited, at yðrir brædur, þeir sem í heimenum eru, hafa þá sömu ánaud lided.

11. Enn-sá Gud allrar nádar, sem ofs þefur kallad til sinnar eñlisrar dyrdar, í Christo Jesu, þan same mun yður, þer sem um litla stund lided, fullgera, tilreida, stirkia, esla, og stadfesta.

12. Þeim hinum sama se dyrd og vellde, frá
eylisd til eylisdar, amen.

13. Fyrer Sylvanum yðar trúnað bróður at
því eg meina hese eg fátt eina skrifad yður til, til
áminningar, og til vottunar, at þetta er hin
sanna Guds náð, í hverre þer standed.

14. Yður heilsa þeir, sem samt yður útvalder
eru í Babylon, og minn sonur Marcús.

15. Heilsed yður inngyrdis með kærleiks kofse,
fridur se með allum þeim, sem eru í Christo Jesu,
amen.

Ender hins fyrra S. Peturs Pistils.

Hinn Annar S. Peturs Pistill.

I. Capitule.

Simon Petrus, þion og postule Jesu Christi.
Þeim sem með oss þá sömu dyrmætu trú hafa
hlóted, í rettlætenu, því sem vor Gud gefur, og
lausnarenn Jesus Christus.

2. Gud gefe yður mikla náð og frid, fyrer
kynning Guds, og Jesu Christi vors Drottins.

3. Af því oss eru allsháttader hans gudleger
kraftar veitter hverer til líffins og gudlegs athæfes
hendta fyrer vidurkennung þess, sem oss hefur
kallad, fyrer sína dyrd og dygd.

4. Fyrer hvera þau dyrmætu og hin allra
stærstu fyrerheit eru oss gefen, sem er, at þer
fyrer

þyrer það sama hluttakarar yrdud gudlegrar nátturu, ef þer flyð forgengelegar gyrnder veraldar-ennar.

5. Því hafed þar alla kappsmune á, og andsyned í yðvarre trú dygd, og í dygd vitsmune.

6. Og í vitsmunum hóssene, og í hóssene þolennæde, og í þolennæde gudræne.

7. Og í gudræne bróðurlegann kærleika, og í bróðurlegum kærleika almennalegann kærleika.

8. Því ef þetta er gnógt hiá yður, þá mun það ecke láta yður vera lata ne óávarðarsama í vidualkenningu vors Drottins Jesu Christi.

9. Einn hann sem þetta þesur eigi, sá er blindur, og sálmur med hendenne, og forgleymer þreihsun sinna þyre synda.

10. Þyrer því, kærur bróður, legged þess meire kappsmune á yðra kallan og útváling at stadfesta. Því ef þer gered það, munud þer eige þrasa.

11. Og mun yður svo rífluglega gefenn inn- gangur verda í æfenlegt rífe vors Drottins, og lausnara Jesu Christi.

12. Þyrer því vil eg eige láta hiá líða at áminna yður rafulega um þetta, þó at þer vited það, og erud stírkur í nálægum sannleika.

13. Þvíat eg þellð það tilþenrelegt, svo leinge sem eg em í þessu þreise, at uppvefja, og á at minna yður.

14. Því eg veit, at eg mun snarlega mitt breiðe afleggja, svo sem vor Drottinn Jesús Christus hefur mer openberað.

15. Enn eg vil kappas um þósta, at þer iasnan eftir mína útför hafed slíkt til minnis at hallda.

16. Þvíat eige þesum ver þeim dæmasfróðum frásögunum eftersölgt, þá ver gerdum yður kunnann kraft og hingatkomu vors Drottins Jesu Christi, heildur þesum ver siálfer sed hans dyrd.

17. Þá, hann af Gude fedur medtöl dyrd og heidran, fyrir raust, sem til hans stæde í mikellre dyrd, á þann hátt: þesse er minn elskulegur sonur, á hverjum eg hefe þócknan.

18. Og þessa raust heyrðum ver af himnum Roma, þá ver vorum med þönum uppá siallenu helga.

19. Ver þesum eitt æflugt spádóms ord, og þer gered vel, þer hafed þar gát á, svo sem því lióse, sem stin í mirkum stad, þar til dagurenn birter, og morgunstiarnan upprennur í yðrum hiaurtum.

20. Og þad skulub þer fyrst vita, at eingenn spádómur í ritningunne stæ af eigennlegre utleggingu.

21. Því þar hefur eige enn nú nockur spádómur, eftir mannsins vilia frammsluttur vered, heildur af Heilögum anda tilknúder hafa þeir Guds heilager menn talad.

II. Capítule.

Enn þar voru og svo falsspámeun meðal fólksins, líka sem þar munu og einnenn á meðal yðar verða Ingefamer lærendur, sem íasúframt innleida munu háskasamlegar tvídrægur, og afneita Drottne, þeim sem þá hefur endurkennpt, og munu yfer sjálfa sig leida snögga Fyrerdæming.

2. Og marger munu eftersýlgja þeirra fordæfingun, fyrir hvera sannleiks vegur hún lastadur verða.

3. Og fyrir ágryne og uppdíktud ord munu þeir höndla við yður.

4. Hverra dæms áfelle mun eigi lengi dvelja, og þeirra fyrerdæming sefur eige.

5. Því ef Gud hefur eigi þyrmt þeim englum, sem syndgudu, heildur hefur steypt þeim með bleckum mirkranna til helvítis, og ofurgesed þá, at þeir til dæmsins varðveittust.

6. Og hefur eigi þyrmt hinne fyrre veröldu heildur varðveitte Nóa, þann rettlætis predikara sjálfann áttunda og innleiddi svo flóded yfer veröld hinna ógúdlegu.

7. Og hefur borgernar Sodoma og Gomorra at öflu gert, unturud, og fordæmt, setiande þar með þeim ógúdlegu efterdæme, sem seirna meir Róma mundu.

8. Og frelsade hinn rettláta Þoth, hverum sá flamarlegur lyður alla meinsend gerde, með þeirra saurlegu líferne.

9. Þvíat, með því hann var rettlátur, og bygde meðal þeirra, svo at hann hlaut at síð þad og þeyra, þá kvældu þeir dag frá dege þá rettlátu sálu með þeirra ranglátum verkum.

10. Drottinn kunn þá gudhræddu úr freistne at fressa, enn hina ranglátu at vardveita til kvala á degi dómsins.

11. Enn einna mest þá, sem hölldenu eftersylgia, í saurugum gyrdum, og herradómennu forsmá; eru dristuger, sergóder, eigi þessfande tignarvæðded at lasta.

12. Þar þó englarner, þeir i:re mátt og kræft hafa, eigi bored geta þann löstunardóm gegn ser af Drottne.

13. Enn þeir eru svo sem skinnlaus kvikende, hver af nátturunnne eru þar til fædd, at þau veidd og slátrud verðe. Þeir lasta þad, hvad þeir ecke afvita, og munu fyrerfarast í sínu fordiarfanlegu athæfe.

14. Og ránglætis verðlaun þar af hlióta. Þeir hallda fyrer sælgæte daglegar kræsingar, þeir eru skómm og lester, því þeir bramla af yðar elmusu, og brasta af yðru.

15. Hafa augun full hórdoma, og láta ecke varna ser at syndga; og ginna at ser lauslyndar sáler; hafa í gegnum smoged hiarta af ágyrne, bólvad fólk.

16. Yfergefande rettann veg; og fara viller, og eftersylgia vege Baláms sonar Bosor, hver elskade verðlaun ránglætisins.

17. Enn hann fekk straff sinnar yfertrodslu, sem var, at það mállausa flifbær dyr talade mannlegre raust, og astrade svo spámannsins fávitsku.

18. Þeir eru brunnar án vatns, og ský af hvirfilvinde drifin, hverum vardveitist uirfranna dymma at enliðu.

19. Því þeir tala drambsum ord hegyltunnar, og teigia fyrir munadsme til hollðlegra gyrnda, þá hina, sem rettelega umflyder voru, og nú vegarviller gánga.

20. Og heita þeim frelse, sem þeir eru þó stálfer fortöpunarennar þiónar. Því af hverum sem nockur er yferunnenn, þess þión er hann ordenn.

21. Því fyrst þeir eru umflyder saurende verallðarennar, fyrir vidurkenning Drottins, og lausnarans Jesu Christi, enn verda síðan astur í þið sama vasder og yferunner, þá er þiá þeim þið síðara vorded verra þinu fyrra.

22. Því betra väre þeim það, at þeir þesdu eigi þett rettlatessins götu, enn at þeir þecke hana, og umvendu ser frá því heilaga bodorde, sem þeim er gefed.

23. Sannlega hender þá það, hvad í sonnum orðskvide plagar at segast, at hundurenu etur upp astur sína spnu, og þveged svín vellter ser astur í saurenum.

. III. Capitulæ.

Þesse er sá annar Pistill, sem eg skrifa yður, miner lærustu, í hverum eg uppvæf og áminne ydvarð skært hugskot.

2. Svo at þer hugleided þau ord, sem yður ádur fyrerframm eru sögd af Heilegum spámennum, og vorn bodskap, ver sem erum postular Drottins og lausnarans.

3. Og í fyrstu þá vited, at á síðurstu dögum munu koma spottarar, hverer efter þeirra egenlegum ghyrdum munu gánga,

4. Og sega: Hvar er fyrerheit hans tilkomu? Því þaðan í frá fedurner sofnudu, blifa aller hluter, svo sem af upphæse skepnanna vered hefur.

5. Því af þvertíð vilia þeir eigi vita þat, at himnarnar einnenn voro forðum tíð, þar med, at jorden var af vatne, og studd í vatne, fyrer Guds ord.

6. Þó varð sem ádur verælden í þeirre tíð fyrer þau sömu ord af vatnsflóðenu forðiorfud.

7. Svo og einnenn sá himen og jörd, sem nú eru, munu verda fyrer hans ord svörnd, svo þat þau elldenum varðveitt verda, á dege döms og fyrerdæmingar ógudlegra manna.

8. Einn eitt se óhúled fyrer yður, miner lærustu, at einn dagur fyrer Drottne, er sem þúsund ára, og þúsund ára svo sem einn dagur.

9. Dróttinn seinkar eigi sínu fyrerheite, svo sem sumer hallda þat fyrer seinkun, heilður hefur hann þolennmæde við oss, og vill eigi at nockur for-

fortapest, heldur at hver maður suke fer til
hferbótar.

10. Enn dagur Drottins mun koma sem þiófur
á nóttu, á hverum himnarnar munu forgánga
med stórum brestum, enn höfudskjarnar bráðna,
og jorden, og þau vetk, sem þar eru inne,
munu uppbrenna.

11. Med því, allt þetta skal nú forgánga,
hvíllskum byriar yður þá at vera, med heilegu
athæse, og gáðrækelegum verkum?

12. Svo at þer efturbíðed og sfunded at þeirre
tilkomu þess drottinlega dags, á hverum himn-
arner munu af ellde forgánga, og höfudskjarnur
af hita bráðna.

13. Enn ver væntum eftir nýjum himne, og
nýrre jörðu, eftir hans styrcheite, í hverum retta
læted byggir.

14. Styr þvi, míner lærustu, med því þer
skulud þessa vænta, þá kostgæfð, at þer styrer
honum ófleckader og óstraffanleger í fríðnum
fundner verðed.

15. Og þolennæde vors Drottins hallðed
styrer ydra sálubiálp. Sem yður einnenn vor
elsskulegur bróðer Páll, eftir þeirre speke honum
er geseu, skrifad hefur.

16. Svo sem hann í allum bresum þar um
ræðer, í hverum eru sumer bluter þángaer at
skilia, hveru hmer ófróðu og óstöðugu rángsúfia,
svo sem einnenn öðrum ritningum, til þeirra
eigenlegrar styrerðamingar.

17. Einn þer, míner elskuleger, með því þer þad fyrerframm vited, þá vasked yður, at þer eige fyrer villu hirdulaustra manna, fráleiddur verded, og affalled frá ydrum egenlegum stadleik.

18. Helldur vareð í náð og vidurkenningu vors Drottins og lausnarans Jesu Christi. Þeim sama se dyrd, nú og at enlisu, amen.

Ender þess sidara S. Peturs Pistill.

Hinn fyrste S. Johannis Pistill.

I. Capítule.

Þad sem var af upphafe, hvad ver heyrðum, hvad ver sáum með vorum augum, og hvad ver skóðudum, og vorar hendur á tóku, um ord liffins.

2. Og lifed er opennberað, og ver sáum, og vottum, og bodum yður lifed þad æfenlegt er, hvert var hía fædurnum, og virtest oss.

3. Hvað ver sáum og heyrðum, þad bodum ver yður, svo at þer hefduð samfelag með oss, og vort samfelag se með fædurnum, og með hans syne Jesu Christo.

4. Og þetta skrifum ver yður, at yðar sögnudur se fullkominn.

5. Og þetta er sá bodskapur, hvern ver heyrðum af þennum, og bodum yður, at Gud er líós, og eingen mirkur eru í þennum.

6. Ef at ver segum, at ver höfum samfelag með honum, og gaungum í mirkrenn, þá líúgum ver, og gerum eige sannleik.

7. Einn ef ver gaungum í líösenu, líka sem hann sjálfur í líösenu er, þá höfum ver samfelag innbyrdis. Og blóð Jesu Christi, hans sonar, þreinsar oss af öllum syndum.

8. Ef ver segum, ver höfum enga synd, þá villum ver sjálfa oss, og sannleikurenn er eige í oss.

9. Einn ef ver vidurkennum vorar synder, þá er hann trúr og rettlátur, svo at hann fyrirgefur oss vorar synder, og þreinsar oss af öllu ránglæte.

10. Ef ver segum, at ver höfum eige syndgáð, þá gerum ver hann at lygara, og hans ord eru þá eige í oss.

II. Capítule.

Mín barna fórn, þetta sýsna eg yður til, svo at þer syndged eige. Og ef einn hver syndgar, þá höfum ver árnadarmann hjá föðurnum, Jesum Christum þann rettláta.

2. Og hann same er forlíkun fyrir vorar synder. Einn eige einasta fyrir vorar, heildur einnenn fyrir allrar verallðarennar.

3. Og þar af vitum ver, at ver þessum hann, ef ver vardveitum hans böðord.

4. Hver hann seger, eg þecki hann, og þelldur eigi hans bodord, sá er lygare, og í þvílíkam er eingenn sannleikur.

5. Enn hver hans ord varduveiter, í þeim er sannarlega Guds kærleikur fullkominn. Þar af þeckium ver, at ver erum í honum,

6. Hver hann seger sig í honum at vera, sá skal og gánga, líka sem hann þefur geugeð.

7. Brædur! eg skrifa yður eiae nýtt bodord, þelldur gamallt bodord, hvert þer hafed frá upphafe haft. Það gamla bodord er það ord, hvert þer hafed þeyrt frá upphafe.

8. Og enn astur skrifa eg yður nýtt bodord, það sanharlegt er hiá honum, og hiá yður, þvíat mirkurenn eru frammi hiá gengen, og hið sanna líðs þín nú.

9. Hver hann seger sig í líðsenn vera, og hatar sinn bróður, sá er enn nú í mirkrunum.

10. Hver sinn bróður elskar, hann blifur í líðsenn, og hiá honum er eingenn hneislan.

11. Enn hver sinn bróður hatar, sá er í mirkrenu, og ráfar í mirkrenu, og veit eigi hvert hann gengur, þvíat mirkurenn hafa þang augu forblindad.

12. Kæru börn! eg skrifa yður það, at yður verðe syndernar syvergesnar, fyrer hans nafn.

13. Eg skrifa yður sedrum, þvíat þer þecked þann sem af upphafe er. Eg skrifa yður ætíðmönnum, þvíat þer hafed þann hrekkvísa yferunned.

14. Eg skrifa yður smábörnunum, þvíat þeir þecked fedurenn. Eg hese*skrifad yður fedrum, því þeir þecked þann, sem af uppháse er; eg hese skrifad yður ættumunum, at þeir styrker send, og at Guds ord blíse hía yður, og þeir háfied þann þreckvísa yferunned.

15. Eige skulud þeir heimenn elska, ne það í heimennum er. Ef nókur elskar heimenn, í þönnu er eige færleikur fedursins.

16. Því allt það í heimennum er, sem er fysið höldsins, og fysið augnanna, og drambsaunt líferne það er eige af fedurnum, heldur af heimennum.

17. Og heimurenn forgengur, og hans fysi. Enn hver Guds vilia gerer, sá blífur at eyliðu.

18. Börn! það er hin síðarsta stund, og sem þeir háfied þeytt, at antachristur kemur, og nú eru marger antichristar vordner. Hvar af ver vitum, at það er hin síðarsta stund.

19. Þeir eru frá oss útgengner, enn þeir voru eige af oss. Því hefdu þeir vered af oss, þá hefdu þeir hía oss blífied. Enn at þeir anglióser verde, það þeir eru eige aller af oss.

20. Og þeir háfied smurninguna af þeim sem heilagur er, og þecked allt.

21. Eg skrifade yður eige, svo sem vissud. Þeir eige sánuleikenn, heldur vited þeir hann, og vited, at eingenn lyge kome af sánuleikanum.

22. Hver er lygare útan sá, sem neitar, at Jesus se Christur? það er sá antichristur, sem neitar fedurenn og sonenn.

23. Og hver synnum afnehtar, hann hefur og eigi fœðurenu; hver hann vidurkennir sonenn, hann hefur og fœðurenn.

24. Hvað þer hásed nú heyrir af uppháse, það blíse hía yður. Ef það blísur hía yður, hvað þer af uppháse hásed heyrir, þá munud þer hía synnum og hía fœðurnum blísa.

25. Og þetta er fyrreþeited, hvert hann hefur oss lofad, sem er enlist lif.

26. Þetta hese eg skrifad yður til, um þá, hverer yður afvega leida.

27. Og smurniugenn, hvera þer af þönum hásed medtefed, blísur hía yður: og þer þurfed eigi, at nockur kenne yður, heildur svo, sem sú smurning kenne yður alla hlute, þá eru það sanninde og eingen Ingi. Og sem hún hefur yður kenti, þá blísed i þönum.

28. Og nú börn, blísed i þönum, uppá það, nær hann mun opemberast, at ver þösum dærfung, og verdum eige fyrer þönum at þneixlan i hans tilkomu.

29. Þríst þer vited hann er rettolis, þá vited einnenn, at hver rettoise gerer, sá er af þönum fœddur.

III. Capítule.

Síæd, hvíllikann kærleika faderenn hefur oss audsynt, at ver þulsum Guds börn kallast. Þríst þvi þecker yður þeimurenn eige, þviat hann þecker hann eige.

2. Míner færustu, ver erum nú Guds bört, og það er enn eigi openberað hvað ver verðamunum. Enn ver vitum, þá það birtast mun, at ver munum hönum líker verða, því ver munum hann stá, svo sem hann er.

3. Og hver einn, sem þóttika von þesur til hans, stá þreinsar sig, líka sem hann er þreinn.

4. Hver synd gerer, stá gerer rángt, og synðen er þíð ránga.

5. Og þer vited, at hann þesur birtst, at hann vorar synðer burttake; og einget synð er í honum.

6. Hver í honum blífur, stá synðgar eige; Hver hann synðgar, stá þesur eige sed ne þeck hann.

7. Barna þorn! láted engann villa yður. Hver rettvíse gerer, stá et rettvís, líka sem hann er rettvís.

8. Hver synð gerer, stá er af dýffenum, þvát dýffullenn synðgar af uppháfe. Þar til birtest Guds sonur, at hann níðurbríte dýffulsins verk.

9. Hver af Gude er fæddur, stá gerer eige synð, þvát hans stáð blífur þíð honum; og hann getur eige synðgad, þvát hann er af Gude fæddur.

10. Þar af eru auglíos Guds þörn, og dýffulsins þörn. Hver hann eigi gerer rettvíse, stá er eigi af Gude, og hver eigi elskar sinn bróður.

11. Þvíat það er sá bódskapur, hvern þer hafed heyrð frá upphæfe, at ver skulum elska ofs innbyrdis.

12. Eigi sem Cain, sá af hinum vonda var, og íþel sló sinn bróður. Og fyrir hvað íþel sló hann? Því hans verk voru vond, og hans bróðurs rettferdug.

13. Undrest eigi brædur míner, þó heimureun hate yður.

14. Ver vitum, at ver átt daðanum erum komuer til líffins, þvíat ver elskum bræðurnar.

15. Hver hann elskar eige sinn bróður, sá blífur í daðanum. Hver sinn bróður hatar, sá er manndrápari, og þer vited, at manndrápari enn þefur eige eyllift líf hía ser blífanda.

16. Af því þeckium ver kærleikann, at hann þefur vogat sitt líf fyrir ofs, og, ver skulum einnenn voga lífed fyrir vora bræður.

17. Enn nær nockur þefur þessarrar verallðar auðæfe, og ser sinn bróður nauð líða, og lýkur sitt hiarta til fyrir hann, hvernenn blífur Guds kærleike hía honum?

18. Min barnakorn! elskum eige med orð og tungu, heldur med verke og sanaleika.

19. Þar af þeckium ver, at ver erum af sannleikum, og kunnum at stílla til fríðs vor hiartu fyrir honum.

20. Evi þó at vort hiarta forðæme ofs, at Gud er meire voru hiarta, og þecker alla hlute?

21. Þer ástíamleger, ef vort hiarta forðæmer ofs eige, þá þesum ver dýrfung til Guds.

22. Og hvad ver bidium, þad mutum ver af hönun odlast, þviat ver geynum hans bodord, og gerum hvad hönun þägelegt er.

23. Og þetta er hans bodord, at ver trúum á nafn hans sonar Jesu Christi, og elskum hver annann, svo sem hann gaf oss þad bodord.

24. Og hver hann vardveiter hans bodord; så blifur í hönun, og hann í hönun. Og þar af þeckium ver, at hann blifur í oss, útaf þeim anda, hvern hann þefur gefed oss.

IV. Capitule.

Der ástfamlger! trúed eigi ser hverum anda, þessdur reynned andana, hvert þeir eru af Gude. Þviat þar eru marger falskennendur í verauldina útgegnur.

2. Þar af skulud þer Guds anda þeckia: hver ande, sem vidurkennur, at Jesus Christus se í höllded komenn, så er af Gude.

3. Og hver ande, sem eigi vidurkennur, at Jesus Christus se í hölldenn komenn, så er eigi af Gude, og þad er så ande þeis antichrists, af hverum þer hafed heyr, at hann munde koma, og er nú þegar í heimenum.

4. Barna korn! þer erud af Gude, og hafed þina yferuaned. Þviat så í yður er, hann er þinum meire, sem í heimenum er.

5. Þeir eru af heimenum, fyrer þvi tala þeir af heimenum, og heimurenn hlýder þeim.

6. Ver crum af Gude, og hver hann vidurkennir Gud, så heyrer oss: hver hann er eige af Gude, så heyrer oss eige, þar af þeckium ver anda sannleikfins, og anda villudómsins.

7. Þer ástisamleger! elskum oss innbyrdis, þvíat kærleikurenn er af Gude, og hver hann elskar, så er af Gude fæddur, og þecker Gud.

8. Hver hann elskar eigi, så þecker eigi Gud, þvíat Gud er kærleikurenn.

9. Því openuberadest kærleikur Guds við oss, at Gud sende sinn eingetenn son í heimenn, at ver skoldum fyrir hann lífa.

10. Þar í er kærleikurenn: eige at ver elskfudum Gud, heldur at hann elskade oss, og sende sinn son, til forlíkunar fyrir vorar syndir.

11. Þer ástisamleger! fyrst Gud hefur oss svo elskad, þá skulum ver einnenn elska oss innbyrdis.

12. Eingenn hefur Gud nokku sinne sed. Ef ver elskum oss innbyrdis, þá blifur Gud í oss, og hans kærleik er fullkominn í oss.

13. Þar af þeckium ver, at ver blifum í honum, og hann í oss, þvíat hann hefur gefed oss af sínum anda.

14. Og ver sáum, og vitnum, at faderenn hefur sendt sonenn til heimfins lausnara.

15. Hver nú vidurkennir, at Jesús er Guds sonur, í þeim blifur Gud, og hann í Gude.

16. Og ver þesum þekkt, og trúat þeim kærleika, sem Gud hefur til vor. Gud er kærleikur,

og

og hver í kærleik blifur, fá blifur í Gude, og Gud í honum.

17. Því er kærleifurenn fullkominn hía oss, at ver þofum dýrfung á dege dómsins, þvát líka sem hann er, svo erum ver einnenn í þessum þeime.

18. Hráðsla er eige í kærleika, þelldur útdrífur fullkominn kærleike hráðsluna, þvát hráðslann þefur fvel, enn hver hann hráðest, fá er eige fullkominn í kærleika.

19. Þátum oss hann elfska, því hann þefur elfskad oss fyrre.

20. Efe einnhver seger: eg elfska Gud; og þatar sinn bróður, fá er lngare. Því hver hann elfskar eige sinn bróður, þvern hann fer, þvernenn getur fá Gud elfskad, þann hann fer eige?

21. Og þetta þodord þofum ver af honum, at hver hann elfskar Gud, þann elfske og einnenn sinn bróður.

V. Capítule.

Hver hann trúer at Jesus se Chrístur; fá er af Gude fæddur. Og hver hann elfskar þann, sem hann þefur fædt, fá elfskar og einnenn þann, sem af honum er fæddur.

2. Þar af þeckum ver, at ver Guds þörn elfskum, nær ver elfskum Gud, og þaulldum þans þodord.

3. Þvíat það er lærleikur til Guds, at ver höldum hans bodord, og hans bodord eru eige þing.

4. Þvíat allt hvað af Gude er fædt, það yfervinnur heimenn. Og vor trú er yfervinning, hver veröldena hefur yferunneð.

5. Enn hver er hann, sem veröldena yfervinnur, utan alleinasta sá, sem trúer, at Jesus se Guds sonur? Þesse er sá, sem kemur með vatne og blóde, Jesus Christus, eige með vatne alleinasta, heldur með vatne og blóde. Og andenn er sá, sem vitnar, at andenn er sannleikur.

6. Þvíat þeir eru þeir sem vitnisburd gefa á himne, faderenn, orded, og heilagur ande, og þeir þeir eru eitt.

7. Og þeir eru þeir sem vitnisburd gefa á jördu, andenn, vatned og blóded, og þesser þeir eru eitt.

8. Ef ver medtökum mannanna vitnisburd, þá er þó Guds vitnisburdur meire, þvíat Guds vitnisburdur er sá, at hann hefur vitnad af sínum syne.

9. Hver hann trúer á Guds son, sá hefur þennann vitnisburd hía fer.

10. Hver hann trúer eigi Gude, sá gerer hann at lygara, því hann trúer eigi þeim vitnisburde, hvern Gud vitnar af sínum syne.

11. Og þetta er vitnisburdurenn, at Gud hefur gefed oss eylist lif. Og þetta lif er í hans syne.

12. Hver sem Guds son hefur, sá hefur lífed. Hver hann hefur eige Guds son, sá hefur eige lífed.

13. Þetta skrifade eg yður, þer sem trúed á nafn Guds sonar, svo at þer vited, at þer hásed eyllift líf, og svo at þer trúed á nafn Guds sonar.

14. Því það er sá dörfung, sem ver höfum til hans, at ef ver bidum nokkurs, efter hans vísu, þá heyrer hann oss.

15. Og fyrst ver vitum, at hann heyrer oss, hvað ver um bidum, þá vitum ver, at ver þer bæner höfum, hverar ver höfum beded af hönum.

16. Ef nokkur ser sinn bróður syndga einhveru synd, eige til dauda, sá má bidia, og mun hann gefa þeim lífed, sem syndgade, eige til dauda. Þar er synd til dauda, eg sege eige, at nokkur skule fyrer henne bidia.

17. Allt ránglæte er synd, og þar er synd eige til dauda.

18. Ver vitum, at hver af Gude er fæddur, sá syndgar eige, heilður sá af Gude er fæddur, hann vardveiter sig, og hinn vonde mun eige suerta hann.

19. Ver vitum, at ver erum af Gude, og at allur heimurenn liggur í vondu.

20. Enn ver vitum, at Guds sonur er komenn, og hefur gefed oss það sinne, at ver þeckium þann, sem sannur er, og erum í hinum sanua

sanna hans syne Jesu Christo. Þesse er sannur Gud, og eynlist lif.

21. Barna korn! vared yður við asgudum, amen.

Ender S. Johannis Pistils.

Hinn annar Pistill S. Johannis.

I. Capitul.

Hinn eldste, þeirre útvauldur frú, og þennar þaurnum, hver eg elska í sannleika, og eigi alleinasta eg, heldur einnenn aller þeir, sem þeckia sannleikenn.

2. Þyrer sannleikans saker, sem í oss blifur, og hiá oss mun vera at eynliu.

3. Náð, missun, fridur af Gude fædur, og af Drottne Jesu Christo, syne fædursins, í sannleika og færlleika, se med oss.

4. Nærsta gladur em eg, at eg þese funded medal þinna barna þá í sannleiknum ganga, svo sem ver þesum þad bodord af fædurnum medtefed.

5. Og nú bið eg þig, frú! eige skrifsa eg þer til svo sem eitt nýtt bodord, heldur hvað ver þesum þast frá upphæse, at ver elskum oss innbyrdis.

6. Og þad er færlleikurenn, at ver gengum ester hans bodorde. Þetta er þad bodord, eins og

og þer hásed heyrtr af uppháse, uppá það þer gáinged þar inne.

7. Því mærger afvegaleidendur eru kommer í heimenn, sem eige vidurkenna Jesum Christum í hölldennu komennu at vera. Þesse er sá afvegaleidare og antichristur.

8. Siáed yður fyrer, at ver glötum eige því, hvað ver þesum verklad, heilidur svo at ver medtökum fullkomen verclaun.

9. Hver þann yfertredur, og blifur eige í lærdóme Christi, sá þesur engann Gud: hver sá blifur í Christi lærdóme, sá þesur bæde fœdurenn og sonenn.

10. Ef einhver kemur til yðar, og med ser stytur eige þennan lærdóm, þann medtaked eige í yðart hús, og heilsed þönum eige.

11. Því hver þönum heilsar, sá gerer sig hluttakara þans vandra verka.

12. Eg þese margt at skrifa yður, enn eg vil eige med brefe og blefe, heilidur vona eg at koma til yðar, og munnlega vid yður tala, uppá það, vor fœgnidur fullkomennu verde.

13. Þer heilsa börn systur þinnar, þinnar útvoldu, amen.

Sinn þridi Pistill S. Johannis.

I. Capitule.

Döðungurenn heilsar Gajo, þinum elskulega, hvorn eg elska í sannleika.

2. Minn elskulege! eg ætke í öllum greinum, at þer vel vegne, og at þú heilbrigdur serti, svo sem það einnenn þinne sálu vel vegnar.

3. Eg gladdest nærsta, þá bræðurner komu, og gáfu vitnisburd af þínum sannleika, svo sem þú og gengur í sannleiknum.

4. Eg þese eige nockurn fögnud meire enn þann, at eg þeyre, at mín börn ganga í sannleika.

5. Minn ástúðlege! þú gerer trúlega hvað þú gerer við bræðurnar og gestena.

6. Hverer af þínum kærleika þafa vitnisburd gefed fyrer söfnudenum. Og það þesur þú vel gert, at þú þesur þá fyrer Gude verduglega á veg leidd.

7. Því fyrer hans nafns saker eru þeir útsarner, og þafa af heidingum ecki teled.

8. Því skulum ver þess háttar med taka, at ver seum meðhiásparrar sannleiksins.

9. Eg skrifade safnadenum til, enn Diotresphes, sa medal þeirra vill mikels metenn vera, medtefur oss eige.

10. Fyrer því, nær eg kem, vil eg áminna þann um sin verk, sem hann gerer. Hann þvættir med vondum ordum gegn oss, og lætur ser eige það

það á nægja, at hann niðtekur eige siálfur bræðurnar, og varnar þeim, sem það vilja gera, og tittekur þá af söfnudenum.

11. Minn kæraste! eftersýlg eige þíni vonda, heilður því þíni Góða. Hver godt gerer, hann er af Gude. Hver illa gerer, sá fer eige af Gude.

12. Enn Demetrius, hann hefur vitnisburð af hverum manne, og af sannleiknum siálfum: og ver þerum einnenn vitne, og þer vited, at vor vitnisburður er sannur.

13. Eg hefde vel margt at skrifa, enn eg villde eige með bleke og penna til þín skrifa.

14. Enn eg vænte, at eg mune snarlega siá þig, og þá vilinn ver munnlega vidtalast.

15. Fridur se með þer:— þer heilsa vinerner. Heilsa þú vinunum með nafne.

Ender Hins þrida Pistils S. Jóhannis.

Pistillenn til Ebræos.

I. Capitle.

Efter það, Gud forðum mörgu sinne og marghátadlega talade til jédranna fyrer spámennena.

2. Þá hefur hann á þessum síðurstum dögum til vor talad iyrer sonenn, þann hann sette til erfinga yfer alla hlute, fyrer hvern hann hefur einnenn veröldena þapad.

3. Hver, með því hann er líóme hans dyrdar, og rett ímind hans veru, og ber alla hlute með sínu krestuga orde, þá hann hafde gert hreinsun vorra synda, fyrir sig sjálfann, þá sette hann sig til hægri handar tignenne á hæðum.

4. Svo miklu æðre ordinu einglunum, sem hann hefur miklu framar þeim erft eitt herra nafn.

5. Þvíat til hvers engels þá hefur hann roðru sína sagt? Þú ert minn sonur, í dag ól eg þig? og enn annad sínn: eg mun hans fader vera, og hann mun minn sonur vera.

6. Og enn ástur, sem hann innleider þann frumgetna í heimenn, seger hann: og hann skulu aller Guds englar tilbidia.

7. Af englunum seger hann at sennu, sína engla gerer þann aunda, og sína þenara elldsloga.

8. Einn af syuenum: Gud, þitt sæte varer frá enlífd til enlífdar, stjórnarvöndur þíns ríkes er upprettur vöndur.

9. Þú hefur elsskad rettlæte, og hatad ránglæte, fyrir því hefur Gud, þinn Gud, smurt þig með vidsmøre sagnadar, framm yfer þína hluttakendur.

10. Og þú Drottinn hefur af uppháse jördena grundvallad; og himnarner eru þín handaverk.

11. Þeir sönnu munu forganga, enn þú munt blífa, og aller minnu þeir elldast sem annad fat.

12. Og svo sem klæde muntþú þeim umhverfa, og þeir munu umhverfast, enn þú ert sjálfur þinn same, og þín ár munu ecki þrotna.

13. Einn til hvers engels hefur hann nokkurn tíma sagt: Set þig til minnar hægri handar, þar til eg legg þína óvinnu til þarar söta þinna?

14. Eru þeir eigi aller þíouustusamir andar, útsender til þíouustu, vegna þeirra, sem erfa skulu sálubíálpena?

II. Capítule.

Þar fyrir birtar oss at gefa þess framar gaum at því orde, þat ver heyrum, svo at ver eigi förumst.

2. Því ef þat ord er stöðugt vordet, sem fyrir englana er talat, og hvers hfertröðsla og óhlýdne hefur medteket sín rettferdug lann,

3. Hvernenn vilum ver þá umfla, ef ver gætum eigi slíkrar sálubíálpar? Hver, med því hún var fyrst predikud fyrir Drotteun, þá er hún komet til vor fyrir þá, sem hana heyrdu.

4. Og Gud gaf þeim vitne, med táknum og dáðsendum, og margháttudum kraftaverkum, og med útskiftingu heilags anda, efter sinne villd.

5. Þvíat hann hefur eigi englunum undergefet þá efterkomande veröld, um hvera ver tréum.

6. Þat vottar ein nokkur í einum stad, svo segande: Svad er madurenn, at þú minnest hans? Og mannsins sonur, at þú viter hans?

7. Litla stund hefur þú hann englanna þarfnaft láted; med dyrd og heidre koronader þú hann, og setter hann hfer verk þinna handa.

8. Alla

8. Alla hlute hefur þú underlagt hans fótum. Því hann underlagde þónum alla hlute, þá hefur hann eðfi eftersíled, þat þónum se eigi undergefed. Enn nú fyrst at sinne síðum ver eigi, at þónum seu aller hluter undergefner.

9. Enn þann sem um stundarsaker hefur engal-
anna þarfnast, síðum ver, at þat er Jösus, fyrer þísl daudans, foronadur med dýrd og heidre, uppá þat, at hann af Guds náð, fyrer alla daudann smacfade.

10. Þvíat þat sæmde þónum, hvers vegna aller hluter eru, og fyrer hvern aller hluter eru, sá mörg börn hefur til dýrdarennar leidd, at hann höfðingia þeirra sálubíalspar fyrer þíslena full-
fomenn gerde.

11. Med því þeir koma aller af einum, bæde sá sem helgar, og þeir sem helgader verda: fyrer því blygdast hann eigi þá brædur at falla.

12. Og seger: Runngera vil eg nafn þitt mínum brædrum, og midt í söfnudenum þer lof synga. Og enn astur:

13. Uppá hann vil eg mig reida.

14. Og enn annad siun: Síð þar, eg og þau börn, sem Gud hefur mer gefed. Nú med því börnen þafa hölld og blód, þá er hann einuenn í sama máta þess hluttakare ordenn, at hann magtena tæle fyrer daudann, frá þeim sem daudans magt hafde, þat er Dýstlennum,

15. Og endurlenste þá, sem fyrer ögn daudans hlutu um allá æfe í þrællan at vera.

16. Þvíat eigi tekur hann nokkurstadar til sín englana, heldur tekur hann til sín sæde Abrahams.

17. Þar fyrir hlaut hann í öllum hlutum sínum bræðrum lífur at verða, at hann missamur yrðe, og trúshndur biskup fyrir Gude, til at forlíka fólksins syndir.

18. Þvíat í því sem hann hefur lided, og freistadur er, þá kann hann þeim at hjálpa, sem freistader verða.

III. Capitule.

Þvar fyrir þer, heilager brædur, hverer og svo kallader erud med himneskre kalla, gefed gætur at þeim sendeboda og biskupe, þann ver vidurkennum Jesum Christum,

2. Sá trúr er þeim, sem hann hefur fyrers settann (líka sem Moysen) í öllu sínu háse.

3. Enn þesse er meire heidrunar verdur enn Moyses, af því, at sá hefur meire heidran af hásenu, sem þat til býr, enn hásed sjálf.

4. Þvíat sérhvert háse verdur af einhverum tilbúed; enn sá alla hlute tilbýr, hann er Gud.

5. Moyses var og at sonnu trúr í öllu hans háse, svo sem þíonustumadur, til vitnisburðar þess, sem sagt skýlde verða.

6. Enn Christur, svo sem sonur yfer sínu háse, hvers háse ver erum, ef ver annars trúadatrauste, og þrósan vonarennar, allt til enda, fastlega heldum.

7. Þvar

7. Hvar sýrer, svo sem heilagur ande seget:
 Í dag, ef þer heyred hans rödd,

8. Þá forherded eigi yðar hjörtu, svo sem í
 reide skeðe á freistingardege í endemörku.

9. Hvar yður fedur, freistindu mín; þeir
 reyndu mig, og sáu mín verk, í síaurutíge ár.

10. Sýrer þat varð eg reidur þessare kinslöd,
 og sagde: Jafnlega fara þeir viller með hjartanu,
 enn eigi vissu þeir mína vegu.

11. Svo eg einnennu svör í minne reide, at
 eigi skýldu þeir koma til minnar hvíldar.

12. Stíæd til, lærer brædur, at eigi nockur
 meðal yðar hase vondt vantrúad hjarta, þat frá-
 gágangande se Gude lifanda.

13. Hellsdur áminned yður sjálfa alla daga,
 svo lenge sem þat í dag kallast, at þar eingenn á
 meðal yðar forherdest, af svíkræðe syndarennar.

14. Því ver erum Christi hluttakara vordner,
 ef ver annars uppþirindu trúnadartrauste allt
 til enda fastlega hellsdum.

15. Svo lenge sem sagt verður: Í dag, ef
 þer heyred hans rödd, þá forherded eigi yðar
 hjörtu; svo sem í þeirre harddýge skeðe.

16. Þvíat sumer, þá þeir heyrdur, þirindur
 þeir at uppreita hann, þó ei ei aller þeir sem út-
 gingu af Egyptalande sýrer Moysen.

17. Enn hverum reiddest hann í síaurutíu ár?
 Er eigi svo? Þeim sem syndgudu, hverra þræ-
 ndur þirindur í endemörku.

18. Enn hverum svör hann, at þeir skyldu eigi koma til hans hvíldar, nema þeim sem vantrúader voru?

19. Og ver síðum, at þeir hafa eigi fundað inn at koma, vantrúarennar vegna.

IV. Capitule.

Því látum oss nú hræðast, at ver forfönum eigi þat fyrirheit, inn at koma til hans hvíldar, og eingenn vorra efter verðe.

2. Því þat er oss einnenn fundgert, svo sem hinum. Enn orðed predikunnarennar hjálpade hinum ekki, sem eigi trúðu og þat heyrðu.

3. Þvíat ver, hverer trúum, tungengum í hvíldena, svo sem hann seger: Eg svör í minne reide, at eigi skyldu þeir til minnar hvíldar koma. Og at sönnu, þá þan verk í upphæfe veraldar gerduft,

4. Sagde hann í nockorum stad af hinum síðunda dege svo: Og Gud hvíldest á síðunda dege af öllum sínum verkum.

5. Og her í þessum stad enn astur: Þeir skulu eigi koma til minnar hvíldar.

6. Med því þat er enn fyrer höndum, at nockrorer skulu til þeirrar sömu koma. Og þeir, hverum þat í fyrstu fundgert var, eru þar eigi tilkomner, fyrer þeirra vantrúar sakar.

7. Þá ásetur hann enn astur einn dag, efter líkann langanti tíma, og seger fyrer David: I

dag, svo sem sagt er, í dag, ef þer heyrð hans rædd, þá förherded eigi yðar hiertu.

8. Því ef Jósua herde þá til hvíldar leidd, hefde hann eigi eftir þat af noðorum ødrum dege sagt.

9. Fyrer því er þar enn hvíld fólke Guds fyrer höndum.

10. Þvíat hver til hans hvíldar er komenn, hann hvílest einnenn af sinum verkum, svo sem Gud af sinum.

11. Svo látum oss nú fapp áleggja, inn at koma til þessarar hvíldar, uppá þat, at eingenn falle í þat samia efterdæme vantrúarennar.

12. Þvíat Guds ord er lifande og fróftugt, og hveru tóleggiundu sverde hvassra, og þrennger fer gegnum allt, þar til þat í sundur flíur sálenu, og andann, og merg og bein, og er dómare hugrenninga, og hiartans hugarlundar.

13. Og þar er eingenn flépna fyrer þenunt ósynleg: Aller hluter eru nafter og óþulder fyrer hans augum, af hverum ver tölum.

V. Capítule.

Med því þá ver höfum einn bíffup, hver mífell er, Jesium son Guds, sá til himens er fareinn, svo látum oss hallda vídurkenningunne.

2. Þvíat ver höfum eigi þann bíffup, sem eigi kann samvínung bafa med vorum breiffleifa, heffðs ur þann sem freistadur er á allann hátt, líka svo sem ver, þó án jýndar.

3. Fyrer

3. Fyrer því látum oss þar at ganga með hug-
arhreyfste, til þess náðar stóls, svo at ver edlumst
miskunfeme, og náð finnum, á þeim tíma, nær
ver þursum fullklingis vid.

4. Þvíat hver biskup, sem meðal manna tekenn
er, sá verður fyrer menn settur, í þeim hlut-
um sem Gude tilheyra, at hann fornfære gáfur,
og helgeoffur fyrer syndernar.

5. Sá sem samannfka kann, þeim sem fáviss-
eru, og viller fara, með því hann er stálfur um-
gefenn með breiðfleika.

6. Fyrer þat hlýtur hann jafnt, líka sem fyrer
fólked, einnenn fyrer sig stálfann at offra fyrer
syndernar.

7. Og eingenn tekur ser stálfum þann heidur
til, heildur hann sem kalladur verður af Gude,
svo sem Aaron.

8. Svo hefur Christur einnenn eigi sig stálf-
ann innsett í þann heidur, at hann yrde biskup,
heildur sá sem til hans hefur sagt: Þú ert minn
sonur, í dag ól eg þig.

9. Sem hann einnenn enn í öðrum stad seær:
Þú ert eylliflega kennemadur, efter þickan Mel-
chisedech.

10. Og hann hefur á dögum síns bollds bæn-
er og beidne, með öflugni kalle og tárastollum, offrad
til hans, sem þonum frá danda biarga kunne,
og er einnenn bænheyrdur, fyrer þat hann veg-
samade Gud.

11. Og þótt hann være Guds sonur, hefur
þann þó, í því hann leid, hlýdne lært.

12. Og þá hann fullkomnadur var, er hann ordenn öllum, hverer honum þlyduger ern, orsöf eynlifrar sálubíalspar.

13. Af Gude biskup kalladur, efter sfiðkan Melchisedechs.

14. Þar um hefdum ver margt at sega. Enn þat er þúngt, á meðan þer svo sfiðningslausfer erud.

15. Og þer sem fyrer löngu sfiðldud meistarar vera, þursed nú vid astur, at menn kenne ydur þá fyrstu bófstase Gudlegs ords, og at ver gesum ydur miðlk og engann megnann mat.

16. Þvíat hverum ver hliðtum miðlk at gefa, sá er öreyndur í orde rettlætessins, þvíat hann er úngbarn.

17. Enn hinum fullkomnum þeyrer megn matur, sem af síðvana þasa íðlav sinne, til frágreining göðs og ílls.

VI. Capítule.

Syrer þvi vilum ver þann lærdóm af upphase Christelegs lífernes, nú lírrann láta, og til algersfeliðs grípa, eigi astur at unu grúndvöll leggiande íðrunarennar daudra verka, um trúna á Gud,

2. Um sfiðnena og lærdóm þanda uppálegg- ingar, um upprísu frammlidenna, og um þann eynlifa dóm.

3. Og þetta vilum ver gera, ef Gud vill annars losa.

4. Þvíat

4. Þvíat þat er ómögulegt, at þeir sem eitt sinn upplýstir eru, og smáðað hafa þínníesska gáfn, og hluttakavarar eru vordner heilags anda, Og smáðað hafa þíð góða Guds ord, og kraft esterfomande verallðar,

6. Ef þeir af falla (og krossfesta síálfum ser son Guds astur, og hann fyrer skimp hallda) at þeir skýlldu kunnia astur endurnyader, at verða til yferbótar.

7. Því jórden sem drekkr regn, þat oftsínnis á hana kemur, og hagðvæmelegar jurter ber þeim sem hana yrkja, meðtekrur blessan af Gude.

8. Enn þánn sem þíjla og þírna ber, þánn dugur ecki, og er bálvan nær, hver at síðurstu uppbrend verður.

9. Enn ver trenstum, elskuleger, betur til yðar, og at sáluþíálpenn nánnare se, þó at ver tölum svo.

10. Þvíat Gud er eigi ránglatur, at hann gleyme yðar gerninge og kærleikans erfíðe, sem þer andsyndud í hans nasne, þá þer þíðundud heilegum, og enn þíðned.

11. Enn ver ghrumst, at hver einn yðar andsyne þá samu gostgæfne, vonenne fast at hallda allt til enda.

12. Át þer eigi óstáðfaster verðed, hekkur seud esterfylgarar þeirra, sem fyrer trú og þolennmæðe fyrerheited erfa.

13. Því þá Gud fyrerhet Abraham, þá hann víð engann annann stærre hafðe at sveria, svór hann víð síálfann síg,

14. Og sagde: Samnlega vil eg blessa og margfallða þig.

15. Og hann bar svo þolennmiðlega bidlund, og ødlaðest fyrerheited.

16. Menn sveria vid einn ædra enn þeir siálfir eru, og fá eidur gerer enda allrar þrætu, svo at trótt blifur mille þeirra.

17. Enn þá Gud villde yfergnæfanlega andsyna erfingum fyrerheitesins at sitt ráð er eigi óstöðugt, þefur hann þar til eid álagt.

18. Uppá þat ver þefdum fyrer tvær greiner, þær óbifanlegar eru (því þat er ómögulegt at Gud líúge) ørugt traust, ver sem athvarf þefum, og fastlega þesdum þeirre frammbodinne von.

19. Hvera ver þefum sem annad fast og ørugt atkera vorrar sálar.

20. Enn einnen tungengur i þid innra fortíalldsins, þar fyrerrenuarenn er fyrer oss tungengenn, Jesus at eysífu biskup vordenn, efter skíkan Melchisedechs.

VII Capítule.

Enn þesse Melchisedech var konungur til Salem, þennemadur Guds hins hærðsta, hver Abraham móte geck, þá hann kom astur frá slage konunganna, og blessade hann.

2. Hverum og svo Abraham gaf tíund af öllu sínu gótsi. I fyrstu útleggst hann konungur rettlætesins; efter þat er hann einnenn konungur Salem, þat er kongur fridarens.

3. Utan

3. Utan fœdur, utan módur, án flekts, haf-
ande hverke upphaf daga, ne endalok lífs, enn
hann er samjafnadrur syne Guds, og blífur kenne-
madur at eynlífu.

4. Enn gæted at, hversu mikell hann er, hver-
um Abraham sá Patriarche gaf tíund af her-
fångenu.

5. Og at sönnur syner Levi, þá þeir medtaka
kennemannsskap, hafa þeir beðrð tíund tinn at
taka af fólkenu, þat er af þeirra bræðrum, eíster
lögmaálenu, þó at þeir sönnu séu einnen af Abra-
hams lendum komner.

6. Enn hann, hvers kinsferde eigi nefut verður
medal þeirra, sá tók tíund af Abraham, og bleíf-
ade hann sem fyrerheiten hafde.

7. Enn án alls mótmælis er þat svo, at þat
þíð minna, verður af hinum ædra bleífad.

8. Og her taka tíund dæudleger menn, enn
þar vottar þan, at hann lífe.

9. Og svo at sega, Levi, sá tíundena medtefur,
er einnem tíundadrur fyrer Abraham.

10. Því hann var enn þá í lendum fœdur
síns, þá Melchisedech geck móte þeuum.

11. Því, ef at ríufomnan vøre vorden fyr-
er levítískann kennemannsskap (því undir þeim
hinum sama þefur Indurenn lögmaáled medtefed)
hvad vøre þerj frammar meir at sega, at annar
kennemadrur skýlde þar koma eíster skíckan Mel-
chisedech, og eigi eíster skíckan Arons?

12. Þvíat þvar kennemannsskarur umskíftest,
þar hlýtur einnem lögmaáled at umskíftast.

13. Því sá af hverum þetta er sagt, sá er af þóru slekte, útaf því sem eingenn nokkurn tíma alltarenu þíonad hefur.

14. Því þat er þó óvennbert, at vor Drottinn er komenn af Juda, til hvers slektar Moyses hefur ekki talad um kennemannsskapenn.

15. Og svo er þat enn líósara, ef at annar kennemadur upplemur, efter sfiðkun Melchisedech.

16. Sá eigi er gerdur efter lögmále líkamlegs bodords, heldur efter krafte óendanlegs lífs.

17. Því hann vitnar: Þú ert kennemadur at eyllíu, efter sfiðkan Melchisedech.

18. Því þar med verður fyrra lögmáled afstefed, vegna þess, þat var ófveikt, og eigi nýtsamlegt.

19. Því lögmáled kunne eigi ófs fullkomna at gera, enn þar innleideft ein bette von, fyrer hvera ver nálgjumst Gude.

20. Og þar ófan á, hvad mífed er, eigi án eids, þvíat hiner eru án eids kennemenn vordner,

21. Enn þesse med eide, fyrer þann sem til hans seger: Drottinn svör, og þat mun eigi ídra þann; þú ert kennemadur at eyllíu, efter sfiðkan Melchisedech.

22. Svo nærsta mífllu betra testamentis tilfagnare er Jესus vordenn.

23. Og hiner adrer eru margar, sem kenne menn urdu, fyrer þat, at dauðenn leyfde þeim eigi at blífa.

24. Enn þesse, fyrir því hann eynflega blífur, þá hefur hann óförgengelegann kennemannsskap.

25. Þar fyrir kann hann og einneun þá ætíð sálshölpna at gera, sem fyrir hann koma til Guds, og hann lifir æfennlega, og bidur fyrir þeim.

26. Þvíat slíkan biskup skýldum ver þafa, sá sem väre heilagur, sallaus, ófleckadur, syndugum fráskilenn, og hærre enn himenenn er.

27. Hverum daglega þarf eigi gærest, svo sem hinum öðrum biskupum, í fyrstu fyrir sínar egenlegar synder at förufæra; eftir þat fyrir sólsins synder. Því þat gerde hann einusinne, þá hann síðlann sig förufærde.

28. Því þá menn gerer leguáled til æðstu presta, sem þafa breiðleik: Enn þat med eide stadfesta fyrirheit, sem gæft eftir leguálet, setur sonenn, sem er eynflega og innvígður.

VIII. Capítule.

Svo er nú þetta hid serlegasta ágrip þess ver umtolum; ver þofum þann biskup sem situr til þægre handar á tignarstóle á himnum,

2. Og er forstöðumadur heilagra andæsa, og sannarlegar tialldóðar, hvera Gud hefur uppreist, og eingenn madur.

3. Þvíat hver biskup verður tilsettur at offra glæfer og förner. Fyrir því hlýtur þesse einnenn nokkud at þafa, þat hann offre.

4. Og vøre hann nú á jörðu, þá vøre hann eigi prestur, með því þar eru prestar sem eftir lögmálenu gíafar offra.

5. Hverer þíona þeirre fyrermind og flugga himneskra audæsa, svo sem þat gudlega andsvar til Monsen sagde, þá hann tialdbudena fullkomna skýllde: Síá til (sagde hann) at þú alla hlýte gerer eftir þeirre líkingu, sem þer er á stálenu mynd.

6. Enn nú hefur hann ædra embætte eðlast, svo sem sá betra testamentis meðalængu madur er, hvert einnen á ædra fyrerheite stendur.

7. Því ef hitt inerra hefde óstraffanlegt vered, þá hefde rums eigi leitad vered hinu odru.

8. Því hann straffar þá, svo segande: Síæð, þeir dagar munu koma, seger Drottinn, at eg vil yfer hús Israels, og yfer hús Juda, gera eitt nýtt testament.

9. Eigi eftir því testamente sem eg gerde við fedur þeirra, á þeim dege, þá eg tók í þeirra hönd, til at útleida þá af Egypta lande. Því þeir blifu eigi í mínu testamente, þá villde eg og eigi alfa þá, seger Drottinn.

10. Þvíat þetta er þat testament, hvað eg vil gera hús Israels, eftir þessa daga, seger Drottinn: mitt lögmál vil eg gefa í þeirra hugarfot, og í þeirra hiertu vil eg þat skrifa, og eg vil þeirra Gud vera, og þeir skulu mitt fólk vera.

11. Da eigi skal nokkur kenna sínum náunga ne sínum bróður, og sega: Þek þú Drottinn, þvíat

þvíat þeir skulu mig aller þekja, frá hinum minnsta, til hins stærsta.

12. Þvíat eg vil lífsamur vera þeirra vondska og syndum, og þeirra ránglate vil eg eige frammar í minne leigia.

13. Því sem hann sezer: eitt nýtt, gerde hann það fyrra gamalt. Enn hvað gamalt og alldrad er, það er nærre endalokum sínum.

IX. Capítule.

Hin fyrra tialdbúð hafde og at sonnu laugnum Guds þionustu, og veraldlegan heilagðóm.

2. Þvíat hinn fremre hlutur tialdbúðakennar var uppgerdur, í hverum voru líofsastikur, borded, og skodunarbranden, og þetta kallast það Heilaga.

3. Enn á baki hins fortialldannars ens var sú tialdbúð, sem kalladest þid allraheilagaíta, hver hafde það gullega reikelskær og testamentis orfena.

4. Alla vega gulllagda, í hverre var gullfatan, sem hintnabranded hafde, og vöndur Arons, sem blómgaft hafde, og þodorda spíollden.

5. Enn þar uppser voru Cherubim dyrdarennar, yferskyggiande nádarstölinn, af hveru nú er ecke neitt serlegt at sega.

6. Þá þetta var nú svo til búed, gengu kenne-mennerne iduglega í þá fremre tialdbúð, og afluku Guds þionustgerd.

7. Enn í hina adra tialdbúð inngeck höfud presturinn alleina einusinne á áre, eige án blóðs, hvert hann offrade fyrir sínar egen og fólksins yfertroðslur.

8. Med þessu ávísade hinn heilage ande at vegurenu til þess allra helgasta være ennú þá eigi openberadur svo lengi hin fyrre tialdbúð stæde.

9. Þetta hlaut at vera fyrir líking til nálagstíma, svo sem og at gíafar og fírnar offrast, þó at þær eigi kynnu at sefa samvitsku þess, sem Guds þíðustuna framde.

10. Af því at þessar reglur um þá syneligu Guds þíðustu víðvífa einasta mat og dryck og þeim margvísligum þvottum, og þulu eigi vara lengra enn til betrunarennar tíma.

11. Enn þá christur kom, er hann svo sent höfud prestur tilkomande andæsa gengenn gegnum stærre og algerðare tialdbúð, hver eigi er með höndum gerd, það er, hver eige er svo tilbúen.

12. Eige með blóde hafra og kálfa, heldur með sínu egen blóde, er hann inngengenn í hið allra heilagasta, og fann ehlífa endurlausn.

13. Því ef ura og hafra blóð og affa kvígunnar dreifð á hina sátrugu þreinsar þá í tillite til líkamligar þreinsunar.

14. Hversu miklu framar mun þá blóð Christi, sem stálfann síg þesur án fleckunar, fyrir heilagann anda, Gude offrad, þreinsa vorar samvitslur af dæðum verkum, til at þíðna Gude lífanda?

15. Og þar fyrer er hann einnenn meðal-
göngumadur hins nýja testamentis, svo at fyrer
þann dauda, sem skedur er til forlífunar fyrer þær
ýfertrodslur, hverar under þinnu fyrra testamente
gerdust voru þeir sem kallader voru, meðtake þann
fyrerheitna enlífa arf.

16. Því hvar testamented er, þá hlýtur þar
þess daude at ske, sem testamented gerer.

17. Þvíat eitt testament verður stadfest fyrer
daudann, ellegar dugur það eige, medan hann
nú lifer sem það hefur gert.

18. Hvar fyrer híd fyrra var eige án blóds
tilskickad.

19. Því þá Moyses hafde upplest öll bodord
efter lögmálenu, fyrer öllu fólkenu, tók hann
kálfa og hafra blód, med vatne og purpura, ullu
og isope, og stöckte á bólena, og allt fólked.

20. Segande: Þetta blód er þess testamentis,
hvert Gud hefur boded yður.

21. Og líka einnenn tialldöðuna, og öll verk-
fære Guds þíðnustugerdar, ástöckte hann med
blóðenu.

22. Og nærsta því urdu aller hluter med blóde
hreinsader, efter lögmálenu, og án blóds uthell-
ingar sker eingen fyrergefning.

23. Svo hlutu nú fyrerlíkingar himneskra
hluta, med slíku hreinsadar at verda. Enn hiner
himnesku hluter stálser hlióta betre förner at hafa,
enn hinar voru.

24. Því Christur er eige innhengenn í það híd
Heilaga, sem med höndum er gert hvert er rett
imind

í mind þess hins fanna heilður í himenenn siálfann, svo at hann auglýstest nú fyrir Guds auglitu fyrir oss.

25. Eftir heilður, at hann offri sig oft, líka svo sem hiner adrer biskupar, þeir á hveru áre inngengu í hið Heilaga, með annarlegu blóde.

26. Annars hefde hann astur blóted at lida, frá veralldar upphafi, enn nú í endalok veralldar, birtest hann eitt sinn, fyrir sína egen jöfnfæring, til burtstöfu syndarennar.

27. Og líka svo sem það mannum er tilfíckad, einúsinne at deya, og eftir það er dómurenn, svo er Christur einúsinne offradur, til í burt at taka margra synder, enn í annad sinn mun hann birtast útan syndar, allum þeim sem hans vænta til sálubialpar.

X. Capítule.

Þvíat legmáled hefur stugga eftirkomande audæsa, eige líknessku siálfra audæfanna. Hvert ár blióta iafnan at offrast sama slags offur, og það kann þó eige þá sem offra, fullkomna at gera.

1. Annars hefde offred aslagit, hefdu þeir sem í Guds þionustugerd voru, enga samvitstu frammar meir-haft af syndennne, þá þeir voru eitt sinn breinsader.

2. Heilður stfer at eins fyrir það, mi ming syndanna hvert ár.

3. Þvíat það er ómögulegt, fyrir ura og þætta blóð, synder burt at taka.

5. Fyrir því, sem hann kemur í veröldina, sener hann: offur og förner vilðer þú eige, enn líkamann tilreiddur þú mer.

6. Brennesfórner og syndaoffur þóknast þer eige.

7. Þá sagde eg: síð, at eg kem: fyrst í bólsenne er skrifad af mer; at eg skule gera Gud þinn vilia.

8. Enn þar fyrir ofan sem hann sagde: offraner og gáfur, brennesfórner og synda offur vilðer þú eige, þær þóknudust, þer og eige hverar efter lögmáleni offradar verda.

9. Þá sagde hann: síð, eg kem, at gera, Gud! þinn vilia. Þar burttefur hann þíð fyrri, svo at hann innseti þíð annad.

10. Í hverum vilia ver erum helgader einn: sinne skednum, fyrir offran líkama Jesu Christi.

11. Og hver einn kennemadur er tilsettur, at hann Guds þjónustugerd daglega ræfe, og oft lega sama slags offraner gere, hverar alldrei kunna syndar af at taka.

12. Enn þesse, þá hann hafde offrad einne fórn fyrir syndernar, hver æfenlega gilldet, stur hann nú til hægri handar Guds.

13. Og efterþíður frammevegis, þar til hans þvínar verda lagder til skarar hans sótta.

14. Þvíat með einre offran þerur hann at ehlífu fullkomna gert, þá sem helgader verda.

15. Enn þad vitnar ofs einnenn heilagur andi, efter því hann ádur fyrir hafde sagt:

16. Þetta er það testament, sem eg vil þeim gera, eftir þessa daga, seger Drottinn, mín lag vil eg gefa í þeirra hjartu, og í þeirra hugskotum vil eg þau skrifa.

17. Og þeirra synder og ránglæte vil eg eigi meir í minne leggja.

18. Og hvar þesse þin sama fyrregesning er, þar er eingin offran meir fyrir syndernar.

19. Fyrst ver þesum nú lærer brædur, þá, dýrsung til inngangs í hið heilaga, fyrir Jesu blóð.

20. Hvern hann vígde oss nýtt og lifande veg fyrir fortíðdæði, það er fyrir sitt hollð.

21. Og ver þesum einn æðsta prest yfir Guds húse.

22. Þá látum oss þar framm at ganga með sannarlegu hjarta, í algerdre trú, yferdreifda í vorum hjartum, og víðskila við vonða samvitsku, og þveгна á líkamanum með hreinu vatne.

23. Og látum oss hallda vídurkenningu vonarennar, og vera eige óstadsfasta, þvíat hann er tryggur, sá því þefur fyrirheited.

24. Og látum oss athuga oss sjálfa innbyrdes, með áhysingu til kærleiks og góðra verka.

25. Og eige forlata vorn söfnud, svo sem sumra er síður, heldur at áminna hver annann, og það svo miklu framar, sem þer berlegara siðed, at dagurenn er nær.

26. Því ef ver mótpóðanlega synder drögum, eftir at ver þesum meðtefed vídurkenning sannleik

leifðing, þá þósum ver enga adra offran framarmeir fyrir syndernar.

27. Helldur hrædelegt efturbid dómsins og þess vandlætíngarsama ellds, sem motstandarana svelgia mun.

28. Þegar nockur brytur moyses lögmaðl, þá hlýtur sá at deya útán miðun fyrir tveggja edur þriggja vitne.

29. Hversu miklu verri straff meined þer sá mune verðsfullda, sem son Guds með fótum tredur, og sáttmálaus blóð saurugt reiknar, fyrir hvert hann er helgudur, og svívirder náðarennar anda?

30. Þvíat ver vitum þann sem seger: mín er þefinden, eg vil asturgjallda, seger Drottinn. Og eun annad sinn: Drottinn mun dæma fólk sitt.

31. Hrædelegt er at falla í hendur lifanda Guds.

32. Legged í minne þá þína fyrre daga, á hverum þer upplýstust, og lídud stórt kvalanna stríð.

33. Nockurn þart, at þer stálser fyrir forsmár og hörmungar etud ordner at bysnum; og nockurn þart, at þer hafed lagsmenn vered þeirra, hverum svo þesur genged.

34. Því þer hösdud samþíning með mínum böndum, og ráu yðvarra andæsa með fagnade umlídud þer, vitande yður at hafa þíá stálsum yður adrar betre og blífaulegre eigur á þínum.

35. Hæstæd eigi þurt yðru traustæ, hvert miled verðkaup þesur.

36. Einn þolennæde er yður naudsýnleg, svo at þer gered Guds vilæ, og medtæled fyrerheited.

37. Þvæt enn nú innan skamis tíma mun koma sá koma skal, og mun eige seinka.

38. Einn sá rettlatæ mun af trúnnæ lifa. Einn hver sem frávísur, á þeim mun sála mín þafa enga þóðnan.

39. Einn ver erum eigi af þeim, sem vífía og fyrerðæmder verða, heldur af þeim, sem trúá, og sálunne þiarga.

XI. Capítule.

Einn trúen er þrugt traust þeiera hluta sem madur vonar, og esar eige um það, sem hann ser eigi.

2. Fyrer þana fengu þiner gömlu vitnisburðenn.

3. Fyrer trúna þilium ver þeimenn gerdann vera, fyrer Guds ord, og allt það, hvað synelegt er, er vorded af engu.

4. Fyrer trúna þesur Abel Gude stæræ offur gert enn Cain, fyrer hvert hann þesur vitnisburð fenged, at hann rettlatæ se, þá Gud gaf vitni um hans gíaser, og fyrer hann talar hann enn, þó hann se látenn.

5. Fyrer trúna vard Enoch burtnumenn, at hann sæe eigi daudann, og vard eige fundenn, af því Gud tól hann burt. Því áður fyrre, enn hann

hann var burtumenn, hefur hann vitnisburðenn haft, at hann þöknadest Gude.

6. Enn án trúarennar er ómögulegt Gude at þöknast. Því hver hann vill koma til Guds, sá hlýtur at trúa, at hann se, og at hann mune endurgjaldare verða, þeirra sem hans leita.

7. Fyrir trúna hefur Noe vegsamad Gud, og erfena tilbúed, til hiálprædis sínu hjúse, þá hann medtöl gudlega skipan, um það, hvad menn enn þá eige sáu, fyrir hvera hann veröldena fordæmde, og er erfinge vordenn þess rettlætis, sem fyrir trúna kemur.

8. Fyrir trúna varð Abraham hlýdenn, þá hann kalladur varð út at ganga, í það land, sem hann erfa skyldde: og hann gekk út, og vísse eigi hvert hann mundi koma.

9. Fyrir trúna var hann framande á því fyrreheitna lande, svo sem á annarlegu, og bið í tialdbúð, med Isaac og Jacob, sem voru mederfingar sama fyrreheitis.

10. Því hann vonade á þá borg, sem grundvöll hefur, þverrar byggmeistarar og skapare er Gud.

11. Fyrir trú medtöl og svo Sara kraft, at hún varð frióssöm, og fædde, efter vanlegann getnadar alldur, þvíat hún hellt þann trúfastann, sem hafde því lofad.

12. Fyrir hvad marger eru uppreunir af einum, (þó at dáens líkama væru), líka sem

stíornar himens, og svo sem sandur við sjóarströndu, sem óteljanlegur er.

13. Þessir aller eru í trúnnu under lof lídner, og hafa ecki fyrerheite medteled, heldur af skarska til þess sed, og hafa sig þar við huggad, og ser næga láted, og vidurkennt, at þeir væru á jordu gester og útlender.

14. Þvíat þeir sem þetta sega, þeir gesa til at skíla, at þeir efter einu fódurlande leite.

15. Og at sönnu, ef þeir hefdu meint það, frá hveru þeir voru útsarner, hefdu þeir nógann tíma haft astur at súða.

16. Einn nú gyrentust þeir annad betra, það er það himneska. Fyrer því óvirdtest ecke Gud, at nefnast þeirra Gud. Því hann hefur þeim eina borg fyrerbúed.

17. Fyrer trúna fornfærde Abraham Isaac, þá hann vard freistadur, og frammgaf hinn eingetna, þá hann nú hafde fyrerheited medteled.

18. Um hvern sagt var: í Isaac skal þer þitt sæde kallad verda,

19. Og hann þeinkte, at Gud kynne og svo vel af dauda upp at velia, hvar fyrer hann einnenn tól hann til fyrermindunar astur.

20. Fyrer trúna bleffade Isaac, (af því hvad efterkomande var), Jacob og Esau.

21. Fyrer trúna bleffade Jacob, þá hann dó báða sonu Josephs, og gerde lotning fyrer toppur um á hans velldisprota.

22. Fyrer trúna talade Joseph um útgaungu Ísraels barna, þá hann dó, og radstofun gerde fyrer sínum heinum.

23. Fyrer trúna vard Moyses, þá hann var fæddur, í þríá manude salenn af sínum foreldrum, fyrer það þau sán, at hann var ágiætlegt barn, og þræddust eigi konungsinns bod.

24. Fyrer trúna villde Moyses eige lengur, þá hann gerdest stór, kallast dóttursonur Pha-raonis.

25. Og kere miklu heildur, med fólke Guds, ómað at þóla, enn at hafa stundlegt efterlate syndarennar.

26. Og heilt vanvirðing Christi fyrer stærra ríkdóm, enn Egyptalands fesiödu, þvíat hann leit á launen.

27. Fyrer trúna forlet hann Egyptaland, og óttadest eige konungsinns grind, þvíat hann heilt sig at þeim, hveru hann sá eige, líka svo sem hann sæe hann.

28. Fyrer trúna heilt hann páska og blóds uthellingu, uppá það, at eige skýldi sá suerta þá, sem frumburdena drap.

29. Fyrer trúna gengu þeir gegnum hafed rauda, svo sem um þurslende, hvers einnenn þiner Egyptsku freistidu, og drectust.

30. Fyrer trúna nidurhundu múrvegger Jericho, þá þeir höfdu í síau daga umkring hana genged.

31. Fyrer trúna varð Rahab, sú hörkona eige förtöpuð með vantrúndum, þá hún meðtók þá niðsnarmenn vinfamlega.

32. Og hvað skal eg meir sega? tímen verður mer ofstuttur, nær eg skyldi frammiþýla, af Gedeon, og Barach, og Samson, og Jephthe, og David, og Samuel, og spámönnum.

33. Hverer fyrer trúna hafa konungaríke yferunnet; rettlæted verlad; fyrerheiten ødlast; Leona munna tilþygt.

34. Elldslas megn útslækt; sverdsins, eqqiar umflýð; frøstuger orded af breiðfleika; øfluger gerst í stríde; annarlegra herbúðum umvestt.

35. Kvinnurnar hafa sína frammlidna af uppreisunne astur teled. Einn hiner adrer eru lemstrader, og hafa enga frelsan medteled, svo at þeir ødludust hina betre upprisu.

36. Sumar hafa háðung og húðstrofur lided, þar ofaná bönd og fiotur.

37. Þeir eru steinum grýtter, skammhøggner, gegnumstungner, fyrer sverde vegner. Þeir um hafa fared í sandafellum og geitstínum, med eyndum, med harmkvælum, med ómale.

38. Hverra heimurenn var eige verdur; hafa í eynd genged á eydemørkum, á fiøllum, í giðum og í hellrum iardar.

39. Þessir aller feugu vitnisburdenn fyrer trúna, og hafa eige medteled fyrerheited.

40. Fyrir því, at Gud hefur eitthvad betra ádur tilforna um ofs fyrerhugad, svo at þeir fyrir utan ofs yrdu eige fullkomner gerder.

XII. Capitule.

Fyrir því einnenn ver, med því ver þesum líkann hóp votta umkring ofs, þá látum ofs aflegga synd, þá ofs iafnan vidloder og letur; og látum ofs hlaupa fyrir þolennmæde, í þá orustu, sem ofs er tilskicknd.

2. Og lyta til Jesum þess uppbyriara, og fullkomnara trúarennar, hver, þó at hann hefde vel mátt hafa sögnud, þolde hann krossenn, og aftade eigi forsmán, og sette sig til hægri handar, á Guds stóle.

3. Minnest á þann, sem þvílík mótmæle gegn fer af syndurum þolde, svo at þer þreytest eige, og uppgjefest eige í ydrum hugssotum.

4. Því þer hafed enn eigi allt til blóds mótsstaded í stríde mótsyndenne.

5. Og hafed nú þegar gleymt því trúnadartrauste, sem til ydar seger, svo sem til barna: sonur minn, vird eige lítills typtan Drottins, og ervinglast eige, þá þú verder af þonum straffadur.

6. Þvíat hvern Drottinn elskar, þann agar hann, enn hvern þann son, sem hann at fer tekur, þann strýker hann.

7. Ef þer typtun þoled, þá frammbýdur Gud sig ydur sem börnum, því hver sonur er sá, þann faderenn typte eige?

8. Enn ef þer erud án thytunar, hværrar hiner aller eru hluttakarar vordner, þá erud þer hiábörn, enn eige börn.

9. Og ef ver höfum haft vora líkamlega fedur, til thytunarmanna, og þá hræðst, skýldum ver þá eige miklu meir undergejner vera hinum andlega fedur, svo at ver lifum.

10. Og hiner hafa sennelega fáeina daga ofs agad, efter sínum gedþóttu, enn þesse til nýtsfemdar, svo at ver vðlumst hans helgun.

11. Enn ell thytan, nær hún áliggur, þá þyler ofs hún eingen glede, heilður hriggd vera. Enn efterá mun hún gefa fridsamlegann ávört rettlatessins, þeim sem þar í íðlader eru.

12. Fyrer þvi upphefed astur tregar hendur, og hin þreittu kne.

13. Og gered rettann gang med ydrum fótum, svo at eingenn hræse, (líka sem sá hallstrar), heilður miklu framar verðe heilbrigður.

14. Eftersylged fride við hvern mann, og helgunenne, án hværrar eingenn kann Drottinn at síá.

15. Síáed og svo til, at eingenn forsóme Guds náð, svo at eingen beisserót nockurstadar uppsprette, og ófrid gere, og at marger fyrer þá semu saurgader verðe.

16. At þar se eingenn frillulísis maður, edur ógudlegur sem Esau, sá sem fyrer mátar saker, sellde sína frumgetning.

17. Og vited, at hann þar efterá, þá hann blessunena erfa villde, er hann útstúfður, þvíat hann

hann fann eige rúm idrunar, þótt hann þennar med grátande tárur leitade.

18. Þvíat þer erud eige gengner til þess fialls, sem þreifanlegt er, og med ellde brennur, ne til þoku eda mirkurs, eda óvedurs.

19. Og eige til líðrarþýts, eda til raddar ordanna, hvera þeir óttudust, sem hana þeyrdu, at eige yrde til þeirra orded talad.

20. Þvíat þeir kunnu eige það at standast, hvað þar var sagt. Og ef og svo nockot dyr snart fialled, þá skyllde það steinum grytast, eda med skente í helstóted verda.

21. Og svo ógurleg var sú syn, at Moses sagde: eg em óttaslegenn og skelfdur.

22. Helldur erud þer komner til fiallsins Zion, og til borgar Guds lifande, til himneskrar Jerusalem, og til margföldu margra þúsund engla.

23. Og til samfundu þeirra frumgetnu, hverer á himnum uppskrifader eru, og til Guds allra dómara, og til anda algetselegra rettkátra.

24. Og til medalgångara hins nýa testamentis Jesu, og til yferdreyfingar blóds, það betur talar enn Abels blód.

25. Síæd til, at þer amest eigi við þeim sem við yður talar. Því ef þiner eru eige umflyðer, sem mótsódu, þá hann á iördu talade, miklu midur þá ver, ef ver mótsöndum þeim, sem af himnum talar.

26. Hvers rödd þann tfla iördena bifade, enn nú fyrer þeiter hann og seger: enn einu sinne mun
eg

eg hræra eigi alleinafta iörðena, hefsdur einnenn himenenn.

27. Enn svoðdan, enn eitt sinn, merker, at það þið hræranlega, skal umskiftelegt verða, líla sem annað smíðe, svo at það, hvað óhræranlegt er, stöðugt blífe.

28. Hvar fhrer, með því ver meðtökum þá óhræranlegt rífe, þá höfum ver náðena, fhrer hvera ver skulum Guðe þiðna, hönnu til þóðknunar, með síðsenn og hræðslu, þvíat vor Guð er eyðande elldur.

XIII. Capítule.

Bered stöðuger í bröðurlegum kærleika.

2. Gestrifne forgleymed eige; þvíat fhrer hana hafa nockorer, þeim óvitande, englunum herberge veitt.

3. Minnest bandingianna, líla sem adrer sambandingar, og þeirra sem mótgöngu líða, svo sem þer enn nú lífed í lílamannum.

4. Hiúskapurenn skal heidarlegur hallðenn vera hiá ellum, og þiðnabands sængen ófleckud. Enn fríllulífis menn og hórkarla minn Guð dæma.

5. Ydart frammferde se án ágyrne; og láted yður það næga sem í nánd er, þvíat hann hefur sagt: eg vil eige yfergefa þig ne forsóma.

6. Svo at ver dyrfumst at sega: Drottinn er minn hiálpere, eg vil eige óttast, hvað skýlde nockur maður mer gera?

7. Þeinked á ydra lærefedur, þeir Guds ord hafa sagt yður, þverra æfelokum þá athygged, og eftersýlged þeirra trú.

8. Jesus Christus er í gær og í dag, og einenn hinn same at enlífu. Láted eige umhvírfila yður med margvíslegum og framande lærðómum.

9. Þvíat það er ágætlegur hlutur at hiartad er stadfast, hvað sfedur fyrer nádena, eige fyrer fæðsluna, hvar af þeir enga nytfeind hafa, sem þær med umgángast.

10. Ver höfum eitt alltare, hvar af þeir sem tialldóðenne þíðna, hafa eige valld til at eta.

11. Því þverra dyra blóð, sem innbored verður af æðsta kenneþanne, í þíð heilaga, fyrer syndernar, þeirra sömu þræ verða uppbrennd útann herbúðanna.

12. Fyrer því þesur einnenn Jesus, at hann heilgade fólked fyrer sítt eged blóð, útann borgarhlíðs líðed.

13. Því látum oss útgánga til hans út yfer herbúðernar, og bera hans vanvirding.

14. Þvíat ver höfum þer engann blífanlegann samastad, heilður leitum ver þins tilkomanda.

15. Því látum oss nú offra fyrer hann lofgerðaroffre Gude alla tíma, það er ávæxt varanna, sem víðurkenna hans nafn.

16. Godt at gera, og med at sfísta þá for-glenmed eige, þvíat slíð offur þóðknast Gude vel.

17. Hlíðed yðrum kennefedrum og fylged þeim, þvíat þeir vaka yfer yðrum sálum, líka sem þeir reifningsþap þar fyrer gera sfíðlu, svo at

at þeir gere það med glede, enn eige med andvarpan, þvíat það er yður eige godt.

18. Vited fyrir oss. Wort traust er það, at ver höfum góða samvitöku, og kostgæfum góða umgengne at hafa hiá öllum.

19. Enn eg meir enn beide yður þar um, þvílíkt at gera, at eg kæmest hid allra fyrsta ástur til yðar.

20. Enn Gud fridarens, sá sem út hefur leidd frá dandum hinn mikla hyrder saudanna, fyrir blóð þess eynlifa testamentis, vorn Drottinn Jesum Christum.

21. Hann gere yður tilbúna í öllu góðu verke, til at gera hans vilja, og esse það med yður, hvað fyrir hönum þaknæmt er fyrir Jesum Christum, hverum se dyrd, frá eynlifu til eynlifdar, amen.

22. Eg áminne yður, lærer brædur! hállded mer þat áminningar ord til góða, hvað eg hefe stuttlega skrifad yður.

23. Vited það, at sá bróðer Timotheus er laus ástur, med hverum, ef hann skótlega kemur, eg vil síá yður.

24. Heilsed öllum yðrum lærurum, med öllum Heilögum. Yður heilsa brædurner á Vallandi.

25. Náðenn se med yður öllum, amen.

Skrifadur úr Vallandi med Timotheo.

Ender Pistillsens til Ebræos.

S. Jacobs Pistill.

I. Capitulo.

Jacob, Piön Guds og Drottins Jesu Christi. Þeim tólf finkvíslum, sem sundur dreifdar eru þer og þar, segest kærleg heilsun.

2. Brædur míner elskuleger! reikned það fyrir allan fegnud, nær þer í margvíslegar freistingar falled.

3. Og vited, at yðar trú verkar þolennmæde.

4. Enn þolennmæden mun stadfest blífa allt til enda, svo at þer send fullkomner, og algerder, og í engu brest hafed.

5. Og ef einhveru yðar vantar vísdóm, hann bidi af Gude, sá einfalldlega gefur hverum manne, og bregdur þar engum um, svo mun þonum hann gefast.

6. Enn hann bidi í trúnnu, og efe eige, þvíat sá sem efablandenn er, hann er líka sem siáfarbylga, sá af vinde verður drifen og uppæst.

7. Þvílíkur maður þeinku eigi at hann mune af Drottne nockud ødlast.

8. Efablandenn maður er óstöðugur á øllum sínum vegum.

9. Enn sá bróder sem lítelæckadur er, hann bröse ser í sinne upphafningu.

10. Og hann sem ríkur er, hann bröse ser í sinne lítellægingu, því líka sem blómstur grassens mun hann sorgánga.

11. Þá sólen uppgengur með hita, þá ffrælest grasæð, og blómstred fellur, og þess sagra álit fordíarfast; líka svo mun þá rífa á sínum vegum upphorna.

12. Sæll er þá maður, sem freistingu lídur, því eftir það hann er reyndur, mun hann ódlast líffins foronu, hvera Gud þefur þyrreheited þeim, sem hann elskar.

13. Eingenn sege, nær hann freistast, at hann af Gude freistadur verðe, þvíat Gud er eingenn freistare til þins vonða, og einstís freistar hann.

14. Hældur freistast hver einn, nær hann tilteggist at sinne egen gyrend, og lockadur verður.

15. Og síðan gyrnden þefur geted, færder hán syndena, enn nær synden er fullkomand, færder hán dandann.

16. Willest eige, færer brædur.

17. Öll góð gíof, og öll fullkomen gíof, kemur at ofan frá fædur líóffens, þíá hverum eingenn umskífting er, né bítíng líóffens og mífíuríngs.

18. Hann þefur ofþ fædt eftir sinne wíld, fyrer sannleíffíngs ord, at ver seum frumburder þans fíepnu.

19. Fyrer því, færer brædur, se hver maður flídtur at þeyra, enn tregur at tala, og til reíde kregur.

20. Þvíat manníngs reíde gerer það eige, hvað fyrer Gude rettíferdugt se.

21. Þar fyrir aflegged allann óþreinleik og illsku, og medtaked ordesímed högværd, þad í yður er gróðursett, hvað yðrar sáler kann hiálp-
legar at gera.

22. Vered og cinnenn gerendur ordsins, enn eige alleinasta tilheyrundur, hvar þer siálfa yður med á talar draged.

23. Því ef einhver er ordsins tilheyrare og eige þess gerare, sá er lifur þeim manne, sem sína líkamlega ástíonu í fluggsiá flodar.

24. Því efter þad hann þefur flodad sig, iasfíðit gengur hann burt þadan, og glemmer hværnen hans yferlitur var.

25. Enn hver gegnumflodar þid algerda lög-
mál frelsesins, og stadnæmest þar í, og er eige glemminn heyrare, þelldur gerer þar efter, sá same mun hólpinn verda í sínu verke.

26. Enn ef einhver meðal yðar lætur ser þykia, at hann þíone Gude, og temur eige sína tungu, þelldur forviller sitt hiarta, þess Gudsþíonusta er hegómleg.

27. Ein flær og ófleckud Guds þíonusta fyrir Gude fædur, er at vitia fædurlausra og eckna, í þeirra þermungum, og sig ófleckadann frá þeim-
enum at vardveita.

II. Capitulæ.

Nærer brædur, þer flulud eige meina, at tré á Jesum Christum vorn Drottinn dyrdarfulla, líde manngreinar álit.

2. Því, ef í ydra samfundi inngengur maður, berande gullbagg, og kostuleg klæde, enn þar þæmie og einnenn einn fátakur í öðreinum klæðum.

3. Og þer saud á þann, sem kostulegann klædnad ber, og segduð til hans: sit þú her í góðum sessi; og til hins fátaka segduð þer: stat þú þarna, eda set þig her hjá fótum mínum.

4. Gered þer þá eige greinarnun með stálsum yður, og verded dómárar, í því þer gered vöndann greinarnun.

5. Heyred til brædur míner elskuleger, þesur Gud eige útbæled fátaka þessarar verallðar, þá í trúme ríket eru, og erfingiar þess ríkes, hvert hann þesur fyrrehted þeim sem hann elska?

6. Enn þer hásed vanheidrad hina fátaku. Ern hiner ríku eige þeir, sem með yfergänge nidur þrífia yður, og þeir sem framdraga yður fyrer dóm?

7. Hada þeir eige það hið góða nafn, efter hveru þer erud kallader?

8. Og ef þer fullkomned það konunglega lögmal efter ritningunum, það, elska þú náunga þinn sem stálfað þig, þá gered þer vel.

9. Enn ef þer hásed manngreinar álit, þá dryged þer synd, og verded ávitader af lögmalenu, svo sem yfertrodslumenn.

10. Því þó at einhver þessde allt lögmal, og brótleigur yrde í einu, þá er hann þegar alls þess sekur.

11. Því hann sem sagt hefur: eige skalt þú hör drygia; sá hefur einnenn sagt: eige skalt þú íhelslá. Þótt þú dryger nú eige hör, enn íhelslær, þá ert þú yfertrodslumadur lögmálsins.

12. Lífa svo taled, og svo gered, sem þeir hverer fyrir lögmál frelsesins dæmder verda.

13. Enn þar mun ómissunsamur dómur rísa þann gánga, sem enga missunseme hefur gerda, og missunen hún hrófar ser móte dómenum.

14. Svad stodar það, lærer brædur, þóat einhver sege, hann hase trúna, og hefur eige verken? getur trúen gert hann hólpenn?

15. Enn ef nokkur bróder eda systir väre naken, og þerf hefde dagleggrar næringar:

16. Og einhver ydar segde til þeirra: fared í fríde, gered yður heitt, og metted yður, enn gæse þeim ecke, hvad þeirra lífama naudþurfe er, hvad hiálpur þeim það?

17. Svo og lífa trúen, nær hún hefur eingen verk, þá er hún dand í sialfre ser.

18. Enn þar mætte einhver sega: þú hefur trúna, og eg hese verken, syn þú mer trú þína af verlum þinum, og mun eg syna þer mína trú af mínum verlum.

19. Þú trúer, at þar se einungis einn Gud; það gerer þú vel, disklarner trú þú einnen, og eru skelsder.

20. Enn villt þú vita, þú hegðomamadur, at trúen án verka se dand?

21. Er eige Abraham fader vor, af verkum rettlátur ordenn, þá hann offraðe syne sinumt Isaac á alltarenu.

22. Þar ser þú, at trúen þesur samverkad hans gerdum, og fyrer verken er trúen fullkomi leg ordenn.

23. Og ritningen er uppfyllð, sem seger: Abraham tráðe Gude, og það er honum taled til rettlætis, og er Guds vinur kalladur.

24. Svo stáð þer nú, at madurenu verður fyrer verken rettlátur, og eige alleinasta fyrer trúna.

25. Svo og einnen portkonan Rahab, er hún eige af verkum rettlát vorden, þá hún meðtók sendebodana, og let þá um annann veg út fara?

26. Því líka sem líkamenn er án andans daudur, svo er og einnen trú án verkanna daud.

III. Capitule.

Rappfosted eige brædur míner, svo marger þer erud, læremeistarar at vera, og vited, at vet munum þess meire dóm fá.

2. Því aller ver briótum margfallðlega. Enn þver hann verður eigi brotlegur í nockru orde, sá er algerdur madur, og kann einnen öllum líkamt anum í tanne at hallda.

3. Stáð, at ver höldum þestum í tanne, svo at þeir hlíðe of, og stjórnun öllum þeirra líkama.

4. Síæd skipen, þó at þau seu stór, og verde af megnun vinde reken, þá verdur þeim þó stórnad af litlu stíre, hvert sá vill, sem sítir.

5. Svo er og einnen tungan lítell linur, og af stad kemur þó stórum hlutum. Síæd einn litenn elld, hversu mikenn stóg kann hann upp at brenna?

6. Tungan er einnen elldur, veröld full ránglætis, svo er tungan meðal vorra líma, og fleckar allann líkamann, og uppkveikar alla vora umgengne, nær þán af helvíte upptendrur er.

7. Þvíat allar nátturur dýra og fugla og þoggorma, og stóskrimsla verda tándar og eru tándar af mannlegre nátturu.

8. Enn tunguna getur eingenn manna tamed, þið óspakláta illt, fullt daudlegs eiturs.

9. Med henne dýrdum ver Gud fódur, og med henne formálum ver mönnum efter Guds mind gerðum.

10. Af þinum sama munne framgengur blessan og bölván. Þat skal eigi svo vera, færur brædur.

11. Utveller nokkud brunnurenn af samre uppsrás, sætu og beissu?

12. Getur nokkud, færur brædur, eitt síkiuttre boret vidsmørs ávært, eða vinvidur fíkur? Líka svo kann eigi hinn same brunnur sallt vatn og sett at gefa.

13. Hver er vitur og forðktur á meðal þdar? Hann auðsýne með góðre umgengne sín verk, í þógværd og þóggendum.

14. Enn ef þer hafed beißt hatur og þráttan í ydrum hjörtum, svo hrósed yður eigi, og línged ecki gegn sannleikanum.

15. Því þat er eigi sú vitška, sem at þsán kemur, þellður jarðleg, líkamleg og dísfulleg.

16. Því hvar hatur og þráttan er, þar er vansskíkan, og allér hluter iller.

17. Enn sú vitška sem at þsán kemur, er fyrst þreinskif, þar næst fridsöm, høglat, lætur ser segast, full missunsemða, og góds ávartar, og óagreiningársöm, án smiðurs.

Enn rettslætisins ávörtur verður þeim í fríde sáður, sem fríðenn þallda.

IV. Capitule.

1. Svadan koma fríd og þaráttur meðal yðar? Koma þær eigi af ydrum vellsýstingum, sem fríða í ydrum limum?

2. Þer eruð ágiárner, og øðlest þar með ecki; þer hated og øfunded, og vinneð þar með ecki; þer slæð og stríðed, og hafed ecki, því þer bided ecki.

3. Þer bided og øðlest ecki, af því þer bided vondslega, sem er þar til, at þer søð því í yðru bilsse.

4. Þer þórnamenn og þórdómskonur, vited þer eigi, at verallðarennar vinsenge er Guds óvinsskapur? Hver verallðar vinur vill vera, sá mun Guds óvinur verða.

5. Eða meined þer at ritningen sege til buntis: Sá ande sem bygger í yður, setur sig mót ofundenne.

6. Og gefur nádena rifluglega? Þar sýrer seger hann: Gud mótstendur dramblátum, enn litellátum gefur hann náð.

7. Því vered Gude undergefnet; standed á móte Diöflenum, svo sýr hann frá yður.

8. Nálaged yður at Gude, svo nálæger hann sig yður. Freinsed yðar hendur, þer synduger; og freinsferdug gered yðar hjörtu, þer esafamer.

9. Vered vesalleger, sýted og harmed: yðar hlátur skal umsnúast í grát, og yðar glede í þriggd.

10. Þæfjed yður sýrer Gude, þá mun hann upphesa yður.

11. Balmæled eigi hver øðrum, lærer brædur, því hver hann balmæler bróður sínum, og dæmer um sinn bróður, sá balmæler legmálenu, og dæmer um legmáled. Enn dæmer þá um legmáled, þá ert þú eigi gerningsmadur legmálssins, heldur dómare.

12. Því einungis einn er sá legmálssins glöfsare, sem frelsa kann og fordæma, enn hver ert þú sem annann dæmer?

13. Nú vel, þer sem nú seged: I dag ellegar á morgun vilum ver gánga í þessa edur þá borg, og vilum þar eitt ár dvelast, og kaupskap fremia, og ávinning gera.

14. Þer sem þó eigi vited, hvað á morgun
fæ mun. Því hvað er ndart líf? Gufa er þat,
sem litla stund varer, enn síðan hiadnar hún.

15. Í stad hvers þer skyldud sega: Vile
Drottinn, og ef ver lifum, þá vilum ver þetta
edur þat gera.

16. Enn nú hrósed þer yður í yðvare dramb-
seme. All svoddann hrósan er vond.

17. Þvíat hann, sem kann nokkud godt at
gera og gerer þat eigi, þeim er þat synd.

V. Capítule.

Nú vel, þer auduger, hled og æped, yfer yðare
vesöld, sem yfer yður skal koma.

2. Ydart ríkedæme er aldnad, og flæde yðar
eru meleten.

3. Gull ydart og silfur er forridgad, og
þeirra rid mun yður til vitnisburðar vera, og
mun tæra yðru hollde sem elldur. Þer þafed
yður flóðum safnad á flóðurstum dögum.

4. Síæd, at laun verlamannanna, þeirra
sem yðar afurðend þafa upphrkt, og vered þafa
af yður inne hallden, þau hrópa, og haustyrk-
aranna hróp er komed til eyrna Drottins 3e
baoth.

5. Þer þafed fræselega lifað á jörðu, og yðar
vælystingar drngt, og kappaled yðar hlertu, svo
sem til slátrunardags.

6. Hinn rettláta þafed þer dæmt, og íþessleg-
ed, og hann þefur eigi mótfæded yður.

7. Þyrer

7. Þyrir því vered þolennmóðer, lærer brædur, allt til tilkomu Drottins. Síæd, at allurfarlenn vænter ágætlegs ávaxtar jardarennar, þat þolennmóðlega umskidande, þat til þann fær morgunregn og fvoelldskúra.

8. Vered þer einnenn þolennmóðer, og stirked yðar þiortu, þviat tilkoma Drottins er í nánd.

9. Andvarped eigi hver móte ødrum, lærer brædur, svo at þer fordæmest eigi. Síæd, at dómarenn er fyrir dýrum.

10. Tæfed, mínar lærer brædur, til efterdæmis, spámannanna kvaler, og þolennmóðer, þeir til yðar hafa talad í nafne Drottins.

11. Síæd, ver þrífum þá sála at vera, sem þolennmóðer eru. Þolennmóðer Jobs hafed þer þeyrt, og þer þafed sed þvern enda Drottinn á því gert þesur, þviat Drottinn er misfunsamur og líknare.

12. Einn framun um alla hlute, brædur mínar, þá sværed hverfe vid himen ne vid jörd, ne nockurn annann eid. Einn yðar ord seu, já, þat já er, oþ hei, þat nei er, svo at þer salled eigi í þræfne.

13. Þide nockur á medal yðar, sá bide. Er nockur í góðu gede, sá synge psalma.

14. Einn se nockur síðkur, sá kalle til sín ældunga safnadarens, og láte bidia yfer ser, og sig vidsmøre smyria, í nafne Drottins.

15. Og þæn tráfarennar mun frelsa þinn síðka, og Drottinn mun vidretta þann, og fð þann

hann þá se synder gert, munu þær honum fyrir-
gefast.

16. Játe hver öðrum sínar synder, og bided
hver fyrir öðrum, at þær heilbrigðer verdid. Því
þess rettferduga bæn má miled, þá hann er al-
varlegr.

17. Elias var madur líka svo sem ver erum, og
hann bad bænna, at það skyldi eigi rigna, og það
rignde eigi yfir iordena í þrið ár og sex mánuðe.

18. Í annad sinn bad hann astur, og himen-
enn gaf regn, og iorden bar sinn ávært.

19. Kærer brædur, ef nokkur meðal yðar villest
frá santeitanum, og umsjú þonum einhverjum.

20. Sá skal vita það, at hver syndaranum
umsjú frá villu hans vegar, hann þesur frelsað
eina ann þá dauða, og mun byrga siðla syn-
anna.

Ender S. Jacobs Pistill.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

S. Jude Pistill.

I. Capitule.

Judas, þion Jesu Christi, enn bróðer Jacobi.
Þeim kolludum, sem heilager eru í Gude sædur,
og varðveitir í Jesu Christo.

2. Gud gefe yður mikla miskun, frid og kær-
leika.

3. Mínet kærustu! með því eg hafde ásett mer at rita yður um vora samegenlega sálubíalsp, virdtest mer naudsýnleat, með skrifse at áminna yður, at þer snrer þá trú stríðed, sem þinum Heilögu er eitt sinn gefen.

4. Þvíat þar eru nockrorer menn, þeir iasframt inn hafa læðst, úraf hverum forðum tíf skrifad er, til svoddan streffunar, þeir eru ógudleger, og draga náð Guds vors uppá þverlynde, og afneita þeim eina Gude, og Drottne Jesu Christo.

5. Enn eg vil áminna yður, at þer eitt sinn vited, at Drottinn, þá hann frelsade fólk af Egyptalande, at i annad sinn glatade hann þeim sem eige trúdu.

6. Líka einnenn englana, (hverer eige geymbu þeirra höfdingiadórn, heildur forletu sitt heimale), þesur hann varðveitt til döns þess hins mikla dags, með æfennlegum höndum i mirkrenu.

7. Svo sem einnenn Sódóma og Gómorra, og umliagande börger, hverar með sama hætte og þær, hórad höfdu, og efter öðru hólde gengnar voru, eru settar til efterdæmis, og þóla tvöl eyflís ellds.

8. Slíkt hið sama eru einnenn þesser dreyrnarar, hverer hólðed saurga, enn herrastettene forsmá, og tignenne bálva.

9. Enn Michael sá höfudengell, þá hann við dísufulen þráttade, og við hann talade um líkama Moosis, dnyrðest hann eige döms atkvæde háðingarenn

arennar á at fella, heildur sagde hann: Drottinn straffe þig.

10. Enn þessir lasta það, þar þeir eiga af vitta, enn hvad þeir af nótturunne vita, þar í fordíarsast þeir svo sem skínlaus dyr.

11. Þe þeim, þviat þeir ganga veg Eains, og falla í villudóm Balams, fyrir ávinnaings sakar, og fyrirjarast í möglan Chore.

12. Þessar óþekter bramla blýgdunarlaust af ydare elmusu, fadande sig sjálfa án ótta. Þeir eru vatnslaus skinn, sem af vinde verda drifin, þeir eru ber, þríðsem tre, tvísvar daud, og upprætt.

13. Grímmar sjáfarþýgur, útlodröndar sínar egenleagar skammer, villar stírnur, þverum völdveitt er þoka mífkranna at enlífu.

14. Enn Enoch hinn síunde frá Adam, þesur einnen af slíkum spád, og sagt: sjáed, Drottinn kemur með mörpum þúsundum Heilagra.

15. Dóm at hallda yfer öllum, og at straffa alla þá sem ógudleger eru af þeim, fyrir allar gerder þeirra ógudlegrar umgengne, þvar með þeir ógudleger voru, og fyrir allt það harða, sem ógudleger syndarar þafa á móte þonum talad.

16. Þeir eru möglendur, og íafnan átelsomer, þeir efter sínum gýrðum ganga, og þeirra munntur talar broka yrde, og þeir akta manngreinar álit, fyrir gagnsemdar sakar.

17. Enn þer, míner elífuleger, vered minnrger þeirra orda, sem áður fyrir sögd þafa vered af postulum Drottins vors Jesu Eþristi.

18. Það þeir segdu yður, at á síðurstímtínum munu spottarar vera, hverer ganga efter egen gýndum síns ógudlegs líferniss.

19. Þessir eru þeir, hverer tvídrægne gera, hverer lífsamlegir eru, þeir engann anda hafa.

20. Enn þer, míner ástíamlegir, uppbyggð yður, í yðre allraheilögustu trú, fyrir Heilagann anda, og bided.

21. Og varðveited yður í Guds-lærleika, og vænted missunar Drottins vors Jesu Christi, til eyllíss lífs.

22. Og hallded þennann mismun, at þer aumfed yður yfir nokkora.

23. Og nokkora með hræðslu hólpna gered, og rícked þeim úr bálenum, og at þatré hafed þann fleckada hollðsins fyrtil.

24. Enn þeim, sem yður kann at varðveita utan vansa, og at stícka fyrir auglite sinnar dýrðar, óstraffanlega meður sögnude.

25. Þeim Gude, sem alleina er vitur, vorum lausnara, se dýrð og majestæt, og stírkur, og magt, nú og til allrar eyllíðar, amen.

Ender S. Judæ Pistils.

Openberan Postulans S. Johannis.

I. Capitule.

Þesse er openberan Jesu Christi, hvera Gud gaf þónum, til at kunngera sínum þjónum, hvað þe skal innann þams, og hann átrýðde hana, og sende hana fyrer sinn engel, til síns þenara Johannis.

2. Hver vitnad hefur Guds ord, og vitnisburdenn af Jesu Christo, hvað þellst hann þesur sed.

3. Sæll er sá sem les, og þeir sem þenra ord spádómsins, og vardveita hvað þar inné þrífad er, þó þimenn er nálægur.

4. Johannes, þeim síð samfundum sem i Asia eru. Náð se með yður og fridur, af þeim sem er, og þeim sem var, og þeim sem kemtur, og af þeim síð aundum, sem eru fyrer hans stóle.

5. Og af Jesu Christo, sá sem er trúr vottur, og frumgetningur frammlidenna, og þesdinge iardarennar konunga. Hver oss þesur elsfad, og þveged af syndum i sínu blóde.

6. Og þesur gert oss til konunga og kenne-manna, fyrer Gude og sínum fódur. Þeim þinum sama se dyrd og valld, frá eyllisd til eyllisdar, amen.

7. Síæd: hann kemtur i sþnum, og øll augumunu hann síá, og þeir hann i gegnum stáged þasa,

hafa, og allar finkvísir iardar munu kveina, já, sannlega.

8. Eg em á og ó, upphaf og ender, seger Drottinn, sá sem er, og sá sem var, og sá sem koma mun, hinn almáttuge.

9. Eg Johannes, sem og svo er ydar bróðer, og hluttakare í hörmung, og rífe, og þolenmæde Jesu Christi, var í eyrunne, sem kallast Patmos, fyrir Guds ords sakar, og vitnisburðar Jesu Christi.

10. Eg var í anda á Drottins dege, og heyrde á baka mer, raust mikla sem einnarr háfunu.

11. Hún sagde: eg em á og ó, fyrstur og síðarstur. Og hvað þú ser, þad skrifa í eina bók, og send þad til samfundanna í Asía, til Epbesum, og til Smyrna, til Pergamus, og til Thyatiras, til Sarden, og til Philadelphiam, og til Laodiceam.

12. Og eg snere mer við, at sá efter þeirre raust, sem við mig talade. Og sem eg snere mer við, sá eg sian líðfastikur, gulle líkar.

13. Og midt í mille þeirra sian líðfastigala, einn sem líkur var einum mannsins syne, sá var flæddur síðum lyrtle ofann at fótum, og spennur um brynguna gullegu bellte.

14. Einn hans höfud og hár voru hvít sem hvít ull, líka sem sníðr, og hans augu sent ellds loge.

15. Og hans fætur sem þad látín, hvert glóar í ofne, og hans rædd sem mikell vatnsnidur.

16.

16. Og hann hafde síau stjórnur í sinne hægri hende, og út af hans munne gekk hvasst tvíleggad fœrd, og hans andlit schein sem já klára sól.

17. Og sem eg sá hann, fell eg niður fyrir hans fœtur svo sem dandur. Og hann lagde sína hægri hönd yfir mig, og sagde til mín: þræðstu eige, eg em sá fyrste og síðarste.

18. Og sá lifande; eg var dandur, og síá, at eg em lifande frá enlífd til enlífdar, amen, og eg hefse Inlla helvitis og dandans.

19. Skrifu hvað þú sed þesur, og hvað sem er, og hvað þer efter þe skal.

20. Þeyndanndóm þeirra síau stjarna, sem þú þesur sed í minne hægri hende, og þær síau gull-egar líófastilur. Þessar síau stjórnur, eru englar síau samfundna, og þær síau líófastilur, sem þú þesur sed, eru síau samfundur.

II. Capítule.

Og englenum samfundunnar í Epheso skrifu þú: þetta seger sá sem heilundur þeim síau stjörnum í sinne hægri hende, sá sem gengur miðt á milli þeirra síau gullegra líófastilna.

2. Eg veit þín verk, og þitt erfide, og þína þolennmæde, og at þú kannt eige þína vöndu at umlíða, og freistader þeirra sem sig sega postula vera, og eru þó eige, og þú fannst þá líúgara.

3. Og leidst, og þolennmæde þesur, og þú erfidader fyrir míns nafns sakar, og þrættest eige.

4. Enn þad hese eg á móte þer, at þú þinn fyrsta lærleik yfergaft.

5. Minnst þú á hvar frá þú ert fallenn, og ger idran, og ger þin fyrre verken. Enn ef eigi, mun eg til þín snarlega koma, og þinne lífsastiku burt hrinda úr sínum stad, ef þú eige gerer idran.

6. Enn þad hefur þú, at þú hatar verk þeirra Nicolaitarum, hver eg einnen hata.

7. Hver eyru hefur, hann heyre, hvad andenn seger samfundunum. Hver þann yfervinnur, þeim mun eg gefa at eta af lífs trenú, þad midt í Guds Paradís er.

8. Og þeim engle samfundunnar í Smyrna skrifa þú: þetta seger þinn fyrste og sídarste, sá dandur var, og hver lifande er ordenn.

9. Eg veit þín verk, og þína þörmung og fátækt, enn þú ert audugur, og lastan þeirra sem sega síg Gydinga vera, og eru þó eige, þessdur eru þeir satans söfnudur.

10. Hæðst þú eige, af því sem þú líða munt, sá, dýfúllenn mun nokrum af ydur kasta í dýblyssu, at þer freistader verded, og þer munud þörmung þafa í tinn daga. Vert þú trúr allt til dandans, svo mun eg gefa þer fórónu líffins.

11. Hver eyru hefur, sá heyre hvad anden seger samfundunum. Hver þellst yfervinnur, þeim skal eige illt ske af þeim öðrum dauda.

12. Og þeim engle samfundunnar í Pergamo skrifa þú: þetta seger sá sem hefur þið hvassa tvíeggada sverð.

13. Eg veit hvað þú gerer, og hvar þú býr, hvar andskotans sæte er, og þú heildir við mitt nafn, og afneitadec eige mína trú. Einnenn á þeim dögum þá Antipas minn trár vottur var þiá yður íhelslegu, hvar satan býgger.

14. Enn eg þese lítenu hlut á móte þer, at þú hefur þá þar, sem við lerdóm Balams hallða, sá sem kennde fyrer Balac, upp at setia hneixle fyrer Israels börn, til at eta af því sem skur-godum offradest; og hör at drygia.

15. Líka svo einnen hefur þú þá sem hallða kenningar Nicolaitarum, hvað eg hata.

16. Ger yferbót, enn ef eige, þá mun eg snarlega koma til þín, og stríða við þá með sverde míns munns.

17. Hver eyru hefur sá þeyre hvað andenn seger samfundunum. Hver hann yservinnur, þeim vil eg gefa at eta af því fölgnu manna, og eg vil gefa þönum góðann vitnisburd, og með vitnisburdenum nýtt nafn skrifad, það eingenu þecker, útann sá það medtekur.

18. Og þeim engle samfundunnar í Thyatira skrifa þú: þetta seger sonur Guds, sá augu hefur sem elldeloga, og hans sætur sem látun.

19. Eg veit þín verk, og þinn kærleika, og þína þiónustu og trú, og þína þolennmæde, og þín þín síðare verk, þinum fyrrium næire.

20. Enn fátt eitt þesi eg á móte þer, at þú lætur þá kvinnu Jesabel, sem seger sig spákonu vera, kenna og villa mína þíona, hóraner þat drygia, og skurgoda förner at eta.

21. Og eg hese henne tíma gefed, at hún skilðe idrangera, fyrir þennar þóraner, og hún gerer eige idran.

22. Síð, eg kasta henne í recki, og þeim, hverer med henne hör drygt hafa, í storar þórmangar, nema þeir gere yferbót fyrir sin verk.

23. Og þeirra börn vil eg deyða. Og allar samfundur skulu vidurkenna, at eg em mynanna og hiartauna rannsakare, og eg mun gefa hverum ydar sem einum, efter ydrum verki.

24. Em ydur sege eg, og hinum ydrum sem eru til Thyatira, þeir þennan lerdóm eigi hafa, og hverer eige þeckt hafa dypt andskotans, sem þeir sega, eige vil eg annann þanga á ydur kasta.

25. Þó, hvað þer hafed, það hallded, þar til eg skent.

26. Og hver sem yfervinnur og vardveiter mín verk, allt til enda, þeim mun eg vassd gefa yfer hina heidna.

27. Og þann skal stíðna þeim med iárnvende, og svo sem leirsmidsens ker, skal hann sundur mola þá.

28. Líka sem eg af mínum fódur medteled hese, og morgunstiðrnuna mun eg gefa þónum.

29. Hver eyru þesur, sá þeyre, hvað andenn seger samfundunum.

III. Capitule.

Dg þeim engle samfundunnar í Sarden, skrifa þú: Þetta seger sá sem hefur sía andá Guds, og stjórnur sía. Eg veit þín verk, þvíat þú hefur það nafn, at þú lifir, og ert dandur.

2. Vert þú vakande, og stírk þid annad hvað dena vill, því þín verk hese eg eige fullkomen funded fyrir Gude.

3. Því legg nú í minne, hvern þú hefur medtefed og heyr, og vardveit það, og ger idran. Því ef þú eige vakar, þá mun eg yfer þig koma sem þiófur, og eige mun þú vita á hverre stundu eg mun koma yfer þig.

4. Þú hefur og svo fáein nafn í Sarden sent eige hafa saurgad sín klæde, og þeir munu með mer gánga í hvítum klædum, þvíat þeir eru þess verder.

5. Hver yfervinnur, sá skal með hvítum klædum klæddur verda, og eige mun eg hans nafn útsletta af bóksins bók, og eg mun iáta hans nafn fyrir mínum födur, og fyrir hans englum.

6. Hver enru hefur, sá þeyre hvað andenn seger samfundunum.

7. Dg þeim engle samfundunnar í Philadelphía skrifa þú: Þetta seger hinn heilage og sanne, sá sem hefur Enkel Davids, hver upp lætur, og engenn astur lykur; hver astur lykur, og engenn upp lætur.

8. Eg veit þín verk, sá, eg let fyrir þer opnar dyr, og eingenn fær þær astur láted, þvíat þú

þú hefur einn lítinn kraft, og hefur vardveitt mín ord, og hefur eige mínu nafne afneitad.

9. Síá, eg mun gefa af satans sasnade, þá sem sega sig Gydinga vera, og eru eigi, heildur lífuga. Síá, eg mun þeim gera, at þeir skulu koma, og tilbidia fyrir þínum fótum, og vidurskenna, at eg hese þig elskad.

10. Med því þú hefur vardveitt ord minnar þolennuæde, mun eg einnenn vardveita þig á freistingar tímanum, sem koma mun yfer allt iardrífe, til at freista þeirra sem á ierdu bygga.

11. Síá, eg kem snarlega, hallt hvað þú hefur, svo at eingenn take þína fórbönu.

12. Hver yfervinnur, þann mun eg gera at stólpa í mustere Guds míns, og hann skal eige meir litganga, og á haunum vil eg skrifa nafn Guds míns, og nafn þinnar nýu Jerusalem, sem er borg míns Guds, sú af hinnum ofaur kemur frá mínum Gude, og mitt hið nýa nafn.

13. Hver eyru hefur, hann heyre hvað andenn seger samfundunum.

14. Og þeim engle samfundunnar til Laodicea skrifa þú: þetta seger auen, trúr og sannarlegur vottur, hver upphaf er Guds sköpunar.

15. Eg veit þín verk at þú ert hverke kalldur ne heitur, eg vil þú værer annaðhvort heitur eða kalldur.

16. Enn med því þú ert volgur, og hverke kalldur ne heitur, mun eg sitfirpa þer af mínum munne.

17. Þú seger: eg em ríkur, og þese sldungis nóg, og þarf einffis, og þú veitst eige, at þú ert vesall, aumur og voladur, blindur og fatlaus.

18. Eg ræð þer, at þú kaupir gull at mer, þad í ellde er þreinsad, svo þú audugur verður, og hvít klæde, hverum þú íklædest, svo at eige auglusest vanvirðing þíns fatlense; og smyr þín augu med augnasmyrslum, svo at þú síær.

19. Hvera eg elska, þá straffa eg og tnypta, því vert þú nú kostgæfenn, og ger idran.

20. Síá, eg stend fyrir dyrum, og klappa á, ef nokkur heyrer mína rödd, og upplýkur dyrunum, til hans mun eg innganga, og kvældverð med honum snæða, og hann med mer.

21. Hver yfervinnur, honum mun eg gefa med mer at sitja á mínum stóle, líka sem eg yferunnd þese, og seted med mínum fædur á hans stóle.

22. Hver enru þesur, sá hefr hvad andenn seger samfundunum.

IV. Capítule.

Efter þad sá eg, og síá, at dyr upplukust á himne, og þín fyrsta rödd, hvera eg hafde heyrð vid mig tala, sem adra básum, þín sagde: stíg upp þíngat, eg vil sýna þer, hvad þer efter skal sse.

2. Og íafusnart var eg í anda. Og síá, at stóll var settur á himnum, og á stólnum sat nokkur.

3. Og sá sem þar sat, hann var líka álitur sem steinninn Jaspis, og Sardis, og einn regnboge var kringum stólinn, líks álitur sem smaragðus.

4. Og umhverfis stólinn voru fjórir og tuttugu stólar, og á þeim stólum sátu fjórir og tuttugu Álfadungar, fjögur hvítum fjögur, og þeir báru á sinnum höfðum gulllegar krónur.

5. Og af stólnum útgengu elfdingar, reidarprúmur og radder. Og sá blis með elde brunnur fyrir stólnum, hverir at eru sá andar Guds.

6. Og fyrir stólnum var glerfjör, líka sem Krystallus. Og miðt í stólnum, og kringum stólinn sigur dyr, full augna á baki og fyrir.

7. Og þið fyrsta dyrd var líkt leone, og þið annað dyrd líkt kálfe, og þið þriðja hafði áfionit sem madur, og þið fjórða var líkt flöganda erne.

8. Og hvert þeirra fjöggra dyrana, hafði sex vænge, allt umkring, og innanu voru þau full augna, og höfðu eiga hvíld, dag og nótt segande: Heilagur, Heilagur, Heilagur er Gud Drottinn almáttugur, sá sem var, og sá sem er, og sá sem koma mun.

9. Og þá dyren gáfu honum dyrd og heidur, og þacker, þeim á stólnum sat, sá sem lifir frá eilífd til eilífdar.

10. Þá fellu frammi þeir fjórir og tuttugu Álfadungar, fyrir þann sem á stólnum sat, og tilbáðu þann, sem lifir frá eilífd til eilífdar. Og snaurudu sinum krönum frammi fyrir stólinn og segdu: Drottinn!

II. Þú ert verdugur at medtaka dyrd og heidur, og kraft; þvát þú hefur alla hlute skapad, og styrer þinn vilia urdu þeir, og eru skapader.

V. Capitule.

Dg'eg sá í hægri hende þess sem á stólnum sat, eina bók, skrifada innan og útan, innsiglada með síau innsiglu.

2. Dg eg sá sterkan engel predika með mikelle raust: hver er verdugur þessare bók upp at lúka, og hennar innsigle upp at brióta?

3. Dg eingenn, hverle á himnum, ne á iördu, ne under iördu, kunne þeirre bók upp at lúka, ne þar í at síá.

4. Dg eg æpte ógurlega, at eingenn fannst þar verdugur þeirre bók upp at lúka, og at lesa, ne þar í at síá.

5. Dg einn af öldungunum seger til mín: grát eige, síá, at Leoned, sem er af ætt Juda, rót Davids, hefur yferunned, at það opne bókena, og upp brióte hennar síau innsigle.

6. Dg eg sá, og síá, í midiu stólsins og þeirra flegra dyra, og midt á vísle öldunganna, þá stóð eitt lamb, líka sem vøre það slátrad, og hafde síau horn, og síau augu, hver eru síau andar Guds, útsender um öll lönd.

7. Dg það kom og tók bókena úr hægri hende þess sem á stólnum sat.

8. Og þá þad tól bólena, þá fellu frammi þau sigur dyren, og fiórer og tuttugu öldungar, syrer lambenu, og hver einn hafde haurpu og gullker, full reyfelsis, sem eru bæner heilagra.

9. Og ságu þyann loffaung, og segdu: þú ert verdugur at medtaka bólena, og upp at brióta hennar inusigle, þólat þú ert slátradr, og þú endurleynter oss med þínu blóde, af alls háttudum finkvissum, og túngum, og fólke, og heidingum.

10. Og þú þesur oss gert syrer vorum Gude, til komunga og kennemanna, og ver minnum rífa á jorðu.

11. Og eg sá, og heyrde rödd margra engla, umhverfis stólinn, og um dyren, og umkring aulldungana, og þeir voru at telu tíu þúsund sinnum tíu þúsunder, og þúsundsinnum þúsunder,

12. Og segdu med hárre raust: verdugt er lambed, þad slátradr er, at medtaka krafft, og rífdóm, og vitstu, og stírk, og eru, prís og lof.

13. Og allar skapnir, þær á himnum eru, og á jorðu, og under jorðu, og í stónum, og allt hvað í þeim er, heyrde eg sega til hans, sem á stólinum sat, og til lambsins: lof, heidur, prís, og valld, fra eynísd til eynísdar.

14. Og þau sigur dyren segdu amen. Og þeir fiórer og tuttugu öldungar fellu frammi, og tilbáðu þann, sem lifer fra eynísd til eynísdar.

VI. Capítule.

Dg eg sá það, at lambéd opnade eitt af infiglunum, og eg héyrde eitt af þeim síðrum dýrum sega, líka sem með reidarþrumu rausti: kom og skoda.

2. Dg eg sá, og sá þú, einn hvítann hest; og sá þar uppá sat, hafde boga, og hönum varð gefen kóróna, og hann fór út at yfervinna, at hann ynni sigur.

3. Dg þá það opnade þið annað infigled, héyrða eg þið annað dýred sega: og gætt at.

4. Dg þar gekk út annar hestur, sá var raudur, og þeim sem þar sat á, varð gefed fríðenn burt at taka af jörðu, svo at þeir slátrudu hver öðrum, og hönum varð gefed stórt sverð.

5. Dg þá það opnade þið þriðja innsigled, héyrde eg þið þriðja dýred sega: kom og skoda; og eg sá, og sá þú, einn svartann hest, og sá þar sat á, hafde met í sinne hende.

6. Dg eg héyrde á meðal þeirra fígra dýra eina rödd sega: einn mæler hveitis fyrir einn pening, og þeir mælera byggs fyrir einn pening, og víðsmøre og víne ger engann skada.

7. Dg þá það opnade þið fjórða innsigled, héyrða eg rödd hins fjórða dýrsins, segande: kom og sá til.

8. Dg sá, og eg sá, einn bleikann hest, og sá þar á sat, þess nafn het daude, og helvíte eftersólgde hönum, og hönum varð magt gefen at deyða þann fjórða part á jörðunne, með sverde,

og með húngre, og með dauda, og fyrer dyren á jörðunne.

9. Og þá þad opnade þid fimta innfigled, leit eg under alltarenu sáler þeirra sem líflátuer voru fyrer Guds ords saker, og fyrer þess vitnisburðar saker, sem þeir höfdu.

10. Og þær kölludu hárrer röddu, og saugdu: Drottinn, þú hinn heilage, og sanní, hverfu lenge þá dæmer þu eige, og hefner vors blóds á þeim, sem á jördu búa?

11. Og þeim sérhverum einum vard gefenn hvítur fyrtil; og til þeira vard sagt, at þeir hvíldust, enn um nokkra stund, þar til þeirra sámpiónar og bræður kámu þar til fullkomlega, hverer einnenn enn nu líflátuer skýldu verda, líka sem þeir.

12. Og eg sá, at þad opnade þid siantta innfigled, og sá, þá gerdest mikell jafðskíálste, og sólen vard svaurt sem hæruseckur, og tungled vard sem blóð.

13. Og stiaurnur himens þrundu á jörðena, líka sem annad síkuttre, nær þad hrífst af vinde miklum, af flenger sínum sílum.

14. Og himenenn veif burt, sem þad bókþell hvert samán verður vafed, og öll fiell og enar þrærdust úr sínum stöðum.

15. Og jafðarennar konungar og höfðingar, og ríkismenn, og höfudsmenn, og magtarmenn, og aller þrælur og fríborner, skýldu sér í höslum og hestrum síallanna,

16. Og segdu til fiallanna og biarganna: falled yfet oss, og hyled oss, fyrir anglite þess, sem á stolnum situr, og fyrir reide lambsins.

17. Þvíat hinn mikle dagur hans reide er komenn, og hver fær staðest?

VII. Capitule.

Og efter það sá eg fjóra engla standa, á fjórum hornum jardarennar, og þeir helldu inn fjórum vindum jardarennar, svo at eingenn vindur bles á jerdina, ne á sjóinn, ne á nokurt tre.

2. Og eg sá annann engel uppstiga út af uppgöngu sólarennar, sá harde innsigle lifanda Guds, og kallade hárra röddu til hinna fagra englanna, hverum gefed er, at granda jörðu og sjó.

3. Og sagde: granded eigi jörðunne, eigi sjónum, ne trjánum, fyrir enn ver fáum innsiglad þjóna vors-Guds í þeirra ennum.

4. Og eg heyrde tölu þeirra sem innsiglader voru, hundrad, fjórar og flóruttygu þúsunder, sem innsiglader urðu, af öllum kinkvöslum Ísraels barna.

5. Af kine Juda, urðu tólf túsunder innsiglader; af kine Ruben, tólf þúsunder innsiglader.

6. Af kine Gad, tólf þúsunder innsiglader; af kine Asser, tólf þúsunder innsiglader; af kine Nephthali, tólf þúsunder innsiglader; af kine Manasse, tólf þúsunder innsiglader.

7. Af line Simeon, tólf þúsunder innsiglader; af line Levi, tólf þúsunder innsiglader; af line Isaschar tólf þúsunder innsiglader.

8. Af line Zebulon, tólf þúsunder innsiglader; af line Joseph, tólf þúsunder innsiglader; af line Ben Jamin, tólf þúsunder innsiglader.

9. Þar efter sá eg, og sá! at fleire mikell, hvern eingenn gat taled, af öllum heidingum, og fólke, og kinkvisslum, og tungumálum, stóð framme fyrir stólum og fyrir lambenu umskrydder hvítum skráða, og pálmavidur var í þeirra höndum,

10. Sem kalludu með mikelle röddu, og sögdu: Heilsa se þeim sem á stólum situr, vorum Gude og Lambenu.

11. Og allar englar stóðu umhverfis stólinn, og fringum aulldungana, og umkring þan sigur dyren, og fellu fyrir stólum fram á þeirra áfönur, og tilbáðu Gud,

12. Og sögdu amen. Lof og dyrd, og speke, og þackur, og heidur, og kraftur, og stirkleike, se vorum Gude, frá eytífd til eytífdar, amen.

13. Og leinn af öldungunum andsvarade og sagde til mín: hverer eru þesser sem umskrydder eru hvítum skráða? og hvadan eru þeir atkomne er?

14. Og eg sagde til hans: Herra, þú veitst það. Og hann sagde til mín: þesser eru þeir sem komner eru úr miklum harmkvælum, og sinn skráða þveiged háfa. og hvítfagad hann í blóde lambins.

15. Ef því eru þeir framme fyrir stóle Guds, og þína hönum dag og nótt í hans mustere. Og sá uppá stólnum situr mun búa yfer þeim.

16. Eige mun þá her efter húngra ne þyrsta, og eige mun yfer þá falla sólen ne nokkurskonar annar hite.

17. Þvíat það lambed midt í stólnum mun föðra þá, og leida til lifande vatnsbrunna, og Gud mun afpurka allan grát af þeirra augum.

VIII. Capítule.

Dg þá það opnade þid síauunda innsigled, gerdest firrleike á himnum, nær um hálsa stund.

2. Dg eg sá síau engla; þeir gengu fyrir Gud, og þeim urdu síau básunar gefnar.

3. Dg annar engell kom og stóð vid alltared, og hafde gull reyfelsísker, og hönum vard miled reyfelte gefed, það hann gæfe til bæna allra heilagra, uppá það gyllenealltared fyrir stólnum.

4. Dg reykur reyfeltesins, af bænum þeirra heilögu, geck upp af hende engelsins, fyrir Gud.

5. Dg Engellenn tók reyfelsískered, og fyllte það med elde af alltarenni, og fastade því á jördena, og þá urdu radder, og reidarþrumur, og elldingar, og jardsfiálfar.

6. Dg þeir síau englar, sem höfdu þær síau básunar, höfdu tilbúed sig at básuna.

7. Dg hinn fyrste engell básunade, og þá gerdest hagl, og eldur med blóde blandadur, og fell

fell nidur á jordena, og þridiungur triáanna brann, og allt það græna gras brann upp.

8. Og hinn annar engel básunade, og þar fór líka sem biarg miled af elldi brennianda í síðen, og þridiungur sjáfarens gerdest blóð.

9. Og þridiungur lifande ssepna í síðunum drapst, og þridiungur skipanna fyrersförst.

10. Og hinn þridi engell básunade, og þar fell stór stjarna af himne, og hún logade sem blis, og fell yfer þridiung rennande vatna, og yfer vatusbrunnana.

11. Og nafu stjörnunnar het renna, og þridiungur snarest í rennu, og marger menn dóu af vöðunum, af því þang voru svo rennt vordenn.

12. Og hinn fjórde engell básunade, og þridiungur sólarennar varð slegenn, og þridiungur tunglsins, og þridiungur stjarnaanna, svo það þridiungur þeirra varð formikvoadur, og þridiungur dagsins lyste eige, líka einuenn nóttin.

13. Og eg sá og heyrde einn engel stíga, midt í gegnum himenenn, og sega með hárre raust: Ve! ve! ve! Þeim sem á jörðu búa, framm yfer adrar radder básununnar, þeirra þrigga engla, sem enn skylldu básuna.

IX. Capitule.

Og hinn fimmta engel básunade, og eg sá stjarnu falla af himne, á jordena, og henne varð gefenn lykell til brunns underdiápsins.

2. Og hann lauk upp brunne underdiápsins, og þar gekk upp reykur af brunnum, svo sem reykur eins mikels ofus, og sólen forvirkvæðst, og væðred, af reyke brunnsins.

3. Og út af þeim reyk komu engesprettur á jaurdena, og þeim varð magt gefen, líka sem það scorpionar magt hafa á jörðu.

4. Og þar varð til þeirra sagt: at þær skyldu eigi granda grase jardarennar, & ne nokru grænu, edu nokkurskonar viddi, utanti einasta þeim meinum, sem eigi hafa Guds innfigne í sínum ennum.

5. Og þeim varð það gefið, at þær skyldu þá eigi, heldur það, at þær skyldu þá í sínum mánuði. Og þeirra kvæði var svo sem kvæði af einum scorpione, nær hann stingur mann.

6. Og á þeim semu dögum munu menn dandans leita, og eigi finna; þeir munu grynast at deyja, og dauðeun minn fra þeim flyja.

7. Og þær engesprettur eru líkar þeim bestum, sem til bardaga eru búnar, og á þeirra höfðum voru krónur gulle líkar, og þeirra andlit var sem manns andlit.

8. Og þær höfdu háir sem konu háir, og tennur þeirra voru sem leona tennur.

9. Og höfdu brynjur svo sem járn brynjur, og þytur þeirra vængja var svo sem völdran af vognum margra hesta sem í bardögum hlaupa.

10. Og þær höfdu hala líka sem scorpionar, og þar voru broddar á þeirra höfum, og þeirra magt var til at plága menn í sínum mánuði.

11. Og þofdu yfer ser konung, einn engell af underditiþennu, hvers hafn er á ebressu Abaddon, eun a griffen þefur hann þad nafn Apollyon.

12. Eitt ve er umlided, siá, þar koma eun nú tvö ve á efter.

13. Og hinn siantte engell básunade, og eg þefrde eina röðb út af siörum þorum gyllene alltarefins fyrer Gude,

14. Sem sagde til þinns siantta engels, sem básúnuna þafde: Þefs þú upp þá siöra engla, sem bundner eru vid þid mikla vatnsfall Euphrates.

15. Og þeir siörer englar nrdu lauser, þverer reidubúner vorn, til stundar og dags og mánadar, og árs, at þeir íþel slæu þridiung manna.

16. Og tala þefs ríðanda þers var twisvar sinnum tíu þúsundsinnum tíu þúsunder, og eg þefrde þeirra telu.

17. Og eg sá þestana svo í syn, og þá sem þar uppá sátu, at þeir þausdu glóande og gular, og þrénnesteinlegar þryniur, og þofud þestanna voru svo sem leona þofud, og út af þeirra munne geáf elldur, reykur og þrennesteinn.

18. Af þessu þrenun er íþel slegenn þridiungur manna, af ellðenum, og reykenum, og þrennesteinenum, sem af þeirra munne út geáf. Þviat þeirra magt var í þeirra munne, og í þeirra þolum.

19. Og þeirra þalar voru þeggorum lífer, og þofdu þofud, og med þeim somu gerdu þeir skada.

20. Og þar voru enn menn afgangs, þeir sem eige voru íhel flegner af þessum plágum, hverer eigi yferbót gerdu fyrir verk sinna handa, svo at þeir eige tilbædu Döflana, og gulls, og silfurs, og eyrs, og steina, og tres afgüðr, sem hverke síá ne heyra, ne gánga kunna.

21. Hverer einnengn enga yferbót gerdu, af stnum manndrápum, siólkirge, fríllulíse og þýssku.

X. Capítule.

Og eg sá einn annann stærkann engel af himnum ofan lóna, hann var sýe umklæddur, og regnbogar voru á hans höfde, og hans andlit var sem sól, og hans fætur voru líka sem elldsfótlpar.

2. Og hann hafde í sinne hende bókarforn opnæð; og hann sette sinn hæggra fót á síðenn, og hinn vinstra á jörðena, og hann kallade hárrer reðdu, líka sem þá leon greniar.

3. Og þá hann kallade, töludu síð reidarþrumur sínar rauster.

4. Og þá þær síau reidarþrumur höfdu talæð sínar rauster, villde eg hafa skrifad þær. Þá heyrde eg eina reðð af himne sega til mín: Innsíglu þú hvað þær síau reidarþrumur hafa talæð, og skrifu það eigi.

5. Og engellenn, hvern eg sá standa á stönum, og á jörðunne, hóf upp sína hönd til himens.

6. Og svör við þann lifanda frá eyllísd til eyllísdar, hver himenenn hefur skapad, og hvað þær

þar inne er, og jördina, og hvað þar inne er; og síðinn, og hvað þar inne er, at þedann í frá skyldi enginn frestur gefast.

7. Helldur á dögum raddar þess stannunda engels, nær hann mun bäsuna, þá skal fullkomn- adur verda leyndur-dómur Guds, svo sem hann kunngerde sinum þjónum, og spámaunnum.

8. Og rödden, hvera eg hafde heyrt af hinne, talade aftur við mig og sagde: Gæf þedann, taf þann opnada bækling af þende engelsins, sem á síðinum og á jörðu stendur.

9. Og eg gæf burt til engelsins, og sagde til hans: Gef mér bæklingenn. Og hann sagde til mín: Taf hann burt, og svelg hann, og mun hann beiskia þinn kvíð; enn í þínum munne mun hann sætur vera sem hunáng.

10. Og eg tók bæklingenn af þende engelsins, og svelgde hann. Og hann var sætur í mínum munne sem hunáng, og þá eg hafde eted hann, beiskadest kvíður minn.

11. Og hann sagde til mín: Þú hlýtur aftur at spá fólkenu, þeidingum, og tungumálum, og mörgum konungum.

XI. Capitule.

Og mer varð gefenn reirleggur, líka sem stafur, og hann sagde: Statt upp, og mæl mustere Guds og alltareð, og þá sem þar inne tilbidia.

2. Enn þeim þínum innsta kór musteresins kasta þú út, og mæl hann eigi, þvíat hann er heidnum

heidnum gefenn, og hina heilögu borg munu þeir undertroda, í tvo og fjörutíggj mánuðe.

3. Og eg vil gefa mínum tveimur vottum, og þeir skulu spá, þáfund tós hundrud og sextíu daga, íslædder seðum.

4. Þesse eru tós vidsmørs tre, og tveir líösaftiakar, standande fyrir Gude jardarennar. Og ef nokkur vill þeim granda, þa gengur elldur út af þeirra munne, og svelger övine þeirra.

5. Og ef nokkur vill þeim granda, sá hlýtur svo líflateni at verða.

6. Þesser hafa mágt himenenn astur at lúfa, at það rigne eigi á dögum þeirra spásagna. Og þeir hafa mágt yfer vauðnum, til at umsnúa þeim í blód, og at slá jörðena, með allsháttadre plágu, svo oft sem þeir vilja.

7. Og nær þeir hafa sína vitnisburd endad, þa mun dyred, þat útas underdiúpenu uppstigur, hallda stríð við þá, og mun yfervinna þá, og þá íhelsta.

8. Og þeirra líkame munu liggja á strætum hinuar víflu borgar, hver andlega kallast Sódóma og Egyptus, þar vor Drottinn er krossfestur.

9. Og þeirra líkame munu nokkurer af þjóðunum, og finflóðunum, og títugumálunum, og heidingum, síá í þrjá daga, og einn hálfann, og munu eigi þeirra líkame leggja láta í grasar.

10. Og þeir, hverer, á jerdu bláa, munu gleða sig yfer þeim, og láter vera, og gífum sendast inn

innbyrdis, þviat þessar tveir spámenn kvöldu þá sem á jörðu báa.

11. Og eftir þrjá daga, og einn hálsfann, fór í þá líffins ande af Gude, og þeir stóðu á sínar fatur, og mikell ótte fell yfer þá sem þá sáu.

12. Og þeir heyrdu rædd mikla af hinne sega til þeirra: stíged upp þingát, og þeir stígu upp í himenenn í einu skye, og þeirra óvimer sáu þá.

13. Og á þeirre samre stundu, vart mikell iardskjálste, og tunde partur borgarennar hrappaðe niður, og þar urðu í iardskjálstanum íhel-slegen sígu þúsunder manna; og hiner adrær hræddust, og gáfu byrd Gude himensens.

14. Það annað ve er umliðed, síá, hið þridia ve kemur snárlega.

XII. Capitule.

Og þin stannuðe engell básunade, og þar gerduft miklar rædder á hinne, sem sögdu: ríker ver- alldar eru vorden vors Dróttens, og hans Christs, og hann mun ríka frá eyllifd til eyllifdar.

2. Og þeir síðer og tuttugu auðlungar, sem framme styrer Gude sátu á sínum stólum, fellu fram á sínar ástionur, og tilbáðu Gud.

3. Og sögdu: ver þeckum þer Dróttinn, Gud almáttugur! þú sem ert, og þesur vered, og þú sem tilkomande ert, at þú þesur medtefed þinn mikla kraft, og ríker.

4. Og heidingar eru reider vordner, og þin reide er kómen, og tíme frammsíðenna, at dæma,

og laun at gefa þínum þjónum, spámönnum og heilögum, og þeim þitt nafn óttast, smáum og stórum, og at glata þeim sem iörðunne glatað þafa.

5. Og mustere Guds varð upp lofed á himne, og hans testamentis anrk sáft í hans mustere, og þar urðu elldingar, og radder, og reidar þrumur, og iardfiálar, og hagl miked.

6. Og hár birtest táln miked á himne, ein kvinna, sólenne umskrydd, og tóngled var under hennar fótum, og á hennar höfde var kóróna af tolf stjörnum.

7. Og hún varð þingud, og kallade, og var ióðstúl, og hafde miklar fæðingar þrider.

8. Og þar byrtest eitt annad táln á himne, og síá, mikell dreke randur, sá hafde stau-höfud, og tinn börn, og á hans höfðum voru slau kórónur.

9. Og hans hale dróg þridung af stjörnum himens, og flengde þeim niður á iörðu. Og drefkenn stóð framme fyrir kveinnunne, þeirre sem fæða íhyllde, svo at nær hún hafde sædt, at hann uppsvelgde hennar barn.

10. Og hún fædde einn son, eitt sveinbarn, sá stjörna íhyllde öllum heidingum með iárnvænde, og hennar barne varð burt lippt, til Guds og hans stóls.

11. Og konan flýde á endemerk, hvar hún hafde fyrirbúenn stad af Gude, at hún fæðdest þar þúsund tvö hundrud og sexthu daga.

12. Og þar byriadest eitt stríð á himne. Michael og hans englar bældust við drefann, og drefenn bardest og hans englar.

13. Og yferunnu eigi; þeirra stádur varð og einnenn eigi frammar meir fundenn á himne.

14. Og sá mikle drefe varð útsnaradur, hinn gamle þegaormur, sá sem heiter dísfull og andsfóte, hver alla veraldarfringsluna viller, og hann varð útsnaradur á jördena, og hans englar urðu og einnenn útsnarader með hönum.

15. Og eg heyrde rödd mikla á himne, segande: nú er heilsa og kraftur, og ríke, og máttur vors Guds, vordenn hans Christs, með því hann er útsnaradur, sem þá ásakade dag og nótt fyrir Gude.

16. Og þeir þafa hann yferunneð fyrir Lambsins blóð, og fyrir ord þeirra vitnisburðar, og þeir þafa eige elskad sitt líf allt til dauðans.

17. Þar fyrir gledest þer himnar, og þer, sem þar innu bygged.

18. Þe þeim á jörðu búa, og á sjónum, þvíat dísfullenn kemur ofann til yðr, þafande reide mikla, og veit at hann þefur stuttann tíma.

19. Og sem drefenn sá, at hann var útsnaradur á jördena, ofsókte hann þá konu sem hann svein hafde fædt.

20. Og konunne urðu tveir vænger gefner, kka sem mikellrar arnar, svo at þún flye á eyðimark, í sinn stad, þar þún fæddest um einn tíma, og um tvo tíma, og um hálfanu tíma, fyrir augsyn þeggormsins.

21. Og hógormurenn gusade vatn eftir konunne úr sínum munne, líka sem vatnsflóð, svo at hann vissde dreckia henne.

22. Enn jorden hiálpade konunne, og uppslauf sinn munn, og svelgde flóded, sem drefenn gusade úr sínum munne.

23. Og drefenn reiddest konunne, og geef þurt at beriaft við þá, sem eftir voru af hennar sæde, þeir Guds bodord vardveita, og þafa vitnisburd Jesu Christi.

XIII. Capitule.

Dg eg stóð á stáfarfande.

2. Og sá eitt dyr uppstíga úr sínum; það hafde síau höfud, og tíu hörn, og á sínum hornum tíu koronur, og á sínum höfudum nafn háðungarænnar.

3. Og það dyr, sem eg sá, var líft Vardelo, og þess fætur voru sem bíornu fætur; og þess kliaftur sem leona kliaftur. Og drefenn gaf því sinn kraft og sinn stól, og mikla magt.

4. Og eg sá eitt af þessum höfudum, svo sem väre það fært til dauða, og þess hin bænþena und vard læknud, og ell verallþarfringlan undreðest það dyred, og eftersfylgdu.

5. Og þeir tilbáðu drefann, þann sem dyrenu gaf þá magt, og þeir tilbáðu það dyr og sögdu: hver er þessu dyri líkur? og hver kann at stríða við það?

6. Og því varð gefenn munnur til at tala mifla hlute, og háðungar; og því varð máttur gefenn til at hallða strid í tvo og fíaurutýge má-nude.

7. Og það upplauð sínum munne til hídúngar móte Gude, at lasta hans nasu, og hans tialds búð, og þá á himnum bygga.

8. Og því varð gefed at strida víð Heilaga, og yferviinna þá. Og því varð gefen magt yfer aullum finkvístum og túngumálum og heidingum.

9. Og aller, sem á jördu bygga, tilbíðia það, hverra nasu eige eru skrifud á lifande bólf lambs-ins, hvert slátrud er af nyrhase veralldar.

10. Hefur nokkur ehru, sá heyre.

11. Ef einhver í fángelse leider, sá mun í fángelse ganga; ef nokkur íhelslær með sverde, sá skal með sverde íhelslegenn verda. Her er þólenngæde og tré heilagra.

12. Og eg sá eitt annad dyr uppstíga af jörð-unne, það hafde tvö horn, líka sem lambed, og talade svo sem drefenn.

13. Og það gerer alla magt hins fyrra dyrsins fyrer því, og það gerer, at jorden, og heir sem þar á þúg, tilbíðia það fyrra dyred, hvers dand-legar under voru lœknadar.

14. Og það gerer sjór tákni, svo at það gerer einnenn, at elldur af himne fellur niður á jördu fyrer mennena.

15. Og það viller þá sem á jördu búá, fyrer sakir þeirra teikna sem því eru gefen til at gera fyrer dyrenu, og það sagde þeim á jördu bygga, at

at þeir gere eina mind dyrenu, því sem undena af sverdenu hafde, og lifandé var orðed.

16. Og því varð gefed, at þad gæfe mind dyrsins einn anda, svo at mind dyrsins talade, og þad gerde, at hverer sem hellst eige tilbidia mind dyrsins, þeir verda íhelslegner.

17. Og þad gerde alla saman smá og stóra, ríka og fátæka, frjálsborna og þræla, at þad gaf þeim eitt audkenningar teikn í sína hægri hönd, ellegar í sín enne.

18. Svo at eingenn fæi at kaupa eda selia, utan hann hafe þad audkenningarmerke, eda nafn dyrsins, edur þá telu mannsins.

19. Her er speke. Hver skilning þesur, sá samareikne telu dyrsins, þvíat þad er mannsins tala, og þess tala er sex hundrud, sex og sextyger.

XIV. Capítule.

Og eg sá, og sá, eitt lamb stóð á fiallenu Zion, og med því hundrad og fjórar og fjörutuge þúsunder, sem höfdu nafn sódurs þess hins sama, skrifad í sinum ennum.

2. Og eg heyrde eina rödd af himne, svo sem rödd margra vatna, og svo sem rödd mikellrar reidarþrúnu, og rödden sem eg heyrde, var sem þorpuðlagara, þeir sem slá sínar þorpur.

3. Og þeir söngu svo sem nýann loffaung fyrir stólnum, og fyrir þeim fjórum dyrum, og fyrir auldungunum, og eingenn gat þann loffaung numed,

nummed, átán einasta þeir hundrad og síórer og
fíórntíu þúsunder, sem kénstær eru af jórðunne.

4. Þessær eru þeir, hverær eíge fleckáder eru
med kounum, þvát þeir eru mehar; og fólga
lambenu ester, hvært það gengur. Þessær eru
kénstær af mönnum, Gude til frumgróða, og
lambenu.

5. Og í þeirra munne er ecke fals funded,
þvát þeir eru óstraffanlegær, fyrer stóle Guds.

6. Og eg sá einn engæl stíúga midt í gegnum
himenenn, sá hafde æfenlegt evangelium, til at
kunnigera þeim sem á jórðu sitia, og bygga, og
sllum þeíðingum, og kínþáttum, og rángumál-
um, og fólke.

7. Og hann sagde med mikellre rødd: Óttest
Gud, og gefed þónum dýrdena. Þvát komenn
er tíme hans dónis, og tilbíðed þann sem gert
þefur himen og jórð, og síóenn og vatnsbrunnana.

8. Og einn annar engell estershláde; sá sagde:
fálle er hún, fálle er hún, Babylon hín
mílla borg, þvát hún þefur med víne síns saut-
lís druckna gert alla þeíðinga.

9. Og hinn þríði engell fólgede þeim ester, og
sagde med mikellre raust: ef nokkur tilbíður dýred
og þess mínd, og meðtekur það andkénningar-
merke í sítt enne, edur sína þend.

10. Sá mun drecka af víne reíde Guds, sem
ínnþýrlad og þfært er í bíkar hans bræde.

11. Og mun kvaldur verða med ellde og
brennestetne, í auglíte þeílagra engla, og fyrer
auglíte lambsíns, og reykur þeirra þísla mun
upp

uppstíga, frá enlífd til enlífdar, og þeir hafa eige
noðora hvíld dag og nótt, sem dyred hafa til-
beded, og þess mind, og ef noður þesur medtefed
teíkn þess nafns.

12. Her er þólennumæde heilagra: her eru
þeir sem hallda bodorden og trúna á Jesum.

13. Og eg heyrde einn rödd af himne til mín
sega: skrifa þú: sæler eru þeir framliðnu, sem í
Drottne deya, frá þessu. Já, andenn seger,
at þeir hvíle af þeirra erfíde, enn þeirra verk
fylga þeim efter.

14. Og eg sá, og sá, eitt hvítt skyn, og á því
skene sat einn, sá líkur var einum mannsins ihue,
hann hafde gullkoronu á sínu hofde, og í sinne
hende hvassann siggd.

15. Og einn annar engell geef út af mustereinu;
sá kallade med mikellre raust til þess sem á skynnu
sat: stá til med þínum siggd, og sker upp, því
kornskerutímen er komenn, af því at haustyrkía
jardarennar er þórnud.

16. Og sá, sem á skynnu sat, stó til med sínum
siggde á jördena, og jördin vart haustunnen.

17. Og hinn annar engell geef út af musters-
enu á himne, sá hafde einn hvassann siggd.

18. Og annar engell geef út af alltarenni, sá
hafde magt yfer elldenum, og hrópade med miklu
falle, til hins, sem hinn hvassa siggdenn hafde, og
sagde: Høga til med þínum hvassa siggd, og sníð
af vínklasa jardarennar, þvíat þeirra ber eru
fullvaren.

19. Og engellenn hið til með sinum siggd á jörðena, og affneid vinkviste jardarennar, og snarade þeim í hina miklu vínþrúgu Guds reide.

20. Og vínþrúgan varð utan borgar fergð, og blóded geft út af þrúgunne, allt til beislis-
tauma hestauna, um þúsund og sex hundrud akra lengder.

XV. Capítule.

Og eg sá eitt annad teikn á himne, þat var mikil og undarlegt; sáau englar höfdu sáau þinar síðurstu plágur, þviat með þeim sömu útendadest reide Guds.

2. Og eg sá svo sem einn glerstíð ellde meng-
adann, og þá sem sigrad höfdu dyred, og þess mind, og þess teikn, og tölu þess nafns, at þeir stóðu þá glerstíðum, og höfdu haurpur Guds.

3. Og sáung loffaung Moses, Guds þenustu manns, og loffaung lambsins, segande: Mikil og undarleg eru þín verk Drottinn Gud almáttugur! rettvíser og sannarleger eru þínar veger, þú konungur heilagra!

4. Hver skal þig eigi hræðast, Drottinn! og þrifa þitt nafn? Þviat þú einn ert heilagur, af því aller heidingar munu koma og tilbidia fyrir þer, því þínar dómur eru openberer ordner.

5. Þar efter sá eg, og sá, þá varð upplöfð mustere vitnisburðar tialdbúðar á himne.

6. Da út af musterenu gengu þeir síau englar, sem þær síau plágur höfdu, klædder hreinu kláru línæ, og ghróter um brjósted gullslindum.

7. Da eitt af þeim síörum dýrum gaf þeim síau englaum síau gullfáler, fullar reide Guds, þess sem lifir frá enlífd til enlífdar.

8. Og mustered völd fullt af reni, fyrir dýrd Guds, og hans kraft, og eingenn kunne at gánga í mustered, þar til þær síau plágur, þeirra síau engla, fengu euda.

XVI. Capítule.

Da eg heyrde rödd mikla út musterenu: þá sagde til þeirra síau engla: Færed burt, og úthelled þeim fálum Guds reide á jördena.

2. Og hinn fyrste gekk burt, og hellte sína fál á jördena, og þar urdu illa kaun og skadsöm, á mönnum, þeim auðkenningarmærke dýrsins höfdu, og á þeim sem þess mind tilbádu.

3. Og sá annar engell hellte út sína fál í síöenn, og hann völd blöð, líka sem eins þess dandur er, og aull lifande fál dó í síönun.

4. Og sá hinn þridi engell hellte út sína fál í vatnsfellen, og í vatnsbrunnana, og þaug urdu blöð.

5. Da eg heyrde þánn engel sega: Þú Drottinn, sá sem ert, og sá sem varst, þú ert rettlatur og heilagur, at þú dæmer þetta.

6. Þvíat þeir úthelltu blóðe heilagra, og frá-
mannanna, og blóð þessur þú gefed þeim at
drekka, því þessu eru þeir verdinger.

7. Og eg heyrde einn annann engel af alltar-
enn sega: Já, Drottinn allmáttugur Gud,
sanner og rettvísar eru þínar dómur.

8. Og hinn fjórde engell úthellte sína skál í
sóluna, og þenne varð gefed at gera menn þeita
med elldi.

9. Og menn brunnu af ofurhita, og löstudu
vafn Guds, sá maot þessur hfer þessum pláqum,
og gerdu enga hferbót, þonum dörðena at gesa.

10. Og hinn fimte engell úthellte sína skál
hfer stól dörðins, og þess ríke varð formírfat, og
af kvaulum í sundurbitu þeir sínar tångur.

11. Og þeir löstudu Gud á himne, fyrir sínar
kvæler, og fyrir sín kaun, og þeir gerdu ecki
hferbót fyrir sín verk.

12. Og hinn hantte engell úthellte sína skál, í
þat mikla vatnsfall Euphrates, og vatned upp-
þornade, svo at tilreiddur yrde vegur konungs-
anna, út af uppgangum sólarennar.

13. Og eg sá út af munne drefans, og út af
munne dörðins, og út af munne þess fálsta spá-
manns, ganga þrjá óhreina anda, líka pöddum.

14. Og þat eru andar Döfulsins, þeir sem
gera tálk, og ganga út til konunga jöðarennar,
og fringum allann heimenn at samansafna þeim
til stríðs, á þeim mikla dege Guds almáttugs.

15. Síá, eg kem sem einn þjófur; sœll er sá
sem vakar, og hekkur sínum klæðum, svo at
hann

hann gänge eigi nakenn, svo at eigi síæst hans blygdan.

16. Og hann samansafnade þeim í þann stad sem kallast á Ebreöku harmageddon.

17. Og sá síauunde engell hellte út sína skál í vedred, og þar geck út rödd af himne út stólnum, sem sagde: Þat er sked.

18. Og þar urdu rádder og reidarþrumur, og elldingar; og þar vard mikell jardskiálste, þvílíkur allðrei þesur vered, upp frá því menn hafa á jördu vered, þvílíkur jardskiálste svo mikell.

19. Og út af þeirre himne miklu borg urdu þrír partar, og börger heidinganna hröpunu niður. Og hin mikla Babylon vard hugleidd fyrir Guð, henne at gefa káleik vins hans grimdar reide.

20. Og allar eyar stödu, og eingenn síauull urdu funden.

21. Og hagl, stórt sem pund, fell af himne á menn; og menn löstudu Guð fyrir sakir plágu haglsins, þvíat þess plága er nærsta mikell.

XVII. Capitule.

Og þar kom einn af þeim síau englum, sem höfdu þar síau skáler, talade við mig, og sagde til mín: Kom, eg mun sýna þér dóm hinnar miklu hörfonu, sem á mörgum vauinum situr.

2. Med hverre hör drygt hafa konungar jardarennar, og þeir sem á jördu búa eru druckner vordner af hennar hörmnar vne.

3. Og hann stutte mig burt í anda á endemörku. Og eg sá þá konu sitia á fagurraudu dyre, fullu af nœfnum háðungarorda, hafande sían höfud og tíu horn.

4. Og konann var klædd purpura, og pelle randu, og forgyllt gulle og gimsteinum, og perlum, og hafde í hende gullker, fullt svívirðingar og óþreinenda hennar hörunar,

5. Og í hennar enne var skrifad þat nafn: Leyndardómur, þín mikla Babylon, móðir fríðlulifes, og allrar svívirðu á jördu.

6. Og eg sá konu druckna af blóðe heilagra, og af blóðe vottanna Jesu. Og eg undradest mig, þá eg sá hana.

7. Og engellenn sagde til mín: Hvar fyrer undrast þú? Eg mun sega þer leyndann dóm uns konuna, og um þat dyr sem hana ber, þat sían höfud hefur, og tíu horn.

8. Þat dyr sem þá hefur sed, þat var, og er eigi, og mun upp astur koma af underdiupenu, og mun svo fara í fyrerdæmingu; og þeir sem á jördu blúa, hverra nœfn eigi standa skrifud á lífs bókenne, frá upphafi veraldar, munu undrast nær þeir síá dyred, at þat var, og er eigi, þó at þat se sant.

9. Og þer er þat hugskot hveru speken tilheyrer. Þau sían höfud eru sían fiull, á hverum konann situr, og þat eru sían konungar.

10. Gimm eru falluer og einn er, og sá annar er eigi komenn enn nú, og nær hann kemur, blytur hann stuttann tíma at blífa.

11. Og þat dyr, sem var, og er eigi, þat er fá hinn áttunde, og er út af þeim slau, og fer í fordæmingu.

12. Og þau tíu horn hver þú hefur sed, þau eru tíu konungar, þeir sem ríked enn nú eigi meðteled hafa, enn þeir skulu sem konungar á einum tíma fá magt með dyrenu.

13. Þessir hafa eina meining, og munu gefa sinn kraft dyrenu.

14. Þessir munu stríða við lambd, og lambd mun þá yfervinna, þvíat þat er Drottinn yfer öllum drottinum, og konungur yfer öllum konungum, og með honum þeir sem kallader og útvalder og trúader eru.

15. Og hann sagde til míu: Vantnen, þau þú hefur sed, þar hörkonan situr, eru fólk og lyder, og heidnar þjóðer og tungumál.

16. Og þau tíu horn hver þú hefur sed á dyrenu, þau munu hata hörkonuna, og munu hana eydelagda og nakta gera, og þeir munu hennar holld eta, og hana með elde brenna.

17. Þvíat Gud gaf þat þeim í þeirra hiaurtu, at gera þvad hann meinar, og at gera eins meining, og at gefa dyrenu sitt ríke, þangat til fullkomnad yrde Guds ord.

18. Og konan sem þú hefur sed, er hin mikla borg, hver sitt ríke hefur yfer konungum jarðarennar.

XVIII. Capítule.

Dg efter þat sá eg annann engel ofan fara af himne, sá hafde mikla magt, og jorden upp-lystest af hans birtu.

2. Dg hann kallade af vallsde med hárre röddu, og sagde: Hún er fallen, hún er fallen, Babilon hín mikla, og er diassanna heimele vorden, og hirdsla allra óhreinna anda, og hirdsla allra óhreinna og haturlegra fugla.

3. Þvíat af reidenáttar víne hennar hóranar hafa allar heidingar drucked, og konungar á jörðu hafa með henne hör drygt, og hennar kaupmenn eru auduger vordner af hennar miklu vel-lystingu.

4. Dg eg heyrde eina adra raudd af himne, sem sagde: Utgáncd af henne mitt fólk, svo at þer verded eigi hluttákarar hennar synda, uppá þat þer fáed eigi nockud af hennar plágum.

5. Því hennar syndur ná allt til himens, og Gud minnest á hennar þverúd.

6. Giallded henne svo sem hún hefur gölldeb yður, og gered henne þat tvöfalt, efter hennar verkmun. Dg med þeim bifar sem hún birlade yður, birlad henne þar í tvöfalt.

7. Hvað miked sem þat hún hefur sig tignad, og víðhast sína þverúd, svo miked innbirlad henne af kvolum og ecká, þvíat hún seget í sínu hiarta: Eg sit og em drottning, og eigi mun eg eckia verda, og engann trega mun eg síá.

8. Þar fyrir skulu hennar plágur á einum dege koma, daude, harmur, og húngur; með elldi mun hún brennd verða, þvíat auflugur er Drottinn Gud, sá hana mun dæma.

9. Og konungar jardarennar, þeir sem með henne hafa hör drýgt, og í minnadsfemd lifað, munu gráta hana, og kveina yfir henne, nær þeir sjá reykt af hennar bruna.

10. Og minnu áleyngdar standa fyrir bræðflu sakir hennar kvala, og sega: 'Be, ve, Babylon hin mikla borg, sá hin sterka borg! Á einne stundu er kominn þinn dómur.'

11. Og kaupmenn á jörðunne minnu gráta og harma með síðlfum sér, þvíat þeirra kaupreyr vill eingenn kaupa meir.

12. Kaupreyr gulls og silfurs, og gimsteina, og perla, og silkes, og purpura, og skarlaks, og allsháttadanu dyrendes við, og allsháttud fer af sílabeinum, og allra handa fer af dýrmætum vide, og af eyre, og af jarne, og af marmara steine.

13. Einnamom, og thimian, og salve, og reyklæse, og vín, og vidsmör, similiu og hveite, kvikste og saude, hesta og vagna, og líkame og sálar manna.

14. Og þat alldine, á hvern þín sál hafde gyrd, er frá þer víkð, og allt hvað feitt og kostulegt var, þat er frá þer víkð, og þú munt eigi því líft lengur finna.

15. Kaupmenn þessara voru, hverir af hennar auduger vörðner eru, minni á lengdar standa, af hræðinu hennar kvæla, grátande og harmande,

16. Og segja: Ve, ve, hin mikla borg, sem með silke, purpura og skarlata var klædd, og með gulle var yfergylt, og með gimsteinum og perlum.

17. Þvíat á einne stundu er slíkur rífdómur foreyddur. Og aller skipherrar, og sá höpur, sem á skipum handterar, og skipverar þeir á síðnum handtera, stöðu á lengdar,

18. Og kalludu, þá þeir sáu renkenn af hennar bruna, og sögdu: Hver er lík þessare þinn mikla borg?

19. Og þeir jusu mældu yfer höfud ser og kalludu grátande og harmande, og sögdu: Ve, ve, sá hin mikla borg, í hverre auduger eru vörðner aller þeir sem skip höfdu á síðnum, af hennar vörn, þvíat í einne stundu er hún í eyde lögð.

20. Gled þig yfer henne himen, og þer heilager, Postular og spámennt, þvíat Gud þesur yðar dóm á henne dæmt.

21. Og einn auflugur engell tók upp stein, stóran sem kvarnarstein, og kastade honum í síðenn, og sagde: Svo skal með einum gny líf-kastast hin mikla borg Babylon, og eigi framar funden verða.

22. Og saungmannanna rödd, og þeirra sem slá strengi, og þeirra sem í pípur blása, og basúnur, skulu eigi framar meir þeyrast í þer, og

engen embættis maður, hvers sem heillst embættis hann er, skal meir í þer funden verða, og kvern-
ar blíð skal eigi meir í þer heyrt verða.

23. Og lióme lióssens skal eigi frammar meir
skína í þer. Og rödd brúðgumans og brúð-
ennar skal eigi frammar meir í þer heyrd verða.
Því þíner kaupmenn voru höfðingar á jörðu,
þvíat fyrir þína fíauklinge fóru villt aller heid-
ingar.

24. Og blóð spámannanna og heilagra er í
henne funded, og allra þeirra sem á jörðu eru
í heillegner.

XIX. Capítule.

Efter þetta heyrd egi rödd mikels skara á himne,
segande: Halleluja, heilsa og heidur; dyrd og
kraftur se Gude vorum Drottne.

2. Þvíat sanner og rettvíser eru hans dómar,
at hann fordæmde hina miklu hórkou, sem jörð-
ena með sinne hóran fordíarsade, og blóðs sinna
þíóna af hennar hende hefur hann heft.

3. Og þeir sögdu enn í annad sinn, halleluja.
Dg reykur gengur upp ehlíflega.

4. Og þeir stórer og tuttugu auðlungar, og
þan stógur dyren fellu fram og tilbáðu Gud,
hver á stólnum sat, og sögdu: Amen, halleluja.

5. Og ein rödd geft út af stólnum sem sagde:
Lofed vorn Gud aller hans þíónar og þeir hann
óttast, bæde smáer og stórer.

6. Dg

6. Og eg heyrde eina rödd mikels stara, og svo sem eina rödd margra vatna, og svo sem rödd megnrar reidarþrumu, sem sagde, halleluja. Þvíat Gud sá almáttuge hefur ríkid under sig lagt.

7. Fangum og verum glæder, og gefum honum dyrd, þvíat brúðkaup lambsins er komið, og hans húsfrelsi hefur sig tilbúið.

8. Og henne varð gefið, at hún skyldi umflæða sig með hreinu og fangru silke (enn þat silke eru rettlætningar heilagra.)

9. Og hann sagde til mín: Sæler eru þeir sem kallader eru til þvöllumáttidar lambsins; og hann sagde til mín: Þetta eru sannarleg Guds ord.

10. Og eg fell niður fyrir honum, til fóta hans, at eg tilbæði hann. Og hann sagde til mín: Stá til, ger þat eigi, eg em þinn samþiðr og þinna bræðra, þeirra sem hafa Jesu vitnisburð; tilbið þú Gud, því vitnisburður Jesu er ande spádómsins.

11. Og eg sá himenenn opnadann; og sá, einn hvítur hestur, og sá sem þar sat á, het trúr og sannarlegur, og dæmí og stríðer með rettlæte.

12. Og hans augu eru sem eldsloge; og á hans hofde margar lórburur, og hann hafde eitt nafn skrifað, þat eingenn vísse, nema siálfur hann.

13. Og hann var íflæddur einu flæde, sem með blóde var ádreift, og hans nafn heiter Guds ord.

14. Og honum eftersýlgde her, sá á himnum er, á hvítum hestum, íklæddur hvítu og hreinu sílfe.

15. Og af hans munne framm gekk eitt breidt sverd, at hann slæ med því heidnar þjóðir; og hann mun stíórna þeim med iárnvende. Og hann fóttredur þrúgu víns grimmlegrar reide Guds almáttugs.

16. Og hann hef w eitt nafn skrifad á sínum klædum, og á sínu lendum, svo látande: Konungur allra konunga, og Drottinn allra Drottna.

17. Og eg sá einn engel standa í sölunn, og hann kallade med mikellre röddu; og sagde til allra fugla sem under himne flúga: komed og samansafned yður til fæddverdar hins mikla Guds.

18. At þer eted hölld konunga, og landstíórnsara, og hölld auflugra, og hesta, og þeirra sem þar á sitia, og hölld allra fríborena, og þræla, bæde smárna og stórra.

19. Og eg sá það dyred og konunga iardar-ennar, og þeirra lid samansafnast, til at hallda stríð við þann sem á hestenum sat, og við hans her.

20. Og dyred varð fangad, og med því sá falske spámadur, sem táknenn gerde fyrir því, med hverum hann villte þá, sem auðkenuingar merke dyrsins medtöku, og þá sem mind dyrsins tilbáðu. Þessir báðer urðu lifande flengder í eldsins díle, það med brennesteine logar.

21. Og þeir adrer urdu íhelslegner med sverde, þess sem á hestenum sat, það út af hans munne geef, og aller fuglar urdu sadder af þeirra hölde.

XX. Capítule.

Og eg så einn engel nidur fara af himne, så hafde lyfel underdiupsins, og mikla þlecke í sinne þende.

2. Og hann höndlade dreflam, hinn gamla höggorm, hver er diöfull og andstöpte, og batt hann um þúsund ár.

3. Og fleygde þonum í underdiuped, og innelukt hann, og innsiglade þar ofann yfer, at hann fyllde eige framarmeir villa heidnar þiöder, þángad til útendud yrdu þúsund ár; og efter það skal hann laus verda um stutta stund.

4. Og eg så stöla, og þeir settust þar á, og þeim vard dömur gefenn, og þeirra sáler, sem afhöfdader voru vegna vitnisburðar Jesu, og fyrer Guds ords sáler, og þeirra sem eige höfdu tilbeded dyred, ne þess mind, og þeir eigi medtefed höfdu þess andkenningar merke í sin enne, edur á sínar hendur, þesser lifdu og ríktu med Christo þúsund ár.

5. Enn hiner adrer dauðu endurlifnuðu eige, þar til þúsund ár fullkomnudust. Þetta er hin fyrsta upprisa.

6. Söll er så og heilagur sem blutdeilld þefur í hinne fyrstu upprisu; yfer þvillikum þefur så
agnar

annar daude enga mágt, heldur verða þeir kennemenn Guds og Christi, og rífa með þónum þúsund ár.

7. Og nær þau þúsund ár eru fullkomnuð, þá mun satan laus verða af sínu fangelse.

8. Og mun útganga at villa hina heidnu, í fjórum áttum iardarennar, Gog og Magog; at samansafna þeim til baráttu, hverra tala er sem sandur í sjó.

9. Og þeir uppstígu yfir vidd iardarennar, og umfringdu herbúðir heilagra, og hina elfsulegu borg, og þar fell elldur frá Gude af himnum, og svelgde þá.

10. Og dýsfullenn, sá þá villte, varð fastadur í glóande díle, og brennestein, þar dyred og sá fálfske spámadur voru; og þeir verða kvalder dag og nótt, frá enliyd til enliðar.

11. Og eg sá mikinn hvítann stól, og þann sem þar á sat, fyrir hvers auglite himen og jörd slýdu, og þeim var eingenn stadur fundenn.

12. Og eg sá hina dauðu, bæde stóra og smá, standa fyrir Gude, og bækurnar urdu upp látnar, og ein ennur bólf varð opnuð, hver er líffins, og hiner dauðu urdu dæmder, efter skriptenne í þeim bófum, efter þeirra verkum.

13. Og fjórenn gaf fram þá dauðu sem í þónum voru, og daude og helvíte gáfu þá dauðu sem í þeim voru, og þeir urdu dæmder, hver efter sínum verkum.

14. Og daude og helvíte urdu laustud í elldfins díle, það er sá annar daude.

15. Og ef nokkur fannst eige skrifadur á lífsinsbók, sá varð burtkastadur í það eldsfins dýle.

XXI. Capítule.

Og eg sá nýan himen og nýa jörd, þvíat hinn fyrste himen, og hin fyrsta jörd forgengu, og eru eige meir.

2. Og eg Jóhannes sá hina Heilögu borg, þá nýu Jerusaleml, ofan hingat fara af himne, frá Gude, tilreidda, svo sem prydda brúð móte sínum manne.

3. Og eg heyrde rödd mikla af himnum sega: síð þar tialdbúð Guds hiá mönnum, og hann mun hiá þeim bygga! og þeir munu hans fólk vera, og hann Gud síðfur með þeim mun þeirra Gud vera.

4. Og Gud mun þerra aull tár af þeirra augum, og dauðenn mun eige meir vera, eige harmur ne sveininn, ne heildur þína mun meir vera, þvíat hið fyrsta er forgenged.

5. Og sá á síðlunum sat, sagde: síð, eg gere alla hlute nýa. Og hann seger til mín: skrifu þú, þvíat þesse ord eru sannn og vissuleg.

6. Og hann sagde til mín: það er gert, eg em á og ó, upphaf og ender, eg vil þyrstum gefa af brunne lifande vatns, gefens.

7. Hver yfervinnur, sá mun erfa allt það; og eg vil hans Guð vera; og hann mun minn sonur vera.

8. Einn þeim óttasfullum, og vantrúðum og ógnarlegum, og manndrápurum, og frillsulifn-
adarmönnum, og taufrurum, og skúrgodadhyrd-
furum, og øllum lögurum, þeirra hlutdeilld mun
vera í þíle þvi, sem med ellde og brennesteine
logar, hvert er sá annar daude.

9. Og einn af þeim síau englum, sem hafde
þær síau skáler, fullar med þeim síau sídurstum
plágum, kom at mer, og talade vid mig, og
sagde: Kom, eg vil syna þer kvinnuna, brúð
lambsfins.

10. Og hann leidde mig burt í anda, uppá
stórt og hátt siáll, og synde mer þina miklu borg,
þá Heilögu Jerusalem, nidur hingat fara af
himne frá Gude.

11. Sú hafde Guds dyrd, og hennar líbs var
líft hinum dymætasta steine, einum skærum Jaspis.

12. Og hún hafde mikla og háfa múrvegge,
og hafde tólf port, og í portunum tólf engla, og
nøfn skrifud, hver eru tólf linkvísler Israels
barna.

13. Af austre þriú port; af nordre þriú port;
af sudre þriú port; af vestre þriú port.

14. Og múrvegger borgarennar höfdu tólf
grundvelle; og í þeim saumu, nøfn þeirra tólf
postula lambsfins.

15. Og sá vid mig talade hafde einn gullegann
rehr, med hverum hann skýllde mæla borgena,
og hennar port, og múrvegge.

16. Og borgen liggur ferkønnud; og leingd
hennar er svo mikel sem breiddenn. Og hann
mællte

mællte borgena med reyrnum, tólf þúsund afra-
leingder: ein leingd og breidd, og hæð borgar-
ennar er eins.

17. Og hann mællte hennar múrvegge hundrad
fjórar og fjórutu álner, eftir eins manns mælingu
hvera engellenn hefur.

18. Og bygging hennar múrvegga var af
Jaspis, og borgin af skiru gulle, eins skær, sem
gler.

19. Og grundvæller múrvegga borgarennar
voru prýddar með allsháttadum gimsteinum; hinn
fyrste grundvællur var Jaspis, sá annar Saphir,
þriði Chalcedonius, fjórði Smaragdus,

5 20. Fimte Sardonichus, sjantte Sardis,
sianunde Chrysolithus, áttunde Berillus, níunnde
Topasus, tíunnde Chrysopas, ellefte Hyacinthus,
tölfte Amethyst.

21. Og þau tólf portin voru tólf petlur, og
sér hvert ported var af einnre perlu, og stræte
borgarennar voru af skiru gulli, svo sem gegnum-
skínande gler.

22. Og eg sá þar eige mustere inne, þvíat
Drottinn Gud almáttugur er hennar mustere, og
lambéd.

23. Og borgin þarf hverke við sólar né tungls,
at þau lýsu í henne, þvíat Guds dyrd upplýser
þana, og líós hennar er lambéd.

24. Og þeir heidingar sem hóspner verða,
ganga í því sama líóse, og konungarner á jörðu
munu innflytia sína dyrd í þá sína sonu.

25. Og hennar hlid verda eige um dagenn
aftur lukt, þvíat þar mun eingin nótt vera.

26. Og þáangad til hennar mun styttafið dýrð
og þrís heidinganna.

27. Og eige almennilegt skal þar nokkur stadar
innnganga eða það, sem gerer andstygð og lyge,
heldur þeir sem skrifader eru á lifande bólf
lambsins.

XXII. Capítule.

Og þann synde mer breint vatnsfall lifande
vatns, skert sem Chrystallus, framir flóta af
stóle Guds og lambsins, midt á hennar stræte.

2. Og báðummegi vatnsins flóð lifsins tre,
og það bar tölfhanda ávært, og færde sinn ávært
á öllum mánuðum, og lausflóð tresins dýrðu til
heilsubótar heidingum.

3. Og þar verður eingin bálvan framarmeir;
og stóll Guds og lambsins mun þar inne vera,
og hans þjónar munu þónum þjóna.

4. Og hans andlit sjá; og hans nafn mun í
þeirra einum vera.

5. Og þar mun eingin nótt vera, og eige við-
þurfa nokkorar lysingar, eða liófs sólarennar,
þvíat Gud Drottinn mun stjálur upplýsa þá, og
þeir munu rífa frá eynlið til eynliðar.

6. Og hann sagde til mín: Þesse ord eru vissuleg og sann. Og Gud, heilagra spámannanna Drottinn hefur útsendt sinn engel, til at kunngefa sínum þjófum, hvað snarlega þe skal.

7. Síðed, eg kem snart. Sæll er sá sem varðveitir ord spáðomsins í þessare bók.

8. Og eg em Jóhannes, sem þetta sed og heyrt hefi. Og þá eg hafde það heyrt og sed, fell eg framm at tilbidia fyrir fótum engelsins, þess mer synde þetta.

9. Og hann seger til mín: gæt at, at þú gerer eige þetta, þvíat eg em þinn samþjón, og þinna bræðra spámannanna, og þeirra sem varðveita ord þessarar bókar, tilbid þú Gud.

10. Og hann seger til mín: innsigla eige ord spáðomsins í þessare bók, þvíat tímenn er í nánd.

11. Hver illur er, sá gere meira illt, og hver óhreinn er, sá se óhreinn; enn hver rettsvis er, sá gere enn ný rettlæte, og hver heilagur er, sá verðe enn heilagre.

12. Og síð þú, eg kem snarlega, og mín verðs lann með mér, at eg gíalsde hverum sem einum, efter því, sem hans verk munu verða.

13. Eg em á og ó, upphaf og endir, fyrstur og síðarstur.

14. Sæler eru þeir sem hans bodord varðveita, uppá það, at þeirra magt se á lífs trenu, og at þeir um hlidenn iungänge í borgena.

15. Þvíat þar fyrir sitan eru hundar, og fiólsingis menn og saurlífnaðar, og manndráparar,

arar, og skúrgoda dyrdændur, og aller þeir sem elska og fræma lyge.

16. Eg Jesus útsende minn engel, at hann vitnade yður þetta í samfundunum. Eg em rót Davíðs ættar, þær morgunstiarna.

17. Og andenn og brúðenn seger: kom! og hver sem heyrer, sá sege: kom! og hver hann þyrster, sá kome, og hver hann vill, sá medtake vatn lífsins, gefens.

18. Enn eg vitna fyrer öllum þeim sem heyrar ord spádómsins í þessare bók, at ef einhver setur þar nokud til, þá mun Gud tilsetia yfer hann þær plágur, sem skrifadar eru í þessare bók.

19. Og ef einhver tekur þar nokud frá, af ordum bókar þessarar svásögu, þá mun Gud afmá hans deilid af lífsbókenne, og af hinne Heilegu borg, og af því sem í þessare bók skrifad er.

20. Þetta seger sá þetta vitnar, já, eg kem snarlega, amen. Já, kom þú, Drottinn Jesu!

21. Náð vors Drottins Jesu Christi se med yður aullum, amen.

Ender hins nýa Testamentes.

Nota.

á Bladsíðu 674. Cap. IV. 4 Vers í staden fyrer sína konu, les sinn egenn lífama.

